

**Institutul de Investigare
a Crimelor Comunismului în România**

Mihai Burcea, Marius Stan, Mihail Bumbescu

POLIROM

DICTIONARUL OFITERILOR ȘI ANGAJAȚILOR CIVILI AI DIRECȚIEI GENERALE A PENITENCIARELOR

Aparatul central
(1948-1989)

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
Președinte: Marius Oprea
Director General: Stejărel Olaru
Secretar General: Lucia Hossu-Longin
www.crimelecomunismului.ro

© 2009 by Editura POLIROM

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;
P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României :

BURCEA, MIHAI

Dicționarul ofițerilor și angajaților civili ai Direcției Generale a Penitenciarelor/
Mihai Burcea, Marius Stan, Mihail Bumbescu. – Iași: Polirom, 2009
3 vol.

ISBN Vol. I-III 978-973-46-1433-2

Vol. 1: Aparatul central (1948-1989). – 2009. – ISBN 978-973-46-1434-9

- I. Stan, Marius
- II. Bumbescu, Mihail

81'374.2:343.8(498):929=135.1

Printed in ROMANIA

Mihai Burcea, Marius Stan, Mihail Bumbeș

DIȚIONARUL

OFIȚERILOR ȘI ANGAJAȚILOR

CIVILI AI DIRECȚIEI GENERALE

A PENITENCIARELOR

•

Aparatul central
(1948-1989)

Prezentarea autorilor

Mihai Burcea (n. 31 iulie 1976, București) a absolvit Facultatea de Istorie a Universității din București (2005) și programul de masterat „România în secolul XX” desfășurat în cadrul aceleiași universități (2007). Membru fondator al mișcării civice „Miliția spirituală” (9 mai 2002), a activat ca documentarist la *Academia Cațavencu* (2004-mai 2006) și redactor la *Evenimentul Zilei* (mai 2006-martie 2007). În prezent este expert în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România.

Marius Stan (n. 22 august 1982, Brașov) a absolvit Facultatea de Științe Politice a Universității din București (2005) și programul de masterat „Politică europeană și românească” desfășurat în cadrul aceleiași universități (2007). Membru al mișcării civice „Miliția spirituală”, a activat ca redactor-șef al revistei de cultură politică *Conservatorul*, fiind autorul a numeroase articole publicate în presa centrală. În prezent este expert în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România.

Mihail Bumbăș (n. 12 aprilie 1981, Curtea de Argeș) a absolvit Facultatea de Istorie a Universității din București (2005) și programul de masterat „România în secolul XX” desfășurat în cadrul aceleiași universități (2007). Membru fondator al mișcării civice „Miliția spirituală” (9 mai 2002), a fost colaborator la *Academia Cațavencu* (2004-2006) și redactor la *Evenimentul Zilei* (2005-martie 2007). În prezent este expert în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România.

Notă asupra ediției

Am ales să folosim actualele denumiri ale localităților : Cernavodă (vechea denumire : Cerna-Vodă) ; Carasu (vechea denumire : Cara-Su) ; Brașov (vechea denumire : Stalin ; la 22 august 1950, „în cinstea marelui geniu al omenirii muncitoare, conducătorul poporului sovietic, eliberatorul și prietenul iubit al poporului nostru, Iosif Vissarionovici Stalin”, numele orașului Brașov a fost schimbat în Stalin, printr-un decret al Prezidiului MAN. Cu această denumire va rămâne până în anul 1960, când va reveni la cea de Brașov).

De asemenea, am folosit titlaturile diferitelor organizații de partid, de masă sau obștești așa cum apar ele în diferite perioade (de exemplu, dacă ofițerul a intrat în partid în anii '50-'60 iar referatul de cadre a fost întocmit în anii '80, am ales să scriem *PMR*, titulatura oficială a partidului în acea perioadă).

Am ales să folosim actuala împărțire administrativ-teritorială a țării (județe, municipii, orașe, comune și sate) pentru a indica locurile de naștere ale ofițerilor sau pentru a localiza sediul diferitelor instituții menționate în text.

Am ales să introducem în text și indicativele numerice militare ale formațiunilor/unităților militare ale DGPCM (de exemplu, Colonia de Muncă Giurgeni avea indicativul numeric formațiunea 0319).

În Arhiva ANP nu există toate dosarele personale ale ofițerilor și angajaților civili ai DGP. Din această cauză, nu am putut stabili cu exactitate perioadele când aceștia au ocupat anumite funcții. De exemplu, în cazul maiorului Bogățeanu Ilie Ion am stabilit în baza documentelor (adrese, note-raport, cereri etc.), identificate de noi, perioada în care acesta a ocupat funcția de șef al Serviciului/Secției Secretariat din DLCM/DPLC/DGPCM.

Acolo unde nu am precizat sursa documentului citat (arhivă, fond, dosar), informațiile provin din dosarele profesionale ale militarului sau angajatului civil, care se găsesc în custodia Arhivei ANP, fond Serviciul Cadre și Învățământ. Numărul respectiv de dosar figurează în dreptul numelui titularului.

Deoarece nu am găsit încă o listă completă cu toți ofițerii și angajații civili care au lucrat în aparatul central al sistemului penitenciar, nu putem afirma că acest dicționar cuprinde întregul personal al direcției care a funcționat în perioada 1948-1989.

Nu am reușit să identificăm fondul arhivistic al Secției pentru Probleme Militare și Justiție a CC al PCR, organul superior de partid care aviza orice act normativ referitor la forțele armate. Presupunem că în acest fond am putea găsi motivațiile, analizele, rapoartele aflate în spatele elaborării actelor normative.

Acolo unde există rubrici lipsă, unele dintre aceste variabile nu au fost găsite în dosarul personal al respectivului : persoana respectivă nu a satisfăcut stagiul militar, nu are studii politice sau militare, decorații etc.

Pentru cele 381 de nume prezentate în acest volum au fost efectuate aproximativ 60.000 de fotografii (peste 150 de dosare profesionale din Arhiva ANP, fișe de serviciu/evidență, câteva dosare de partid de la Arhivele Naționale ale României).

La rubrica „pedepse” nu au fost trecute și sancțiunile disciplinare aplicate pe linie de partid, care, conform statutului PMR/PCR, erau: „muștrare”, „vot de blam”, „vot de blam cu avertisment” și cea mai severă sancțiune – „excluderea din partid”¹. Aceste măsuri aplicate de organele de partid se regăsesc în mică măsură în dosarele profesionale, însă în dosarele politice ele figurează și sunt consemnate în procesele-verbale ale ședințelor organizațiilor de partid care au aplicat sancțiunea.

În sfârșit, am ales să introducem în acest volum și persoanele care au lucrat în Direcția Unităților de Muncă din MAI (a funcționat separat de DGP până la 1 iulie 1951), Centrul de Coordonare Constanța (formațiunea 0722), Serviciul Reeducări Minori din MAI, Școlile Militare de Subofițeri și Ofițeri ale MAI/MI, deși aceste entități nu au făcut parte niciodată din schema de organizare a aparatului central al Direcției. Motivația a fost aceea că și aceste structuri aveau ca obiect de activitate încarcerarea și supravegherea deținuților.

Majoritatea dosarelor personale reflectă calități sau aptitudini ale ofițerilor, atașamentul față de partid și lupta de clasă, de cele mai multe ori neprecizând elemente esențiale legate de activitatea profesională efectivă a unora, respectiv abuzuri sau rele tratamente aplicate deținuților pe care îi aveau sub supraveghere. În aceste situații, profilul cadrelor a fost completat din alte surse, precizându-se, dacă a fost într-adevăr cazul, aceste abuzuri.

Autorii

1. Vezi „Statutul PCR adoptat la Congresul al IX-lea al PCR din 1965”.

Cuvânt înainte

I. Argument pentru un dicționar al personalului Direcției Generale a Penitenciarelor

După 1989 s-a publicat foarte multă memorialistică de penitenciar, însă despre identitatea celor care răspundeau direct de administrarea sistemului concentraționar românesc nu s-a scris aproape nimic. Au fost publicate numeroase dosare de informatori, însă dosarele personale ale ofițerilor Ministerului de Interne au rămas la adăpostul secretului instituțional. Această lacună creează un dezechilibru în peisajul istoriografic la care facem referire, dezechilibru ce trebuie eliminat prin elaborarea unui instrument de lucru util cercetătorilor. Prin termenul „cercetător” folosit în acest context nu ne referim exclusiv la mediul academic, ci la orice persoană care are interesul sau simpla curiozitate de a studia multiplele aspecte ale sistemului concentraționar comunist românesc.

Efortul nostru nu constă într-o simplă rescriere a unor evenimente din istoria recentă a României, cu metafore și topică diferite. Suntem convinși că materialul pe care îl prezentăm cititorilor este unul inedit, iar contactul fiecăruia cu acest volum este, pentru a folosi un termen din cinematografie, o avanpremieră. În definitiv, putem compara lucrarea noastră cu un documentar în adevăratul sens al cuvântului – deoarece conținutul are valoare de document și prezentăm fapte într-un totuț autentic (în versiunea oficială a autorităților comuniste). Paralelismul cu tehnica cinematografică nu este întâmplător. În lucrarea noastră nu facem decât să asociem, ca pe o peliculă, o serie întreagă de imagini statice succesive (anume, portretele ofițerilor și angajaților civili¹ ai DGP, așa cum apar ele în dosarele de cadre). Scenariul e realizat din extrase ale dosarelor pe care le-am consultat. Scopul genuin al oricărei construcții filmice este senzația de mișcare, iar autorii „documentarului” fac tocmai acest lucru: prezintă spectatorilor lor (cititorilor) un tablou animat al vieții interne a aparatului central din DGP. Personajele noastre trăiesc încă sau au trăit; de multe ori interacționează pe planuri diferite (personale, profesionale), nu de puține ori poartă dialoguri (transpuse în autobiografii, depoziții în fața vreunei comisii de anchetă, în note și orice alt tip de text în care domină persoana I singular). Din alt unghi de interpretare, „documentarul” nostru este unul de epocă: am ales să păstrăm greșelile ortografice din surse pentru a reproduce în varianta lor originală documentele consultate și limbajul specific al vremii (argoul instituțional respectiv). Astfel, din motivele enunțate anterior, dar și din multe altele, rezultatul efortului nostru este

1. În 1977, Consiliul de Stat a emis un decret cu articol unic prin care noțiunile de „angajați” sau „salariați” din legi, decrete și alte acte normative erau înlocuite cu acelea de „oameni ai muncii” sau „personal muncitor”. Astfel, angajații civili din MI au primit numele generic „personal muncitor civil” – Vezi *Buletinul Oficial al RSR*, partea I, nr. 120, 18 noiembrie 1977, „Decretul nr. 414 privind înlocuirea unor noțiuni în legislația Republicii Socialiste România”.

filmul *Direcției Generale a Penitenciarelor în perioada 1948-1989*. Cu această rolă documentară am reușit să înțelegem noi înșine mai bine ce anume era de fapt sistemul penitenciar comunist românesc, cum funcționa el într-adevăr, cine erau personajele care îl animau; nădăjdum că vor ajunge la același rezultat și cei care îl vor parcurge. În fine, am definit și organizat întregul material ca *dicționar* pentru că ordonarea alfabetică, limbajul cvasiunitar, schema predefinită de prelucrare a datelor, fișele-tip ne-au permis o abordare sistematică a vastității informației cuprinse în dosare. Sperăm ca dicționarul să fie un real instrument de lucru pentru oricine va mai aborda de acum înainte problematici adiacente.

*
* *

În august 2006, experții IICCR au pătruns în Baza de aprovizionare, gospodărire și reparații din cadrul penitenciarului de maximă siguranță de la Jilava, locul unde se află arhiva ANP. Am început atunci să cercetăm și să fotografiem sute de dosare profesionale ale lucrătorilor fostei DGP. Când am pornit la acest drum, intenția noastră era de a întocmi o listă cât mai completă cu comandanții, locuitorii comandanților de penitenciar (locuitori politici, locuitori pentru pază și regim și locuitori pentru servicii) din perioada 1948-1989. Pe parcurs însă, am găsit dosare ale ofițerilor și angajaților civili din aparatul central al DGP, astfel că ni s-a părut firesc să venim în întâmpinarea cititorilor mai întâi cu această structură a Direcției, deoarece ei sunt cei care au administrat de la centru sistemul carceral românesc. Prezentarea structurii din teritoriu (penitenciare, colonii de muncă și unități de muncă) nu a fost abandonată, urmând să constituie subiectul volumelor al II-lea și al III-lea, care vor completa acest dicționar.

II. Structura volumului

Ofițerii menționați în acest volum au deținut, în perioada 1948-1989, cel puțin o funcție în aparatul central profesional și politic al Direcției Unităților de Muncă, Centrului de Coordonare Constanța (formațiunea 0722), Direcției Generale a Penitenciarelor, Serviciului Reeducări Minori din MAI, Serviciului Penitenciare din MAI, Direcției Închisori și Penitenciare, Direcției Lagăre și Colonii de Muncă, Direcției Penitenciare Lagăre și Colonii, Direcției Generale a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă sau în Școlile Militare de Subofițeri și Ofițeri ale MAI/MI.

Acolo unde, pe parcursul acestui volum, nu am precizat sursa informațiilor – numărul dosarului personal (d.p.), fișă de evidență (f.e.) sau fișă de serviciu (f.s.) –, ele au fost culese din dosare personale ale ofițerilor sau din dosare aflate în „fondul Secretariat” sau „fondul Serviciul Pază și Regim”, din arhiva ANP. Alte informații utilizate au fost extrase din Arhivele Naționale ale României, Arhiva CNSAS, Arhiva Guvernului României, Arhiva Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, Biblioteca Academiei Române și Biblioteca Militară Națională. În plus, am cercetat sute de acte normative – publicate sau nu în *Buletinul Oficial al RPR/RSR* –, cum ar fi: decrete ale Prezidiului MAN (Consiliului de Stat), HCM, ordine ministeriale, dar și nenumărate hotărâri ale organelor superioare de partid.

Cele 381 de nume prezente în acest dicționar au fost introduse în ordine alfabetică.

În unele dosare au fost găsite informații despre titulari care și-au desfășurat activitatea și în perioada de după 1989. Am ales să introducem și unele dintre datele respective pentru că aceste persoane și-au continuat cariera profesională în ciuda trecerii la o nouă orânduire socială.

Nu toți ofițerii care au lucrat în sistemul penitenciar comunist au comis abuzuri sau crime îndreptate împotriva deținuților, fie ei contrarevoluționari (politici) sau de drept comun. Am preferat totuși să introducem toate numele la care am avut acces, fără nicio incriminare implicită, deoarece, pentru a fi funcțional, un instrument de lucru de acest tip trebuie să tindă spre exhaustivitate. În anul 1964 au avut loc eliberări masive ale deținuților politici, însă acest lucru nu a însemnat că în perioada care a urmat nu a mai existat această categorie de deținuți. De foarte multe ori s-a optat pentru încadrarea unor persoane la drept comun (vezi cazul Petre Mihai Băcanu, condamnat în 1989 pentru speculă, conform art. 295 din *Codul Penal*, în realitate însă pentru că înfiinșase o tipografie clandestină unde se tipărea ziarul *România*), deși fapta lor, din perspectiva regimului, ar fi făcut cu siguranță parte din categoria penală a *infracțiunilor contra securității statului* (vezi și *Codul Penal* din 1968, titlul 1, Infracțiuni contra securității statului [c.s.s.]: art. 155 – trădarea, art. 158 – acțiunile dușmănoase contra statului, art. 159 – spionajul, art. 163 – actele de diversiune, art. 164 – sabotajul, art. 165 – subminarea economiei naționale, art. 166 – propaganda împotriva orânduirii socialiste etc.).¹

Ca instrument de lucru, acest dicționar se adresează în special cercetătorilor istoriei recente, precum și foștilor deținuți, care au astfel ocazia să identifice (după anumite variabile extrase din dosarele profesionale folosite : numele, locul și data nașterii, parcursul profesional etc.) acele persoane care au administrat de la centru sistemul carceral comunist. De asemenea, dicționarul se adresează elevilor și cadrelor care fac parte din actualul sistem de pregătire profesională al ANP, dar și oricărui cititor interesat. În fond, prezenta lucrare reprezintă istoria unei instituții reconstituită din profilurile oamenilor care au format-o și servit-o.

Am consultat o mică parte din memorialistica existentă pe piața de gen din România ; acest tip de literatură nu acoperă decât în mică măsură golurile din textura istorică pe care am recreat-o : din motive de spațiu caracteristice unui dicționar, din motive de subiectivitate proprie acestui tip de „literatură suferită”, din imposibilitatea de a crea punți de legătură între informația memorialistică și cea extrasă din documentele AANP.

Dicționarul este precedat de un studiu introductiv care prezintă organizarea și funcționarea aparatului central al DGP, dar și legislația specifică referitoare la ofițerii de penitenciare (de la maniera de încadrare la drepturile sociale, de la pepinierele de cadre la regulamentele militare în vigoare la acea dată etc.). El este dublat de anexe în care sunt prezentate documente-cheie extrase din dosarele profesionale analizate. Lista de abrevieri vine în întâmpinarea cititorului pentru familiarizarea acestuia cu terminologia specifică utilizată inclusiv în dosare.

III. Mulțumiri

În final, dorim să aducem mulțumiri istoricilor Marius Oprea și Stejărel Olaru, care au gândit și inițiat acest proiect, făcând demersurile necesare din partea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România pentru a obține accesul cercetătorilor în Arhiva Administrației Naționale a Penitenciarelor. Domniile lor ne-au fost un sprijin și o sursă de permanente încurajări.

Aducem calde mulțumiri colegilor noștri din „Miliția spirituală”, în special lui Alexandru Jipa pentru întregul lui suport în documentarea materialelor folosite în acest volum.

1. Prin intrarea în vigoare a noului *Cod Penal* din 1968 s-a adoptat o altă împărțire a pedepselor, astfel încât nu se mai prevedea o categorisire a pedepselor în *pedepse de drept comun* și *pedepse politice*. În practică, pedepsele politice erau mascate toate ca pedepse de drept comun. A se vedea Vintilă Dongoroz *et al.*, *Noul Cod Penal și Codul Penal anterior. Prezentare comparativă*, București, Editura Politică, 1968, pp. 45-46.

Mulțumim de asemenea doamnei Monica Macovei, întregii conduceri a Administrației Naționale a Penitenciarelor – în special domnului procuror Alexandru Șerban, director al instituției în momentul accesului nostru la această arhivă, dar și actualului director general al ANP, comisar-șef de penitenciare Ioan Băla, și, nu în ultimul rând, doamnei Ioana Botiz, custodele Arhivei ANP.

Sprijinul documentar al colegilor noștri de la IICCR, Dan Drăghia, Andrei Muraru și Dumitru Lăcătușu, a fost de un real folos. Doamnelor Carmen Blănaru de la Biroul Arhivă din cadrul Secretariatului General al Guvernului și Florica Dobre de la CNSAS le mulțumim pentru sprijinul acordat în munca de documentare a acestui volum. Suntem recunoscători și directorului general al Arhivelor Naționale, domnul Dorin Dobrinu, pentru facilitarea accesului la Decretele Prezidiului MAN (Consiliului de Stat) din perioada 1948-1989.

Mulțumim tuturor colegilor noștri de la IICCR pentru sprijinul răbdător cu care au însoțit elaborarea prezentei lucrări.

Autorii

Lista abrevierilor

AANP	-	Arhiva Administrației Naționale a Penitenciarelor
ACNSAS	-	Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității
ALA	-	Apărarea Locală Antiaeriană din MAI
APACA	-	Atelierele Publice Autonome pentru Confecțiile Armatei
ARLUS	-	Asociația Română pentru Legăturile cu Uniunea Sovietică
AMJ	-	Arhiva Ministerului Justiției
ANIC	-	Arhivele Naționale Istorice Centrale
BLCF	-	Brigada de Lucru Căi Ferate
BPD	-	Blocul Partidelor Democratice
CAP	-	Cooperativa Agricolă de Producție
CC	-	Comitetul Central
CGM	-	Confederația Generală a Muncii
CIM	-	Contrainformații militare
CJ	-	Comitet Județean
CNSAS	-	Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
CPADCR	-	Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România
CPEx	-	Comitetul Politic Executiv
CRM	-	Centrul de Reeducare Minori
CSS	-	Consiliul Securității Statului (Decretul nr. 295 din 4 aprilie 1968 privind organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului stabilea desprinderea CSS de MAI. Prin Decretul nr. 130 din 9 aprilie 1972, CSS reîntră în MI)
CTA	-	Centrul Teritorial de Aprovizionare
CTG	-	Comandamentul Trupelor de Grăniceri
DGM	-	Direcția Generală a Miliției. În perioada 1949-1953 și 1953-1968 a funcționat în cadrul MAI, excepție făcând perioada martie-septembrie 1953, când DGM s-a aflat în subordinea MSS
DGP	-	Direcția Generală a Penitenciarelor. În perioada noiembrie 1949-iulie 1951 și 1 august 1967-1990 a funcționat la UM 0400 București.
DGPCM	-	formațiunea 0951 București (în perioada iulie 1956-1 august 1967)
DGPCUM	-	Direcția Generală a Penitenciarelor Coloniilor și Unităților de Muncă (în perioada martie 1951-noiembrie 1952)
DGRS	-	Direcția Generală a Rezervelor de Stat
DGSM	-	Direcția Generală a Serviciului Muncii
DGSP	-	Direcția Generală a Securității Poporului. A funcționat între 30 august 1948 și 30 martie 1951. Prin Decretul nr. 50 din 30 martie 1951, DGSP și-a schimbat denumirea în Direcția Generală a Securității Statului
DGSS	-	Direcția Generală a Securității Statului. A funcționat între 30 martie 1951 și 20 septembrie 1952, când DGSS s-a transformat în MSS și s-a separat de MAI. După numai un an de zile, MSS se va reuni cu MAI (septembrie 1953)

DGSS	- Direcția Generală a Siguranței Statului (în perioada 1947-1948)
DGT	- Direcția Generală a Trupelor din MAI
DIE	- Direcția de Informații Externe
DIP	- Direcția Închisori și Penitenciare, UM 0618 București. A funcționat între octombrie 1953 și septembrie 1954. În septembrie 1954, DIP și DLCM au fuzionat, formând DPLC
DJAN	- Direcția Județeană a Arhivelor Naționale
DLCM	- Direcția Lagăre și Colonii de Muncă, formațiunea 0951 București. A funcționat între noiembrie 1952 și septembrie 1954
d.p.	- dosar personal
DPESCTF	- Direcția de Pașapoarte, Evidența Străinilor și Controlul Trecerii Frontierei din MI, UM 0200 București (în anii '70-'80)
DPLC	- Direcția Penitenciare Lagăre și Colonii de Muncă, formațiunea 0951 București (septembrie 1954-iulie 1956)
DRDM	- Direcția Regională a Detașamentelor de Muncă (aceste DRDM se aflau în subordinea DGSM)
DRSP	- Direcția Regională a Securității Poporului
DRSS	- Direcția Regională a Securității Statului
DSS	- Departamentul Securității Statului
DTG	- Direcția Trupelor de Grăniceri din MAI (în perioada noiembrie 1953-februarie 1956). În februarie 1956 se va uni cu DTOP
DTGO	- Direcția Trupelor de Grăniceri și Operative din MSS (în perioada 1952-1953)
DTOP	- Direcția Trupelor Operative și de Pază din MAI
DSPA	- Direcția Superioară Politică a Armatei
FDUS	- Frontul Democrației și Unității Socialiste
f.e.	- fișă de evidență
FND	- Frontul Național Democrat
f.s.	- fișă de serviciu
FUS	- Frontul Unității Socialiste
GAC	- Gospodărie Agricolă Colectivă
GAS	- Gospodărie Agricolă de Stat
HCM	- Hotărâre a Consiliului de Miniștri
IAS	- Întreprindere Agricolă de Stat
IGM	- Inspectoratul General al Miliției (în perioada 1968-1989)
IICCR	- Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
IMF	- Institutul de Medicină și Farmacie
ISRM	- Institutul Special de Reeducare pentru Minori
MAI	- Ministerul Afacerilor Interne (în perioada 1936-1972)
MAE	- Ministerul Afacerilor Externe
MAN	- Marea Adunare Națională
MApN	- Ministerul Apărării Naționale
MAS	- Ministerul Agriculturii și Silviculturii
MCF	- Ministerul Căilor Ferate
MCIMC	- Ministerul Construcțiilor și al Industriei Materialelor de Construcții
MEE	- Ministerului Energiei Electrice
MEEIE	- Ministerul Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice
MI	- Ministerul de Interne (în perioada 1972-1989)
MIL	- Ministerul Industriei Lemnului
MIRA	- Ministerul Internelor și Reformei Administrative
MFA	- Ministerul Forțelor Armate

MM	-	Ministerul Metalurgiei
MMC	-	Ministerul Minelor și Cărbunelui
MPC	-	Ministerul Petrolului și Chimiei
MSS	-	Ministerul Securității Statului. A funcționat independent de MAI între septembrie 1952 și septembrie 1953
ODUS	-	Organizația Democrației și Unității Socialiste
OSA/RFE		Research
Institute	-	Open Society Archives (Budapesta)/Radio Free Europe Research Institute
PCdR	-	Partidul Comunist din România
PCR	-	Partidul Comunist Român (în perioada 1943-1948 și 1965-1989)
PCTF	-	Punct Control Trecere a Frontierei
PSDR	-	Partidul Social Democrat din România
PMR	-	Partidul Muncitoresc Român (în perioada 1948-1965)
PNL	-	Partidul Național Liberal
PNT	-	Partidul Național Țărănesc
PSD	-	Partidul Social Democrat
RPR	-	Republica Populară Română
RSR	-	Republica Socialistă România
RSSM	-	Republica Sovietică Socialistă Moldovenească
SLOMR	-	Sindicatul Liber al Oamenilor Muncii din România
SRI	-	Serviciul Român de Informații
SSI	-	Serviciul Special de Informații. Prin decizia ministerială nr. 79 din 27 aprilie 1945, Serviciul de Informații a trecut în subordinea Președinției Consiliului de Miniștri, fiind redenumit ca Serviciul Special de Informații. În 1951, SSI a fuzionat cu Direcția Generală a Securității Statului
SSMRM	-	Școala Specială de Muncă și Reeducare Minori
UAER	-	Uniunea Asociațiilor de Elevi din România
UJCOOP	-	Uniunea Județeană a Cooperativelor de Consum
UM	-	unitate militară/unitate de muncă (când e vorba de UM nr. 1 Capul Midia, UM nr. 2 Columbia Cernavodă, UM nr. 3 Cernavodă km 4, UM nr. 4 Ocnele Mari, UM nr. 5 Bicaz). Unitățile de muncă au funcționat între 1950 și 1952
UNSR	-	Uniunea Națională a Studenților din România
URSS	-	Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste
UTC	-	Uniunea Tineretului Comunist (în perioada 1943-1945 și 1965-1989)
UTM	-	Uniunea Tineretului Muncitoresc (în perioada 1948-1965)
TP	-	Tineretul Progresist

Introducere

1. Ce înseamnă un dosar profesional?¹

În anul 1968, ministrul de Interne Cornel Onescu emitea Ordinul nr. 296 (din 31 decembrie 1968) prin care se instituia noul *Regulament privind organizarea și funcționarea direcției, serviciilor, secțiilor și birourilor de personal, evidența personalului, precum și metodologia activității de personal în Ministerul Afacerilor Interne*². În absența unor ordine similare din perioada regimului Dej, dar și din cauza faptului că lectura dosarelor profesionale ale comandanților și locuitorilor de penitenciar (indiferent de perioada întocmirii lor) nu a relevat nicio diferență semnificativă privind „construirea” acestor dosare de cadre, ne-am propus să folosim ca model de lucru ordinul din 1968 la care am făcut referire mai sus. Conform acestui document, dosarele de cadre ale personalului MAI (deci și cele ale personalului din Direcția Generală a Penitenciarelor) cuprindeau următoarele documente: *fișa personală, jurământul militar* depus de cadrul respectiv, *angajamentele*, notările de serviciu, pentru cadrele militare, sau *caracterizările de serviciu*, pentru angajații civili, *note-raport*, care cuprindeau rezultatul verificării unor sesizări care s-au confirmat la adresa cadrelor, *referatul de cadre, nota de relații, copii legalizate după actele de stare civilă, studii, vechime în muncă etc., fișa înlocuitor, fotografia*. La toate acestea se mai adăugau *referințele* unor terțe persoane cu privire la cadrul respectiv, *autobiografiile* celor pentru care se realizau dosarele profesionale³, precum și *adrese* între diferitele instituții cu privire la activitatea cadrului respectiv.

-
1. Paraschiv Vagu (coord.), *Dicționar de conducere și organizare*, Editura Politică, București, 1985, p. 273. Un dosar de personal (sau de cadre) înseamnă „totalitatea actelor pe baza cărora se completează fișa personală de evidență a datelor referitoare la o persoană încadrată în muncă într-o unitate socialistă de stat. Dosarul de personal se întocmește și se păstrează la compartimentul de personal, învățământ, retribuie al unității respective și este utilizat în fundamentarea deciziilor de încadrare, retribuie, promovare, formare și perfecționare a personalului”.
 2. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1977, vol. I., „Ordine și instrucțiuni emise de conducerea Ministerului de Interne – Abrogate”.
 3. Un *dosar de cadre* înseamnă în fapt un cumul de două dosare distincte: *dosarul profesional și dosarul politic*. Autorii acestui text (fragmente din acest text au apărut în Anuarul IICCR/2007, „Recrutarea cadrelor superioare din penitenciar: 1945-1989”, pp. 85-122) au analizat doar dosarele profesionale (pe care le denumim generic *dosare de cadre*) aflate în arhiva ANP, fondul Serviciului Cadre și Învățământ din DGP.

*Fișa personală*¹: înainte de 1968 se numea fie *chestionar*, fie *foaie de serviciu* (după 1968 s-a numit chiar *fișă personală*) și era completată de persoana căreia i se întocmea dosarul. Există unele diferențe de fond în ceea ce privește structura și informațiile cuprinse în aceste formulare-tip. *Chestionarul* cuprindea următoarele rubrici: 1. nume și prenume; 2. dacă și-a schimbat numele (anterior); 3. împrejurările schimbării numelui; 4. data nașterii, locul nașterii, cetățenia, naționalitatea; 5. originea și apartenența socială; 6. studii: școli de bază și profesionale, politice, militare; 7. ce limbi străine cunoaște (nivelul); 8. profesia de bază la încadrarea în MAI și toate funcțiile deținute de la începutul activității profesionale până în momentul respectiv (cu perioade); 9. starea materială – înainte și după 23 august 1944 (avere mobilă și imobilă); 10. venituri în afara salariului; 11. pe cine întreține (grad de rudenie); 12. situația militară; 13. dacă a participat în campania din 1916-1919, dacă a fost mobilizat sau voluntar, dacă a fost prizonier, dacă și pentru ce a fost decorat etc.; 14. dacă a participat pe frontul antisovietic, ce misiuni a avut, pe cine cunoaște din acea perioadă, regiunile și localitățile unde a luptat, dacă și pentru ce a fost decorat etc.²; 15. dacă a participat pe frontul antihitlerist (aceleași detalii ca la 14); 16. dacă a participat la alte campanii sau dacă a luptat în cadrul armatelor altor țări; 17. dacă a fost rănit (data, natura rănii, consecințe); 18. dacă a fost mobilizat pe loc; 19. dacă a făcut muncă obligatorie (unde, când etc.); 20. „dacă a luptat contra țării noastre după 23 august 1944”; 21. dacă a fost membru UTM, TP...; 22. dacă este membru de partid; 23. în ce partide sau organizații politice a fost înscris, a activat sau cu care dintre ele a simpatizat înainte de 23 august 1944 (PNL, PNT, PSD, Titel Petrescu, legionari, Frății de Cruce, Cuziști, Szalasiști, Imrediști, Sioniști etc.); 24. dacă a fost membru în partidele comuniste din alte țări; 25. ce sancțiuni de partid a avut, când, pentru ce, cine i le-a dat; 26. dacă a făcut parte din mișcarea sindicală; 27. în ce alte organizații de masă a fost înscris: asociații culturale sau sportive; 28. dacă a fost arestat înainte de 23 august 1944 (motive, împrejurări etc.); 29. în ce organe de partid sau de stat a fost ales după 23 august 1944; 30. dacă a îndeplinit misiuni speciale (înainte și după 23 august); 31. condamnări de drept comun; 32. părinți, averea și ocupația acestora, adresa lor etc.; 33. frați și surori (aceleași detalii ca la 32); 34. soția (aceleași detalii); 35. copiii (aceleași detalii);

1. Paraschiv Vagu (coord.), *op. cit.*, p. 308 – *Fișa personală* era un „document folosit în cadrul funcțiunii de personal (sau direcția/serviciul/secția/biroul de cadre din fiecare unitate socialistă de stat – n.n.) pentru evidența tuturor datelor referitoare la o persoană încadrată în muncă într-o unitate economico-socială. *Fișa personală* cuprindea în principal informații privind identitatea persoanei, situația politică, socială și familială, meseria, profesia, specialitatea, pregătirea școlară, titlurile științifice obținute, cursurile de calificare, perfecționare, reciclare, specializare, limbi străine, data încadrării în unitate, modul de încadrare și vechimea la data încadrării, domiciliul, situația militară, antecedente penale, activitatea în muncă la data încadrării în unitate, recompense și sancțiuni, distincții și calificative. *Fișa personală* se întocmea de către compartimentul de personal, învățământ, retribuire al unității respective, se păstra în dosarul de personal, se reactualiza și însoțea încadratul la schimbarea locului de muncă”.
2. De obicei, rubricile de genul acesteia (13, 14, 20, 23 ș.a.m.d.) aveau înscris un simplu „NU”, ceea ce, de altfel, era lesne de dedus, deoarece elementele care ar fi putut fi trecute în aceste rubrici – prin natura conținutului – ar fi făcut din respectivul cadru/candidat o persoană din start neeligibilă/necorespunzătoare pentru orice fel de funcție.

36. părinții soției (aceleași detalii) ; 37. frați și surori ai/ale soției (aceleași detalii) ; 38. dacă titularul, soția sau rudele au fost în străinătate ; 39. rude în străinătate (unde, când au plecat, în ce relații se află cu titularul) ; 40. rudele soției/soțului în străinătate (aceleași detalii) ; 41. dacă are rude condamnate politic, natura actului politic pentru care a fost condamnat, funcțiile îndeplinite de către acestea ; 42. rude din partea soției (aceleași detalii ca la 41) ; 43. cine îl cunoaște din : școală, producție, localitățile de domiciliu, armată, frontul antisovietic, închisori, frontul antihitlerist etc. ; 44. loc pentru completări la rubricile care nu au spațiu suficient (cu precizarea numărului rubricii la care se referă).

Foaia de serviciu reia în mare măsură rubricile *chestionarului*, însă fără a le detalia și concentrându-se mai mult asupra activității cadrului în Direcția Generală a Penitenciarelor. După 1968, introducerea *fișei personale* a condus la simplificarea rubricilor anterioare și la consacrarea unui model birocratic standard, care viza mai degrabă elementele de *curriculum* ce aveau strictă legătură cu locul de muncă (școala, stagiul militar etc.) și mai puțin cele referitoare la viața personală a titularului (au fost scoase rubricile „avere”, „pământ arabil”, „bunuri mobile și imobile”, „posesia de livezi sau vii” ș.a.m.d. și au fost păstrate acele rubrici care sunt un loc comun pentru orice chestionar profesional al zilelor noastre : toate elementele care definesc persoana în cauză, plus unele amănunte despre rude de diferite grade).

Jurământul militar

Intrând în rândurile forțelor armate, fiecare militar trebuia să depună jurământul militar în mod individual, întărit apoi cu semnătura personală.

Potrivit Decretului nr. 454/1949¹ pentru stabilirea formulei jurământului de credință a militarilor, pentru aproximativ 20 de ani a funcționat o formulă de jurământ profund impregnată ideologic : „Eu, cetățean al Republicii Populare Române, intrând în rândurile Armatei, jur să fiu devotat poporului muncitor, Patriei mele și Guvernului Republicii Populare Române” ; „Jur să urăsc din adâncul ființei mele pe toți dușmanii Patriei și ai poporului muncitor” sau, „Dacă voi călca jurământul meu, să mă lovească pedeapsa aspră a legii Republicii Populare Române și să-mi atrag ura și disprețul oamenilor muncii”.

În condițiile represiei politice din anii '50, un astfel de jurământ dă măsura raportării regimului comunist (în ansamblu) la ceea ce sociologia cunoașterii tratează în termeni de *conservare de rutină*, respectiv *conservare de criză* a realității. Primul tip de conservare trebuie să păstreze realitatea interiorizată în viața de zi cu zi, iar al doilea tip, în situațiile de criză. Modalitatea cea mai sigură pentru conservarea (de orice fel) a realității este *conversația* (eventual interogația morală în interacțiunea cu ceilalți și cu propriul sine critic). Problema care se pune este dacă nu cumva cele două tipuri au fost suprapuse de către regimul comunist (vigilența, starea de asediu, suspiciunea, ascultatul, excesul de zel înțeles pernicios etc. sunt semne că rutinierul și excepționalul se întrepătrund) și dacă nu cumva *conversația/îndoiala rațională* (din

1. *Buletinul Oficial al RPR*, Anul I, nr. 84, 29 decembrie 1949.

sociologie) au fost evacuate și suplinite de propagandă și ideologizare¹. Jurămintele militare, angajamentele sunt, în sine, o astfel de formă escamotată de propagandă. Iar jurămintele și angajamentele nu se discută; ele trebuie îndeplinite mașinal. Asumarea unei uri puternice față de toți dușmanii patriei nu face practic nicio decelare importantă în privința unei întrebări mult mai importante: *cine sunt acești dușmani ai patriei?* Pentru cei care își iau angajamentul și jură rostind formulele oficiale sugerate, *dușmanii* sunt toți cei pe care Securitatea, sistemul judiciar comunist i-au aruncat în „oala penitenciară”. Pe aceștia, pe cei care își ispășesc vina de a fi fost considerați dușmani ai regimului (*recte*, ai poporului), trebuie să-i supravezeze/păzească/reduce tocmai aceste persoane care jurau să-i urască. De aici și până la raportul inechitabil între *căldu* și *victimă*, pasul este aproape firesc (în ordine psihologică).

Odată cu trecerea timpului, mesajul ideologic cuprins în jurământul militar s-a diluat; un jurământ din 1975 conținea următoarele formulări: „Jur să respect legile țării, să execut întocmai legile comandantului suprem, cerințele regulamentelor militare și ordinelor comandanților și șefilor mei, atât în timp de pace, cât și în timp de război”; sau, „Dacă voi călca jurământul meu, să suport pedeapsa aspră a legilor Republicii Socialiste România”².

Depunerea jurământului militar se făcea în conformitate cu prevederile Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate³.

Angajamentele

În dosarele de cadre se regăsesc mai multe tipuri de angajamente. Un tip de angajament care apare destul de frecvent în dosarele de cadre este cel făcut cu Ministerul Securității Statului, și aceasta deoarece una dintre zonele predilecte din care se recrutau cadre pentru penitenciare era Securitatea. Angajamentul presupunea asumarea tuturor responsabilităților care decurgeau din fișa postului, păstrarea secretului de stat și, pentru prima parte a regimului comunist, asumarea datoriei de a lupta prin toate mijloacele împotriva „dușmanului de clasă”. Pe de altă parte, există în dosarele respective și angajamente cu alte instituții de tip militar (MFA, MAI). Uneori, fișa-tip a angajamentului cu Ministerul Securității Statului este păstrată întocmai pentru orice fel de situație (probabil că acestea erau cele mai frecvente și, ca atare, nu s-au tipărit fișe similare pentru fiecare instituție în parte), fiind tăiată cu pixul denumirea instituției, precizându-se apoi în locul acesteia instituția față de care avea loc asumarea acestui tip de contract de confidențialitate.

Prin Decretul nr. 473/1971⁴, absolvenții școlilor militare de ofițeri erau obligați să-și ia angajamentul scris ca, după primirea gradului de ofițer, maistru militar sau

1. Peter L. Berger, Thomas Luckmann, *Construirea socială a realității*, Editura Univers, București, 1999, pp.173-180.
2. Vezi întreaga formulă a jurământului în articolul 35 din Legea nr. 14 privind organizarea apărării naționale a RSR, publicată în *Buletinul Oficial al RSR*, Anul VIII, partea I, nr. 160, 29 decembrie 1972.
3. Vezi *Regulamentul Serviciului Interior*, edițiile 1962 (completată în 1967), 1973 și 1989.
4. *Buletinul Oficial al RSR*, Anul VII, partea I, nr. 166, 31 decembrie 1971.

subofițer, să îndeplinească serviciul în cadrul instituțiilor aferente Ministerului Forțelor Armate, Consiliului Securității Statului sau Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de cel puțin nouă ani (vezi Anexa 13). Un astfel de contract cu instituțiile militarizate se încheia chiar din faza înscrierii la liceele militare, absolvenții acestor licee fiind obligați prin contract să se prezinte la concursul de admitere la școala militară de ofițeri la care erau repartizați ulterior. Astfel de angajamente nu lipsesc nici din dosarele de cadre (profesionale) ale comandanților de penitenciar și ale locțiitorilor din perioada comunistă.

În baza dispozițiilor acestui decret, încheierea angajamentelor de către candidații (elevii) admiși în școlile militare de ofițeri, maiștri militari și subofițeri ai MAI se făcea în fața comandanților acestor școli, iar în cazul candidaților (elevilor) care erau trimiși de MAI să urmeze școli militare de ofițeri, maiștri militari și subofițeri ale MFA, Academia Militară și instituții de învățământ superior, în fața șefului direcției de personal și învățământ sau a locțiitorilor acestuia¹.

Un alt tip de *angajament* frecvent în dosare este cel al cadrului militar trecut în rezervă (scos la pensie etc.). În 1977, textul unui astfel de angajament era formulat astfel : „Îmi iau angajamentul că nu voi divulga secretele de stat și de serviciu pe care le-am cunoscut în timpul cât am lucrat în Ministerul de Interne” (Gheorghe Farc, comandant la Tg. Ocna până în 1977 ; angajamentul, inserat în dosarul său de cadre, este semnat la data de 27.07.1977). După 20 de ani, în 1997, formularea era aceeași : „Îmi iau angajamentul că nu voi divulga secretele de stat și de serviciu pe care le-am cunoscut în timpul cât am lucrat în Ministerul de Interne (Ministerul Justiției)” (Lațiu Ioan, fost locțiitor al comandantului pentru servicii la penitenciarul Codlea către sfârșitul anilor '80 ; angajamentul, inserat în dosarul său de cadre, este semnat la data de 02.05.1997).

Foaia de notare (sau notare de serviciu)

Prezente în fiecare dosar profesional complet, aceste foi de notare (de serviciu) cuprindeau concluziile unei comisii de notare privind performanța profesională anuală a unui cadru de la un anumit penitenciar : relațiile cu subordonații, aplicarea ordinelor MI și DGP, nivelul instrucției, menținerea ordinii și disciplinei interioare, comportamentul familial și social al cadrului, dar și lipsurile constatate în desfășurarea activității profesionale. La sfârșit, comisia făcea anumite recomandări și emitea un calificativ general (foarte bine/bine/satisfăcător/nesatisfăcător) asupra prestației cadrului. De regulă, din textele foilor de notare reiese preocuparea specială a organelor ierarhice superioare pentru utilizarea la capacitate maximă, de către cadrul superior de penitenciar, a efectivelor de deținuți (denumite în jargonul specific „forțe de muncă specială”), iar calificativul era acordat inclusiv în funcție de acest aspect.

Caracterizările de serviciu erau întocmite de către organul ierarhic superior : pentru comandantul penitenciarului și locțiitorii de comandanți, de către ofițerii

1. AANP, fond Secretariat, dosar FN/1977, vol. I, „Ordine și instrucțiuni emise de conducerea Ministerului de Interne – Abrogate”, ff. 180-182.

superiori din aparatul central al DGP ; pentru ofițerii aflați în subordinea comandanților și locuitorilor de penitenciar, de către superiorii lor ierarhici. Aceste caracterizări de serviciu cuprindeau aprecierile șefilor ierarhici cu privire la activitățile specifice desfășurate de către cei avuți în vedere într-o perioadă dată. De obicei, aceste caracterizări se întocmeau înaintea unei avansări în grad, promovări în funcție, înaintea unui transfer la altă unitate sau altă armă (ele erau în general favorabile respectivului).

Nota-raport se întocmea în situațiile în care în unitatea penitenciară respectivă avea loc un eveniment deosebit.

Referatul de cadre se întocmea pe baza fișei personale, notărilor de serviciu, informațiilor obținute de la persoane care cunoșteau îndeaproape activitatea și comportamentul cadrului respectiv și a discuțiilor purtate cu acesta¹.

Nota de relații cuprindea : date despre activitatea celui verificat sau cunoscut, pe perioade, despre nivelul pregătirii profesionale, politice și culturale, competența, rezultatele obținute în muncă, calitățile organizatorice, trăsăturile de caracter și moral-politice, comportamentul în societate și familie. De asemenea, în acest document se prezenta situația social-politică a rudelor (părinți, frați, surori, soție/soț, părinții soției/soțului, frații soției/soțului). Notele de relații erau întocmite de către lucrătorii de cadre (personal)². În cazul verificării sau când exista o sesizare că un angajat al MI a comis abateri grave de la „disciplină și morală”, ori dacă în trecutul său acesta săvârșise „acte nedemne” necunoscute până la acea dată, cu aprobarea comandantului se întocmea o notă de cercetare de către un lucrător din organul de personal (cadre)³.

Referințele erau luate de către lucrătorii de cadre vecinilor și foștilor colegi de la locurile de muncă anterioare încadrării în DGP a respectivului. Ele cuprindeau informații legate de caracterul ofițerului, atitudinea sa față de regim, comportamentul social și familial atât al său, cât și al părinților.

Autobiografiile erau acele documente în care ofițerul își prezenta activitatea din trecut – a sa și a rudelor până la gradul IV. Din autobiografie trebuia să se desprindă o concluzie favorabilă privind caracterul sănătos al originii sociale a ofițerului și, în mare parte, a tuturor rudelor sale. Cei mai mulți insistau, dacă era cazul, pe activismul lor în campania electorală din anul 1946, începutul procesului colectivizării, naționalizare și chiar delațiuni împotriva „dușmanilor potențiali ai noului regim de democrație populară”. Autobiografiile erau întru câtva structurate pe modelul chestionarelor prezente în dosarele profesionale, fiind însă mult mai detaliate și mai încărcate de informații cu caracter personal. Pe parcursul carierei, ofițerii adăugau la aceste autobiografii diferite *completări* (consemnând diverse evenimente care surveneau în cadrul situației familiale și profesionale). Autobiografiile date de diferiți ofițeri în propriile dosare personale erau olografe, pentru că instrucțiunile muncii de cadre (ale Serviciului Cadre) interziceau dactilografierea acestora.

1. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1977, vol. I., „Ordine și instrucțiuni emise de conducerea Ministerului de Interne – Abrogate”.

2. *Ibidem*.

3. *Ibidem*.

Fișa de înlocuitor era completată cu numele lucrătorului de cadre care solicita un anumit dosar, în vederea consultării acestuia de către alte instituții ale Ministerului de Interne sau chiar de către ofițeri din Serviciul Cadre și Învățământ al DGP. Aceste dosare erau păstrate în arhiva DGP-ului, iar fișele de înlocuitor rămăneau în locul dosarului în momentul când acesta era retras în scopurile enunțate mai sus. Lucrătorul de cadre care utiliza dosarul semna de primire/restituire în fișa de înlocuitor, menționând datele la care l-a retras/restituit documentul.

Fișa de evidență se întocmea la angajare și se păstra la organul de personal (cadre) al unității din care făcea parte cadrul respectiv, în ordine strict alfabetică, iar câte o copie se păstra la organul de personal (cadre) din IGM, comandamentele de armă, direcțiile generale sau de unități, precum și la Direcția Personal a MAI¹.

Decorații. Între 1948 și 1961, ordinele și medaliile civile acordate ofițerilor și subofițerilor MAI erau acordate prin decrete ale Prezidiului MAN al RPR, iar după 1961, aceste distincții au fost acordate de către Consiliul de Stat (instituția care înlocuise Prezidiul MAN). Din anul 1974, odată cu instituirea funcției de președinte al RSR, aceste distincții puteau fi acordate și prin decrete prezidențiale. După emiterea decretelor, conținutul acestora era sau nu făcut public în *Buletinul Oficial al RPR/RSR*.

În 1953 a intrat în vigoare regulamentul² privitor la distincțiile care se acordau de către Prezidiul MAN al RPR. Potrivit acestui regulament, ierarhia decorațiilor era următoarea :

1. Medalia de aur „Secera și ciocanul”, acordată celor distinși cu titlul de „Erou al muncii socialiste” (titlu acordat începând cu septembrie 1951)
2. Ordinul „Steaua RPR”
3. Ordinul „Apărarea Patriei”
4. Ordinul „Muncii” (înființat în 1948 prin Decretul nr. 16 ; se acorda tuturor celor care se evidențiau prin ridicarea calității și productivității muncii, prin introducerea unor metode noi și prin invenții, prin participarea la munca voluntară din uzine, fabrici, școli etc. Ordinul avea 3 clase³)
5. Medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”
6. Medalia „A V-a aniversare a RPR”
7. Medalia „Muncii”

Se presupunea că profilul moral al celor investiți cu astfel de onoruri și distincții trebuia să corespundă următoarelor cerințe :

- „– să fie pildă în executarea tuturor datoriilor prevăzute în legi pentru cetățenii Republicii Populare Române ;
- să fie model de cinste și conduită morală în viața publică și personală ;
- să fie în primele rânduri ale celor ce luptă pentru mărirea producției, pentru ridicarea productivității muncii și pentru ridicarea disciplinei muncii în întreprinderi și instituții ;

1. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1977, vol. I., „Ordine și instrucțiuni emise de conducerea Ministerului de Interne – Abrogate”.

2. „Regulament privitor la distincțiunile care se acordă de către Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române”, în *Buletinul Oficial al MAN al RPR*, nr. 5, 3 februarie 1953.

3. *Monitorul Oficial al RPR*, Anul I, partea I, 30 aprilie 1948.

- să-și însușească tehnica în ramura sa de muncă, ridicându-și neîncetat capacitatea politică și profesională ;
- să fie apărător al bunurilor obștești ;
- să lupte pentru interesele clasei muncitoare și ale întregului popor muncitor în contra reacțiunei, pentru întărirea Republicii Populare Române și pentru apărarea independenței naționale și suveranității statului împotriva uneltirilor imperialiste”¹.

Pe lângă decorațiile civile, mai existau decorațiile militare. Acestea erau împărțite, de asemenea, în *ordine* și *medalii* :

Ordine

1. Ordinul „Apărarea Patriei”
2. Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat” (înființat prin Decretul nr. 398/1958, era conferit militarilor și civililor care se distingeau în lupta efectivă pentru descoperirea și reprimarea acțiunilor contra-revoluționare ale dușmanului de clasă²)
3. Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste” (înființat prin Decretul nr. 280/1963 ; se acorda pentru vechime ofițerilor și subofițerilor MAI)
4. Ordinul „Meritul Militar” (se acorda pentru vechime în rândul cadrelor active ale MAI : 25 de ani – clasa I, 20 de ani – clasa a II-a, 15 ani – clasa a III-a)

Medalii

1. Medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (instituită în 1953 prin Decretul nr. 39 ; se acorda pentru : vitejia și abnegația arătată cu ocazia lichidării bandelor jefuitoare ; operațiuni curajoase și bine conduse în vederea prevenirii sau descoperirii infracțiunilor ; conducerea excepțională a operațiunilor privind prinderea infractorilor ; pentru buna organizare a Securității și Miliției în lupta împotriva infracțiunilor și pentru apărarea orânduirii de stat ; pentru serviciul ireproșabil depus de organele Securității și Miliției)
2. Medalia „În Serviciul Patriei Socialiste” (a fost instituită în 1963 prin Decretul nr. 280 ; se acorda pentru vechime ofițerilor și subofițerilor MAI)
3. Medalia „Virtutea ostășească”
4. Medalia „De strajă Patriei”
5. Medalia „Pentru paza contra incendiilor”
6. Medalia „Meritul militar”

Militarii cărora li se acordau astfel de distincții primeau, odată cu acestea, și o sumă de bani, beneficiind în același timp de anumite drepturi. Conform Decretului nr. 190/1977 privind distincțiile de stat în RSR, recompensa bănească primită la

1. *Monitorul Oficial al RPR*, Anul I, partea I, 30 aprilie 1948.

2. Decretul nr. 398 privind instituirea ordinului „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” și aprobarea „Regulamentului privind conferirea, descrierea, ierarhia și modul de purtare a ordinului”, în *Buletinul Oficial al MAN al RPR*, nr. 35, 27 septembrie 1958.

acordarea ordinului varia între 800 și 3.500 de lei, în funcție de ordin și clasa respectivă. Drepturile de care beneficiau în asemenea ocazii erau următoarele :

- „1. invitarea, cu prioritate, la manifestările social-politice cu caracter oficial, organizate cu prilejul sărbătoririi unor evenimente de importanță națională ;
2. acordarea, cu prioritate, de credite pentru construirea sau cumpărarea de locuințe proprietate personală ;
3. repartizarea, în condițiile legii, cu prioritate, de locuințe din fondul locativ de stat ;
4. acordarea unui concediu suplimentar, în anul conferirii distincției...”¹

O altă categorie de distincții o constituiau medaliile jubiliare și/sau comemorative, de partid și/sau de stat. Ele se acordau cu ocazia unor aniversări :

- medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972, „pentru merite deosebite în opera de construire a socialismului”) ;
- medalia „30 de ani de la proclamarea Republicii” (1977) ;
- medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964) ;
- medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969, „pentru merite deosebite în opera de construire a socialismului, cu prilejul aniversării a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist”) ;
- medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974) ;
- medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ;
- medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952) ;
- medalia „10 ani de la înființarea primelor unități ale armatei populare romîne” (1954)
- medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961, „pentru merite în activitatea de partid și întărirea regimului democrat-popular”) ;
- medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971, „pentru merite în activitatea de partid și în opera de construire a socialismului”) ;
- medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională anti-fascistă și antiimperialistă” (1984) ;
- medalia „În cinstea încheierii colectivizării agriculturii” (1962, „pentru participarea activă la munca de colectivizare a agriculturii și de întărire organizatorică și economică a gospodăriilor agricole colective”).

Alte documente prezente în dosare : fotografii, carnete de muncă, certificate de moralitate (caziere), copii după acte de stare civilă, diplome de studii, certificate medicale, fișe de pensionare, tabele nominale cu toate rudele ofițerului (unele tabele având și câte 50-60 de nume consemnate), certificate emise de Sfaturile Populare/ Consiliile Populare, prin care se autentificau tipurile (arabil, fânețe, vii, curți etc., date pe baza cărora se făcea și încadrarea la o anumită *origine socială*) și suprafețele terenurilor avute în proprietate, procese-verbale de predare-primire a conducerii

1. „Decretul nr. 190 privind distincțiile de stat în Republica Socialistă România”, în *Buletinul Oficial al RSR*, partea I, 9 iulie 1977.

unităților penitenciare, hotărâri ale consiliilor de onoare ale ofițerilor inferiori și superiori, note de arest la garnizoană, referate de cadre ale soțiilor, brevetele de medalii, ordine și decizii ale conducerii DGP privind numirea ofițerilor în funcții ș.a.m.d.

Ofițerii MAI (MI) al RPR (RSR)

Cadrele permanente ale MAI erau compuse din : sergenți reangajați (subofițeri), ofițeri, generali, amirali și mareșali în activitate. Aceștia aveau dreptul la : soldă, concediu de odihnă, pensie, precum și la orice drepturi materiale prevăzute de dispozițiile legale în vigoare. De asemenea, familiile lor aveau dreptul la pensie și la ajutor bănesc în cazul unui deces sau al unei nașteri. Totodată, militarii din cadrele permanente și familiile lor se bucurau de gratuitate la transportul pe calea ferată, auto și apă, în cazul în care militarii erau mutați dintr-o garnizoană în alta¹.

La data de 13 martie 1951, prin HCM nr. 18, a fost aprobat primul statut al corpului ofițerilor Forțelor Armate ale RPR. Corpul ofițerilor era compus din ofițerii, generalii și amiralii din serviciul activ, precum și din rezerva Forțelor Armate. Recrutarea acestora se făcea din : școli militare, școli tehnice militare, școli politice și de specialitate, cursuri, academii militare sau institute civile de învățământ superior, militari reangajați din corpul sergenților și carnicilor, persoane chemate în activitate din rezerva corpului ofițerilor, dar și în urma unei mobilizări de partid, care vor urma cursuri scurte de pregătire militară (articolul 2, litera e ; prin aprobarea unui nou statut al corpului ofițerilor și generalilor, la 25 septembrie 1957, acest lucru nu a mai fost permis decât în cazuri excepționale). Corpul ofițerilor era alcătuit din ofițeri activi și ofițeri în rezervă. Ei se împărțeau în ofițeri inferiori (sublocotenenți, locotenenți, locotenenți-majori și căpitani), ofițeri superiori (maiori, locotenenți-colonei, colonei), generali, amirali și mareșali (începând cu 1957).

Gradul de *sublocotenent* se acorda persoanelor care au absolvit un curs scurt de școală militară sau un curs special de pregătire pentru ofițeri ; elevilor absolvenți ai anului I în Academia Tehnică Militară, dacă nu aveau gradul de ofițer la intrarea în Academie ; absolvenților anului I din institutele civile de învățământ superior care pregăteau specialiști pentru armată ; sergenților și carnicilor reangajați, cât și salariaților civili, care fuseseră admiși la examenele desfășurate potrivit regulamentelor școlilor militare.

Gradul de *locotenent* se acorda elevilor absolvenți ai școlilor militare de ofițeri activi de toate categoriile și elevilor sublocotenenți absolvenți ai anului al III-lea din Academia Tehnică Militară și din institutele civile de învățământ superior în care se pregăteau specialiști pentru armată. Articolul 10 stipula faptul că „persoanelor chemate în activitate în urma unei mobilizări de partid, precum și specialiștilor necesari Forțelor Armate li se poate acorda orice grad militar”. Ca urmare a acestei prevederi, au fost încadrate ca ofițeri persoane care uneori aveau doar patru clase primare și nicio calificare profesională.

1. Pentru detalii, a se vedea Decretul nr. 468 pentru reglementarea îndeplinirii serviciului militar publicat în *Buletinul Oficial al MAN al RPR*, nr. 27, 3 octombrie 1957.

Înaintarea în gradul militar următor se făcea după expirarea duratei de stagiu în gradul precedent și în urma unei notări pozitive. Duratele de stagiu în grad erau următoarele : sublocotenent – 2 ani ; locotenent – 3 ani ; locotenent-major – 3 ani ; căpitan – 4 ani ; maior – 4 ani ; locotenent-colonel – 6 ani ; colonel – 8 ani. Ofițerii care se distingueau prin rezultate excepționale în muncă sau prin merite deosebite puteau fi înaltați în grad înainte de expirarea duratei de stagiu menționate. Gradele de la sublocotenent până la colonel se acordau prin ordinul MFA sau MAI, iar cel de general-maior, de către Prezidiul MAN, la propunerea MFA sau MAI.

La împlinirea duratei de stagiu într-un anumit grad, ofițerul putea fi lăsat în același grad încă un an, dacă era notat negativ. În cazul în care și în anul următor era notat negativ, acesta putea primi altă funcție sau era trecut în rezervă. Pentru abateri care lezau calitatea de ofițer, abuzuri în serviciu sau în urma unei hotărâri a Consiliului de Onoare, ofițerii puteau fi retrogradați prin ordinul MFA sau MAI în conformitate cu regulamentul disciplinei militare. Degradarea ofițerului se putea face prin Decret al Prezidiului MAN, dar numai după ce se pronunța o sentință a Tribunalului Militar.

Fiecărui grad de ofițer îi corespundea o anumită categorie de funcții, prevăzută în statele de organizare. În cazul în care se găseau locuri vacante, ofițerii notați pozitiv puteau fi admiși într-o funcție superioară gradului lor, rămânând în acel grad (aceștia însă erau numiți doar ca giranți, postul respectiv fiind vacant). Numirea ofițerilor dintr-o funcție superioară în alta inferioară se făcea în urma : reducerii statelor sau reorganizării ; notării negative ; hotărârii Consiliului de Onoare al Ofițerilor ; retrogradării din funcție în condițiile stabilite de regulamentul disciplinar al Forțelor Armate.

Ieșirea ofițerilor din cadrele active ale Forțelor Armate se făcea după împlinirea limitei de vârstă în serviciul militar activ (30 de ani pentru sublocotenenți și locotenenți ; 35 de ani pentru locotenenți-majori ; 40 de ani pentru căpitani și maiori ; 45 de ani pentru locotenenți-colonei ; 55 de ani pentru colonei și 60 de ani pentru generali ; din 1957, vârsta la care coloneii puteau fi activi a scăzut la 50 de ani, iar în cazul generalilor, la 55 de ani)¹ ; din motive de sănătate ; din cauza reducerii statelor sau reorganizării Forțelor Armate ; din cauza notării negative ; la dorința ofițerului, pentru motive bine întemeiate ; motive politico-morale ; în urma unei condamnări prin sentință judecătorească. Trecerea în rezervă sau în retragere a ofițerilor se făcea prin ordin MFA sau MAI, iar în cazul generalilor, prin Decret al Prezidiului MAN.

După numai șase ani de zile, Ministerul Forțelor Armate a ajuns la concluzia că HCM nr. 18/1951 nu mai era corespunzătoare din cauza unor probleme apărute pe parcurs : notarea ofițerilor, acordarea concediilor, mutarea, criteriile care trebuiau

1. Mai târziu, potrivit statutului Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RSR, aprobat în 1965 prin HCM nr. 1177, dar și Legii nr. 14 din 29 decembrie 1972 privind organizarea Apărării Naționale a RSR, ofițerii activi puteau fi menținuți în activitate până la următoarele limite de vârstă : sublocotenenții – 30 de ani ; locotenenții – 35 de ani ; locotenenții-majori – 40 de ani ; căpitani – 45 de ani ; maiori – 50 de ani ; locotenenții-colonei – 55 de ani ; coloneii, generalii-maiori și generalii-locotenenți – 60 de ani, iar pentru generalii-colonei, generalii de armată și mareșali nu existau limite de vârstă.

avute în vedere la promovarea ofițerilor în funcții și grade – toate au trebuit să fie reglementate prin ordine speciale ale ministrului Forțelor Armate. Lacunele HCM nr. 18/1951 erau următoarele : statutul se referea prea puțin la problemele ofițerilor și generalilor în rezervă ; redactarea neclară și susceptibilitatea de a fi interpretate în mod diferit a unor articole ; caracterul difuz al sistemului de recrutare a ofițerilor activi.

Pentru a aduce la un numitor comun toate aceste ordine și regulamente, la 25 septembrie 1957 a fost emisă HCM nr. 1542 care aproba un nou statut al corpului ofițerilor și generalilor, mult mai clar și mai precis.

Noul statut micșora durata de stagiu în gradul de locotenent-colonel de la 6 ani la 5 ani, iar pentru gradul de colonel nu se mai fixa durata de stagiu în grad. De asemenea, se specifica faptul că pentru acordarea primului grad de ofițer superior (maior) era obligatorie și promovarea unui examen. Alte îmbunătățiri aduse statutului ofițerilor prin HCM nr. 1542 se refereau la numirea în funcții pe timp de pace și de război conform unei nomenclaturi stabilite de ministrul Afacerilor Interne și al Forțelor Armate ; notarea ofițerilor și generalilor printr-un sistem de notare stabilit de ministrul Afacerilor Interne și al Forțelor Armate (se făcea în vederea promovării în funcții, acordării gradelor, trimeriei la studii) ; îndatoririle și drepturile ofițerilor și generalilor (trecerea în rezervă a ofițerilor și generalilor pe motive politico-morale era eliminată).

La 4 octombrie 1965, un nou statut al corpului ofițerilor Forțelor Armate ale RSR era reglementat prin HCM nr. 1177. Acest act normativ a fost aplicabil și ofițerilor de penitenciare după reorganizarea DGPCM din vara anului 1967 și trecerea acesteia la un regim militar¹. Corpul ofițerilor era împărțit pe arme, servicii și specialități militare. Ofițerii puteau trece dintr-o armă, serviciu sau specialitate militară în alta prin ordin al adjunctului ministrului de Interne sau al comandanților și șefilor stabiliți de ministrul de Interne. Trecerea însă se făcea după următoarele criterii, care nu erau prevăzute în statutul din 1957 :

1. În expunerea de motive a Decretului nr. 710/1967 privind organizarea și funcționarea MAI se argumenta de ce era necesară demilitarizarea DGM și DGPCM : „Denumirea de «organe militarizate» folosită pentru desemnarea celor două direcții generale și a personalului lor este necorespunzătoare. Termenul «militarizat» a apărut între cele două războaie mondiale, fiind folosit pentru a denumi unele instituții de stat și particulare, precum și personalul acestora, care au fost puse sub controlul armatei în vederea pregătirii pentru război, precum și în timpul războiului. De asemenea, se militarizau instituțiile și întreprinderile când acestea ar fi fost în pericol de a-și reduce randamentul sau activitatea, așa cum prevedea Legea nr. 881/1940. Ofițerii și subofițerii din Direcția Generală a Miliției și Direcția Generală a Penitenciarelor nu pot forma însă o categorie aparte cu statut de personal militarizat, întrucât în întreaga lor activitate se supun legilor și regulamentelor militare, având toate obligațiile ce decurg din acestea. În consecință, în actualul decret nu au mai fost prevăzute unități militarizate și personal militarizat”. Articolul 11 al decretului menționat stipula : „Personalul Ministerului Afacerilor Interne se compune din militari și angajați civili. Prevederile statutelor Corpului Ofițerilor, Corpului Maiștrilor Militari și Corpului Subofițerilor Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România se aplică tuturor ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor din Ministerul Afacerilor Interne. Angajații civili sunt supuși dispozițiilor Codului Muncii și prevederilor legilor speciale” (vezi *Buletinul Oficial al RSR*, Anul III, nr. 65, 22 iulie 1967).

- absolvirea cu examen a Academiei Militare, a unei instituții civile de învățământ superior sau a unei școli militare de către cei care nu avuseseră astfel de studii ;
- absolvirea unui curs de perfecționare a pregătirii sau de specializare ;
- promovarea examenului de grad, dacă înainte de susținerea acestuia, de regulă, ofițerii avuseseră un stagiu practic neîntrerupt de minimum trei ani în noua armă, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia fuseseră apreciați cu următoarele calificative : „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”.

Conform articolelor 20-21 și 23, ofițerii care în ultimii doi ani de stagiu în grad fuseseră notați cu calificativul „satisfăcător” sau „nesatisfăcător” se mențineau în grad. Întărirea în grad a ofițerilor activi în timp de pace se făcea pe baza propunerilor șefilor ierarhici – de regulă, o dată pe an, la data stabilită prin ordinul ministrului. Gradele ofițerilor inferiori și superiori se acordau (pe timp de pace) printr-un ordin al ministrului Afacerilor Interne, iar gradul de general printr-un decret al Consiliului de Stat¹. De obicei, înaintările în grad se făceau cu ocazia zilelor oficiale ale partidului și statului.

Trecerea în rezervă a ofițerilor se făcea : după împlinirea vechimii în serviciu necesare acordării dreptului la pensie sau pentru limită de vârstă în grad ; din motive medicale ; la cerere ; în urma modificării statelor de organizare sau în urma unor reduceri de efective ; în urma comiterii unor abateri disciplinare grave ; pentru fapte incompatibile cu calitatea de ofițer etc.

În toamna anului 1978, la indicația secretarului general al PCR, Secția pentru probleme militare și justiție a CC al PCR a redactat împreună cu MAPN un proiect de decret care viza schimbarea modului de înaintare la gradul următor a ofițerilor și generalilor. După ce această Secție a obținut și avizul consultativ al MAPN și MI, proiectul a fost avizat favorabil de CPEX al CC al PCR în ședința din 11 octombrie 1978 și a fost înaintat către Palatul Consiliului de Stat (Piața Republicii) pentru „dezbateri” în ședință.

La 20 octombrie 1978, Consiliul de Stat a emis decretul secret prin care se modificau prevederile din statutul Corpului Ofițerilor referitoare la înaintarea în gradul următor².

Iată câteva dintre prevederile acestui act normativ : gradele de ofițer superior se acordau prin decret prezidențial, iar cele de ofițer inferior, prin ordin al ministrului de Interne (al Apărării Naționale), cu acordul Secției pentru probleme militare și justiție a CC al PCR (la data emiterii decretului, șef al acestei secții era general-maior Constantin Olteanu) ; ministrul de Interne putea încadra direct ofițeri, până la gradul

1. *Statutul Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RSR* – Ministerul Forțelor Armate ale RSR, București, 1965 (HCM nepublicată în *Buletinul Oficial al RSR*). Document aflat în arhiva IICCR. HCM nr. 1177 din 4 octombrie 1965 va fi abrogată prin Legea nr. 80 din 20 iulie 1995 privind statutul cadrelor militare. În perioada 1978-1995, *Statutul Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RSR* a mai suferit câteva modificări, însă până la data apariției acestui volum nu am reușit să identificăm actele normative prin care a fost îmbunătățită HCM nr. 1177.
2. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 13138/1978, vol. V – Decretul nr. 411 din 20 octombrie 1978 privind acordarea gradelor de ofițeri și generali, precum și înaintarea ofițerilor și generalilor la gradele următoare.

de căpitan inclusiv, din rândul activiștilor de partid și UTC sau din rândul unor cadre din aparatul de stat, muncitorilor, tehnicienilor și specialiștilor din producție (bărbați sau femei). Aceste tipuri de recrutări nu erau permise însă și ministrului Apărării Naționale decât în cazuri excepționale ; pentru acordarea gradului de general-maior, cel propus trebuia să fi îndeplinit funcții de conducere cel puțin cinci ani de zile, să fi absolvit o instituție militară sau civilă de învățământ superior, să fi fost notat în ultimii cinci ani cu calificativele „bine” și „foarte bine” și să aibă „o temeinică pregătire politico-ideologică și profesională” (începând cu anul 1974, data instituirii funcției de președinte al RSR, gradul de general se acorda numai prin decret prezidențial); acordarea gradelor de ofițeri și generali, precum și înaintarea în gradele următoare a ofițerilor și generalilor în activitate urmau să se facă o singură dată pe an, la 23 august, iar în cazul ofițerilor în rezervă, la 30 decembrie ; trecerea în rezervă sau în retragere, chemarea în activitate, retrogradarea și retragerea gradului militar, precum și re acordarea gradului avut se făcea prin decret prezidențial, pentru generalii și ofițerii cu grade superioare.

În data de 11 iunie 1962 a fost aprobat – prin HCM nr. 592 (nepublicată)¹ – statutul Corpului Ofițerilor militarizați și statutul Corpului Subofițerilor militarizați din MAI. Personalul din aparatul militarizat al DGPCM și DGM a beneficiat de un statut aparte în perioada 1962-1967, deoarece ofițerii și subofițerii din această categorie nu făceau parte din Forțele Armate ale RPR și, în consecință, nu li se puteau aplica prevederile statutului Corpului Ofițerilor și al Corpului Subofițerilor Forțelor Armate ale RPR². Din vara anului 1967, prin reorganizarea DGPCM și trecerea acesteia la un regim militar³, ofițerii și subofițerii din sistemul penitenciar se vor supune normelor statutelor Corpului Ofițerilor și Corpului Subofițerilor Forțelor Armate ale RPR, adoptate în 1965. Normele de numire, tratare și ieșire din serviciu, precum și drepturile și îndatoririle ofițerilor și subofițerilor militarizați din DGPCM

1. Arhiva Guvernului României, Fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 592 din 11 iunie 1962. Acest act normativ a fost declassificat de Guvernul României prin HG nr. 130 privind declassificarea HCM adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 114, 13 februarie 2008.
2. Articolul 6 din Decretul nr. 141/1963 privind organizarea MAI menționa : „Personalul Ministerului Afacerilor Interne se compune din militari, personal militarizat și angajați civili. Normele de numire, tratare și ieșire din serviciu, precum și drepturile și îndatoririle ofițerilor și subofițerilor de Securitate, trupe, apărare locală antiaeriană și pază contra incendiilor sunt cele stabilite prin statutele Corpului Ofițerilor și Corpului Subofițerilor Forțelor Armate ale Republicii Populare Române. Ofițerii și subofițerii militarizați din Ministerul Afacerilor Interne se supun normelor prevăzute în statutul Corpului Ofițerilor militarizați și statutul Corpului Subofițerilor militarizați. aprobate prin Hotărârea Consiliului de Miniștri. Angajații civili sunt supuși dispozițiilor Codului Muncii și dispozițiilor legale speciale” (vezi *Buletinul Oficial al MAN al RPR*, nr. 9, 30 mai 1963).
3. La data de 28 septembrie 2004 a intrat în vigoare Legea nr. 293/2004 privind statutul funcționarilor publici din Administrația Națională a Penitenciarelor, act normativ în baza căruia a avut loc demilitarizarea personalului din penitenciare. La acea dată, aproximativ 12.000 de cadre militare au fost trecute în rezervă și au dobândit calitatea de funcționari publici cu statut special. Acest act normativ reglementa trecerea personalului din sistemul Administrației Naționale a Penitenciarelor de la statutul militar la cel de funcționar public cu statut special.

au fost reglementate, până la apariția HCM nr. 592, prin HCM nr. 729/1951 privind organizarea și funcționarea DGPCUM, dar și prin Statutul Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RPR.

HCM nr. 729/1951, care specifica faptul că efectivele DGPCUM se compuneau din personal militarizat și civil, era considerată depășită la data apariției statutului Corpului Ofițerilor militarizați. Aceasta se întâmpla din cauza faptului că nu conținea decât prevederi sumare referitoare la normele de numire, tratare și ieșire din serviciu, precum și la drepturile și îndatoririle ofițerilor militarizați ai Direcției. Totodată, din cauza specificului muncii personalului militarizat al DGPCM, acestora nu li se puteau aplica întocmai prevederile statutului Corpului Ofițerilor¹ și al Corpului Subofițerilor Forțelor Armate ale RPR; de aceea, pentru adaptarea dispozițiilor din statutele Corpului Ofițerilor și Corpului subofițerilor Forțelor Armate ale RPR, la specificul îndatoririlor și drepturilor ofițerilor și subofițerilor militarizați din MAI, a fost elaborată HCM nr. 592/1962.

Noul statut aducea completări (vizavi de HCM nr. 729/1951) în ceea ce privea proveniența în aparatul militarizat a ofițerilor și subofițerilor; limitele de vârstă, pe grade, până la care ofițerii și subofițerii militarizați puteau fi activi; modul de acordare a gradelor și condițiile de înaintare în grad; durata de stagiul în grad; situațiile în care se putea aplica retrogradarea sau degradarea militară; criteriile de numire în funcții; modul de efectuare a notării; drepturile de concedii de odihnă și permisi; situațiile în care puteau fi trecuți în rezervă sau retragere.

Conform HCM nr. 592, din Corpul Ofițerilor militarizați ai MAI făceau parte ofițerii activi și în rezervă ai DGM și DGPCM. Aceștia nu făceau parte din Corpul Ofițerilor Forțelor Armate ale RPR, fiind doar asimilați acestora, iar evidența lor se ținea separat de către MFA. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ofițerii militarizați se supuneau prevederilor legilor militare și normelor de conduită stabilite de regulamentele militare, întocmai ca ofițerii Forțelor Armate ale RPR.

Ofițerii militarizați trebuiau să fie absolvenți ai școlilor de ofițeri militarizați, ofițeri activi din alte unități ale MAI sau MFA, ofițeri rezerviști MAI sau MFA care absolviseră școala medie cu examen de maturitate. În mod excepțional, ofițerii militarizați puteau proveni din rândul subofițerilor militarizați activi care absolviseră școala medie cu examen de maturitate și promovaseră examenul de ofițer activ și persoane civile cu studii medii sau superioare complete, având o calificare necesară anumitor funcții din aparatul militarizat al MAI. Gradele ofițerilor militarizați erau identice cu cele ale ofițerilor din Forțele Armate ale RPR.

Ofițerii militarizați puteau fi activi, la fel ca și ofițerii Forțelor Armate ale RPR, până la următoarele limite de vârstă: sublocotenent și locotenent – 30 de ani; locotenent-major – 35 de ani; căpitan – 40 de ani; maior – 43 de ani; locotenent-colonel – 45 de ani; colonel – 50 de ani; generali – 55 de ani.

Durata stagiului în grad pe timp de pace pentru ofițerii militarizați activi era diferită față de cea prevăzută în statutul Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale

1. La data emiterii HCM nr. 592/1962, statutul Corpului Ofițerilor și al generalilor Forțelor Armate ale RPR era cel stabilit prin HCM nr. 1542 din 25 septembrie 1957, modificată prin HCM nr. 432 din 19 iulie 1961.

RPR : sublocotenent – 2 ani ; locotenent – 3 ani ; locotenent-major – 4 ani ; căpitan – 5 ani ; maior – 5 ani ; locotenent-colonel – 6 ani ; colonel și general – fără limită. Ofițerii militarizați activi care obțineau rezultate excepționale în pregătirea de serviciu și politică sau aveau un comportament exemplar puteau fi înaintați în grad înainte de îndeplinirea stagiului în grad. Cei care îndepliniseră stagiul în grad, însă fuseseră notați „nesatisfăcător” în notarea de serviciu puteau fi menținuți în grad până la obținerea unei notări pozitive. Gradele ofițerilor inferiori și superiori se acordau prin ordinul ministrului Afacerilor Interne, iar gradele generalilor, prin HCM (aceeași reglementare era valabilă și în cazul retrogradării).

Degradarea militară nu se putea efectua decât în urma unei hotărâri judecătorești definitive. Celor degradați li se putea reacorda gradul în cazul în care intervenea o anulare a degradării militare tot printr-o hotărâre judecătorească. Reacordarea gradului pentru ofițerii inferiori și superiori se făcea printr-un ordin al ministrului Afacerilor Interne, iar pentru generali, prin HCM.

Notarea ofițerilor militarizați activi se făcea o dată la doi ani de către șefii lor nemijlociți, care răspundeau personal de obiectivitatea aprecierilor și propunerilor. Aceasta se referea la activitatea desfășurată de ofițer în decursul celor doi ani și la rezultatele obținute, la pregătirea profesională, politică și de cultură generală, la calitățile și lipsurile ofițerului, la atitudinea moral-politică, la devotamentul și atașamentul față de PMR ; concluzia asupra activității și pregătirii ofițerului era concretizată într-unul din calificativele : „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător” și „nesatisfăcător”.

Trecerea în rezervă a ofițerilor militarizați se făcea în următoarele condiții : după expirarea anilor de serviciu sau pentru limită de vârstă în grad ; pentru motive medicale ; la cerere, pentru motive bine întemeiate ; în urma reducerii statelor de organizare sau în urma reorganizării unităților militare ; din cauza notărilor necorespunzătoare ; când erau condamnați prin sentințe judecătorești rămase definitive ; pentru fapte incompatibile cu calitatea de ofițer militarizat ș.a.m.d. Ofițerii inferiori și superiori erau trecuți în rezervă printr-un ordin al ministrului Afacerilor Interne, iar generalii, prin HCM.

În statutul Corpului Ofițerilor Militarizați din MAI erau prevăzute și anumite drepturi (concediu de odihnă și medical, permisi, asistență medicală etc.), îndatoriri, dar și dreptul de a purta uniformă după trecerea în rezervă sau retragere.

Un nou statut al Corpului Ofițerilor Militarizați din aparatul militarizat al MAI a fost adoptat la 11 octombrie 1965, prin HCM nr. 1217¹. Înlocuirea vechiului statut aprobat în 1962 prin HCM nr. 592 a fost determinată de apariția Decretului nr. 687/1964 privind modificarea Decretului nr. 468/1957 pentru reglementarea îndeplinirii serviciului militar și de adoptarea unui nou statut al Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RSR (HCM nr. 1177 din 4 octombrie 1965).

1. Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 1217 din 11 octombrie 1965. Acest act normativ a fost declassificat de Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 130 privind declassificarea HCM adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 114, 13 februarie 2008.

Principalele modificări care s-au adus în statutul Corpului Ofițerilor Militarizați din MAI au constat în :

- a) majorarea limitei de vârstă până la care ofițerii militarizați activi se puteau găsi în activitate (pentru căpitani, de la 40 de ani la 45 de ani ; pentru maiori, de la 43 de ani la 50 de ani ; pentru locotenenți-colonei, de la 45 de ani la 55 de ani ; pentru colonei, de la 50 de ani la 60 de ani, iar pentru generali-maiori și generali-locotenenți, de la 55 de ani la 60 de ani) ;
- b) durata de stagiul în grad, în timp de pace, pentru ofițerii militarizați activi care urmau să fie înaintați la gradul următor a fost majorată cu câte un an pentru gradele de locotenent, locotenent-major, căpitan, maior și locotenent-colonel ;
- c) înaintarea la gradele următoare a ofițerilor militarizați activi, în afara îndeplinirii condiției de stagiul în grad, urma să se facă numai dacă în ultimii doi ani de stagiul în grad ofițerii fuseseră notați cu unul din calificativele „foarte bine” sau „bine”, urmând ca în viitor cei ce vor fi fost notați cu calificativul „satisfăcător” să fie menținuți în grad ;
- d) căpitanii și locotenenți-coloneii urmau să aibă dreptul de a susține examenul de maior, respectiv colonel de două ori în ani diferiți, și nu de 3 ori, cum prevedea statutul anterior ;
- e) durata stagiului în grad pe timp de pace pentru ofițerii militarizați activi se modifica în funcție de grade astfel : locotenent, de la 3 ani la 4 ani ; locotenent-major, de la 4 ani la 5 ani ; căpitan, de la 5 ani la 6 ani ; maior, de la 5 ani la 6 ani ; locotenent-colonel, de la 6 ani la 7 ani ; colonel și general, fără limită ;
- f) gradele de sublocotenent până la colonel se acordau printr-un ordin al ministrului Afacerilor Interne, iar cel de general, prin decret al Consiliului de Stat ;
- g) ofițerii care erau avansați în grad înainte de expirarea duratei de stagiul erau absolviți de examenul pentru gradul de maior.

Ofițerii care erau trecuți în rezervă ca urmare a reducerilor de efective ale Forțelor Armate urmau să fie încadrați cu prioritate în câmpul muncii, pe baza cererilor individuale ale acestora. Instituțiile, întreprinderile și organizațiile economice erau obligate să-i primească și să-i încadreze în muncă pe cei repartizați. Acestor ofițeri urma să li se socotească timpul efectiv servit în armată ca vechime neîntreruptă în câmpul muncii, în conformitate cu HCM nr. 2524 din 19 noiembrie 1955 privind drepturile și modul de plasare în câmpul muncii a ofițerilor trecuți în rezervă, în urma reducerilor de efective ale Forțelor Armate ale RPR¹.

Militarii activi ai MAI se supuneau jurisdicției instanțelor militare pentru toate infracțiunile prevăzute în codul justiției de gen².

1. Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri. Acest act normativ a fost declassificat de Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 265 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1949-1956, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 211, 28 martie 2007.

2. *Vezi Codul justiției militare*, Ed. de Stat pentru literatură juridică, București, 1948 ; *Codul justiției militare*, Ed. Militară a MFA ale RPR, București, 1957.

2. Organizarea și funcționarea DGP în anii '50-'60

Prin Decizia nr. 5676¹ din 24 februarie 1949 s-au stabilit atribuțiile DGP, ale organelor sale centrale și exterioare (ne vom referi doar la cele centrale). Prin această decizie și prin Decretul nr. 29 din 29 ianuarie 1949, Direcția Penitenciarelor și Institutelor de Prevențiune se transforma în DGP.

Conducerea DGP :

- Directorul general avea următoarele atribuții : 1) conducea DGP potrivit legilor și regulamentelor în vigoare ; 2) coordona activitatea organelor centrale și exterioare ; 3) dădea dispoziții pentru aprovizionarea cu materiale, alimente și îmbrăcăminte pentru deținuți și internați, precum și privitor la reparații și construcții de localuri ; 4) aproba cheltuielile în limitele impuse de MAI ; 5) se ocupa de angajarea, instruirea, mutarea, detașarea, pensionarea și disciplina personalului din administrația centrală și exterioară a DGP până la funcția de șef-birou inclusiv și, în plus, de luarea de măsuri disciplinare până la funcția de subdirector inclusiv, potrivit legilor în vigoare ; 6) dădea dispoziții pentru inspectarea și verificarea organelor centrale și exterioare prin directori și prin corpul de inspecție și control ; 7) întocmea cu aprobarea MAI tablouri de grațiere, reduceri și comutări de pedepse și le înainta Ministerului de Justiție ; 8) supraveghea executarea dispozițiilor privitoare la instruirea și reeducarea deținuților și internaților în vederea *reclasării lor sociale* ; 9) supraveghea executarea misiunilor sanitare necesare penitenciarelor ; 10) întocmea și înainta MAI un raport anual despre activitatea DGP-ului ; 11) dădea dispoziții pentru funcționarea școlilor speciale de pregătire profesională penitenciară ; 12) examina și propunea MAI spre aprobare proiecte de legi și regulamente întocmite de DGP.
- Subdirectorul general avea următoarele atribuții : 1) îl înlocuia pe directorul general în lipsa acestuia, în toate atribuțiile ; 2) coordona activitatea în ateliere, colonii agricole și ferme, în colaborare cu directorul economic și directorul administrativ ; 3) aproba orice fel de cheltuieli în proporție de 1/3 din totalul sumelor repartizate de MAI și orice sumă care privea cheltuielile de personal, conform ștatelor.

Organele centrale ale DGP :

- *Direcțiunea Administrativă* executa toate lucrările privitoare la personal, aplicarea regimului penitenciar și lucrările de cancelarie. Era constituită din :
 - directorul administrativ, care avea următoarele atribuții : 1) îndruma și supraveghea executarea lucrărilor privitoare la personalul administrativ și de pază din serviciile centrale și exterioare și asistența medicală ; 2) îndruma, supraveghea și inspecta pe teren aplicarea regimului penitenciar, educația, instrucția și pregătirea profesională a deținuților și internaților ; 3) organiza asistența în vederea *reclasării* deținuților și internaților după eliberarea acestora ;

1. ASRI, fond Documentar, dosar nr. 9897, „Decizia Nr. 5676 din 24 februarie 1949”, ff. 1-11.

4) centraliza și coordona toate lucrările privitoare la cazier, identificare și transporturi penitenciare ;

- directorul adjunct administrativ, care avea următoarele atribuții : 1) înlocuia directorul în toate atribuțiile, în lipsa acestuia ; 2) îndruma și supraveghea executarea demersurilor privitoare la aplicarea de pedepse salariaților DGP, precum și cele privitoare la concedii și permisii ; 3) îndruma și coordona executarea lucrărilor Biroului „M” și legitimații ; 4) îndruma și supraveghea executarea lucrărilor pentru angajări, avansări, transferuri și detașări ale personalului de pază ; 5) supraveghea toate lucrările referitoare la cazierul și statistica deținuților ; în plus, coordona transporturile penitenciare ; 6) îndruma și supraveghea executarea lucrărilor privitoare la organizarea și funcționarea școlilor de pregătire profesională ; 7) îndruma și supraveghea instrucția și educația profesională a personalului de pază, conform regulamentului Corpului de Gardieni de penitenciare ;
- Serviciul Cadre al Direcției Administrative era compus din : Biroul Personalului, Biroul Cazierului, Biroul Concedii și Pedepse, Biroul „M” și CFR, Biroul Evidenței, Biroul Pensii, Biroul Mișcării Personalului de Pază, Biroul Cazierului Personalului de Pază și Biroul Dactilografe.

Pe lângă Serviciul Cadre al Direcțiunii Administrative funcționau ca unități speciale Biroul Registraturii Generale, Biroul Arhivei și Intendența.

Serviciul Cadre al Direcțiunii Administrative era condus de un șef al serviciului (cu următoarele atribuții : îndruma și controla lucrările pentru angajări de personal în serviciile centrale și exterioare ; se ocupa de avansări, transferări, detașări și pensionări ale personalului administrativ și de pază ; aplica hotărârile organelor superioare privitor la pedepse, concedii și permisii ; supraveghea lucrările Biroului „M” și verifica eliberarea legitimațiilor ; îndruma și supraveghea operațiunile pentru verificarea actelor celor care solicitau numiri în posturile vacante, atât în administrația centrală, cât și în exterior ; întocmea lucrările pentru angajări, avansări, transferuri și detașări ale personalului administrativ și de pază ; îndruma și coordona registratura), ajutat de un șef de secție (cu următoarele atribuții : înlocuia șeful serviciului în toate atribuțiile sale, în lipsa acestuia ; se ocupa de întocmirea formalităților pentru angajări, avansări, transferări și detașări ale personalului de pază ; executa lucrările și verifica actele celor care solicitau numiri în posturi vacante ale personalului de pază ; se ocupa de cazierul personalului de pază ; executa toate lucrările pe care i le încredința șeful serviciului).

- Serviciul Îndrumărilor al Direcției Administrative era compus din : Biroul Reeducării Morale, Pregătirii Profesionale și Asistenței Deținuților ; Biroul Cazierului și Statisticii Deținuților ; Biroul Registraturii și Arhivei ; Biroul Transporturi Penitenciare.

Serviciul Îndrumărilor al Direcțiunii Administrative era condus de un șef al serviciului (cu următoarele atribuții : îndruma, supraveghea și coordona aplicarea regimului penitenciar, reeducarea morală, pregătirea profesională și asistența socială a deținuților și internaților din penitenciare ; centraliza toate lucrările referitoare la cazierul, statistica, reeducarea morală, pregătirea

profesională, asistența și transporturile penitenciare), ajutat de un șef de secție (cu următoarele atribuții : înlocuia șeful de serviciu în lipsa acestuia în toate atribuțiile sale ; conducea, coordona și controla munca statisticii și cazierului deținuților de drept comun ; conducea și coordona mișcarea deținuților de drept comun în penitenciare, după natura executării pedepselor, reeducării și pregătirii profesionale a acestora ; executa toate lucrările pe care i le repartiza șeful serviciului).

• *Direcțiunea Economică* era alcătuită din :

- Serviciul Contabilității și Inventarului, compus din următoarele birouri : Biroul executării bugetului de venituri, Biroul bugetului și mișcării fondurilor, Biroul plăți salarii și diverse personal, Biroul plăți materiale, Biroul casieriei, Biroul inventarului, Biroul dactilografelor și Corpul de control financiar intern.

Serviciul Contabilității și Inventarului al Direcțiunii Economice este condus de un șef al serviciului (cu următoarele atribuții : exercita atribuțiile de executarea bugetului, de control financiar, potrivit instrucțiunilor HCM nr. 1598/1948 ; se îngrijea de buna gospodărire a patrimoniului public, controlând și îndrumând gestionarea materialelor și a inventarului penitenciarelor, stabilind lipsurile și urmând *imputările* eventuale ; stabilea și urmărea încasarea debitelor rezultate din munca deținuților la particulari, din desfacerea pe piață a mărfurilor produse în ateliere și din efectuarea de comenzi pentru particulari sau alte instituții și avea grijă de vărsarea acestor venituri la stat, potrivit normelor fixate de Ministerul Finanțelor ; organiza și îndruma activitatea pe teren a corpului de control financiar intern, conform HCM nr. 1598/1948), ajutat de un șef de secție (cu următoarele atribuții : strângea datele necesare și întocmea proiectul de buget, de venituri și cheltuieli al instituției ; executa bugetul de cheltuieli aprobat de Ministerul Finanțelor și punea la dispoziția tuturor serviciilor centrale și exterioare fondurile necesare activității acestora ; verifica și controla actele justificative de cheltuieli înaintate de servicii, pentru ordonanțare, urmărind angajarea cheltuielilor cu formele prevăzute de legile financiare în vigoare).

Organele de control financiar intern aveau următoarele atribuții : verificau cel puțin o dată pe an gestiunile serviciilor centrale și exterioare ; verificau permanent folosirea fondurilor acordate din buget serviciilor din subordinea DGP ; verificau respectarea normelor de disciplină financiară și bugetară etc.

- Serviciul Aprovizionării era compus din : Secția Hrană cu Biroul Evidenței și Îndrumării Alimentelor și Biroul Verificării Consumului de Alimente, Secția Materiale cu Biroul Evidenței și Îndrumării Materialelor și Depozitul Central. Era condus de un șef al serviciului și un șef de secție.
- Serviciul Comercial era compus din : Secția Agricolă și Evidența Muncilor în Penitenciare și în afara lor – cu Biroul Evidenței Terenurilor, Recoltei și Îndrumarea Produselor Agricole și Biroul Evidenței Muncilor în Penitenciar și în afara Penitenciarului – și Secția Evidenței Materiilor Prime, Comenzi, Produse Confectionate, Depozit și Desfacere – cu Biroul Planificării Devize și Comenzi, Biroul Evidenței Îndrumării Materiilor Prime și Fabricate, Depozitul

Central și Magazine de Desfacere. Serviciul Comercial era condus de un șef al serviciului și de doi șefi de secție.

- Secția Tehnică avea următoarele atribuții : executarea lucrărilor de întreținere și reparații la penitenciare.
- *Corpul de Inspecție și Control* avea ca atribuții următoarele : 1) inspecta la penitenciare și la toate instituțiile care țineau de DGP modul în care se aplicau dispozițiile Codului Penal, de Procedură Penală, ale Legii de Organizare a DGP, precum și orice alte dispoziții legale și regulamente care privesc funcționarea penitenciarelor ; 2) inspecta din punct de vedere administrativ, gospodăresc și al securității activitatea penitenciarelor și a instituțiilor din subordinea DGP ; 3) dădea directive pentru executarea ordinelor DGP, controla și îndruma aplicarea regimului penitenciar ; 4) inspecta modul în care se aplicau măsurile de reeducare, instrucție și pregătire profesională a deținuților și internaților ; 5) ancheta în penitenciare și în toate instituțiile DGP ; 6) verifica modul de colaborare a conducerii penitenciarelor cu celelalte instituții și cu Societatea de Asistență ; 7) în inspecțiile efectuate la penitenciare și la celelalte instituții ale DGP, trebuia să țină în mod regulat conferințe cu caracter educativ.

Odată cu emiterea Decretului nr. 102/16 martie 1949 privind organizarea MAI al RPR, unul dintre organele trecute în subordinea acestui minister a fost Direcția Generală a Penitenciarelor¹.

Prin Decretul nr. 6/14 ianuarie 1950, în cadrul MAI s-a creat Direcția Unităților de Muncă. Conform prevederilor acestui decret, în unitățile de muncă erau trimiși „acei care prin faptele sau manifestările lor, direct sau indirect, primejdiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze construirea socialismului în RP Română, precum și acei care, în același mod, defăimează puterea de stat sau organele sale, dacă aceste fapte nu constituiesc sau nu pot constitui, prin analogie, infracțiuni” și „condamnații pentru infracțiuni împotriva securității Republicii Populare Române care la expirarea executării pedepsei nu se dovedesc a fi reeducați”. Potrivit art. 3 al aceluiași Decret nr. 6/1950, „trimiterea în unitățile de muncă se face prin decizia Ministerului Afacerilor Interne”. Durata reeducării urma să fie între 6 luni și 2 ani, cu posibilitatea prelungirii până la 5 ani. Ulterior, prin Decretul nr. 132/23 mai 1950, Unitățile de Muncă deveneau Direcții (DUM) în subordinea MAI.

Unitățile de Muncă au funcționat până în luna august 1952, când, prin Decretul nr. 257 au fost abrogate dispozițiile Decretului nr. 6/1950 și s-a emis HCM nr. 1554/22 august 1952 prin care Unitățile de Muncă s-au transformat în Colonii de Muncă. Tot prin acest act normativ s-au înființat batalioanele de muncă și s-a instituit ca formă de detenție domiciliul obligatoriu.

1. Potrivit articolului 5, în afară de DGP mai erau și alte organe proprii ale MAI : Secretariatul, DGSS, Comandamentul Trupelor MAI, Direcția Generală Politică, DGM, Direcția Cadrelor, Inspectoratul General, Direcția Administrativă, Direcția Contabilității, Direcția Sanitară, Direcția Gospodăriei Locale. Acest Decret al prezidiului MAN abroga Decretul nr. 4/1936 privind organizarea MI.

Însă la 10 martie 1951, prezidiul MAN, prin Decretul nr. 38, hotăra atribuțiile DGP în cadrul MAI :

Art. 1 : „Direcțiunea Generală a Penitenciarelor are ca scop asigurarea executării pedepselor și măsurilor privative de libertate în vederea reeducării deținuților și internaților pentru a deveni elemente utile societății...”.

Art. 3 : „Personalul Direcțiunii Generale a Penitenciarelor din serviciile centrale și exterioare se compune din personal militarizat și personal civil.

Personalul militarizat este supus legilor și regulamentelor militare, precum și dispozițiilor din statutul Direcțiunii Generale a Penitenciarelor.

Personalul civil este supus normelor prevăzute în Codul Muncii și dispozițiilor din statutul Direcțiunii Generale a Penitenciarelor”.

Art. 4 : „Personalul militarizat al Direcțiunii Generale a Penitenciarelor va avea aceleași drepturi ca și personalul Direcțiunii Generale a Miliției”.

Art. 5 : „Infraacțiunile săvârșite de personalul civil al Direcțiunii Generale a Penitenciarelor, în legătură cu serviciul, se judecă de instanțele militare”.

În iulie 1951, prin HCM nr. 729, DGP a fost militarizată (demilitarizarea se va produce în 1967, prin Decretul nr. 710 din 22 iulie¹). Unii dintre angajații civili ai MAI (care aveau până atunci statutul de funcționar) au devenit ofițeri inferiori și superiori în minister, primind grade corespunzătoare funcției pe care fuseseră încadrați inițial. Tot atunci, DUM trecea în subordinea DGP, întreaga instituție schimbându-și denumirea în DGPCUM (Direcția Generală a Penitenciarelor, Coloniilor și Unităților de Muncă). Potrivit HCM nr. 729/1951, nou-înființata instituție avea următoarele atribuții : înainta propuneri către MAI privind înființarea și desființarea penitenciarelor, coloniilor, unităților de muncă și centrelor de triere, schimbările în organizarea și efectivele DGPCUM, programul de lucru al personalului, regimul deținuților și internaților, metodele de reeducare a lor și modul de folosire a acestora la muncile interioare și exterioare, grațierea și eliberarea deținuților înainte de termen (dacă dădeau dovadă de bună purtare). DGPCUM avea printre atribuții următoarele : încheierea și desfacerea de contracte cu întreprinderile de stat și cooperatiste ; înființarea și desființarea întreprinderilor proprii ; efectuarea regroupărilor de deținuți potrivit profesiei și pregătirii specifice.

Din punct de vedere administrativ, DGPCUM se împărțea în *organe centrale* și *organe exterioare*.

Organe centrale

- 1. Direcția Politică
- 2. Serviciul Inspecții
- 3. Serviciul Secretariatului
- 4. Corpul de Control
- 5. Direcția Cadrelor
- 6. Direcția Pazei și Regimului Locurilor de Deținere
- 7. Direcția Producție

1. *Buletinul Oficial al RSR*, partea I, nr. 65, 22 iulie 1967.

8. Direcția Unităților de Muncă
9. Serviciul Arhivă-Evidență
10. Serviciul Educări
11. Serviciul Planificării
12. Serviciul Contabilității Centrale
13. Direcția Administrativă
14. Serviciul Sanitar

Organe exterioare

1. Penitenciare
2. Colonii de Muncă
3. Unități de Muncă
4. Unități Productive

Conducerea DGPCUM era asigurată de un director general, ajutat de un locțiitor politic (șeful Direcției politice¹⁾) și de doi locțiitori administrativi. Primul dintre cei doi locțiitori administrativi avea în subordine Direcția Pază și Regim, Serviciul Arhivă-Evidență, Serviciul Educării, Serviciul Sanitar și activitatea penitenciarelor. Celălalt avea în subordine Direcția Producției Unităților de Muncă, Serviciul Planificării, Serviciul Contabilității Centrale, Direcția Administrativă, precum și activitatea coloniilor și unităților de muncă.

Efectivele DGPCUM se compuneau din personal militarizat și civil. Personalul militarizat era supus legilor și regulamentelor militare, iar cel civil, prevederilor Codului Muncii (civili erau răspunzători în fața legilor și regulamentelor militare numai pentru infracțiunile comise în legătură cu exercitarea serviciului).

Gradele personalului militarizat erau : sublocotenent, locotenent, locotenent-major, căpitan (ca ofițeri inferiori) ; maior, locotenent-colonel, colonel și general-maior (ca ofițeri superiori). Pentru corpul sergenților (subofițeri), gradele erau : caporal, sergent, sergent-major, plutonier. Nimirile în gradul de general-maior se făceau prin decret al prezidiului MAN, iar numirile de ofițeri până la gradul de căpitan inclusiv, prin decizie a ministrului Afacerilor Interne. Înaintarea în grad a ofițerilor inferiori se făcea prin decizia ministrului adjunct al MAI. Numirea în corpul sergenților (subofițeri) se făcea prin decizia directorului general al DGPCUM. Personalul civil până la nivelul de șef de serviciu exclusiv era angajat prin decizia MAI, iar numirea în funcții începând de la șef de serviciu în jos se făcea prin decizia ministrului adjunct. Conținutul articolului 43 era elocvent pentru condițiile de eligibilitate într-o funcție în DGPCUM : „Personalul Direcțiunii Generale a Penitenciarelor, Coloniilor și Unităților de Muncă se recrutează din rândurile elementelor devotate clasei muncitoare și regimului de democrație populară. Membrii PMR și UTM se bucură de întâietate la ocuparea posturilor vacante”.

La încadrarea în DGPCUM, candidatul trebuia să semneze un angajament prin care se obliga să servească instituția timp de trei ani, pentru corpul sergenților, și până la pensionare, pentru ofițeri.

1. Conform art. 22 al acestei Hotărâri, „atribuțiile locțiitorului politic se stabileau de către Direcția Generală Politică din MAI”.

În anul 1952 a apărut *Regulamentul de funcționare a DGPCUM*¹. Regulamentul detalia atribuțiile organelor centrale și exterioare și prezentarea serviciilor și birourilor din subordinea Direcțiunii :

1. Direcția Politică avea ca sarcină să organizeze activitatea politică în toate unitățile DGPCUM, potrivit ordinelor și dispozițiilor Direcției Generale Politice din MAI. Conform unui regulament² al organelor politice din formațiunile MAI, Direcțiilor Politice le reveneau următoarele sarcini : conduceau organele politice de la formațiunile din subordine, organizațiile de partid și UTM și îndrumau activitatea lor în vederea întăririi pregătirii de luptă, profesionale și politice ; țineau evidența membrilor de partid, a utemiștilor și a documentelor de partid și UTM etc.
2. Serviciul Inspecției verifica și controla aplicarea instrucțiunilor DGPCUM cu privire la regimul de detenție și viața penitenciară. Era împărțit în două birouri și un secretariat.
3. Serviciul Secretariatului ținea evidența ordinelor DGPCUM, transmitea aceste ordine către unitățile centrale și exterioare, întocmea decizii pentru înființarea și desființarea unităților. Era împărțit în patru birouri : Secretariat și Informații, Organizare, Transmisiuni, Registratură.
4. Corpul de Control urmărea aplicarea uniformă a legilor, a regulamentelor în vigoare, a deciziilor și instrucțiunilor DGPCUM. Era condus de un inspector general șef. Totodată, făcea propuneri pe baza celor constatate ca urmare a controalelor inspectorilor din subordine.
5. Direcția Cadrelor organiza, conducea și controla cadrele din unitățile centrale și exterioare ale DGPCUM. Se ocupa cu selecția, pregătirea și repartizarea cadrelor. Întocmea dosare profesionale de cadre, elibera legitimații, întocmea acte referitoare la angajări, transferări, detașări, chemări în funcții superioare, avansări în grad etc. Direcția Cadrelor avea în subordine următoarele organe : Serviciul Evidenței Cadrelor, Secția Anchete și Măsurii Disciplinare, Secția Secretariat, Biroul de Îndrumare și Cunoaștere a Cadrelor, Biroul Verificări și Încadrări, Biroul Școli Profesionale.
6. Direcția Pazei și Regimului locurilor de Deținere controla și asigura paza și supravegherea deținuților din penitenciarele, coloniile și unitățile de muncă ; urmărea și ancheta împrejurările în care unii deținuți evadau și lua măsurile impuse în astfel de situații ; elabora seturi de instrucțiuni și asigura exercițiul de instrucție militară a ofițerilor și subofițerilor ; asigura efectivele, armamentul și muniția pe unități penitenciare ; gestiona transferul deținuților între diferitele unități penitenciare, colabora cu Securitatea, Miliția și organele de justiție ; se ocupa cu distribuirea pe categorii de deținuți în interiorul fiecărei unități de detenție. În subordinea sa se aflau : Serviciul Pază, Serviciul Regim, Biroul Apărării Pasive și Pichete de Incendiu și Biroul Secretariat.

1. Radu Ciuceanu, *Regimul penitenciar din România. 1940-1962*, INST, București, 2001, pp. 144-188. Textul integral al *Regulamentului* se află între paginile citate anterior. În continuare, vom reproduce doar fragmente din acesta.

2. ANIC, fond Direcția Generală Politică a MAI, rola 1330, dosar nr. 102, *Regulamentul organelor politice din formațiunile Ministerului Afacerilor Interne – Direcția Generală Politică din MAI 1952*, p. 21.

7. Direcția Producție organiza și conducea activitatea unităților productive (ateliere, ferme agricole, colonii și mine) ; organiza distribuirea *forței de muncă specială* (denumirea folosită pentru deținuții utilizați la muncă) și asigura executarea planurilor de producție prin programarea la timp a materiilor prime și dotarea unităților cu mașini și utilaje. Direcția Producție era alcătuită din Serviciul Producției în Penitenciare, Serviciul Tehnic pentru Penitenciare și Colonii, Serviciul Contabilității, Secția Evidență Bunuri, Biroul Organizării Muncii în Penitenciare și Colonii și Biroul Secretariat.
8. Direcția Unităților de Muncă organiza și conducea unitățile de muncă ; colabora îndeaproape cu Securitatea și Miliția în vederea primirii, dirijării și eliberării internaților. DUM se împărțea în Serviciul Repartizării și Evidenței Internați, Serviciul Producției și Organizarea muncii în Colonii, Serviciul Contabilității, Biroul Secretariat.
9. Serviciul Arhivă-Evidență organiza și coordona lucrările de evidență, cazier și arhivă din DGPCUM, întocmea lucrări în vederea propunerilor de grațieri, reduceri și comutări de pedepse ; ținea evidența numerică și nominală a deținuților și internaților pe categorii penale, a duratei pedepselor, meseriilor și originii sociale. Se împărțea în Secția Evidență și Cazier și Secția Arhivă.
10. Serviciul Educării avea următoarele atribuții : elaborarea planului de reeducare a deținuților ; alfabetizarea și calificarea lor sub stricta îndrumare a Direcției Politice din DGPCUM ; asigurarea aplicării normelor și instrucțiunilor date de Ministerul Învățământului Public, adaptându-le la specificul DGPCUM. Serviciul Educării era format din Biroul Școli, Biroul Cultural și Biroul Asistență Deținuți.
11. Serviciul Planificării întocmea și urmărea executarea planului economic la DGPCUM ; urmărea repartiția cotelor de materiale și utilaje comunicându-le unităților beneficiare, precum și contractarea în vederea procurării acestora ; aviza referatele de aprobare a cheltuielilor ; ținea evidența executării planului, întocmind dări de seamă periodice asupra executării lui. Era împărțit în Biroul Planificări și Probleme Speciale, Biroul Balanțe și Biroul Evidență-Plan.
12. Serviciul Contabilității Centrale întocmea și supunea spre aprobare planul financiar de venituri și cheltuieli al DGPCUM ; examina legalitatea angajărilor de cheltuieli și a justei imputări a cheltuielilor ; verifica întrebuițarea creditelor, a fondurilor bănești și a materialelor în limitele alocațiilor bugetare și respectarea destinației lor ; ținea evidența valorică a tuturor bunurilor, materialelor și alimentelor din patrimoniul DGPCUM ; verifica și controla unitățile penitenciare în privința respectării disciplinei financiare și bugetare. Se împărțea în Biroul Întocmirii și Executării Bugetului, Biroul Ordonanțări și Plăți, Biroul Evidență, Inventar și Materiale, Biroul Evidenței Contabile, Biroul Drepturi Personal, Control Financiar Intern și Secretariat.
13. Direcția Administrativă organiza și controla aprovizionarea cu alimente, materiale și dotarea cu echipament a serviciilor centrale și unităților exterioare ; gestiona situația efectelor deținuților, recondiționarea acestora etc. ; se ocupa cu depozitarea și distribuirea diverselor materiale și echipamente ; întocmea planuri de dotare, întreținere, reparații și investiții ; se ocupa de gospodărirea mijloacelor de transport interne, a cantinelor ș.a.m.d. Direcția Administrativă era compusă din Serviciul Construcții și Domenii, Serviciul Intendenței, Depozitul Central, Serviciul Administrativ și Biroul Secretariat.

14. Serviciul Sanitar coordona aplicarea măsurilor de igienă, asistență medicală a salariaților, deținuților și internaților, în colaborare cu Direcția Sanitară din MAI și Ministerul Sănătății ; supravegherea aplicarea legii privind protecția muncii ; se îngrijea de aprovizionarea cu medicamente, aparate și instrumente medicale a spitalelor, sanatoriilor, infirmeriilor și cabinetelor medicale din penitenciare ; centraliza datele statistice și întocmea lunar situații statistice privind starea de sănătate a efectivelor de deținuți. Se împărțea în Corpul de Îndrumare și Control Sanitar, Biroul Farmaceutic, Biroul Asistenței și Asigurări Sociale, Cabinetul Medical al Serviciilor Centrale din DGPCUM.

În 1958 HCM nr. 729 era încă în vigoare, însă în aparatul central al DGPCM (denumirea folosită începând cu 1956) au apărut unele schimbări în ceea ce privește structura și organizarea. De pildă, în 1958 existau trei locțiitori ai șefului DGP, respectiv un locțiitor pentru probleme de pază și regim, un locțiitor pentru probleme de Spate și un locțiitor pentru munca politică, având și funcția de șef al Secției Politice. De asemenea, exista o Direcție Economică și opt servicii independente : Serviciul Pază și Regim, Serviciul Evidență Deținuți, Serviciul Cadre, Serviciul Financiar, Serviciul Aprovizionare-Gospodărire, Serviciul Cultural-Educativ, Serviciul Inspectori-Control și Serviciul Colonii Minori. Pe lângă toate acestea mai funcționau Secția Politică și Secția Secretariat (în aparatul exterior existau 54 de penitenciare, 37 de colonii de muncă, opt colonii de minori și minore și două puncte de primire a copiilor)¹.

Începând din anul 1951, ca urmare a înființării coloniilor de muncă și a trecerii, la 1 iulie 1951, a Direcției Unităților de Muncă (înființate prin Decretul nr. 6/1950) din subordinea Direcției Generale a Miliției în cea a Direcției Generale a Penitenciarelor, instituția a fost redenumită ca Direcția Generală a Penitenciarelor, Coloniilor și Unităților de Muncă (DGPCUM). Odată cu separarea Securității de MAI și cu transformarea ei în minister (MSS), Unitățile de Muncă s-au transformat, începând cu noiembrie 1952, în colonii de muncă ; prin urmare, Direcția Generală a Penitenciarelor, Coloniilor și Unităților de Muncă s-a divizat în Serviciul Penitenciare și Direcția Lagăre și Colonii de Muncă, ambele dependente de MAI ; odată cu reunificarea MSS cu MAI (în octombrie 1953), Serviciul Penitenciare s-a transformat în Direcția Închisori și Penitenciare – UM 0618 București. Aceasta va funcționa separat de Direcția Lagăre și Colonii de Muncă², până la 1 septembrie 1954³.

1. Unitățile de detenție – penitenciare și colonii de muncă – erau împărțite în două mari categorii, respectiv unități de detenție pentru *contrarevoluționari* (formațiunile Aiud, Gherla, Culmea și penitenciarele Făgăraș, Galați, Jilava, Miercurea Ciuc, Pitești și Râmnicu Sărat) și unități de detenție pentru deținuți de *drept comun*. În afara acestor unități de detenție și reeducare, DGP mai dispunea, în 1958, de o serie de unități cu caracter productiv.
2. Deși în titulatura instituției apărea și termenul „lagăr”, aceste unități de detenție nu au funcționat practic niciodată. O dovadă în acest sens este și nota-raport nr. 04474 din 27.05.1959, adresată ministrului Afacerilor Interne, general-colonel Alexandru Drăghici, și în care directorul general al DGPCM, colonel Lixandru Vasile, menționa : „De altfel, nici nu s-au putut organiza niciodată lagăre, ci întotdeauna au fost organizate numai colonii de muncă” (AANP, fond Secretariat, dosar FN/1962, inv. nr. 13, f. 130).
3. În anii '50-'60, în cadrul MAI a funcționat și Serviciul Închisori Interne/Preventive. Acest serviciu independent încarcera, deținea și păzea reținuții din închisorile preventive din capitală

În vara anului 1956 (înainte de reorganizarea MAI din 30 iunie), efectivele MAI numărau 132.638 de ofițeri, sergenți, ostași și angajați civili, dintr-un efectiv prevăzut de 139.461 de oameni. În schema de organizare a DPLC (aparat central și unități exterioare) erau prevăzute 9.782 de posturi (1.296 de ofițeri, 7.163 de sergenți reangajați și 1.323 de angajați civili) din care erau ocupate 8.293 (1.024 de ofițeri, 6.326 de sergenți reangajați și 943 de angajați civili)⁴.

Direcția Penitenciare Lagăre și Colonii a fost înființată la 1 septembrie 1954 prin fuzionarea DIP, DLCM și a Serviciului Colonii Minori. Aparatul central al DPLC era organizat în 12 servicii și o secție, având prevăzut un efectiv de 341 de posturi, din care, în vara anului 1956, erau ocupate doar 321 (166 de ofițeri, 32 de sergenți reangajați și 123 de civili).

Unitățile exterioare ale DPLC erau compuse din 56 de penitenciare, 16 colonii de muncă, 10 colonii de minori, două centre de primire minori, două GAS-uri (Chilia Veche și Salcia), trei fabrici de cărămizi și un trust al aurului cu patru întreprinderi.

Aceste unități erau împărțite în trei categorii : după criteriul efectivelor de deținuți, după categoria penală și după volumul producției.

Numărul locurilor de deținere în penitenciare și colonii de muncă era de 32.807 locuri, calculat la 8 metri cubi de aer/om (numărul deținuților condamnați și preveniți la data de 1 mai 1956 era de 44.055).

Din cei 44.055 de deținuți, 38.507 erau deținuți de drept comun (32.276 condamnați definitiv și 6.231 preveniți) și 5.548 deținuți politic (4.980 condamnați definitiv și 568 preveniți). Din cei 4.980 de deținuți politic condamnați definitiv, 1.339 intrau la categoria *legionari* ; 432, în categoria *spioni și trădători* ; 483, la SSI-iști, polițiști și jandarmi ; 368, la criminali de război și crime contra umanității, iar 2.358 la alte categorii penale de infracțiuni contra securității statului.

Capacitatea coloniilor de minori era de 2.400 de locuri, dintre aceste fiind ocupate 2.000 de locuri.

Odată cu reducerile de efective din MAI din vara anului 1956, Direcția Penitenciare Lagăre și Colonii a fost reorganizată în Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă. Noua instituție va avea două direcții, șase servicii și un birou. Din noua denumire a fost scoasă noțiunea de „lagăre”, deoarece ele nu au existat niciodată sub această titulatură, ele fiind denumite în schemele de organizare ale MAI și în documentele oficiale drept „colonii de muncă”.

Prin înființarea DGPCM, sarcinile de producție urmau să fie preluate de o direcție economică, iar activitățile de pază, regim, evidența deținuților și cultural-educative,

și regiunile MAI, începând cu data reținerii lor până la data pronunțării sentinței (după anchetă, deținuții urmau două trasee : puteau fi reținuți în aceste centre de anchetă până la pronunțarea sentinței de primă instanță [ori definitivă] sau puteau fi trimiși în penitenciare. De asemenea, în aceste închisori preventive erau aduși deținuții din penitenciare pentru supliment de anchetă). Centrele de anchetă aflate în subordinea acestui serviciu se găseau la subsolul Ministerului de Interne din Piața Republicii, închisorile Uranus și Plevnei (Malmaison).

1. „Referat cu privire la măsurile propuse pentru îmbunătățirea activității organelor Ministerului Afacerilor Interne” din 18 mai 1956. Documentul poartă mențiunea „strict secret”. (Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7364, dosar nr. 12/1956, vol. III, ff. 83-87).

de o direcție de pază și regim. Restul problemelor au intrat în sarcina serviciilor de cadre, politic, educare a minorilor, financiar, de secretariat, administrativ și de inspecții¹.

După reorganizarea MAI din 1956, la DGPCM nu s-au realizat reduceri importante de efective datorită înființării de noi colonii de muncă.

Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă² a funcționat până la 1 august 1967, când coloniile de muncă s-au desființat, iar instituția și-a redobândit denumirea inițială – Direcția Generală a Penitenciarelor (între 1953 și 1 august 1967, DLCM/DPLC/DGPCM a purtat indicativul „Formațiunea 0951 București”, iar din 1 august 1967 până în 1990, pe cel de „UM 0400 București”³.

3. Școlile militare: pepiniera DGP

Școlile militare erau instituții militare de învățământ în care se pregăteau ofițerii⁴, subofițerii și maiștrii militari ai Ministerului de Interne. Ele erau împărțite pe arme (Miliție, penitenciare, Securitate etc.) și specialități, funcționând în baza legilor și ordinelor emise de către ministrul de Interne.

Pentru pregătirea ofițerilor de penitenciare, începând cu anul 1950 au funcționat următoarele cursuri și școli militare⁵:

1. „Notă documentară” a DPLC din mai 1956 către conducerea MAI. În această notă, DPLC recomanda conducerii MAI înființarea în cadrul ministerului a unor creșe pentru copiii aflați împreună cu mamele lor în penitenciare. Numai la penitenciarul Văcărești se găseau la acea dată 23 de copii și 16 gravide ((Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7364, dosar nr. 12/1956, vol. III, ff. 150-157).
2. DGPCM/formațiunea 0951 avea sediul în strada Luterană nr. 27-29, București.
3. La 16 octombrie 1990, prin Legea nr. 21, DGP din cadrul MI a trecut în subordinea MJ, cu întreg activul și pasivul (vezi *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 113, 16 octombrie 1990).
4. Pentru perfecționarea cunoștințelor, ofițerii activi puteau să opteze pentru o instituție militară de învățământ superior. Până în 1957, învățământul militar superior s-a desfășurat în trei academii militare: Academia Militară „I. V. Stalin”, Academia Militară Politică „Gheorghe Gheorghiu-Dej” și Academia Militară Tehnică. Prin Decretul nr. 400 din 19 august 1957, pentru învățământul superior au fost stabilite două instituții subordonate MFA: Academia Militară Generală (rezultată din contopirea Academiei Militare „I.V. Stalin” și Academiei Militare Politice „Gheorghe Gheorghiu-Dej”), cu durata studiilor de trei ani, și Academia Militară Tehnică, cu durata studiilor de cinci ani. Absolvenții școlilor de ofițeri puteau să-și continue imediat perfecționarea la Academia Militară, dar la fel de bine puteau face acest lucru și mult mai târziu, pe parcursul carierei lor profesionale. În cadrul Academiei Militare (înființată în 1949 pe structura fostei Școli Superioare de Război) funcționau facultăți de comandă și stat-major, facultăți tehnice, politice și cursuri postacademice. Tot aici se organizau doctorate în diferite specializări militare. La 7 decembrie 1961, prin Hotărârea comună a Comitetului Central al PMR și a Consiliului de Miniștri nr. 836 au fost înființate școli militare superioare de ofițeri cu durata de patru ani (erau subordonate MFA). Organizarea acestora urma să se facă pe baza școlilor militare de ofițeri existente la acea dată. Nivelul învățământului în aceste școli era echivalent cu cel din institutele civile de învățământ superior. În aceste școli nu puteau fi admiși prin concurs decât absolvenții învățământului mediu de cultură generală cu examen de maturitate.
5. Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7402, dosar nr. 11/1975-1976, „Documentare privind istoricul sistemului de pregătire prin școli a ofițerilor MI în perioada 1903-1976”.

1. în perioada 1950-1951 : cursul de ofițeri de penitenciare la Școala de Cadre Profesionale Jilava din DGPCUM, cu durata sub un an ;
2. în perioada 1951-1953 : cursul pregătitor pentru ofițerii de penitenciare, cu durata de un an și cinci luni, pe lângă penitenciarul Jilava ;
3. în perioada 1953-1954 : cursul pregătitor pentru ofițerii de penitenciare, cu durata sub un an, în cadrul școlii de ofițeri de lagăre și penitenciare Sibiu – DLCM-UM 0818. Această școală a fost desființată la 1 iunie 1954.

În perioada 1954-1958, sistemul penitenciar nu a mai pregătit ofițeri în școlile militare, necesarul de ofițeri fiind asigurat prin încadrări directe sau prin transfer de la alte arme. Din 1958 până în 1960, la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava – DGPCM (desființată în octombrie 1960, prin ordinul MAI nr. 306/1960) au fost organizate cursuri scurte de perfecționare pentru ofițerii aparatului militarizat al DGPCM.

Între 1960-1962, printr-un ordin MAI, în DGPCM au fost repartizați elevi de la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI de la Oradea (școală cu durata de doi ani). Înainte de absolvirea cursurilor școlii de la Oradea, aceștia au fost mai întâi pregătiți între 4 și 6 luni la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM. Începând cu anul 1962, ofițerii de penitenciare au fost pregătiți la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2 – UM 0564 București prin cursuri cu durată de trei ani echivalați cu primii trei ani ai facultății de drept¹ (la 1 iulie 1972, prin ordinul nr. 04045 al ministrului de Interne, Emil Bobu, a fost înființată Școala Militară de Ofițeri Activi a MI din București – UM 0828, în urma fuzionării Școlii Militare de Ofițeri Activi de Securitate și a Școlii Militare de Ofițeri Activi MAI nr. 2 – UM 0564 București. Începând cu această dată, toți ofițerii MI, indiferent de armă, vor fi pregătiți aici).

Disciplinele considerate ca făcând parte din pregătirea de specialitate a elevilor Școlii Militare de Ofițeri Activi a MI din București – UM 0828, arma penitenciare erau următoarele : teorie și practică penitenciară (predări, seminarii, lucrări practice), practica (stagii în unități și misiuni), dreptul penal, dreptul procesual penal, criminalistică, medicină legală, criminologie, drept constituțional, drept civil, drept administrativ și elemente de știința administrației, teoria generală a statului și dreptului, circulație și conducere auto, dactilografie.

La concursul de admitere în Școala Militară de Ofițeri Activi a MI (seria 1986-1989, curs de zi), desfășurat în perioada 7-17 iulie 1986, au fost declarați „admiși” 685 de candidați la cele șase arme ale școlii² :

- Securitate : 234 (185 de bărbați și 49 de femei)

1. În anul 1962, durata cursurilor în Școlile Militare de Ofițeri Activi ale MAI s-a mărit de la doi la trei ani, iar prin Hotărârea comună a CC al PMR și a Consiliului de Miniștri nr. 305 s-a stabilit ca în planurile de învățământ ale școlilor să fie cuprinse și disciplinele primilor trei ani ai Facultății de drept. Tot prin aceeași hotărâre, absolvenților școlilor militare de ofițeri li s-a acordat dreptul de a-și continua ultimii doi ani ai facultății la cursurile fără frecvență (în perioada 1972-1976, 94% dintre absolvenții Școlii Militare de Ofițeri Activi a MI din București – UM 0828 au terminat Facultatea de Drept cu examen de diplomă).

2. Raport nr. S/839/1986 din 17 iulie 1986 întocmit de comisia de admitere a Școlii Militare de Ofițeri Activi a MI adresat Consiliului de conducere al MI privind rezultatele concursului de

- Pașapoarte – Punct Control Trecere a Frontierei : 25
- Miliție : 322 (290 de bărbați și 32 de femei)
- Trupe de Securitate : 61
- Pompieri : 23
- Penitenciare : 20

În 1968, Consiliul de Stat al RSR a emis Decretul nr. 1037 privind organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ pentru pregătirea ofițerilor, care stabilea că pregătirea ofițerilor necesari Forțelor Armate se realiza în școli militare de ofițeri activi, în Academia Militară și în școli militare de ofițeri rezerviști. Articolul 2 al acestui act normativ stabilea durata studiilor în școlile militare de ofițeri activi la trei și patru ani, iar pentru Academia Militară – doi ani ; pentru facultățile de comandă și Stat-Major ; cinci ani, pentru facultățile tehnice.

La 7 iulie 1978, Decretul nr. 1037/1968 a fost modificat prin Decretul nr. 233¹ prin care s-a stabilit că pregătirea ofițerilor necesari Forțelor Armate se realiza nu numai în școlile militare de ofițeri activi, Academia Militară și în școlile militare de ofițeri rezerviști, ci și în cursuri pentru pregătirea de ofițeri activi (aceste cursuri se puteau înființa printr-un ordin al ministrului de Interne/Apărării Naționale în funcție de nevoile ministerului). Durata învățământului în școlile militare de ofițeri activi era fixată la trei ani, cu excepția specialității „navigant-pilot”, unde durata studiilor era de patru ani.

Până la căderea regimului comunist, în aparatul DGP a continuat practica încadrării ca ofițeri a activiștilor de partid și UTC, a muncitorilor, dar și a specialiștilor din aparatul de stat, după ce, în prealabil, aceștia urmau anumite cursuri scurte de școlarizare cu durata cuprinsă între patru și șase luni (de exemplu, în perioada mai 1974-februarie 1975, astfel de cadre au fost încadrate în MI după cum urmează : 115 cadre în Securitate, 60 în Miliție, două în trupele de Securitate și trei în penitenciare).

Recrutarea

Deși cele mai multe dintre viitoarele cadre erau scoase direct din producție (la recomandarea organizațiilor politice, de masă și obștești), sistemul de recrutare pentru aceste școli s-a diversificat odată cu trecerea timpului, aria de selecție acoperind licee teoretice, școli profesionale și de ucenici, licee militare ș.a.m.d.

admitere în anul I a elevilor din seria 1986-1989, curs de zi, desfășurat în perioada 07-17 iulie 1986. Documentul este semnat de președintele comisiei de admitere și șeful Școlii Militare de Ofițeri Activi a MI – UM 0828 București, generalul-locotenent Nicolae Andruța Ceaușescu, locțiitorul șefului Direcției Cadre și Învățământ din MI, colonelul Hotoboc Emanoil, și de către șeful Serviciului Cadre și Învățământ al DSS, colonelul Apostol Vasile. Sursa : Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7433, dosar nr. 9/1986, „Hotărâri ale Biroului Executiv ale Consiliului de Conducere al MI – 1986”, ff. 23-24.

1. Decretul nr. 233 pentru modificarea Decretului nr. 1037/1968 privind organizarea și funcționarea instituțiilor militare de învățământ pentru pregătirea ofițerilor, devenit Legea nr. 50/1968, cu modificările ulterioare a fost publicat în *Buletinul Oficial al RSR*, partea I, nr. 53, 7 iulie 1978.

Din Ordinul nr. 770/10 octombrie 1966 al ministrului Afacerilor Interne al RSR (Cornel Onescu) rezultă că cerințele unei educații civile adecvate funcției deținute în sistemul MAI creșteau :

„Absolvirea liceului cu examen de bacalaureat sau a altor școli echivalente cu diplomă este obligatorie pentru toți ofițerii din Ministerul Afacerilor Interne. Ofițerii care nu au terminat încă studiile de cultură generală se vor înscrie pentru completarea acestora în condițiile stabilite de dispozițiile legale în vigoare. În viitor, acei ofițeri care nu au la bază liceul cu examen de bacalaureat sau o școală echivalentă cu diplomă nu vor mai fi înaintați în grad”¹.

Doi ani mai târziu, un ordin secret al MAI² stabilea criteriile de selecție mult mai exigente privind accesarea în școlile militare de ofițeri și subofițeri. Astfel, candidații trebuiau :

- „- să fie tineri devotați patriei noastre socialiste, cu reale posibilități intelectuale, psihice și fizice și cu perspective de a deveni cadre capabile pentru MAI ;
- să fie membri ai Partidului Comunist Român sau ai Uniunii Tineretului Comunist ;
- să aibă înclinații pentru specialitatea în care urmează să fie pregătiți și să manifeste pasiune pentru munca ce o desfășoară unitățile Ministerului Afacerilor Interne ;
- să fie absolvenți ai liceului cu examen de bacalaureat, pentru școlile de ofițeri, și cel puțin absolvenți ai școlii generale, pentru școlile de subofițeri, cu rezultate bune și foarte bune la învățătură ;
- să aibă vârsta între 18 și 25 de ani [...] ;
- să aibă o conduită demnă în liceu, la locul de muncă, în familie și societate”.

În anul de învățământ 1967-1968, situația școlarizării efectivelor de ofițeri din cadrul DGP se prezenta astfel : din totalul de 389 de ofițeri, 294 erau absolvenți de liceu (75,58 %), 95 erau absolvenți de liceu fără bacalaureat (24,42 %), 33 erau absolvenți de studii superioare (8,5 %), iar 56 erau înscriși în învățământul superior (14,4 %). În privința studiilor militare, raportul din același an consemna următoarea situație : din cei 389 de ofițeri, 297 aveau școli militare cu durata de peste un an, 40 aveau școli militare cu o durată cuprinsă între trei luni și un an, iar 52 nu aveau școli militare.

Într-o informare³ din anul 1980 a șefului Serviciului Cadre și Învățământ din DGP, colonelul Ion Cazacioc, în legătură cu rezultatele obținute la examenul de admitere la Școala de Ofițeri a MI, DGP a avut sarcina de a selecționa 55 de candidați pentru ocuparea a 20 de locuri repartizate. Deși DGP a selecționat 77 de tineri, șeful acestei instituții a validat 72 de dosare de candidați a căror situație era următoarea :

- a) din punctul de vedere al apartenenței politice :
 - 28 erau membri PCR ;
 - 44 erau membri UTC ;

1. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 3/1968, vol. III, ff. 3-4.

2. Ordinul MAI al RSR nr. 134/08.04.1968, în AANP, fond Secretariat, dosar FN/1978, vol. I, „Ordine emise de conducerea Ministerului de Interne, Abrogate – fond Documentar”, ff. 148-152.

3. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1980, „Informare în legătură cu rezultatele obținute la examenul de admitere în Școala de Ofițeri a Ministerului de Interne” ff. 161-162. Documentul este nedatat și poartă mențiunea „secret de serviciu”.

- b) din punctul de vedere al originii sociale :
 - 37 proveneau din familii de muncitori ;
 - 15 proveneau din familii de țărani cu gospodărie mică (CAP) ;
 - 18 proveneau din familii de militari ;
 - 2 proveneau din familii de funcționari ;
- c) din punctul de vedere al profesiei de bază :
 - 66 erau muncitori ;
 - 4 erau elevi ;
 - 2 erau subofițeri.

În cele mai multe dintre „fișele individuale pentru examenul de admitere în școlile MAI” găsite în dosarele profesionale din anii '60, materiile de examen erau de obicei: limba română (scris și oral), istoria RPR/RSR și constituția RPR/RSR. Disciplinele predate în aceste școli, într-o perioadă cuprinsă între șase luni și trei ani, erau următoarele : economie politică, istoria PMR, materialism dialectic și istoric, teoria statului și a dreptului, drept penal, drept procesual penal, criminalistică, medicină judiciară/legală, pregătire fizică și pregătire militară, plus alte materii în funcție de arma și specialitatea pentru care candidații fuseseră admiși.

Promoțiile școlilor militare erau avansate în grad cu ocazia zilelor aniversare ale partidului și statului comunist (1 Mai, 9 Mai, 23 August, 7 Noiembrie). La aceste festivități participau înalte oficialități ale statului de la nivel central și local.

După promovarea ultimului an de studii, elevii școlilor militare susțineau examenul de absolvire, în urma căruia li se acorda diploma cu menționarea specializării în care se pregătiseră.

Școlile de partid

Pe lângă pregătirea profesională, un avantaj (dar și o condiție *sine qua non*) în ascensiunea profesională a cadrelor MAI îl constituia și pregătirea politică în cadrul anumitor școli sau universități de partid. Aceste instituții de învățământ politic funcționau pe lângă cabinetele de partid din cadrul comitetelor județene, municipale și orașenești ale PCR. Organizațiile de partid ale MAI (MI) își trimiteau cadrele la aceste cursuri de perfecționare politică, pentru a-și însuși (îmbunătăți) pregătirea politico-ideologică.

În perioada anilor '50-'60, învățământul de partid era structurat pe trei paliere : învățământ elementar, mediu și superior.

„Formele elementare și medii ale învățământului de partid cădeau în sarcina comitetelor regionale, raionale și orașenești de partid. [...] Formele elementare ale învățământului de partid (cercurile și cursurile) erau conduse de propagandiști membri de partid.”¹

1. Nicoleta Ionescu-Gură, *Nomenclatura Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român*, Editura Humanitas, București, 2006, p. 102.

În cadrul formelor de *învățământ elementar* de partid putem enumera : cursurile serale de partid (organizate în întreprinderi și instituții, având o durată de cinci luni) ; cursurile serale la sate ; cursurile pentru activul de partid de la sate și cercuri pentru studiarea istoriei PCUS¹.

Învățământul mediu de partid cuprindea : cercurile de studiu al istoriei PC(b) al URSS ; cursurile de partid de trei luni (funcționau pe lângă comitetele județene și regionale de partid, cursanții fiind scoși din producție) ; școlile medii de partid de șase luni (funcționau în marile orașe ale țării) ; școlile de partid de un an (înființate în 1953 pe lângă comitetele regionale de partid) ; școlile de partid de doi ani (înființate în 1956 pe lângă comitetele regionale de partid București, Cluj și Iași)².

Învățământul superior de partid cuprindea : Universitățile și școlile serale de marxism-leninism (înființate în 1949-1950, având o durată de doi ani) ; Universitatea de Partid „Ștefan Gheorghiu” (înființată în 1945, și-a început cursurile în 1947 și avea o durată de un an în perioada 1947-1951 ; ulterior, după 1953, durata studiilor fiind prelungită la doi ani și apoi la trei ani ; în 1953 și-a schimbat titulatura în Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”³ ; în 1966, printr-o hotărâre a Comitetului Executiv al CC al PCR, Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” s-a transformat în Academia de Științe Social-Politice „Ștefan Gheorghiu” de pe lângă CC al PCR. Această academie va avea trei facultăți : Filosofie și Științe politice, Istoria mișcării muncitorești și Economie⁴.

Căsătoria militarilor

În perioada 1949-1954, militarii activi din cadrul forțelor armate ale RPR care intenționau să se căsătorească trebuiau să obțină în prealabil o aprobare dată de autoritatea militară de care aparțineau. Conform articolelor 3-4 ale Decretului nr. 60/1949 (pentru exemplificare, vezi Anexele 7-8) : „aprobarea de căsătorie se va da în urma unei verificări a moralității, originii sociale și a devotamentului față de Republica Populară Română a viitoarei soții și a părinților săi. Cererea de aprobare a căsătoriei va fi însoțită de : Extrasul de naștere al viitoarei soții. Certificat al originii sociale a viitoarei soții, eliberat de Sfatul Popular al comunei unde domiciliază. Certificat de moralitate și devotament față de Republica Populară Română a viitoarei soții, eliberat : pentru cele încadrate în câmpul muncii, de către sindicate. Pentru celelalte, de către Sfatul Popular Comunal. Certificat de devotament față de Republica Populară Română al părinților viitoarei soții, eliberat în aceleași condiții”⁵. Pe lângă documentația

1. Nicoleta Ionescu-Gură, *Nomenclatura Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român*, Editura Humanitas, București, 2006, pp. 102-104.
2. *Ibidem*, pp. 107-111.
3. *Ibidem*, pp. 112-113.
4. *România liberă*, 3 iunie 1966.
5. Decretul nr. 60/1949 referitor la căsătoria militarilor activi a fost publicat în *Monitorul Oficial*, nr. 41 din 18 februarie 1949. Acest decret a fost modificat câteva luni mai târziu și abrogat prin Decretul nr. 12/1954.

necesară precizată de acest decret, instructorii și inspectorii de cadre din secțiile sau serviciile de cadre ale unităților militare efectuau pe teren verificări amănunțite, cerând referințe și informații de la vecini, colegi de serviciu, prieteni ai viitoarei soții și ai părinților acesteia.

Ofițerii stării civile nu puteau oficia căsătoria militarului dacă acesta nu prezenta aprobarea autorității militare de care aparținea. Cei care încălcau aceste dispoziții și se căsătoreau fără aprobare urmau să fie îndepărtați din armată.

4. Organizarea aparatului central al DGP în anii '70-'80

Direcția Generală a Penitenciarelor era un organism central subordonat MI și avea sarcina de a aplica politica partidului și statului referitoare la executarea detenției, a măsurii arestării preventive, a închisorii contravenționale și a măsurii educative a internării minorilor pe baza hotărârilor instanțelor judecătorești. Pe lângă subordonarea față de MI, DGP își desfășura activitatea sub îndrumarea și sprijinul organelor centrale și locale de partid. Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, DGP și organele subordonate colaborau cu celelalte organe ale MI (Securitate, Miliție, Pompieri etc.), ale MJ (Procuratură, Tribunale și Judecătoria), precum și cu alte organe centrale și locale ale administrației de stat.

La 23 iunie 1973, odată cu aplicarea prevederilor Decretului nr. 362 prin care s-a aprobat noua structură organizatorică a MI, Direcția Organizare-Mobilizare din MI a întocmit statul de organizare și pentru DGP. Ca urmare a aplicării noii scheme de reorganizare a DGP și a unităților subordonate acesteia, au fost desființate 332 de posturi (de la 8.354 la 8.022), din care 32 la aparatul central, iar 300 în teritoriu. De asemenea, au fost luate măsuri de reorganizare a aparatului central și a unor unități exterioare: la aparatul central au fost prevăzute două direcții, șase servicii și un birou, reducându-se în acest fel șapte servicii și cinci secții; penitenciarul de minori București a fost transformat în secție de deținere a penitenciarului Jilava; au fost înființate penitenciarele Ilfov, Baia Mare și Neamț prin redistribuirea efectivelor și desființarea secțiilor de deținere Rahova, Baia Mare și Săvinești (astfel, numărul penitenciarelor a crescut de la 39 la 41, iar cel al secțiilor de deținere a scăzut de la 39 la 36)¹.

1. „Notă-raport nr. 000702120 din 30 iulie 1973 privind organizarea unităților din aparatul central, comandamentelor, direcțiilor și unităților speciale de Securitate, Direcției Generale a Penitenciarelor și unităților teritoriale, subordonate acestora”. Documentul a fost întocmit de Direcția Organizare-Mobilizare din MI, poartă mențiunea „strict secret de importanță deosebită” și îi era adresat prim-adjunctului ministrului de Interne, general-locotenent Grigore Răduică. Nota poartă semnăturile mai multor cadre de conducere din MI: șeful Direcției Organizare-Mobilizare din MI, general-maior Panaite Emil, șeful Direcției Financiare și Control Financiar Intern din MI, colonel Chițică Nicolae, șeful Comandamentului Serviciilor și Înzestrării din MI, colonel Motorga Petre și șeful Direcției Cadre și Învățământ din MI, general-maior Vlad Iulian. Sursa: Arhiva MIRA, fond Direcția Organizare-Mobilizare și Operații, inventar 12783, dosar nr. 38/1973, ff. 152-161.

În perioada mai-iunie 1977, ca urmare a aplicării Decretelor Consiliului de Stat nr. 115¹ și 147² privind amnistiarea unor infracțiuni și grațierea unor pedepse, numărul deținuților s-a redus cu peste 19.000, iar toți cei 1.811 minori aflați în centrele de reeducare a minorilor au fost puși în libertate. De asemenea, în baza Hotărârii Biroului Permanent al CPEX al CC al PCR din 4 iulie 1977, s-a decis ca numărul penitenciarelor să fie redus, iar centrele de reeducare a minorilor să fie desființate. Astfel, în urma acestor decizii, Consiliul de Stat a emis, în data de 16 iulie 1977, Decretul nr. 225 (nepublicat) privind reducerea efectivelor MI și modificarea indicatorilor economici și financiari aprobați pe anul 1977. Prin acest act normativ, efectivele MI din Miliție, penitenciare, arhive și alte unități s-au redus cu 5.383 de posturi (243 ofițeri, 3.417 maiștri militari și subofițeri și 1.723 de angajați civili). Totodată, aparatul central al DGP s-a reorganizat, mai multe penitenciare (Ilfov, Iași, Tulcea, Slobozia, Peninsula, Pitești etc.) și centrele de reeducare a minorilor din Găești, Alexandria și Târgu-Ocna au fost desființate (multe dintre aceste unități de deținere vor fi reînființate câțiva ani mai târziu), iar Direcția Generală a Penitenciarelor își va

1. Prin Decretul nr. 115 din 8 mai 1977 (emis cu prilejul sărbătoririi centenarului independenței de stat a României) se amnistiau infracțiunile pentru care Codul Penal sau legile speciale prevedeau o pedeapsă privativă de libertate de până la trei ani inclusiv sau amendă și se grațiau în întregime pedepsele cu închisoare de până la cinci ani inclusiv, aplicate de instanța de judecată (aceste prevederi se aplicau și recidiviștilor). De asemenea, articolul 9 al acestui decret menționa faptul că: „Sanctiunile cu închisoare pentru contravenții nu se mai aplică, iar în cazul când au fost aplicate nu se mai execută”. La data emiterii acestui decret, în locurile de deținere se aflau 31.145 de deținuți sancționați cu închisoare, dintre care : 28.393 de deținuți condamnați pentru infracțiuni (8.459 contra avutului obștesc, 7.270 contra avutului personal, 9.042 contra persoanei, 414 infracțiuni de fals și infracțiuni economice, 1.317 infracțiuni care aduceau atingere unor relații privind conviețuirea, 1.088 contra autorității, 406 infracțiuni care aduceau atingere activității organizațiilor de stat, 363 contra capacității de apărare, 34 contra securității statului) și 2.752 de deținuți sancționați cu închisoare contravențională. Motivul pentru care conducerea superioară de partid și de stat a hotărât eliberarea a mii de condamnați din penitenciarele aflate într-o permanentă supraaglomerare a fost următorul : „Pentru a se da posibilitatea reeducării unor persoane condamnate, fără executarea pedepsei în penitenciare și în vederea reîncadrării lor, cât mai curând, într-o activitate utilă societății” menționat în „Raport comun al MI, MJ și Procuratura RSR privind propuneri pentru elaborarea unui decret de amnistie și grațiere”. ANIC, fond Consiliul de Stat al RSR – Decrete, dosar nr. 146/1977, „Decretul nr. 115/1977 privind amnistiarea unor infracțiuni și grațierea unor pedepse”.
2. Prin Decretul nr. 147 din 2 iunie 1977 se amnistiau infracțiunile, prevăzute de Codul Penal și legile speciale, săvârșite de minori, precum și de tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani. De prevederile acestui decret se bucurau și cei aflați în executarea măsurii educative a internării în centrele de reeducare. Organele de stat (comitetele și birourile executive ale consiliilor populare, direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, inspectoratele școlare etc.) urmau să ia măsuri pentru a-i încadra în muncă pe tinerii care beneficiau de prevederile acestui act normativ. Totodată, minorii și tinerii eliberați urmau să fie încredințați la locul de muncă sau de studiu unor colective formate din reprezentanți ai consiliilor oamenilor muncii, ai organizațiilor de tineret, de sindicat, de femei etc., care aveau obligația să-i îndrume și să le supravegheze permanent activitatea. Decretul nr. 147 a fost emis în urma unei Hotărâri a CPEX al CC al PCR din 24 mai 1977 cu privire la creșterea rolului unităților socialiste, al organizațiilor obștești, al maselor populare în respectarea legalității, sancționarea și reeducarea prin muncă a persoanelor care comit abateri și încălcări de la normele de conviețuire socială și legile țării.

schimba denumirea în Direcția Penitenciarelor (titlatură cu care va rămâne până în aprilie 1983, când va reveni la vechea denumire, DGP)¹.

Ultima reducere semnificativă de efective care a avut loc în cadrul DGP s-a produs după aplicarea prevederilor Decretului nr. 11/1988, emis chiar cu ocazia zilei de naștere a secretarului general al PCR, Nicolae Ceaușescu². Astfel, la 30 aprilie 1988, ministrul de Interne a dat Ordinul nr. 1/005611 prin care s-au desființat 10 secții de deținere exterioară (Zlatna, Însurăței, Lunca, Stâna, Periprava, Pechea, Bistrița, Lipnița, Nazarcea și Moșneni) și SSMRM Tichilești³. Prin desființarea acestor secții, capacitatea de cazare a deținuților s-a redus cu 4.175 de locuri, rămânând astfel 28.500 de locuri, iar efectivele DGP (aparat central și unități exterioare) s-au redus cu 736 de posturi (30 de ofițeri, 514 maiștri militari și subofițeri și 192 de angajați civili). Din statul de organizare al aparatului central s-au radiat 19 posturi (un locțiitor al șefului DGP, trei ofițeri, opt subofițeri și șapte angajați civili)⁴.

1. Decretul nr. 130 din 22 aprilie 1983 (nepublicat) pentru modificarea Decretului nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, precum și pentru înființarea unor locuri de deținere. Prin acest decret s-au înființat penitenciarele Arad, Brăila, Chilia Veche, Drobeta Turnu-Severin, Miercurea-Ciuc, Oradea, Tulcea și Vaslui, iar efectivele MI (Miliție, penitenciare, Arhivele Statului și alte unități) au fost suplimentate cu 157 ofițeri (dintre care 45 de colonei, 60 de locotenent-colonei și 52 de maiori), 1.491 de maiștri militari și subofițeri și 137 de angajați civili (incadrarea acestora în schema de organizare a MI urma să se facă în mod eșalonat până în anul 1985). Sursa: Arhiva Guvernului României, fond Decrete ale Prezidiului MAN/Consiliului de Stat (1948-1989).
2. *Buletinul Oficial al RSR*, partea I, nr. 5, 26 ianuarie 1988, „Decret privind amnistierea unor infracțiuni și reducerea unor pedepse”. Prin acest act normativ se amnistiau toate infracțiunile pentru care se aplicase pedeapsa cu închisoare de până la 10 ani inclusiv, se reduceau la jumătate pedepsele cu închisoarea mai mari de 10 ani aplicate de instanțele de judecată, iar pedepsele cu moartea se comutau la pedepse cu 20 de ani de închisoare.
3. O Hotărâre a CPEx al CC al PCR din ianuarie 1988, care a stat și la baza emiterii Decretului nr. 11, prevedea ca în celelalte două școli rămase în funcțiune, Găești și Târgu-Ocna, să fie introduși, în viitor, numai minorii care săvârșeau fapte penale deosebit de grave. De asemenea, conducerea partidului a stabilit ca în unitățile penitenciare efectivele de deținuți să nu depășească 25-30.000. La acea dată, capacitatea legală de deținere în unitățile exterioare ale DGP era de 32.675 de locuri, calculată la 6 metri cubi aer de persoană. După desființarea celor 10 secții de deținere, în cadrul DGP au rămas 29 de penitenciare, șase secții de deținere exterioară, un spital penitenciar și două SSMRM-uri; cf. „Raport nr. 0034737 din 22.04.1988 cu modificările organizatorice ce se propun a se efectua la Direcția Generală a Penitenciarelor și unitățile subordonate, ca urmare a aplicării Decretului nr. 11/1988”. Documentul poartă mențiunea „strict secret” și a fost întocmit de șeful Direcției Organizare-Mobilizare din MI, generalul-maior Martiș Luigi, și de către șeful DGP, generalul-maior Panaite Emil. Raportul a fost aprobat de adjunctul ministrului de Interne, Romus Dima și de către ministrul de Interne, Tudor Postelnicu. Arhiva MIRA, fond Direcția Organizare-Mobilizare și Operații, inventar 12.798, dosar nr. 4/1988, ff. 57-58.
4. Aparatul central al DGP era alcătuit, la sfârșitul anului 1988, dintr-un șef, un locțiitor pentru reeducare și economie, șase servicii independente (pază, regim și evidență operativă, reeducare, cadre învățământ și organizare-mobilizare, economic, asigurare tehnico-materială, financiar și CFI), serviciu sanitar, biroul de documente secrete și asistență juridică și câteva posturi destinate încadrării directorilor de întreprinderi și fabrici ale DGP.

Direcția Generală a Penitenciarelor¹ avea în cadrul structurii sale organizatorice a aparatului său central direcții, servicii independente, servicii, secții, birouri și compartimente de muncă. Ea era condusă de către un director general și trei locțiitori (până în 1964 a existat și un locțiitor al directorului cu muncă politică; acesta era șeful secției politice a DGPCM).

Câteva atribuții ale directorului general

Directorul general al DGP se subordona ministrului de Interne, iar problemele curente-operative le rezolva cu adjunctul ministrului de Interne (acesta era delegat de către ministru pentru a se ocupa de problemele penitenciarelor). De asemenea, directorul general era șeful direct al întregului personal militar și civil al DGP și al unităților economice subordonate Direcției.

Analiza și supunea spre aprobarea ministrului de Interne măsuri cu privire la stabilirea efectivelor de personal militar și civil, de perfecționare a structurii organizatorice a aparatului DGP, de înființare sau desființare a unităților economice; lua măsuri de elaborare în proiect a unor regulamente, instrucțiuni și ordine pe care le supunea spre aprobare ministrului de Interne. Înainta propuneri de modificare sau completare a unor texte de lege sau a altor acte normative care reglementau sfera de activitate a DGP. Lua măsuri de întocmire a planului de pregătire și perfecționare politico-ideologică, militară și de specialitate a personalului prin școli militare și cursuri de reciclare și perfecționare. Înainta propuneri ministrului de Interne pentru numirea sau eliberarea din funcție a unor cadre din aparatul central și exterior al DGP. Pe baza dispozițiilor Consiliului de Miniștri, directorul general lua măsuri de întocmire a planului de folosire la muncă a deținuților pe șantiere, ferme agricole, stațiuni de mașini și tractoare etc.

Direcția Pază și Regim

Era organul operativ care organiza și asigura paza, escortarea, supravegherea, aplicarea regimului de detenție, evidența și reeducarea deținuților aflați în timpul executării pedepselor privative de libertate.

Direcția Pază și Regim era condusă de un șef de direcție și un locțiitor, având în structura sa organizatorică următoarele servicii:

- Serviciul Pază și Regim
- Serviciul Evidență Deținuți
- Serviciul Cultural-Educativ

Direcția Economică

Era organul de specialitate al DGP prin care se realiza „reeducarea prin muncă” a deținuților în cadrul întreprinderilor economice și al unităților de producție bugetară,

1. Organizarea și funcționarea aparatului central al DGP pentru anii '70-'80 la care am avut acces este cea propusă în anul 1972, fiind vorba despre un proiect de regulament privind organizarea și funcționarea DGP. Alte documente privind organizarea Direcției, după 1972, nu au putut fi identificate în arhiva ANP (unul dintre documentele care ne-ar fi fost util în stabilirea organigramei DGP ar fi fost HCM nr. 457 din 26 aprilie 1972, care stabilea structura organizatorică a MI).

care funcționau pe lângă penitenciare și centrele de reeducare ale minorilor. Această direcție era condusă de către un șef și un locțiitor, având în structura sa organizatorică :

- Serviciul Tehnic
- Serviciul Plan și Organizarea Muncii
- Serviciul Plan Aprovizionare, Desfacere și Transport

În anul 1969, procentul de folosire a condamnaților a fost de 84%. Din acest procentaj, 63% au fost folosiți pe marile șantiere și în alte obiective de importanță pentru economia națională (Combinatul Petrochimic Pitești, Uzina de Autoturisme de la Colibași, Uzina „Policolor” din București etc.). În întreprinderile economice subordonate DGP, în același an au lucrat aproximativ 4.700 de condamnați, reprezentând 21% din totalul celor încadrați în producție. De asemenea, planul de export a fost îndeplinit în proporție de 169%, realizându-se 6.749.000 lei valută pe relația Est-Est și 2.769.000 lei valută pe relația Est-Vest, obținându-se o depășire a planului cu 3.886.000¹.

Serviciul Reeducare Minori (independent)

Prin acest serviciu se realiza organizarea, coordonarea și controlul activității desfășurate în procesul de „reeducare prin muncă” a minorilor, atât în cadrul unităților penitenciare, cât și în cadrul școlilor de corecție (SSMRM).

Personalul de specialitate al serviciului trebuia să îndeplinească condițiile prevăzute de „legea privind statutul personalului didactic”.

Serviciul Documentare, Statistică, Relații (independent)

În atribuțiile acestuia intrau : asigurarea documentării cu materiale de specialitate din țară și străinătate privind tratamentul reeducațional al infractorilor, investigării și cercetării științifice a unor probleme din activitatea de reeducare a condamnaților. În cadrul serviciului activa personal calificat în practica penitenciară, sociologia criminală, criminologia, psihopedagogia reeducării și statistică. De asemenea, redacta un „Anuar statistic” cu privire la minorii și condamnații aflați în detenție în anul respectiv.

Serviciul Personal și Învățământ (independent)²

Acest serviciu avea ca sarcini organizarea, coordonarea, îndrumarea și verificarea activității pe linie de cadre din DGP. Era condus de un șef secundat de un adjunct și

-
1. „Raport asupra activității desfășurate de Direcția Generală a Penitenciarelor în anul 1969”. Stenograma ședinței poartă mențiunea „secret” și are numărul de înregistrare 01132/12.03. 1970. La ședința din 10 februarie 1970 au participat ministrul Afacerilor Interne, adjuncții săi, conducerea DGP și comandanții penitenciarelor. AANP, fond Secretariat, dosar FN/1969, „Materiale de la ședința de analiză a activității DGP pe anul 1969”, f. 22.
 2. În perioada 1952-1967 a purtat denumirea de Serviciul cadre din DLCM/DPLC/DGPCM ; între 1967-1970 – Serviciul Personal din DGP ; între 1970-1973 – Serviciul Personal și Învățământ ; între 1973-1989 – Serviciul Cadre și Învățământ.

avea în componența sa următoarele compartimente : Verificări Cadre, Evidență Cadre, Pregătire Politico-Ideologică, Pregătire de Specialitate și Militară.

Ofițerii care lucrau în acest serviciu se ocupau cu selecționarea, cunoașterea, verificarea și promovarea cadrelor din unitățile subordonate, informând pe directorul general asupra activității specifice a personalului penitenciar și făcând propuneri care să remedieze situațiile constatate.

Serviciul era în strânsă legătură cu „cadriștii” Direcției Cadre și Învățăământ a Ministerului de Interne.

Serviciul Sanitar (independent)

Era organul specializat al DGP care avea ca sarcină conducerea, coordonarea și îndrumarea activității igienico-sanitare din cadrul rețelei sanitare a Direcției. Asigura necesarul de cadre medicale pentru cabinetele din penitenciare și centrele de reeducare a minorilor, precum și pentru spitalele din rețeaua DGP.

Serviciul Asigurare Materială (independent)

Se ocupa cu organizarea, coordonarea și controlul activității de aprovizionare și dotare tehnico-materială a unităților penitenciare. Ținea evidența, coordona exploatarea, întreținerea, păstrarea și administrarea fondului de clădiri. În anii '50-'60 a purtat denumirea de Serviciul Spate din DGPCM.

Serviciul era condus de un șef și un adjunct, având în componența sa trei secții :

- AGT – Armament-Geniu-Transmisiuni
- ETG – Echipament-Teren-Gospodărie
- AFV – Alimente-Furaje-Veselă

Serviciul financiar (independent)

Prin acest serviciu se asigura finanțarea sarcinilor din planul de cheltuieli, se urmărea realizarea planului de venituri și aplicarea legislației financiar-contabile a DGP. Era compus din :

- Secția Plan Financiar
- Biroul Îndrumare Contabilă și Drepturi Bănești

Serviciul control financiar intern (independent)

Era organul de control al DGP care urmărea aplicarea și respectarea legilor, ordinelor și dispozițiilor din domeniul administrării valorilor materiale și bănești ale unităților aflate în subordinea acestei instituții.

Pentru aceasta, inspectorii CFI organizau și executau controale tematice sau inopinate pe diverse teme, urmărind prevenirea neregulilor din domeniul financiar.

Secretariatul DGP

Organiza, îndruma și controla modul în care se respectau prevederile actelor cu caracter normativ referitoare la gestionarea, mănuierea, transportul și evidența documentelor secrete de stat și de serviciu din aparatul central al DGP. De asemenea, se

ocupa cu activitatea de primire și expediere a corespondenței prin registratura DGP, precum și cu inventarierea și conservarea arhivei DGP.

Secretariatul DGP avea în componența sa următoarele birouri și compartimente : juridic, documente secrete-registratură, cereri-reclamații și personal de serviciu pe direcția generală.

Totodată, secretariatul asigura stenografierea dezbaterilor și ședințelor de analiză ale DGP ; primea, analiza și centraliza toate evenimentele deosebite care erau raportate de către unitățile subordonate și le înainta directorului general ; ținea evidența și urmărea modul în care se rezolvau cererile, reclamațiile, sesizările și propunerile cetățenilor ; cerceta și întocmea forme legale referitoare la accidente de muncă din unitățile subordonate DGP.

5. Pregătirea cadrelor

Cursuri de perfecționare și de reciclare

Conform definițiilor oficiale ale regimului, *perfecționarea pregătirii cadrelor* era (în limbajul vremii) o „activitate cu caracter informativ generată de progresul științifico-tehnic, de introducerea rapidă a acestuia în activitatea practică și desfășurată în institute de învățământ sau în unități economico-sociale, în vederea lărgirii și actualizării cunoștințelor, dezvoltării aptitudinilor și modelării atitudinilor necesare cadrelor de conducere și de specialitate pentru creșterea nivelului calitativ al activității lor profesionale”¹. (Un exemplu în acest sens îl constituie cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere de la Dumbrăvița.)

Cursurile de reciclare constituiau „o formă de perfecționare periodică a pregătirii cadrelor prin care se urmărește actualizarea cunoștințelor într-un anumit domeniu de activitate, punerea la punct cu cele mai noi orientări, metode și tehnici specifice apărute pe plan mondial și național, schimburi de opinii și de experiență între cursanți, difuzarea experiențelor înaintate etc.”². Aceste cursuri se organizau în centre specializate în pregătirea și perfecționarea cadrelor militare (de exemplu, Școala Militară pentru Perfecționarea Ofițerilor de Miliție din București sau Școala Militară pentru Perfecționarea Cadrelor Active și Pregătirea Ofițerilor de Rezervă de la Grădiște).

Studii civile

Pe lângă studiile civile clasice (școli primare, elementare, licee, școli profesionale și de ucenici, instituții de învățământ superior, cursuri postuniversitare etc.), în foarte multe dosare de cadre se regăsesc diplomele de absolvire ale unor facultăți muncitorești – acestea funcționau în cadrul Ministerului Învățământului sau Ministerului Afacerilor Interne (în anii '50, din cauza faptului că foarte mulți ofițeri nu aveau

1. Paraschiv Vagu (coord.), *op. cit.*, pp. 560-561.

2. *Ibidem*, pp. 233-234.

studii medii, MAI a înființat câteva facultăți muncitorești pentru a le permite să-și completeze studiile lipsă și pentru a avea opțiunea înscrierii la cursurile unei instituții de învățământ superior ; practic, acestea funcționau ca un substitut al liceului¹.

Prin apariția HCM nr. 432 din 13 aprilie 1960 (abrogată prin HCM nr. 305/1962) privind aplicarea în MFA și MAI a prevederilor Hotărârii CC al PMR și a Consiliului de Miniștri nr. 271 din 10 martie 1959, referitoare la învățământul seral și fără frecvență, ofițerii activi care absolviseră școli militare de ofițeri după 1 ianuarie 1949, cu o durată de cel puțin doi ani, și care nu aveau studii medii de cultură generală complete puteau să-și termine aceste studii înscriindu-se la învățământul seral și fără frecvență organizat pe lângă școlile medii de cultură generală, fără obligația participării la un curs pregătitor de șase luni și fără proba de verificare a cunoștințelor la înscrierea în clasa a VIII-a (dar numai dacă nu depășiseră vârsta de 35 de ani). Astfel, ofițerii care absolviseră șapte clase elementare, precum și cei care terminaseră școli echivalente acestora puteau să se înscrie la învățământul mediu de cultură generală direct în clasa a XI-a la care urmau să susțină examene integrale, după ce în prealabil dăduseră examene de diferență pentru clasele a VIII-a, a IX-a și a X-a la obiectele : limba și literatura română, matematică, fizică, chimie, istorie și științe naturale. În expunerea de motive care însoțește HCM nr. 432, ministrul Forțelor Armate de la acea vreme, generalul de armată Leontin Sălăjan, specifica :

Tovarăși miniștri, în Forțele Armate ale RPR există în prezent un număr însemnat de ofițeri (aproximativ 50% din efectivul total) care nu au absolvit învățământul mediu de cultură generală. Cea mai mare parte din aceștia provin din absolvenții școlilor militare în care până în 1954 se primeau elevi fără studii medii complete, iar ceilalți sunt ofițeri proveniți din câmpul muncii, care nu au avut posibilitatea să-și facă studiile. Pentru a asigura tuturor ofițerilor posibilitatea completării studiilor medii, Ministerul Forțelor Armate și Ministerul Învățământului și Culturii au organizat, începând din anul 1953, diferite forme de școlarizare, având la bază sistemul învățământului seral și fără frecvență adaptat la specificul de muncă al ofițerilor. Prin aceste forme de învățământ au terminat școala medie un număr de aproximativ 5.000 de ofițeri, iar circa 5.000 au promovat 1-2 clase. Formele de învățământ care au dat cele mai bune rezultate au fost școlile muncitorești de 3 ani, organizate în anul 1958 pe baza HCM nr. 1009/1957. [HCM nr. 1009/1957 privind unele măsuri pentru sprijinirea salariaților care urmează să-și completeze studiile medii și superioare, prin învățământul seral și fără frecvență, pentru a obține calificarea necesară funcțiilor pe care le dețin. Prin acest act normativ, în anul școlar 1957-1958, s-au înființat școli muncitorești cu durata de trei ani, având cursuri serale și fără frecvență în care erau admiși salariații absolvenți ai școlilor elementare de șapte ani recomandați de PMR, UTM și instituțiile socialiste de stat. Pentru a-i atrage în aceste forme de învățământ pe salariați, statul acorda diferite înlesniri : reducerea programului de lucru săptămânal, acordarea unui concediu plătit pentru studii de 40 de zile pe an, concediu fără plată pentru zilele de examen etc. - n.n.] În urma apariției Hotărârii Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român

1. Prin Decretul nr. 343 privitor la transformarea școlilor speciale de doi ani în facultăți muncitorești și prin HCM nr. 2877 din 27.08.1953 privind organizarea și modul de funcționare a facultăților muncitorești, aceste instituții de învățământ au înlocuit școlile speciale de doi ani, înființate în baza Decretului nr. 175 din 3 august 1948. Facultățile muncitorești urmau să funcționeze în orașele în care nu existau instituții de învățământ superior.

și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române nr. 271 din 10 martie 1959, aceste școli au intrat în lichidare, iar problema terminării cursurilor medii de către ofițeri este necesar să fie soluționată prin alte forme de învățământ. Ținând seama de faptul că ofițerii și-au însușit o parte din cunoștințele de cultură generală în școlile militare și în diferitele activități de pregătire militară și politico-ideologică, precum și de cunoștințele specifice de muncă ale ofițerilor (care nu le îngăduie să absenteze un timp mai îndelungat din unități), Ministerul Învățământului și Culturii și Ministerul Forțelor Armate au stabilit că este indicat să-și termine studiile susținând examene de diferență la unele din obiectele de studiu ale claselor VIII-XI. Susținerea acestor examene este posibil să se facă în cadrul învățământului fără frecvență, organizat prin Hotărârea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române nr. 271 din 10 martie 1959, ale cărei prevederi este necesar să fie adaptate la specificul de muncă al ofițerilor, scutindu-i de obligația participării la cursurile pregătitoare de 6 luni la înscrierea în clasa a VIII-a și prelungind limita de vârstă pentru înscriere de la 30 la 35 ani¹.

Hotărârea CC al PMR și a Consiliului de Miniștri nr. 271 prevedea că durata învățământului seral de cultură generală este de 4 ani, iar limita de vârstă de 30 de ani.

Rapoartele DGP

La începutul fiecărui an calendaristic, conducerea DGP prezenta conducerii Ministerului de Interne un raport de activitate referitor la bilanțul activității Direcției pe anul precedent. Acest raport cuprindea: numărul deținuților aflați în penitenciare și în școlile speciale de reeducare; date referitoare la respectarea regimului de deținere și separarea principalelor categorii de infractori; situația persoanelor aflate în curs de urmărire penală sau de judecată; activitatea organelor de contrainformații din unitățile de deținere; numărul evadărilor și accidentelor; situația folosirii condamnăților la muncă; situația școlarizării deținuților în vederea obținerii unei calificări; organizarea și desfășurarea activităților de producție (era urmărită cu prioritate realizarea planului pentru export); asigurarea unităților din punct de vedere tehnico-material, financiar și medico-sanitar; selecționarea, cunoașterea și pregătirea cadrelor; organizarea învățământului politico-ideologic, de specialitate și militar; abaterile disciplinare ale cadrelor².

1. Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 432 din 13 aprilie 1960. Această Hotărâre a fost declassificată de Guvernul României prin HG nr. 130 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 114, 13 februarie 2008.

2. De pildă, în anul 1985, penitenciarele au efectuat peste 150.000 de transferări/om la organele judiciare; din totalul deținuților existenți la sfârșitul anului 1985, 86% erau arestați pentru fapte penale, iar 14% pentru contravenții; efectivul total al deținuților era de 59.308, din care 50.992 penali și 8.316 contravenienți (comparativ cu anul 1985, situația efectivelor totale de deținuți din cadrul ANP pe anul 2006 era următoarea: 34.038 deținuți, conform „Raportului de activitate al ANP pe anul 2006”, www.anp-just.ro, site accesat la data de 03.12.2007). În privința naturii infracțiunilor, din totalul celor 50.992 de deținuți condamnați pentru fapte penale (47.068 bărbați și 3.924 femei), 53 (0,1%) erau condamnați pentru infracțiuni contra securității statului –

În cadrul DGP aveau loc ședințe periodice de lucru cu activul de comandă și de partid al Direcției, acestea având loc la sediul instituției unde participau comandanții de penitenciare, secretarii organizațiilor de partid, directorii SSMRM și alte cadre din aparatul central cu atribuții de îndrumare și control. Erau luate în discuție rapoartele anuale sau semestriale ale DGP, diferite probleme operative și organizatorice, precum și diferitele Hotărâri ale MI sau CC al PCR.

Munca informativă

În prima parte a regimului comunist românesc, aparatul penitenciar era deservit de Serviciul Inspecții (în unitățile exterioare – penitenciare și colonii de muncă –, denumirea era de Birou de Inspecții), transformat ulterior în Secția Operativă (în unitățile exterioare – penitenciare și colonii de muncă –, Birou Operativ). Pentru a asigura munca informativă în rândul deținuților contrarevoluționari și de drept comun, dar și în rândul cadrelor MAI, în 1953 Secția Operativă s-a transformat în Serviciul Operativ – UM 0128 București, o unitate militară din subordinea directă a MAI, care, la scurt timp, și-a schimbat titulatura în Serviciul „D” internări deținuți – UM 0128 București (începând cu a doua jumătate a anilor '50). De asemenea, pentru a urmări din punct de vedere contrainformativ deținuții și cadrele militarizate din Miliție și penitenciare, în 1953 a fost creat Serviciul „K” – UM 0123/A contrainformații Miliție și penitenciare (anii '50-'60)¹.

Supravegherea informativă² în rândul deținuților urmărea în principal descoperirea și curmarea oricăror *acțiuni infracționale contra securității statului*³ sau de altă

CSS; situația efectivelor de minori și tineri internați în SSMRM era de 3.505 persoane; au avut loc 10 evadări și patru sinucideri la penitenciare; s-au produs 88 de accidente de muncă în care patru deținuți și-au pierdut viața: doi la Aiud și câte unul la Focșani și Deva; au fost scoși la muncă în jur de 35.000 de deținuți; planul livrărilor pentru export a fost îndeplinit în proporție de peste 100%; au fost încadrate 654 persoane: 57 de ofițeri, 513 subofițeri sau maiștri militari și 84 de civili (din întregul efectiv, 79,2% erau membri PCR sau UTC; 45% dintre ofițeri aveau studii superioare, 29% dintre subofițeri absolviseră sau urmau încă liceul, iar 87% dintre angajații civili aveau studii superioare sau medii); pentru săvârșirea unor abateri disciplinare au fost îndepărtate ca elemente necorespunzătoare 69 de cadre (un ofițer, 66 subofițeri și doi angajați civili). Cf. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1985-1986, „Raport nr. 0117 din 18.01.1986 privind activitatea Direcției Generale a Penitenciarelor și a unităților subordonate în anul 1985”, ff. 18-27; acest raport poartă mențiunea „secret”).

1. Despre organizarea acestui Serviciu, a se vedea Florica Dobre (coord.), *Securitatea. Structuri-cadru. Obiective și metode (1948-1967)*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2006, pp. 126-127.
2. „Formă de urmărire prevăzută să dureze 30 de zile, timp în care trebuiau verificate informațiile de la prima sesizare. Supravegherea informativă era prima formă de urmărire, care precedea verificarea și urmărirea informativă. În anumite cazuri, putea să succedă unei închideri de DUI, pentru a verifica atitudinea titularului DUI-ului” – vezi pe larg Carmen Chivu, Mihai Albu, *Dosarele Securității. Studii de caz*, Polirom, Iași, 2007, p. 168.
3. În Codul Penal din 1968, normele privitoare la infracțiunile contra securității statului erau cuprinse în partea specială, titlul I, articolele 155-173. Aceste infracțiuni erau: trădarea, trădarea prin ajutarea inamicului, trădarea prin transmiterea de secrete, acțiuni dușmănoase contra statului, spionajul, atentatul care pune în pericol securitatea statului, atentatul contra unei colectivități, subminarea puterii de stat, actele de diversiune, sabotajul, subminarea economiei

natură, împotriva normelor regimului de detenție. Prin această supraveghere se urmărea totodată realizarea scopului educativ al pedepselor aplicate condamnaților¹.

În anii '70-'80, de munca de informații sau contrainformații din penitenciare se ocupa Direcția a IV-a CIM din DSS². Aproape în fiecare penitenciar, Direcția a IV-a a deschis *dosare de obiectiv*; acestea conțineau: un scurt istoric al unității; table cu rețeaua informativă și cu numele conspirative ale persoanelor care sprijineau organele de contrainformații; table cu cadrele care au fost la post, studii sau specializări în străinătate; table cu cadrele care intrau în contact cu cetățenii străini; table cu cadrele care aveau rude stabilite în străinătate; table nominale cu persoanele care lucrau ori aveau acces la documente secrete; table cu deținuții periculoși etc.

Un raport³ al Biroului I din Serviciul 14 contrainformații pentru pompieri și penitenciare al Direcției a IV-a CIM privind munca de contrainformații militare desfășurată în cadrul SSMRM Găești reliefa interesul aparte al aparatului pentru o varietate de informații chiar și în rândul minorilor. Astfel, la data de 05.07.1984, în SSMRM Găești erau internați 630 de minori și tineri, dintre care în rețeau informativă erau: 21 de informatori minori; doi informatori din rândul cadrelor; șase colaboratori din rândul cadrelor; trei surse din rândul cadrelor folosite cu aprobare și doi rezidenți.

Disciplina militară (1963-1989)

Pedepsele și recompensele aplicate militarilor și menționate în dosarele personale profesionale erau prevăzute în *Regulamentul disciplinar al Forțelor Armate ale RPR*. Acest document, aprobat prin Ordinul ministrului Forțelor Armate nr. M. 179 din 15 martie 1963⁴, menționa: „Disciplina militară în forțele noastre armate izvorăște din înalta conștiință politică și educația comunistă a militarilor; din profunda înțelegere de către aceștia a datoriei lor patriotice și a internaționalismului socialist; din devotamentul nemărginit al militarilor față de Patrie, Partidul Muncitoresc Român, Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Populare”.

Regulamentul disciplinar se aplica și ofițerilor militarizați din DGM și DGPCM, fiind alcătuit din 20 de capitole (recompensele care se acordau soldaților, gradațiilor,

naționale, propagandă împotriva orânduirii socialiste, complotul, compromiterea unor interese de stat, divulgarea secretului care periclitează securitatea statului, nedenunțarea și infracțiuni contra reprezentantului unui stat străin.

1. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8859/vol. I, ff. 44-45.
2. Conform unei lucrări strict secrete a Direcției Personal și Învățământ din CSS (datată 11 decembrie 1970), „Necesitatea activității de supraveghere informativă în rândul deținuților. Modul de organizare a acesteia”, supravegherea informativă în rândul deținuților revenea comandanților de penitenciare, care o realizau prin folosirea locuitorilor pentru pază și regim și a comandanților de secții. De asemenea, cadrul organizatoric și concepțional al muncii informative în rândul deținuților era reglementat de Ordinul nr. 548/30.04.1970 al președintelui CSS și al ministrului Afacerilor Interne (ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8859, vol. I, ff. 1-47).
3. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8859, vol. 108, ff. 32-37.
4. *Regulamentul disciplinar al Forțelor ale RPR*, MFA, Editura Militară a Ministerului Forțelor Armate ale RPR, București, 1963. Ediția din 1963 a *Regulamentului disciplinar* o înlocuia pe cea din 1952.

subofițerilor, ofițerilor, generalilor și amiralilor ; drepturile șefilor de a acorda recompense ; măsurile care se puteau lua în caz de încălcare a disciplinei militare și a ordinii publice ; pedepsele disciplinare ; drepturile șefilor de a-și pedepsi subordonații ; aplicarea pedepselor disciplinare în cazuri speciale ; modul de aplicare a pedepselor disciplinare ; modul de executare a pedepselor disciplinare ; evidența recompenselor și pedepselor disciplinare ; cereri și reclamații ; judecarea ofițerilor și subofițerilor în consiliul de onoare) și patru anexe (tabel comparativ de echivalare a drepturilor disciplinare între funcțiile-tip îndeplinite de militarii Forțelor Armate ale RPR ; fișa de recompense și pedepse ; registrul de cereri și reclamații ; modul de aducere la îndeplinire și de executare a pedepsei cu arest de către militari). Prevederile acestui document erau obligatorii pentru militarii Forțelor Armate ale RPR, pentru rezerviști – în timpul concentrării lor și chemării la aplicații –, dar și pentru subofițerii, ofițerii, generalii și amiralii din rezervă și retragere (atunci când purtau în mod legal uniforma militară).

Unul dintre principiile generale ale acestui regulament stipula : „Ordinul șefului este lege pentru subordonați. Ordinul se execută fără discuție, întocmai și la timp”. În caz de nesupunere sau împotrivire din partea subordonaților, comandanții îi puteau pedepsi disciplinar sau aresta pe cei care nu se supuneau ordinelor primite.

Recompensele

Pentru rezultate bune obținute în muncă, curaj și devotament, comandanții puteau acorda subordonaților *recompense* pentru stimularea și autodepășirea militarilor. Astfel, ofițerilor și generalilor li se puteau acorda următoarele recompense :

- mulțumiri verbale exprimate la adunarea ofițerilor sau prin ordin ;
- ridicarea unei pedepse disciplinare date anterior ;
- acordarea de daruri cu numele gravat sau recompense bănești.

De exemplu, generalul-maior de Miliție Panaite Emil a fost recompensat în perioada 1974-1988 de 26 de ori cu sume cuprinse între 716 și 3.500 de lei, totalizând 67.016 lei ; înaintarea la gradul următor a avut loc înainte de expirarea duratei de stagi, potrivit *Statutului Corpului Ofițerilor*.

În 1974, prin intrarea în vigoare a unui nou regulament disciplinar¹, se mai adăuga un alt tip de recompensă : decorarea cu ordine și medalii ale RSR.

Pedepsele disciplinare

Comandanții puteau aplica militarilor din subordine pedepse disciplinare, în funcție de caracterul abaterii, pentru încălcarea disciplinei militare sau a ordinii publice. Aceste sancțiuni morale erau considerate ca având un rol educativ și aveau scopul de a contribui la îmbunătățirea comportamentului militarilor, constituind

1. *Regulamentul disciplinei militare*, Editura Militară, București, 1973. Acest regulament a fost stabilit prin Ordinul General nr. 10 din 26 mai 1973 al ministrului Apărării Naționale, general de armată Ion Ioniță, și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1974.

totodată și un avertisment adresat acestora¹. De asemenea, în cazul când comandantul hotăra, ofițerul care săvârșea o abatere putea fi pus în discuție la adunarea ofițerilor din unitate.

În afară de această măsură, abaterea ofițerului putea fi judecată cu aprobarea comandantului unității și în consiliile de onoare ale ofițerilor inferiori sau superiori (despre organizarea acestor consilii de onoare, vezi d.p. 5245 – **BUCUR NĂSTASE MARIN**). În cazul în care militarii săvârșeau o abatere pentru care legea prevedea pedeapsa penală cu posibilitatea înlocuirii acesteia prin măsuri disciplinare, comandantul unității putea decide dacă cel vinovat putea fi tras la răspundere pe cale penală sau prin aplicarea unei pedepse disciplinare, după judecarea militarului de către consiliul de onoare (militarii pedepsiți disciplinar pentru fapte cu caracter infracțional nu erau scutiți de trimiterea în fața organelor de justiție militară).

Ofițerilor li se puteau aplica următoarele tipuri de pedepse disciplinare :

- observare : verbală comunicată personal, în scris, la adunarea ofițerilor sau prin ordin ;
- mustrare : verbală comunicată personal, în scris, la adunarea ofițerilor sau prin ordin ;
- mustrare severă la adunarea ofițerilor ;
- reținere la arestul garnizoanei² – până la 10 zile (generalii și comandanții de mari unități nu puteau fi pedepsiți cu arest). De regulă, ofițerii executau pedeapsa la arestul garnizoanei, ofițerii inferiori fiind ținuti separat de cei superiori. În cazul în care nu existau locuri libere în arestul garnizoanei, ofițerii puteau executa arestul într-o cameră separată la unitatea din care făceau parte sub supravegherea ofițerului de serviciu pe unitate ;
- avertisment că nu corespunde pe deplin funcției pe care o ocupă ;
- retrogradare din funcție ;
- retrogradare din grad cu o singură treaptă.

1. Într-o situație statistică privind starea și practica disciplinară a cadrelor din unitățile MI pe anul 1984, situația în unitățile DGP se prezenta astfel : recompense acordate – 4.934 ; numărul cadrelor pedepsite disciplinar – 787 (59 de ofițeri, 609 maiștri militari și subofițeri și 119 angajați civili) ; abateri disciplinare – 901, din care 68 pentru nerespectarea întocmai a prevederilor regulamentare și a ordinelor, 469 pentru neglijență în executarea îndatoririlor de serviciu, 97 pentru compromiterea onoarei de ofițer și demnității militare, 267 pentru alte abateri disciplinare ; numărul cadrelor care au comis infracțiuni – 9. Această statistică este extrasă din „Informarea nr. 010059 din 28 martie 1985 privind starea și practica disciplinară a cadrelor din unitățile Ministerului de Interne, în anul 1984” adresată Consiliului de conducere al MI, Documentul poartă mențiunea „secret” și este întocmit de secretarul adjunct al Consiliului Politic al MI – colonelul Bucur Dumitru, și de către locțiitorul șefului Direcției Cadre și Învățământ din MI, colonelul Hotoboc Emanoil. Sursa : Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7430, dosar nr. 3/1985, „Hotărâri ale Biroului Executiv și ale Consiliului de Conducere al MI, 1985”, ff. 57-63.
2. Potrivit *Regulamentului serviciului de garnizoană și de gardă al Forțelor Armate ale RPR*, garnizoana militară era definită astfel : „Unitățile, instituțiile și formațiunile militare dislocate permanent sau temporar într-o localitate sau în tabără constituie o garnizoană militară”. Vezi *Regulamentul serviciului de garnizoană și de gardă al Forțelor Armate ale RPR*, Editura Militară, București, 1965.

Conform *Regulamentului disciplinei militare* din 1974¹, pedepsele disciplinare aplicate ofițerilor erau ordonate în scris prin corespondență adresată personal. Ordinul scris se semna de către cel care a ordonat pedeapsa disciplinară și trebuia să cuprindă : felul și durata pedepsei disciplinare, motivul, precum și data și ora începerii ei. Pedepsele disciplinare intrate în vigoare începând cu 1 ianuarie 1974 erau următoarele :

- muștrare verbală sau scrisă – se aplica, de regulă, pentru abaterile săvârșite de militari în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau în comportament. Muștrarea verbală se aplica de către toți comandanții și se ordona confidențial sau în fața adunării militarilor egali și mai mari în grad și funcție. Muștrarea scrisă se aplica în mod confidențial ;
- arestul cu îndeplinirea serviciului, până la 10 zile – această pedeapsă disciplinară prevedea faptul că, în timpul executării ei, ofițerul participa la programul de instrucție și aplicații, iar în restul timpului stătea la domiciliu (în acest timp el nu putea lipsi de la domiciliu, dar nici nu putea primi vizite). Dacă ofițerul părea domiciliul, fapta sa era considerată încălcarea a consemnului arestului, putând fi trimis în fața consiliului de onoare ;
- reținerea în arestul garnizoanei – se aplica ofițerilor inferiori până la 10 zile, iar ofițerilor superiori – până la 5 zile (generalii, coloneii și comandanții de mari unități nu puteau fi pedepsiți cu arest). Pedeapsa disciplinară cu arest în arestul unității sau al garnizoanei constituia o măsură extremă și se aplica numai atunci când celelalte măsuri nu dădeau rezultate sau în cazuri de abateri grave.

-
1. Potrivit *Regulamentului disciplinei militare* din 1974, principalele fapte ale militarilor care constituiau abateri și se pedepseau disciplinar erau următoarele : 1) nerespectarea întocmai a jurământului militar, a regulamentelor militare și a ordinelor primite ; 2) lipsa sau întârzierea nemotivată de la serviciu ; 3) rea-voință și neglijență în executarea îndatoririlor profesionale (de serviciu) ; 4) refuzul de a îndeplini parțial sau în totalitate îndatoririle de serviciu ; 5) neîndeplinirea consemnelor ; 6) încălcarea unor reguli privind păstrarea secretului ; 7) nesupunerea și neloialitatea în serviciu ; 8) insulta și calomnierea superiorului sau inferiorului ; 9) lipsa de respect față de superiori și autorități ; 10) portul ilegal sau neregularitar al insignelor, uniformelor și gradelor militare ; 11) ținută și conduită neregularitară și nerespectarea regulilor privind darea salutului militar ; 12) manifestarea în public, sub orice formă, a opiniilor care ar prejudicia interesele statului sau armatei și ar compromite disciplina militară ; 13) încercarea de a-și ascunde identitatea în cazul unor abateri comise sau refuzul de a se legitima la cererea superiorului ; 14) încercarea de a se sustrage de la responsabilitatea faptelor comise ; 15) compromiterea onoarei și demnității militarilor prin : beții, scandaluri, împrumuturi de bani sau de diverse obiecte de la inferiori, obligații bănești nerespectate etc. ; 16) ocupații incompatibile cu calitatea de militar și săvârșirea unor fapte imorale ; 17) încălcarea prevederilor legale pentru care actele normative în vigoare la acea vreme stabileau luarea unor măsuri de sancționare, potrivit normelor disciplinei militare. De asemenea, se considerau abateri din partea comandanților și superiorilor următoarele : atitudinea de slăbiciune față de subordonați ; abuzul de autoritate ; adresarea unor cuvinte jignitoare care lezau personalitatea, onoarea sau demnitatea militară a subordonaților ; actele de nedreptate față de subordonați sau inferiori, comise intenționat sau prin nerespectarea întocmai a îndatoririlor de serviciu. Dacă toate aceste fapte se constituiau și în infracțiuni, comandantul era obligat să ia măsurile prevăzute de lege pentru tragerea la răspundere penală a celor vinovați.

A

ADOBA ȘTEFAN IOSIF, căpitan, d.p. nr. 20 (n. 20 martie 1929, com. Ghilad, jud. Timiș; d. 1984).

Naționalitatea: maghiară.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945, și UTC, din 1946.

Studii civile: 5 clase primare în comuna Cărpiniș (1941), completate cu 3 clase elementare la Școala Medie Muncitorească „7 Noiembrie” din București (1958).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție Securitate nr. 17 din Turnu Măgurele (20 nov.-26 dec. 1950).

Studii militare: Școala de Educatori (ofițeri politici) MAI nr. 2 din Oradea (26 dec. 1950-2 oct. 1952).

Studii politice: Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Regional PMR Dobrogea, cu sediul la Constanța (sept. 1960-1961).

Activitatea profesională: muncitor necalificat la fabrica de țigle și cărămizi din comuna Cărpiniș, județul Timiș (6 febr. 1944-apr. 1948 și iul. 1948-20 nov. 1950); brigadier voluntar pe șantierul național „Gheorghe Gheorghiu-Dej” Bumbești – Livezeni (apr.-iul. 1948); locțiitor politic de companie la Batalionul 5 Pirotehnice, instructor de partid și UTM la Regimentul nr. 1 ALA București (2 oct. 1952-1 iun. 1958); ofițer controlor la Serviciul Inspecții din DGPCM (1 iun.-1 aug. 1958); locțiitor politic la Colonia de Muncă Culmea/formațiunea 0967 Constanța Culmea (1 aug. 1958-1 apr. 1960). Ca urmare a desființării formațiunii 0967 Culmea, a fost mutat în funcția de lucrător politic la Colonia de Muncă Chilia Veche/formațiunea 0600¹ (1 apr. 1960-1 iul. 1962); locțiitor politic la Penitenciarul Tulcea (1 iul.-1 nov.

1. „Între 1952 și 1964, la Chilia au fost încarcerați în special deținuți de drept comun cu pedepse între 3 și 25 de ani, dar și deținuți politic. Deținuții de la această formațiune au fost folosiți la îndiguirea ostrovului Tătaru și a celui de la Paradina, la desțelenirea ostrovului Chilia Veche, precum și la tăierea stufului și a papurii din Delta Dunării. De asemenea, o parte dintre ei lucrau și la Gospodăria Agricolă de Stat situată în apropierea coloniei. Numărul minim de deținuți închiși între 1956 și 1967 în această formațiune a fost de 1.070, în anul 1966, iar cel maxim, de 4.366, în 1958. Între 28 septembrie și 30 octombrie 1958, la Chilia au fost aduși din alte

1962); locțiitor politic la Colonia de Muncă Periprava/formațiunea 0830 (1 nov. 1962-30 apr. 1964). La această formațiune a săvârșit mai multe abateri care s-au soldat cu trecerea în rezervă a ofițerului: a folosit deținuți la vărutul propriului apartament, beții repetate alături de subordonații săi, a mers la vânătoare în ziua de 7 decembrie 1963 împreună cu locțiitorul comandantului pentru pază și regim, maiorul Ioanițescu Dumitru Alexandru, în loc să se ocupe de soluționarea revoltei a șase deținuți de drept comun de la camera izolatorului de pedeapsă din Secția „Grind”¹.

A fost trecut în rezervă odată cu maiorul Ioanițescu, prin ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 1867 din 30 aprilie 1964. După ieșirea din MAI, a fost repartizat în funcția de gestionar-vânzător la „Loto Pronosport” – Direcția Regională Banat (5 iun. 1964-?).

Grade succesive: locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1958).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1956); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1961).

Pedepse: 5 zile de arest la garnizoană pentru măsuri pripite în desfășurarea activității (1959) și pentru lipsă de tact în relațiile cu subordonații (1962); „observare scrisă” pentru că nu a luat măsuri în organizarea muncii (1963).

AGACHE VASILE, locotenent-major.

Activitatea profesională: inspector în Corpul de Control Financiar Intern din DGP (dec. 1951).

ALAMĂ ION GHEORGHE, locotenent-colonel, d.p. nr. 1958 (n. 3 iul. 1925, com. Berislăvești, jud. Vâlcea).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1948 și PCR din 1962; membru în BOB al PMR din Serviciul Pază și Regim al DGPCM (1964-1966).

Studii civile: Școala Elementară de 7 clase (1932-1939);

Liceul „Sfântul Sava” din București și Liceul nr. 2 din București,

secția serală (1960-1964).

penitenciare 3.158 de deținuți, dintre care mulți erau inapți de muncă, bolnavi, iar o parte dintre ei aveau peste 60 de ani. Munca în condiții inumane (deținuții lucrau câte 10 ore în apă, noroi și frig), creșterea normei zilnice de la 20 de maldăre pe teren mocirlos, în 1957, la 44 de maldăre, în 1959, reducerea rațiilor alimentare și aplicarea de pedepse celor care nu își îndeplineau norma zilnică au fost caracteristicile regimului de detenție de la Chilia Veche.” Vezi Andrei Muraru *et al.*, *Dicționarul penitenciarelor din România comunistă: 1945-1967*, sub egida IICCR, Polirom, Iași, 2008, p. 118.

1. Deținuții din această cameră nu erau pedepsiți, ci li se aplica regimul de penitenciar prevăzut pentru cei care nu munceau. Revolta a fost înăbușită de fostul comandant al Penitenciarului Râmnicu Sărat, căpitanul Alexandru Vișinescu; în acel moment, acesta avea funcția de inspector în Serviciul Inspecții al DGPCM și se afla în interes de serviciu la formațiunea 0830 Periprava.

Stagiul militar : Centrul de Instrucție Securitate nr. 8 din Oradea, mutat după șase luni la Centrul de Pregătire Instructori din Radna și la Centrul de Instrucție Securitate nr. 17 din Turnu Măgurele (15 apr. 1948-1 mai 1950).

Studii militare : Școala de Subofițeri MAI din Brașov (1 ian. 1950-1 apr. 1950); Școala de Ofițeri Pază MAI din Câmpina (1 apr.-7 nov. 1953); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Activitatea profesională : ucenic cofetar la cofetăria „Constantin Ionescu” din Râmnicu Vâlcea (1940-1941); muncitor necalificat la Întreprinderea Forestieră „Gh. Buzescu” din comuna Dăngești (1941-1947); muncitor la fabrica de cherestea din Curtea de Argeș (1947-1948). În primăvara anului 1950 a fost selecționat de către o comisie de ofițeri, fiind repartizat la Regiunea de Securitate București la Regimentul 1 Pază, iar de aici a fost trimis în funcția de comandant de pluton gardă și pază la Direcția Raională a Securității Statului – Giurgiu (1950-iul. 1952); lucrător în Serviciul Cadre al Comandamentului Trupelor de Pază și Securitate (iul. 1952-apr. 1953); ofițer instructor în Serviciul Pază și Regim din DLCM (apr. 1953-mart. 1954); profesor la Școala de Supraveghetori de la Rahova – DPLC (mart. 1954-1 iul. 1956); ofițer de serviciu prim la Penitenciarele Timișoara și Ploiești (1 iul. 1956-1 iun. 1957); profesor la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava – DGPCM (1 iun. 1957-1 sept. 1960). După desființarea școlii de la Jilava, a fost numit în funcția de comandant de pluton¹ la Școala Militară de Ofițeri MAI nr. 2 București (1 nov. 1960-1 febr. 1961); profesor la Centrul de Instrucție și Operație Miliție Orăștie/UM 0117 Orăștie – DGM² (1 febr. 1961-1 nov. 1962); inspector principal pe probleme de învățământ la Serviciul Învățământ din DGPCM (1 nov. 1962-oct. 1969); șef Birou Planificare Învățământ și Secretariat la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9/UM 0191 București – DGP³ (1 oct. 1969-sept. 1973). În toamna anului 1973, Școala de Subofițeri de la Jilava se mută în garnizoana Hârșova, iar Alamă revine în aparatul central al DGP în funcția de instructor II și IV în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (sept. 1973-aug. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977 de reorganizare a DGP, a fost mutat la Penitenciarul Jilava și numit în funcția de șef al Biroului Evidență Deținuți și Organizarea Muncii (aug. 1977-1 apr. 1978). La 1 aprilie 1978, când Penitenciarul Jilava s-a transformat

1. Conform *Regulamentului disciplinar al Forțelor Armate ale RPR*, ediția 1963, gradele militare ale subofițerilor, ofițerilor și generalilor erau echivalente cu următoarele funcții : sergent-major – ajutor comandant de pluton; plutonier și plutonier-major – plutonier de companie; sublocotenent, locotenent și locotenent-major – comandant de pluton; căpitan – comandant de companie; maior și locotenent colonel – comandant de batalion; colonel – comandant de regiment; general-major – comandant de divizie; general-locotenent – comandant de corp de armată; general-colonel – comandant de armată. În 1974, acest regulament a fost modificat astfel : general-major – comandant de brigadă; general-locotenent – comandant de divizie; general-colonel – comandant de corp de armată; general de armată – comandant de armată.
2. Acest centru de instrucție din subordinea DGM a fost desființat în 1964.
3. Această Școală Militară de Subofițeri de Penitenciare a fost înființată la 1 iulie 1968 prin ordinul MAI 3040, prin transferul Școlii de Ofițeri de la Arad (înființată la 27 octombrie 1965) la Jilava. Școala a funcționat până la 1 august 1973.

în Penitenciarul de Tineri București, a fost numit în funcția de comandant al Secției Dețineri Interioară (1 apr. 1978-1983).

Grade succesive : sergent-major (1950) ; sublocotenent (1953) ; locotenent (1955) ; locotenent-major (1958) ; căpitan (1963) ; maior (1969) ; locotenent-colonel (1975).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954) ; medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1975).

Pedepse : „mustrare” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1972).

ALBERTI IOSIF DEZIDERIU, maior, f.s. (n. 20 mai 1926, mun. Deva, jud. Hunedoara).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945.

Studii civile : șapte clase elementare, trei clase industriale și școala medie cu diplomă de bacalaureat.

Studii militare : Școala de Educatori/Ofițeri Politici (1949).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1951-1953).

Activitatea profesională : instructor propagandă și agitație la Centrul de Instrucție Securitate nr. 14 din Câmpina (30 dec. 1949-apr. 1951) ; ajutor de șef de cabinet la Consiliul Politic, Casa Centrală MAI (apr. 1951-1 mart. 1960) ; anchetator cercetări penale la Direcția Regională de Miliție Hunedoara (1 mart.-1 mai 1960) ; profesor la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (1 aug. 1961-1 sept. 1962) ; lucrător politic la Secția Politică din DGPCM (1 febr. 1962-15 febr. 1964) ; locțiitor politic la Colonia de Muncă Carasu/formațiunea 0869 (1 mart.-15 aug. 1964).

Grade succesive : locotenent (1949) ; locotenent-major (1952) ; căpitan (1955) ; maior (1961).

ALBON IOAN AUGUSTIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 119 (n. 22 mai 1910, mun. Turda, jud. Cluj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : croitor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945.

Într-un raport al CC al PMR din 1950, care privea situația a 36 de persoane din activul de partid al Securității și Miliției (persoane excluse din organizațiile de partid ale MAI de către o comisie de verificare a MAI), se găsea și numele lui Albion Augustin. Iată, pe scurt, cum era motivată excluderea lui Albion din PMR : „Conduce o Direcție în cadrul Dir. Penitenciare. A deținut funcția de Director al Dir. Pazei Demnitarilor. A fost înlocuit. În 1931 a fost arestat și condamnat la un an închisoare pentru activitate în UTC, în închisoare s-a pus în slujba Ad-ției, spărgând lupta pentru regim. După eliberare a întrerupt legăturile cu mișcarea, devenind patron. În timpul războiului antisovietic a devenit agentul Poliției Militare din Turda, luând

parte la arestări și maltratări a elementelor progresiste și antifasciste. S-a manifestat deschis contra URSS-ului și contra naționalităților conlocuitoare. După 23 August 1944, reușind să se strecoare în Partid și-n Aparatul de Stat, a terorizat elementele muncitorești care au încercat să-l demaște, îndepărtându-i din funcții”¹.

Studii civile : patru clase.

Activitatea profesională : la 1 august 1931 a fost arestat în orașul Turda cu ocazia unei manifestații organizată de UTdC și PCdR. A fost condamnat la un an și jumătate de închisoare, pedeapsă pe care a executat-o parțial la Penitenciarele Turda și Cluj ; muncitor la mai multe ateliere de croitorie din Cluj (1933-1936) ; deschide un atelier de croitorie și un magazin de galanterie (1938-1940) ; șef al Poliției orașului Turda (1 apr. 1945-21 aug. 1947) ; chestor la Siguranța Turda (21 aug. 1947-1 apr. 1948) ; șeful Poliției de Siguranță Turda (1 apr.-1 sept. 1948) ; numit, la înființarea DGSP, director la Direcția a VI-a, cu gradul de locotenent-colonel de Securitate (1 sept. 1948-1 iun. 1949). Comisia de partid de verificare a cadrelor din MAI l-a exclus din PMR în 1949, deoarece și-a însușit 2.000.000 de lei din vistieria partidului. Această comisie va propune și îndepărtarea lui din serviciu. Un an mai târziu, Comisia Centrală de verificare a confirmat excluderea sa din partid și îndepărtarea din MAI. După excludere a fost trimis în „munca de reabilitare” la lucrările de la Canalul Dunăre-Marea Neagră. În perioada 1 iun. 1949-30 ian. 1953 revine la statutul de angajat civil în MAI ; director adjunct al Întreprinderii Economice de Stat „Munca Exterioară”/Centrul de Coordonare Constanța din DGP/DGPCUM² (1 iun. 1949-febr. 1952). În această funcție, locotenent-colonelul Albion a bătut și împușcat cu mâna lui zeci și zeci de oameni³. Potrivit *Dicționarului penitenciarelor din România comunistă : 1945-1967*, „una dintre figurile recurente ale torționarilor de la Canal era

1. ANIC, fondul CC al PCR, Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 2/1950.
2. Întreprinderea Economică de Stat „Munca Exterioară” a fost înființată la 29 iulie 1949 prin HCM nr. 812. Această unitate economică se afla în subordinea DGP și avea ca obiect, așa cum reiese din HCM amintită, executarea de lucrări în sectoarele atribuite Ministerului Afacerilor Interne de către Direcțiunea Generală a Lucrărilor Canalului Dunăre-Marea Neagră. Scopul întreprinderii era de a sprijini lucrările de pe șantierul aflate de-a lungul Canalului, prin munca deținuților. Întreprinderea era condusă de un director și de un director adjunct, iar sediul se afla în București (ulterior își va muta sediul la Constanța, B-dul Republicii nr. 31). În expunerea de motive care însoțește HCM, ministrul Afacerilor Interne, Teohari Georgescu (inițiatorul actului normativ), afirma că această întreprindere a MAI va urmări „reeducarea prin muncă a deținuților”. Doi ani mai târziu, la 11 aprilie 1951, prin emiterea HCM nr. 314 privind transformarea unor întreprinderi economice de stat în gospodării-anexă pe lângă penitenciare, întreprinderile economice de stat de pe lângă penitenciare, precum și Întreprinderea Economică de Stat „Munca Exterioară” s-au desființat începând cu data de 1 ianuarie 1951. Locul Întreprinderii Economice de Stat „Munca Exterioară” va fi luat de Centrul de Coordonare Constanța, unitate care, la rândul ei, se va desființa la 15 octombrie 1953, după stoparea lucrărilor la Canalul Dunăre-Marea Neagră. Această unitate din subordinea aparatului central al DGP/DGPCUM coordona unitățile penitenciare din zona Canalului Dunăre-Marea Neagră. Sursa : Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 812/1949 privind înființarea Întreprinderii Economice de Stat „Munca Exterioară”. Hotărârea nu a fost publicată în *Buletinul Oficial al RPR*.
3. HU OSA 300-60-1, RFE Research Institute, Romanian Unit, Prison&Camps – Personnel&Guards 1956-1968, box 436, Item 2197/1959, f. 2.

cea a lui Augustin Albion. Acesta fusese desemnat încă din 1949 drept șeful pazei unităților de muncă, iar vizitele sale în diverse lagăre au lăsat amintiri de neșters. Obişnuia să se adreseze deținuților cu formula: «Cu gamela să săpați Canalul, bandiților!». Din mărturiile foștilor coloniști reiese că Albion inventase «stâlpul infamiei», un mijloc de tortură prin care deținutul legat era bătut și batjocorit de gardieni, brigadieri și deținuți. De asemenea, volumele de memorii îl amintesc strivind sub picioarele calului său alb deținuții care îi ieșeau în cale¹. Albion a fost „nașul” unui alt tortionar celebru, Liviu Borcea, comandantul Unității de Muncă nr. 1 Capul Midia/formațiunea 0837. A fost director al Direcției Producție DGPCUM și șef de Serviciu în DLCM (15 mai 1952-30 ian. 1953). Dintr-o fișă-matricolă penală a deținutului Augustin Albion, care se găsește în Arhiva ANP, aflăm că, după ce a fost scos din MAI, a fost condamnat de Tribunalul Suprem al RPR la nouă ani de temniță grea, în baza Legii 207/1948. Pedepsa urma să înceapă la 16 iunie 1953 și să înceteze la 13 iunie 1962. Fostul locotenent-colonel MAI nu a ispășit nici măcar jumătate din pedeapsă, deoarece la data de 17 octombrie 1955 a fost grațiat în baza Decretului nr. 421 al prezidiului MAN. În cei aproape doi ani de detenție, Albion a trecut prin Penitenciarul Craiova, Colonia de Muncă Poarta Albă și penitenciarul Jilava, de unde a și fost eliberat².

Pastorul Richard Wurmbbrand, fost deținut politic, povestește în memoriile sale întâlnirea de la Jilava cu doi ofițeri superiori de Securitate căzuți în dizgrația PMR, Augustin Albion și Mișu Dulgheru: „La Jilava moralul era destul de căzut. Era o închisoare de tranzit, unde vechii antagoniști aveau neplăcuta surpriză să se reîntâlnească pentru simplul motiv că mulți deținuți erau vechi polițiști, care, desigur, acționaseră împotriva comunismului. Însă ei au fost menținuți timp de doi ani pentru a-i instrui pe membrii de partid care aveau să-i înlocuiască. Aceste cadre perfecționate primiseră apoi ordinul să-i aresteze pe unii dintre proprii lor camarazi. Apoi au fost și ei, la rândul lor, arestați de către cei pe care-i instruiseră. După condamnare, zeci de inși din această poliție au trebuit să împartă aceeași celulă, deoarece, până la urmă, niciun funcționar al fostului regim nu a scăpat de epurare. Acum se certau între ei. Într-o zi, răfuielele au fost suspendate datorită apariției unui nou obiect al urii care-i rodea pe toți. Nou-venitul a fost azvârlit din altă celulă într-a noastră, plin de vânătași, tăvălit și murdar, cu falca atârându-i. A privit terorizat împrejur [...]».

Împroșcat cu sânge și praf, Albion se zvârcolea în hohotele, batjocura și îmbrâncelile tuturor. A căzut iar în drumul spre ușă, tăindu-se în colțul ascuțit al unui prici. Într-o nouă învălmășeală, i-a fost smulsă cămașa de pe spinare. Își apăra fața cu mâinile. În cele din urmă, s-a prăbușit și a rămas nemișcat pe pardoseală. Lui Albion

1. Andrei Muraru (coord.) et al., *Dicționarul penitenciarelor din România comunistă : (1945-1967)*, sub egida IICCR, Polirom, Iași, 2008, p. 222.

2. Arhiva ANP, fond Fișe-Matricole Penale, Albion Augustin. Din aceeași fișă mai aflăm că a fost reținut de organele MSS pentru crime contra umanității, în baza mandatului de arestare nr. 463/1953 emis de Procuratura Generală a RPR, și depus la penitenciar în data de 28 mai 1953. În același document sunt redată și semnalmentele deținutului Albion: talia – 1,63 m; fruntea – mare; nasul – mijlociu; gura – mijlocie; bărbia – mijlocie; fața – smează; ochii – câprui; părul – castaniu; sprâncenele – castanii; fără barbă; urechi – mijlocii; mustăcios.

i s-a aplicat același tratament în toate celulele, până când a fost mutat în închisoarea de la Ocnele Mari, pe care autoritățile au rezervat-o în cele din urmă ofițerilor și personalităților căzute în dizgrație, ca să-i ferească de furia propriilor lor victime”¹.

Grade succesive : locotenent-colonel (1948).

ALBULESCU I. IOAN, căpitan, d.p. nr. 138 (n. 21 mart. 1902, orașul Călimănești, jud. Vâlcea).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : chiabur.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PNL (1926-1938), FRN (1938) și PCR (1947).

Studii civile : patru clase primare în Călimănești (1908-1912); trei clase (curs inferior) la Liceul „Alexandru Lahovary” din Râmnicu Vâlcea și o clasă la Liceul „Gheorghe Șincai” din București (?); Școala Superioară de Comerț nr. 1 din București (1931)

Stagiul militar : plecat voluntar în armată în Regimentul 46/61 Infanterie și Regimentul 6 „Mihai Viteazul” din Divizia a IV-a Infanterie (1920-1923).

Activitatea profesională : învățător suplinitor la școala primară din comuna Mureasca de Sus și la școala primară din Călimănești (1919-1920); practicant la Judecătoria Ocolului 6 București (1923-1924); diferite funcții la Primăria Sectorului III Albastru, București, și la Primăria Municipiului București : agent de urmărire, subșef de birou, controlor financiar, subinspector financiar, inspector financiar, subdirector la Direcția Administrării Bunurilor, referent-șef la Secțiunea Cadrelor și la Secțiunea Financiară a Comitetului Provizoriu al Sfatului Popular al Capitalei (15 mart. 1924-1949); director al Penitenciarului Plătărești și delegat cu funcția de inspector în controlul financiar al DGP (22 nov. 1949-1 apr. 1950); inspector financiar în Secția Control Financiar Intern și director adjunct al Direcției Administrative din DGP/DGPCUM (1 apr. 1950-1 iul. 1951); inspector CFI și contabil revizor la Serviciul Financiar din DGPCUM/DLCM (1 iul. 1951-30 iun. 1954).

Grade succesive : căpitan (1951).

Pedepse : 10 zile de arest și reținerea diurnei zilnice pentru neglijență în serviciu (1951).

ALEXANDRESCU ALEXANDRU DUMITRU – colonel, d.p. nr. 2042 (n. 24 oct. 1928, com. Panaci/Păltiniș, jud. Suceava – d. 1998)

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : chiabur.

În anii '40, tatăl ofițerului a folosit muncă salariată pentru lucrarea câtorva hectare de pământ. Pentru acest lucru, la începutul carierei sale în MAI, ofițerul a fost categorisit drept „chiabur”, având probleme chiar la absolvirea școlii militare, când i s-a

1. Richard Wurmbrand, *Cu Dumnezeu în subterană*, Editura Stephanus, București, 2001, pp. 200-202.

refuzat, pentru o scurtă perioadă, înaintarea în grad. Ulterior, după ce a rupt relațiile cu părinții (la jumătatea anilor '50), a fost scos din categoria „chiabur” și trecut la categoria „țaran mijlocăș”.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946 ; activist (cu caravana cinematografică) la Secția Propagandă și Agitație din Județeană PCR Arad (iun.-oct. 1948) ; membru în Comitetul Orășenesc de Partid Focșani (1957-1958) ; membru în Comitetul Raional de Partid Gherla (1960-1963).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1935-1939), o clasă la Vatra Dornei (1939-1940) ; Liceul Industrial de Băieți din Câmpulung Moldovenesc (1940-1945) ; Școala Medie „Petru Maior” din Gherla (1962).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri MAI nr. 1 din Măgurele, București (25 oct. 1948-6 mart. 1950) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR, secția istorie (1969) și secția filosofie (1973)

Activitatea profesională : lucrător fierar și tractorist la Stațiunea de Închiriat Mașini și Tractoare din comuna Horia, județul Arad (aug. 1946-ian. 1948) ; brigadier pe Șantierul de Reconstrucție „Pecica-Nădlac” (ian.-apr. 1948) și Șantierul Național al Tineretului Bumbești-Livezeni (apr.-iun. 1948) ; șef al Serviciului Secretariat, șef al Serviciului Evidență și al Centrului de Triere Rahova din Direcția Unităților de Muncă (6 mart. 1950-2 iul. 1951) ; comandant la UM nr. 4 Ocnele Mari/Penitenciarul Ocnele Mari (2 iul. 1951-15 mai 1954) ; comandant la Penitenciarul Craiova (15 mai 1954-30 iun. 1956) ; comandant la Penitenciarul Focșani (30 iun. 1956-1 febr. 1958) ; comandant la Colonia de Muncă Rahova/formațiunea 0964 București (1 febr. 1958-1 mart. 1960) ; comandant la penitenciarul Gherla/formațiunea 0606 (1 mart. 1960-1 oct. 1963) ; locțiitor al șefului Serviciului Spate din DGPCM (1 oct. 1963-15 feb. 1964) ; ofițer control prim (15 febr. 1964-1 oct. 1969) și ofițer specialist I cu pregătirea militară la Serviciul Inspecții din DGPCM/DGP (1 oct. 1969-15 apr. 1970) ; locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (15 apr.-30 sept. 1970). Din cauza unor disensiuni apărute între comandantul Penitenciarului Văcărești – locotenent-colonelul Ficior Ion Iosif – și Alexandrescu Dumitru, dar și a unor evadări de la secțiile „Rahova” și „Policolor”, cel din urmă a fost mutat în aparatul central al DGP ; instructor II Organizare-Mobilizare (1 dec. 1970-1 sept. 1971), ofițer specialist (1 sept. 1971-1 iun. 1972) și instructor I în Direcția Pază și Regim din DGP (1 aug.-1 sept. 1972) ; comandant la Penitenciarul Slobozia (1 sept. 1972-1 mart. 1976). Pentru consum abuziv de băuturi alcoolice și relații extraconjugale, CJ Ialomița al PCR a hotărât înlocuirea sa din funcția de comandant al Penitenciarului Slobozia. Conducerea MI a luat act de această hotărâre și l-a retrogradat în funcția de locțiitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Ilfov (1 mart. 1976-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării Decretului nr. 225 de reorganizare a DGP, Penitenciarul Ilfov a fost desființat, Alexandrescu fiind mutat în funcția de comandant de secție la Penitenciarul Jilava (1 aug. 1977-1 apr. 1978), iar după transformarea acestui penitenciar în unitate de detenție pentru tineri (18-21 de

ani) a fost numit comandant al Secției I (1 apr. 1978-1 apr. 1979 și 1980-30 aug. 1982) și al Secției „Fort”, Penitenciarul de Tineri București (1 apr. 1979-1980).

Începând cu a doua jumătate a anilor '70, Alexandrescu a început să „bombardeze” o serie de instituții de partid și de stat cu petiții și memorii în care a sesizat unele nemulțumiri personale, dar și păreri proprii care vizau îmbunătățirea sistemului penitenciar (înființarea unor secții județene de reeducare, desființarea întreprinderilor speciale din subordinea DGP și transformarea lor în ateliere, conducerea și subordonarea penitenciarelor etc.). O notă-raport a șefului DGP, general-maior Emil Panaite, adresată ministrului de Interne George Homoștean, menționa: „În alte scrisori adresate de ofițer organelor de partid și de stat, acesta își manifestă, în forme diferite, nemulțumirea față de funcția încredințată și retribuția pe care o are (5.090 lei), de fiecare dată fiind chemat la raport și dându-i-se răspuns de către tovarăși din conducerea Ministerului de Interne, Direcția Cadre și Învățământ, Direcția Penitenciarelor (în anii '70-'80 a fost primit în audiență de o serie de miniștri și generali din conducerea MI : Teodor Coman, Cornel Onescu, George Homoștean, Nicolae Pleșiță, Alexandru Dănescu, Emil Panaite – n.n.). În prezent este planificat a fi primit la raportul adjunctului ministrului, general-locotenent Alexandru Dănescu”¹.

În data de 5 noiembrie 1984, colonelul în rezervă Alexandrescu Dumitru s-a prezentat la intrarea „C” a sediului CC al PCR, solicitând cu insistență să fie primit de ofițerul de serviciu al Secției pentru Probleme Militare și Justiție, pentru a semnala o serie de nereguli de ordin igienico-sanitar la o unitate a MAPN, unde fiul său vitreg își satisfăcea stagiul militar (acesta era detașat la munci agricole la ferma Frățești din județul Giurgiu). De asemenea, el a cerut să fie sprijinit de către conducerea MI pentru obținerea unei garsoniere sau a unui apartament cu două camere. Fiind refuzat, la părăsirea sediului CC, ofițerul a proferat o serie de injurii la adresa unor instituții, lăsând intenționat o mapă cu reviste, ziare și carnetul de membru de partid. Câteva zile mai târziu, ofițerul a primit asigurări din partea adjunctului ministrului de Interne, Romus Dima, că va fi sprijinit pentru găsirea unei soluții privind problema locativă.

A fost trecut în rezervă la 30 august 1982 prin Decretul Prezidențial nr. 240. Fostul deținut politic Richard Wurmbbrand povestește în memoriile sale despre aniversarea zilei de 23 August la Penitenciarul Gherla, în vara anului 1963. La acea dată, unitatea se afla în plin proces de reeducare a deținuților politici. În prezența a 400 de deținuți, a început în sala principală a penitenciarului o manifestare aniversară :

Maiorul Alexandrescu [...] a anunțat că în gospodăriile colective, acum ogoarele lor produc mai mult ca înainte. Fostii negustori și bancheri au aplaudat când el a spus că se constata un mare avânt și în comerț.

[...]

A continuat spunând că, sub conducerea lui Gheorghiu-Dej, partidul făcuse pași pentru dobândirea încrederii Occidentului în vederea stabilirii de relații comerciale. Se contractau

1. „Notă-raport referitoare la problemele sesizate Congresului al XII-lea al PCR, de către colonelul Alexandrescu Dumitru” (din 15.12.1979).

împrumuturi, se construiau fabrici, se puneau în funcțiune instalații nucleare, toate cu sprijin occidental¹.

După discursul comandantului de la tribună au mai luat cuvântul deținuți politici, printre care și Richard Wurmbrand. Acesta a vorbit despre libertatea pe care i-a adus-o 23 August în calitate sa de evreu urât de fasciști, dar și despre libertatea spirituală pe care același 23 August i-a adus-o prin instaurarea unui regim care finalmente l-a încarcerat. El a accentuat faptul că Isus l-a eliberat de vinovățiile din el, iar condiția lui deținut nu este în fond decât o eliberare spirituală de tip mistic.

Iritat de vorbele cu tâlc ale lui Wurmbrand, Alexandrescu a reacționat dur, trimițându-l după festivitatea din sala principală a penitenciarului la „blocul special”. Mai târziu a primit pe neașteptate vizita comandantului, care i-a arătat un ziar ce anunța asasinarea președintelui american Kennedy².

Înainte de eliberare, Wurmbrand a fost dus în fața generalului-maior Negrea C. Vasile (adjunct și prim-adjunct al ministrului Afacerilor Interne în anii '60 – n.n.), venit cu misiune la Penitenciarul Gherla, care i-a propus colaborarea pe viitor cu organele MAI – lucru refuzat de pastorul Wurmbrand³.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1954); căpitan (1956); maior (1960); locotenent-colonel (1965); colonel (1972).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste” (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1975).

Pedepse: trei zile de arest pentru că a folosit deținute la bucătărie la UM nr. 4 Ocnele Mari (1952); „muștrare scrisă” pentru descoperirea, cu ocazia unei percheziții, a unor obiecte nepermise în celulele deținuților, în vreme ce cadrele din subordinea sa nu fuseseră pedepsite (1955); „ordin observator” pentru aplicarea unor pedepse neregulamentare asupra deținuților (1955); „observare scrisă” pentru neexecutarea ordinelor privind concursul de tragere (1956); „observare scrisă” pentru lipsuri în muncă politică (1956); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de control asupra subordonaților în privința prevenirii accidentelor de muncă, fapt ce a dus la împușcarea mortală a sergentului reangajat Păun Ilie, din formațiunea 0964 București (1958); „observare scrisă” pentru că la Penitenciarul Gherla nu a fixat zilele în care deținuții urmau să-și scrie cererile și reclamațiile, nu a expediat cererile și reclamațiile deținuților organelor în drept, în cazul mai multor cereri șeful Biroului Evidență modificând data reală a întocmirii lor, consemnând o dată care o depășea pe cea reală cu șase zile (1962); „observare” pentru lipsuri în muncă (1967).

1. Richard Wurmbrand, *Cu Dumnezeu în subterană*, București, Ed. Stephanus, 2001, pp. 283-284.

2. *Ibidem*, pp. 285-286.

3. *Ibidem*, pp. 286-291.

ALEXANDRESCU ION GHEORGHE, colonel, d.p. nr. 2038
(n. 1 oct. 1927, orașul Vălenii de Munte, jud. Prahova).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : ajustor mecanic necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1947 și PCR din 1948 ; activist salariat și secretar al sectorului III CFR la organizația județeană UTC Prahova (aug. 1948-7 apr. 1949) ; membru în CJ Prahova al UTM (ian.-apr. 1949) ; membru în Comitetul UTM din MAI (1955-1956) ; membru în Comitetul PCR din MAI (1968-1969).

Studii civile : patru clase la Școala Mixtă nr. 3 din Vălenii de Munte (1934-1938) și trei clase la Școala Medie de Băieți nr.1 „Nicolae Bălcescu” din București, la fără frecvență (1955-1957) ; Școala Medie Muncitorească nr. 4 din București, secția umanistă (1957-1960).

Studii militare : Școala de Educatori (ofițeri politici) MAI nr. 2 din Oradea¹ (7 apr. 1949-6 mart. 1950) ; curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (1964-20 aug. 1965) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970) ; curs de perfecționare la Grădiștea (1976).

Studii politice : a fost scos din producție și trimis la Școala Medie UTM de pe lângă organizația UTM Prahova (mai-aug. 1948) ; Școala de Cadre „Filimon Sârbu” de pe lângă CC al UTM, București (10 mart.-16 oct. 1952) ; Academia „Ștefan Gheorghiu” (?-1973).

Activitatea profesională : ucenic la tipografia „Datina Română” din Vălenii de Munte (1939-30 dec. 1940) – fabrica se afla în proprietatea istoricului Nicolae Iorga și a fost închisă pe 30 decembrie 1940, la scurt timp după asasinarea savantului de către legionari ; muncitor la fabrica de nisip „M. Alexandrescu” din Vălenii de Munte – M. Alexandrescu era vărul tatălui său² (1 febr. 1941-iun. 1943 și mai-dec. 1944) ; ajustor mecanic la fabrica de nisip „Cuarțul Românesc” (iun. 1943-mai 1944) ; muncitor în gospodăria părintească (1 ian.-1 iun. 1945) ; ajustor mecanic la Societatea „Sticloval”³

1. La această școală a fost coleg cu viitorul șef al Direcției Cadre-Învățământ a MI din anii '70, general-maior Geică Constantin.
2. În vara anului 1943, Gheorghe Alexandrescu, împreună cu câțiva colegi, a părăsit fabrica unde era mobilizat pentru lucru, deși avea ordin de rechiziție (interdicție pe timp de război). Pentru acest lucru, M. Alexandrescu l-a trimis în fața Curții Marțiale din Ploiești, care l-a amendat, în august 1943, cu 5.000 de lei. Comisarul care a întocmit dosarul de trimitere în judecată a celor care au părăsit fabrica, Capră Costel, a fost judecat după venirea comuniștilor la putere pentru „activitate contra clasei muncitoare” și condamnat la cinci ani de închisoare. La procesul comisarului au luat parte, în calitate de martori ai acușării, Gheorghe Alexandrescu și colegii săi : Simion Stanciu, Ioana Țugui, Elisabeta Badea etc.
3. Fabricile de nisip „M. Alexandrescu” și „Cuarțul Românesc” au fuzionat după război în Societatea „Sticloval”. În ziua naționalizării, 11 iunie 1948, Gh. Alexandrescu a fost trimis de partid să ia în primire fabrica „Sticloval”. Gh. Alexandrescu împreună cu alți activiști de partid i-au dat afară pe director și pe mecanicul-șef și au numit o nouă conducere trimisă de PMR.

din Vălenii de Munte (1945-1 mai 1948); instructor pentru munca UTM în Direcția Organizare și Instrucțaj din Direcția Generală Politică a MAI (6 mart. 1950-3 iul. 1951); șeful Biroului pentru Munca UTM/Organizare și Instrucțaj în Secția Organizare Instrucțaj a Direcției Politice din DGPCUM (3 iul. 1951-15 apr. 1953); comandant la Colonia de Muncă Capul Midia (15 iun.-oct. 1953) – odată cu desființarea acestei colonii de muncă, în octombrie 1953, a fost mutat, în aceeași funcție, la Colonia de Muncă Lucăcești/formațiunea 0720 (oct.-15 nov. 1953); șef al Biroului I (15 nov. 1953-1 nov. 1954) și șef al Secției I Cunoașteri din Serviciul Cadre al DLCD/DPLC (1 nov. 1954-1 iul. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, în iunie 1956 a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Jilava (1 iul. 1956-ian. 1962); comandant la Penitenciarul Jilava/Penitenciarul de Tineri Jilava (feb. 1962-25 mart. 1988). Penitenciarul de Tineri Jilava, denumit în limbajul ofițerilor de contrainformații *obiectivul „Tunelu”*, a fost înființat la 1 aprilie 1978, prin ordinul MI nr. 04608. El era situat în comuna Jilava și funcționa ca unitate de deținere, reeducare, școlarizare și calificare a deținuților în vârstă de până la 21 de ani. Unitatea avea, în 1987, o capacitate de deținere de 850 de locuri¹.

A fost trecut în rezervă la 26 martie 1988 prin Decretul Prezidențial nr. 38.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1953); căpitan (1956); maior (1960); locotenent-colonel (1965); colonel (1972).

Decorații: medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); medalia comemorativă „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1970); Ordinul „23 August”, clasa a V-a (1974).

Pedepse: „muștrare” pentru expedierea unor materiale fără aprobare (1954); cinci zile de arest la garnizoană pentru că a dat ordin să se scoată săpun din magazie fără forme legale (1959); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsă de control asupra subordonaților (1961); „observare” pentru lipsuri la popota cadrelor (1962); „muștrare” pentru deplasări abuzive cu autoturismul unității (1963); „observare” pentru că a dat ordin să se folosească material lemnos peste normă (1964); „observare” pentru abateri de la regulile muncii (1965); „muștrare scrisă” pentru abateri grave în executarea misiunilor de pază și escortare, ceea ce a condus la o evadare (1974); „muștrare scrisă” și suspendarea indemnizației de comandă timp de șase luni din cauza evadării a doi deținuți (1978); „muștrare scrisă” și suspendarea indemnizației de comandă timp de șase luni pentru nerespectarea ordinelor privind executarea atribuțiilor de serviciu, neglijență ce a condus la o evadare (1987).

1. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8859, vol. 79, „Dosar de evidență pe obiectiv al penitenciarului de tineri Jilava”, ff. 3-4.

ALEXANDRU GHEORGHE, căpitan.

Activitatea profesională: instructor II personal (iun. 1968), ofițer specialist III (23 sept. 1970) și instructor III personal în Serviciul Personal din DGP (iun. 1971).

ALEXANDRU IOAN, locotenent.

Activitatea profesională: șef al Serviciului Secretariat din Direcția Unităților de Muncă MAI (sept. 1950), șef al Centrului de Triere București din Direcția Unităților de Muncă (1 ian. 1951-?).

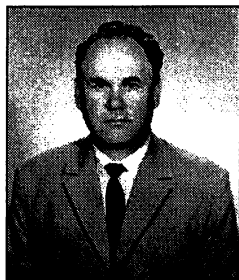
ALEXOAIE GHEORGHE IOAN, colonel, d.p. nr. 1981 (n. 14 sept. 1926, com. Ropcia, raionul Storojineț, Ucraina).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: mecanic auto.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1944 și membru PCR din 1945; secretar al BOB al PMR din facultate (1951-1953); secretar al BOB al PMR din cadrul Secției Politice a Academiei Militare Politice „Gheorghe Gheorghiu-Dej” (1956); membru în Comitetul de Partid din MI¹ (nov. 1974-?).

Studii civile: școala generală la Iași (1933-1934) și Facultatea Muncitorească din cadrul Universității „C.I. Parhon” din București (1935-1937 și 1953-1956).

Stagiul militar: Batalionul 8 Reparații Auto Timișoara (5 oct. 1948-mart. 1949).

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri MFA nr. 1 Ineu – Arad (mart. 1949-dec. 1949); Facultatea de Blindate din cadrul Academiei Militare Politice „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, specialitatea lucrător politic (oct. 1951-aug. 1953).

-
1. O notă secretă a MI din 13 aprilie 1977 adresată conducerii superioare de partid privind structura organelor PCR din MI prezenta organizarea și conducerea activității de partid în această instituție. Astfel, Comitetul Organizației PCR din aparatul central al MI se afla în subordinea Comitetului Municipal de Partid București și cuprindea 19 cadre (16 ofițeri, un subofițer și doi civili). În subordinea organului central de partid din MI își desfășurau activitatea 15 Comitete de partid și 126 organizații de bază din unitățile centrale de Securitate, IGM, Comandamentul pentru Tehnică Operativă și Transmisiuni, Comandamentul Serviciilor și Înzestrării, DGP, Inspectoratul Municipiului București al MI, DIE/UM 0920 București, Direcția Generală a Arhivelor Statului și școlile militare de ofițeri. De asemenea, în subordinea comitetelor județene, municipale și orașenești de partid își desfășurau activitatea 39 de comitete de partid constituite în cadrul inspectoratelor județene ale MI, din care făceau parte și organizațiile de bază ale filialelor Arhivelor Statului, trei comitete de partid din cadrul școlilor militare de Milizie și de penitenciare (Câmpina, Slatina și Hârșova), precum și un număr de organizații de bază care cuprindeau cadrele din penitenciare. Pe lângă toate aceste comitete și organizații de partid, activitatea PCR în cadrul ministerului mai era organizată și prin două consilii politice: Consiliul Politic al Trupelor de Securitate, constituit din 36 de cadre (28 ofițeri, trei subofițeri și cinci civili) și Consiliul Politic al Trupelor de Pompieri, constituit din 27 de cadre (20 ofițeri, doi subofițeri și cinci civili). Sursa: Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7408, dosar nr. 5/1978 – „Diverse materiale privind constituirea Consiliului Politic al Ministerului de Interne”, f. 126.

Activitatea profesională : ucenic mecanic auto la Societatea Anonimă Română „Tractoria” din București (sept. 1939-sept. 1943) ; în 1941 a lucrat timp de câteva luni la Atelierul Mecanic „Arthur Linder” din Sebeș ; mecanic auto la Atelierele Centrale STB din București (sept. 1943-oct. 1948) – în primăvara anului 1944 a fost judecat în lipsă de Curtea Marțială din București, pentru insubordonare și sabotarea producției ; deși a fost căutat de poliție și jandarmi, Alexoaiie nu s-a prezentat niciodată în fața judecătorilor, iar după 23 august 1944, procesul s-a stins de la sine ; instructor în Secția Informare Politică de Partid la Direcția Superioară Politică a Armatei din București (sept. 1949-oct. 1950) ; șeful Biroului Informare Politică din Regiunea I Militară Iași (oct. 1950-sept. 1951) ; profesor la catedra de Istorie Universală, lector superior și instructor de partid la Secția Politică din Academia Militară Politică „Gheorghe Gheorghiu-Dej”/Academia Militară Generală¹ (aug. 1953-15 oct. 1958) ; loțiitor politic al comandantului Regimentului 2 Mecanizat din Divizia 1 Mecanizată „Tudor Vladimirescu” (15 oct. 1958-29 dec. 1959) ; șef al Secției Politice și loțiitor politic al șefului Școlii Militare de Ofițeri Chimici Câmpulung Muscel² (29 dec. 1959-iul. 1961) ; la desființarea acestei unități, în iulie 1961, a fost numit șef al Secției Politice din Școala Militară de Ofițeri Tancuri și Auto Pitești (iul. 1961-28 dec. 1961) – la data numirii sale la Școala Militară din Pitești nu și-a luat familia cu el, prezentând drept soție o altă femeie cu care ulterior s-a căsătorit ; pentru această abatere a fost retrogradat pe linie profesională și scos din funcția de secretar al Comitetului de partid ; declarându-se nemulțumit de măsurile luate, la cererea sa, la 28 decembrie 1961, a fost trecut în rezervă cu gradul de căpitan ; angajat civil în MAI, cu funcția de inspector principal cultural-educativ în Serviciul Cultural-Educativ din DGPCM (mart. 1962-dec. 1964) ; în decembrie 1964 a fost reactivat cu gradul de maior, fiind numit în funcția de comandant la Colonia de Minori Pălăniș/ISRM Pălăniș (dec. 1964-iul. 1967) ; comandant la Penitenciarul Văcărești/București (iul. 1967-1 aug. 1968 și 1 feb. 1971-1 nov. 1978) – la 3 septembrie 1973, șeful Biroului de Contrainformații din Penitenciarul Văcărești, maiorul Taloi Gheorghe, a trimis către Serviciul de Contrainformații din MI un raport referitor la problema „Arta” din care aflăm situația tehnicii operative a penitenciarului : „Raportăm că mijloacele tehnice pe care le avem în dotare nu sunt cunoscute în totalitate de niciun cadru al penitenciarului. Comandantul penitenciarului și unul din loțiitorul acestuia, precum și directorul spitalului cunosc unde sa (*sic* !) instalează tehnica în cadrul unor încăperi de la spital, iar unele înregistrări secrete în care se făceau referiri la regimul de detenție au fost audiate și de comandant.” De asemenea, maiorul Taloi Gheorghe le cerea superiorilor săi să aprobe instalarea mijloacelor TO în 10 camere de detenție și la Biroul Vizite din Penitenciarul București, la Biroul Vizite și la camerele izolatoare de la Secțiile „Policolor”, „Berceni” și „Arcuda” etc³. În anul 1973, Penitenciarul

1. În 1958, șeful Academiei Militare Generale era generalul-colonel Iacob Teclu, iar loțiitor politic al șefului Academiei, generalul-maior Kostyal Ștefan.
2. În 1961, șeful acestei școli era tânărul maior Mihai Chițac, viitorul ministru de Interne din iunie 1990.
3. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 9959, vol. 136, „Raport al Biroului de contrainformații din penitenciarul Văcărești adresat Serviciului de contrainformații din MI”. Documentul, datat 3 septembrie 1973, poartă mențiunea „strict secret” și este semnat de șeful Biroului de Contrainformații din Penitenciarul Văcărești, maiorul Taloi Gheorghe.

Văcărești¹ a fost dislocat la 8 km de centrul Capitalei, pe șoseaua București-Alexandria. Cu această ocazie, penitenciarul a primit o nouă denumire: Penitenciarul București; comandant la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9/UM 0191 București – DGP (1 aug. 1968-1 febr. 1971); loțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Timișoara (1 nov. 1978-20 iun. 1981); trecut în rezervă la 20 iunie 1981 prin Decretul Prezidențial nr. 134; rechemat în rândul cadrelor active la 1 ianuarie 1990 prin ordinul ministrului de Interne nr. II/01012.

Grade succesive: locotenent (1949); locotenent-major (1951); căpitan (1953); maior (1957); locotenent-colonel (1965); colonel (1971).

Decorații: medalia „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1953); medalia „Meritul Militar”, clasa I (1958), clasa a II-a (1954) și clasa a III-a (1967); medalia „Virtutea ostășească”, clasa I (1959); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1955); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1969).

Pedepse: „observare scrisă” pentru că a plecat cu autoturismul unității, fără aprobare (1965); „muștrare scrisă” pentru abuzuri în unitate (1977).

ANDREI DUMITRU, căpitan (n. 18 apr. 1957, com. Găiseni, jud. Ilfov).

Activitatea profesională: ofițer instructor în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (5 mart. 1986); loțiitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Slobozia (1987-1989).

ANDREI IORDACHE, colonel.

Activitatea profesională: șeful Serviciului Pază și Regim din DGPCM (17 mart. 1961); 8. 12. 1961

ANDRIEȘ IOAN, maior.

Activitatea profesională: ofițer în Serviciul Asigurare Tehnico-Materială și Financiară din DGP (ian. 1978).

ANGHELESCU MARIN MIHAI, locotenent-colonel, f.e. (6 nov. 1928, com. Poeni, jud. Teleorman).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946.

Studii civile: liceul (1961).

Studii militare: Școala de ofițeri MAI Oradea (1 sept. 1949-1 nov. 1950); curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (1961-1962); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

1. Penitenciarul Văcărești era unitatea cu cel mai mare volum de sarcini și de muncă din DGP, având șase secții de deținere, fiecare putând fi considerată ca un penitenciar de sine stătător.

Studii politice: Universitatea serală de marxism-leninism (1970-1972).

Activitatea profesională: lucrător cadre în Direcția Generală Politică a MAI (1 nov. 1950-1 ian. 1953); șef al Biroului Cadre (1 ian. 1953-15 aug. 1954) și inspector prim de cadre în Direcția Administrativă a MAI (15 aug. 1954-1 iul. 1956); ofițer controlor, inspector principal și ajutor ofițer control I în Serviciul Inspecției din DGPCM/DGP (1 mai 1959-1 oct. 1969); ofițer specialist I și instructor II în Direcția Pază din DGP (1 oct. 1969-1 nov. 1976); ofițer instructor II la Spitalul Penitenciar București (1 nov. 1976-1 aug. 1977); a fost mutat în interes de serviciu la Casa de cultură a MI, la 1 august 1977.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1953); căpitan (1956); maior (1962); locotenent-colonel (1968).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1962); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1976).

ANGHELINA FILIP, angajat civil.

Activitatea profesională: șef al Biroului Cadre din Direcția UM (1 ian. 1951).

ANTIPA CONSTANTIN GHEORGHE, maior, d.p. nr. 644 (n. 30 mai 1913, mun. Botoșani, jud. Botoșani).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945. În 1955 a fost exclus din partid pentru că a desfășurat activitate legionară în tinerețe.

Studii civile: patru clase la Școala primară nr. 1 din Botoșani (1920-1924); patru clase la Școala Elementară de Comerț din Botoșani (1924-1928); Școala Superioară de Comerț din Botoșani (1929-1932) și Școala Superioară de Comerț nr. 1 din București (1932-1934); Facultatea de Științe Comerciale, Secția Științe Economice Financiare Sociale din Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București (1935-1936 și 1945-1948)

Stagiu militar: Regimentul 37 Infanterie Botoșani (1936-1937). Nu a luat parte la luptele de pe front, deoarece a fost mobilizat pentru lucru în fabrică.

Studii militare: curs pe linie de spate (iul.-nov. 1954).

Activitatea profesională: băiat de prăvălie la magazinul de manufactură „A&B Costachi” din Botoșani și practicant la „Asigurarea Românească” din Botoșani (1928-1929); funcționar la Tipografia „Darurilor” din Calea 13 Septembrie, București (1934-1936); funcționar la exploatarea forestieră greco-catolică din comuna Ferneziu (1937-1939). După desființarea acestei exploatare forestiere a plecat la București unde a muncit la Fabrica ASAM, Administrația Comercială a Stabilimentelor

Industriale ale Aeronauticii Militare Pipera și Filaret din București în funcțiile de contabil (1939-1941) și șef al Serviciului Administrativ (oct. 1943-sept. 1945); contabil la „Solex” din București (1941-1943); contabil-șef și director (cu delegație) al „Administrației Exploatării Muncii Penale” din DGP (1 oct. 1945-1 sept. 1946); șef al Serviciului Exploatării Muncii Penale din DGP (1 sept. 1946-6 apr. 1947); șef al Serviciului Personal (cu delegație) din DGP (6 apr. 1947-14 febr. 1948); inspector general de contabilitate la „Administrația Exploatării Muncii Penale” din DGP (14 febr. 1948-14 iun. 1949); inspector financiar în Secția de Control Financiar Intern din DGP/Corpul de Control Financiar Intern din DGP/DGPCUM (febr. 1948-oct. 1952); șef al Serviciului CFI din DLCM (oct. 1952-ian. 1953); însărcinat cu organizarea muncii financiare în Direcția Regională MAI Arad (ian.-30 nov. 1953); șef al Biroului CFI din Serviciul Financiar al DLCM/DPLC (dec. 1953-iul. 1954); contabil-șef al Penitenciarului Văcărești (dec. 1954-31 mai 1955).

În primăvara anului 1955, ofițerii de cadre din Direcția Cadre a MAI au descoperit că maiorul Antipa a făcut parte în anii '30 din Asociația Studenților Botoșăneni „Ștefan cel Mare” din București, care a fuzionat în 1936 cu Mișcarea Legionară, fiind apoi reorganizată pe cuiburi. Antipa a fost repartizat la cuibul „Ștefan Vodă” condus de Iftimescu Ioan. Consultând dosarul individual al ofițerului (aflat la Serviciul „C” din MAI), cadriștii au constatat faptul că, la 13 iulie 1941, Antipa a fost cercetat de Siguranță și a semnat o adeziune prin care își exprima atașamentul față de regimul antonescian, aducând totodată și grave injurii la adresa Armatei Roșii. Ofițerul nu a declarat aceste lucruri în notele autobiografice, nici la înscrierea în partid și nici la încadrarea în MAI.

Pentru trecutul său „necorespunzător”, la începutul anului 1955 a fost pus în discuția adunării generale a organizației de partid a DPLC, care a hotărât excluderea sa din PMR.

La 31 mai 1955, a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 2397 în conformitate cu articolul 40, litera „f” și articolul 42¹, fără drept de asistență socială.

Grade succesive : maior (iul. 1951).

Pedepse : avertisment pentru întârziere de la program (1946); reținere din salariu pentru lipsă nemotivată de la serviciu (1947).

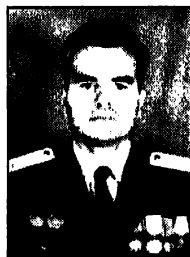
ANTON ION GHEORGHE, colonel, d.p. nr. 1952 (n. 8 aprilie 1927, satul Drăgăneasa, com. Provița de Jos, jud. Prahova; d. 23 martie 1988).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : sudor electric.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1944 și membru PCR din 1946; membru ARLUS

1. Articolul 40, litera „f”, din Statutul Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RPR prevedea că ofițerii din cadrele active ale forțelor armate pot fi trecuți în rezervă pe motive politico-morale. Articolul 42 din același statut prevedea că „ofițerii îndepărtați din cadrele active ale Forțelor Armate pentru motive politice și care fac imposibilă folosirea lor ca ofițeri în timp de război se scot din evidența ofițerilor și se trec la trupă”.

(1949); membru în sindicatul petroliștilor de la Atelierele Centrale „Steaua Română”, devenite, după 1947, Sovrompetrol Uzina Câmpina (1945-1949).

Studii civile: șapte clase la școala din comuna natală (1934-1941); Școala de Ucenici Industriali nr. 2 „Steaua Română” din Câmpina (1947); Școala Medie nr. 3 din Brăila, secția serală (1964); Facultatea de Drept (1975).

Stagiul militar: a fost încorporat la Centrul de Instrucție Grăniceri nr. 29 Marghita – MAI la 1 noiembrie 1949, de unde, în iunie 1950, a fost admis la Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea.

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (ian.-apr. 1950)¹ și Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București, aflată în subordinea Direcției Generale Politice din MAI (apr.-nov. 1950)²; curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (1966-1967); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970)

Studii politice: Școala de Partid de șase luni de pe lângă Penitenciarul Văcărești (ian.-aug. 1952); Universitatea Serală de Marxism-Leninism, studii pe care nu le-a urmat până la sfârșit (1964-1966).

Activitatea profesională: ucenic la Atelierele Centrale „Steaua Română” din Câmpina (1943-1949); după terminarea cursurilor Școlii de Ofițeri Politici din București a fost repartizat la Direcția Politică din cadrul DGP și detașat în funcția de locțiitor politic la Penitenciarul Târgșor (11 nov. 1950-dec. 1951); lector la Școala de Sergenți Politici de la Jilava – DGPCUM (dec. 1951-ian. 1952); locțiitor politic la Centrul de Coordonare Constanța/formațiunea 0722 (24 oct. 1952-iun. 1953), funcție din care locotenentul Anton Gheorghe coordona munca tuturor locțiitorilor politici de la coloniile de muncă desfășurate de-a lungul Canalului Dunăre-Marea Neagră; comandant al UM 3 Cernavodă km. 4 și al coloniei Cernavodă-Columbia/formațiunea 0767 Cernavodă (17 iun. 1953-1 nov. 1954) – ca urmare a desființării formațiunii 0767 Cernavodă-Columbia (ordinul MAI nr. nr. 257 din 25 octombrie 1954), Anton a fost mutat la Colonia de Muncă Onești-Baraj/formațiunea 0680, unde a îndeplinit funcțiile de comandant și șef de secție (nov. 1954-1 iul. 1956); comandant la formațiunea 0892 Comănești³ (1 iul.-1 oct. 1956); comandant al formațiunii 0691 Bârcea Mare-Hunedoara de pe lângă Trustul 4 Construcții (1 oct. 1956-1 martie 1957); comandant la Colonia de muncă Ostrov/formațiunea 0957⁴ (1 mart. 1957-1 iun. 1962). Cât timp s-a aflat la comanda acestei unități de deținere, Anton Gheorghe a consumat în exces băuturi alcoolice, acest lucru fiind cunoscut și de

1. În 1950, comandantul acestei școli era lt.-col. Neagu Matei; acesta îl avea ca locțiitor politic pe maiorul Simonis Octavian, iar ca director de studii, pe căpitanul Iorga Emil.

2. În 1950, comandantul acestei școli era lt. col. Nedelcu Iosif; acesta îl avea ca locțiitor politic pe lt. maj. Roșca Constantin.

3. Formațiunea 0892 Comănești-Bacău a funcționat între iunie și octombrie 1956.

4. Până în anii '60 în documente apare „formațiunea 0957 Dăeni”; începând cu anii '60 complexul de lagăre din Balta Brăilei își schimbă denumirea în „formațiunea 0957 Ostrov”. Sediul administrativ al formațiunii 0957 în perioada 1952-1954 s-a aflat la secția Salcia. Penitenciarul Ostrov a fost înființat în 1952, având trei secții: Piatra-Frecăței, Salcia și Grădina.

conducerea DGPCM¹. Când în 1958 au avut loc puternice inundații în zonă, ofițerul s-a remarcat prin construcția cu ajutorul deținuților a unui „dig de 18 km care a salvat de la inundare câteva mii de hectare”. Fiind alături de soțul său la formațiunea Ostrov, Anton Victoria s-a îmbolnăvit de rinichi din cauza faptului că „apa de băut era luată direct din Dunăre”. Alexandru Mihalcea, fost deținut politic la secția Salcia, descrie regimul de detenție de la sfârșitul anilor '50 : „Lagărul de la Salcia pare tot mai mult o variantă a iadului. E limpede că ticăloșii ne supun unui regim de exterminare. Încep ploile putrede de toamnă, pe la întâi noiembrie vine o lapoviță nenorocită care ne îngheață sângele în vine. Toate necazurile cad pe capul nostru ; se bate pe rupe, căutându-se deținuților vină cu lumânarea, un pat prost făcut, o bonetă nesmulsă precipitat de pe cap la trecerea unui caraliu, dar mai ales neexecutarea normei, despre care și ei, și noi știm că a fost calculată ca să nu poată fi făcută. Programul e infernal : deșteptarea se fluieră la patru mai sunt încă trei ceasuri bune până să se lumineze cum trebuie, dar noi sărim de sub păturile zdrențăroase, cu slinul de două degete, reformă MAN, puțind a sudoare, sub care am dormit câte doi în pat, și ne așezăm la coada de la tinetă. (...) Făcusem o infecție la piciorul stâng : într-o seară, târziu, sunt chemat în poartă, unde nu ți se putea întâmpla nimic bun ; am fost luat de un caraliu, dus la comandant, la Mălăngeanu (căpitanul Mălăngeanu Dumitru, comandant al secției Salcia între 1959 și 1960 și al secției Piatra Frecăței între 1960 și 1961 – n.n.), și bătut de acesta și de caporalul Țugui, pe mutește. Spusesem – era adevărat – că se fură din mâncarea deținuților”².

A fost comandant la Penitenciarul Brăila (1 iun. 1962-15 martie 1975). Într-o notă de relații din 8 decembrie 1964, întocmită de maiorul de Securitate Lipenschi Alexandru, lucrător prim-cadre în Direcția Cadre din MAI, se spunea : „ofițerul în luna iunie 1964 a fost pedepsit cu *avertisment că nu corespunde pe deplin funcției*, ca urmare a unor abateri comise de el, care a constatat în consum de băuturi alcoolice, legături cu femei și lipsă de exigență față de maiorul Chiș Tarfin care era șeful secției Tichilești”.

A fost comandant la Școala militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova/UM 0402 (15 martie 1975-dec. 1976). Procesul-verbal de predare-primire a conducerii Școlii Militare de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova/UM 0402 menționa efectivele unității la data de 23 decembrie 1976 : 43 de ofițeri, 36 de subofițeri, 27 de angajați civil și 544 de elevi³. De asemenea, a fost comandant la Penitenciarul Galați (15 ian. 1977-15 iun. 1982).

1. Și în perioada cât s-a aflat la comanda Penitenciarului Brăila, ofițerul a avut astfel de abateri. Într-o notă-raport din 28 iunie 1964 a Direcției Cadre a MAI se spunea : „Ofițerul a fost văzut în unitate de subordonați în stare de ebrietate, iar în orașul Brăila în dese rânduri a fost văzut consumând băuturi alcoolice cu subalternii”.
2. Alexandru Mihalcea, *Uranus-Gherla, via Salcia*, Constanța, Ed. Ex PONT, 2005, pp. 161-162. O altă mărturie despre condițiile inumane de detenție de la Salcia, în Virgiliu Toma, „Mărturiile acuzatoare privind regimul de exterminare în lagărul de la Salcia”, în *Analele Sighet 8*, Fundația Academia Civică, București, 2000, p. 443.
3. Proces-verbal de predare-primire al conducerii Școlii Militare de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova/UM 0402, „strict secret”, nr. 001657 din 23.12.1976. Documentul este semnat de colonelul Anton Gheorghe și colonelul Stoian Vasile (AANP, fond Secretariat, dosar F.N./1977, ff. 178-180).

A fost trecut în rezervă la 15 iunie 1982 prin Decretul prezidențial nr. 182.

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1954) ; căpitan (1957) ; maior (1962) ; locotenent-colonel (1968) ; colonel (1974).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1958) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; medalia „A XX-a Aniversare a zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1959) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1976).

Pedepse : „muștrare prin ordin” pentru superficialitate și lipsă de control de care a dat dovadă cu ocazia desființării formațiunii 0767 Cernavodă-Columbia și a predării echipamentelor către Colonia de Muncă Poarta Albă (1955) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de preocupare în organizarea pazei și educarea efectivelor (1958) ; „ordin observator” pentru că nu a trimis la timp situația efectivelor din decembrie 1959 (1960) ; cinci zile de arest la domiciliu pentru abateri grave de la regulamentele și ordinele DGPCM. Aceste abateri au fost constatate de colonelul Marin Constantinescu aflat într-un control la centrul formațiunii 0957 Ostrov (1960) ; „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă”, pentru că a tolerat abuzurile unor subordonați de la Secția „Stoieniști” care au lovit grav deținuții (1961) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru că nu a încetat să consume băuturi alcoolice (1962) ; cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsă de control în sectorul financiar (1962) ; cinci zile de arest la domiciliu pentru evadarea deținutului Dumitrescu Nicolae (mai 1963) ; „muștrare severă prin ordin” pentru că nu a luat măsuri corespunzătoare pentru prevenirea evadării deținutului Tihoi Ilie (nov. 1963).

ANTON VASILE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : șeful compartimentului Secretariat din DGP (3 dec. 1984) ; șeful Serviciului Pază și Regim din DGP (13 apr. 1988).

ARIMIA VASILE, locotenent-major.

Activitatea profesională : șeful Serviciului Politic din DLCM (1954).

ARMEANU CONSTANTIN, angajat civil.

Activitatea profesională : șef al Secției AGT din Serviciul spate al DGPCM (dec. 1962)

ATOMULESEI VASILE, maior.

Activitatea profesională : șeful Serviciului Cultural-Educativ din DLCM/DPLC (mai 1953, 6 ian. 1954).

B

BABEI NECULAI GHEORGHE, locotenent-colonel, f.e. (n. 3 febr. 1914, satul Crasnaleuca, com. Coțușca, jud. Botoșani – d. 1982).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945.

Studii civile : șapte clase elementare și patru industriale.

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism (?).

Activitatea profesională : comisar-șef și inspector șef al Inspectoratului de Poliție Galați (1 aug. 1945-1 sept. 1948); subdirector al Direcției Regionale a Securității Statului Galați (1 sept. 1948-1 ian. 1951); șef al Direcției Regionale a Securității Statului Mureș (1 ian. 1951-23 apr. 1952); șef al Direcției Administrative din DGSS (23 apr.-1 oct. 1952); locțiitor al șefului Direcției Administrative din MSS (1 oct.-26 dec. 1952); șef al Direcției Regionale MAI Ploiești (26 ian.-1 oct. 1953); comandant la Penitenciarul Mărgineni/formațiunea 0715 (1 oct. 1953-31 mai 1955); trecut în rezervă la 31 mai 1955 prin ordinul MAI nr. 2398.

Grade succesive : maior (1948); locotenent-colonel (1953).

BACHEȘ ION, locotenent.

Activitatea profesională : ofițer în Serviciul Inspecții din DGPCUM (1951).

BACIU LACHE, colonel (d. 1981).

Activitatea profesională : șef al Serviciului Cadre și Învățământ din DGP (febr. 1972-iul. 1977).

BACIU TUDOR IOAN, colonel, d.p. nr. 43 (n. 20 febr. 1913, orașul Corabia, jud. Olt).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : ospătar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în Tineretul Socialist (1928); membru al UTCdR și al Sindicatului „Solidaritatea” (1929); activist pe linie de sindicat în „Blocul Democratic” (1934-1939); membru PCR din 1944; membru în CJ București al PCdR (1937-1938).

Studii civile : patru clase primare în Corabia (1920-1925).

Stagiul militar : Regimentul 21 Infanterie Caracal (1937).

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la un restaurant din Eforie-Constanța (1925-1927); piccolo și ospătar la restaurantele „Continental”, „Athénée Palace”, „Astoria” și „Bulevard” (1927-1934). În 1933, cu câteva zile înaintea grevei de la atelierele „Grivița”, a fost trimis de viitorul general comunist Petrescu Dumitru¹, la atelierele „Grivița” cu circa 1.500-2.000 de exemplare din ziarul *Lupta sindicală* pentru distribuirea lor în rândul muncitorilor. La izbucnirea grevei (16 februarie 1933) a luat parte la colectarea de bani și alimente pentru muncitorii greviști. După înăbușirea grevei, a activat în „Ajutorul Roșu”, alături de Liuba Chișinevski și alți tovarăși, mergând cu bani și pachete la penitenciarul Jilava, unde erau încarcerați liderii greviștilor și ai PCdR. În anii care au urmat, Baciul a participat la diverse activități ale organizațiilor de stânga². Iată un pasaj dintr-o autobiografie scrisă la 21 februarie 1949 : „În anul 1934, fiind angajat la «Parc-Hotel» Sinaia, împreună cu Enache, Ștefan Mladin și cu alții, am declarat grevă care a fost câștigată. În anii 1934-1935 am activat în organizațiile de masă existente atunci. În 1936, în campania de la Hunedoara, am fost trimis cu un grup de 7 tovarăși : Vasile Călugăru, Popa Nicolae, Gianoglu și alții. La Deva am fost conduși de prof. Constantinescu-Iași. (...) În anul 1937 am luat parte la acțiunea împotriva huliganilor care ardeau presa democratică. Am fost însărcinat cu conducerea Sectorului Albastru. Împreună cu comitetele cetățenești ale lui Dobrescu am atacat câteva grupuri de legionari, până în strada Gutenberg (București – n.n.), unde au început să tragă cu armele. O parte s-a împrăștiat, iar o parte am intrat la Casa Poporului din strada Isvor (este vorba despre o altă incintă decât cea a actualului Palat al Parlamentului – n.n.), unde împreună cu mai mulți tovarăși comuniști am apărut până seara Casa Poporului, baricadând ușile cu cărămizi și apărându-ne pe geamuri cu cărămizi de grupul de legionari, care voiau să incendieze Casa Poporului. Printre tovarășii pe care îmi reamintesc erau : Vasile Călugăru, Popa Nicolae, Bercea Gh.”.

A fost chelner la restaurantul „Aro Palace” din Brașov (1939-1940 și 1941-23 aug. 1944). În 1941 va fi arestat și cercetat câteva zile la Jandarmeria din Brașov, oraș în care venise în 1939. Perioadă a fost chemat de mai multe ori la Siguranța din Brașov pentru a da declarații. Între 1941 și 1944, Baciul a întrerupt legăturile cu Partidul Comunist. După 23 August 1944, a fost ales președinte al Sindicatului Alimentar, făcând parte din Comisia de Organizare a Sindicatelor din județul Brașov. După 6 martie 1945, a fost însărcinat cu organizarea partidului și a sindicatelor din județul Târnava Mică, fiind ales, două luni mai târziu, în Comitetul regional Brașov al PCR, unde a activat la resortul organizațiilor de masă. La propunerea partidului, în toamna anului 1947 a fost numit prefect al județului Brașov (8 nov. 1947-1 iun. 1949). A fost angajat civil în MAI (7 iun. 1949-1 iul. 1951); sub-director general al Penitenciarelor³ (7 iun.-19 sept. 1949) și director general al DGP/DGPCUM (19 sept. 1949-oct. 1952).

1. Petrescu „Grivița” Dumitru va fi primul general promovat din rândul muncitorilor (1947)

2. Între 1934-1938 a fost scos din producție de partid și trimis activist pe linie sindicală.

3. Funcția de subdirector general a preluat-o de la Rusu Gavrilă, iar pe cea de director general, în care a fost instalat în septembrie 1949, de la Daciul M. Voicu.

În dosarul de anchetă al lui Sepeanu Tudor se găsește și o declarație a colonelului Baciu Ioan, domiciliat la acea vreme în București, în strada Alecu Russo, nr. 21 :

În 1949 am fost chemat la CC al PMR de tov. Bughici Simion (șeful Direcției Cadre a CC al PMR – n.n.) și mia comunicat că s-a hotărât să preiau munca la Penitenciare. Am preluat munca de la Voicu Daciuc care era suferind. Printre servicii și birouri care leam găsit la penitenciare a fost și birou Inspecții care era condus de Nemeș. La predare Voicu Daciuc mia atras atenția că el este organul Securității și că se ocupă cu probleme speciale în penitenciare și că el nu este subordonat Dir. G-le a Penit. și că Marin Jianu are sămi comunice. Am fost chemat la Marin Jianu și mia vorbit de sarcinile care le am în legătură cu penitenciarele, iar în legătură cu birou inspecții mia atras atenția că Nemeș este un Tov. vechi din ilegalitate și cu experiență că el este trimis să lucreze pe linie de Securitate. (...) Marin Jianu mia dat ordin ca Nemeș și oamenii care lucrează cu el are voie să intre în temniță sau celule la orice oră din zi și noapte, acesta a repetat și la ședințele pe care le aveam cu Directorii din toate Închisorile. Mia mai dat ordin că are dreptul să aplice un anumit regim la deținuți sau să ceară să fie mutați deținuți de la un penitenciar la altul. În anul 1950 am fost chemat la Marin Jianu și mia comunicat că sa schimbat șeful biroului Inspecții și în locul lui Nemeș vine Sepeanu și să mă întâlnesc cu el la Hotel Union că mă așteaptă acolo, că el pregătește vreo 40-50 de elevi, iam spus dacă nu ar fi bine să vină la Direcția Glă. Mia spus că o să vină, dar eu să mă duc acolo unde ma trimis. Am fost la ora fixată de Jianu la Hotel unde lam găsit pe Sepeanu care sa prezentat la mine pt. că eu nul cunoșteam. Am stat la o masă unde mia povestit că el a avut munci de răspundere, dar că a fost sancționat pt. că a avut abateri cu femei și din cauza aceasta a fost dat să lucreze la Închisori. Mia mai spus că el pregătește 40-50 elevi și că acei care a lucrat Nemeș nu are nevoie de ei că sau compromis. La terminarea cursurilor au fost aduși elevi la Direcția Glă în Calea Victoriei și mia prezentat și dupe aceia Sepeanu ia repartizat pe Închisori așa cum a crezut el că are nevoie. În anul 1951 Sepeanu a fost înlocuit cu Roșianu și i sa schimbat denumirea la birou Inspecții în birou Operativ. Relațiile care au fost între mine și Nemeș au fost numai aceia că el îmi cerea să mut anumiți deținuți sau mă informa în general că personalul de la penitenciare sunt bandiți. Cunoșteam oarecum situația că în 1949 la Închisori se găseau 80-90 elemente vechi. Lam chemat de două ori și iam atras atenția că sunt informat că se duce beat în închisori și bate deținuți, el sa înfuriat și a început să înjure spunându-mi că eu ascult la ce spune bandiții și că el cum lucrează raportează Tov. Pintilie și că el nu este obligat să dea socoteală nimănui în afară de organul lui superior care este Securitatea. La scoaterea lui din funcția de șef al biroului Inspecții mi sa spus de către Marin Jianu săl bag în corpul de control cu gradul de maior. Nu a fost mulțumit cu această funcție și a cerut să plece la CC la Secția administrativă. În timpul când conducea birou Inspecții Nemeș iam raportat lui Marin Jianu că birou Inspecții din DGP face abuzuri și că Nemeș se duce beat la închisori și bate deținuți. Deasemenea lucrătorii de la aceste birouri bate deținuți. Marin Jianu mia răspuns mai bine să văd de problemele mele că nu merge treaba și să las problemele bir. Inspecții că are cine să se ocupe de el. La venirea lui Sepeanu bătaile sau înmulțit. Eu eram informat de anumiți tov. care îi trimiteam în control că la închisori se bate, dar aceștia foarte timid sau f. puțin că șiau cu toți că acestea erau organizate de bir. Inspecții și că acest birou este al Securității. Prin anul 1950 sau '51 am fost la Penit. Pitești în control; la una din celule am găsit un deținut cu leziuni pe față, lam

întrebat cine la bătut, mia răspuns că a căzut. La insistența mea deținutul mia răspuns că a fost bătut de colegi lui că nu a fost sincer în declarați. Iam întrebat pe ceilalți deținuți de lau bătut, mia raportat că nu a fost sincer față de ei pt. anumite fapte și că știe Dl. Director, arătând către Director, care era cu mine, iar el mia spus vă raportează eu, mergând jos la birou mia raportat că aceștia sunt legionari și că birou Inspecții a organizat auto-demascarea, adică legionari ce au ascuns la cercetări sau proces vine prin acest sistem și recunoaște tot. Mai târziu am fost informat că și la Oc. Mari și la Tg. Ocna se bate, deasemenea, la Canal. Lam chemat pe Sepeanu și iam arătat că sunt informat că bătaia a fost extinsă la mai multe închisori. Sepeanu mia spus că metodele pe care le folosesc ei sunt cunoscute și aprobate de Tov. Pintilie, Nicolschi și Mazuru. (...) Iam spus că ce rost are să internăm deținuți la spital dacă ei sunt bătuți, el mia răspuns că nu are importanță că acestea sunt în interesul poporului și a Republicii și a început să mi spună de bătaia și metodele de la Miliție și Securitate mia spus că el când a fost la Miliția Capitalei a împușcat pe toți spărgători de case de bani, iar când a condus Securitatea Capitalei bătea de sărea sângele în tavan. Că la Securitate se bate științific la tălpi, încălțat, cu nisip și alte metode că tov. Nicolschi folosește aceste metode și că la legionari li se aplică și fieru roșu și lui legionaru Toban ia aplicat fieru roșu pe fes. Iam arătat că ofițeri de la operativ fac abuzuri că nu respectă programul (subl. în original – n.n.) și că pune deținuți să urmărească cadrele și că consider că aceste metode nu sunt juste, el mia spus că nu am decât să mă adresez lui Jianu că el lucrează și raportează și răspunde numai față de «Bătrânu» adică de Tov. Pintilie. Țin să menționez că în perioada 1949-'50-'51 circa 7-8.000 deținuți la dispoziția Securității iar vreo 3-4.000 la dispoziția Miliției. Aceștia nu erau cu forme legale. Uni deținuți au stat câte 3-4 ani necercetați am făcut zeci de situați și leam trimis la Minister, deabia prin 1952 sa început trierea și anchetarea lor. Deasemenea la Penit. Văcărești unde este și Spital erau trimiși deținuți de la Securitate în stare gravă având fracturi la mâini și picioare, alți aveau leziuni pe corp, uni erau trimiși în stare de demență, aceștia sau trimis și în 1952-1953, uni dintre aceștia mureau peste câteva zile iar alți au fost aduși chiar morți, dându-ne ordin să le facem formele că au murit în Spital la Penitenciar. Am raportat lui Marin Jianu de metodele care le folosește Sepeanu și ofițeri care lucrează la bir. Inspecți, mia spus că eu ași face bine să dau ordine la Director să sprijine Operativul nu săi facă greutăți, iar cu cei de la Văcărești mia răspuns că asta este treaba Securității și ce ma prins mila de bandiți. În anul 1952-'53 am raportat de aceste cazuri de la Văcărești cu deținuți veniți de la Securitate și lui Tov. Pavel Ștefan. În perioada 1949-'50-'51 au fost cazuri de bătaie din partea ofițerilor din Închisori cum a fost cazul de la Jilava unde Tov. Cpt. Moromete și Lt. Vișinescu (Moromete Nicolae și Vișinescu Alexandru – n.n.) de la Operativ au organizat bătaia a doi deținuți de drept comun care evadaseră de la muncă. Jianu a primit o adresă de la Tov. Voitinovici (Voitinovici Alexandru, procuror general al RPR între 1948 și 1952 – n.n.) cu un dosar și câteva fotografii care arăta că cei doi deținuți au fost bătuți în mod barbar de alți deținuți. La cercetările care leam făcut a reieșit că Directoru Cpt. Moromete și cu Lt. Vișinescu au pus câțiva deținuți contra revoluționari săi bată dupe ce au fost bătuți și lăsați în nesimțire au fost băgați la celulă fără îngrijire medicală, după câteva săptămâni rănile au putrezit și au căzut... (text indescifrabil – n.n.). La cercetarea care sa făcut era din partea CC PMR Tov. Tănase, Cpt. Moromete a negat tot timpul cât a fost cercetat. La venirea lui Jianu a recunoscut cum a organizat bătaia și ăia luat angajamentul că nu se va mai întâmpla ; eu am cerut să fie îndepăratat sau

mutat în cadru Ministerului. Jianu săi dau 5 zile de arest. Mai târziu Cpt. Moromete a folosit asemenea metode și la un control la Jilava cu Lt. Col. Constantinescu am găsit deținut de drept comun dezbrăcat în cămașă în frig fără mâncare în celulă. Deținutul era și bolnav de TBC, am sigilat toate locurile unde el putea să aplice asemenea metode iam dat ordin să nu mai aplice pedepse fără aprobare, dar nu respectă am raportat în mai multe rânduri lui Jianu și cu mare greutate să aprobe să fie mutat disciplinar¹.

De asemenea, a fost șef al Serviciului Penitenciar din MAI (oct. 1952-oct. 1953). La unificarea MSS cu MAI, în octombrie 1953, a fost numit șeful DIP/UM 0618 București (oct. 1953-15 apr. 1954). A introdus în locurile de detenție metoda „ștergerii urmelor”, ordonând ascunderea în locuri necunoscute a cadavrelor deținuților². Într-o fișă de cadre întocmită la 2 aprilie 1954 de căpitanul Nicolae State³, șef de serviciu la Direcția Cadre a MAI, se spunea: „A ignorat problema repartizării deținuților, a pazei și regimului acestora (...) și într-un mod cu totul nejust și-a concentrat atenția sa și a întregii conduceri a Direcției Generale a Penitenciarelor asupra producției. Datorită acestei miopii politice, a unei proaste organizări a muncii, a lipsei de instruire a efectivelor în unitățile de jos, mult timp a dăinuit lipsuri grave, în sensul că nu se respecta regulamentele și instrucțiunile în ceea ce privește paza și regimul deținuților. Datorită acestui lucru în multe penitenciare deținuții aveau legături interne și externe, deținuților uneori li se aplica regim de teroare, iar uneori prea multe libertăți și avantaje. (...) Pentru slaba conducere a muncii și preocupare în lichidarea lipsurilor, pentru metode nejuste folosite în muncă, cât și pentru faptul că nu prezintă perspective de îndreptare, considerăm că nu corespunde funcției actuale”. A fost trecut în rezervă la 15 aprilie 1954 prin ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 2183.

De asemenea, a fost director în Ministerul Învățământului și Culturii (mai 1959).

Grade succesive : colonel (1 iul. 1951).

Decorații : medalia „Steaua Republicii” (?).

Pedepse : „avertisment” pentru că nu a permis efectuarea unui control de către doi ofițeri superiori din MAI la Serviciul Penitenciar (1953).

BADEA CONSTANTIN, locotenent-major.

Activitatea profesională : lucrător prim-cadre în Serviciul cadre din DGPCM (dec. 1959).

1. ANIC, fondul CC al PCR – Secția Administrativ-Politică, dosar 33/1953, ff. 268-275. Declarația a fost dată de colonelul Baciuc Ioan în data de 8 februarie 1954.
2. Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste în România, *Raport final*, Editura Humanitas, București, 2006, p. 182.
3. În 1969, Nicolae State a fost numit adjunct al ministrului Afacerilor Interne, iar în 1973, șef al DGP.

BALINT ALEXANDRU ADALBERT, colonel, d.p. nr. 4604 (n. 14 aug. 1927, mun. Sighișoara, jud. Mureș ; d. 1985).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : învățător.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1945 și PCR din 1946 ; membru în TP (1945) ; secretar al Comitetului de Partid din Penitenciarul Brăila (1970).

Studii civile : șapte clase la Școala Primară nr. 1 din Sighișoara și Școala Normală Maghiară „Korosi Csoma Sandor” din Târgu-Mureș (1938-1942) ; Școala Normală Maghiară de Învățători de Stat din Târgu-Mureș (1942-1946).

Stagiul militar : încorporat la Centrul de Instrucție Securitate MAI Dorohoi (mai 1950-aug. 1951).

Studii militare : Centrul de Instrucție Cadre Politice MAI Botoșani (iul.-oct. 1951) ; curs de perfecționare aparat financiar, înzestrare, servicii la Direcția Servicii din MAI (15 ian.-18 apr. 1969) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970) ; curs de servicii de două luni (1976).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Direcția Generală Politică a MAI (1951-1953).

Activitatea profesională : activist cultural la Consiliul Sindical din Târgu-Mureș (iun. 1946-sept. 1948) ; activist la sectorul „Teohari Georgescu” PMR din Târgu-Mureș (15 apr.-20 oct. 1949) ; controlor al Centrului Poligrafic „Casa Scânteii” la Centrul de difuzare al ziarului *Scânteia*, sucursala Târgu-Mureș (20 nov.-mai 1950) ; instructor la Direcția Cadre din Direcția Generală Politică a MAI (2 oct. 1951-1 oct. 1952) ; șef de grupă, loțiitor de secretar și loțiitor al șefului Biroului Cadre din Serviciul Politic al DTGO-MSS/DTG – MAI (1 oct. 1952-1 mai 1955) ; propagandist de batalion la Regimentul 13 Grăniceri (1 mai-12 nov. 1955) ; inspector prim-cadre la Serviciul Cadre din DGPCM (12 nov. 1955-1 oct. 1956) ; comandant la Colonia de Minori Brâncovenești (1 oct. 1956-1 aug. 1960). În urma desființării Coloniei de Minori Brâncovenești, a fost transferat în funcția de comandant al Coloniei de Minori Păltiniș (1 aug. 1960-1 dec 1964). Un referat de cadre întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM (în septembrie 1964) pe numele maiorului Balint critica metodele folosite de comandantul coloniei de minori : „a tolerat ca unele cadre didactice și salariați din unitate să folosească metode și procedee nepedagogice în munca cu minorii, cum sunt injurii, bruscarea și chiar bătaia, lucru ce a dus la slăbirea disciplinei și scăderea prestigiului cadrelor în fața minorilor”. A fost loțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Brăila (1 dec. 1964-nov. 1971) ; comandant la Penitenciarul Satu-Mare (nov. 1971-31 mart. 1978) ; loțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Botoșani (31 mart. 1978-30 aug. 1982) ; a fost trecut în rezervă la 30 august 1982 prin Decretul Prezidențial nr. 260.

Grade succesive : locotenent (1951) ; locotenent-major (1954) ; căpitan (1957) ; maior (1963) ; locotenent-colonel (1969) ; colonel (1976).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1955) ; medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste” (1963) ; medalia

„A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1964); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1966); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1977); Ordinul „Steaua RSR”, clasa a V-a (1974).

Pedepse : „observare scrisă” pentru întârziere de la program (1953); cinci zile de arest la domiciliu pentru tolerarea abaterilor de la disciplina financiară (1962); „muștrare” pentru slabe rezultate la pregătirea militară (1963); „avertisment că nu corespunde funcției” pentru defecțiuni pe linie gospodărească (1961); „muștrare scrisă” pentru deficiențe pe linia asigurării pazei și escortării deținuților (1974); suspendarea indemnizației de conducere timp de șase luni pentru lipsă de control asupra subordonaților, deficiențe în organizarea și supravegherea deținuților, fapt ce a dus la evadarea deținutului Costea Victor (1977).

BALMUȘ NECULAI, locotenent-colonel (n. 1929).

Activitatea profesională : șeful Serviciului Spate/Serviciului Înzestrare și Administrație din DGP (mart. 1967, dec. 1969, 21 nov. 1970).

BAZAVAN CONSTANTIN, maior.

Activitatea profesională : șef al Serviciului Personal din DGP (ian. 1948); locțiitor al directorului Direcției Producție din DGPCUM (iul. 1951).

BĂDICĂ MIHAI ILIE, colonel (n. 13 nov. 1913, com. Brănești, jud. Gorj, d. 23 iul. 1988, mun. București).

Naționalitatea : română.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1944 activist PCR și șef de Stat-Major în formațiunile de „Luptă Patriotică” din Craiova (aug. 1944-31 mart. 1945).

Stagiul militar : nesatisfăcut.

Studii politice : Școala Antifascistă din Lagărul nr. 165, URSS, și Școala Marxistă din Moscova (?-1944).

Activitatea profesională : ajutor operator la cinematograful „Lux” din Craiova (15 apr. 1929-15 mart. 1935); a fost conducătorul unui grup de 15 partizani antifasciști („Carpați”) trimiși de Moscova pentru a hărțui și raporta prin radio despre trupele germano-române stabilite pe teritoriul României (apr.-aug. 1944); ofițer cu gradul de locotenent în Divizia „Tudor Vladimirescu” (sept. 1944-mart. 1945); prim chestor al Chesturii de Poliție Craiova (19 mart. 1945-17 dec. 1946); chestor la Chestura Poliției Municipiului Iași (19 mart. 1945-20 ian. 1949); comandant al Miliției Deva, Hunedoara, (1 mai 1949-15 mart. 1950); directorul Direcției Unităților de Muncă din MAI (15 mart. 1950-ian. 1951); director în DGPCUM (ian. 1951-1952); șeful Secției Producție din Serviciul Penitenciar al MAI (30 mart. 1953, 23 apr. 1953); șef al Serviciului Pază și Regim din DLCM (oct. 1953-15 apr. 1954); șeful DIP/UM 0618 București (16 apr.-oct. 1954). La data de 2 iulie 1954, locotenent-colonelul Bădică Ilie trimitea către toți comandanții penitenciarelor

Circulara nr. 68752¹ în care se preciza: „Conform ordinului Tov. Ministru al Afacerilor Interne transmis de Direcția Secretariat MAI cu nr. 054042/954, de la primirea prezentului ordin nu veți mai pune în libertate condamnații politici și de drept comun, cărora în baza hotărârilor Prezidiului Marii Adunări Naționale li s-a acordat grațierea sau suspendarea pedepselor, decât în baza ordinului conducerii Ministerului Afacerilor Interne care vă va fi transmis de această Direcție. În caz că veți primi direct de la Prezidiul Marii Adunări Naționale sau de la instanțele judecătorești comunicări despre hotărârile Prezidiului Marii Adunări Naționale prin care se acordă grațierea sau suspendarea pedepselor, aceste comunicări nu vor fi executate, ci vor fi înaintate imediat Direcției Închisori și Penitenciare, Serviciul Evidență pentru a fi înaintate Ministerului Afacerilor Interne spre avizare. Vă atragem atenția că prezentul ordin este strict secret de importanță deosebită și că nu trebuie să fie cunoscut decât de comandantul penitenciarului și de Șeful Bir. de Evidență. De executarea întocmai a prezentului ordin răspunde comandantul penitenciarului”². A fost prim-loțiitor al directorului general al DPLC/DGPCM (oct. 1954-30 nov. 1958). A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1958 și pensionat cu gradul II de invaliditate din cauza unui TBC pulmonar; membru în colegiul de redacție al revistei MAI *Pentru patrie* (?-sept. 1958). După ce a ieșit din DGPCM, Bădică a fost mutat la DGSM³,

1. DJAN Cluj, fond Penitenciarul Turda, dosar nr. 83, „Ordine circulare strict secrete – 1954”, f. 74. Documentul este emis de Serviciul Evidență din DIP/UM 0618 București și este semnat de locotenent-colonelul Bădică Ilie și de către locotenentul-major Matei R. Ioan, loțiitor al șefului Serviciului Evidență din aceeași Direcție. De asemenea, documentul poartă mențiunea „strict secret de importanță deosebită” și apostila ministrului de Interne, Alexandru Drăghici.
2. Acest document demonstrează faptul că în anii '50 ordinele sau deciziile structurilor de conducere ale MAI prevaleau în fața unor hotărâri ale instanțelor judecătorești sau chiar ale organului suprem al puterii de stat (cu activitate permanentă, anume, Prezidiul Marii Adunări Naționale).
3. Încă din primul an cu economie planificată (1949), PMR a deschis o serie de șantieri în industria de construcții, carboniferă și siderurgică, însă deficitul de forță de muncă era foarte mare în raport cu obiectivele propuse de conducerea de partid și de stat a acelei epoci. Problema a fost rezolvată la 1 septembrie 1949 când, printr-o hotărâre a CC al PMR, s-a decis folosirea tinerilor excedenți contingentului pe șantierele RPR, prin înființarea unei mari unități de muncă. Întrebuințarea tinerilor recruți pe șantierele republicii populare trebuia să fie mai puțin costisitoare decât munca prestată de muncitorii cu aceeași calificare. Serviciul Muncii a fost înființat prin Decretul nr. 2 din 14 ianuarie 1950 și plasat în subordinea Ministerului Construcțiilor. Scopul acestei instituții, așa cum preciza articolul 1 al decretului, era de a utiliza rațional forța de muncă a tinerilor excedenți contingentului și de a participa la executarea lucrărilor de construcții de interes general. În categoria „tinerilor prisos de contingent” intrau cei care aveau origine nesănătoasă, tinerii delincvenți sau cei care nu îndeplineau standardele de recrutare ale MFA și MAI. Aceștia erau puși la dispoziția Serviciul Muncii unde efectuau serviciul militar egal ca durată cu cel din MFA sau MAI (pentru efectuarea stagiului în Serviciul Muncii nu trebuiau să depășească vârsta de 26 de ani). În cadrul Serviciului Muncii a fost înființată Direcția Generală a Serviciului Muncii. Aparatul central al DGSM cuprindea mai multe Direcții (Politică, Organizare, Administrativă, Contabilitate, Cadre), Serviciul Medico-Militar, Serviciul Planificării, Oficiul Juridic și Corpul de Control. La nivel teritorial, la începutul anului 1950, au fost organizate centre regionale și brigăzi de muncă, ca mari unități, care aveau în subordine detașamente și secții de muncă independente. În mai 1950, aceste mari unități s-au transformat în Direcții Regionale de Muncă (de-a lungul timpului, efectivele unei DRM au variat ca număr, între 3.000 și 12.000 de militari constructori), care aveau în subordine grupări de muncă

ca angajat civil, în funcția de director general adjunct al DGSM, unde a stat până la desființarea acestei instituții (16 sept. 1959-4 ian. 1961). La data de 9 septembrie 1961, în HCM nr. 569 (nepublicată) se menționa numirea tov. Bădică Mihai Ilie în

(desființate în 1955), iar acestea, la rândul lor, aveau în subordine detașamente de muncă sau secții de muncă independente. Detașamentul de muncă a fost unitatea cea mai stabilă din întreaga existență a DGSM, efectivul unui detașament variind între 250 și 2.500 de militari. O parte dintre efectivele de ostași constructori erau folosite de DGSM, iar alta era cedată pentru executarea de diferite lucrări de construcții aferente ministerelor, departamentelor și întreprinderilor de stat ale RPR. Condițiile în care instituțiile de stat puteau folosi ostașii constructori ai DGSM erau stabilite de un regulament al condițiilor de întrebuințare a ostașilor constructori (HCM nr. 807 din 3 august 1951). În august 1951, unitățile repartizate pentru lucru MIPC s-au organizat într-un comandament de muncă independent sub numele de Oficiul Detașamentelor de Muncă din Industria Carboniferă (ODMIC), instituție plasată în subordinea directă a MIPC. La 14 ianuarie 1956 a fost emis Decretul nr. 16 pentru reorganizarea Serviciului Muncii și a Direcției Generale a Efectivelor din cadrul MCIMC în Direcția Generală a Serviciului Muncii de pe lângă Consiliul de Miniștri. Tot prin același decret, ODMIC a fost scos de sub tutela Ministerului Industriei Cărbunelui și trecut sub conducerea DGSM (din cauza creșterii numărului de muncitori angajați în industria carboniferă, efectivele de ostași constructori s-au redus, astfel că, în anul 1958, în acest domeniu nu mai rămăsese niciun militar constructor). De asemenea, unitățile de muncă ale DGSM au fost reorganizate pe direcții regionale ale detașamentelor de muncă (DRDM: nr. 1 București; nr. 2 Constanța; nr. 3 Bacău; nr. 4 Brașov; nr. 5 Timișoara; nr. 6 Craiova; nr. 7 Petroșani; nr. 9 Cluj; nr. 12 Hunedoara; nr. 13 Ploiești; nr. 16 Ștei). În 1958, ca urmare a unor reduceri de efective, DRDM-urile au fost desființate, iar cele 27 de detașamente rămase au fost subordonate direct DGSM. În perioada 1958-1959, din cauza creșterii volumului de lucrări de construcții și de hidroameliorații, DGSM și-a mărit efectivele, acest lucru făcând ca DRDM-urile să fie reînființate. Astfel, au luat naștere: DRDM 101 București; DRDM 102 Galați; DRDM 103 Timișoara și DRDM 104 Hunedoara. Decretul nr. 3 din 10 ianuarie 1951 stabilea, prin articolul 5, că durata serviciului militar activ este de doi ani pentru soldații și sergenții în termen din Forțele Armate de uscat și de trei ani, pentru cei din trupele de artilerie și blindate. Tinerii care efectuau serviciul militar în unitățile de muncă nu erau menționați în conținutul Decretului nr. 3/1951 (pentru reglementarea serviciului militar). În 1952, prin Decretul nr. 56 privind modificarea articolului 5 din Decretul nr. 3/10 ianuarie 1951 pentru reglementarea Serviciului militar, durata serviciului militar pentru tinerii „prisos de contingent” care efectuau serviciul militar în unitățile de muncă era stabilită la trei ani. În expunerea de motive care însoțea Decretul nr. 56/1952, ministrul Forțelor Armate, generalul de armată Emil Bodnăraș (inițiatorul proiectului), spunea: „În prezent Ministerul Forțelor Armate are prevăzut în plan executarea unor lucrări de construcții militare ce necesită mână de lucru și timp îndelungat. Mâna de lucru – în efectuarea acestor lucrări – se realizează prin folosirea surplusului de contingent timp de 2 ani, socotiți ca durata stagiului militar. Având în vedere că cu efectivele actuale și cu durata de 2 ani nu se pot îndeplini prevederile planului, propunem ca durata de folosire a surplusului de contingent în unitățile de muncă să fie majorate de la 2 la 3 ani”. Trei ani mai târziu, Decretul nr. 508 din 19 noiembrie 1955 privind modificarea articolului 5 al Decretului nr. 3 din 10 ianuarie 1951 referitor la reglementarea serviciului militar activ din Forțele Armate ale RPR preciza faptul că durata serviciului militar activ pentru ostașii din unitățile de lucru este de 2 ani de zile. În cei 11 ani de existență, DGSM a furnizat mână de lucru unor instituții esențiale pentru economia națională: MCIMC, MPC, MMC, MM, MIL, MEE, MAS și Trusturile de Construcții de pe lângă Sfaturile Populare. Militarii constructori au participat la: construcția și reconstrucția Combinatului Siderurgic de la Hunedoara; cocseria și furnalul de la Călan; reconstrucția uzinelor de la Reșița; bazinul carbonifer din Valea Jiului; reconstrucția și înfrumusețarea orașelor Petroșani, Lupeni, Vulcan, Aninoasa; construcția orașelor Victoria, Lucăcești și Ștei; Șantierul de la Salva Vișeu; Hidrocentrala „V.I. Lenin” (în

funcția de director general adjunct la Direcția Generală a Recrutării și Repartizării Forțelor de Muncă de pe lângă Consiliul de Miniștri (9 sept. 1961-31 mart. 1966); directorul general adjunct al Direcției Generale a Rezervelor de Stat (31 mart. 1966-4 iul. 1975) În această funcție, în perioada 1969- 1975, Bădică a câștigat lunar 6.000 de lei.

În contextul în care Nicolae Ceaușescu începuse opera de dezavuare a regimului dejist și a uneltelor acestuia, în fața Comisiei de Partid au fost chemați (în data de 18 martie 1968) mai mulți foști ofițeri superiori cu funcții de conducere ai MAI. Cu această ocazie, Bădică Ilie a răspuns unor întrebări adresate de către membrii comisiei (Gheorghe Stoica, Vasile Patilineț, Grigore Răduică¹). Fostul colonel Bădică povestea (reproducem din stenograma ședinței) :

Tov. Bădică : În 1950 am venit de la Deva ca director al unităților de muncă care se ocupau cu altceva, iar în 1952 am venit la penitenciare. Unitățile de muncă se ocupau cu altfel de deținuți decât cu condamnații – erau internați în colonii de muncă. Au fost vreo trei asemenea colonii separate de penitenciare și făceam muncă pe la grădinării, canal. Aceștia erau internați pe baza Deciziei nr. 9 a MAI – nu era nicio hotărâre a Consiliului de Miniștri, sau Lege, ci o hotărâre făcută de Teohari și păstrată până s-a desființat. Termenul era de 1-5 ani.

perioada 1952-1960, ponderea ostașilor constructori la ridicarea hidrocentralei a fost de 70% din totalul muncitorilor); combinatele chimice de la Borzești, Onești, Săvinești, Chiscani, Govora, Năvodari și Făgăraș; rafinăriile de la Dărmănești, Teleajen și Brazi; podul „Prietenia” de la Giurgiu; șantierul Casei Scânteii din București; laminorul de la Roman; fabrica de rulmenți de la Bârlad; diferite șantiere de hidroameliorații și campanii de recoltare. Efectivul mediu anual al DGSM a fost de 73.000 de militari constructori, iar efectivul cel mai ridicat a fost de 143.880, în anul 1952, când au fost deschise mari lucrări în construcție și în industria carboniferă. Volumul total de efective primit în DGSM între 1950 și 1961 a fost de 520.000 de militari constructori, ceea ce înseamnă că, în perioada 1949-1960, din 5 tineri apti pentru serviciul militar, unul a prestat serviciu în unitățile DGSM. Soldații, subofițerii și ofițerii de construcții din Serviciul Muncii se bucurau de toate drepturile și îndatoririle prevăzute de lege și regulamentele militare, aflându-se sub jurisdicția Codului Justiției Militare. Cadrele Serviciului Muncii puteau urma cursuri de perfecționare/reciclare în școlile proprii. „Bătăliile” ostașilor constructori se duceau pe frontul șantiierelor din economia RPR sau în industria minieră, armele lor fiind lopețile și târnăcoapele. Evidența tinerilor „prisos de contingent” era ținută de MFA, care punea la dispoziția Ministerului Construcțiilor efectivele de recruți. DGSM a fost desființată în data de 4 ianuarie 1961 prin Decretul nr. 2, deoarece s-a considerat că procesul de mecanizare a producției, colectivizarea masivă a țărânimii și calificarea unui mare număr de muncitori au condus la constituirea unei semnificative forțe de muncă. În aceste condiții, s-a apreciat că folosirea efectivelor de militari constructori nu mai era necesară. Stagiul efectuat de militarii constructori în DGSM urma să se socotească vechime în muncă în sectorul de construcții dacă respectivii se angajau ca muncitori civili pe șantierele de construcții. Toate actele normative care au reglementat organizarea și funcționarea DGSM în cei 11 ani de existență (Decrete și HCM), nu au fost publicate în *Buletinul Oficial al RPR*, fiind considerate drept „secrete de stat” (adresăm mulțumiri domnului Titu Dumitrescu-Ceaușu, președintele Asociației Fostilor Soldați din Detașamentele de Muncă Forțată din România, pentru informațiile suplimentare legate de organizarea Serviciului Muncii).

1. La acea dată, Gheorghe Stoica era membru supleant al Comitetului Executiv al CC al PCR, Vasile Patilineț era membru al Secretariatului CC al PCR, iar Grigore Răduică era general-maior în cadrul MAI și șef al Secției Controlul Muncii în MFA, MAI și Justiție a CC al PCR (Florica Dobre (coord.), *Membrii CC al PCR, 1945-1989. Dicționar*, Editura Enciclopedică, București, 2004).

Tov. V. Patilineț : Nu. De la 2 luni la 5 ani.

Tov. Gh. Stoica : Cine stabilea ?

Tov. Bădică : Un colectiv condus de Dulgheru care prezenta tabele și nu știu dacă exista o comisie care să judece, pentru că veneau tabele aprobate nu știu de cine și se dădea ordin pe regiuni câți să fie trimiși, și noi mergeam la gară ca să-i primim.

Tov. Gh. Stoica : Decizia aceasta avea la bază vreun decret ?

Tov. Bădică : Nu, pe nicio bază. Era o decizie de internare. În afară de faptul că avea MAI Decretul, paralel cu aceste unități de muncă exista și unitatea Canalul, condusă de Direcția Penitenciare unde erau duși oamenii condamnați sau preventivi ; erau mulți în penitenciare și debușul era Canalul și Bicazul, care înghițeau deținuții. La unități veneau oamenii care erau reacționari, care vorbeau rău, care nu dădeau cotele obligatorii pentru stat – era vorba de țărani, de tăinuitori ș. a.m.d. Au mai venit studenți, în special de la București, care au frecventat biblioteca franceză, și erau în număr de 500, unde se spunea că a fost focar de spioni. Noi am sesizat tovarășului Pintilie și timp de 3 luni de zile au fost niște organe de anchetă care au tratat...

Tov. Gh. Stoica : Cine era ministru la Interne ?

Tov. Bădică : Ministru de Interne era tov. Teohari și după aceea a venit tov. Drăghici.

Tov. Gh. Stoica : Nu era Pavel ?

Tov. Bădică : Mai târziu a venit Pavel. Deja se făcuse toată treaba asta. Ce se întâmpla în penitenciare ? Cele mai mari crime care s-au văzut și s-au întâlnit în perioada anilor 1949-1951, și este vorba aici de așa-zisa demascare care era condusă personal de tovarășul Pintilie. Nimeni nu avea dreptul să intre în penitenciare decât organul care era desemnat cu asemenea drepturi. Vă spun aceasta pentru că eu, când am venit la penitenciare, am făcut primul drum la Ocnele Mari. Am vrut să merg prin celule să văd care este situația, dar la unele dintre ele nu mi s-a permis să intru. Am întrebat : de ce nu mi se permite că sunt directorul direcției și mi s-a răspuns că este ordinul tovarășului Pintilie să nu intre nimeni. Totuși am intrat în 3 din ele și m-am îngrozit ce am putut vedea : oameni cu capul umflat, bătuți groaznic ș. a.m.d. Am întrebat : ce se întâmplă aici și spunea că nu știe pentru că nu i se dă voie să știe. Se băteau legionarii între ei. Erau schingiuiți ca să spună cine din sat sau din localitatea respectivă a fost legionar, și acela ca să scape de bătaie spunea pe cine îi venea în minte, chiar dacă nu fusese. Cei care erau aduși erau bătuți de legionari să spună că au fost și vrând nevrând trebuiau să spună că au fost legionari chiar dacă nu au fost. Într-o bună perioadă de timp au venit în lagăr nu elementele reacționare, ci tocmai oamenii cinstiți despre care legionarii spuneau că au fost – legionarii pe cei adevărați nu-i spuneau și se băteau între ei. Erau metode fasciste (!). Mi-am întrerupt inspecția și am venit la col. Baciș și i-am spus că acolo se omoară oamenii între ei. El spune că știe pentru că și la Pitești și în alte părți este la fel. Mie mi-a spus să nu mă amestec în chestia asta. În 1951 se apropia de sfârșit – ce fusese de aflat se aflase, și tov. Pintilie a dat ordin să se termine. După venirea tovarășului Pavel s-a organizat un proces despre cei care au săvârșit atrocități în penitenciare și la acest proces au fost judecați capii celor care erau puși să facă ancheta dintre legionari. Un număr de 19 dintre ei au fost condamnați la moarte (tot dintre deținuți). Atunci a fost închis și Sepeanu¹ pentru vreo 3-4 ani, ca unul care a condus această acțiune, însă la proces, sau mi se pare după aceea, a spus că a primit ordin de la tov. Pintilie să facă acest lucru și deci tov. Pintilie îl lasă pe el singur acum. Iată deci că organizarea pornea de sus.

1. Când s-a înființat Securitatea s-a ales cu postul de șef al Direcției Regionale de Securitate București, iar din 1950 a preluat conducerea Serviciului Inspecții al Direcției Generale a Penitenciarelor.

Tov. Gh. Stoica : Deci acest regim de schingiuiri, de maltratare care a mers până acolo încât oamenii au fost omorâți în bătaie pornea din interiorul diferitelor lagăre și închisori, dar a fost pe baza unor ordine, nu din inițiativa celor din închisori, pentru că unii cred că a fost din închisori.

Tov. Bădică : Acțiunea a fost organizată.

Tov. Gh. Stoica : Comandanții au primit instrucțiuni și pentru realizarea dispozițiilor și-au ales elemente din rândul deținuților. Deci pe baza acestor ordine s-a făcut. Problema mergea mai sus.

Tov. Bădică : Cred și părerea mea este că și tovarășii de mai sus cunosc. Au acceptat această chestiune. Era prin 1951. De fapt ea a început din 1948-1949, când era Teohari la Interne, și a mai continuat o perioadă, dar nu s-au sfârșit definitiv atrocitățile. A mai continuat și după devierea de dreapta.

Tov. Gh. Stoica : Aceasta înseamnă și după 1952 ?

Tov. Bădică : Da. Adică acțiunea a continuat în penitenciare, dar nu se mai foloseau acestea precum de a se pune să bată unii pe alții.

Tov. Gh. Stoica : În 1952 ce forme a luat regimul acesta ?

Tov. Bădică : Sesizat fiind tovarășul Drăghici de aceste probleme, se pare că a dat ordin să se înceteze și să se cerceteze cei care au organizat sau au săvârșit acțiuni de au murit oamenii, și în felul acesta s-a terminat. S-a terminat cu această categorie și a continuat cu alta.

Tov. Gh. Stoica : Am înțeles că începând din 1948 până spre 1952 era o metodă de a se pune deținuții să se bată între ei până la omorâre pentru așa-zisa demascare. După cum ai spus, nu era inițiativa organelor respective de la închisoare sau lagăre, ci acestea se făceau pe baza unui ordin de sus făcut de un anume serviciu și era sub conducerea directă a lui Pintilie. Ceea ce era mai sus este o închipuire a dumitale, o prezumție.

Tov. Bădică : Da.

Tov. Gh. Stoica : După 1952 sau devierea de dreapta, deci după înlăturarea lui Teohari și venirea unui nou ministru s-a renunțat la metodele acestea de a se bate între ei. Dar regimul terorilor în închisori a încetat ? A luat o altă formă ?

Tov. Bădică : Nu a încetat regimul de teroare dar problema bătăii între deținuți s-a sistat și datorită faptului că Ministerul de Interne s-a împărțit în două și tov. Pavel când a venit a cercetat sau a vrut să cunoască îndeaproape astfel de probleme și s-a făcut un proces al celor care au schingiuit și maltratat oamenii și atunci au fost condamnate cele 19 persoane.

Tov. Gh. Stoica : Până în ce an ai lucrat ?

Tov. Bădică : Eu am venit în 1950 la MAI și am lucrat până în 1952 la Colonii (se referă la unitățile de muncă, desființate în 1952 și transformate în colonii – n. n.) când s-a desființat și s-a împărțit în două : Direcția Penitenciare cu închisorile propriu-zise și Direcția Lagăre cu lagărele de muncă. Eu am lucrat până în 1956 (în fapt a fost pensionat în 1958 – n.n.), când m-am îmbolnăvit și am plecat de acolo.

Tov. Gh. Stoica : În acești 4 ani de zile ce regim era ?

Tov. Bădică : După asta a fost un regim corespunzător unde nu se mai bătea, nu se mai schingiuia ca-n cadrul coloniilor.

Tov. Gh. Stoica : Deci nu a încetat schingiuirea ?

Tov. Bădică : În colonii nu încetase. Comandanții de acolo foloseau în continuare aceleași metode, ba mai mult, prima metodă care au încercat-o a fost de a împușca pe cei care evadau, asta ca să nu se mai întâmple, și îi dădea exemplu ca scăpați de sub escortă. Se cunoaște că s-a întâmplat cu vreo 7 la aceste colonii și ducându-mă în control cu tov. adjunct Jianu la Poarta Albă, a atenționat toți comandanții „să nu se mai întâmple așa ceva”. Există un centru de coordonare la Constanța unde era Albon și Cosmici, și coloniile trebuia să dea producție. Pentru aceasta era mare bătaie, întrecere care să-și facă planul. Ori erau și deținuți care nu voiau să iasă la lucru, și atunci se

foloseau metodele acestea de a pune pe alți deținuți să bată și băteau și milițienii, chiar și unii dintre ofițeri. Acestea se întâmplau la coloniile de la Culme și Poarta Albă.

Tov. Gh. Stoica : Cum se bătea, se dădea o palmă, un băț ?

Tov. Bădică : Și eu am crezut așa ceva, dar s-a întâmplat că au fost bătuți până la leșin...

Tov. Gh. Stoica : ... se cheamă tortură.

Tov. Bădică : Asta era la Culme unde se aflau peste 1.500 de oameni, metodă care o foloseau unii ofițeri în frunte cu comandantul. Acest Albion a fost condamnat pentru unele crime de război. Înainte de 1944, el și-a însușit de la evrei o serie de bunuri și, mai târziu, a ajuns la Securitate, dar i s-a dat drumul și a fost numit comandant la o colonie din aceasta, unde și-a făcut de cap : bătea și schingiua oamenii. După aceea i s-a făcut un proces dar pentru ce afaceri a făcut înainte, nu pentru schingiuirile făcute de el și admise.

Tov. Gh. Stoica : Pentru ce crezi că nu i s-a făcut un proces pentru schingiuri ?

Tov. V. Patilineț : Conducerea ministerului știa acest lucru ?

Tov. Gh. Stoica : Era pe linia ministerului să se bată, să se schingiuiască. Parcă spuneai că s-a luat hotărâre să se termine.

Tov. Bădică : S-a luat hotărâre tot în ce mă privea pe mine, dar chestiunea a continuat.

Tov. Gh. Stoica : De ce ?

Tov. Bădică : Acestea erau metodele care le-au folosit, pentru că dacă directorul de la Securitate bătea sau dădea cu piciorul în deținuți, atunci după ce acesta pleca, ceilalți îi omora pe deținuți.

Tov. V. Patilineț : Ce părere ai, au fost conștienți sau influențați de sus ? Cunoști, sub o formă sau alta, că s-a trecut cu vederea și acești comandanți de colonii de muncă au fost lăsați să-și facă de cap ?

Tov. Bădică : Eu cred că de sus a existat o influență, pentru că Pintilie avea un serviciu special care îi dădea rapoarte ; era serviciul „D” care informa : și dacă un comandant de unitate bea o țuică mai mult, și despre asta știa tovarășul Pintilie. Era un serviciu de informare care îi raporta tovarășului Pintilie.

(...)

Tov. Gh. Stoica : În închisori ce regim era ?

Tov. Bădică : În 1956 nu mai era nimic.

Tov. Gh. Stoica : Nu mai erau secții ?

Tov. Bădică : Nu erau.

Tov. V. Patilineț : Cum ? Dar zarca nu era ?

Tov. Bădică : Era o secție unde nu aveam acces, dar se bătea. Aceasta era la Jilava unde s-a construit o casă și cei care veneau pe linia administrației erau cercetați, schingiuiți, bătuți, împușcați.

Tov. Gh. Stoica : Cu sentință sau fără ?

Tov. Bădică : Erau omorâți în bătaie. De acest lucru vorbea și personalul care era acolo, cu toate că nu avea voie să spună nimic. Aceștia nu erau pe bază de sentință. Fiecare regiune de Securitate avea o secție cu numele de contrarevoluționari cum era la Făgăraș, dar aici toată închisoarea era a lor, iar noi nu aveam decât paza deținuților. Acolo erau foarte mulți necondamnați, nici măcar cu decizia aceasta. Au stat ani mulți acolo. Când s-a căutat să se intre în legalitate, mai erau 70 și spunându-i Bucșan de aceștia lui Pintilie, acesta i-a spus : „Ce te bagi, că nu-i treaba ta” spunea că-i oprește pentru anchetă.

Tov. Gr. Răduică : Procesul și condamnările de care vorbea tov. Bădică se referă la unele elemente condamnate în legătură cu atrocitățile care au avut loc la Salcia – înființată în primăvara anului 1952 ; de la început acolo s-au săvârșit atrocități și au murit oameni după ce Ministerul de Interne s-a despărțit în vara sau toamna lui 1952 (în septembrie 1952 s-a înființat MSS ca organ independent de MAI – n.n.) și a luat penitenciarele, iar coloniile erau direct subordonate Securității, atrocitățile au continuat și abia în iarnă când a auzit ministrul (pe atunci era Pavel) a cerut să fie luate măsuri și condamnați

cei vinovați. La Salcia s-a început de prima dată, de la înființare, prin acțiuni admise de sus, de teroare prin împușcare fără vină sau pentru fapte minore. S-a continuat chiar și după ce s-a separat Securitatea de Interne, dar când a ajuns la urechea ministrului, a luat măsuri și a acționat pentru salvarea celor care mai erau și condamnarea celor vinovați. Mai târziu însă s-a revenit asupra celor care se făceau vinovați de săvârșirea atrocităților, au fost grațiați și li s-a dat chiar funcții în Ministerul de Interne, li s-a dat grade etc. *Tov. Bădică* : Aceștia erau de la Salcia și Poarta Albă. După ce au fost judecați și condamnați, ei au apărut în diferite penitenciare cu deținuții pe care îi bătuse. Însă am primit dispoziție de la conducerea ministerului, respectiv tovarășul Drăghici, ca pe toți aceștia să-i strângem într-un penitenciar separat întrucât exista pericolul să iasă un scandal pe chestia asta, între ei, și așa mai departe. La dispoziția dată de dânsul au fost strânși și trecuți la Ocnele Mari. Aceștia, mai târziu, au început să facă diferite memorii în care arătau că sunt nevinovați, au fost judecați fără apărare, că martorii au fost deținuți cu care au avut conflicte, că nu li s-a dat dreptul să aibă apărare și ei consideră că sunt nevinovați și că pentru faptul că au bătut un deținut nu trebuia să ducă la condamnarea lor. Astfel de memorii și rapoarte se făceau și erau trimise tuturor organelor. Au fost trimise și au primit și col. Baciș și Mureșan (Alexandru Mureșan, adjunctul ministrului MAI – n.n.) și mie, iar altele la conducerea ministerului. Într-o toamnă, și mi se pare în toamna lui 1953, când eu plecam spre Brad să primesc minele de aur de la Ministerul Minelor, eram împreună cu tovarășul Drăghici... Îmi reamintesc că era în 1954. În drum, tovarășul Drăghici povestea ceva de penitenciarul de la Ocnele Mari între care spunea că acolo există o ușă de la celula unde a stat închis tovarășul Gheorghiu-Dej și pe care se află o inscripție, că ar fi bine să o aducem la muzeu. Cu această ocazie, mă întreabă ce fac „aceia” la Ocnele Mari. Am întrebat : care aceia, că sunt mulți acolo ? Cum care aceia – îmi răspunde – aceia care i-ați adunat acolo în proces cu deșteptul de Pavel (Ioan Pavel, fost comandant la Coloniei MAI Salcia în 1953 – n.n.) și care a vrut să arate că este mare om de stat. Am spus că sunt acolo toți. Zice : am primit și eu niște memorii și se pare că nu sunt chiar așa de vinovați. Zice : Cine nu a putut să dea o palmă în asemenea condiții ; e revoluție doar. Să-i condamni la muncă silnică ! M-a întrebat : sunt multe cazuri ? I-am spus că da, sunt vreo 20 ; i-am spus de Pavel Ion de la Salcia care era cel mai rău. Se pare că tovarășul Drăghici a fost într-o anumită împrejurare la Ocnele Mari sau i-a spus Mureșan pentru că unul dintre ei pe nume Borcea Liviu spunea în memoriu, printre altele : „noi nu ne-am pierdut încrederea în partid, deși suntem în situația aceasta”. Acest lucru a frapat foarte mult și tovarășul Drăghici a dat ordin să luăm un memoriu și să-l ducem la minister, lucru care s-a întâmplat. *Tov. Drăghici* a ordonat o anchetă, dar nu știu în ce măsură s-a făcut. Am auzit că se cerea să se revizuiască procesul. Până la urmă nu s-a mers pe calea aceasta de revizuire a procesului pentru că se cunoștea rezultatul ci s-a mers pe o cale de proiect de decret în baza anchetei făcute. Decretul a mers la semnătura și după aceeaăștia au ieșit din închisoare ca eroi, că au suferit degeaba și au fost repuși în drepturi, li s-au dat grade și unii chiar încadrați în MAI. A fost un decret care nu s-a publicat niciodată. Nu s-a făcut revizuirea procesului cu milițienii pentru că se arăta realitatea¹.

Decorații : medalia sovietică „Victoria” (1945) ; medalia „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1953) ; medalia „40 de ani de la înființarea PMR” (1961) ; medalia „În cinstea încheierii colectivizării agriculturii” (1962) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; medalia „30 de

1. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 54, vol. 3, „Stenograma declarației date în fața Comisiei de partid la data de 18 martie 1968 de către tovarășul Bădică”, ff. 89-97.

ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul sovietic „Steaua Roșie” (?); Ordinul „Steaua Republicii Populare Române”, clasa a V-a (1954); Ordinul „Apărarea Patriei”, clasa a III-a (1954); Ordinul „23 August”, clasa a V-a (1959); Ordinul „Muncii”, clasa a II-a (1963) și clasa I (1973); Ordinul „Tudor Vladimirescu”, clasa a V-a (1969). Ordinul sovietic la 19 decembrie 1973, „Pentru activitate îndelungată în mișcarea muncitorească și merite deosebite în opera de construire a socialismului, cu prilejul împlinirii vârstei de 60 de ani”, Consiliul de Stat al RSR i-a conferit directorului general adjunct al Direcției Generale a Rezervelor de Stat, Ilie Bădică „Ordinul Muncii”, clasa I¹.

Grade succesive: căpitan (23 ian. 1949); maior (30 dec. 1950); locotenent-colonel (31 dec. 1951); colonel (30 ian. 1956). La 26 august 1969, prin emiterea HCM nr. 738, i s-a acordat gradul de general-maior în rezervă.

BĂDICEANU GHEORGHE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: șeful Oficiului Tehnic Minier din DPLC/DGPCM (4 apr.-iul. 1956). La 1 iunie 1955, în baza HCM 979², ministrul Afacerilor Interne a emis Ordinul secret nr. 502 prin care s-au înființat în cadrul DPLC:

- 1) „Trustul Aurului” cu sediul în Gura Barza, comuna Crâșcior, având în subordine întreprinderile miniere „Barza” (comuna Tărățel), „Gheorghe Doja” (comuna Zlatna) și „Roșia Montană” (comuna Roșia Montană);
- 2) „Oficiul Tehnic Minier” cu sediul în București, având în subordine „Trustul Aurului” și întreprinderile miniere „7 Noiembrie Nistru” (raionul Șomcuța Mare), „Steaua Roșie Cavnic” (raionul Târgu Lăpuș) și „Jozsa Bela Baia Sprie” (raionul Șomcuța Mare). Aceste trei întreprinderi miniere urmau să fie coordonate numai din punct de vedere tehnic și al îndeplinirii planului de producție.

„Trustul Aurului” și „Oficiul Tehnic Minier” urmau să funcționeze în subordinea DPLC ca formațiuni independente cu ștampilă și sigilii proprii.

BĂDIȚOIU CONSTANTIN, general de brigadă.

Activitatea profesională: ofițer în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1984); șeful Serviciului Pază din DGP (12 iun. 1996); șeful Direcției Siguranță Dețineri și Regim Penitenciar din DGP (7 febr. 2002); șeful DGP (4 febr. 2004).

BĂLTĂREȚU GHEORGHE, căpitan, d.p. nr. 1278 (n. 13 iun. 1905, com. Mihai Bravu, jud. Giurgiu).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: blănar.

-
1. Decretul nr. 666/1973 privind conferirea „Ordinului Muncii”, clasa I, tovarășului Ilie Bădică, în *Buletinul Oficial al RPR*, partea I, nr. 203, 21 decembrie 1973.
 2. HCM nr. 979 din 1 iunie 1955 privind trecerea unor întreprinderi de la Ministerul Metalurgiei la MAI, înființarea Trustului Aurului și a Oficiului Tehnic Minier din MAI, precum și reorganizarea trusturilor miniere ale Ministerului Metalurgiei. Acest act normativ va suferi în 1958 două modificări, iar în 1960 va fi abrogat prin HCM nr. 475.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR.

Studii civile : șapte clase.

Stagiul militar : satisfăcut.

Studii politice : Școala de Partid din cadrul Direcției Generale Politice a MAI.

Activitatea profesională : loțiitor politic al Direcției Unităților de Muncă – MAI (1 apr.-10 oct. 1950) ; comandant al Centrului de Triere București din cadrul Direcției Unităților de Muncă – MAI (13 oct. 1950-1 ian. 1951) ; șef al Serviciului Reeducări din Direcția Unităților de Muncă – MAI (1 ian. 1951-?).

Grade succesive : căpitan (1950).

Pedepse : trei zile de arest sever pentru lipsă de vigilență și neglijență în serviciu : în ziua de 9 decembrie 1950 a permis internașilor Haralambie Constantin și Coravu Dumitru să circule liberi prin oraș.

BÂNCILĂ DUMITRU DUMITRU, colonel, d.p. nr. 4595 (n. 30 mart. 1927, com. Bucșani, jud. Dâmbovița ; d. 2003).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1944 și membru PCR din 1946 ; membru în Comitetul Raional de Partid Aiud (1957-1959).

Studii civile : șapte clase elementare în comuna natală (1934-1941) ; curs profesional pentru ucenici industriali din comuna Ghirdoveni (1941-1945) ; Liceul „Zoia Kosmodemianskaia” din București (1967).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1 mart. 1949-6 mart. 1950).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1952-1955) ; Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1958-1963).

Activitatea profesională : ucenic strungar la Industria Română Mecanică și Chimică Mija – Prahova (sept. 1941-mai 1945) ; strungar și șef de echipă la Uzinele IAR Brașov (1946-mart. 1949). După absolvirea Școlii de Ofițeri a fost repartizat la Secția Politică a DGM, în funcția de instructor politic la garajul DGM (6 mart.-18 oct. 1950) ; loțiitor politic la Școala de Pregătire pe Probleme de Frontieră – Timișoara, din subordinea Direcției Regiunii de Miliție Timișoara (18 oct. 1950-30 aug. 1951) ; instructor-șef de propagandă și agitație în aparatul politic al DRM Timișoara (30 aug. 1951-15 iun. 1952) ; redactor la *Carnetul Agitatorului* editat de Direcția Politică din MAI (15 iun. 1952-12 febr. 1953) ; instructor și șef de birou la Direcția Politică a DTG (12 febr. 1953-15 iun. 1954)¹ ; șef al Biroului cultural și al Biroului Instructori de la Direcția Generală Politică din MAI (15 iun. 1954-1 iul. 1956). Din cauza reducerii efectivelor din 30 iunie 1956, a fost mutat în DGPCM în funcția de loțiitor politic la Penitenciarul Aiud/formațiunea 0622 (1 iul. 1956-1 febr. 1959) ; loțiitor

1. În Fișa personală, completată la 20 martie 1970 de către ofițerul Băncilă, acesta preciza : „am fost rănit în 1954, într-o acțiune de luptă ce a avut loc în munții Făgărașului pentru capturarea unor bande de spioni și trădători”.

politic la Penitenciarul Jilava (1 febr. 1959-1 apr. 1961). Din cauza tamponării unui autobuz al Penitenciarului Jilava, a fost retrogradat în funcția de șef al Secției „Rahova” din cadrul Penitenciarului Văcărești (1 apr. 1961-1 dec. 1963); locțiitor al șefului Serviciului Cadre din DGPCM (1 dec. 1963-1 dec. 1964); șef al Serviciului cultural-educativ din DGPCM (1 dec. 1964-1 iun. 1966). Ca urmare a reorganizării aparatului central al DGPCM, din iunie 1966, Serviciul cultural-educativ a fost desființat, în locul acestuia înființându-se două servicii: Serviciul reeducare Deținuți și Serviciul Reeducare Minori; ofițer control A la Serviciul Reeducare Deținuți și șef al Secției Școli din Serviciul Învățământ – DGPCM (1 iun. 1966-1 nov. 1968); șef al catedrei de pregătire politico-ideologică la Școala de Subofițeri Penitenciare Jilava/UM 0191 București (1 nov. 1968-1 aug. 1973); comandant al Secției de Deținere „Minori” din cadrul Penitenciarului Jilava (1 aug. 1973-31 iul. 1977); a fost trecut în rezervă la 31 iulie 1977 prin ordinul ministrului de Interne nr. II/02342.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1953); căpitan (1956); maior (1960)¹; locotenent-colonel (1965); colonel (1972).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a III-a (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1970).

Pedepse: 20 de zile de arest la garnizoană pentru comiterea unui accident cu un autobuz al unității (1961); „observare” pentru că nu a monitorizat cu exactitate abaterile deținuților (1963); „observare verbală” pentru că a semnat cu ușurință încadrarea inginerului Ion Flueraș la GAS – MAI Vlădeni (1964); „mustrare scrisă” pentru lipsă de orientare în relațiile cu comandantul Penitenciarului Giurgeni (1964); „observare scrisă” deoarece a semnat o adresă către GAS – MAI Vlădeni din care rezulta că inginerul Flueraș poate fi încadrat fără avizul Consiliului Superior al Agriculturii (1966); „mustrare” pentru superficialitate în executarea ordinului privind convocarea comisiei de metodică (1968) și pentru lipsă de control și îndrumare a subordonaților (1976).

BĂZĂLAN DUMITRU, angajat civil.

Activitatea profesională: directorul Direcțiunii Penitenciarelor și Institutelor de Prevenție (iul. 1945, 1947, 25 nov. 1948).

BÂRSAN MARIN, locotenent.

Activitatea profesională: șeful Biroului Evidență Documente de Partid și UTM din Secția Organizare și Instrucțaj a Direcției Politice a DGPCUM (22 ian. 1951-22 apr. 1952).

1. Comisia de examinare pentru acordarea gradului de maior l-a avut ca președinte pe general locotenent de securitate Alexandru Nicolschi, iar ca secretar pe maiorul de securitate Mihai Moldoveanu (21 decembrie 1959).

BELIOVSCHI VALERIU, angajat civil, d.p. nr. 3571 (n. 24 sept. 1927, comuna Larga, Republica Moldova; d. 1999).

Naționalitatea : ucraineană.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în TP (1945) și UTC (1947); membru și șef al Secției Administrative din CJ Olt al UTM (1 febr. 1948-15 nov. 1949); membru ARLUS (1948); secretar al organizației PMR din Colonia de Minori

Slatina (1952-1953).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1934-1938); șase clase la gimnaziul comercial din Lipcani, Republica Moldova, și liceele din orașele Dorohoi, Noua Suliță, Lipcani și Slatina, fără diplomă de bacalaureat (1940-1947).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție nr. 19 Grăniceri Salonta (15 nov. 1949-ian. 1950), Centrul de Instrucție Pompieri Brașov (dec. 1950-febr. 1951) și Direcția Paza contra Incendiilor din MAI (febr. 1951-?).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (ian.-dec. 1950). Nu a reușit să termine cursurile acestei școli militare din cauza unor probleme de dosar – Beliovschi a declarat în autobiografia sa că s-a înscris în PCR în 1947, însă comisia de verificare a membrilor de partid nu i-a găsit dosarul și astfel nu a fost confirmată calitatea lui de membru de partid.

Studii politice : curs seral de trei luni la Școala de Pregătire a Cadrelor UTM din Slatina (1948-1949).

Activitatea profesională : translator la Serviciul Aprovizionare din Comisia Aliată de Control – Olt (1946-1947); salariat la Federala Cooperăției Sătești (1947); contabil principal la URCC Olt (1 ian.-1 febr. 1948); contabil principal și șef al Biroului Administrativ la Colonia de Minori Slatina (1 ian. 1952-1 nov. 1953 și 1 dec. 1954-1 apr. 1955); translator în Secția Secretariat a DLCM (1 nov. 1953-1 dec. 1954) – aici asigura traducerea documentelor sovietice, în același timp fiind și translator al consilierului sovietic delegat pe lângă conducerea DLCM – inspector în Serviciul Pază și Regim din DPLC (1 apr.-1 sept. 1955). La 1 noiembrie 1953 a fost încadrat în MAI ca ofițer cu gradul de sublocotenent și repartizat ca translator în aparatul central al DLCM. Apoi a fost revizor contabil CFI în Serviciul Financiar din DPLC/DGPCM (1 sept. 1955-1 febr. 1959). În iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost trecut în rezervă cu gradul de locotenent, însă a rămas în continuare în DGPCM ca angajat civil; locțiitor comandant pentru servicii la formațiunea 0600 Chilia Veche/Penitenciarul Chilia Veche (1 febr. 1959-30 sept. 1969). La un control efectuat de Serviciul Inspecții din DGPCM în 1967, s-au găsit mai multe nereguli în sectorul de activitate al lui Beliovschi: acte fictive întocmite pentru a denatura realitatea existentului de materiale din unitate, lipsa evidențelor și a notelor de hrănire a efectivelor, lipsă de control asupra subordonaților etc. În urma acestui control, a fost pedepsit de conducerea DGPCM cu „muștrare scrisă cu avertisment”. Într-un referat de cadre întocmit de Serviciul Personal al DGP, angajatul civil Beliovschi era propus pentru desfacerea contractului de muncă pentru activitatea necorespunzătoare desfășurată la Chilia Veche :

În funcțiile încredințate, Beliovschi Valeriu s-a preocupat de executarea sarcinilor profesionale obținând unele rezultate corespunzătoare, mai mult în prima parte a activității sale. Treptat însă, a început să manifeste dezinteres, desfășurând o muncă neorganizată, fapt ce a făcut ca în sectorul său de activitate să fie semnalate lipsuri de materiale și degradarea unor bunuri din dotarea unității. Pentru aceste deficiențe a fost sancționat disciplinar de peste zece ori de conducerea direcției generale, caracterizat că nu corespunde pe deplin funcției, ajutat și îndrumat de către organele de control. Cu tot sprijinul dat, sus-numitul a persistat în aceeași stare de nepăsare și formalism, antrenându-se în repetate rânduri în discuții neprincipiale cu subordonații pe care nu-i mai controlează pierzându-și autoritatea față de aceștia. Element lipsit de sinceritate, a prezentat act fals de studii (al fratelui său), el în realitate neavând studiile complete. Îl caracterizează abuzul în muncă, lipsa de răspundere și de respect față de cadre. Cu aprobarea sa au fost crescuți porci aparținând unor persoane din afara unității, a încurajat sustragerea de bunuri din avutul obștesc – uruială și porumb – de la IAS Chilia pentru hrănirea animalelor din sectorul zootehnic al penitenciarului. A folosit în interes personal materiale ce aparțineau unității, ca : paturi, cearșafuri, fier de călcat, obiecte ce urmau să fie imputate gestionarilor cu ocazia inventarierii¹.

Grade succesive : sublocotenent (1 nov. 1953) ; locotenent (1 nov. 1955).

Pedepse : „muștrare scrisă” pentru neexecutarea unui ordin DGPCM (ian. 1960) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru lipsuri în muncă și superficialitate (nov. 1961) ; „muștrare scrisă” pentru lipsuri în munca de spate (1961 și mai 1963) ; „observare în scris” pentru lipsuri în domeniul muncii financiare (aug. 1963) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru că a valorificat niște papuci confecționați în atelierul unității fără aprobare (mart. 1964) ; „muștrare” pentru că a trimis cu căruța, fără escortă, în comuna Chilia Veche un deținut (feb. 1966) ; „muștrare” pentru nerespectarea unor instrucțiuni (sept. 1966) ; „muștrare” pentru lipsă de răspundere în executarea unor ordine ale DGPCM pe linie financiară (iun. 1967) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru nereguli și abuzuri săvârșite pe linie de spate (iul. 1967) ; „muștrare” pentru nereguli săvârșite pe linie de spate (1968 și 1969).

BENGA GHEORGHE GHEORGHE, colonel, d.p. nr. 4884
(n. 23 sept. 1932, satul Șirnea, com. Fundata, jud. Brașov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tehnician contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru ARLUS (1950-1953) ; membru UTM, din 1951, și PMR, din 1964 ; secretar al Comitetului de Partid din Penitenciarul Văcărești (oct. 1968-nov. 1969) ; membru în Comitetul de partid din MI (nov. 1968-?).

Studii civile : cinci clase în comuna natală (sept. 1940-iun. 1945) ; Liceul „Radu Negru” din Făgăraș (sept. 1945-iun. 1948) ; Școala Medie Tehnică Financiară Mixtă

1. „Referat de cadre” din 16 septembrie 1969. Documentul este semnat de directorul general al DGP, locotenent-colonelul Dirzu Gheorghe, și de către șeful Serviciului Personal din DGP, maiorul Buican Ștefan.

din Braşov (sept. 1948-iul. 1952); Facultatea de Drept – Universitatea din Bucureşti, învăţământ fără frecvenţă (1961-iun. 1968).

Studii militare : datorită rezultatelor bune pe care le-a obţinut la Şcoala Medie Tehnică Financiară Mixtă din Braşov, comisia guvernamentală pentru plasarea elevilor în câmpul muncii l-a repartizat la MAI : Şcoala Militară de Ofiţeri de Securitate MAI nr. 2 Băneasa, profil contrainformaţii/UM 0550/C Bucureşti (sept. 1952-10 sept. 1954); curs de perfecţionare la Şcoala de Perfecţionare Ofiţeri şi Sergenţi Jilava – DGPCM (15 mart.-1 sept. 1960); cursul scurt de perfecţionare a pregătirii cadrelor cu funcţii de conducere din MAI de la Dumbrăviţa (1970).

Studii politice : curs de programatori în prelucrarea automată a datelor la CEPECA (12 oct.-29 dec. 1970); cursul de perfecţionare a pregătirii cadrelor de conducere din economie şi administraţia de stat, Secţia Administraţia de Stat – CEPECA de pe lângă Academia „Ştefan Gheorghiu” (31 mart.-12 apr. 1975 şi 31 mart. 1975-28 febr. 1976); Universitatea Politică şi de Conducere (1984).

Activitatea profesională : ajutor de lucrător operativ la Serviciul X din Direcţia a IV-a MAI/UM 0123/D Bucureşti (oct. 1954-1 iul. 1956) – şeful său direct în această unitate a fost viitorul şef al CIE din anii '80, generalul-locotenent Aristotel Stamatoiu ; ajutor al şefului Biroului Permise şi Ajutor, şef la biroul special pentru păstrarea secretelor de stat din cadrul Serviciului de pază al Institutului de Fizică Atomică din Bucureşti/UM 0803 (1 iul. 1956-30 apr. 1958); inspector principal în Serviciul Evidenţă Deţinuţi (1 mai 1958-1 iul. 1965) şi inspector principal prim în Serviciul Pază şi Regim din DGPCM (1 nov. 1966); şef al Biroului Protecţia Muncii din DGPCM (1 nov. 1966-1 aug. 1967); şeful Secţiei Evidenţă Deţinuţi din Penitenciarul Văcăreşti (1 aug. 1967-1 oct. 1969); şeful Serviciului Evidenţă Deţinuţi din DGP (1 oct. 1969-1 aug. 1973). Din august 1973, când Serviciul Evidenţă Deţinuţi a fost desfiinţat, ca urmare a unor reorganizări ale DGP, a fost numit în funcţia de ofiţer specialist principal II la compartimentul evidenţă operativă şi organizarea muncii din Serviciul Pază, Regim şi Evidenţă Operativă – DGP (1 aug. 1973-15 ian. 1990). În această funcţie, ofiţerul s-a ocupat de ţinerea evidenţelor nominale şi statistice ale deţinuţilor, dar şi de folosirea acestora la munci productive în întreprinderile şi atelierile DGP. Benga Gh. controla legalitatea deţinerii şi a eliberărilor din penitenciare şi şcolile speciale de reeducare a minorilor, calcula pedepsele şi fracţiile obligatorii de executat în vederea aplicării instituţiei „liberării condiţionate”; a fost trecut în rezervă la 15 ianuarie 1990 prin ordinul MI nr. II/01072.

Grade succesive : locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1962); maior (1968); locotenent-colonel (1974); colonel (1981).

Decoraţii : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forţelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înfiinţării PCR” (1971); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969), clasa a II-a (1974) şi clasa I (1979).

Pedepse : „muştrare” pentru superficialitate în selecţionarea şi transferarea unor deţinuţi la Penitenciarul Craiova (1967); „muştrare scrisă” pentru superficialitate în redactarea unor lucrări solicitate de conducerea MI (1986).

BERINDE IOAN LEONTIN, locotenent-major, f.s. (n. ? iun. 1928, com. Înău, jud. Sălaj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947.

Studii civile : șapte clase elementare și patru industriale.

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (1950); Școala Militară de Ofițeri pază MAI Câmpina (1 mai-7 nov. 1953).

Activitatea profesională : locțiitor politic de pluton la Batalionul Pază Reșița (1949); inspector în DIP (7 nov. 1953-1 dec. 1954); comandant la Penitenciarul Călărași (1 dec. 1954-1 mai 1958); șef de Secție la Penitenciarul Timișoara (1 mart.-1 oct. 1959); șef de Secție la Penitenciarul Deva (1 oct. 1959-1 dec. 1962); ofițer de serviciu la Penitenciarul Lugoj (1 dec. 1962-1 mart. 1963); a fost transferat la DGM pe 1 martie 1963.

Grade succesive : plutonier (1949); sublocotenent (1953); locotenent (1955); locotenent-major (1958).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954).

BIANU IOAN COSTICĂ, maior, d.p. nr. 89 (n. 28 iul. 1926, com. Cioara Doicești/Bărăganu, jud. Brăila).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : militar (în viața civilă lăcătuș mecanic, specialitatea ajustor de precizie).

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1946, și PCR din 1947. Într-o autobiografie nedată, Bianu vorbește despre activitatea sa politică în orașul Fetești :

Am luat parte activă la toate mișcările și acțiunile pe care le-a inițiat și organizat PCR. (...) În timpul liber mergeam cu echipa la țară, unde reparam uneltele țăranilor din satele din împrejurimi. La alegerile generale din anul 1946 am luat parte cu arma în mână făcând paza urnelor de vot și a sectorului de votare. Înaintea alegerilor mi sa încredințat misiunea de a face paza (supravegherea) pe timp de noapte a materialului propagandistic pe care îl afixam ziua și noaptea le rupeam pe ale țăranștilor și liberalilor. În această situație de multe ori eram expuși la „linșaj” din partea huliganilor care atât aștepta să provoace dezordine și dezorientarea românilor simpli cinstiți. Cu toate acele greutăți care au existat atunci, am învins, lucru care a fost apreciat de Județeană, pentru care am fost felicitat. (...) Actul naționalizării principalelor mijloace de producție l-am sprijinit fiind numit să popularizez victoriile obținute de partid – care făcea parte din platforma-program – prin referate și discuții de la om la om la locul de producție.

Studii civile : șapte clase în orașul Fetești (1939); Gimnaziul Industrial din Cernavodă (sept. 1939-sept. 1943); Liceul nr. 5 de Băieți din București (1951).

Stagiul militar : Regimentul 1 Pionieri Lugoj (5 oct. 1948-febr. 1949).

Studii politice: Școala Militară Politică nr. 1 din Ineu (febr.-dec. 1949); Școala divizionară serală de Partid, de pe lângă Regimentul 2 Mecanizat (1950-1952); curs academic superior la Academia Militară Politică „Gheorghe Gheorghiu-Dej” (nov. 1956-oct. 1957).

Activitatea profesională: lăcătuș mecanic la depourile CFR din Fetești și Constanța (oct. 1943-iul. 1948); mecanic de locomotivă la Depoul CFR Fetești (iul.-oct. 1948); ajutor de șef de Birou Operativ la Secția a III-a din Marele Stat-Major (1 ian. 1950-sept. 1954). La sfârșitul anului 1950, având calitatea de delegat al Marelui Stat-Major pe lângă Oficiul Central de Închiriere pentru satisfacerea nevoilor de spațiu ale militarilor din promoția 30 decembrie 1949, l-a forțat pe proprietarul unui bloc (Ioan Simionescu, fost președinte al Curții de Casație și Justiție până în 1947), să cedeze o cameră de serviciu unui maior MFA. Simionescu a făcut plângere la Procuratura Militară, iar Bianu a fost reținut (1951) pentru abuz de putere, timp de 43 de zile la Penitenciarul Văcărești. În urma verificării și judecării acestui caz, Tribunalul Militar a hotărât, prin sentința nr. 489 din 13 martie 1951, scoaterea ofițerului de sub orice învinuire. A fost șef al Biroului Documente Secrete din Comandamentul Trupelor de Transmisiuni (sept. 1954-iun. 1955); șef al Biroului Documente Secrete din Secția Secretariat a ministrului adjunct al Forțelor Armate pentru aviație și artilerie antiaeriană (iun. 1955-nov. 1956); șef al Biroului Cadre din Școala Militară de Radiolocație/UM 03316 București (nov. 1957-28 mai 1958). Odată cu reducerea efectivelor din MFA, a fost trecut în rezervă prin ordinul MFA nr. 0815 din 28 mai 1958; a fost apoi inspector la Serviciul Cadre al Academiei RPR (iun.-1 aug. 1958); instructor de cadre la Serviciul cadre din DGSM (1 aug. 1958-1 mai 1959). În mai 1959, a fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul de căpitan și numit în funcția de locțiitor politic la Colonia de Muncă Chilia Veche/formațiunea 0600 (1 mai 1959-1 febr. 1960 și 1 nov. 1962-10 iun. 1963). Într-un referat de cadre întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM pe numele maiorului Bianu Costică se menționa:

În noiembrie 1962 a fost numit locțiitor politic la Formațiunea Chilia Veche, unde muncește și în prezent. Încă de la prezentarea sa la unitate, maiorul Bianu Costică împreună cu alți doi ofițeri s-a antrenat la băutură, consumând vin până a doua zi dimineața, după care a avut față de comandantul unității (colonelul Delean Vasile – n.n.) o serie de expresii lipsite de tact, încălcând astfel în mod grosolan politețea militară. După aceasta a ordonat deținuților croitori să-i curețe și să-i calce pantalonii urgent, care în timpul călcatului au luat foc, fiind curățați proaspăt cu neofalină. Din materialul recuperat din pantalonii arși a dat ordin să se confecționeze caschete pe care le-a vândut la subofițeri „pentru a recupera din pagubă”, iar pentru a se „răzbuna” pe deținuții croitori a început să-i injure. Pentru aceste fapte a fost chemat în fața conducerii DGPCM, tras la răspundere și pedepsit cu 10 zile de arest la domiciliu. Întors la unitate, ofițerul a dovedit că nu a tras învățămintele necesare și, pe lângă faptul că a primit misie pe cele 3 zile cât a fost la București a comis mai multe abateri, astfel: primind ordin să trimită un delegat la Tulcea pentru ridicarea materialului necesar la învățământul politic, a plecat personal să ridice materialul și nemaiputându-se întoarce la unitate, din cauza înghețului, a rămas în Tulcea 8 zile. În acest timp împreună cu alte cadre de la formațiune și gospodăria MAI a făcut revelionul la un fost deținut, în prezent cadru al gospodăriei MAI și devenind în stare de ebrietate a avut atitudine necuviincioasă față de soția gazdei, a injurat și jignit pe cei din jurul său. (...) În cursul

lunii martie a.c., având loc o reuniune în cadrul unității, cpt. Bianu Costică, fiind în stare de ebrietate, a bătut un plutonier ce era ofițer de serviciu pe unitate, pe motiv că acesta nu i-ar fi executat un ordin, apoi dându-și seama de gravitatea abaterii săvârșite la obligat pe acesta să declare scris că nu s-a întâmplat nimic între ei¹.

De asemenea a activat ca lucrător politic la Secția Politică a DGPCM (1 febr.-1 sept. 1960 și 1 iul.-1 nov. 1962). La începutul anului 1960, în timp ce se afla cu căpitanul Cozia Costel într-un control la formațiunea 0775 Arad, a consumat băuturi alcoolice și a organizat chefuri împreună cu comandantul penitenciarului, colonelul Onaca Alexandru. Pentru aceste fapte a fost scos din munca politică și retrogradat în funcția de ofițer de serviciu prim operativ cu pregătirea militară și de specialitate la Penitenciarul Văcărești (1 sept. 1960-1 iul. 1962); a fost trecut în rezervă la 10 iunie 1963 prin ordinul MAI nr. 1800.

Grade succesive: locotenent (30 dec.1949); locotenent-major (1952); căpitan (1955 și 1959); maior (1962).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (?); medalia „Muncii” (1954).

Pedepse: 10 zile de arest la garnizoană pentru conduită morală necorespunzătoare în timpul unui control la Penitenciarul Arad (1960); 10 zile de arest la domiciliu pentru atitudine neregulamentară față de un superior (1962); 10 zile de arest la garnizoană pentru comportament nedemn în afara serviciului (1963).

BIRO ALEXANDRU, căpitan.

Activitatea profesională: șef al Secției Control din DIP (aug. 1954).

BIRTAȘ EVA (născută ROTHSCILD), căpitan, d.p. nr. 1934 (n. 4 apr. 1916, mun. Șimleul Silvaniei, jud. Sălaj).

Naționalitatea: evreiască (în 1944 mama sa a fost deportată la Auschwitz unde a decedat).

Originea și apartenența socială: mic-burheză.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: croitoreasă.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCdR, din 1933; referent-șef și locțiitor al secretarului Comisiei de Partid din DGPCUM/DLCM (1952-1954).

Studii civile: șapte clase la Școala Germană din Bistrița (1923-1930).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism din MAI, fără diplomă de absolvire (1950-1952).

Activitatea profesională: casieră la o prăvălie din Bistrița (1930-1932); croitoareasă pe cont propriu la domiciliul părinților (1932-1939). În 1939 a plecat cu soțul său la Baia Mare, unde au stat până în martie 1940, când s-au mutat la București, „în interes de partid”. În iunie 1949, la recomandarea inspectorului Iosif Nemeș, a fost angajată ca referent în Serviciul Inspecții din DGP (15 iun. 1949-1950). La scurtă vreme de la încadrarea sa în MAI, va deveni „mâna dreaptă” a lui Nemeș. Într-o

1. „Referat de cadre” din 18 mai 1963, semnat de către șeful DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, șeful Secției Politice și locțiitor al șefului DGPCM, locotenent-colonelul Pietraru Mircea) și de către șeful Serviciului Cadre, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae.

autobiografie scrisă în primăvara anului 1949, Eva Birtaş povestea despre acțiunile sale și ale soțului său din perioada „ilegalității” PCdR :

La începutul anului 1933, mergeam la „Ajutorul Muncitoresc” unde au fost conducători : Jozsa Bela, Nagy István și alți. La sfârșitul anului 1933 am fost scoasă de la „Ajutorul Muncitoresc” din partea instructoarei partidului, Tov. Sabina pentru muncă tehnică lângă Comitetul Local al PCR și am fost încadrată în partid. În această calitate, am muncit până în vara anului 1935. În acest timp, am avut legătură cu tov. Abraham Paraschiva, Alexandru Jakab, Josif Rangheț, Fazekas Irina și alții. *Din vara anului 1935, până la sfârșitul anului 1939, am lucrat în aparatul tehnic al Comitetului Teritorial al Partidului Comunist Român din Ardeal* (subl. în original – n.n.). Am lucrat cu Tov. Brainer Bela, Birtaş Gavril (soțul meu actual, cu care m-am căsătorit în anul 1935), Veres Paul, Kahana Rozalia, Stoica Gheorghe, Kertesz R., Szenkovita Alexandru etc. La sfârșitul anului 1939, soțul era trimis la Baia Mare, pentru legalizare, unde am plecat și eu cu el, și acolo pe linia de partid am avut legătură cu Tov. Ernst Misovits. În februarie 1940, soțul a fost chemat la CC al PCR la muncă și eu l-am ajutat până la căderea lui, la 24 aprilie 1941 (arestarea lui Gavril Birtaş – n.n.). După căderea soțului meu, am fost trimisă de CC al PCR la muncă în „Ajutorul Roșu”. Am fost responsabilă cu aprovizionarea tovarășilor din închisoarea Văcărești. Am lucrat împreună cu tov. Sencovits Elizabeta și Anuța Toma. În anul 1942, primăvara, am fost scoasă de la această muncă și repartizată pe lângă tov. Ileana Pop ca ajutoară, ca lucrând în CC al PCR. În acest timp, am avut legătură cu Tov. Părvulescu, *Rangheț, Vințe, Constanța Crăciun, Augustin Alexa* etc. (subl. în original – n.n.). După 23 August 1944, soțul meu a fost trimis în Ardealul de Nord. Odată cu el, am fost trimisă și eu în Ardealul de Nord din partea Partidului, de către Tov. *Teohari Georgescu. Regionala Partidului din Cluj* (subl. în original – n.n.), m-au trimis la Baia Mare, unde am muncit până în anul 1946. În anul 1946, luna aprilie, soțul meu a fost numit la Oradea, la *Inspectoratul de Poliție și ne-am mutat acolo*. La Oradea am lucrat la Regionala AP (Apărarea Patriotică – n.n.), unde am condus secția asistenței. Am lucrat împreună cu Ileana Pop, Sekely Rozalia, Adelberg Bordaș și Ileana Josza. După dizolvarea Regionalei, am lucrat la CARPS și la AP. În noiembrie 1947, m-am îmbolnăvit grav, am stat în pat până în februarie 1948, când am fost operată la urcer stomacal perforată, neputând reveni cu sănătatea nu am mai putut muncii până acum. București, 14 aprilie 1949

A activat și ca referentă-șefă la Serviciul Cadre din Direcția Administrativă a DGP (oct. 1949-iul. 1950) și șefă a Serviciului Cadre din Direcția Cadre a DGP/DGPCUM (1 iul. 1950-1952) ; inspector prim la Grupa Inspecției din DLCM (1954) și inspector prim în Serviciul Inspecției din DPLC (1955). Un referat de cadre nedatat întocmit de Serviciul Cadre din DPLC menționa :

În anul 1939 a plecat după soț la Baia Mare, deoarece soțul a fost mutat cu serviciul. Aici a stat până în 1940, ocupându-se cu gospodăria, după care dată vine în București, împreună cu soțul său, unde muncește ca activistă de partid, până în decembrie 1944, când din nou este trimisă împreună cu soțul său la Baia Mare ca activistă. Din 1946 a lucrat ca activistă la Regionala Apărării Patriotice și la CARS până în 1948, apoi a stat fără ocupație, fiind bolnavă. Tovarășa este membră de partid din 1933. Pe linie de partid a îndeplinit mai multe sarcini, ca : tipărirea de manifeste și responsabilă cu organizarea legăturilor cu provincia, pentru predarea diferitelor materiale. În timpul războiului, o perioadă a fost responsabilă cu ajutorarea deținuților anti-fasciști de la Penitenciarul Văcărești, apoi a lucrat în Aparatul Tehnic al CC – PMR, iar după 23 August

1944, activistă la Comitetul Orășenesc Baia Mare și Apărarea Patriotică a Regionalei Oradea. În iulie 1949 a fost angajată la cerere în Direcția Generală a Penitenciarelor, îndeplinind succesiv funcții de referentă, șefă de Serviciu la Direcția Cadre, referentă tehnică la Comisia de Partid, iar în prezent este inspector la Serviciul Inspecții¹.

Documentul se încheie cu propunerea Serviciului Cadre din DLCM de trecere în rezervă a căpitanului Birtaş Eva din cauza problemelor medicale. La 30 mai 1955 a fost trimisă în fața comisiei de clasare medico-militare care a constatat că nu mai poate presta serviciul în MAI și care a clasat-o în gradul III de invaliditate (suferea de un ulcer duodenal dobândit în timpul războiului din cauza căruia a fost în permanență bolnavă, beneficiind, pe parcursul scurtei cariere în MAI, de numeroase scutiri și concedii medicale). În 1935 s-a căsătorit cu tâmplarul Birtaş Gavril (n. 1905, mun. Baia Mare), ilegalist în PCdR cu numele conspirativ „Eugen”. La înființarea DGSP, a fost numit șef al Direcției I Informații Interne, cu gradul de colonel. În vara anului 1952, odată cu îndepărtarea lui Teohari Georgescu din fruntea MAI, a fost destituit din funcție și scos din MAI (în 1955, Birtaş Gavril era director în Ministerul Gospodăririi Comunale și Industriei Locale).

Grade succesive : locotenent-major (iul. 1951) ; căpitan (aug. 1954).

BÎRA DUMITRU ANGHEL, colonel, d.p. nr. 4592 (n. 11 iun. 1926, satul Rudeni, com. Chiajna, jud. Ilfov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : turnător în metale neferoase.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1947 și PMR din 1953 ; activist și șef al Secției Muncitorești din Comitetul UTM al raionului „I.V. Stalin” din București (1 dec. 1951-23 aug. 1953).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1933-1937) și trei clase la Școala Mixtă nr. 19 din București, curs fără frecvență (1959) ; Școala Medie „Nicolae Bălcescu” din București (1959-1963).

Stagiul militar : Regimentul 31 Infanterie Târgu-Jiu (dec. 1948-oct. 1950).

Studii militare : curs superior, profil penitenciar, la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2/UM 0564 București (1968-1969) ; curs de reciclare, profil penitenciar, la UM 900 Grădiștea (17 mai-29 iun. 1976).

Studii politice : Școala Medie UTM de 3 luni (1951) ; Școala de Partid de trei luni din cadrul Comitetului PMR al raionului „I.V. Stalin” (apr.-aug. 1953) ; Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Regional București al PMR (1957-1958).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1937-1940 și 1941-sept. 1942) ; ucenic la un atelier particular de lăcătușerie din Calea Rahovei – București (1940-1941) ; turnător la Uzinele „Laminorul” din București (21 sept. 1942-30 nov. 1948 și 1 nov. 1950-1 oct. 1951) ; instructor politic la Serviciul Politic din DIP (23 aug.

1. Documentul este semnat de șeful DLCM, locotenent-colonelul Sloboda Ioan, și de către șeful Serviciului Cadre – maiorul Stanciu Nicolae.

1953-1 nov. 1954); instructor politic la Serviciul Politic din DPLC/Secția Politică din DGPCM (1 nov. 1954-1 aug. 1961). În august 1961, a fost scos din munca politică și trecut în munca profesională deoarece doi frați de-ai săi ar fi desfășurat în trecut politică legionară. A fost și inspector principal (1 aug. 1961-1 apr. 1963), ajutor ofițer control (1 apr. 1963-15 febr. 1964) și ofițer de control la Serviciul Inspecții din DGPCM/DGP (15 febr. 1964-1 oct. 1969); ofițer instructor I, II și III la Direcția Pază și Regim din DGP (1 oct. 1969-30 sept. 1977); a fost trecut în rezervă la 30 septembrie 1977

Grade succesive: locotenent-major (1953); căpitan (1956); maior (1963); locotenent-colonel (1969); colonel (1976).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1968) și clasa II-a (1974).

Pedepse: trei zile de arest la domiciliu pentru neprezentare la învățământul de stat (1956); șapte zile de arest la garnizoană pentru insultarea superiorului (1956); trei zile de arest la domiciliu pentru lipsă de vigilență (1959); „muștrare severă prin ordin” pentru încălcarea regulilor de conduită morală (1964); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru consum de băuturi alcoolice și lovirea unui cetățean în timp ce se afla în control la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța (1964); „muștrare severă prin ordin” pentru că și-a însușit o ladă cu struguri (fără să achite contravaloarea ei) în timp ce se afla în control la Penitenciarul Iași (1966); „muștrare severă la adresa ofițerului” pentru absențe nemotivate de la orele de program (1969).

BOCA VASILE, sublocotenent.

Activitate profesională: adjunct al șefului Secției Cadre din formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (sept. 1953); adjunct al șefului Biroului Cadre din Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (18 nov. 1953).

BOGĂȚEANU ILIE ION, maior (n. 1927).

Originea și apartenența socială: muncitor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: studii medii.

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1950).

Activitatea profesională: lucrător cadre la Direcția Personal a CFR (?-1949); șef al Secției Cadre Construcții la Direcția Generală a Lucrărilor Canalului Dunăre-Marea Neagră (1949-1950); comandant și locțiitor politic al Școlii de Sergenți Politici Jilava (1951-1952); șeful Serviciului Secretariat din DLCD/DPLC/DGPCM (iun. 1953, 29 sept. 1954, 19 dec. 1955, 13 nov. 1957, 24 sept. 1958, 5 mart. 1960, 22 apr. 1963).

BOGDAN GHEORGHE, căpitan.

Activitatea profesională: ofițer instructor I în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (17 mart. 1988).

BOLOȘ ION, locotenent-major.

Activitatea profesională: șeful Biroului Protecția Muncii din Serviciul Secretariat al DGP (13 mart. 1968).

BORCAN FOTACHE AUREL, colonel (n. 4 mai 1941, sat Căbești, com. Podu Turcului, jud. Bacău).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1955 și membru PCR din 1966; membru în Comitetul Raional Tulcea al UTC (1966-1967); membru în Comitetul de Partid din aparatul central al MI (1988).

Studii civile: opt clase în comuna natală și la Școala nr. 3 din Tecuci (1948-1955 și 1958-1959); Școala Profesională de Ucenici de la Uzinele de Tractoare „Ernst Thalmann” din Brașov/Uzinele Tractorul Brașov – UTB (1955-30 iun. 1958); Școala Medie nr. 3 din Constanța, învățământ fără frecvență (?-iun. 1965); Facultatea de Drept din cadrul Universității din București (1968-1973); curs postuniversitar, specialitatea criminologie, la Facultatea de Drept de la Universitatea din București (1979-1980).

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri Activi nr. 4 MAI din Oradea (1959-1961); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970); curs de perfecționare pentru loțiitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar, la UM 900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975); curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare București (15 oct.-13 nov. 1986).

Activitatea profesională: strungar în metale la secția sculărie din Uzinele de Tractoare „Ernst Thalmann” din Brașov/Uzinele Tractorul Brașov – UTB (aug.-10 sept. 1958) și la Centrul Mecanic Tecuci (10 sept. 1958-15 sept. 1959); ofițer serviciu prim (23 aug. 1961-1 aug. 1964) și șef de Secție la Penitenciarul Chilia Veche/formațiunea 0600 (1 aug. 1964-1 aug. 1966); ofițer inspector principal (1 aug. 1966-1 aug. 1967), ajutor de ofițer de control (1 aug. 1967-1 apr. 1968), ofițer de control III (1 apr. 1968-1 oct. 1969) și instructor II și III pe linie de pază și regim în Direcția Pază din DGPCM/DGP (1 oct. 1969-1 ian. 1970); loțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești/București (1 ian. 1971-1 aug. 1977). Ca urmare a reorganizării sistemului penitenciar (Decretul 225/1977), Borcan a fost numit în funcția de ofițer specialist principal III la Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 aug. 1977-1 mai 1982). La data de 15 mai 1982 a fost promovat în funcția de comandant al Penitenciarului București, cu sediul în Șoseaua Alexandriei (15 mai 1982-1 dec. 1988), iar după dezafectarea acestuia va fi numit în aceeași funcție la Penitenciarul București-Jilava¹

1. Penitenciarul București-Jilava a fost înființat la 1 decembrie 1988 prin ordinul secret al MI nr. I/05633. Acest ordin prevedea că penitenciarul București din șoseaua Alexandriei va fi dezafectat și mutat la Penitenciarul de Tineri Jilava. Începând cu aceeași dată penitenciarul de Tineri Jilava a fost desființat și transformat în secție subordonată penitenciarului București-Jilava – UM 0304. Statul de organizare al penitenciarului București-Jilava prevedea 379 de posturi, din care 28 de ofițeri, 19 maiștri militari, 303 subofițeri și 29 de angajați civili.

(1 dec. 1988-15 ian. 1990). La data de 30 noiembrie 1984, în penitenciarul București exista un efectiv de 4.661 deținuți, iar în perioada 1 ianuarie-30 noiembrie 1984, în această unitate au intrat 22.889 deținuți, din care 10.868 nou-depuși, și au ieșit 22.571¹. În ziua de 17 decembrie 1989, la penitenciarul București-Jilava a izbucnit o revoltă a deținuților care au reușit să iasă din camere prin forțarea ușilor și să se urce pe clădiri, iar în unele locuri au încercat să „spargă” dispozitivele de pază. Răzmerița soldată cu morți și răniți în rândul deținuților a durat 44 de zile (17 dec. 1989-31 ian. 1990). De asemenea, a activat ca ofițer specialist I în Serviciul Reeducare din DGP (15 ian.-15 dec. 1990); director al SSMRM Găești (15 dec. 1990-1 apr. 1991). A fost trecut în rezervă la 1 aprilie 1991 prin ordinul ministrului Justiției nr. I/14.02². În același an, prin sentința penală nr. 2/10 mai 1991, a fost condamnat de Secția Militară a Curții Supreme de Justiție la doi ani de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pentru infracțiunea de arestare nelegală³. A fost rechemat în rândul cadrelor active la Penitenciarul Ploiești, în funcția de șef de birou și detașat la Penitenciarul Târgșor (1 iun.-1 oct. 1995); a fost și șef Birou II Evidență și Organizarea Muncii Deținuților la Penitenciarul Ploiești (1 oct. 1995-30 nov. 1996). A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1996 prin ordinul ministrului Justiției nr. S/2003/C.

Grade succesive : locotenent (1961); locotenent-major (1964); căpitan (1969); maior (1974); locotenent-colonel (1980); colonel (1987).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1965); medalia „Muncii” (1969); medalia „Meritul Militar”, clasa I (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1976) și clasa I (1987); Ordinul „Tudor Vladimirescu”, clasa I (1979).

1. Nota nr. S/346 din 30 noiembrie 1984 a MI cu concluziile desprinse din verificările efectuate la Penitenciarul București, cu privire la modul cum se respectă prevederile legale referitoare la hrănirea, echiparea, cazarea, asistența medicală și acordarea altor drepturi prevăzute de lege pentru deținuți. Documentul care poartă mențiunea „secret de serviciu” este semnat de ofițerii superiori care au controlat Penitenciarul București: colonelul Crăciunescu Ion din Comandamentul Serviciilor și Înzestrării, dr. Dimitriu Neculae din Serviciul Sanitar al MI, locotenent-colonelul Cișmigiu Constantin din Direcția a IV-a CIM și colonelul Corobea Spiridon din DGP. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 2/1983-1986, f. 203.
2. Într-un referat de cadre întocmit în 1991 de către Serviciul Cadre din DGP, ofițerul Borcan era propus pentru trecerea în rezervă: „Având în vedere faptul că ofițerul a săvârșit abateri grave de la dispozițiile legale, care constau în primirea în Penitenciarul București-Jilava, fără mandat de arestare, a demonstranților reținuți în noaptea de 21/22 decembrie 1989 de către fostele organe de miliție, propunem să fie trecut în rezervă în conformitate cu prevederile articolului 43, litera i din Statutul Corpului Ofițerilor”. Referatul este semnat de șeful DGP, colonelul Ioan Chiș, și șeful Serviciului Cadre, colonelul Ion Simion.
3. La data de 3 martie 1991, la propunerea Direcției Procuraturilor Militare, condusă la acea vreme de colonelul de justiție Mugurel Florescu, ministrul Justiției Victor Babiuc a avizat punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva colonelului Borcan Aurel pentru comiterea infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, prevăzută de art. 189, alin. 2 din Codul Penal. În datele de 21 și 22 decembrie 1989 au fost închise la Penitenciarul București-Jilava, fără forme legale, sute de persoane care participaseră la demonstrațiile anticeaușiste din acele zile.

Pedepse : trei zile de arest la garnizoană pentru defecțiuni la mijloacele tehnice de pază contra incendiilor/PCI (1966) ; suspendarea indemnizației de comandă timp de șase luni pentru că nu a executat ordinele primite și pentru pierderea unui lansator cu cartușe de semnalizare (1989).

BOSTAN I., locotenent.

Activitatea profesională : instructor II de personal în Serviciul Personal al DGP (15 ian. 1969).

BOTEANU NICOLAE, maior.

Activitatea profesională : inspector prim-cadre în Serviciul Cadre al DGPCM (nov. 1960) ; locțiitor al șefului Secției Cunoașteri din Serviciul Cadre al DGPCM (mai 1965, 15 iun. 1965) ; șef al Biroului Cifru și Registratură din DGP (11 mai 1970).

BRĂILOIU VASILE VASILE, angajat civil, d.p. nr. 3296 (n. 30 sept. 1921, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : militar (tatăl general în rezervă, pensionat în 1943).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : inginer agronom.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : un referat de cadre întocmit de Direcția Cadre a MAI menționa anumite aspecte din activitatea politică a lui Brăiloiu din perioada războiului :

În septembrie 1944 a dat adeziune și s-a înscris în organizația de tineret PNL din Sectorul 1 Galben-București, unde a plătit cotizație, a participat la ședințe și a primit ca indicație să recruteze noi membri. Susnumitul recunoaște aceste probleme însă le-a arătat decât atunci când a fost întrebat. Tot în această perioadă a făcut parte și din Asociația Studenților Agronomi¹.

Studii civile : 4 clase în București (1927-1931) ; Liceul „Cantemir Vodă” din București și Liceul Militar „Mihai Viteazul” (1931-1940) ; Facultatea de Agronomie din Școala Politehnică din București, specialitatea industriei agricole, cu mențiunea *magna cum laude* (1940-1946).

Stagiul militar : satisfăcut în timpul facultății la secția de pregătire militară a Școlii Politehnice din București (1943-1944).

Activitatea profesională : inginer la Biroul Industrializării Fructelor din Serviciul Agricol al CFR (17 aug. 1946-1 apr. 1948) ; șef al Secției Industrializare din Societatea Comercială Municipală (1 apr.-14 aug. 1948) ; șef al Secției Livrări Murături la Societatea comercială de stat „Aprozar” (14 aug.-10 dec. 1948) ; inginer la Direcția Cadrelor Tehnice din Ministerul Industriei Alimentare și Comerțului (28 febr.-23 mart. 1949) ; șef de secție la GAS Bărbulești/Urziceni (23 mart. 1949-31 mai 1950) ;

1. „Referat de cadre” întocmit de Direcția Cadre a MAI la data de 19 iulie 1962. Documentul este semnat de trei ofițeri din Direcția Cadre a MAI : șeful Serviciului Cadre, locotenent-colonelul de Securitate Bocșe Iosif, șef de Birou, căpitanul de Securitate, Buican Ștefan, și lucrător prim-cadre în aceeași Direcție, căpitanul de Securitate Bocăneală Constantin.

inginer-șef la : GAS Șercaia (1 iun. 1950-28 aug. 1951), GAS Popești-Leordeni (28 aug.-31 dec. 1951) și GAS Roșia (1 ian. 1952-31 dec. 1954). La începutul anului 1955, Brăiloiu V. a fost transferat de la Direcția Generală Gostat din Ministerul Agriculturii și Silviculturii, la Direcția Administrativ-Gospodărească a MAI, în funcția de inginer-șef al gospodăriei agricole anexe MAI „23 August” (1 ian. 1955-1 iun. 1956) ; șef al Serviciului Agricol din Direcția Economică a DGPCM (1 iun. 1956-15 febr. 1964). O notă de cunoaștere a Direcției Cadre a MAI din 5 mai 1958 face un mic rezumat al sarcinilor și atribuțiilor Serviciului Agricol :

Conform statului de organizare Serviciul Agricol este prevăzut cu 6 posturi, toate fiind încadrate cu elemente corespunzătoare privind pregătirea lor profesională, astfel sunt 4 ingineri agricoli, un tehnician agricol și un medic veterinar. Privind din punct de vedere politic, niciunul dintre salariații acestui serviciu nu sunt încadrați politic. Serviciul Agricol coordonează munca din cele 2 gospodării agricole Chilia și Dăeni, precum și gospodăria anexă Periș, cu o suprafață totală de (loc liber în text – n.n.) ha teren arabil. Se mai ocupă de aprovizionarea cu semințele necesare, cât și aplicarea măsurilor agrotehnice. De asemenea, coordonează munca Serv. Tehnic din aceste gospodării¹.

A activat și ca inginer agronom principal și șef al Serviciului Producție vegetală din Direcția agricolă a DGPCM (15 febr. 1964-28 febr. 1965). Înainte de a cădea în dizgrația conducerii DGPCM, în 1961, șeful Direcției Economice a DGPCM îi făcea o apreciere pozitivă, în care se spunea

Ing. Brăiloiu, prin capacitatea și aportul său personal, a contribuit substanțial și direct la dezvoltarea an de an a activității tehnice de producție agricolă și zootehnică, creându-se și alte ramuri de activități de producție în unități cum ar fi : plantații, pomi viticoli, creștera păsărilor, stupi de albine etc. Este în primul rând un merit al său personal faptul că casele de animale în gosp. MAI s-au îmbunătățit și dezvoltat an de an. A adus o serioasă contribuție în inițierea măsurilor de profilare a GAS MAI, insistând încă din 1957 pentru a se întocmi proiecte de organizare și sistematizare pentru GAS Salcia și Chilia și apoi pentru restul. Pe această bază și-a dat un însemnat efort în inițierea și executarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare la Salcia, apoi Periprava, Vlădeni și Tichilești. La ordinul conducerii MAI din sarcina dată de conducerea de partid și de stat, inginerul Brăiloiu a executat o lucrare documentară de răspundere pentru preluarea terenurilor din Valea Carasu și organizarea actualei gospodării Saligny. La lucrările de îmbunătățiri funciare, de îndiguiri din Periprava și Salcia, a dat o contribuție însemnată în organizarea șantierelor și executarea lucrărilor și, deasemeni, la Vlădeni și Tichilești în perioada când Dir. Economică nu avea organizare corespunzătoare și nici organele tehnice de specialitate².

La o ședință cu cadrele din aparatul central al DGPCM din februarie 1965, se menționau bunurile și efectivele de care dispunea Direcția Agricolă la acea dată, dar și problemele profesionale ale inginerului Brăiloiu :

1. „Notă de cunoaștere privind pe ing. Brăiloiu Vasile, șeful Serviciului Agricol al Direcției Economice din Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă din 5 mai 1958”. Documentul este semnat de locotenentul-major de Securitate Bocăneală Constantin.
2. „Aprecieri asupra ing. Brăiloiu Vasile” din 21 decembrie 1961, semnată de șeful Direcției Economice din DGPCM – locotenent-colonelul Tăbircă Ion.

Din câte se cunoaște, conducerea ministerului a încredințat Direcției Generale a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă sarcini deosebit de importante, printre care un loc de frunte îl ocupă sarcinile din domeniul unităților agricole ale MAI. În acest sens, este suficient să amintim că gospodăriile agricole MAI dețin o suprafață totală de teren de cca 71.500 ha, un număr de cca 200.000 capete animale și păsări diferite și un plan al producției globale pentru anul 1965 de cca 256.000.000 lei. În scopul conducerii cu competență și a cuprinderii sarcinilor tehnico-economice ce revin gospodăriilor agricole MAI, conducerea ministerului a luat măsura reorganizării aparatului din centralul DGPCM, care se ocupă în mod concret de rezolvarea acestor probleme, înființând Direcția Agricolă cu servicii de specialitate, încadrate cu ingineri, tehnicieni și alte cadre capabile să organizeze și să conducă munca din gospodării (...). Un rol deosebit de negativ l-a avut ing. Brăiloiu Vasile, șeful Serviciului Producție Vegetală, care, în loc să ia măsuri practice de a organiza și conduce munca cu competență, a contribuit din plin la desfășurarea unei activități dezlănate, la întâmplare, lipsită de perspectivă, a căutat să pună sub semnul întrebării competența profesională a șefilor săi imediați, dovedind chiar rea-voință, neîndreptățind cu nimic încrederea ce i s-a acordat de către conducerea ministerului și a Direcției Generale¹.

Brăiloiu V. a mai fost acuzat că nu a stabilit în mod științific sarcini de plan pentru fiecare gospodărie a MAI, a fixat sarcini de producție exagerat de mari, sau prea mici, că nu făcea muncă de teren și că, uneori, lua pe datorie diferite cantități de produse alimentare de la gospodăriile MAI. La 28 februarie 1965, MAI i-a desfășurat contractul de muncă, la cerere, conform articolului 19 din Codul Muncii. A fost apoi salariat la Institutul de Studii și Proiectări Agricole din cadrul Consiliului Superior al Agriculturii (1965-?).

Grade succesive : sergent (r) (1944) ; locotenent-major (r) (1952).

Decorații : medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954) ; medalia „Muncii” (1959).

Pedepse : „muștrare scrisă cu avertisment” pentru „cocoloșirea” unor lipsuri constatate la Gospodăria Agricolă Chilia Veche (1958) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru neinformarea la timp în privința unor probleme de serviciu și lipsă de răspundere în muncă (1963) ; „muștrare” pentru insuficientă instruire a subordonaților și pentru verificarea superficială a suprafețelor însămânțate cu porumb la gospodăria agricolă MAI Luciu-Giurgeni (1964).

BREZEANU CONSTANTIN ORTANSA (născută CĂRBUNARU), colonel, d.p. nr. 4544 (n. 19 iun. 1926, satul Pădureni, com. Mihălășeni, jud. Botoșani).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membră a PCR din 1947 ; membră în Comitetul de Partid din MAI/MI (1954-1976) ; în această perioadă a fost aleasă timp de mai mulți

1. „Referat cu privire la unele probleme din activitatea ing. Brăiloiu Vasile, șeful Serviciului Producție Vegetală”. Documentul este nedatat și nesemnăat, dar poartă apostila : „S-a prelucrat cu întregul personal din DGPCM în ziua de 25 februarie 1965, de față fiind și ing. Brăiloiu”.

ani membră și membră supleantă în Biroul Comitetului de Partid din minister ; președinte al Comitetului de Femei din MAI și membră în Comitetul de Femei al orașului București (1957-1961) ; membră în Consiliul Național al Femeilor (?-1976).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1933-1940) ; Școala Medie nr. 24 „Vasile Alecsandri” din București, învățământ fără frecvență (1956-1960) ; Facultatea de Drept din cadrul Universității din București (1965-1970) ; curs de perfecționare în specialitatea psihologia pedagogică a reeducării la Institutul Central de Perfecționare a Cadrelor Didactice din București (19-30 apr. 1971).

Studii politice : Școala Serală de Partid de pe lângă Regiunea PMR Botoșani (1951).

Activitatea profesională : funcționară la primăria comunei Mihălășeni, județul Botoșani (1 iul. 1948-1 iul. 1949) ; angajat civil al MAI în funcțiile de dactilografă (1 iul. 1949-1 iul. 1951) și dactilografă principală la Penitenciarul Botoșani (1 iul.-15 nov. 1951) ; locțiitor politic la formațiunea 0690 Mislea (15 nov. 1951-1 sept. 1952) ; șefă a Biroului Evidență Cadre Politice din Secția Cadre Politice a Direcției Politice DGPCM (1 sept. 1952-1953) ; activistă în cadrul aparatului tehnic al Comisiei de Partid de pe lângă Serviciul Politic al DLCM¹ (1953-mart. 1954) ; inspector prim de cadre în DIP (mart.-mai 1954). În august 1954, a fost transferată din DGPCM la Serviciul 11 din MAI, ca lucrător operativ (1 sept. 1954-1 iul. 1956) și ajutor al șefului Biroului identificări (1 iul. 1956-30 apr. 1958), fiind trecută la arma Securitate. Într-o autobiografie dată la 18 ianuarie 1962, Ortansa Brezeanu spunea :

În timp ce eram la Serviciul 11 am condus de fapt biroul o perioadă mai mare de timp, întrucât fostul șef de birou Leibovici Luba fusese scos din serviciu. În acea perioadă aveam un birou compact compus din 50 de oameni care se ocupa cu (era centralizată munca de identificări) identificările persoanelor plasate de tot serviciul de filaj.

1. Conform proiectului de „Regulament al organelor politice din formațiunile DLCM” elaborat de Serviciul Politic al DLCM și aprobat de CC al PMR în 1953, acestea erau organe conducătoare de partid create de CC al PMR și se supuneau hotărârilor CC al PMR, ordinelor MAI și regulamentului Serviciului Politic din DLCM. Locțiitorii politici din formațiunile DLCM se numeau prin ordin al ministrului Afacerilor Interne și făceau parte din nomenclatorul de funcții al MAI. Particularitatea acestor organe conducătoare de partid : cadrele de conducere erau în același timp și ofițeri care desfășurau muncă politică în formațiunile DLCM, în rândul întregului efectiv de personal (funcționari, ingineri, tehnicieni, subofițeri și ofițeri). Serviciul Politic al DLCM era compus din : Secretariat, Secția Organizare-Partid, Secția Propagandă și Agitație, Secția Evidență și Documente Membri de Partid și UTM, Secția pentru Munca UTM. În același „Regulament”, la capitolul III, art. 26, se preciza că „locțiitorii politici, fiind șefi direcți, pe aceeași treaptă cu comandanții formațiunilor, răspund de starea regimului de deținere și pază al deținuților, de îndeplinirea planurilor de producție, de disciplina și starea moral-politică a întregului efectiv din Lagăre și Colonii de Muncă”. Pe lângă Serviciul Politic al DLCM, ființa și o Comisie de Partid compusă din 5-7 membri care avea rolul de a veghea „la puritatea rândurilor partidului, în a apăra partidul împotriva pătrunderii în rândurile sale a elementelor dușmane de clasă și străine intereselor sale, în a curăți partidul de oportuniști, carieriști și elemente descompuse din punct de vedere moral, de toți acei ce nu sunt demni să poarte înaltul titlu de membru al Partidului Muncitoresc Român” (capitolul IV, art. 29). Această Comisie de Partid de pe lângă Serviciul Politic al DLCM răspundea de activitatea sa în fața comisiei de control a Partidului de pe lângă CC al PMR. ANIC, fondul CC al PCR, Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 3/1953, ff. 1-14.

În 1958 a fost mutată la Direcția a II-a din MAI, unde a îndeplinit următoarele funcții: lucrător operativ prim la Biroul 1 al Serviciului 6 (30 apr. 1958-1 iun. 1962), șefă a Biroului 2 din Serviciul 12¹ și șefa Biroului 1 operativ din Serviciul 10 (1 iun. 1962-1 aug. 1967). Va reveni în DGP în funcția de director a ISRM Roșu/Centrul de Reeducare Minore București² (1 aug. 1967-1977). Indiferent de vârsta pe care o aveau cei ce își ispășeau pedeapsa într-o unitate de detenție, înainte de 1989, toată lumea trebuia să muncească pentru bugetul statului. În notarea de serviciu pe anul 1975, privitoare la colonelul Brezeanu Ortansa, se spunea: „În vacanța de vară a organizat din nou tabăra de muncă la IAS Nazarcea, jud. Constanța, cu întreg efectivul de minore, îndeplinind astfel cu rezultate bune contractul încheiat cu această unitate, pe perioada cincinalului 1971-1975”. În 1977, Brezeanu Ortansa a contestat notarea de serviciu pe anul 1976, care făcea referire la unele aspecte negative din CRM București. Examinând problemele contestate, conducerea DGP a decis că acestea nu erau justificate:

În ședința din 28.02.1977, luând în dezbatere raportul cu privire la rezultatul controlului executat din ordinul tov. ministru Teodor Coman în centrele de reeducare a minorilor, Biroul Executiv (în anii '70-'80, conducerea colectivă a activității operative a MI era realizată de Biroul Executiv al MI – organ deliberativ, alcătuit din ministru, prim-adjuncții ministrului, adjuncții ministrului, secretarul general și primul secretar al Comitetului PCR din MI – n.n.) a apreciat că la CRM București s-au produs încălcări ale legii, întrucât, din 149 minore, pentru care s-a obținut în anii 1975-1976 prelungirea internării după vârsta majoratului, numai 34 au fost discutate în consiliul profesoral, așa cum prevede legea. De asemenea, Biroul Executiv a apreciat ca fiind ilegală existența unor practici privind pedepsirea minorelor care au comis diferite abateri, așa cum a fost cererea de amânare a liberării unei clase întregi, pentru motivul că două minore au comis un furt, sau repartizarea minorelor de la secția medical-educativă în centrul de reeducare, fără ca, în prealabil, să fie sesizate organele judecătorești. În 1976, Centrul de Reeducare Minore București a avut de executat un important volum de lucrări la investiții necentralizate și reparații curente la imobile și mobilier. Din cauza insuficienței preocupări din partea comandantului unității și a altor cadre cu funcții de răspundere, unitatea s-a înregistrat cu mari depășiri la termenele de realizare.

1. În 1962, maiorul de Securitate Brezeanu Ortansa s-a ocupat cu supravegherea turiștilor occidentali aflați pe litoral (în special americani) și cu dezvoltarea agenturii de informatori din preajma acestor turiști. Din notarea de serviciu pe anul 1962 aflăm că Brezeanu Ortansa „a recrutat personal un număr de 18 agenți, dintre care majoritatea au furnizat materiale importante pentru organele noastre”. Datorită dezvoltării de la an la an a unei puternice agenturi, ofițerul de Securitate Brezeanu Ortansa din Direcția a II-a a MIRA a primit anual felicitări și recompense în bani.
2. Articolul 41 al Decretului nr. 545 din 30 decembrie 1972 privind executarea măsurii educative a internării minorilor infractori într-un centru de reeducare dispunea ca denumirea de „Institut Special de Reeducare” folosită în Codul Penal, Codul de Procedură Penală și în orice alte acte normative să fie înlocuită cu cea de „Centru de Reeducare”. Începând cu data de 1 ianuarie 1973, ca urmare a Ordinului MAI nr. 04121, cele șase ISRM-uri în care se aflau deținuți infractorii minori (Alexandria, București, Găești, Roșu, Păltiniș și Tg. Ocna) își vor schimba denumirea în „Centre de Reeducare Minori” – CRM. Arhiva MIRA, fond Direcția Organizare-Mobilizare și Operații, inventar 12.783, dosar nr. 38/1973, f. 107.

Astfel, la investiții necentralizate, trei lucrări în valoare totală de 80.000 lei, pentru care unitatea a propus și s-a aprobat ca termen de execuție data de 31.07.1976, au fost terminate cu o întârziere de 5 luni¹.

În cele din urmă, pentru „neajunsurile din activitate” contestația Ortansei Brezeanu a fost respinsă de conducerea DGP. Un proces-verbal întocmit de Serviciul Reeducare Minori din DGP la 6 iunie 1976 radiografia activitatea CRM București :

Din punct de vedere al infracțiunii comise, predomină infracțiunea de furt sub toate aspectele (simplu, calificat și obștesc), 219 minore (81,2 %), și infracțiunea de prostituție, în unele cazuri combinată cu vagabondajul, 38 de minore (14,4 %), în restul situațiilor fiind vorba de tâlhărie (7 cazuri), incest (2), ultraj (2 cazuri), trecerea frauduloasă a frontierei (1 caz), lovire (1 caz). Aproape o treime din efectivul de minore (76 de minore) provin din familii de țigani. (...) Analizând situația minorelor externate în ultimii doi ani, 158 de minore în 1974 și 138 minore în 1975, rezultă că, de regulă, minorele au stat în centru între un an și jumătate la trei ani, timp în care au fost școlarizate cel puțin până la nivelul clasei a IV-a sau, în raport de situația școlară la internare, fiecare a câștigat cel puțin o clasă într-un an. Sub aspectul calificării, cu excepția a 6 în 1974 și 10 în 1975, toate minorele au fost calificate².

La data controlului, în CRM București se aflau 270 de minore, numărul acestora fiind în descrescere ; astfel, în 1973, 422 ; în 1974, 343 ; în 1975, 282.

În anii '80, Brezeanu Ortansa a publicat câteva articole de specialitate în revista *Studii și cercetări juridice*. Astfel, într-unul dintre aceste studii, Brezeanu indica unele măsuri care ar fi trebuit luate împotriva femeilor care duceau un mod de viață *parazitar*³ :

1. „Notă-raport nr. S/13624 din 24.06.1977 cu privire la contestația colonelului Brezeanu Ortansa la notarea de serviciu pe anul 1976”. Nota poartă mențiunea „secret de serviciu” și este semnată de șeful DGP, generalul-maior Emil Panaite (documentul era adresat adjunctului ministrului de Interne, generalul-locotenent Alexandru Dănescu).
2. „Proces-verbal privind rezultatul controlului executat asupra activității instructiv-educative la Centrul de Reeducare Minore București-Roșu”. Documentul poartă numărul de înregistrare S/89137 din 6 iunie 1976, are mențiunea „secret de serviciu” și este semnat de șeful Serviciului de reeducare minori din DGP, maiorul Grigore Dominte.
3. Iată câteva prevederi din unele acte normative care vizau combaterea „parazitismului” în anii '70-'80 : (Decretul 153/1970 *pentru stabilirea și sancționarea unor contravenții privind regulile de conviețuire socială, ordinea și liniștea publică* stipula la art. 1, lit. d., că era contravenție și se sancționa cu închisoare contravențională de la o lună la 6 luni sau cu amendă de la 1.000 la 5.000 lei inițierea sau constituirea unor grupuri de persoane care, prin comportarea lor, exprimă o concepție de viață parazitărilor sau anarhică, contrară regulilor elementare de bună-cuviință, străină principiilor de conviețuire socialistă, precum și sprijinirea sub orice formă a unor astfel de grupuri sau aderarea la acestea ; Legea 10/1972, *Codul Muncii al RSR* : „art. 6 Însușirea sub orice formă a muncii altuia și toate manifestările de parazitism social sunt interzise ca incompatibile cu orânduirea socialistă, cu principiile eticii și echității socialiste. „art. 7 Începând cu vârsta de 16 ani, fiecare persoană aptă de muncă și care nu urmează cursurile unei școli este datoare să desfășoare, până la vârsta de pensionare, o muncă utilă societății, care să-i asigure mijloacele de existență și de dezvoltare spirituală” ; Legea 25/1976 *privind încadrarea într-o muncă utilă a persoanelor apte de muncă* : „art. 9 (1) În cazul în care, cu tot sprijinul acordat, persoana în

Câteva concluzii se impun însă chiar în faza actuală a cercetărilor. Mai întâi, faptul că pe măsura creșterii nivelului de dezvoltare materială a societății, a sporirii volumului și varietății de produse, a creșterii numărului de localuri, baruri, hoteluri (create pentru sporirea confortului și a posibilităților de recreere a oamenilor muncii, ca și în vederea dezvoltării turismului), se intensifică tentația în rândul unor elemente cu conștiință înapoiată de a duce o viață de lux și desfrâu și de a-și procura în aceste scopuri venituri pe căi ilicite sau imorale. Se verifică, astfel, necesitatea ca eforturile pentru dezvoltarea spirituală a societății, pentru ridicarea conștiinței maselor de cetățeni, să țină continuu pasul cu dezvoltarea gradului de civilizație materială a societății. În al doilea rând, se impune constatarea că munca politică și folosirea mijloacelor legale de atragere în câmpul muncii a persoanelor fără ocupație nu se desfășoară la nivelul dezirabilului, existând încă numeroase persoane care desfășoară o muncă utilă societății, ducând o viață parazitară. Apare negativ și faptul că multe dintre contraveniente repetă cu ușurință încălcările de lege, ajungând la o adevărată specializare în comportări imorale și ilicite. Aceasta pune în discuție și eficiența sancțiunilor aplicate, a măsurilor prevăzute de lege pentru combaterea unor asemenea fapte. Ar fi de gândit dacă nu ar trebui prevăzută o agravare substanțială și obligatorie a sancțiunii, atunci când fapta este repetată. La fel, dacă nu ar trebui trecute în rândul infracțiunilor unele din actualele contravenții, pentru a exista posibilitatea aplicării unor sancțiuni mai aspre. În aceeași ordine de idei, am propune ca sancțiunile pentru faptele de parazitism să se execute de regulă în colonii de muncă, pe lângă șantiere, întreprinderi agricole, condamnării urmând să presteze o muncă utilă și să fie supuși unei influențe educative persistente și organizate¹.

În 1951, Cărbunaru Ortansa s-a căsătorit cu sublocotenentul de Miliție Mircea Brezeanu, șef al Serviciului Tehnic la Miliția Regională Botoșani. Ulterior, acesta va avea o carieră strălucită în cadrul Miliției, ajungând în anii '60 ofițer superior al MAI.

Grade succesive: locotenent (nov. 1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968).

Decorații: medalia „A X-a aniversare a RPR” (1957); medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1957) și clasa I (1963); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Steaua RSR”, clasa a V-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1966) și clasa a II-a (1971).

Pedepse: „muștrare” pentru neglijență în efectuarea unor lucrări (1965); „muștrare” pentru lipsuri în muncă (1975).

cauză refuză să se încadreze în muncă sau într-o formă de pregătire profesională, continuând să ducă o viață parazitară, va fi obligată, prin hotărâre judecătorească, să presteze muncă pe timp de un an, pe șantiere de construcții, în unități agricole, forestiere și în alte unități economice” (minorii urmau să presteze munca în centrele de reeducare).

1. Ortansa Brezeanu, „Unele particularități ale faptelor de parazitism săvârșite de femei (constatări ale unei cercetări criminologice”, *Studii și cercetări juridice*, nr. 3, iulie-septembrie 1982.

BRUCĂR IANCU (JEAN) AVRAM, colonel, d.p. nr. 2166 (n. 1 mart. 1922, mun. Bacău, jud. Bacău).

Naționalitatea: evreiască.

Originea și apartenența socială: mic comerciant.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: ajutor contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; membru în organizația sionistă de tineret „Hașomer Hațair” (1937-1942); a fost scos din producție și numit secretar al organizației TP din Sectorul II Negru – București (mai 1945-mart. 1946); instructor la CJ București al TP (mart.-mai 1946);

adjunct al șefului și șef al Secției Culturale de Reconstrucție la CC al TP și CC al UTM (mai 1946-9 febr. 1949). În această funcție a muncit la organizarea taberelor pentru pregătirea tinerilor agitatori pentru alegerile din toamna anului 1946 și la înființarea șantierelor de muncă ale tineretului de la liniile ferate București-Craiova, Bumbești-Livezeni și Salva-Vișeu; Viaductul Brebu, Uzinele de Fier din Hunedoara, Stadionul „Republicii”, conducta de gaz metan „Agnita-Botorca”, digul de la Lunca Prutului etc.

Studii civile: patru clase la Școala Primară nr. 1 din Bacău (1929-1933) și patru ani de studiu la Liceul Comercial de Băieți din Bacău (1933-1937); Școala Medie la București (1956).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă CCA – MFA (1949-1951).

Activitatea profesională: practician și contabil la Întreprinderea „S. Filderman” din Bacău (iun. 1937-dec. 1939); funcționar la magazinul de coloniale „A. Herehenbain” din Bacău (ian.-iun. 1940 și aug.-oct. 1940). În iunie 1940 a fost arestat în gara Bacău de Siguranța Bacău, fiind bănuț că este comunist, și depus la închisoarea militară din Brașov. După ce a fost judecat de Consiliul de Război din Brașov, împreună cu alți coreligionari din organizația sionistă de tineret „Hașomer Hațair”, a fost găsit nevinovat și achitat. În anii care vor urma va mai fi arestat de Siguranță de câteva ori, de fiecare dată suportând bătaia în timpul anchetelor. A lucrat ca hamal la tipografia „Tiposca” din București (ian.-iun. 1941); concentrat la muncă obligatorie la Grădina pentru Trustul Sionist din strada Piscului, București, și la Șantierul CFR Fierbinți (iun.-dec. 1941); muncitor zilier la fabrica de clei „Mărești” din București (dec. 1941-febr. 1942) și la depozitul de cârpe vechi „S. Moscovici” din București (febr.-mai 1942); concentrat la muncă obligatorie la Grădina Centralei Evreilor din București (iun.-6 sept. 1942). La data de 6 septembrie 1942 a fost arestat de Siguranța din București și internat cu domiciliu forțat în lagărul de internați politic de la Vapniarca. În iunie 1943, lagărul s-a închis, iar deținuții politici au fost transferați în alte lagăre, ghetouri sau închisori. Brucăr Iancu a fost mutat la ghetoul de la Olgopol¹ (6 sept. 1942-17 febr. 1944). După eliberarea din lagăr a reluat

1. În perioada de detenție a intrat în PCR și a participat la mișcarea antifascistă din lagăr având diferite sarcini pe această linie. În ghetoul de la Olgopol a fost șef al unei brigăzi de tineri fiind coleg cu: doctorul Ion Manolescu (Mandel Iosif) – director al spitalului „Elias” din București (anii '50), Petre Lupu (membru al CPEx al CC al PCR între 1969 – 1984) și cu colonelul de securitate Fucs (ofițer în aparatul central al MAI în anii '50).

legăturile cu UTC și a participat la distribuirea de manifeste și fluturași, la scrierea de lozinci pe ziduri, iar în iunie 1944 a primit sarcina de a-și transforma locuința în casă conspirativă. A fost apoi hamal la magazinul „Negoțul românesc” din București (mart. 1944-mai 1945). În februarie a fost încadrat în MAI în funcția de adjunct al șefului Secției UTM din Direcția Generală Politică din MAI (9 febr.-sept. 1949); a fost locțiitor politic la Asociația Sportivă „Dinamo” (sept. 1949-aug. 1951); șef al Secției Politice din Brigada 1 Securitate București (oct. 1951-apr. 1952). Ca urmare a desființării acestei mari unități (1 mai 1952), a fost mutat în funcția de locțiitor politic al Regimentului 1 Pază București (apr. 1952-iun. 1953), fiind apoi locțiitor al comandantului formațiunii 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (iun.-oct. 1953). După oprirea lucrărilor la Canalul Dunăre-Marea Neagră și desființarea acestui centru, a fost transferat în funcția de șef al Biroului Regim din Serviciul Pază și Regim al DLCM (oct. 1953-apr. 1954); șef al Serviciului Cultural-Educativ din DGPCM (ian. 1956-iul. 1957); șef al Serviciului Pază și Regim din DLCM/DPLC/DGPCM (15 apr. 1954-1 ian. 1956 și 25 iul. 1957-1 mart. 1960). La 20 mai 1955, prim locțiitorul șefului DPLC, locotenent-colonelul Bădică Ilie, și șeful Serviciului Pază și Regim, locotenent-colonelul Brucăr Jean, adresau o circulară comandantului Penitenciarului Văcărești, în care îi ordonau acestuia ca „deținuții contrarevoluționari care vor fi transferați la Dv. pentru spitalizare sau alte probleme din penitenciarele : Sighet Principal, Aiud, Gherla, Jilava, Dumbrăveni, Rm. Sărat, Făgăraș, Galați și Pitești nu vor avea dreptul să primească pachete, scrisori sau vorbitor”¹. Tot în același an, șeful Serviciului Pază și Regim și șeful Secției Regim din același serviciu, locotenent-major Petrescu Marian, îi trimit comandantului penitenciarului Miercurea Ciuc o circulară în care îi ordonau ca în cazul deținuților contrarevoluționari să se facă excepție de la regulamentul de aplicare a regimului de detenție :

Vă facem cunoscut că deținuții CR din unitatea dv. nu vor beneficia de drepturile prevăzute în regulament art. 28 litera c și e care prevede că deținuții preveniți au dreptul să primească odată pe lună pachet și suma de lei 50 (cincizeci) să aibe vorbitor cu avocatul și familia. De asemeni, nu se va aplica art. 30 și 31 care prevede că deținuții condamnați CR au dreptul de a primi de la familiile lor pachet sau vorbitor și scrisori. În ceea ce privește deținuții DC, aceștia vor beneficia de toate drepturile prevăzute de regulamentul de aplicare a regimului penitenciar².

După ce a lucrat 10 ani în MAI, Direcția Cadre a MAI a ajuns la concluzia că ofițerul nu mai prezintă încredere și a propus, printr-un referat de cadre, trecerea în rezervă a acestuia, pe motiv că în tinerețe a făcut parte din organizația sionistă de tineret „Hașomer Hațair” și pentru că avea prea multe rude în SUA și Israel :

Deși colonelul Brucăr Iancu a obținut rezultate bune în muncă, ținând însă seama că el a avut o întreagă activitate în organizația sionistă, cât și rudele sale care în majoritate

1. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 2, vol. II, *Correspondență secretă-cond. MAI*, adresa DPLC – Serviciul Pază și Regim, nr. 025859 din 20 mai 1955, f. 20.

2. *Ibidem*, f. 15 (adresa DPLC – Serviciul Pază și Regim, nr. GT/34809 din 13 august 1955. Documentul poartă mențiunea „strict secret de importanță deosebită”).

sunt plecate în Israel și SUA cu care mama și soacra lui întrețin legături, considerăm că nu mai prezintă încredere deplină pentru a lucra în MAI. Față de cele arătate mai sus, propunem ca colonelul Brucăr Iancu să fie trecut în rezervă cu drept de ajutor unic¹.

A fost trecut în rezervă la 1 martie 1960 prin ordinul MAI nr. 1329.

Grade succesive: căpitan (febr. 1949); maior (dec. 1949); locotenent-colonel (1954); colonel (1958).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954); medalia „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1949).

Pedepse: „observare scrisă” pentru absența de la o ședință a Direcției Generale Politice a MAI (1950); 10 zile de arest la garnizoană pentru neglijență în serviciu (1955); cinci zile de arest la garnizoană pentru superficialitate și lipsă de răspundere în întocmirea raportului DGPCM (1957).

BUBUȘAN SIMHA, angajat civil.

Activitate profesională: responsabil cu munca și salariile din Biroul Financiar din Direcția economică a DGPCUM (26 mart. 1957).

BUCUR DUMITRU NICOLAE, locotenent-major, f.s. (n. 8 aug. 1925, com. Rădești, jud. Alba)

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tehnician radio.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: șapte clase elementare.

Studii politice: Școala de Cadre Politice CFR (?).

Activitatea profesională: lucrător evidență la Direcția Cadre a MAI (1 apr.-1 oct. 1953); șef al Grupei Evidență din DIP (1 oct. 1953-1 nov. 1954); șef al Biroului Evidență din DPLC/DGPCM (1 nov. 1954-1 iul. 1956); șef al Secției „Periș” din cadrul Penitenciarului Văcărești (1 iul. 1956-1 apr. 1957). A fost mutat la DGM la 1 aprilie 1957.

Grade succesive: locotenent (1953); locotenent-major (1954).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954).

1. „Referat de cadre” din 1 februarie 1960 întocmit de Direcția Cadre a MAI. Documentul poartă semnăturile mai multor ofițeri din MAI: șeful Direcției Cadre a MAI, colonelul Ion Pateșan, șeful DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, locotenent-colonelul Bocșe Iosif, șef de serviciu în Direcția Cadre a MAI, maiorul Apostol Vasile și căpitanul Bocăneală Constantin, din aceleași serviciu și Direcție.

BUCUR NĂSTASE MARIN, colonel, d.p. nr. 5245 (n. 2 ian. 1947, com. Nătcărau/Drăgănești, jud. Prahova).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1962 și membru PCR din 1972 ; secretar al Comitetului UTC din Penitenciarul Codlea (1967-1968).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1953-1960) ; Școala Medie „I.L. Caragiale” din Ploiești (15 sept. 1960-15 iun. 1964) ; Facultatea de Drept (1964-1969) ; curs postuniversitar în specialitatea criminologie (1970-1972).

Studii militare : Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (1964-1967) ; curs de perfecționare pentru lociitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar, la UM 900 Grădiștea (1975).

Studii politice : Universitatea Politică și de Conducere (1983).

Activitatea profesională : ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Codlea (23 aug. 1967-14 aug. 1968) ; ofițer instructor II și III în Serviciul Pază și Regim din DGP (14 aug. 1968-1 mart. 1976) ; lociitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Timișoara (1 mart. 1976-1 ian. 1979) ; ofițer specialist principal III în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 ian. 1979-15 sept. 1988). În 1983 a fost judecat în Consiliul de Onoare¹ al ofițerilor superiori din DGP, pentru stabilirea unor relații cu un cetățean străin (Ordinul MI nr. 0685/1975 cu privire la modul de stabilire a relațiilor cu cetățenii străini de către personalul MI și Decretul nr. 210/1960 privind regimul mijloacelor de plată străine). Hotărârea Consiliului de Onoare din 4 iulie 1983 a fost : amânarea înaintării la gradul următor timp de doi ani.

-
1. Consiliile de Onoare ale ofițerilor erau organe eligibile pe o perioadă de doi ani, prin care se manifesta opinia colectivă față de faptele, conduita și comportamentul ofițerilor în relațiile militare și în societate. Ele judecau și sancționau abaterile ofițerilor care, potrivit legii, nu constituiau infracțiuni și care nu erau pedepsite disciplinar de comandanți. Consiliile de Onoare aplicau sau propuneau aplicarea unor sancțiuni dacă ofițerul a săvârșit una sau mai multe dintre următoarele abateri : a) compromiterea onoarei de militar, printr-o comportare nedemnă în societate (beție, scandaluri, datorii neonorate în bani, obiecte etc.), frecventarea persoanelor, localurilor sau mediilor necorespunzătoare, atitudine necuviincioasă în societate etc. ; b) încălcarea consenmului arestului (nerespectarea regulilor și dispozițiilor privind executarea arestului) ; c) neprincipialitate în relațiile dintre militari (adresarea de cuvinte injurioase, împrumuturi de bani sau de obiecte) ; d) fapte sau atitudini nedemne în relațiile cu tovarășii de serviciu sau cu alte persoane (abuzul în serviciu, necinstea, incorectitudinea, familiarismul, persecuția, calomnierea sau compromiterea tovarășilor de muncă) ; e) insultarea sau înjosirea demnității și onoarei unui militar în exercițiul funcției sale sau de față cu subordonații săi, aceasta fiind una dintre cele mai grave abateri). Consiliile de Onoare puteau pronunța una din următoarele hotărâri : a) absolvirea celui judecat de învinuirile aduse ; b) sancționarea celui judecat cu mustrare sau mustrare aspră ; c) propunerea, după caz, a uneia dintre următoarele sancțiuni : îndepărtarea celui judecat din sistemul de învățământ militar pe care îl frecventa, amânarea înaintării în gradul următor a celui judecat pe o perioadă de până la trei ani și trecerea în rezervă. Efectivul de militari necesar pentru constituirea consiliilor de onoare era de minimum 15 ; consiliile de onoare se constituiau separat, pentru ofițerii superiori și pentru ofițerii inferiori. Vezi pe larg articolele 76-100 din capitolul 4 al *Regulamentului disciplinei militare*, Editura Militară, București, 1973.

Un referat de cadre din 1983 relatează „abaterea gravă” de care s-a făcut vinovat Bucur Marin :

În după amiaza zilei de 29 mai 1983, maiorul Bucur Marin și lt.-major Dughilă Dumitru, aflați în misiune în municipiul Oradea, și-au petrecut timpul liber consumând băuturi alcoolice, fără a ajunge în stare de ebrietate. În jurul orelor 20 : 30 ofițerii s-au întors la hotelul „Dacia”, unde erau cazați și au cerut recepționerei cheia de la cameră. La recepție se afla și un cetățean francez care a solicitat să i se schimbe valută în lei, pentru a plăti masa la restaurantul hotelului. Întrucât la acea oră oficiul de schimb valutar era închis, cetățeanul străin s-a adresat celor doi ofițeri, aflați în ținută civilă, rugându-i insistent să-i schimbe 100 franci francezi. Maiorul Bucur Marin, având unele cunoștințe de limbă franceză, a acceptat cu ușurință propunerea cetățeanului străin și, după ce a consultat pe recepționeră asupra cursului valutar, i-a dat acestuia 170 lei reprezentând contravaloarea a 100 franci francezi. După primirea valutei, ofițerii s-au deplasat în braseria hotelului, unde au solicitat să fie serviți cu câte o sticlă de bere. La scurt timp, a intrat în local și cetățeanul francez care, observându-i, le-a cerut permisiunea să se așeze la masa lor, fapt acceptat de ofițeri. Cu prilejul discuțiilor, care nu au abordat probleme referitoare la serviciu, la insistențele cetățeanului străin, ambii ofițeri au acceptat să-i mai schimbe, la același curs valutar, încă 200 franci francezi. A doua zi, maiorul Bucur Marin și locotenentul-major Dughilă Dumitru s-au deplasat la Schopul din incinta hotelului de unde, cu cei 300 franci, și-au procurat produse cosmetice, cafea și ciocolată¹.

Acest eveniment a fost adus la cunoștința ministrului de Interne și conducerii DGP de către Serviciul 14 din Direcția a IV-a Contrainformații militare a DSS².

În 1982, a făcut parte din colectivul Secției pentru Probleme Militare, Justiție și Procuratură a CC al PCR, care a efectuat un control de fond la penitenciarele Târgu Mureș, Tineri București și Spitalul Penitenciar București. A fost comandant la Penitenciarul Arad (15 sept. 1988-1 iul. 1999); ofițer instructor principal I la Penitenciarul Timișoara (1 iul. 1999-15 iun. 2001). A fost trecut în rezervă la 15 iunie 2001 prin ordinul ministrului Justiției nr. 1256/C.

Grade succesive : locotenent (1967); locotenent-major (1969); căpitan (1974); maior (1980); locotenent-colonel (1988); colonel (1993).

1. Referatul poartă mențiunea „secret de serviciu” și este semnat de șeful DGP, generalul-maior Emil Panaite, și de șeful Serviciului Cadre și Învățământ din DGP, maiorul Vasile Văduva. Trimiterea celor doi ofițeri în fața Consiliului de Onoare a fost propusă de maiorul Vasile Văduva, la 23 iunie 1983.
2. O notă-raport (nr. 103.630) din 1990 a șefului Direcției Cadre din MI, colonelul Eugen Jeledințan, privind propunerea de anulare a unei sancțiuni acordată locotenent-colonelului Marin Bucur menționa : „Conducerea Direcției Generale a Penitenciarelor, apreciind că ar fi nedrept ca ofițerul să suporte în continuare consecințele sancțiunii respective pentru o faptă care nu mai constituie abatere disciplinară, apreciindu-l a fi un cadru de conducere capabil, bine pregătit, competent, disciplinat și conștiincios, propune să se aprobe anularea efectelor Ordinului ministrului de Interne nr. 11/01259/1983 prin care a fost amânat de la înaintarea în gradul următor pe timp de doi ani, urmând ca stagiul în gradul actual să fie diminuat cu perioada cât a operat sancțiunea respectivă”. Această propunere a fost aprobată de ministrul de Interne, prin ordinul MI nr. II/03098 din 26 decembrie 1990.

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa I (1978) și clasa a II-a (1972); Ordinul „Meritul Militar”, clasa I (1995), clasa a II-a (1988) și clasa a III-a (1983).

Pedepse : „mustrare” pentru superficialitate în muncă (1971); „mustrare” pentru întârzieri de la program (1981); „mustrare scrisă” pentru lipsă de atenție manifestată în verificarea unor lucrări solicitate de eșaloanele superioare (1986).

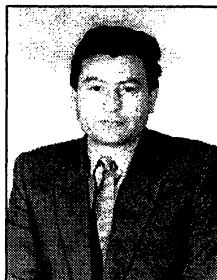
BUCURESCU ȘTEFAN DUMITRU, angajat civil, d.p. nr. 3387 (n. 21 mart. 1922, com. Laza, jud. Vaslui).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez (funcționar).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : economist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru al Frontului Democrat Universitar din 1946; membru UNSR din 1947 și membru UTM din 1948; membru în Partidul Național Popular din 1947; membru în Biroul organizației UTM din DLCM (1953).

Studii civile : patru clase în comunele Laza, județul Vaslui, Râscruci și Bonțida, județul Cluj (1929-1933); patru clase la Liceul Teoretic de Băieți „Gheorghe Barițiu” din Cluj (1933-1937), trei clase la Liceul Comercial de Băieți din Cluj-Napoca (1937-1941) și o clasă la Liceul Comercial de Băieți din Timișoara (1940-1941); Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, fără diplomă de absolvire (oct. 1945-febr. 1948); facultatea de Finanțe, Credit și Contabilitate din cadrul Institutului de Științe Economice și Planificare „V.I. Lenin” din București, specialitatea evidență contabilă, curs fără frecvență (1957-iun. 1961). A absolvit această instituție de învățământ superior în vara anului 1962.

Stagiul militar : Regimentul 5 Vânători Timișoara și Regimentul 10 Grăniceri Brașov¹ (nov. 1942-sept. 1942 și apr. 1944-iun. 1945). Nu a fost pe front, însă după 23 August 1944 a participat la dezarmarea unor detașamente germane din comuna Izbiceni, județul Romanai.

Studii militare : Școala de Ofițeri Rezerviști de Infanterie nr. 4 din Arad (sept. 1942-apr. 1944). În această unitate militară de învățământ a fost coleg cu viitorul maior de Securitate Cosma Augustin, locțiitor al șefului Direcției a VII-a din DGSP/DGSS (sept. 1948-2 iun. 1952).

Studii politice : Școala de Cadre UTM din MAI (1949-1950).

Activitatea profesională : practicant de birou la SOVROMPETROL București (febr.-1 iul. 1948); subșef la Biroul Contabilitate de la Administrația Muncii Penale din DGP (1 iul. 1948-febr. 1949); șef al Secretariatului și Registraturii Generale din DGP (mart.-iul. 1949); șef al Biroului Agricol din Serviciul Comercial al DGP (aug. 1949-ian. 1950); șef de secție la Serviciul Contabilitate din DGP (ian.-mai 1950); ajutor de șef de serviciu (mai-oct. 1950) și șef al Serviciului Contabilitate din DGP/DGPCUM (1 oct. 1950-oct. 1952); șef al Serviciului Contabilitate din DLCM/DPLC (oct. 1952-nov. 1954); șef al Secției/Biroului CFI și locțiitor al șefului Serviciului Financiar al DPLC/DGPCM (nov. 1954-30 iul. 1957). În 1957, cu ocazia

1. În mai 1945 sediul Regimentului 10 Grăniceri a fost mutat la Oradea.

înființării Direcției Economice din DGPCM, a fost repartizat și instalat în funcția de șef al Biroului Financiar¹ (30 iul. 1957-1 iun. 1958), iar mai târziu în cea de șef al Serviciului Plan Financiar și Îndrumare Contabilă din Direcția Economică a DGPCM (1 iul. 1958-15 febr. 1964); șef al Serviciului Plan Economie Financiară și Îndrumare Contabilă din Direcția Agricolă a DGPCM (15 febr.-20 iun. 1964); director adjunct al Direcției agricole a DGPCM (20 iun. 1964-1 ian. 1966).

La începutul anului 1966, Bucurescu a fost transferat la Departamentul GAS din Consiliul Superior al Agriculturii.

Grade succesive : sublocotenent (r) (apr. 1944).

Decorații : medalia „Muncii” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964).

Pedepse : „prevenire” pentru neexecutarea unor dispoziții date printr-un ordin de front (mart. 1953); „muștrare” pentru lipsă de vigilență și neglijență în păstrarea documentelor secrete (mai 1953); „muștrare” pentru abateri de la normele legale de întocmire a unor contracte (mart. 1963); „observare” pentru lipsă de control (febr. 1960); „muștrare” pentru superficialitate în muncă (ian. 1965).

BUDRUGEAC NICOLAE, locotenent.

Activitatea profesională : ofițer instructor III în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (17 mart. 1988).

BUDU ALEXANDRU, angajat civil.

Activitatea profesională : medic-șef la formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (oct. 1952).

BUDURU ILIE MARIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 4610 (n. 21 aug. 1927, com. Poiana de Jos, jud. Dâmbovița).

Naționalitatea : română.

Originea socială : țăran cu gospodărie mică.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor (lăcătuș mecanic).

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1947, membru de partid din 1955, secretar adjunct cu probleme organizatorice în Comitetul de Partid din Miliția municipiului Iași (1979), secretar al Organizației de Bază a PCR din Penitenciarul Iași (1963-1964, 1977, 1980).

Studii civile : școala primară (1939); Școala Profesională de Ucenici Industrială și Comercială din Giurgiu (1944-1947); Liceul nr. 8 din Iași (1962-1966).

Stagiul militar : în aprilie 1949 a fost încorporat ca militar în termen la Centrul de Instrucție-Securitate nr. 8 din Mizil; în același an (septembrie) a fost trimis la Școala Militară de Subofițeri MAI Oradea.

Studii militare : Școala Militară de Subofițeri MAI Oradea (1949-1950); curs scurt la Școala de Ofițeri Pază MAI Câmpina (1 mai-7 nov. 1953); curs superior

1. La 1 iunie 1958, ca urmare a reorganizării Direcției Economice din MAI, Biroul Financiar s-a transformat în Serviciul Plan Financiar și Îndrumare Contabilă.

cadre de conducere la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, profil penitenciar/UM 0564 (1968-1969); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism, secția istorie, de pe lângă Cabinetul de Partid din Iași (1965-1968).

Activitatea profesională: până în 1947 a lucrat ca slugă și ucenic la un atelier mecanic particular din Giurgiu, unde a învățat meseria de lăcătuș mecanic. După terminarea Școlii de Subofițeri MAI de la Oradea a muncit în funcția de comandant de pluton și furier la Biroul Cadre din cadrul Centrului de Securitate-Comunicații nr. 10 Odorhei (1950-1953). A activat ca inspector pază în Secția Pază din DIP (7 nov. 1953-1 dec. 1954); locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Călărași (1 dec. 1954-1 iul. 1956) și la Penitenciarul Iași¹ (1 iul. 1956-1 aug. 1977). După desființarea Penitenciarului Iași (Decretul nr. 225/1977) va fi mutat la Miliția municipiului Iași, unde va lucra ca ofițer operativ principal I în cadrul Biroului Pază și Ordine² și la Serviciul Judiciar din cadrul II Iași al MI. Odată cu reînființarea Penitenciarului Iași – 1 aprilie 1980, a fost numit din nou în funcția de locțiitor pentru pază și regim (1 apr. 1980-30 aug. 1982). A fost trecut în rezervă la 30 august 1982 prin Decretul Prezidențial nr. 240.

Frații lui Buduru Marin au fost, de asemenea, cadre de nădejde pentru regimul democrat popular: Buduru Valeriu fost redactor la *Scânteia* (1946-1949), secretar responsabil de redacție la ziarul *Frontul plugarilor* (1949-1953), secretar general de redacție la *Agricultura nouă* (1954-?); Buduru Ion a fost șef al Serviciului Muncă-Salarii din cadrul Direcțiunii Generale a Industriei Zahăr și Produse Zaharoase din MIA și membru în Comitetul de Partid din MIA (1952).

Grade succesive: sergent-major (1950); plutonier-major (1953); sublocotenent (1953); locotenent (1955); locotenent-major (1958); căpitan (1963); maior (1969); locotenent-colonel (1975).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa I (1975).

Pedepse: „observare” pentru nerespectarea regulilor de prevenire a incendiilor (1955); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în muncă (1957); cinci zile de arest la garnizoană pentru că nu a controlat existentul de regulamente date în studiu subordonaților (1960); cinci zile de arest la garnizoană pentru neinstruirea șefilor de escorte și a ofițerilor de serviciu (1960); șase zile de arest la garnizoană pentru evadarea unui deținut (1961); cinci zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în aplicarea Decretului nr. 720/1956 (1962); „observare” pentru lipsuri în

1. În 1959 a fost detașat pentru 2 luni la formațiunea 0957 Dăeni.

2. La Miliția municipiului Iași a răspuns de pregătirea, instruirea și controlul activității subofițerilor agenți de ordine, de evidența și organizarea, în cooperare cu organele de Miliție, a gărzilor patriotice și a detașamentelor PTAP.

organizarea programului intern (1963) ; trei zile de arest la domiciliu pentru neîngrijirea armamentului de către subordonați (1963) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în munca de pază a deținuților (1963) ; „muștrare severă” pentru evadarea a doi deținuți (1967) ; „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” în urma evadării a trei deținuți (1969) ; „muștrare scrisă” pentru lipsuri în munca profesională (1970) ; „muștrare la adunarea ofițerilor” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1971). În ziua de 29.02.1976, generalul-maior Luigi Martiș, comandant al trupelor de Securitate din acea vreme, a vizitat Penitenciarul Iași. Pentru că nu l-a întâmpinat cum se cuvine, comandantul Penitenciarului Iași, col. Coșeru Vasile, l-a sancționat cu „muștrare scrisă” pentru lipsă de „condescendență militară”.

BUICAN IOSIF ȘTEFAN, locotenent-colonel, f.e. (9 aug. 1926, sat Sibiel, com. Săliște, jud. Sibiu ; d. 30 ian. 2002).

Naționalitatea : română.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : mecanic auto.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946.

Studii militare : cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Academia „Ștefan Gheorghiu” (1971).

Activitatea profesională : lucrător operativ la Direcția a VIII-a a MAI (25 iun. 1950-1 febr. 1951) ; șef de problemă și inspector de cadre la Direcția a X-a din MAI (1 febr. 1951-1 febr. 1953) ; inspector de cadre la Direcția a VI-a a MAI (1 febr. 1953-1 iun. 1955) ; locțiitor-șef de secție la Direcția Miliție Transporturi – DGM (1 iun.-1 nov. 1955) ; inspector principal de cadre (1 nov. 1955-1 iul. 1956) ; lucrător prim de cadre (1 iul. 1956-1 mai 1962) și șef de birou în Direcția Cadre a MAI (1 mai 1962-1 febr. 1964) ; șeful Serviciului Cadre din DGPCM/DGP (1 febr. 1964-31 ian. 1972) ; a fost transferat la IGM (1 apr. 1972).

Grade succesive : plutonier (1950) ; sublocotenent (1951) ; locotenent (1953) ; locotenent-major (1956) ; căpitan (1959) ; maior (1964) ; locotenent-colonel (1970).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa I (1959) și clasa II-a (1954) ; medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961) ; medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964) ; medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1963) și clasa a II-a (1970) ; Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii sociale și de stat”, clasa a III-a (1964).

BUJOREANU GHEORGHE IOAN, locotenent-major, d.p. nr. 2920 (n. 2 nov. 1924, mun. Galați, jud. Galați).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : manipulant de tramvaie.

Studii civile : șapte clase la Școala de Băieți nr. 7 din Galați (1930-1937).

Stagiul militar : Regimentul 13 Artilerie și Regimentul 6 Vânători de Munte Aiud (iun. 1946-1 nov. 1947).

Studii militare : cursul de ofițeri de penitenciare la Școala de Cadre Profesionale Jilava din DGPCUM (apr.-7 nov. 1951).

Activitatea profesională : manipulant de tramvaie/vatman la Uzinele Comunale Galați (1942-iun. 1946 și apr. 1948-1 febr. 1951) ; gardian la Penitenciarul Mărgineni (1 febr.-apr. 1951) ; ajutor de director de serviciu la Colonia de Muncă Km. 8 Saligny (10 nov. 1951-17 febr. 1952). După desființarea acestei colonii de muncă (profilată pe deținute de drept comun și politic), a fost mutat în funcția de șef al Biroului Producție din cadrul Coloniei de Muncă nr. 5 Culmea (17 febr.-1 sept. 1952). De asemenea, a fost locțiitor al șefului Biroului Producție din formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (1 sept. 1952-oct. 1953) ; șef al Biroului Producție (oct. 1953-11 iun. 1956) și șef al Secției „Fabrica de Cărămizi Medgidia” din Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (11 iun. 1956-1 apr. 1957). Într-o notă-raport adresată conducerii DGPCM, conducerea formațiunii 0893 Poarta Albă cerea retrogradarea din funcția de șef de secție a ofițerului, din cauza scandalurilor provocate de acesta în orașul Medgidia :

Astfel, în repetate rânduri a venit în stare de ebrietate la serviciu discutându-l subordonații, deasemeni în orașul Medgidia este vizat de către toți cetățenii și organele locale ca un element complet imoral. A ajuns până acolo încât nemaiputând raționa în urma deselor beții să se urineze pe gardurile clădirilor din orașul Medgidia, deasemeni să stea în nesimțire în șaretă ducându-l calul la subunitate¹.

De asemenea, șeful Serviciului Cadre din DGPCM îi raporta directorului general al DGPCM despre bețiile repetate ale lui Bujoreanu :

La început s-a observat la acest ofițer dragoste de muncă și inițiativă, însă cu timpul acest elan i-a scăzut datorită unor abateri săvârșite, în urma excesului de consum al diferitelor băuturi alcoolice. Astfel, de mai multe ori, ofițerul s-a prezentat la serviciu în stare gravă de ebrietate, ordonând subalternilor să execute diferite probleme ce nu erau juste. La secție a vrut să țină beat ședințe compromițându-se cu această ocazie în fața subalternilor. De cetățenii din Medgidia este văzut ca un bețiv notoriu, fiind văzut de aceștia de mai multe ori beat. (...) Întrebat de Cpt. Bota I., organ de control din partea Direcției Cadre MAI dacă bea, ofițerul a raportat că el nu poate munci până nu bea cel puțin 100 gr. votcă sau țuică, fapt ce ne face să înțelegem că organismul acestui om simte neapărat necesitatea acestor băuturi².

A fost comandant al Secției „Cristea Nicolae” (1 apr. 1957-1 apr. 1958) și ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Galați (1 apr. 1958-1960). Într-o notă informativă

1. „Notă-raport nr. 0015103 din 17 noiembrie 1956”. Documentul este semnat de comandantul formațiunii 0893 Poarta Albă, căpitanul Gheorghiu Anton, și de către locțiitorul său politic, locotenentul-major Ciobotaru Gheorghe.
2. „Notă-raport din 22 decembrie 1956” întocmită de maiorul Stanciu Nicolae, șeful Serviciului Cadre din DGPCM.

din 3 decembrie 1959, semnată de un locotenent-major din Penitenciarul Galați, Bujoreanu era acuzat că are manifestări dușmănoase la adresa regimului :

Astfel, în perioada când îndeplinea funcția de comandant al coloniei MAI „Cristea Nicolae” – pendinte de Penitenciarul Galați –, de fiecare dată când vedea trenurile care pleca în URSS în schimbul relațiilor comerciale se exprima față de militarii din subordine cu următoarele cuvinte : *„Iar trage mașina din greu dar nu face nimic fiindcă noi avem o convenție cu URSS ca noi să le dăm grâul iar ei să ne ia petrolul”* (subl. în original – n.n.). Într-o altă împrejurare, Lt. Maj. Bujoreanu Ioan s-a mai manifestat în felul următor *„Ce mai vorbiți de Partid că înainte era la putere burghezia și piața era plină cu de toate, că cei din conducerea de atunci erau sătui, dar acum sunt ai noștri la putere, care sunt flămânzi și de aceasta nu se mai găsește aproape nimica, iar carnea lipsește cu desăvârșire”* (subl. în original – n.n.).

Un raport întocmit de un inspector din Serviciul Cadre al DGPCM, în urma unui control efectuat la Penitenciarul Galați, prezenta mai multe abateri ale ofițerului Bujoreanu :

La data prezentării subsemnatului în unitate – 30 noiembrie 1959 –, Lt. Maj. Bujoreanu se găsea acasă în concediu medical, datorită faptului că fiind în stare gravă de ebrietate a căzut de pe bicicletă, fiind rănit la față. Întrebat de locțiitorul comandantului pt. pază și regim al Penit. Galați ce s-a întâmplat, Lt. Maj. Bujoreanu a raportat că a fost atacat de câțiva bandiți, fără a cunoaște vreunul din aceștia. Cum era și firesc, comandantul Penit. Galați a informat Reg. MAI Galați și organele locale de Miliție, care au trecut să verifice situația. Din anchetă a rezultat că nu a fost atacat, ci că a căzut de pe bicicletă, fiind beat. Întrebat fiind de această situație, Lt. Maj. Bujoreanu a raportat că i-a fost rușine să spună adevărul¹.

Pentru dese abateri din munca profesională, la 4 septembrie 1959, într-o ședință a adunării generale a organizației de bază PMR din Penitenciarul Galați s-a votat propunerea de excludere a locotenentului-major Bujoreanu din rândul candidaților de partid. Ofițerul nu a negat acuzațiile ce i s-au adus în ședință (adormiri în post, beții, nesinceritate etc.) și a cerut să fie scos din cadrele permanente ale MAI (iată câteva cadre participante la această ședință : Boștină Gheorghe, Toader Petre, Vasiloiu Ioan, Petrescu Marian, Căpraru Gheorghe).

Grade succesive : sublocotenent (nov. 1951) ; locotenent (1954) ; locotenent-major (1957)

Pedepse : șapte zile de arest la garnizoană pentru că a fost prins în nenumărate rânduri în stare de ebrietate (febr. 1957) ; „observare scrisă” pentru neîndeplinirea sarcinilor de serviciu (nov. 1957) ; trei zile de arest la domiciliu pentru comoditate în îndeplinirea sarcinilor de serviciu (aug. 1958) ; trei zile de arest la garnizoană pentru beție (aug. 1958) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru că a întârziat dintr-o învoire dată de comandantul unității (1959).

1. „Raport din 7 decembrie 1959” semnat de locotenent-major Papuc Ion, inspector prim de cadre în Serviciul Cadre al DGPCM.

BUTAN CONSTANTIN AURICĂ, locotenent-colonel, f.e. (n. 16 iul. 1931, com. Drăgulești, jud. Gorj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : economist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PMR din 1963.

Studii civile : Academia de Studii Economice (?).

Activitatea profesională : angajat civil în funcțiile de : revizor contabil (1 iun. 1958-1 ian. 1960 și 1 iun. 1962-1 ian. 1963), contabil evidență (1 ian. 1960-1 iun. 1962) și șef revizor în aparatul central al DGPCM/DGP (1 ian. 1963-1 dec. 1968); șef al Serviciului CFI din DGP (1 dec. 1968-1 aug. 1977); a fost transferat la UM 0954 la 1 august 1977.

Grade succesive : căpitan (1966); maior (1968); locotenent-colonel (1974).

Decorații : medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1976); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972).

BUTNĂRESCU GHEORGHE, maior.

Activitatea profesională : director adjunct și comandant la Penitenciarul Văcărești (1950-1953); ofițer de control (23 mart. 1954) și șef al Secției Control din DIP (iun. 1954).

BUȚIA STOICA, colonel.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : secretar al Comitetului de Partid din Penitenciarul Brăila (iul. 1974).

Activitatea profesională : ofițer operativ cultural-educativ la Penitenciarul Brăila (iul. 1974); director al SSMRM Tichilești (ian. 1984, 15 mart. 1985, 22 mart. 1986, 19 mart. 1987, mart. 1988); comandant la Penitenciarul de Tineri Jilava (1 apr.-1 dec. 1988); ofițer în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1989); locțiitor al șefului DGP (3 mai 1993).

BUZATU MIHAI, colonel.

Activitatea profesională : comandantul Cursului de Perfecționare a Ofițerilor de Penitenciare București – DGP (mart. 1982, 10 mart. 1988).

C

CARAVAN CONSTANTIN CONSTANTIN, maior, f.s. (n. 5 oct. 1931, Curtea de Argeș, jud. Argeș).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PMR din 1954.

Studii civile : șapte clase elementare.

Studii militare : Centrul de Instrucție Cadre Politice MAI Botoșani (1952).

Studii politice : Școala de Partid de un an și de șase luni.

Activitatea profesională : loțiitor politic la Penitenciarul Pitești (1 mai-1 nov. 1952); instructor politic în Serviciul Politic al DLCM (1 nov. 1952-1 mart. 1954); loțiitor politic și profesor la Școala de Supraveghetori de la Rahova – DPLC (1 mart. 1954-1 apr. 1955); profesor la Școala de Ofițeri MAI Jilava (1 apr. 1955-1 iul. 1956 și 1 dec. 1957-1 sept. 1958); instructor politic și lucrător politic în Serviciul Politic din DGPCM (1 iul. 1956-1 dec. 1957 și 1 mart. 1959-1 nov. 1961); loțiitor politic la Colonia de Muncă Rahova/formațiunea 0964 București (1 sept. 1958-1 mart. 1959); ofițer inspector de pază în Direcția Pază din DGPCM (1 nov. 1961-1 ian. 1962); loțiitor politic la Penitenciarul Văcărești (1 ian. 1962-15 aug. 1964). A fost transferat la Comandamentul Trupelor MAI (15 aug. 1964-?).

Grade succesive : locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1959); maior (1964).

CAZACIOC ION ION, colonel, d.p. nr. 5545 (n. 4 iul. 1929, com. Hamcearca, jud. Tulcea; d. 1992).

Naționalitatea : rusă.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tractorist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947; activist la organizația județeană PMR Tulcea și director la Școala Tărănească de Partid (1949-mart. 1951); loțiitor al secretarului Comitetului de Partid din DGP (1972).

Studii civile : școala elementară din comuna natală (1936-1943); Școala de Tractoriști de la GAS „Dr. Alexandrov”, comuna Mircea Vodă, jud. Tulcea (1 ian.-31 mart.

1948); Școala Medie Muncitorească nr. 4 din București (1957-1960); Facultatea de Filologie din cadrul Universității „C.I. Parhon” din București (1960-1965), cu licența obținută în 1967.

Stagiul militar: Batalionul 1 Securitate Turnu Măgurele (19 mai-iul. 1951).

Studii militare: Centrul de Instrucție Cadre Politice MAI Botoșani (iul.-oct. 1951); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice: a fost scos din producție și trimis la Școala de Partid de trei luni de pe lângă organizația județeană PMR Constanța (sept.-nov. 1948); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă MAI (oct. 1951-iul. 1953).

Activitatea profesională: agricultor alături de părinții săi, ajutor de fierar și tăietor de lemne (1943-1948); tractorist la GAS „Dr. Alexandrov” din comuna Mircea Vodă, jud. Tulcea (ian. 1948-sept. 1949); redactor la rubrica „Viața de partid” a ziarului *Drumul socialismului*, organ al Comitetului Raional de Partid Tulcea (1 mart.-25 mai 1951); lucrător în Biroul Evidență al Direcției Cadre din Direcția Generală Politică a MAI (2 oct. 1951-1 oct. 1952)¹; șef de birou în Direcția Cadre a DGSS (1 oct. 1952-sept. 1953); locțiitorul șefului Serviciului Evidență din Direcția Cadre a MSS, apoi MAI (sept. 1953-30 iun. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost retrogradat în funcția de șef al Biroului II din Serviciul III – Direcția cadre a MAI (30 iun. 1956-1 dec. 1964). Biroul II se ocupa, printre altele, și cu întocmirea formelor pentru acordarea decorațiilor, actelor de pensionare, legitimațiilor MAI ale ofițerilor. În 1963, maiorul de Securitate Cazacioc Ion a participat la elaborarea proiectului de decret pentru instituirea și înmânarea decorației „În Serviciul Patriei Socialiste”. De asemenea, a fost locțiitor al șefului Serviciului Cadre și Învățământ din DGPCM/DGP (1 dec. 1964-1 aug. 1973); ofițer specialist principal II, responsabil cu problemele legate de învățământ din Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 aug. 1973-aug. 1977); șeful Serviciului Cadre și Învățământ din DGP (aug. 1977-1982).

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1974).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1954); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „A V-a aniversare a RPR” (1957); medalia „Muncii” (1959); medalia „Meritul Militar”, clasa I (1961); medalia „A 40-a aniversare a înființării PCR” (1961); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsa gravă de vigilență de care a dat dovadă – a lăsat deschis un fișet cu documente secrete (1952); zece zile de arest pentru consum excesiv de băuturi alcoolice și provocare de scandal (1960).

1. Aici a rămas până la 1 octombrie 1952, când Direcția Generală Politică s-a desființat, iar Direcția Cadre a acestei direcții s-a unificat cu Direcția Cadre a DGSS.

CĂPĂLĂU FLOREA, căpitan.

Activitatea profesională : inspector de cadre în Secția Cadre a DIP (1953) ; șeful Grupei Anchete din Serviciul Cadre al DIP (31 aug. 1954) ; șeful Grupei Inspecții Speciale din Serviciul Cadre al DPLC (9 nov. 1954-16 aug. 1955) ; șef al Biroului Transporturi Deținuți din Penitenciarul Văcărești (?-1 mai 1959) ; ofițer la Grupul de Pază și Escortare din MAI/UM 0168 București (1 mai 1959-?).

CĂRĂMIDARU ION ALEXANDRU, maior, f.s. (n. 14 mart. 1925, com. Dărăbani, jud. Botoșani).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : frizer.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946.

Studii civile : șapte clase elementare.

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1950).

Activitatea profesională : loțiitor politic de companie la Centrul de Instrucție nr. 4 Securitate Dorohoi/UM 0976 (7 nov. 1950-1 iul. 1956) ; loțiitor politic la Penitenciarul Suceava (1 iul. 1956-1 iul. 1957) ; șef de secție, instructor politic și lucrător politic în Secția Politică din DGPCM (1 iul. 1957-1 ian. 1959) ; loțiitor politic la Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 Brăila-Tichilești (1 ian. 1959-1 iun. 1961) ; loțiitor politic la Penitenciarul Târgșor (1 iun. 1961-1 apr. 1963) ; loțiitor politic la Colonia de Muncă Vadu Oii/formațiunea 0334 (1 apr. 1963-15 aug. 1964).

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1953) ; căpitan (1956) ; maior (1963).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954) ; medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958).

CĂRBUNARU VASILE RADU, colonel, d.p. nr. 5758 (n. 29 sept. 1927, com. Ulmu, jud. Brăila ; d. 2002).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1950 și PMR din 1958.

Studii civile : șapte clase în satul Cireșu din comuna Scărlătești, județul Brăila (1934-1941) ; Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București, secția umanistă (1957-1961).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție nr. 13 Securitate Sibiu (22 nov. 1949-22 apr. 1950) și Compania Pază Penitenciare (Garda Penitenciarului Pitești) din Regimentul 1 de Securitate București (22 apr. 1950-sept. 1951). Cât timp a efectuat stagiul militar pe lângă Penitenciarul Pitești, a îndeplinit funcțiile de caporal de schimb și conducător de lecții politice. În perioada septembrie-noiembrie 1951 s-a aflat împreună cu compania sa la sediul regimentului din Băneasa-București.

Studii militare : Școala de Ofițeri Penitenciare Jilava (22 nov. 1951-6 mart. 1953) ; Facultatea de Arme și Spate, Secția Conducere Spate din Academia Militară Generală (1 oct. 1961-1 oct. 1964) ; curs de perfecționare aparat financiar, înzestrare, servicii la Direcția Serviciilor din MAI/UM 0230 București (15 ian.-18 apr. 1969) ; curs de perfecționare pentru servicii, profil AFV la UM 0900 Grădiștea (13 oct.-13 dec. 1975).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească și la diferiți proprietari de pământ din comuna natală (1941-1946 și 1947-nov. 1949) ; muncitor necalificat la CFR, Secția Linii, comuna Scărlătești (1946-1947). În noiembrie 1951 a intrat în corpul sergenților reangajați al DGPCUM, fiind repartizat în funcția de comandant al grupe de pază la Penitenciarul Văcărești (5 nov.-22 nov. 1951) ; instructor și loțiitor-șef în Biroul în Serviciul Pază și Regim al DIP/UM 0618 București (6 mart. 1953-1 sept. 1954) ; comandant (cu delegație) la Penitenciarul Constanța (1 sept. 1954-1 apr. 1955) ; ajutor de serviciu al comandantului la Penitenciarul Văcărești (1 apr. 1955-1 aug. 1959) ; inspector principal în Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 aug. 1959-30 sept. 1961) ; inspector principal A în Direcția Pază din DGPCM (1 nov. 1964-1 febr. 1966) ; director adjunct administrativ/loțiitor-comandant pentru servicii la ISRM Păltiniș (1 febr. 1966-30 sept. 1969) ; șef al Secției AFV (1 oct. 1969-1 aug. 1973), ofițer specialist II (1 aug. 1973-1 aug. 1977), ofițer specialist I (1 aug. 1977-1 apr. 1978), ofițer specialist principal II și III și șef al compartimentului AFV, Gospodării Agricole Ajutătoare din Serviciul Asigurare Materială din DGP (1 apr. 1978-oct. 1987). A trecut în retragere la 31 octombrie 1987 prin Decretul Prezidențial nr. 195.

Grade succesive : sergent (nov. 1951) ; sublocotenent (mart. 1953) ; locotenent (aug. 1954) ; locotenent-major (aug. 1957) ; căpitan (aug. 1961) ; maior (aug. 1967) ; locotenent-colonel (aug. 1975) ; colonel (aug. 1980).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1977).

Pedepse : „muștrare scrisă” pentru superficialitate în muncă (dec. 1955) ; zece zile de arest la garnizoană pentru că a fost găsit căzut și în stare de ebrietate în Gara de Nord (apr. 1956) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru neglijență în serviciu (mart. 1957) ; „muștrare severă la adunarea ofițerilor” pentru că a folosit bătaia în educarea minorilor (aug. 1966) ; „muștrare severă” pentru trimiterea cu întârziere a unor lucrări la DGPCM (oct. 1966) ; „muștrare scrisă” pentru lipsă de control asupra subordonaților (apr. 1969).

CÂRNARU FLOREA TUDOR, colonel, d.p. nr. 6104 (n. 29 oct. 1947, com. Seaca, jud. Teleorman ; d. 31 iul. 1997).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1962 și membru PCR din 1974 ; secretar al Organizației UTC din Penitenciarul Jilava (1973) ; secretar adjunct al Organizației de Bază a PCR din Penitenciarul Mărgineni (1981).

Studii civile : Școala Generală nr. 3 din Alexandria (1954-1961) ; Liceul „A.I. Cuza” din Alexandria (1961-1966) ; Facultatea de Drept din cadrul Universității din București (1973) ; curs postuniversitar de specializare în criminologie (1983).

Stagiul militar : UM 01750 Turnu Măgurele – MFA (febr. 1966-1967).

Studii militare : cursul scurt de 45 de zile (subofițeri de rezervă) la UM 01750 (1967) ; Școala de Ofițeri Activi MAI nr. 2, profil penitenciar/UM 0564 București (1968-1971) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor MAI cu funcții de conducere de la Dumbrăvița (1972) ; curs de perfecționare cu durata de două luni organizat la Școala Militară pentru Perfecționarea Cadrelor Active și Pregătirea Ofițerilor de Rezervă/UM 0900 Grădiștea¹, pe profil de contraspionaj, arma Securitate (1979) ; curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare, București (15 oct.-13 nov. 1986).

Activitatea profesională : după absolvirea liceului a lucrat o scurtă perioadă în cadrul Întreprinderii Regionale de Combustibili București. La 15 iulie 1967 a fost încadrat la ISRM Alexandria ca educator, unde a lucrat până în 1968. După absolvirea Școlii de Ofițeri a MI, a fost repartizat la Penitenciarul Jilava și numit ofițer de serviciu, funcție în care a rămas până în aprilie 1974, când a fost avansat la funcția de ofițer instructor III – cultural educativ. În octombrie 1974 a fost promovat în aparatul central al DGP și numit instructor la Serviciul Pază și Regim, în compartimentul de evidență a deținuților. Trei ani mai târziu, în martie 1977, va fi promovat în funcția de locțiitor pentru pază și regim la Penitenciarul Tulcea. Odată cu desființarea penitenciarului (31 iulie 1977), a fost mutat, la cerere, la IJ Tulcea al MI, arma Securitate, unde a îndeplinit mai multe funcții, până în iulie 1979², când a fost transferat, din nou, la penitenciare, în funcția de locțiitor pentru pază și regim la Penitenciarul Mărgineni (1979-1985). În perioada aprilie 1985-iulie 1989 a fost comandant la Penitenciarul Mărgineni, după care, în urma unor măsuri organizatorice luate de conducerea ministerului, la 1 august 1989, a fost mutat și numit ofițer instructor de pază la Penitenciarul Galați. La 5 noiembrie 1989, maiorul Cârnaru adresa ministrului adjunct al MI, general-maior Gheorghe Dănescu, o cerere pentru a fi mutat de la Penitenciarul Galați la o unitate mai aproape de casă (SSMRM Găești, Penitenciarul Târgșor sau Colibași). Iată un scurt fragment din acest document :

Am fost și sunt în continuare un ofițer disciplinat și am executat întotdeauna ordinele superiorilor mei, ale conducerii Ministerului de Interne, iar ca membru PCR am fost și sunt un comunist devotat trup și suflet conducerii superioare a partidului, a politicii sale înțelepte, având în față exemplul luminos al genialului nostru strateg, erou între eroii neamului, secretarul general al PCR, Președintele Republicii Socialiste România, Comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

1. UM 0900 era indicativul pentru Școala de Perfecționare a Ofițerilor de Securitate de la Grădiștea. La data când locotenentul-major de Securitate Cârnaru a absolvit acest curs, locțiitor al comandantului acestei școli era generalul-major de Securitate Mihail N. Caraman.
2. La IJ Tulcea al MI, locotenent-major de Securitate Cârnaru, ofițer specialist III la compartimentul UM 0920/A – Tulcea, i-a avut colegi, după cum reiese dintr-o autobiografie aflată în dosarul personal, pe : col. Ioan Costică, șeful Securității județene Tulcea, col. Enache Dumitru, șeful Biroului Personal și Învățăământ al IJ Tulcea al MI, maior Mihalache Constantin, ofițer la Securitatea Tulcea.

De asemenea, a fost comandant la Penitenciarul Mărgineni (1 ian. 1990-1996). În noaptea de 26 spre 27 iunie 1990, de la spitalul orașenesc din Moreni au evadat doi deținuți de drept comun. În urma acestei evadări (așa cum reiese dintr-o notă-raport a șefului DGP, general-maior Gheorghe Boștină, adresată ministrului de Interne, Doru Viorel Ursu), conducerea penitenciarului

a luat măsura alarmării cadrelor printr-o sirenă ce este amplasată în incinta penitenciarului ; se utilizează această metodă deoarece majoritatea cadrelor locuiesc în cele 4 blocuri din imediata vecinătate a unității. Auzind semnalele respective, circa 400 de deținuți, din cei 1.354 existenți în penitenciar, au ieșit din camere în curtea zonei de deținere, prin deschiderea ușilor de către condamnații internați la infirmeria unității, s-au dedat la acte de dezordine, au luat ostateci doi subofițeri supraveghetori, intenționând ca apoi să părăsească în forță zona de deținere. La sosirea comandantului în unitate, în încercarea de a intra în dialog cu liderii deținuților răzvrățiți, acesta a fost luat ostatec și amenințat cu un brici de bărbierit, sustras din frizeria unității. Fiind somați să înceteze acțiunea de răzvrățire, deținuții au refuzat să se supună, împrejurare în care doi subofițeri din grupa de intervenție au făcut uz de armă. În aceste condiții, au fost răniți doi deținuți, ambii fiind internați în spital, apreciindu-se că sunt în afara oricărui pericol. Ca urmare a acțiunilor întreprinse de comanda unității, s-a restabilit ordinea, iar 6 deținuți dintre cei care instigau la dezordine au fost transferați la Penitenciarul Craiova, urmând să execute anumite părți din pedeapsă în regim restrictiv¹.

De menționat este faptul că, în urmă cu câteva luni, în perioada 24-29 decembrie 1989, o altă revoltă izbucnise la Penitenciarul Mărgineni. Aceasta s-a soldat cu trei deținuți morți și alți șapte răniți.

A încetat din viață la 31 iulie 1997 în urma unui ulcer perforat.

Soția ofițerului, Cârmaru (Viga) Elisabeta, a fost subofițer la Penitenciarul Mărgineni (1984-1989) și la Miliția municipiului Târgoviște (1989-?).

Grade succesive : locotenent (1971) ; locotenent-major (1975) ; căpitan (1980) ; maior (1986) ; locotenent-colonel (1990) ; colonel (1993).

Decorații : Ordinul „Meritul militar” clasa a III-a (1976) și clasa a II-a (1988).

Pedepse : a fost sancționat în 1973 cu „muștrare” pentru preluarea cu întârziere a serviciului, iar în 1976 pentru părăsirea garnizoanei fără aprobare. În 1989 a participat la o vânătoare unde a împușcat un câprior fără a avea autorizație de împușcare. Pentru această abatere a fost pedepsit de ministrul de Interne.

CEACHIR VLADIMIR, locotenent-major, d.p. nr. 1275 (n. 2 apr. 1920, Ismail, Republica Moldova).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : dispecer CFR.

Studii civile : patru clase la Școala nr. 8 din Ismail (1927-1931) ; Liceul Teoretic din Chișinău (1931-1938) ; Școala de Mișcare și Comerț CFR (1940-1941).

1. AANP, fond Pază și Regim, dosar FN 1989/1990, referitor la evenimentele produse în perioada decembrie 1989-august 1990, soldate cu unele vătămări și decese în rândul deținuților, vol. I, ff.134-135. Notă-raport nr. S/31.826 din 28 iunie 1990, referitoare la evenimentele de la Penitenciarul Mărgineni, din noaptea de 26/27 iunie 1990.

Stagiul militar : efectuat în unitățile militarizate ale CFR, unde a avut ordin de mobilizare la lucru până în 1947.

Activitatea profesională : impiecat la Inspectoratul CFR Chișinău (1939-1940) ; referent administrativ la Direcția Comercială CFR București (1940-1942) și la Direcția Mișcare CFR București (1942-1944) ; șef de gară CFR într-o comună din județul Prahova (1944-1947) ; translator de limbă rusă la Comandamentul Sovietic din Ploiești (1944-1945 și 1947-mart. 1952) ; șef al Serviciului Planificare la „Aprozar” Ploiești (mart.-aug. 1952) ; translator de limbă rusă la Laboratorul Central de Cercetări Științifice din Câmpina, „Sovromutilajpetrolifer” – Uzina „1 Mai” din Ploiești și la „Sovrompetrol” – Institutul de Proiectări Rafinării din Ploiești (aug. 1952-1 mart. 1953) ; ofițer translator de limbă rusă în Direcția Paza Contra Incendiilor din MAI (1 mart.-oct. 1953) și în DIP și DLCM (oct. 1953-1 mai 1955) ; comandant la Colonia de Minori Dumbrăveni (1 mai 1955-29 febr. 1956) – minorii din această colonie munceau în beneficiul statului la GAS Dumbrăveni. Tatăl său, sublocotenentul în rezervă Ciachir Dumitru, a fost șef al gărzii lagărului de la Vapniarka (1942-1943). În această calitate a aplicat tratamente inumane deținuților internați aici. După război a fost judecat de Tribunalul Poporului (mai 1945-iunie 1946), în lotul „criminalilor de război și vinovați de dezastrul țării”, primind condamnarea la moarte. După trei ani de la încadrarea sa în MAI, ofițerii Direcției Cadre a MAI descoperă biografia tatălui său și propun scoaterea sa din MAI :

Tatăl său nu a fost încadrat politic. Înainte de 23 August 1944 a fost slt. – șef de gardă în lagărul Vapniarka. În acest lagăr a instigat deținuții de drept comun împotriva internaților politici, iar când se ajungea la conflicte a ordonat să se facă uz de armă contra internaților. Internaților politici le-a aplicat un regim barbar, și-a însușit de la aceștia o serie de obiecte de valoare. Pentru aceste fapte, în 1945 a fost judecat cu primul lot al criminalilor de război și condamnat la moarte. Menționăm că lt.-major Ciachir Vladimir nu a arătat nimic până acum din cele de mai sus. Întrebat fiind din ce cauză nu a arătat aceste fapte ale tatălui său, a declarat că din frica de a nu fi scos din Ministerul Afacerilor Interne și ca să poată ocupa o muncă de răspundere cu un salariu mai mare. (...) Având în vedere faptele tatălui lt.-major Ciachir Vladimir, cât și faptul că a ascuns acest lucru, propunem să fie scos din Ministerul Afacerilor Interne conform art. 40 aliniatul „d” și art. 42 cu drept de asistență socială¹.

A fost trecut în rezervă la 29 februarie 1956 prin ordinul MAI nr. 1850.

Grade succesive : locotenent (1953) ; locotenent-major (1955).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru dezinformarea conducerii Serviciului Politic al DPLC în legătură cu munca politică din Colonia de Minori Dumbrăveni (nov. 1955) ; „observare” deoarece nu a raportat conducerii DPLC modul în care a fost întâmpinat cel de-al II-lea Congres al PMR (ian. 1956).

1. „Referat de cadre” din 10 februarie 1956, întocmit de Serviciul IV din Direcția Cadre a MAI. Documentul este semnat de șeful Serviciului IV, maiorul Mateescu M., și de căpitanul Diaconiu D., șef de birou în același serviciu.

CEAUȘU IONEL, locotenent.

Activitatea profesională: ofițer instructor III în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (mart. 1988).

CEAUȘU VASILE GHEORGHE, colonel, f.s. (n. 12 mart. 1931, Chișinău, Republica Moldova).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: funcționar inferior.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: mecanic auto.

Studii civile: școala elementară și liceul.

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1952).

Studii politice: Școala de Partid de un an.

Activitatea profesională: locțiitor politic la UM nr. 4 Ocnele Mari (iun. 1952); locțiitor politic (1 nov. 1952-1 mart. 1954) și instructor politic la Colonia de Muncă Chilia Veche (1 mart.-1 oct. 1954); instructor politic I în Serviciul Politic al DPLC/secția politică a DGPCM (1 oct. 1954-1 nov. 1957); șef al Serviciului Contrainformații Militare din ISJ Dolj (1985); ofițer la Direcția a IV-a din DSS (1989).

Grade succesive: locotenent (1952); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (?); locotenent-colonel (?); colonel (?).

CHETRARU IOAN MIHAI, locotenent, d.p. nr. 1921 (n. 1 nov. 1925, com. Dersca, jud. Botoșani).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: agricultor.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1933-1940).

Stagiul militar: Regimentul 2 Roșiori Târgoviște și Școala de Tancuri din București (mart. 1948-oct. 1949).

Studii militare: Școala de Miliție Călare din Brașov (1-20 ian. 1950); Școala de Ofițeri Operativi din București – DGSP (20 ian.-iun. 1950).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (1940-1948 și oct. 1949-1 ian. 1950); șef al Biroului Inspecții din Penitenciarul Cluj Tribunal (11 iun. 1950-25 ian. 1951); referent-șef în Serviciul Inspecții din DGP¹ (25 ian.-16 aug.

1. La 1 iulie 1951 a fost numit șef al problemei II în cadrul DGP. Câtă vreme a deținut funcții în Serviciul Inspecții din DGP, sublocotenentul de Securitate Chetraru, la fel ca toți ofițerii din acest serviciu, s-a aflat într-o dublă subordonare, atât față de DGP, cât și față de DGSP/DGSS. În toate dosarele personale ale ofițerilor care se ocupau cu munca de contrainformații în Serviciul Inspecții al DGP (la începutul anilor '50), se găsesc documente întocmite de organele de Securitate care aveau legătură cu munca profesională a ofițerilor respectivi. Astfel, foaia de notare întocmită pe numele sublocotenentului Chetraru Mihai (referent-șef în Serviciul Inspecții din DGP, ajutor de șef și șef al Biroului Inspecții din UM nr. 5 Bicaz și lucrător operativ la Direcția a VII-a din DGSS), pentru intervalul 1 iunie 1951-1 iunie 1952, este întocmită de Direcția a VII-a din DGSS și semnată de locotenent-colonelul Stoilescu Coman, șeful

1951); ajutor de șef și șef al Biroului Inspecției din UM nr. 5 Bicaz (aug. 1951-28 ian. 1953); ofițer la Colonia de Muncă Fundulea (28 ian.-1 mart. 1953). Odată cu înființarea Coloniei de Muncă Onești/formațiunea 0665, Chetraru a fost numit șef al Biroului Producție (1 apr. 1953-?); de asemenea, a fost ofițer de serviciu responsabil cu regimul deținuților la Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (iun. 1954-1 febr. 1956); comandant al plutonului de pază la Colonia de Minori Sfântul Gheorghe (1 febr.-30 iun. 1956). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956 prin ordinul MAI nr. 3270.

Grade succesive: sublocotenent (iun. 1950); locotenent (1954).

Pedepse: „mustrare scrisă” pentru că a condus de mai multe ori mașina formațiunii 0665 Onești, fără a avea acest drept (sept. 1953).

CHIRIȚĂ IOAN IOAN, angajat civil, d.p. nr. 2140 (n. 11 iul. 1927, com. Retevoiești, jud. Argeș).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: mic-burghez (învățător).

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947; secretar al organizației UTM din Serviciul Penitenciare al MAI (1953).

Studii civile: șase clase în comuna natală (1934-1940); șase clase la liceul „Dinicu Golescu” din Câmpulung Muscel, Liceul de Băieți „Octavian Goga” din Găești și Liceul „Gheorghe Lazăr” din București (1940-11 iun. 1948).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție nr. 24 Grăniceri Tășnad (20 nov. 1949-15 nov. 1951).

Activitatea profesională: gardian scriitor, impiegat și referent principal la Serviciul Personal din DGP (iul. 1948-1 mai 1949); referent principal la Penitenciarul Văcărești (1 mai-20 nov. 1949); referent-șef la Direcția Cadre din DGP (15 nov. 1951-iul. 1952); șef al secretariatului Direcției Administrative din DGPCUM (iul.-nov. 1952); secretar al Direcției Producție (nov. 1952-9 mart. 1953) și șef al Serviciului Secretariat din Serviciul Penitenciare al MAI (nov. 1952-nov. 1953); locțiitor și șef al Serviciului Secretariat din DIP/UM 0618 București (nov. 1953-15 iun. 1954); locțiitor al șefului Secției Administrative din DIP/UM 0618 București (15 iun. 1954-?). În toamna anului 1954, a fost scos din MAI pentru că și-a însușit anumite sume de bani provenite din falsificarea unor referate pentru aprobarea unor foi de drum. Direcția Miliției Capitalei l-a reținut și i-a deschis un dosar de anchetă pentru a fi deferit procuraturii militare.

CHIRU ILIE, căpitan.

Activitatea profesională: șef de Secție (?-1 ian. 1956) și șef al Serviciului Pază și Regim din DPLC/DGPCM (1 ian. 1956-25 iul. 1957).

direcției, și de adjunctul acestuia, maiorul Cosma Augustin. Documentul se încheie cu propunerea de scoatere a ofițerului Chetraru din rândul cadrelor Securității, pentru că nu și-a dezvoltat munca cu agentura la UM nr. 5 Bicaz, dar și pentru că nu avea o atitudine intransigentă față de deținuți.

CHIȘ VASILE IOAN, general de divizie, d.p. nr. 6130 (n. 11 mai 1949, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1963 și membru PCR din 1968 ; secretar al Comitetului UTC din Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9/UM 0191 București – DGP (1972) ; secretar al Comitetului UTC din Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova/UM 0402 și membru în Comitetul Orășenesc de la Hârșova al UTC (1973-?) ; secretar al BOB al PCR din Penitenciarul Arad (1983-1984).

Studii civile : Școala Generală nr. 10 din Cluj (1956-1963) ; Liceul nr. 14 din Cluj (1963-1967) ; Facultatea de Drept din cadrul Universității București, învățământ fără frecvență (1967-1972) ; curs postuniversitar de criminologie la Facultatea de Drept din cadrul Universității București (1983) ; doctor în drept (?).

Studii militare : după terminarea liceului a fost recrutat de DGP pentru a urma Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2/UM 0564, profil penitenciar (30 aug. 1967-1 aug. 1970) ; curs, arma Securitate, profil puncte de control-treceri frontieră, organizat la UM 900 Grădiștea (1-30 nov. 1978) ; curs de reciclare organizat la cursul de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar, din București (oct. 1985).

Studii politice : Universitatea Politică și de Conducere din cadrul Cabinetului pentru Activitatea Ideologică și Politico-Educativă de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR (1978-1982).

Activitatea profesională : comandant de pluton și de companie de elevi (1 aug. 1970-1 febr. 1972) ; șef de club la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9/UM 0191 București – DGP (1 febr. 1972-1 aug. 1973) ; profesor I, comandant de companie (1 aug.-1 oct. 1973) și profesor principal la catedra de științe socio-politice, disciplina „Probleme ale fărâșirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, din Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova/UM 0402 (1 oct. 1973-1 dec. 1975) ; ofițer instructor III pentru probleme cultural-educative la Penitenciarul Jilava (1 dec. 1975-1 mart. 1977) ; ofițer instructor IV în Direcția Pază și Regim din DGP (1 mart.-1 aug. 1977). De asemenea, a fost ofițer PCTF I la Punctul de Control Traficul Frontierei de la aeroportul București-Otopeni/UM 0200, Direcția de Pașapoarte, Evidența Străinilor și Controlul Trecerii Frontierei din MI (1 aug. 1977-1 mai 1980). În 1979 a lucrat în activitatea de trafic la controlul pașapoartelor atât la intrarea, cât și la plecarea din țară. A reușit să descopere peste 23 de cetățeni dați în urmărire cu diferite consemne, dar și doi cetățeni străini asupra cărora era instituită interdicția de intrare în țară. A fost ofițer instructor II în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 mai 1980-1 iun. 1983). Odată cu reînființarea Penitenciarului Arad, în 1983 a fost numit în funcția de locuitor al comandantului pentru pază și regim la acest penitenciar (1 iun. 1983-20 mart. 1986). A fost și comandant la Penitenciarul Craiova (20 mart. 1986-15 iul. 1988) ; șef al Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (15 iul. 1988-?) ; locuitor-șef al directorului general al DGP (1 febr.-31 aug.

1990) și director general al DGP (1 dec. 1990-30 apr. 1997); consilier juridic al ministrului Justiției (2001). A fost trecut în rezervă la 30 aprilie 1997 din motive medicale prin Decretul Prezidențial nr. 173.

De-a lungul carierei sale Ioan Chiș a publicat mai multe cărți și studii de specialitate despre sistemul penitenciar românesc.

Grade succesive: locotenent (1970); locotenent-major (1974); căpitan (1979); maior (1985); locotenent-colonel (1989); colonel (1990); general de brigadă/general-maior (1993); general de divizie (1996).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1975).

Pedepse: cinci zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru atitudine de nesupunere în serviciu (1974); „muștrare scrisă” pentru nerespectarea regulilor privind accesul persoanelor străine în unitate (1986).

CHIȘU (CHIȘ) BAZIL TARFIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 5530 (n. 5 iun. 1927, com. Săndulești/Copăcenii, jud. Cluj; d. 1989).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: ajutor miner.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1945 și membru PCR din 1947; secretar al Organizației de Bază UTC din comuna natală (1948-1949).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1933-1941); Școala Medie nr. 3 MAI, secția serală (?-1964).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (20 sept. 1949-1 sept. 1950) și Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (1 sept.-30 oct. 1950); curs de reciclare, profil penitenciar, la UM 0900 Grădiștea (17 mai-29 iun. 1976).

Studii politice: Școala de Partid de doi ani de pe lângă Comitetul Regional de Partid Cluj (1958-iul. 1960).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (1941-1943, 1944-1945 și 1947-1948); muncitor necalificat la Fabrica de Cement din Turda (1945-1947) și la Fabrica de Cărămizi SILICA din Turda (30 sept. 1948-1 mart. 1949); muncitor necalificat și ajutor de miner la Minele ACXEX/Întreprinderea de Exploatare și Cercetări Miniere din comuna Copăcenii, județul Cluj (mart.-sept. 1949). A fost locuitor politic la Penitenciarul Brașov (1 nov. 1950-29 sept. 1951). La data de 1 mai 1951, întreg penitenciarul se afla în consemn din pricina unui concurs internațional de schi care avea loc în Poiana Brașov. Tânărul locotenent Tarfin primise ordin să nu părăsească penitenciarul și să întărească paza acestuia. Consemnul a fost încălcat, ofițerul plecând împreună cu directorul Păcuraru Loghin și cu șeful Biroului Inspecției, sublocotenentul Asandei Pavel, la un picnic într-o pădure aflată în apropierea unității. Cu această ocazie, au consumat 120 de litri de vin și l-au scos pe deținutul Sandor Arpad din penitenciar pentru a le cânta la acordeon și a le crea bună-dispoziție. Un referat de cadre întocmit pe numele lui Chișu Tarfin de către Direcția Cadre a MAI

menționează motivele scoaterii ofițerului din munca politică și trecerea sa în munca profesională :

Pe lângă unele rezultate obținute în această muncă, ofițerul a comis și o serie de abateri, astfel de repetate ori s-a prezentat în unitate în stare de ebrietate, fapt ce făcea să fie compromis în fața cadrelor. Față de oameni avea o atitudine respingătoare, adresându-se față de ei cu cuvinte jignitoare. La 1 mai 1951, în timp ce unitatea sa se găsea în consemn, împreună cu alți ofițeri și rude ale acestora a organizat un chef la pădure unde a scos un deținut și le-a cântat din acordeon. În urma acestor abateri Lt. Maj. Chiș Tarfin a fost discutat în Adunarea generală de partid și sancționat cu excluderea din partid și scos din munca politică¹.

După ce a făcut contestație la hotărârea de excludere din PMR, Comisia Controlului de Partid a anulat în 1954 excluderea și i-a redat ofițerului calitatea de membru de partid cu vechimea din 1945. A fost șef al Biroului Producție la UM nr. 1/Colonia MAI Capul Midia (1 iul. 1951-1 dec. 1952). În studiul „Colonia de Muncă Capul Midia : punct terminus al Canalului suferinței”, publicat pe site-ul CNSAS, autorii, Monica Grigore și Oana Ionel, afirmă, citând documente ale Direcției Instanțelor Militare, că printre cadrele care băteau deținuți la Capul Midia s-a aflat și locotenentul Chișu Tarfin :

Medicul deținut Ștefan Nițescu declara că și subalternii lui Liviu Borcea loveau deținuții chiar pe șantiere atunci când li se părea că munca nu se desfășura într-un ritm rapid. Chiar Liviu Borcea spunea că băteau și cadrele din subordinea sa, recunoscând că erau influențate de comportamentul său. Subordonații săi, precum locotenentul Chiș Tarfin și sergentul Mircea Oancea, au legat un deținut de mâini și l-au bătut în timpul unei anchete, faptă pedepsită cu cinci zile de arest².

De asemenea, a fost șef al Secției Producție din Centrul de Coordonare Constanța/formațiunea 0722 (1 dec. 1952-1 oct. 1953). În urma desființării Centrului de Coordonare Constanța, Tarfin a fost mutat în aceeași funcție la formațiunea 0893 Poarta Albă (1 oct.-1 dec. 1953) ; șef al Biroului Pază și Regim (1 dec. 1953-1 dec. 1954) și locțiitor de comandant pentru Spate³ la formațiunea 0957 Dăeni (1 dec. 1954-1 iul. 1955) ; comandant la Colonia de Muncă Brad Musariu/formațiunea 0972⁴ (1 iul. 1955-1 dec. 1958) ; comandant la Colonia de Muncă Crâșcior/formațiunea 0330⁵

1. Referatul este semnat de locotenent-colonelul Regenstraich Lazăr, șef de serviciu în Direcția Cadre a MAI, și locotenentul-major Anton N., șef de birou în Direcția Cadre a MAI. Documentul este datat 19 februarie 1957, ff. 12-14.
2. <http://www.cnsas.ro/Publicatii/Colonia.pdf>, 23 noiembrie 2007.
3. În terminologia militară a anilor '50-'60, termenul „Spate” desemna totalitatea unităților și subunităților care se ocupau cu asigurarea materială a efectivelor MAI. Prin ordinul MAI nr. 3.056 din 1 octombrie 1968, denumirea de „Spate” a fost înlocuită cu „Servicii”, iar denumirea de „Serviciul Spate” din DGP s-a schimbat în „Serviciul Înzestrare și Administrație”. Arhiva MIRA, fond Direcția organizare mobilizare și operații, inventar 12.778, dosar nr. 3/1968, f. 99.
4. Colonia de Muncă Brad Musariu/formațiunea 0972 a fost înființată ca formațiune independentă la 29 iunie 1955 prin ordinul MAI nr. 500.
5. Colonia de Muncă Crâșcior/formațiunea 0330 Crâșcior a fost înființată la 1 mai 1960 prin ordinul MAI nr. 1978 (până la acea dată fusese secție a formațiunii 0972 Brad Musariu). Acestei formațiuni i-au fost repartizate un număr de 72 de funcții din care : șase ofițeri, 55 sergenți reangajați și 11 angajați civili. Conform Ordinului MAI nr. 2502 din 1 octombrie 1961, formațiunea 0330 Crâșcior s-a desființat și a redevenit secție subordonată formațiunii 0972 Brad Musariu.

(20 aug. 1960-1 mai 1961); locțiitor comandant la Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 Brăila (1 mai 1961-1 apr. 1962); șef al Secției „Tichilești” din Penitenciarul Brăila (1 apr. 1962-1 iul. 1964); ofițer de serviciu prim (1 sept. 1964-1 aug. 1967 și 1 aug. 1972-1977) și comandant al Secției „Piatra Frecăței” din cadrul Penitenciarului Brăila (1 aug. 1967-1 aug. 1972); lucrător de cadre la Sucursala CEC Brăila (iul. 1978).

Fiii locotenent-colonelului de penitenciare Chișu Tarfin sunt: scriitorul și realizatorul de televiziune Dan Chișu (n. 21 iul. 1955, com. Dăeni, jud. Tulcea) și istoricul și criticul literar Lucian Chișu (n. 26 mart. 1952, mun. Constanța).

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1963); locotenent-colonel (1969).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1957); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1966); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1970).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru că a anchetat deținuți la UM nr. 1 Capul Midia, fără a avea aprobarea organului ierarhic superior (1952); opt zile de arest pentru că nu a exercitat controlul asupra evidenței și circulației bunurilor din formațiunea 0957 Dăeni (1955); 20 de zile de arest la Comandatura Militară pentru evadarea unui deținut din formațiunea 0972 Brad Musariu (?); „observare scrisă” pentru comoditate și lipsă de control în muncă (1957); „ordin observator” pentru netrimiteră la termen a dărilor de seamă cu realizările fizice și financiare obținute din prestări de servicii pe luna aprilie (1958); cinci zile de arest pentru că nu a rezolvat unele lipsuri constatate de un control al DGPCM (1958); 20 zile de arest pentru neluarea unor măsuri pentru prevenirea incendiilor (1962); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în munca de pază (1963); „muștrare prin ordin” pentru că nu a efectuat perchezițiile în mod corespunzător (1964); „muștrare scrisă” pentru lipsuri în activitatea profesională (1967); „observare scrisă” pentru întârzierea la o convocare a conducerii DGP (1967).

CHIVU ȘT. ECATERINA, angajat civil.

Activitatea profesională: șefă a Serviciului Secretariat din DUM (8 aug. 1951).

CIMPOEȘU NICOLAE CONSTANTIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 234 (n. 9 oct. 1924, com. Racova, jud. Bacău).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: mecanic ajustor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1944 și PCR din 1945; activist bugetar la resortul de cadre al CJ Ploiești al PCR (1946-sept. 1949); instructor la Secția Industrie Grea (sectorul mine și petrol) a CC al PMR (sept. 1950-mai 1951).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1931-1938) ; Școala Profesională de Ucenici Industriali de pe lângă Rafinăria Teleajen din Ploiești (1939-1943) ; Școala Muncitorească de trei ani din Suceava (1957-1960).

Stagiul militar : Regimentul 9 Artilerie Ploiești (1944-1945). A luat parte la luptele împotriva armatei germane din zona Slănic – Vălenii de Munte.

Studii politice : Universitatea de Partid „Ștefan Gheorghiu” (sept. 1949-sept. 1950) ; Școala Economică de Partid de doi ani de pe lângă Comitetul Raional Tulcea al PMR (1963-1965).

Activitatea profesională : ucenic și lucrător (ajustor mecanic) la Rafinăria Teleajen din Ploiești (1939-1944) ; șef de birou în Direcția Cadre a MAI (mai 1951-nov. 1952) ; șef al Serviciului Cadre din Direcția Regională MAI Brașov (nov. 1952-nov. 1953) ; șeful Biroului I din Serviciul Cadre al DIP (nov. 1953-oct. 1954) ; șef de birou în Serviciul Cadre al DPLC (nov. 1954-1 iul. 1956). De asemenea, a fost comandant la Penitenciarul Suceava (1 iul. 1956-1 ian. 1958). În anii '50, deținuții de drept comun și deținuții politici închiși la Penitenciarul Suceava se aflau la dispoziția Securității : anchetatorii veneau și desfășurau interogatorii în cadrul penitenciarului, multe dintre acestea sub violențe fizice. Deținuții politici erau încarcerați la etajul al II-lea al închisorii (aici se afla și arestul Securității). Neajunsurile administrative ale penitenciarelor din Suceava și Botoșani, în anii '50, sunt în mare parte sinonime cu perioada în care Cimpoeșu a gestionat activitatea unităților. Serviciul Cadre din DGPCM a atașat la dosarul său de cadre un document din care reies următoarele : nu a controlat suficient activitatea subalternilor, tolerând mai multe abateri și lipsuri ale acestora ; nu a condus corespunzător activitatea unității, fapt pentru care a fost pedepsit de mai multe ori cu zile de arest (în total peste 40 de zile) și avertizat pentru activitatea sa considerată defectuoasă, iar pe linie de partid a fost sancționat cu „muștrare”¹ (avea relații proaste cu organele locale de partid). Pe data de 1 ianuarie 1958, Penitenciarul Suceava s-a desființat, iar fenomenul detenției din zonă a fost absorbit de către Penitenciarul Botoșani. Cimpoeșu a devenit astfel comandantul Penitenciarului Botoșani începând cu anul 1958 (1 ian. 1958-1 oct. 1960). Pentru organele DGPCM, el a continuat să fie considerat necorespunzător, chiar și după ce a fost „retrogradat” la un penitenciar mai slab cotate, Tulcea (de categoria a II-a). De pildă, Cimpoeșu nu i-a sancționat pe cei care săvârșeau abateri. În 1963, din aceeași lipsă de control asupra subordonaților, 116 deținuți au fost eliberați înainte sau după termenul legal : 45 au fost puși în libertate cu șapte zile mai devreme, iar 71 deținuți, cu 598 de zile mai târziu. Pentru aceste fapte, Cimpoeșu a fost pedepsit doar cu „muștrare severă prin ordin”.

În 2007, ziaristul Laurențiu Mihu de la *Evenimentul Zilei* l-a intervievat pe fostul ofițer MAI :

Ev.Z. : Ați fost șef și în Direcția Cadre în Ministerul de Interne, nu doar director de penitenciar.

CN : Da, selectam oamenii. În inspectoratul ministrului, prin '50-'51, din 15 oameni câți erau au rămas vreo doi. Pentru restul am propus scoaterea din MI pentru că, după

1. „Referat de cadre” întocmit de Serviciul Personal al DGP. Documentul (nedatat) este semnat de șeful DGP, colonelul State Nicolae, și șeful Serviciului Personal din DGP, colonelul Buican Ștefan.

cum am învățat în școală, ne trebuie oameni cu origine sănătoasă, cu bază muncitorească. Or, ăia erau chiaburi.

Ev.Z. : *Nu conta competența ?*

CN: Nu. Doar la Arhivele Statului a fost nevoie de un director și chiar am trimis un chiabur pentru că știa limbi străine. Mergea să-l menținem, dar nu să-l facem general. [...]

Ev.Z. : *Așadar, subordonatul Gavrilii bătea.*

CN: Daaa! Avea o sete de bătaie serioasă când nu eram eu acolo.

Ev.Z. : *L-ai sancționat ?*

CN: I-am atras atenția, nu l-am pedepsit disciplinar.

Ev.Z. : *De ce ? Era „băiat bun” ?*

CN: Era ofițer pregătit, dar avea momente din astea.

Ev.Z. : *Și Dincă, Vasiliu ?*

CN: Vasiliu era cu pregătirea de luptă, nu s-a plâns nimeni.

Ev.Z. : *Dar de unde știați că bate Gavrilii ?*

CN: Îmi raportau deținuții.

Ev.Z. : *Aveau acest curaj ?*

CN: Da, doar făceam raport cu ei.

Ev.Z. : *Dar de ce nu l-ai sancționat ?*

CN: N-am sancționat pe niciunul care lovea deținuții, dar le-am zis că nu e regulamentar.

Ev.Z. : *Răutu de ce a declarat că v-a imitat permițând bătaia ?*

CN: Așa a declarat ?

Ev.Z. : *Da.*

CN: (tace) Dom'le, de schingiuire, la Botoșani, s-au ocupat securiștii. Mi-au cerut un pavilion și le-am dat. Ce făceau acolo nu mă interesa, nu eu făceam paza, ci doar aprobam mâncarea.

Ev.Z. : *Deci știați că acolo se practica tortura ?*

CN: Nu, ce, îmi dădeau mie voie să intru ?

Ev.Z. : *Erați comandant.*

CN: Dar nu aveam voie acolo.

Ev.Z. : *Erau totuși oameni bătuți pentru alt crez politic decât linia oficială.*

CN: Da, da, da.

Ev.Z. : *Era în regulă ? Nu v-ați întrebat dacă e bine ce face partidul pe care îl slujeați cu ei ?*

CN: Păi, nu mă interesa pe mine. Eu mi-am văzut de unitatea mea, să nu se bată, să se dea mâncare cum scrie la carte, jos pălăria.

Ev.Z. : *S-a făcut plângere penală contra dumneavoastră și sunteți acuzat de genocid.*

CN: Și pe cine am schingiuit eu ? Să-mi spună dacă am dat un bobârnac.

[...]

Ev.Z. : *Cum e și pensionar, și gospodar la asociație ?*

CN: Eu m-am descurcat peste tot și am 1.350 de lei pensie¹.

A fost și comandant la Penitenciarul Tulcea (1 oct. 1960-febr. 1967) ; comandant de secție la Penitenciarul Ostrov (1967-1968).

În perioada 1957-1967 a fost sancționat din diferite motive de cel puțin 20 de ori. Din cauza tuturor acestor lipsuri consemnate pe parcursul întregii sale activități, ca șef al celor trei penitenciare, s-a decis trecerea lui în rezervă în anul 1968 ca

1. „Torționari-șefi în comunism cuprinși de simțul datoriei”, *Evenimentul Zilei*, 30 octombrie 2007.

„necorespunzător” (conform articolului 43, litera a). din Statutul Corpului Ofițerilor și cu întocmirea actelor de pensionare în baza art. 9, alin. 1, din Decretul nr. 141/1967).

Grade succesive : locotenent (mai 1951); locotenent-major (dec. 1951); căpitan (1954); maior (1958); locotenent-colonel (?).

Decorații : medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964).

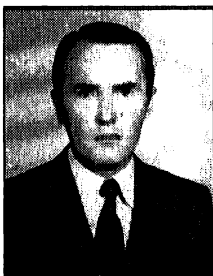
Pedepse : „muștrare scrisă” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1957); „muștrare scrisă” pentru că nu a informat la timp conducerea DGPCM asupra unor măsuri luate (1957); 20 de zile de arest la garnizoană pentru că nu a luat măsuri asupra cadrelor din subordine care au comis abateri și pentru că a indus în eroare conducerea DGPCM (1958); trei zile de arest la domiciliu pentru superficialitate în muncă (1960); zece zile de arest la garnizoană pentru că nu a respectat regulamentul de pază și regim aplicat deținuților (1960); „observare scrisă” pentru că a folosit autoturismul unității în interes personal (1962); cinci zile de arest la garnizoană pentru că a dovedit lipsă de răspundere în îndeplinirea sarcinilor trasate de conducerea DGPCM (1962); zece zile de arest la domiciliu pentru lipsă de control și îndrumare, dar și pentru proasta stare administrativ-gospodărească a Penitenciarului Tulcea (1963); „muștrare severă prin ordin” pentru lipsă de control și sprijin asupra subordonaților din sectoarele evidență, producție și a celor din comisia de propuneri pentru aplicarea Decretului nr. 720/1956 (1964); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru lipsuri grave în unitate (1964); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru lipsuri grave pe linie de Spate (1966); „muștrare prin ordin” pentru lipsuri privind folosirea deținuților la munci (1967).

CIȘMIGIU CONSTANTIN, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : lucrător de cadre (1 mart. 1959) și ajutor de ofițer control în Serviciul Cadre al DGPCM (iun. 1964); șeful Secției Control și Îndrumare din Serviciul Personal al DGP (24 mai 1968-1969); ofițer în Serviciul 14 din Direcția a IV-a a DSS (mai 1985); ofițer specialist principal în Serviciul 5/A din UM 0632 București (dec. 1986).

CIULEI CONSTANTIN, locotenent-major.

Activitatea profesională : șeful Biroului I Pază din Serviciul I (Pază și Regim) al DIP/UM 0618 București (15 ian. 1954).

CIUREL CONSTANTIN DUMITRU, colonel, d.p. nr. 6080 (n. 26 nov. 1942, mun. Turnu Severin, jud. Mehedinți).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș instalator caloriferist naval.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1955 și PCR din 1963; secretar al Organizației de Partid din Penitenciarul Tulcea (1983-1986) și membru în Comitetul de Partid din IJ Tulcea al MI (1984-1986).

Studii civile : șapte clase în comuna Flămânda (1949-1956) ; Școala Profesională de Ucenici de pe lângă Șantierele Navale din Turnu Severin (sept. 1957-1 iul. 1960) ; Școala Medie „Traian” din Turnu Severin (1960-1962) ; Liceul „Ion Neculce” din București (1965-1967) ; Facultatea de Drept din cadrul Universității din București (1974).

Stagiul militar : Batalionul de Tancuri din UM 01239 Topraisar (9 dec. 1962-12 nov. 1964).

Studii militare : Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM, profil penitenciar (1 sept. 1967-31 iul. 1970) ; curs de reciclare la Școala Militară pentru Perfecționarea Cadrelor Active și Pregătirea Ofițerilor de Rezervă/UM 0900 Grădiștea (nov. 1978).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1979).

Activitatea profesională : lăcătuș instalator la Uzina Mecanică din Turnu Severin (1 iul. 1960-1 dec. 1962 și 1 dec. 1964-23 oct. 1965) ; controlor prestări servicii manuale la Întreprinderea Prestări Servicii din București (26 oct. 1965-15 mai 1966) ; lăcătuș la Întreprinderea „Automatica” din București (25 mai 1966-20 iul. 1967) ; ofițer de serviciu prim (1 aug. 1970-1 mai 1971) și instructor cu pregătirea militară și de specialitate la Penitenciarul Jilava (1 mai-1 iun. 1971) ; instructor III și IV la Serviciul Cultural-Educativ/compartimentul cultural-educativ din cadrul Direcției Pază și Regim – DGP (1 aug. 1973-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977, a fost mutat în interes de serviciu la Direcția de Pașapoarte, Evidența Străinilor și Controlul Trecerii Frontierei din MI (UM 0200 București), în funcția de ofițer PCTF principal I la PCTF Aeroport București-Otopeni (1 aug. 1977-15 iun. 1983). În vara aceluiași an a revenit în DGP și a fost numit în funcția de locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Tulcea (15 iun. 1983-1 apr. 1986) ; locțiitor de comandant pentru pază și regim (1 apr. 1986-1 aug. 1989) și comandant la Penitenciarul Bacău (1 aug. 1989, 1992-?). A fost trecut în rezervă la 30 aprilie 1997 prin ordinul ministrului Justiției nr. 541/C.

Grade succesive : locotenent (1970) ; locotenent-major (1974) ; căpitan (1979) ; maior (1985) ; locotenent-colonel (1989) ; colonel (1995).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa I (1981) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1986).

Pedepse : „observare” pentru pierderea unui sigiliu de serviciu (1972).

CONSTANTIN I., angajat civil.

Activitatea profesională : șef al Gărzilor din DGP (24 febr. 1948).

CONSTANTINESCU I., angajat civil.

Activitatea profesională : șef al Serviciului Cadre din Direcția Administrativă a DGP (aug. 1949).

CONSTANTINESCU MARIN, general-maior (n. 29 ian. 1912, com. Gruiu, jud. Giurgiu).

Activitatea profesională : secretar al organizației PCR din Prefectura Poliției Capitalei (1947) ; comisar-șef în Prefectura Poliției Capitalei (?-18 febr. 1948) ; inspector general în DGP (18 febr. 1948-?) ; directorul Direcției Pază din DGP

(6 iul. 1951-?); comandant la formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (17 iun.-oct. 1953). Fostul deținut politic Remus Radina își amintește de întâlnirea cu Marin Constantinescu din toamna anului 1953 :

La sfârșitul lunii septembrie, toți deținuții politici din Galeș au fost transferați la Peninsula. Dar chiar a doua zi am fost lovit de sergentul Șerban, unul dintre cei mai criminali gardieni. Motivul : nu am fugit mai repede la numărătoare. Petre Iorgu, român macedonean din București, student, care îmi era prieten, a încercat să mă calmeze. Dar am fost dus la carceră, care și aici era acum din beton și betonul nu era uscat. Când mi-au comunicat pedeapsa de zece zile de carceră, am declarat greva foamei și am precizat că nu voi mânca niciodată în lagărul Peninsula. După câteva zile a sosit în lagăr colonelul Constantinescu, de la Direcția Penitenciarelor, care mi-a spus că dacă nu renunț la grevă mă aruncă în sârma ghimpată¹.

Scriitoarea Doina Jela îl menționează în lucrarea *Lexiconul negru* cu o întâmplare petrecută la Colonia de Muncă de la Peninsula, în vara anului 1953 :

În ziua de 17-18 iulie 1953, când lagărul trebuia evacuat complet, transporturile de deținuți urmând să plece spre nordul țării, pentru a pregăti litoralul în vederea celebrului „Festival al tineretului”, Marin Constantinescu a supravegheat personal operația. Atunci a fost văzut intrând în infirmeria unde erau bolnavii netransportabili de la Peninsula, cu o bătă în mână, iar câteva momente mai târziu bolnavi în cărje săreau pe ferestrele barăcii. Convocat pentru că un deținut declarase greva foamei, i-a cerut acestuia să renunțe la grevă, altfel îl aruncă în sârma ghimpată. Cum se știe, „aruncatul în sârme” era una dintre metodele de simulare a tentativei de evadare, soldată cu execuția. Avea în lumea deținuților și o a doua poreclă : Duba (cealaltă era Tunsu - n.a.). Fusese înainte tapițer².

A fost comandant la Penitenciarul Văcărești/UM 0349 București (nov. 1953-1957) și locțiitor al directorului general al DGPCM (1 nov. 1961, 2 febr. 1963, 15 dec. 1967).
Grade succesive : locotenent-colonel (iul. 1951).

CONSTANTINOIU GHEORGHE, maior.

Activitatea profesională : șeful Secției Intendență din Serviciul Spate al DGP (ian. 1967); adjunct al șefului Serviciului de Asigurare Materială din DGP (iun. 1971).

CONȚU NICOLAE NICOLAE, colonel, f.s. (n. 17 iun. 1926, com. Târlungeni, jud. Brașov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : părinții erau membri CAP, *Profesia de bază la încadrarea în MAI* : lăcătuș.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946.

Studii civile : Institutul de Științe Economice „V.I. Lenin” din București (1966); curs postuniversitar (1972).

1. Remus Radina, *Testamentul din morgă*, Editura Humanitas, București, 1991, p. 74.
2. Doina Jela, *Lexiconul negru. Unete ale represiei comuniste*, București, Editura Humanitas, 2001, p. 81.

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1950-1951); Academia Militară Generală (1956-1960); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Activitatea profesională: profesor și șef de catedră la Școala de Ofițeri MAI din Oradea (1 mart. 1951-1956 și 1960-1 nov. 1963); secretar de redacție (1 nov. 1963-1965) și redactor-șef adjunct la revista MAI *În slujba patriei* (1965-1 iun. 1966); șef al Serviciului Reeducare Minori din DGPCM (1 iun. 1966-1 ian. 1968); șef de serviciu în Direcția Învățământ din MAI (1 ian.-1 sept. 1968); șef al Direcției Pază și Regim din DGP (1 sept. 1968-1 febr. 1972 și 1 aug. 1973-7 iul. 1974); membru în colegiul de redacție al revistei MAI *Pentru Patrie* (mart. 1969, 1970, 1971); locțiitor al directorului general al DGP (1 febr. 1972-1 aug. 1973).

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1972).

CORMOȘ F. FLORIAN, căpitan, d.p. nr. 4279 (n. 8 mart. 1927, com. Spinuș, jud. Bihor).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor agricol.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1947 și membru PMR din 1964; secretar al Comitetului UTC din comuna Spinuș (?).

Studii civile: șase clase în comuna natală (1934-1940); liceul cu bacalaureat (1966).

Stagiul militar: Regimentul 9 Grăniceri-Turnu Severin (apr.-iul. 1949).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (18 iul. 1949-6 mart. 1950); curs de perfecționare de trei luni la Școala MAI Jilava (12 ian.-2 apr. 1958); curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava - DGPCM (1960).

Activitatea profesională: argat la „doi chiaburi” din Ungaria (1940-1943); om de serviciu la primăria din Oradea (1943-1945); zilier la diferiți oameni din comuna natală (1945-1949); după absolvirea Școlii de Educatori, la 6 martie 1950, a fost repartizat în Direcția Unităților de Muncă la Centrul de Triere Ghencea - București (6 mart.-16 iun. 1950); șef al Biroului Producție de la UM nr. 1 Capul Midia (iun.-20 oct. 1950); locțiitor de comandant pentru Spate la UM nr. 2 Columbia-Cernavodă (20 oct. 1950-1 nov. 1951); comandant Colonia de Muncă Km. 8 Saligny, colonie de femei (1 nov. 1951-15 mart. 1952). Ca urmare a desființării acestei colonii, la 15 martie 1952, a fost numit în funcția de locțiitor de comandant la Colonia de Muncă Culmea (15 mart.-17 dec. 1952). În ziua de 17 decembrie 1952 a fost numit comandant al Coloniei de Muncă Cernavodă (17 dec. 1952-18 apr. 1953). La 18 aprilie 1953, Cormoș a predat comanda coloniei locotenentului Ghinea Mihai, deoarece urma să execute o pedeapsă de 20 de zile de arest la garnizoană, ordonată de fostul ministru al Afacerilor Interne, Pavel Ștefan. Cormoș fusese pedepsit pentru că i-a scos pe deținuți la muncă pe timp de iarnă, îmbrăcați sumar și aproape desculți; șef al Biroului Administrativ Gospodăresc din Cadrul Centrului de Coordonare a

Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă Constanța/formațiunea 0722 (mai.-15 oct. 1953). Acest centru s-a desființat la 15 octombrie 1953. De asemenea, a fost șeful Biroului Administrativ Gospodăresc al Coloniei de Muncă Poarta Albă (15 oct. 1953-2 martie 1954). Din această funcție, la 3 martie 1954, a fost arestat și încarcerat la Penitenciarul Jilava¹, scos din MAI și trimis în judecată. Cormoș a fost acuzat că, în perioada cât a fost comandant al Coloniei de Muncă Cernavodă, au existat prea multe cazuri de decese în rândul deținuților și s-au săvârșit atrocități. Procesul a început la un an de la arestarea sa și a durat trei luni, în final fiind condamnat la muncă silnică pe viață pentru „crimă de acte de teroare” (Decretul nr. 199/1950 al Prezidiului MAN). Cormoș a fost judecat alături de alți ofițeri și subofițeri din cadrul DGPCM: „Lotul Salcia”.

La 22 august 1957, prin Decretul 403 al Prezidiului MAN, a fost amnistiat. Imediat după emiterea acestui decret nepublicat, ministrul adjunct al Afacerilor Interne ordona generalului Mureșanu și șefului DGPCM, colonel Lixandru Vasile, să îi reîncadreze cu toate drepturile în DGPCM pe cei judecați în „Lotul Salcia”, să li se dea salariu timp de trei luni, să fie îmbrăcați și să li se dea concediu o lună de zile la Casa de Odihnă a MAI „pentru refacerea stării lor fizice”. Ulterior, prin Decretul nr. 152 din 30 aprilie 1959, privind completarea Decretelor 403 și 484, perioada cât a executat pedeapsa privativă de libertate s-a considerat veche în câmpul muncii, fiind luată în considerare și la calcularea sporului procentual de veche la soldă (în cazul reîncadrării în MAI). După repunerea în drepturi, Cormoș a fost imediat reactivat ca ofițer (cu gradul avut la arestare), la 25 august 1957, și numit ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Cluj Tribunal (aug. 1957-iul. 1967); de asemenea, a fost ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Oradea (aug. 1967-apr. 1968).

Într-un referat al Ministerului Justiției adresat lui Gheorghe Gheorghiu-Dej prin Direcția Treburilor a CC al PMR, i se aduceau la cunoștința prim-secretarului general al CC al PMR lucrurile groaznice petrecute la Colonia de Muncă Cernavodă în perioada cât la conducerea acestei unități s-a aflat Cormoș Florian, iar prim-brigadier a fost deținutul Cîrcu Nicolae (n. 12 oct. 1926, com. Valea Teacului, jud. Buzău):

În perioada 20 decembrie 1952-17 aprilie 1953, la Colonia de Muncă Cernavodă, al cărei comandant era numitul Cormoș Florian, iar prim brigadier era Cîrcu Nicolae, s-au practicat metode barbare de tortură și schingiuri a deținuților din acea colonie, ceea ce a avut drept urmare decedarea unui număr de 142 deținuți, dintre care pentru 26 deținuți există dovezi de asasinarea lor de către acuzații menționați mai sus care au folosit următoarele metode:

- deținuții erau bătuți în mod bestial după care erau vârați în carceră în timpul iernii, pe termen îndelungat, în cămașe și indispensabili, fără manta și fără zeghe, iar carcerile fiind construite de curând și având dușumele de ciment, erau în permanență umede;
- deținuții erau vârați în carceră din ordinul acuzatului Cormoș Florian, fără avizul medicului și pe perioade de timp de la 1-două luni, cu nesocotirea prevederilor

1. La sfârșitul lunii martie 1956 a fost transferat la Penitenciarul Ocnele Mari, de unde a fost pus în libertate în august 1957.

regulamentare care indicau maximum de 15 zile timp pentru carceră, iar pe de altă parte, călcând ordinele superioare dădea rații de mâncare de înfometare și anume numai câte 100 gr. pâine pe zi și cu un ceai în 24 ore ;

- turnarea de găleți cu apă în timp de iarnă pe deținuții dezbrăcați precum și pe podeaua de ciment a carcerii ;
- celor mai mulți deținuți pedepsiți cu carceră li se puneau lanțuri la picioare. Astfel este cazul deținutului Răpciugă Ioan care a fost pedepsit cu 2 luni și 10 zile de carceră în ger, fiind ținut cu lanțuri aplicate peste cizmele de cauciuc din care cauză i s-au cangrenat picioarele. Fiind internat în infirmerie, atunci când i s-au tras cizmele i s-a dezlipit și talpa picioarelor care putrezise, iar după câteva zile deținutul a murit ;
- deținuții bolnavi erau scoși la munci grele până la epuizare, iar dacă refuzau munca erau bătuiți și schinguiți de către acuzații Cormoș Florian și Cîrcu Nicolae, până la exterminare ;
- printre metodele de schinguire făcea parte și electrocutarea deținuților la voltaj înalt, efectuată de acuzatul Cîrcu Nicolae, care era în același timp și homosexual forțând prin bătăi pe deținuți mai tineri să aibă relațiuni sexuale cu el ;
- în luna decembrie 1952 deținutul Chioreanu Nicolae a fost pedepsit de Cormoș Florian să muncească continuu 36 ore fără mâncare și odihnă, deși era bolnav și avea scutire medicală.

Nemaiputând lucra a fost bătut cu o lopată și apoi pedepsit să stea 3 luni la carceră cu lanțuri de mâini și de picioare, numai în cămașe și indispensabili.

După 42 de zile de carceră a fost scos pe targă și dus la infirmerie iar după ce și-a revenit a fost din nou dus la carceră ca să termine pedeapsa de 3 luni ce-i fusese dată. Deținutul raportând acuzatului Cormoș Florian că nu mai poate suporta, acesta i-a răspuns „te țin până ai să mori căci voi trebuie să pieriți iar nu să trăiți”. Procurându-și o lamă, deținutul Chioreanu Nicolae și-a tăiat vinele de la mână stângă, după care drept pedeapsă, a fost lovit cu picioarele în testicole și gură de către acuzatul Cîrcu Nicolae, lăsându-l infirm pentru întreaga viață ;

- deținutul Velitzchi Teodor care era bolnav în infirmerie de TBC a fost anunțat în ziua de 12 ianuarie 1953 că i s-a împlinit pedeapsa și urmează a se elibera. Fiind însă bolnav grav, infirmeria a cerut să mai fie lăsat încă câteva zile pentru a putea merge pe picioare. Deși conducerea coloniei a aprobat acest lucru, totuși acuzatul Cîrcu Nicolae l-a dat afară pe deținut alergându-l spre poartă și în timpul acesta lovindu-l cu picioarele, deținutul a căzut jos. A fost dus apoi la infirmerie unde a doua zi a decedat ;
- în luna februarie 1953 mai mulți deținuți închiși în carceră în cămașe și indispensabili au fost udați cu un furtun cu apă de acuzatul Cormoș Florian, după care au fost scoși în această stare la lucru până când au înghețat pe șantier ;
- epilepticii erau scoși la muncă din ordinul acuzațiilor Cormoș Florian și Cîrcu Nicolae și făceau dese crize în văzul trecătorilor. În cursul lunii februarie 1953 epilepticii au fost scoși la muncă pe un deal deasupra Dunării la circa 45 m. înălțime de unde mulți s-au prăbușit în Dunăre în timpul crizei ;
- într-una din zile scoțându-se la lucru deținuți epileptici, dintre aceștia au căpătat crize chiar în poarta coloniei, căzând jos în zăpadă și svârcolindu-se. Acuzatul Cîrcu Nicolae a strigat la ceilalți deținuți din detașament să-i calce în picioare. Văzând însă că aceștia refuză și cum tocmai atunci ieșea pe poarta coloniei o căruță încărcată cu gunoi, a dat ordin deținutului căruțaș să treacă cu caii și căruța peste cei care se svârcoleau în zăpadă ;

- din ordinul acuzaților Cormoș Florian și Circu Nicolae unii deținuți erau pedepsiți cu punerea la curent electric. Un astfel de caz s-a întâmplat cu deținutul Schvartz Iosif care după ce a fost bătut cu ciomagul la penitenciarul coloniei, a fost scos de acolo și dus în grajd unde a început să-l electrocuteze, care după două zile a decedat.

Din depozițiile martorilor audiați cu ocazia judecării procesului a rezultat că populația de la Cernavodă vedea și avea cunoștință de toate aceste maltratări care se efectuau la Colonia de Muncă din acel oraș și care se puneau pe seama regimului nostru democrat popular. Când trecea căruța cu morți, de la colonie spre cimitir, populația se aduna îngrozită în jurul căruței, comentând defavorabil. Acuzați Cormoș Florian și Circu Nicolae inițial au fost trimiși în judecată pentru crima de omor continuativ, tribunalul însă în ședința pregătitoare a schimbat încadrarea juridică în crima de acte de teroare prev. și pen. de art. 1 lit. d. din decretul nr. 199/1950. Tribunalul a amânat pronunțarea pentru ziua de 27 mai 1955. Completul de judecată apreciază că pedeapsa ce urmează a fi aplicată acuzaților Cormoș Florian și Circu Nicolae este pedeapsa cu moartea¹.

În anul 2007, Florian Cormoș² a acordat un interviu jurnalistului Laurențiu Mihu de la *Evenimentul Zilei*, în care prezenta astfel situația de la Canal :

Ev.Z. : În 1950, la Capul Midia, ați fost șef Birou Producție. Ce însemna ?

F.C. : Dimineața, la apel, scoteam deținuții la muncă și mergeam pe șantier. Erau dintre cei fără condamnări. Securistul făcea o informare despre X că a făcut și a dres și lua doi ani la Canal, la roabă, la târnăcop și sapă, zece ore.

Ev.Z. : Corneliu Coposu vorbea despre norma dublă de la Capul Midia, despre lucrul la - 25 de grade cu mâinile goale, despre faptul că se hrăneau cu insecte...

F.C. : Nu, nu, nu... Aveau 3.200 de calorii, vă dați seama ?

[...]

Ev.Z. : Ați avut decese ?

F.C. : Nimic. Din contră, o femeie, care și-a ascuns sarcina, a și născut. Copilul a trăit vreo lună, nu știu, cam o jumătate de kilogram a avut. Nu a avut zile. Am chemat legistul să vadă treaba și i-am făcut înmormântare ca la oricare. Deci, în loc să se moară, s-a născut. Când s-a desființat colonia, după raportul făcut de mine, am sărit în sus de bucurie. Era o anomalie și pentru cele care făceau paza să care automatul în spinare. Iată torționarul care am fost eu ! Dar de la Cernavodă mi s-au tras mie relele.

[...]

Ev.Z. : Dar mărturiile foștilor deținuți politici care susțin contrariul ?

F.C. : Vaai, vaai ! Unul să spună că a fost bătut pe Canal... Da' cine să-i bată, că n-aveai timp.

Ev.Z. : Împotriva dumneavoastră s-a făcut totuși plângere penală³.

1. „Referat asupra dosarului nr. 12/1954 al Tribunalului Militar pentru Unitățile MAI privitor pe acuzații Cormoș Florian și Circu Nicolae.” Documentul trimis de Ministerul Justiției poartă numărul de intrare la registratura Direcției Treburilor a CC al PMR 2017/20.05.1955. De asemenea, referatul poartă pe prima pagină rezoluția lui Gheorghe Gheorghiu-Dej – „M.S.” ; presupunem că la indicația lui Dej, pedeapsa aplicată inculpaților urma să fie „muncă silnică”. După câteva zile, instanța avea să pronunțe sentința : „muncă silnică pe viață”. Sursa : ANIC, fondul CC al PCR – Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 37/1955, ff. 1-4.
2. În 2007 locuia într-un apartament din Oradea fiind îngrijit de fiica sa.
3. IICCR a făcut o sesizare penală pe data de 22 mai 2007, către Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, împotriva a 210 foști comandanți și ofițeri cu atribuții de conducere din sistemul penitenciar comunist românesc, pentru abuzuri și crime.

F.C. : Eu încă sper că vor fi oameni înțelegători și nu se vor lua după toate minciunile care s-au declarat. Noi eram niște executanți, niște nenorociți de oameni care trebuia să stăm acolo, lângă deținuți.

Ev.Z. : *Ce traseu ați avut după ieșirea din sistemul penitenciar ?*

F.C. : Am venit înapoi la Cluj și am lucrat la paza contractuală, ca șef de detașament peste 200 de paznici de obiective. După ce s-a desființat, am trecut la Industria Cărnii, unde am fost șef de depozit și de gestiune aproape 17 ani, până în 1987, când m-am pensionat.

Ev.Z. : *Vă descurcați cu pensia ?*

F.C. : Am aproape 1.300 de lei (și răsuțește în mână talonul de pensie – n.r.). Dar vai de capul ei de pensie militară, abia de vreo 6 ani o am. Mai primesc 208 lei din partea statului maghiar, când subofițerii cu care am lucrat eu iau câte 1.700-1.800 de lei¹.

Grade succesive: sublocotenent (6 mart. 1950); locotenent (1 iul. 1951); locotenent-major (25 aug. 1957); căpitan (23 nov. 1962).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste” (1963).

Pedepse : „muștrare scrisă” pentru neprezentare la sediul central al Direcției Unităților de Muncă (1950); cinci zile de arest pentru evadarea internatului Popescu Iulian din UM nr. 2 Columbia-Cernavodă (1951).

CORNĂȚEANU EUGEN², căpitan, d.p. nr. 3573 (n. 2 dec. 1907, com. Brezoi, jud. Vâlcea).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PSD (1927-1933). În perioada 1927-1928, a fost colaborator al ziarelor *Socialismul* și *Lumea nouă*; secretar al Comitetului Antifascist din Sectorul II Negru al Capitalei și membru în Secretariatul Capitalei al Comitetului Național Antifascist (1933); membru PCR din 1945; secretar al Frontului Național Democrat din Sectorul II Negru al Capitalei (mart. 1945-iun. 1946). În campania electorală din 1946 a fost ales secretar al Blocului Partidelor Democratice din Sectorul II Negru al Capitalei (iun.-nov. 1946); membru în Biroul Organizației PCR din Sectorul II Negru al Capitalei (dec. 1946-febr. 1948); activist al Organizației PCR a Capitalei (febr. 1948-iun. 1949); membru în Biroul Organizației PMR București și șef al Secției Administrative (ian.-iul. 1949).

Studii civile : patru clase primare la Lugoj (1914-1918) și patru clase la Liceul „Coriolan Brediceanu” din Lugoj (1918-1922); curs comercial de un an (1922-1923).

Stagiul militar : Regimentul 5 Vânători Timișoara (1929-1930). În perioada 1939-1940 a mai fost concentrat de două ori.

Studii politice : Școala de Partid de o lună de la Breaza (1949); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Orășenesc București al PMR (1949-1951).

1. „Călăii nu se căiesc”, *Evenimentul Zilei*, 31 octombrie 2007.

2. Nume anterior anului 1945 : Kronstein Eugen.

Activitatea profesională: ucenic la firma „Neuman-Lowenfeld” din Lugoj (1923-1924); calfă la firma „David Schwartz” din Lugoj (nov. 1924-febr. 1928); funcționar la firma „Berthold Schneider” din Lugoj (febr. 1928-febr. 1929); funcționar la firma „Steaua” din București – din 1936 firma își schimbase denumirea în „Terra-Color” (1931-1939 și 1941). În luna septembrie 1934, Cornățeanu a fost ridicat de poliție din cantina studenților evrei, aflată pe strada Negru Vodă/Schuller, și ținut trei zile în arestul Prefecturii Poliției Capitalei, după care a fost expulzat din București în orașul Râmnicu Vâlcea, fiind declarat cetățean indezirabil. După șase luni de zile, în 1935, revine în București și își reia activitatea politică în cadrul Ajutorului Roșu. La 31 decembrie 1941, din cauza legilor rasiale, a fost concediat de la firma „Terra-Color”, printr-o decizie a Ministerului Muncii; a fost concentrat în detașamentele de muncă obligatorie: Spitalul Militar 0350, depozitul de lemne Grozăvești, Grădina Ciurel și APACA (1942-23 aug. 1944). În 1942 a fost condamnat de Curtea Marțială a Capitalei la două luni de zile închisoare, pentru neprezentarea la timp la munca obligatorie. A fost și achizitor de materiale la firma „Vișan și Stanciu” (1944-1945). În iunie 1949, Biroul Organizației de Partid a Capitalei îl împuternicea pentru recrutarea forței de muncă necesare lucrărilor la Canalul Dunăre-Marea Neagră. A fost șef al Serviciului Administrativ din Direcția Generală a Lucrărilor Canalului Dunăre-Marea Neagră și director adjunct la Direcția Regională Cernavodă, din aceeași direcție (1 iul. 1949-iul. 1950); a fost transferat, la 25 iulie 1950, din Direcția Generală a Lucrărilor Canalului în funcția de șef al Serviciului Administrativ la Întreprinderea Economică de Stat „Munca Exterioară” Constanța (25 iul.-23 oct. 1950); șef al Serviciului Construcții și Domenii din DGP (23 oct. 1950-4 apr. 1951); șeful Serviciului Producție din Direcția Pază și Regim a DGPCUM (4 apr. 1951-16 iul. 1953); comandant la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0841 (17 iul. 1953-dec. 1954).

După desființarea formațiunii 0841 Peninsula, a fost numit în funcția de comandant al Coloniei de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (ian. 1955-30 iun. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective MAI din 30 iunie 1956, a fost trecut în rezervă, însă a rămas în DGPCM, ca angajat civil. În trimestrul al III-lea din 1955, în formațiunea 0893 Poarta Albă au intrat 3.033 de deținuți, 450 au fost eliberați la termen, 155 au fost eliberați în baza Decretului-lege nr. 72/1950, iar 1.774 au fost transferați. Beneficiarii muncii deținuților de la această formațiune erau: GAS Nazarcea, GAS Basarabi, Centrul Mecanic Ovidiu, Fabrica de Cărămidă Poarta Albă și Fabrica de Cărămidă Medgidia. Planul financiar al DPLC de 7,35 lei pe zi raportat la efectivul productiv fusese realizat în trimestrul al III-lea al anului 1955 în proporție de 130%, salariul mediu al unui deținut fiind de 1 leu pe zi¹. A fost referent tehnic, economist principal și șef al Biroului Coloniei de Muncă din Direcția Economică din DGPCM (1 iul. 1956-1 iun. 1958); șef al Secției Prestări Servicii din Serviciul Financiar al DGPCM (1 iun. 1958-28 febr. 1960). La 1 martie 1960 i s-a desfășurat contractul de muncă în urma reducerilor de efective. În 1985 a emigrat în Israel.

1. „Dare de seamă pe trimestrul al III-lea al anului 1955”, semnată de comandantul formațiunii 0893 Poarta Albă, căpitanul Eugen Cornățeanu și locțiitorul politic al formațiunii, locotenent-major Ciobotaru Gheorghe.

Grade succesive : locotenent-major (1 iul. 1951) ; căpitan (21 aug. 1954).

Pedepse : a fost sancționat cu „observație” pentru neexecutarea unor ordine de către subalternii săi (1952).

COROBEA GHEORGHE SPIRIDON, colonel, d.p. nr. 5712
(n. 2 sept. 1929, com. Săcelu/Bobu, jud. Gorj ; d. 1999).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tehnician ceramică.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UAER din 1946, membru UTC din 1947 și membru PMR din 1962 ; secretar al Comitetului UTM din Combinatul Chimic Târnăveni (1949-apr. 1950) ; secretarul plasei UTM Blaj (apr.-30 sept. 1950). La începutul lunii aprilie 1950, a fost scos din producție de către CC al UTM și trimis ca secretar al plasei UTM Blaj, unde a „muncit” până la raionarea administrativ-economică¹, când a fost încadrat ca instructor prim la Comitetul Raional UTM Târnăveni, funcție pe care a îndeplinit-o până în octombrie 1950 ; membru al Comitetului UTM din DPLC/DGPCM (1955-1956) ; secretar al Comitetului de Partid din DGP și membru în Comitetul de Partid din MI (nov. 1972-nov. 1974).

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1937-1941) ; Școala Tehnică Industrială din comuna Vădeni, județul Gorj (15 sept. 1941-15 iun. 1946) ; Liceul Industrial Militar din Curtea de Argeș, secția ceramică (1947-20 iul. 1949) ; Facultatea de Drept din cadrul Universității din București (1968-1974).

Stagiul militar : satisfăcut în cadrul Școlii Militare.

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (10 oct. 1950-2 oct. 1952). Către sfârșitul anului 1951, elevul Corobea Spiridon a fost detașat la Regimentul 1 de Securitate București, în funcțiile de ajutor comandant de pluton și ajutor locțiitor politic pe companie. A urmat un curs de perfecționare, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București - DGM (1962-1963).

Activitatea profesională : tehnician ceramică la Combinatul Chimic din Târnăveni, jud. Mureș (1 aug. 1949-mart. 1950) ; șef de birou în Serviciul Pază și Regim din DLCM (2 oct. 1952-17 iun. 1953) ; șef Birou Pază la Centrul de Coordonare Constanța/formațiunea 0722 (17 iun.-oct. 1953). În această funcție s-a ocupat cu masivele transferări de deținuți care au avut loc odată cu încheierea lucrărilor de la Canalul Dunăre-Marea Neagră. A fost șef al Biroului Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim al DLCM (oct. 1953.-oct. 1954) ; șef Secție Pază și Regim (1 nov. 1954-1 sept. 1955), ofițer controlor (1 sept. 1955-1 iul. 1956 și 1 mai 1958-1 aug. 1959), instructor principal (1 iul. 1956-1 mai 1958), șef de birou în Serviciul Pază și Regim din DPLC/DGPCM (1 aug. 1959-1 febr. 1960) și profesor la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava - DGPCM (1 febr.-sept. 1960). Ca urmare a

1. Legea nr. 5 pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului RPR a fost publicată în *Buletinul Oficial al RPR*, Anul II, nr. 77, 8 septembrie 1950. Prin această lege, care copia modelul sovietic, teritoriul RPR a fost împărțit în 28 de regiuni, 177 de raioane, 148 de orașe și 4.052 de comune.

desființării acestei școli, a fost mutat la formațiunea 0600 Chilia Veche ca locțiitor comandant pentru pază și regim (1 oct. 1960-1 sept. 1963) și comandant la Colonia de Muncă Chilia Veche/formațiunea 0600 (1 sept. 1963-1 mart. 1966). De asemenea, a activat ca ofițer de control și șef al Secției Regim din Serviciul Pază și Regim al DGPCM/DGP (1 mai 1966-oct. 1968); inspector la Corpul Inspectorilor din MI (oct. 1968-1 iun. 1972); șef al Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 iun. 1972-1 aug. 1973). La 1 august 1973, prin aplicarea noilor state de organizare, Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă s-a desființat. Corobea a fost numit în funcția de ofițer specialist II în Direcția Pază și Regim, revenindu-i însă aceleași atribuțiuni ca și înainte (1 aug. 1973-1 aug. 1977). Ca urmare a reorganizării structurii DGP din vara anului 1977 (prin Decretul nr. 225), Corobea a revenit în funcția de șef al Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 aug. 1977-19 mai 1987). La 30 mai 1985, colonelul Corobea redacta o informare cu privire la stadiul realizării, până la acea dată, a sarcinilor de plan la irigații și desecări :

Conform prevederilor Programului național de îmbunătățiri funciare, Ministerului de Interne îi revine sarcina ca, în perioada 1983-1990, să participe împreună cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la executarea unor lucrări de amenajare pentru irigații și desecări pe o suprafață de 500.000 de hectare, nominalizată pe perimetre în cadrul a 16 județe și Sectorului Agricol Ilfov, sarcină care a fost încredințată de conducerea ministerului, Direcției generale a penitenciarelor.

Pentru anii 1983-1985, potrivit planificării, am avut sarcina de a participa la executarea lucrărilor de amenajare pentru irigații și desecări, echivalente cu o suprafață de 223.800 hectare, din care 52.000 hectare pentru irigații și 171.800 hectare pentru desecări.

Ca urmare a măsurilor tehnico-organizatorice ce s-au luat (stabilirea zonelor și a unităților, a lucrărilor ce urmau a fi executate de către deținuți, planificare și repartizarea suprafețelor pe penitenciare, asigurarea efectivelor de deținuți, a fronturilor de lucru, materialelor și uneltelor necesare etc.), exercitării controlului și îndrumării de specialitate și a modului responsabil în care s-a acționat la toate nivelurile, sarcinile prevăzute pentru anii 1983-1984, de a se realiza lucrări echivalente cu o suprafață de 139.800 hectare (21.440 ha pentru irigații și 118.360 ha pentru desecări), au fost îndeplinite ritmic și de calitate corespunzătoare realizându-se și o depășire, echivalentă cu 1.046 hectare.

Pentru anul 1985, Direcția generală trebuie să participe la executarea unor lucrări echivalente cu o suprafață de 84.000 hectare (30.560 ha pentru irigații și 53.640 ha pentru desecări) din care 40.500 hectare în semestrul I (15.360 ha pentru irigații și 25.140 ha pentru desecări).

În primul trimestru din acest an, datorită greutăților determinate de iarna grea și a sistării activităților pe șantierele de irigații și desecări, numărul deținuților care s-au folosit în acest domeniu a fost redus (417 față de 2.025 planificat), astfel că lucrările executate au fost echivalente cu o suprafață de 2.980 hectare, față de 14.500 hectare, cât erau prevăzute în plan.

Pe măsura îmbunătățirii condițiilor climaterice, începând cu luna martie a.c., au fost luate măsuri tehnico-organizatorice și de asigurare a forței de muncă, concentrându-se toate eforturile, pentru ca rămănerile în urmă să fie recuperate până la finele trim. II 1985. În acest sens, împreună cu reprezentanții Direcției generale economice de îmbunătățiri funciare și construcții în agricultură din Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

și cu cei ai întreprinderilor județene de execuție și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, s-a analizat de mai multe ori situația existentă și s-au stabilit măsuri comune, care să asigure îndeplinirea sarcinilor pe semestrul I 1985. Ca urmare, s-au deschis finanțările pentru majoritatea șantiierelor, s-a mărit spațiul de cazare de la secția Pechea din subordinea penitenciarului Galați cu o capacitate de 600 de locuri, care va intra în funcțiune în prima decadă a lunii iunie a.c. În concordanță cu capacitatea de cazare de la secția Însurăței și deschiderea fronturilor de lucru în zona Covrului – județul Galați, au fost transferați penitenciarelor de irigații și desecări și s-au mărit, de la o etapă la alta, numărul deținuților la celelalte penitenciare, care au în plus asemenea lucrări. Comenzile de unități, conform ordinelor primite, au acționat pentru instruirea subofițerilor șefi puncte de lucru pe șantierele de irigații și desecări, au organizat și desfășurat acțiuni politico-educative cu deținuții repartizați la aceste puncte de lucru și au intensificat controalele asupra activităților desfășurate, fapt ce a dus, ca în lunile aprilie și mai 1985, să se realizeze o remunerație medie de peste 2.100 lei pe deținut, față de 1.650 lei planificată pe trim. II a.c.

Rezultatele puteau fi și mai bune, atât sub raportul creșterii numărului de deținuți, cât și al remunerației, dacă în această perioadă nu s-ar fi întâmpinat unele greutăți din partea beneficiarilor ca: nedeschiderea finanțărilor pentru toate șantierele la nivelul efectivelor planificate la penitenciarele Poarta Albă, Focșani, Timișoara, nefolosirea deținuților de la Penitenciarul Tg. Mureș și București, întârzieri în mărirea capacității de cazare la secția Însurăței și finalizarea în termen mai scurt a amenajărilor de la secția Pechea, precum și în aprovizionarea ritmică a punctelor de lucru cu materiale necesare. Din analiza efectuată în ultima decadă a lunii mai a.c., la nivelul conducerii Direcției generale a penitenciarelor și Direcției generale economice de îmbunătățiri funciare și construcții în agricultură, a rezultat că prin măsurile luate, modul în care se desfășoară activitățile pe șantierele de irigații și desecări și intrarea în funcțiune a secției Pechea s-au creat posibilități și există certitudinea că sarcinile de plan pentru semestrul II 1985 vor fi realizate în totalitate.

Pentru viitor, Serviciul pază, regim și evidență operativă își va intensifica controlul de sprijin și îndrumare la unitățile cu sarcini de irigații și desecări, va analiza, decadal, modul de folosire a deținuților pe aceste puncte de lucru, va propune și va lua măsuri operative de asigurare a deținuților necesari, astfel încât sarcinile ce revin Direcției generale din Programul național de îmbunătățiri funciare pentru acest an să fie realizate la nivelul planului stabilit¹.

A fost trecut în rezervă la 19 mai 1987 prin Decretul Prezidențial nr. 87.

Grade succesive: locotenent (1952); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1974).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964).

1. „Informare cu privire la stadiul realizării sarcinilor de plan la irigații și desecări”, nr. S/21.564 din 30 mai 1985. Documentul poartă mențiunea „secret de serviciu” și este semnat de șeful Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă, colonel Coroba Spiridon. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 2/1985, „Informări la ședința lunară cu șefii de serviciu și compartimente de muncă (Originale)”, ff. 186-187.

Pedepse : două zile de arest la domiciliu pentru lipsă de vigilență (1955) ; trei zile de arest la garnizoană pentru lipsă de vigilență (1956) ; cinci zile de arest la domiciliu pentru evadarea unui deținut (1962) ; „mustrare scrisă” pentru superficialitate în muncă (1965) ; „mustrare severă prin ordin” pentru o serie de abateri constatate de conducerea DGPCM la formațiunea 0600 Chilia Veche (pentru că refuzaseră să iasă la muncă, patru deținuți au fost amenințați că vor fi împușcați, Corobea personal trăgând o rafală de automat în aer).

COSMA ALEXANDRU AUGUSTIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 3169 (n. 17 sept. 1917, com. Părul, jud. Caraș-Severin).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez (tatăl a fost preot greco-catolic).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947.

Studii civile : patru clase în comuna Uricani, județul Hunedoara (1923-1927) ; Liceul Teoretic de Stat din Petroșani (1927-1934).

Stagiul militar : Regimentul 9 Vânători de Munte (nov. 1942-1943). În aprilie 1944 a fost trimis pe frontul de est cu Regimentul 6 Vânători Bălți, având funcția de comandant al unui pluton de aruncătoare Brand de 81,4 mm. La 24 august 1944 a fost luat prizonier de trupele sovietice și trimis în lagărul nr. 74 de la Oranki-Mânăstârka – URSS¹. Într-un referat de cadre din 4 septembrie 1950, întocmit de DGSP și semnat de generalul-maior de Securitate Vladimir Mazuru, perioada petrecută în prizonierat de către căpitanul de Securitate Cosma este descrisă astfel :

La 24 August 1944, din cauza comandanților unității din care făcea parte, care nu au vrut să lupte contra cotropitorilor fasciști au fost dezarmați de către armata sovietică și luați prizonieri. A stat în prizonierat până în anul 1946, luna noiembrie, când a fost repatriat. În acest timp a avut o comportare bună. Încă din primele zile de prizonierat, a făcut parte din mișcarea antifascistă ce exista în lagăr, dând adeziune de înscriere în una din diviziile de voluntari. A activat în mișcarea antifascistă în mod regulat, luând parte la cititul ziarelor zilnic și la conferințe ce se țineau săptămânal. A combătut reacționarii din lagăr, făcând parte din orchestra ce luase ființă în lagăr, distrând prizonierii în timpul liber.

-
1. Într-o referință dată de fostul general-locotenent de Securitate Victor Drăgănescu (comandant al trupelor MAI în decembrie 1948), activitatea de colaborare a lui Cosma Augustin cu administrația lagărului sovietic era descrisă într-un mod laudativ : „Cunosc pe Sub. Locot. Cosma Augustin din anul 1946 din Lagărul Oranki ; ca șef al unui antifasciste am urmărit activitatea acestui ofițer și am putut constata atât din manifestările sale în cadrul grupului activ, cât și în cadrul mișcării, că este un element de caracter și cu o atitudine continuă și justă. A făcut parte din grupul artistic al lagărului, unde deasemeni a avut o purtare corectă și fără reproș. S-a ținut totdeauna departe de greve și dimpotrivă l-am folosit ca un element de propagandă între elementele pasive și reacționare. Ca ofițer în profesional, nu pot da relații, întrucât nu am avut ocazulunea, dar pot afirma că pe linie ostăgească a avut o atitudine de disciplină și condescendență față de cel mari și trebuie să remarc acest lucru spre deosebire de mulți alții care au înțeles că în rândurile prizonierilor nu mai există ierarhie militară”.

Studii militare : Școala de Ofițeri de Rezervă Infanterie nr. 4 din Arad (1943-mart. 1944).

Activitatea profesională : între 1934 și 1937 a fost student la Facultatea de Agronomie din cadrul Academiei de Înalte Studii Agronomice din Cluj, însă a fost exmatriculat deoarece nu și-a achitat taxele la timp. Un an mai târziu se va înscrie la Facultatea de Teologie din Blaj, de unde va fi eliminat pentru „atitudine anticlericală” (1938-1940). A fost funcționar diurnist la primăria comunei Uricani, județul Hunedoara (1937-1938 și aug. 1941-1942) ; pedagog la internatul de băieți din Lugoj (ian.-apr. 1941) ; ajutor comisar în Corpul Detectivilor din Direcția Generală a Poliției (mart.-dec. 1947) ; comisar-șef în funcția de șef al Biroului III din Serviciul II al Direcției Generale a Siguranței Statului (dec. 1947-sept. 1948).

Odată cu înființarea DGSP, a fost numit în funcția de șef de serviciu și locțiitor al șefului Direcției a III-a, iar mai târziu, locțiitor al șefului Direcției a VII-a din DGSP/DGSS (sept. 1948-2 iun. 1952). Într-o referință dată la 11 ianuarie 1954, locotenent-colonelul de Securitate Stoilescu Coman, fost șef al Direcției a VII-a în 1950, descria cum Augustin Cosma și-a demască fratele (Cosma Valeriu), care tocmai săvârșise o escrocherie :

Într-o perioadă (prin 1950) l-am văzut abătut și cam frământat. L-am întrebat ce are. Mi-a povestit că are un frate care este o pușlama și că acest frate al lui se pretează la o serie de excrocherii pe care le face împreună cu un căpitan de miliție. Ma rugat să intervin la tov. General NICOLSCHI Al. pentru ca fratele lui împreună cu Căp. de miliție cu numele Popa Marius să fie arestați. În urma celor arătate și în scris de Maiorul Cosma A., fratele lui împreună cu Căp. de Miliție Popa Marius au fost arestați și anchețați. După aceasta Maiorul Cosma s-a manifestat satisfăcut în urma măsurilor luate¹.

Ca urmare a devierii de dreapta din vara anului 1952, Cosma a fost acuzat că are „origine nesănătoasă” (fiu de preot) și că a fost ofițer în armata burgheză. La 2 iunie 1952, conform Deciziei nr. 1793 a MAI, a fost scos din evidențele DGSS ca element necorespunzător. Ulterior, va fi reîncadrat în Miliția RPR în funcția de locțiitor operativ prim al Direcției Regionale de Miliție Ploiești (22 iul. 1952-febr. 1953) ; locțiitor-șef și șef al Serviciului Cultural-Educativ din DLCM/DPLC (febr. 1953-oct. 1954) ; șef al Serviciului Colonii Minori/Educări Minori din DPLC/DGPCM (1 nov. 1954-31 aug. 1958). O notă informativă adresată Serviciului Politic din DPLC de către locțiitorul politic al Coloniei de Minori Săliște, locotenentul-major Chiriac Constantin, relatează o inspecție efectuată de locotenent-colonelul Cosma Augustin, în data de 8 mai 1956, la Colonia de Minori Săliște :

Tot cu această ocazie Lt. Col. Cosma a dat ca indicație ca toți minorii ce nu se încadrează în program să fie sculați la ora 24 și timp de o oră să li se țină convorbiri, arătând că tov. personal a făcut acest lucru la Dumbrăveni, unde a ținut în ședință de la orele 24 la orele 3 noaptea. „Eu l-am întrebat dacă copii nu vrea să se scoale?”

1. În 1954, locotenent-colonelul Stoilescu Coman avea funcția de șef al Serviciului Operativ din MAI.

Atunci a răspuns să-i udăm cu apă rece. Consider că această pedeapsă ar duce la distrugerea fizică a minorilor – mai mult decât bătaia și deci eu personal nu sunt de acord cu această pedeapsă¹.

Un referat de cadre întocmit de Direcția Cadre a MAI în octombrie 1955 arăta starea de lucruri existentă în coloniile de minori la acea dată :

Nu și-a instruit subalternii, personal are părerea că nu se poate îmbunătăți munca în Coloniile de Minori, prin controalele făcute nu au ajutat practic comandanții, corpul didactic și educatorii, iar procesul de reeducare și calificare a minorilor se desfășoară la întâmplare. Din cauzele menționate, abaterile în rândul cadrelor sunt frecvente și grave, în sensul că bătaia încă se mai folosește, se fac propuneri de corupție în rândul minorelor, hojiile și fuga din colonii sunt frecvente².

A fost trecut în rezervă la 31 august 1958 prin ordinul MAI nr. 2958.

Unul dintre frații ofițerului, Cosma Alexandru (n. 28 febr. 1909), a fost ofițer de Securitate, fiind încadrat în MAI încă din 1945 ca șef al Poliției Lupeni (1945-1947), șef al Biroului de Siguranță din Lupeni (1947-sept. 1948). Odată cu înființarea DGSP, a primit gradul de căpitan și funcția de șef al Securității Lupeni (sept. 1948-1949) ; șef al Securității Mediaș (1949-1951). A fost scos din Securitate în 1951 pentru faptul că, în timpul guvernării antonesciene, a fost omul de încredere al fabricii unde lucra, dar și pentru că a făcut parte din asociațiile „Muncă și Lumină” și „Asociația Creștină a Tineretului”.

Grade succesive : sublocotenent (r) (1944) ; căpitan (1948) ; maior (1950) ; locotenent-colonel (1954).

Pedepse : cinci zile de arest pentru neexecutarea unei lucrări (1957).

COSMICI HARITON EFTIMIE, locotenent-colonel, d.p. nr. 1082 (n. 10 iul. 1911; orașul Isaccea, jud. Tulcea).

Naționalitatea : rusă.

Originea și apartenența socială : țaran mijloacă.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : textilist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTdC din 1932 și membru PCR din 1948 ; instructor pentru Organizațiile Județene UTC Prahova și Constanța ale CC al UTC (1934 și 1936) ; activist la Comisia Centrală a Tineretului Sindical din București (1936-1938) ; membru al Sindicatului „Solidaritatea” din București (1929-1933).

Studii civile : trei clase în comuna natală (1918-1921) ; Școala de Artă Culinară (1929-1931).

Stagiul militar : Regimentul 34 Infanterie (1933-1934).

Activitatea profesională : băiat de prăvălie și chelner pe la diferite restaurante din Galați, Reni, pe atunci în Republica Moldova (1922-1929), și București (1929-1933).

1. „Nota informativă” poartă data de intrare la registratura Serviciului Politic al DPLC : 1 iunie 1956.

2. Documentul este semnat de maiorul Mateescu M., șef de serviciu în Direcția Cadre a MAI, și căpitanul Layoș Ștefan, șef de birou în aceeași direcție.

După satisfacerea stagiului militar, Cosmici și-a reluat activitatea ilegală în cadrul UTC-ului, fiind arestat de Siguranță în 1934, la Ploiești, împreună cu Teohari Georgescu. La sediul Siguranței a fost bătut, iar după ce ancheta a luat sfârșit, Cosmici a fost trimis în fața Consiliului de Război din Brașov, care l-a condamnat la 11 luni de închisoare. În 1935, a fost eliberat din închisoare și și-a reluat activitatea ilegală în cadrul UTC-ului. Din cauza unor neînțelegeri cu colegii și familia, în 1938 își dă demisia din funcția pe care o avea, după care va fi exclus din UTC¹. A fost textilist la fabrica „Ham Muster” (1938-1941 și 1944-1947). La începutul anilor '40, a luat parte la diferite proteste ale muncitorilor bucureșteni, susținând și „Ajutorul Roșu” prin plata cotizației lunare. Între 1941 și 1943, a fost internat în lagărul de la Târgu Jiu.

A activat ca director la Casa Asigurărilor Sociale din București (1947-1 iun. 1949); angajat civil în MAI în funcțiile de : director al Întreprinderii Economice de Stat „Munca exterioară” din DGP (1 iun. 1949-1 ian. 1951) și director al Direcției Producție din DGP/DGPCUM (1 ian. 1951-25 iun. 1952); comandant la formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (25 iun. 1952-17 iun. 1953). Într-un referat întocmit pe numele lui Cosmici Eftimie de către secretarul organizației de partid MAI nr. 1 Constanța, locotenentul Vieru Marin, se spunea :

La una dintre coloniile de deținuți politici a pătruns avocatul Coton Vasile, scos din baroul Ilfov, ca dușman al regimului nostru. Acesta de la angajarea sa a început să ia legătura cu diferiți deținuți capitaliști și fabricanți din colonii, la care le dădea indicații 'avocațești' pentru ca aceștia să facă demersuri la justiție pentru a li se ușura pedeapsa. Deținuții care au primit favoruri sunt: Gheorghiu Ion, avocat din București, Bazil Ștefănescu, fost director adjunct la Malaxa, deținut pentru sabotaj, Mircea Șepilici, fost director de teatru, și alții. Pe aceștia i-a luat și a lucrat la actele secrete a coloniei, ba mai mult erau lăsați liberi să meargă la oraș pentru ca să ia legătura cu alte elemente dușmănoase regimului nostru, fapt ce a făcut să se descopere de securitatea Constanța un complot de 100 de deținuți puneau la cale dezarmare trupelor de securitate care făceau paza, pentru a se înarma ei și să meargă să ocupe orașul Constanța. (...) Timofte Gheorghe, plutonier major deblocat din armată, angajat întâi educator la deținuți iar mai târziu dându-i diferite informații tov. Cozmici și-a căpătat încrederea acestuia și i-a dat funcția de comandant de colonie la Poarta Albă. În baza încrederii căpătată față de tov. director Cozmici, acesta i-a dat însărcinarea să scutească de la munci mai grele pe anumiți deținuți, cum a fost cazul lui Ioja, condamnat la 4 ani închisoare pentru activitate legionară în anii 1948-1949, pentru care Direcția generală a penitenciarelor a dat ordin în scris directorului Cozmici să fie pus la regim special și supravegheat ca element periculos, acesta a fost scos de la muncă manuală și dat la muncă în serviciul tehnic. Pentru acest deținut, directorul Cozmici Eftimie are oarecare afecțiune dând ordin comandantului coloniei ca acesta să primească săptămânal pachete de acasă, iar pentru ca funcționarii să nu se sesizeze de posibilitățile de trai ale acestui deținut, directorul Cozmici a lansat svonul în colonie că deținutul Ioja are un frate Ministru plenipotențiar, iar pe sora acestuia o cunoaște din activitatea ilegală pe care o ducea în UTC fapt neadevărat, ci numai o înjosire a directivelor regimului nostru. Tov. Cozmici, permanent a fost în conflict cu securitatea regională Constanța, fiindcă împiedica

1. În 1937 a activat pentru o scurtă perioadă și ca secretar al unei celule PNȚ în cadrul Circumscripției 14 București.

tov. din securitate să pătrundă printre deținuți și să vadă care este atmosfera. (...) Pentru toate cele arătate mai sus colegiul de partid propune comisiei controlului de partid a CC PMR să adâncească verificarea în ceiace privește trecutul tov. Cozmici Eftimie care apare în întregul material ca element dubios. Prezentul referat a fost extras din materialul aflat la dosarul de partid a tov. Cozmici Eftimie astăzi 8 iulie 1954¹.

Din păcate nu am reușit (n.a.) să găsim și dosarul de partid al fostului „tătuc” al coloniilor de muncă înșirate de-a lungul Canalului Dunăre-Marea Neagră

Într-un alt referat întocmit de această dată de căpitanul Kiss Koloman, șeful Serviciului Cadre din DLCM, se amintește de prietenia lui Cosmici cu Teohari Georgescu și de bătăile aplicate deținuților ca mijloc de reeducare :

În februarie 1949 fiind cunoscut de Teohari Georgescu este adus în MAI și numit Director al Întreprinderii exterioare din cadrul Direcției UM – MAI. În această funcție lucrează până în prezent cu excepția a 6 luni în anul 1951 când îndeplinește funcția de Director la Direcția Producției din DGP. (...) În ceiace privește reeducarea deținuților, s-a desfășurat în mod defectuos, fapt care a făcut ca în cele din urmă să fie suspendată această muncă (s-a ajuns ca deținuții să cânte „Internaționala” – să facă meetinguri unde să strige lozinci, să figureze tablourile conducătorilor partidului în barăcile deținuților etc.). Prin poziția sa față de unele elemente mârșave, deținuții politici cărora Locot. Colonel Cozmici le acordă încredere folosindu-i în diferite munci secrete a imprimat o linie greșită și periculoasă la toate coloniile de pe canal, tocindu-se astfel spiritul de vigilență și a luptei de clasă a cadrelor din colonii. Concomitent a sprijinit și încurajat folosirea de metode inumane față de deținuți și în special față de cei de drept comun socotind că singurul mijloc de menținere a disciplinei este bătaia².

Cosmici a fost scos din funcția de șef al Centrului de Coordonare Constanța și pus la dispoziția Direcției Cadre din MAI în baza Ordinului ministrului Afacerilor Interne nr. 0021031 din 17 iunie 1953. Motivul : „prin activitatea sa a încurajat la acte anarhice pe unii comandanți din subordinea sa, nu a tras la răspundere pe cei care nu au aplicat prevederile regulamentare și nu a sesizat conducerea Direcției asupra situației din unitățile subordonate”³. După ce a fost demis din funcția de șef al Centrului de Coordonare Constanța, Cosmici a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 797/1953. După ce a fost scos din MAI s-a angajat în funcția de director al Trustului Regional de Construcție Constanța, unde nu a stat prea mult, deoarece a fost schimbat pe motive de incompetență (1953-?). La data de 31 martie 1959, Cosmici era director al Întreprinderii nr. 3 Prod. Ind. din cadrul Trustului Regional de Construcții București (strada Izvor nr. 16).

Grade succesive : locotenent-colonel (1 iul. 1951).

1. „Referat privind pe tov. Cosmici Eftimie, fost director I.R.C.L. Constanța”, din 8 iulie 1954, întocmit de secretarul Organizației de Bază a Partidului, MAI nr. 1 Constanța, locotenent Vieru Marin.
2. „Referat despre Locot. Col. Cosmici Eftimie fost Șef al Centrului de Coordonare Constanța”.
3. „Notă privind situația fostului Locot. Col. Cozmici Eftimie”, semnată de căpitanul Kiss Koloman din DLCM.

COSTACHE GHEORGHE, colonel.

Activitatea profesională: șeful Direcției Economice din DGP (mai 1972, 17 ian. 1974 și 10 aug. 1976).

COSTEA MINU TRAIAN-VICTOR, locotenent-colonel, d.p. nr. 5738 (n. 11 nov. 1929, com. Târnăuca, Republica Moldova).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UAER și UTM (1947); membru în Comitetul UTM din MAI (1957-1962); membru al PCR din 1966 și membru în Comitetul de Partid din DGP (1968).

Studii civile: Școala Primară de patru clase din comuna Orlești de Jos (1936-1940); a urmat cursurile liceale în trei localități: Drăgășani, Dorohoi și Piatra-Neamț (1941-1949).

Stagiul militar: Regimentul 6 Infanterie Giurgiu, Compania de Transmisiuni (19 nov. 1950-5 ian. 1951); de aici a fost mutat la Centrul 17 de Instrucție Securitate Turnu Măgurele (5 ian.-iun. 1951); a fost soldat fruntaș la Batalionul 1 de Securitate Turnu Măgurele (iun.-1 iul. 1951).

Studii militare: Școala Militară de Sergenți Politici MAI de la Periș (1 iul.-1 oct. 1951) și Deva (1 oct. 1951-5 febr. 1952); Școala de Ofițeri Pază MAI Câmpina (aprilie-7 nov. 1953); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970); curs de pregătire a cadrelor, cu durată de un an, la CEPECA – Academia „Ștefan Gheorghiu” (1976); curs de 45 de zile, de perfecționare a cadrelor de conducere a penitenciarelor (1977) și curs de reciclare la cursul de perfecționare, profil penitenciar, la UM 0900 Grădiștea (oct. 1980).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism, Facultatea de Economie Politică de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR (1966-1967).

Activitatea profesională: pedagog la Școala Elementară de Băieți nr. 1 „Nicolae Bălcescu” din Drăgășani, la Școala Medie Agricolă din com. Voinești, Școala Profesională Metalurgică din Râșnov (oct. 1949-nov. 1950); șef al Sectorului Documentare din cadrul redacției oficiosului MAI *În slujba patriei* (5 febr. 1952-20 aprilie 1953); ofițer secretar I la DIP/UM 0618 București (7 nov. 1953-1 nov. 1954); șef de cabinet al șefului DPLC (1 nov. 1954-1 oct. 1955); inspector de cadre în Serviciul Cadre din DPLC (1 oct. 1955-1 iul. 1956); secretar I la Secția Secretariat DGPCM (1 iul. 1956-1 ian. 1957); inspector principal (1 iul. 1957-15 febr. 1964); inspector de control (15 febr. 1964-1 mai 1965) și șef al Secției Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 mai 1965-1 aug. 1967); șef al Secției Pregătire Militară din Serviciul Învățământ din DGP (1 aug. 1967-1 oct. 1969); ofițer de control I și ofițer specialist I la Serviciul Pregătire Militară de Specialitate, Studii și Documentare din DGP (1 oct. 1969-1 febr. 1972); ofițer instructor I și ofițer specialist II la Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 febr. 1972-1987). În această perioadă s-a ocupat de problemele privind învățământul de specialitate și militar al cadrelor și de cunoașterea și verificarea cadrelor din DGP (începând cu februarie 1979). A fost trecut în rezervă la 31 octombrie 1987 prin Decretul Prezidențial nr. 195.

Soția sa, Costea (Mardiros) Florica, a ocupat diferite funcții în DGP și MCECEI : contabil principal, contabil revizor, economist și economist principal (1956-1977) ; economist principal III în MCECEI (1977-1984) ; economist principal III în Serviciul Financiar din DGP (1984-1989). Fratele ofițerului, Costea Minu Vlad Ilie, a lucrat ca profesor de educație fizică la Colonia de Minori Păltiniș (anii '60).

Grade succesive : plutonier (1952) ; sublocotenent (1953) ; locotenent (1955) ; locotenent-major (1958) ; căpitan (1963) ; maior (1969) ; locotenent-colonel (1975).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; medalia jubiliară „A XX-a aniversare a zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia comemorativă „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1967) ; Ordinul „Meritul Militar” clasa a II-a (1972) și clasa I (1977).

COȘERU VASILE VASILE, colonel, d.p. nr. 5520 (n. 15 iul. 1925, mun. Bârlad, jud. Vaslui).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946 ; secretar al Organizației de Partid din Penitenciarul Iași (?-ian. 1977).

Studii civile : patru clase la Școala Primară din Bârlad (1932-1936) ; Gimnaziul Industrial din Bârlad (15 sept. 1937-15 iun. 1942) ; Școala Medie nr. 3 din Constanța (?-1965).

Stagiul militar : Regimentul 10 Grăniceri Oradea și Regimentul 5 Grăniceri Arad (1 apr. 1948-10 febr. 1950).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (febr.-mart. 1950) și Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (mart.-nov. 1950) ; curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București-DGM (15 sept. 1965-23 aug. 1966) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI, de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Regional Hunedoara (5 oct. 1958-aug. 1959).

Activitatea profesională : lucrător la atelierul lui Mihai Brauner din bulevardul Filantropiei nr. 381, București (1 nov. 1943-20 febr. 1945) ; lucrător la Institutul de Ortopedie și Proteze din București (25 febr.-9 apr. 1945) ; agricultor în gospodăria părintească (10 apr. 1945-2 sept. 1946) ; tâmplar la Atelierele Întreprinderii Gaz-Metan Mediaș (5 sept. 1946-1 apr. 1948). A fost locțiitor politic la Penitenciarul Galați (1 nov. 1950-1 apr. 1952). Un raport al șefului Biroului Inspecții din Penitenciarul Galați descria motivele pentru care un deținut din acest penitenciar a fost bătut de locotenentul Coșeru, în vremea căt acesta a ocupat funcția de locțiitor politic :

În ziua de 5 iunie a.c., cu ocazia instructajului făcut pe linie politică, tov. Lt. Coșeru Vasile, a bătut pe deținutul Dumitru Mihai, croitorul Penit., pe motivul necălcării

pantolonului la ora fixată, iar seara, deținutul respectiv a fost băgat dezbrăcat la celulă, din ordinul susnumitului. Din constatările noastre a reieșit nevinovăția deținutului, iar pe de altă parte o latură care caracterizează moravurile decadente trecute și anume că, atitudinea sa de nervozitate se datora faptului că urma să aibă o întâlnire cu dactilografa Magdin Elena¹.

De asemenea, a activat și ca instructor de partid la Secția Organizare și Instrucție din Direcția Politică a DGPCUM și ca șef al Secției Chestiuni Statutare din Serviciul politic al DLCM (1 apr. 1952-1 febr. 1953); locțiitor politic la Școala de Serenți din Sibiu (1 febr. 1953- ?); instructor de partid și UTM la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu – DLCM/UM 0818² (1 febr. 1953-1 mai 1954). După desființarea UM 0818 Sibiu, a fost numit în funcția de locțiitor politic la Penitenciarul Făgăraș Central (1 mai-1 iun. 1954); comandant la Penitenciarul Cluj Tribunal (1 iun.-sept. 1954); comandant la Penitenciarul Cluj Minori (sept. 1954-1 apr. 1955); comandant la Penitenciarul Oradea (1 apr. 1955-1 iul. 1956); comandant la Penitenciarul Deva³ (1 iul. 1956-1 oct. 1963). În 1963, ofițerul Coșeru împreună cu alte cadre ale Penitenciarului Deva au încasat ilegal 3.032 de lei de la Trustul de Construcții Hunedoara. Din această cauză, a fost destituit din funcția de comandant al penitenciarului și retrogradat în funcția de șef al secției Operative „Salcia” din Colonia de Muncă Ostrov/formațiunea 0957 (1 oct. 1963-1 oct. 1966). A fost și comandant de Secție tip „A” la Penitenciarul Alba Iulia (1 oct. 1966-1 apr. 1968); comandant al Secției „Mintia” din Penitenciarul Deva (1 apr. 1968-1 oct. 1969); comandant la Penitenciarul Iași (1 oct. 1969-iul. 1977). A fost destituit din funcția de comandant al Penitenciarului Iași și exclus din rândul membrilor de partid deoarece a întreținut „relații neprincipiale” cu o femeie subofițer din cadrul aceleiași unități, fapt ce a dus la compromiterea și pierderea autorității sale în rândul cadrelor.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1969); colonel (1975).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970).

Pedepse: cinci zile de arest la domiciliu pentru evadarea unui deținut (1956); „muștrare scrisă” pentru că nu a raportat la timp executarea perchezițiilor pe luna august (1958); cinci zile de arest la domiciliu pentru insuficienta muncă de control și îndrumare a subordonaților (1960); cinci zile de arest la garnizoană pentru că a aprobat spălarea lenjeriei cadrelor la spălătoria unității, fără a avea acest drept

1. „Raport nr. 97 din 20 iunie 1952”, întocmit de șeful Biroului Inspecției din Penitenciarul Galați, sublocotenent Dora Alexandru.
2. Această școală militară de ofițeri a funcționat doar un an de zile, în perioada 15 mai 1953-1 iunie 1954.
3. În perioada septembrie 1961-februarie 1962, Coșeru a fost detașat în funcția de comandant la Penitenciarul Iași.

(1961); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsuri grave în domeniul pazei și regimului deținuților (1962); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsuri în desfășurarea muncii de pază și pregătire a ofițerilor (1963); 20 de zile de arest la garnizoană pentru că a încasat în mod ilegal 3.032 lei de la Trustul de Construcții Hunedoara (1963); „muștrare” pentru lovirea unui deținut (1964); „muștrare severă prin ordin” pentru evadarea a doi deținuți (1967); „muștrare” pentru neglijență în serviciu (1968); „muștrare severă la adresa ofițerului” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1969).

COZIA COSTEL, maior, f.e. (n. 20 ian. 1928, mun. București).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: electrician auto.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946.

Studii civile: școala elementară și liceul.

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (oct. 1949-1 nov. 1950).

Studii politice: curs de cadre de conducere la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (?).

Activitatea profesională: șef al Biroului Propagandă și Agitație în Direcția Politică din DGPCUM și în Serviciul Politic al DLCM (1 nov. 1950-1 mart. 1954); șeful cursului de evidență de la Jilava – MAI (1 mart. 1954-1 iul. 1956); ofițer controlor în Serviciul Inspecții din DGPCM (1 iul. 1956-1 dec. 1959); lucrător politic la Secția Politică din DGPCM (1 dec. 1959-15 febr. 1964). A fost trecut în rezervă la 15 aprilie 1964 prin ordinul MAI nr. 1733.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1953); căpitan (1956); maior (1962).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959).

COZMA PETRE NICOLAE, locotenent-colonel, d.p. nr. 5566 (n. 7 aug. 1928, satul Cigmău, com. Bobâlna, jud. Hunedoara; d. 1987).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PMR din 1956; secretar al organizației de partid din Penitenciarul Mislea (1976).

Studii civile: cinci clase la Școala Primară din Orăștie (1937-1942); Școala de Ucenici Industriali din Orăștie (1943-1947). Cele cinci clase primare și patru industriale le-a completat în anul de învățământ 1957-1958, când a urmat clasa a VIII-a la Liceul „B.P. Hasdeu” din Buzău; curs de calificare în meseria de miner la Întreprinderea Exploatarea Minieră Barza (1962); clasele IX-XII le-a urmat la Liceul nr. 3 din Constanța și Liceul din Băicoi (1965-1970); Liceul teoretic (1970).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție nr. 27 Satu Mare, Batalionul 5 Securitate Construcții Timișoara și Batalionul 2 Securitate Construcții Iași (nov. 1949-1 aug. 1951).

Studii militare: Școala de Sergenți Politici de la Radna (Arad) și Deva (aug. 1951-1 febr. 1952); curs scurt la Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (20 apr.-7 nov. 1953); curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (sept. 1964-aug. 1965); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice: Universitatea Politică și de Conducere (1978).

Activitatea profesională: ucenic (apr. 1943-oct. 1947) și lucrător la atelierul de tâmplărie al patronului Todea Ion din Orăștie (oct. 1947-mart. 1948); tâmplar la Atelierele CFR Simeria (oct. 1948-nov. 1949); locțiitor politic de pluton și de companie la Batalionul 4 Pază Cernavodă din Regimentul Pază Canal (1 febr. 1952-20 apr. 1953); inspector prim de cadre la Serviciul Cadre din DIP (7 nov. 1953-15 mai 1954); ofițer de serviciu (15 mai 1954-1 apr. 1955), locțiitor politic (1 apr. 1955-1 iul. 1956) și comandant la Penitenciarul Alba Iulia (1 iul. 1956-1 febr. 1957). Un referat de cadre nedatat întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM pe numele locotenentului-major Cozma Nicolae menționa unele abateri ale ofițerului în timp ce se afla la Alba Iulia:

De la început s-a străduit să aplice în practică cunoștințele dobândite în școala de ofițeri și a reușit să conducă în mod satisfăcător activitatea penitenciarului Alba Iulia. În același timp a săvârșit însă mai multe abateri, care au constat în beții repetate, favorizarea deținutului ce muncia ca șofer pe autocamionul unității (deținutul de drept comun Gherghel Traian – n.n.) și acumulare de profituri personale de la beneficiarii cărora le dădea brațe de muncă, fapt pentru care a fost retrogradat din funcția de comandant și mutat la Penit. Buzău în funcția de ofițer de serviciu la 01.02.1957¹.

A fost ofițer de serviciu la Penitenciarul Buzău (1 febr. 1957-1 mai 1958). Odată cu înființarea Coloniei de Muncă Cotul Lung/formațiunea 0933, Cozma a fost numit comandant al acestei colonii (1 mai 1958-1 oct. 1959). După desființarea formațiunii 0933 Cotul Lung, în octombrie 1959, a fost mutat în funcția de comandant la Colonia de Muncă Zlatna/formațiunea 0962² (1 oct. 1959-1 aug. 1960); a fost șef de secție la Penitenciarul Deva (1 aug.-1 oct. 1960); șef al Secției „Valea Morii” (1 oct. 1960-1 sept. 1962) și ofițer de serviciu la Colonia de Muncă Brad Musariu/formațiunea

1. Documentul este semnat de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonel Stanciu Nicolae și șeful Secției Ofițeri din același serviciu, locotenent-colonel Radu Alexandru.
2. La data de 6 august 1960, locotenentul-major Cozma Nicolae a predat comanda formațiunii 0962 Zlatna noului comandant, numit de conducerea DGPCM, locotenentul-major Jaba Gheorghe. Din procesul-verbal de predare-primire a formațiunii aflăm că, la acea dată, în această colonie de muncă se aflau patru ofițeri, 69 de subofițeri, 12 angajați civili și 703 deținuți (dintre aceștia, 243 se aflau la reședința formațiunii, iar 460 la Secția „Almașul Mare”).

0972 (1 sept.-1 dec. 1962); ofițer cu pregătirea militară și de serviciu (1 dec. 1962-1 mart. 1963) și șef al Secției Operative „Ciobanu” din Colonia de Muncă Vadu Oii/formațiunea 0334 (1 mart. 1963-1 mai 1964); șef al Secției Operative „Orezărie” din Colonia de Muncă Giurgeni/formațiunea 0319¹ (1 mai 1964-1 aug. 1966); șef al Secției „Slatina” din Penitenciarul Pitești (1 aug.-1 dec. 1966); comandant la Penitenciarul Mislea (1 dec. 1966-1 aug. 1977); comandant la Penitenciarul Târgșor (1 aug. 1977-1 dec. 1979); locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Mărgineni (1 febr.-1 mai 1980); comandant de secție la Penitenciarul Galați (1 mai-9 dec. 1980). A fost trecut în rezervă la 9 decembrie 1980 prin Decretul Prezidențial nr. 306.

Grade succesive: plutonier (1952); sublocotenent (1953); locotenent (1955); locotenent-major (1958); căpitan (1963); maior (1970); locotenent-colonel (1976).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1967); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1972) și clasa I (1980).

Pedepse: cinci zile de arest pentru lipsuri în sectorul financiar (1959); trei zile de arest pentru neglijență în activitatea de pază (1959); 15 zile de arest pentru că nu a controlat sectorul de evidență deținuți, fapt ce a dus la eliberarea înainte de termen a mai multor condamnați din formațiunea 0933 Cotul Lung (1959); cinci zile de arest pentru executarea cu întârziere a ordinelor (1962); cinci zile de arest la domiciliu pentru că nu a respectat un ordin al comandantului formațiunii 0334 Vadu Oii, care privea regimul de lucru de zece ore al deținuților, și pentru că a mutat deținuții de la un punct de lucru la altul, fără aprobarea comandantului (1963); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru consum de băuturi alcoolice în timpul serviciului, mod defectuos de lucru în munca cu subordonații și relații intime cu o femeie căsătorită (1966); „observare” pentru neraportarea refuzului de alimentație artificială al deținutei Cristea Maria (1971); cinci zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru lipsă de exigență și tolerarea abaterilor săvârșite de subordonați (1976); „muștrare scrisă” și suspendarea indemnizației de comandă timp de trei luni pentru superficialitate în executarea actului de comandă (1979).

CRAIOVEANU GHEORGHE, căpitan.

Activitatea profesională: comandant al Centrului de Triere București din Direcția Unităților de Muncă – MAI (28 sept. 1950).

1. La 1 mai 1964, Secția „Ciobanu” din formațiunea 0334 Vadu Oii a fost transferată, în baza Ordinului MAI nr. 1858, la formațiunea 0319 Giurgeni, primind astfel și o nouă denumire: Secția „Orezărie”.

CRĂCIUN N. GHEORGHE¹, colonel (n. 24 iul. 1913, com. Mintiul Gherlei, jud. Cluj; d. 2001, mun. București)².

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran colectivist, născut într-o familie de țărani greco-catolici³ cu șase copii⁴.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : cazangiu.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru

în grupele de cercetăși, fiind comandant de grupă și de centură⁵ (?); președinte al Asociației Școlilor Profesionale (ASP) din Cluj (1934)⁶; dosarul de cadre al lui Gh. Crăciun precizează că acesta ar fi intrat în anturajul organizației profasciste „Noi” și că ar fi refuzat în 1933 să ia parte la grevele de la atelierele CFR Cluj, fiind ostil organizațiilor sindicale⁷; potrivit dosarului de cadre, Crăciun a făcut parte sau a condus mai multe „organizații reacționare” precum „Armonia”, „Reacțiunea”, „Voinicii lui Maniu” sau „Sentinela”⁸; a fost membru în consiliul de administrație al asigurărilor sociale din Cluj (1938-1939) și membru PCR din 1945⁹.

Studii civile : școala primară; patru clase la Școala Industrială de Ucenici (1927-?); Școala CFR de Întreținere Telefonie, Comenzi și Semnalizare¹⁰.

1. Această fișă biografică a fost realizată de Andrei Muraru, căruia îi mulțumim și pe această cale. Pentru alte date biografice despre Gheorghe Crăciun și despre „reeducarea târzie” de la Aiud, vezi Andrei Muraru, „Profilul reeducatorului. Biografia lui Gheorghe Crăciun”, în Cosmin Budeancă, Florentin Olteanu, *Forme de represiune în regimurile comuniste*, Editura Polirom, Iași, 2008; Andrei Muraru (coord.), *Dicționarul penitenciarelor din România comunistă (1945-1967)*, Editura Polirom, Iași, 2008, pp. 73-103.
2. Fotografia ne-a fost pusă la dispoziție de către domnul Victor Stroe din arhiva personală, *Jurnalul Național*, căruia îi mulțumim pentru amabilitate.
3. Doina Jela, *Lexiconul negru. Unelte ale represiunii comuniste*, Editura Humanitas, București, 2001, p. 86.
4. Unul dintre frații lui Gheorghe Crăciun, Ion Crăciun, era, la sfârșitul anilor '50, gardian la Penitenciarul Gherla (*ibidem*, p. 87).
5. Arhiva Curții Militare de Apel București, dosar nr. 15/P/1999 (în continuare dosarul-rechizitoriu al colonelului [r] Gheorghe Crăciun), ff. 45, 49. Mulțumim pe această cale domnișoarei Raluca Grosescu, care ne-a semnalat existența și ne-a facilitat accesul la acest dosar.
6. *Ibidem*, f. 45.
7. *Ibidem*, f. 49. Potrivit lui Crăciun, care a încercat să se disculpe pentru activitatea de la Penitenciarul Aiud în mai multe interviuri postdecembriste, amintite și pe parcursul acestei fișe biografice, fostul comandant știa că era suspectat de a fi fost informator al Siguranței („activitate legionară și... informator al Administrației Căilor Ferate sau chiar al Poliției”), lucru care l-a urmărit până în ultimii ani. În toate interviurile pe care le-a acordat după 1989, Gheorghe Crăciun a negat vehement faptele petrecute la Aiud și acțiunea de reeducare de aici. În unele cazuri, s-au adus argumente pertinente, alteleori jurnaliști și autori au întărit poziția negaționistă și revizionistă a fostului comandant (cele mai elocvente exemple sunt: Viorel Cacoveanu, *Satanizarea României*, Editura Obiectiv, Craiova, f.a., *passim* – Viorel Cacoveanu a fost ziarist la cotidianul *Făclia*, organ al CJ Cluj al PCR și al Consiliului Popular Județean Cluj, în anii '70-'80; Mihai Pelin, *Un veac de spionaj, contraspionaj și poliție politică. Dicționar alfabetic*, Editura Elion, București, 2003, p. 92; Gen. [r] Neagu Cosma, „Adevărul despre temnițele staliniste”, *România Mare*, 6 ianuarie 1998, pp. 12-13).
8. Dosarul-rechizitoriu al colonelului (r) Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, f. 46.
9. *Ibidem*.
10. Doina Jela, *Lexiconul negru*, ed.cit., p. 86.

Activitatea profesională : cazangiu și apoi maistru la Atelierele CFR Cluj (?-1934 ; ?-1940) și Atelierele CFR Grivița ; chestor și prim-chestor de poliție la Polițiile Sibiu, Cluj și Constanța¹ (1945-1947) ; inspector de Siguranță la Inspectoratul Regional de Siguranță Sibiu (1947-aug. 1948) ; șef al Direcției Regionale de Securitate Sibiu (sept. 1948-1951)² ; șef al Direcției Regionale de Securitate Craiova (1951-1952) ; director adjunct al formațiunii 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța din DLCM (23 oct. 1952) ; director al Întreprinderii de Construcții a MAI (1954) ; șef al grupului operativ din munții Făgăraș (1954) ; locțiitor (1955-1956) și șef al Direcției Regionale MAI Brașov (feb. 1956-nov. 1958) ; comandant la penitenciarul Aiud/formațiunea 0622 (nov. 1958-31 dec. 1964) ; locțiitor al șefului Direcției a III-a din MAI (ian. 1965-1967) ; locțiitor al șefului Direcției I din CSS (ian. 1968).

În funcția de șef al Direcției Regionale de Securitate Sibiu, Gheorghe Crăciun a anihilat mai multe grupuri de partizani, printre care și grupul lui Nicolae Dabija³, și i-a arestat personal pe Vaida Voievod, A.C. Cuza, Emil (Iuliu ?) Hațeganu, precum și pe alte persoane de etnie germană din zonă. În 1954, în calitate de șef al grupului operativ din munții Făgăraș și apoi de șef al Direcției Regionale MAI Brașov, locotenent-colonelul de Securitate Gheorghe Crăciun a întocmit planuri de măsuri pentru anihilarea partizanilor din zonă („banda Gavrilă”). Crăciun a fost desemnat

1. Cristina Anisescu, „Compulsie la repetiție. Colonelul de Securitate Gheorghe Crăciun” în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Arhivele Securității*, vol. II, Editura Nemira, București, 2004, p. 388.
2. În autobiografia redactată la 2 noiembrie 1951, Crăciun recunoaște comportamentul brutal de care a dat dovadă în cadrul MAI (Dosarul-rechizitoriu al colonelului [r] Gh. Crăciun, nr. 15/P/1999, f. 53).
3. Nicolae Dabija și alți șase membri ai grupului de rezistență anticomunistă au fost supuși anchetei, în 1949, sub comanda lui Gheorghe Crăciun. Execuția sumară a fost urmată de înhumarea într-o groapă comună în cimitirul reformatilor din Sibiu („Grupul de rezistență «Maior Nicolae Dabija»”, *Memoria*, nr. 13/1995, p. 60, *apud* Cristina Anisescu, *op.cit.*, p. 388). Vezi și Nicolae Mărgineanu, *Mărturii asupra unui veac zbuciumat*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2002, p. 341 ; *Idem*, Nicolae Mărgineanu, *Amfiteatre și închisori*, ediție îngrijită și studiu introductiv de Voicu Lăscuș, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 249). După 1989, Gheorghe Crăciun a spus despre Nicolae Dabija : „Atunci am auzit că pe acești partizani îi conduce maiorul Dabija. M-am ocupat mai serios de ei și am aflat că mănâncă de la căminul copiilor de moți din Întregalde. Prieteni cu pedagogul, cu profesori, pe acolo. Și mai aveau pe unul, om bogat, care îi alimenta, Boltea Silvestru. [...] Aveam pe teritoriu cinci cercuri de recrutare, oameni la care dădeam parola acolo. Când reușeam să infiltrăm un informator [...]. Clujul, care a avut mai multe informații, i-a înconjurat la locul lor. Dabija a scăpat, cu încă câțiva [...]. Dabija era cu singura fată, o studentă, acolo în bordei. Dar trăia cu o fată a unui moț. Ția a reușit să îl prindă și l-a predat la jandarmi. Ei l-au dat la Cluj și l-au dat la mine. Procesul s-a făcut la Sibiu. Dabija a spus că e trăgător de elită. «Când eu am tras, am tras numai la cap.» A omorât 7 soldați, copii tineri. Avocatul nu a vrut să îl apere, a trebuit să îl schimbe. Eu l-am întrebat, în discuții, pe Dabija : «Ce ai vrut să faci ?». Mi-a spus : «Răscoala moților». «Păi, uite că un moț te-a prins și te-a predat.» «Și răscoala generalilor din penitenciar, dar n-au vrut să vină.» A fost condamnat la moarte, executat de un pluton de la București” (Adriana Oprea, Marius Tucă, „Spovedania torționarului de la Aiud”, *Jurnalul Național*, 30 ianuarie 2004, pp. 1, 8-11). Despre grupul lui Nicolae Dabija, Crăciun a relatat și în interviul din revista *România Mare* (Gen. [r] Neagu Cosma, art.cit., pp. 12-13).

șeful Statului-Major din zona operativă pentru capturarea partizanilor, fiind coordonatorul întregii operațiuni. Pentru prinderea partizanilor erau utilizate: rețelele de informatori, percheziții, anchete, cercetarea zonei, folosirea tehnicii operative, organizarea de pânze și „în cazul în care are forțe suficiente de acțiune, va lua măsuri de lichidare a bandei” (a se citi de *executare* pe loc a partizanilor), uzând de armamentul din dotare („în special cu automate”). Crăciun s-a ocupat inclusiv de recrutarea unor persoane importante din zonă (de pildă, Dumitru Popescu, starețul mănăstirii Sâmbăta de Sus). De asemenea, a participat la anchetarea membrilor grupului lui Ioan Gavrilă și apoi a încercat, fără izbândă, atragerea lui Gavrilă în cursă¹. Pentru rezultatele obținute în luptele împotriva partizanilor, Crăciun a fost promovat ca șef al Direcției Regionale MAI Brașov.

Gheorghe Crăciun a rămas cunoscut în istoria sistemului concentraționar comunist drept cel care a implementat la Aiud, în perioada directoratului său (nov. 1958-dec. 1964), fenomenul „reeducării târzii”². Potrivit DGP, în această perioadă au avut loc cele mai multe decese din istoria formațiunii carcerale (138 de decese în perioada menționată față de 216 înregistrate în perioada 1950-1964)³. În comparație cu reeducarea de tip Pitești (petrecută în intervalul 1949-1952), la Aiud au fost utilizate alte tehnici („metodele lente, șocurile psihice, picătura chinezească și mutațiile de natură să dezechilibreze psihicul deținuților”)⁴, mai puțin brutale, combinate, într-un timp mai îndelungat, cu starea fizică și psihică, în cele mai multe cazuri deplorabilă, a celor încarcerați. Totuși, unele lucruri au rămas neschimbate aici: izolarea, frigul și foamea⁵. Iată ce declara Crăciun despre reeducarea legionarilor: „Cu aceștia am desfășurat, timp îndelungat, ani, săptămâni, luni, cu unii chiar ani, muncă individuală, aplicându-le un regim diferențiat, le-am pus la dispoziție material documentar, am purtat discuții cu ei, le-am acordat atenție mai mare, și i-am apropiat de noi pe măsură ce i-am desprins de lumea lor”⁶.

Conform documentelor din dosarul-rechizitoriu, la finalul anilor '50 se constituie la Aiud o formațiune a Securității, Grupul Operativ Aiud (GOA). Structura era formată din ofițerii acoperiți care îndeplineau în penitenciar atribuțiile plutonierilor, iar colonelul Crăciun era șeful GOA. Misiunea avea drept scop „depistarea comandamentului legionar care se bănuia că există în Penitenciarul Aiud”, dar și racolarea de informatori din rândul deținuților închiși pe criterii politice. Deși s-au luat diferite măsuri pe linie operativă, precum instalarea de tehnică de ascultare în celule, GOA

1. Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, „Bande, bandiți, eroi”. *Grupurile de rezistență și Securitatea (1948-1968). Documente*, Editura Enciclopedică, București, 2003, pp. 215-223, 281-283 (documente din ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 770, vol. I, ff. 328-337, 353-355; dosar nr. 70, ff. 111-112, 116-118).

2. Vezi Cristina Anisescu, *op. cit.*, pp. 386-429.

3. Dosarul-rechizitoriu al colonelului (r) Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, ff. 348-349.

4. Marius Cristea, „Procesul de reeducare în universul concentraționar comunist din România. Metoda Aiud”, în *Anuarul Institutului de Istorie Orală (Cluj-Napoca)*, IV, Cluj-Napoca, 2003, p. 242.

5. *Ibidem*.

6. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. D3463, f. 11. Mulțumim pe această cale domnului Dumitru Lăcătușu care ne-a semnalat existența și ne-a facilitat accesul la acest dosar.

nu a reușit să identifice niciun centru legionar de rezistență în unitatea carcerală¹. În noiembrie 1961, adjunctul ministrului Afacerilor Interne, Vasile Negrea, în urma unei ședințe de analiză a activității Serviciului „K”, aprecia că Gheorghe Crăciun avea unele realizări importante în munca cu „vârfurile legionare”. Negrea preciza că la Aiud se crease o agentură de agenți infiltrați în rândul deținuților care, pe baza notelor informative obținute, reușise să cunoască activitatea în penitenciar și să înceapă ofensiva. Erau apreciate articolele publicate de deținuți în *Glasul patriei*, plimbările în țară și conferințele ținute la clubul de aici, deși adjunctul ministrului era convins că „vigilența” trebuie să fie cuvântul de ordine pentru legionari². Pentru rezultatele muncii sale³, printre care și implementarea procesului reeducării⁴, spune o caracterizare a Direcției Cadre din MAI, Crăciun a fost recompensat cu bani în mai multe rânduri, precum și cu ordine și medalii⁵.

Cercetătoarea Cristina Anisescu a scris despre Gheorghe Crăciun că era un „personaj calculat, pervers, nemilos, cu abilități de persuasiune malefice, cu o inteligență speculativă convertivă performantă”⁶. Mihai Blăjuț, fost subaltern al lui Crăciun la Penitenciarul Aiud, îl descria pe acesta astfel: înalt, „cu o constituție solidă, masivă chiar, hainele militare și căciula lui brumărie făcându-l să pară un adevărat gigant”⁷. Brașoveanul Alexandru Salcă, fost deținut politic, l-a portretizat și el pe fostul comandant: „Este un om cu frunte îngustă, cu privire cruntă, un om pătruns de Satana care nu zâmbea niciodată”. Iată relatarea lui Valeriu Anania⁸ despre Crăciun, precum și o scenă din „reeducarea târzie”:

Îl revedeam după 16 ani: se îngrășase, chipul îi era mai aspru. A dat cuiva o hârtie să o citească cu glas tare. Era o scrisoare a lui Radu Gyr (despre care se auzise prin pușcărie), în sensul că renunță la tot trecutul lui politic și se desolidarizează de orice

1. Dosarul-rechizitoriu al colonelului (r) Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, ff. 216-218.
2. Florica Dobre (coord.), Florian Banu, Theodor Bărbulescu, Camelia Ivan Duică, Liviu Țăranu (editori), *Securitatea: structuri-cadre: obiective și metode*, vol. II, Editura Enciclopedică, București, 2006, pp. 603-604 (document din ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 106, ff. 16-28).
3. Datorită îndeplinirii planului de producție, Penitenciarul Aiud a primit în 1962 calificativul „foarte bine” (Dosarul-rechizitoriu al colonelului [r] Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, f. 60).
4. *Ibidem*.
5. *Ibidem*, „Referat de cadre” întocmit la 10 octombrie 1964 de către Serviciul I din Direcția Cadre a MAI, f. 48. Documentul este semnat de șeful Direcției Cadre a MAI, colonelul de Securitate Pateșan Ioan, șeful Serviciului I, locotenent-colonel de Securitate Simionescu Aurel, și de adjunctul ministrului Afacerilor Interne, general-locotenent de Securitate Negrea Vasile.
6. Cristina Anisescu, *op.cit.*, p. 387.
7. Doina Jela, *Lexiconul negru*, ed.cit., p. 86.
8. Gheorghe Crăciun despre Valeriu Anania: „Preasfințitul Valeriu Anania Bartolomeu, care a stat mulți ani la Aiud, fiind călugăr în acele vremuri, iar acum Arhiepiscop al Vadului și Feleacului, autor de multe cărți, nu a afirmat niciodată, nici verbal și nici în scris, că i-a fost spălat creierul la Aiud” (Gen. [r] Neagu Cosma, art.cit., pp. 12-13). Octavian Voinea a vorbit despre existența unei „antologii” a reeducării sub îngrijirea lui Valeriu Anania, un volum de 700-800 de pagini, în format mare și pe hârtie de calitate superioară. Textele redactate de Valeriu Anania, Simion Ghinea și Petre Țuțea ar fi ferit „ponegrirea” Mișcării Legionare de către regimul comunist. În final, lucrarea ar fi ajuns la Ministerul Afacerilor Interne (Octavian Voinea, *Masacrarea studențimii române în închisorile de la Pitești, Gherla și Aiud*, mărturii redactate de Gheorghe Andreica, Editura Majadahonda, București, 1997, pp. 187, 192-193).

apartenență la Mișcarea Legionară. Crăciun a poruncit apoi să mi se dea mie hârtia și m-a invitat să spun dacă recunosc semnătura originală a lui Gyr. Am recunoscut-o. Comandantul ne-a recomandat să reflectăm¹.

Alexandru Salcă a descris într-un interviu regimul instituit de comandantul Crăciun la Aiud :

Crăciun a instituit acolo un regim de teroare. A construit celule de pedeapsă, neîncălzite, în care nu era decât o scândură lipită de perete, care era lăsată jos seara pentru a dormi deținutul pe ea. Celulele păreau ca de gheață. Am avut parte și eu de așa o celulă. Am fost ținut în Zarca Aiudului, cea mai teribilă secție a penitenciarului, timp de 7 ani. În închisoare m-am îmbolnăvit de hepatită cronică, însă nu mi s-a dat nicio pastilă, din ordinul lui Crăciun. Patru ani am fost anchilozat și nu aveam voie să stau pe pat. Ca să mă încadrez în regulament, mă legam de patul de sus ca să pot rămâne în picioare. După ce, timp de doi ani, și-a organizat formatorii, Crăciun a trecut la programul de reeducare a deținuților, în condițiile în care cu toți erau epuizați atât fizic, cât și moral, iar mulți nu mai erau capabili să opună rezistență. Reeducarea presupunea ca deținutul să-și facă singur autobiografia, să denigreze anumiți oameni, chiar și rude, și să recunoască realizările regimului comunist. Eu am scăpat de reeducare. Eram atât de bolnav încât m-au dus pe brațe la reeducare, însă am refuzat să le fac pe plac. Am reușit să-mi păstrez demnitatea².

Iată însă și opinia lui Gheorghe Crăciun despre reeducarea de aici :

I-am determinat, discutând cu ei să nu mai fie legionari. A fost o mare minune. Am fost chemat la CC. M-au întrebat ce metode folosesc, cum de am reușit. Le-am povestit și mi-au spus că au ordin de la Gheorghiu-Dej să afle ce-mi trebuie, de ce am nevoie. [...] M-a chemat ministrul și mi-a spus că nu are mulți directori de securitate ca mine. La Aiud, legionarii își fac de cap, organizează revoltă după revoltă. Te duci acolo să pui ordine. Am rămas fără vorbe. Mi-a spus că nu mă duc acolo doar ca șef de penitenciar, ci și ca ofițer de securitate³.

Tratamentul a fost pentru toți omenesc și de apropiere, fără batjocură și ură, ceea ce probabil a și contribuit la rezultatele bune pe care le-am avut ; n-au existat revolte sau evadări, s-au produs foarte puține acte de indisciplină, iar pedepsele au fost reduse aproape la zero. [...] În ceea ce privește spălarea creierului la Aiud, este o poveste bună pentru cei înclinați să creadă orice, dar și pentru aceia care nu văd nimic bun în toată perioada comunistă. Eu le-am creat condiții deținuților de a se informa asupra realităților, pentru a putea emite puncte de vedere în cunoștință de cauză, pe care le confruntau cu ale camarazilor de suferință în conferințele ținute la Club, prin articole afișate la gazeta de perete. Deținuții politici au fost scoși și ei la lucru în atelierele penitenciarului, folosind, pe cât posibil, specialitățile fiecăruia dintre ei⁴.

Închis aproape patru ani la Aiud, Valeriu Anania a relatat în memoriile sale, apărute recent, despre fenomenul reeducării de aici. Cel mai important segment al

1. Valeriu Anania, *Memorii*, Editura Polirom, Iași, 2008, pp. 325-335.

2. Camelia Csiki, „Torționarul Crăciun față în față cu victima sa, Alexandru Salcă”, *Evenimentul Zilei*, 3 octombrie 2000, p. 5.

3. Adriana Oprea, Marius Tucă, art.cit., pp. 1, 8-11.

4. Gen. (r) Neagu Cosma, art.cit., 12-13.

deținuților vizați de acest program erau, așa cum am precizat, foștii legionari : „în toate secțiile funcționau cluburi în care deținuții, unul după altul, își făceau «autoanaliza» (adică expunerea critică a trecutului politic – n.n.) și «precizarea de poziție»”. Anania numește reeducarea de la Aiud o „dramatică experiență” și amintește, de asemenea, despre numărul mare de informatori dintre reeducați, despre accesul la cărți sau la conferințe. Pentru deținuții credincioși (majoritatea covârșitoare, după Petre Pandrea¹), discursurile zeflemitoare ale lui Crăciun la adresa religiei erau chinuitoare, ca și presiunile exercitate de administrație pentru negarea divinității. De asemenea, Anania admite că gardienii deveniseră mai puțin violenți și povestește cum a semnat o listă cu „aderarea la reeducare”, dar a refuzat să susțină poziția ateistă a corului de reeducați, fiind izolat de administrație și obligat să scrie zeci de declarații².

În decembrie 1998, împotriva lui Gheorghe Crăciun a fost depusă o plângere penală de către Asociația Română a Foștilor Deținuți Politici și Luptători Anticomuniști pentru săvârșirea infracțiunii de genocid, încadrarea fiind apoi schimbată în omor deosebit de grav. Rechizitoriul instrumentat împotriva colonelului Gheorghe Crăciun în data de 7 septembrie 2000 de către procurorul militar Alic Saiciuc din cadrul Parchetului Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel București a constatat abuzurile și încălcările grave ale drepturilor deținuților de către fostul comandant³.

Iată concluziile procurorului legate de activitatea lui Gheorghe Crăciun la conducerea Penitenciarului Aiud : „Odată cu venirea la comanda penitenciarului a înv[înuitului] col. (r) Crăciun Gheorghe, situația s-a agravat ca urmare a inițiativelor acestuia în cadrul unui așa-numit proces de «reeducare» (subl. din dosar – n.n.). Cei ce refuzau reeducarea erau supuși pedepselor precum și unui regim de lentă exterminare”⁴. Cei care se opuneau erau supuși unor constrângeri greu de suportat care constau în : „rații alimentare reduse ori chiar în suspendarea hranei, condiții igienico-sanitare necorespunzătoare, celule igrasioase și înghețate (fără încălzire) care duceau la îmbolnăviri și decese, îmbrăcăminte subțire neadecvată, lipsa plimbărilor în aer liber, lipsa asistenței medicale”⁵.

Într-o declarație dată procurorilor la 27 septembrie 1999, Gheorghe Crăciun preciza că este grav bolnav (surd și aproape paralizat)⁶. În data de 7 septembrie 2000, procurorul Alic Saiciuc stabilea cheltuieli de urmărire penală de 100.000 de lei⁷. Demersul procurorilor a fost însă tardiv, căci Gheorghe Crăciun încetase din viață⁸.

1. Petre Pandrea, *Reeducarea de la Aiud*, Editura Vremea, București, 2000, p. 80.

2. Valeriu Anania, *Memorii*, Editura Polirom, Iași, 2008, pp. 325-335.

3. Dosarul-rechizitoriu al colonelului (r) Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, *passim*.

4. *Ibidem*, ff. 344, 348.

5. *Ibidem*, f. 346.

6. *Ibidem*, f. 151. Jurnaliștii de la cotidianul *Jurnalul Național* au scris la acea vreme despre dosarul în care era inculpat Gheorghe Crăciun, făcând referire la documente din dosar. De asemenea, ziariștii au consemnat faptul că fostul comandant de la Aiud a fost audiat la domiciliu de către procuror, fiind în incapacitate de a se deplasa (Mihai Boeru, Costin Ilie, „Gheorghe Crăciun, audiat la domiciliu”, *Jurnalul Național*, 23 ianuarie 2001, p. 22).

7. Dosarul-rechizitoriu al colonelului (r) Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, f. 358.

8. Iată una dintre ultimele „spovedanii” ale lui Gheorghe Crăciun : „Eu dădeam pedepse pe drept. Regret că au avut suferință, din greșeala mea sau din cauza lor. Nu e niciunul mort din cauza mea. N-am bătut, n-am chinuit, n-am împuscat pe nimeni” (Adriana Oprea, Marius Tucă, art.cit., p. 1, 8-11).

Grade succesive : locotenent-colonel (sept. 1948) ; colonel (febr. 1956).

Decorații : Prin Decretul nr. 7 din 9 ianuarie 1959 s-au conferit un număr de ordine și medalii unor ofițeri ai MAI. Cei 23 de militari decorați au fost onorați cu aceste distincții pentru că în primul semestru al anului 1958 „au dovedit un înalt simț al datoriei față de patrie, contribuind prin priceperea lor la descoperirea și demascarea activității criminale a unor elemente ce au fost arestate, precum și la lichidarea unor organizații contrarevoluționare”¹ (fuseseră lichidate grupările așa-zis legionare din regiunea Brașov conduse de Puiu Atanasiu și Hodorog Haralambie). Astfel, ofițerii propuși pentru decorare au reușit să identifice și să aresteze peste 300 de „elemente contrarevoluționare” și să identifice șapte organizații „ilegale care desfășurau o activitate ostilă împotriva regimului nostru”². De asemenea, au fost depistate o serie de persoane care au provocat „diversiuni, teroare și sabotaj” la uzinele „Steagul Roșu”, „Tractorul” și „6 martie Tohan”. În fruntea listei de ofițeri se afla colonelul de Securitate Crăciun N. Gheorghe, care a primit Ordinul „Steaua Republicii Populare Române”, clasa a III-a.

Pedepse (pe linie de partid) : „vot de blam cu avertisment” (1951)³ și cu pierderea funcției din partid pentru tănuiri în legătură cu activitatea din perioada interbelică, activitate desfășurată până în 1941⁴.

CRĂCIUNESCU ION, colonel.

Activitatea profesională : locțiitor al șefului DGP (17 mai 1989).

CREȚU ȘTEFAN GHEORGHE, colonel, f.e. (n. 29 nov. 1927, com. Boghicea, jud. Neamț; d. 1999).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muzicant.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PMR din 1959.

Studii civile : școala elementară și liceul.

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1950) ; curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala

1. Referat nr. P.S. 1221 din 30 decembrie 1958 întocmit de șeful Secției Speciale din Direcția Generală a Treburilor Consiliului de Miniștri, locotenent-colonel Nicola Ștefan. Documentul poartă și apostila consilierului referent, general-maior Muică N. Nicolae. Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 1903 din 30 decembrie 1958 și Decretul nr. 7 din 9 ianuarie 1959 privind conferirea de ordine și medalii ale Republicii Populare Române unor ofițeri din Ministerul Afacerilor Interne. Aceste acte normative au fost declassificate de Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 130 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României* nr. 114 din 13 februarie 2008.

2. *Ibidem*.

3. Într-un referat în care apăreau și ofițeri cu „trecut dubios” și „necorespunzător”, redactat în 1956, se regăsea și Gheorghe Crăciun (Cristian Troncotă, *Torționarii*, Editura Elion, București, 2006, p. 62).

4. Dosarul-rechizitoriu al colonelului (r) Gheorghe Crăciun, nr. 15/P/1999, f. 46 ; *Cartea Albă a Securității*, Serviciul Român de Informații, București, 1994, vol. II, p. 354, *apud* Cristina Anisescu, *op.cit.*, p. 388.

de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (1960-1961); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970); curs de perfecționare pentru loțiitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar, la UM 0900 Grădiștea (1976).

Activitatea profesională: loțiitor politic la Penitenciarul Turnu Severin (30 dec. 1950-1 dec. 1952); instructor de cadre în Serviciul Cadre al DLCM (1 dec. 1952-1 apr. 1953); șef al Biroului Producție (1 apr. 1953-1 mart. 1954) și comandant de companie de pază la Colonia de Muncă Onești (1 mart. 1954-15 iun. 1954); comandant de companie de pază la Colonia de Muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (15 iun.-1 oct. 1954); ajutor de comandant la Penitenciarul Galați (1 oct. 1954-1 apr. 1955); loțiitor de șef de secție la Colonia de Muncă Baia Sprie/formațiunea 0627 (1 apr.-1 sept. 1955); șef de secție la Colonia de Muncă Cavnic/formațiunea 0979 (1 sept.-1 nov. 1955); șef de secție la Penitenciarul Iași (1 nov. 1955-1 iul. 1956); șef de secție la Colonia de Muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (1 iul. 1956-1 nov. 1959); șef de secție la formațiunea 0869 Carasu/Penitenciarul Carasu (1 nov. 1959-1 mai 1968); comandant de secție (1 mai 1968-1 nov. 1971) și instructor la Penitenciarul Vlădeni (1 nov. 1971-1 apr. 1972); ofițer instructor (1 apr. 1972-1 mart. 1976) și loțiitor de comandant la Penitenciarul Slobozia (1 mart. 1976-1 aug. 1977); ofițer instructor I (1 aug. 1977-1 mart. 1980 și 1 sept. 1984-1 febr. 1987); comandant de secție la Penitenciarul Poarta Albă (1 mart. 1980-1 sept. 1984). A fost trecut în rezervă la 9 aprilie 1987 prin Decretul Prezidențial nr. 59.

Grade succesive: sublocotenent (1950); locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1976).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1976).

CRISTEA A. NICOLAE, angajat civil.

Activitatea profesională: inginer principal (mecanic) din Direcția Economică a DGPCM (1 mai 1960).

CRISTEA GHEORGHE STAN, căpitan, d.p. nr. 3911 (n. 17 febr. 1925, com. Mihăilești, jud. Giurgiu).

Naționalitatea: romă.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tipograf mașinist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1945; secretar al Comitetului UTM din Întreprinderea Poligrafică nr. 4 București (?-nov. 1947 și dec. 1949-1951).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1932-1939), Școala de Ucenici de pe lângă tipografia Imprimeria Națională „Monitorul Oficial” (1939-1943); Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI, învățământ fără frecvență (1958-1961).

Stagiul militar : Regimentul 2 Pionieri (nov. 1947-iul. 1948), Regimentul 15 Infanterie Bacău (iul.-sept. 1948), Compania a IV-a din Comandamentul Pompierilor din București și Serviciul Politic din Grupul de Pompieri Bacău (sept. 1948-1949).

Studii militare : Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu – DLCM/UM 0818 (15 mai 1953-1 iun. 1954); curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (15 sept. 1961-20 aug. 1962).

Studii politice : Școala de Agitatori de 20 de zile (1946); Școala Medie de Partid, cu durata de trei luni, de pe lângă Comitetul Raional PMR Nicolae Bălcescu (sept.-dec. 1951); Școala de Partid de un an, de pe lângă Comitetul Regional PMR București (1956).

Activitatea profesională : tipograf mașinist la Întreprinderea Poligrafică nr. 4 București, fosta Imprimerie Națională „Monitorul Oficial”, din strada Șerban Vodă nr. 135 (1943-1947, dec. 1949-1951 și aug. 1952-mai 1953). Într-o autobiografie alcătuită în anii '50, Stan vorbește despre activitatea sa din primii ani postbelici :

În 1944 după 23 August am luat parte la toate manifestațiile sindicale ce se făceau pe străzile Capitalei. 1945/25 februarie am luat parte la manifestația din Piața Palatului când a căzut guvernul Rădescu de s-a tras din Piața Palatului cu gloanțe asupra muncitorilor.

În campania din 1946, în calitate de agitator comunist, a făcut parte din echipele de șoc care acționau împotriva „huliganilor” din grupările politice care se opuneau dominației viitorului partid unic ; a fost șef al secției culturale a Sfatului Popular Raional „Nicolae Bălcescu” din București (febr.-aug. 1952). După terminarea Școlii de Partid de un an, ofițerul a fost trimis temporar în funcția de locțiitor politic al Coloniei de Muncă Periprava¹ (?-iul. 1956) ; a fost locțiitor politic la formațiunea 0892 Comănești (1 iul.-1 dec. 1956); inspector principal la Serviciul Evidență Minori din DGPCM (1 ian.-1 nov. 1957); lucrător politic și instructor politic la Secția Politică din DGPCM pentru formațiunile : Periprava și Chilia Veche din Delta Dunării (1 iun. 1954-1 iul. 1956 și 1 nov. 1957-dec. 1960). În urma mai multor abateri săvârșite de căpitanul Cristea (frecventarea localurilor interzise și consum

-
1. La nou-înființata Colonie de Muncă Periprava, Stan a participat la „acțiunea patriotică” de îndiguire și defrișare a stufului. Pentru modul exemplar în care s-a achitat de sarcini și pentru realizarea planului de producție înainte de termen, ofițerul a fost decorat cu medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat”. În prima parte a anului 1957, apele Dunării au rupt digurile din zona Peripravei, inundând o suprafață de teren arabil de circa 7.000 ha. Pentru ca această uriașă întindere de pământ să fie redată agriculturii, urmau să fie folosiți între 2.500 și 3.000 de condamnați. Deoarece în bugetul statului nu au fost prevăzute sumele necesare pentru lucrările de îndiguire, MAI-ul a inițiat un act normativ prin care munca deținuților de drept comun și politic la aceste lucrări să nu fie remunerată. Însă pentru ca lucrările să fie executate în cel mai scurt timp și în condiții bune, s-a acordat condamnaților un stimulent. Astfel, o zi de muncă echivala cu executarea a trei zile din pedeapsă, fără a se ține cont de specificul și greutatea muncilor și nici de procentul de îndeplinire a normelor de muncă. În acest scop a fost emis Decretul nr. 336 din 13 iulie 1957 (nepublicat) privind regimul condamnaților care muncesc la lucrările de îndiguire a apelor Dunării.

exagerat de băuturi alcoolice), șeful Secției Politice din DGPCM a propus scoaterea ofițerului din aparatul politic și trecerea sa în munca profesională, în funcția de ofițer tehnic cu armamentul la Serviciul Spate din DGPCM (1 febr.-1 aug. 1961). De asemenea, a activat ca inspector principal în Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 aug. 1961-dec. 1962); locuitor politic la Colonia de Muncă Vadu Oii/formațiunea 0334 (dec. 1962-dec. 1963). Cât timp a deținut această funcție, ofițerul a săvârșit o serie de abateri de la disciplina militară :

În luna martie a folosit autoturismul unității pentru a-și aduce pește de la pescarii din Hirșova, pe care l-a trimis apoi la București cu mașina gospodăriei (20 kg.), cât și 4 perechi de pui. A făcut diferite transporturi la crama GAS Hirșova, de unde și-a procurat vin, iar în aprilie a.c. a trimis șoferul în comuna Ciobanu, la o distanță de 8 km. de unde i-a cumpărat 100 ouă și o jumătate de miel. În august a.c. s-a deplasat cu autoturismul din nou la GAS Hirșova, împreună cu fiica sa, de unde și-a cumpărat struguri, iar în luna noiembrie a făcut două transporturi cu lemne de foc, pentru el, folosind autocamionul unității. Față de aceste abateri cpt. Cristea Stan, este compromis în cadrul unității, atât prin activitatea sa slabă, cât și prin faptul că se preocupă mai mult de probleme personale ca beții repetate, împrumuturi de bani de la subordonați, a servit masa la popotă pe datorie, etc. (...) Pentru lipsurile manifestate în decursul activității sale ca ofițer, a fost sancționat cu zile de arest la garnizoană și domiciliu, totalizând un număr de 41 de zile¹.

Grade succesive : locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1960).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1957).

Pedepse : zece zile de arest la garnizoană pentru consum de băuturi alcoolice (1960); zece zile de arest la domiciliu pentru lipsă de vigilență (1962); zece zile de arest la garnizoană pentru neprezentarea la serviciu în ziua de 26 aprilie 1963 (1963).

CSÁKI ION, maior.

Activitatea profesională : director al Direcției Reeducării din Ministerul Muncii și Prevederilor Sociale (iun. 1950); locuitor al directorului Direcției Unităților de Muncă din DGPCUM (6 iul. 1951-?); comandant la Penitenciarul Jilava (iun. 1952-apr. 1954).

CURSARU PETRE CONSTANTIN, maior, f.s. (n. 28 sept. 1931, com. Mâneciu Pământeni, jud. Prahova). - d. 15 mart. 2004, mun. București

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : jurist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PMR din 1955.

1. „Referat de cadre” (nedatat) întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM, pe numele căpitanului de penitenciare Cristea Gheorghe Stan. Documentul se încheie cu propunerea conducerii DGPCM de scoatere a ofițerului din MAI, conform articolului 41 (alinatul g) din *Statutul Corpului Ofițerilor militarizați*, cu drept la ajutor unic.

Studii civile : șapte clase și Școala Medie Tehnică de Comerț ; Facultatea de Drept (1968).

Studii militare : Școala DGSS de un an (1952).

Studii politice : Școala Medie de Partid (1960).

Activitatea profesională : ajutor de lucrător operativ și lucrător operativ la Direcția de Securitate București (1 iul. 1952-30 apr. 1958). În perioada 1 mai 1958-1 iunie 1959, Cursaru a activat ca angajat civil în DGPCM, în funcția de tehnician principal la Serviciul Spate ; de asemenea, a fost inspector prim de cadre și lucrător prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM/instructor II și III personal Serviciul Personal al DGP (1 iun. 1959-1 dec. 1970) ; profesor-șef la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9/UM 0191 București – DGP (1 dec. 1970-1 mart. 1971). La 1 martie 1971 a fost transferat la Inspectoratul de Miliție al municipiului București.

Grade succesive : sublocotenent (1952) ; locotenent (1954) ; locotenent-major (1957 și 1959) ; căpitan (1962) ; maior (1968).

CZELLER LUDOVIC, locotenent-colonel, d.p. nr. 1313 (n. 24 iul. 1896, Kismarja, Ungaria ; s-a sinucis la 3 iunie 1952).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în comitetul de conducere al Sindicatului Metalurgiștilor din Oradea și președinte al comitetului de întreprindere al Morii „Emilia” din Oradea (1918-1919) ; membru în PCdR din 1930 ; membru în CJ Bihor al PCdR (1930-1933).

Studii civile : școala și liceul la Oradea (1903-1910).

Stagiul militar : încorporat în armata austro-ungară la Regimentul 37 Infanterie din Pécs și apoi detașat la Grupul de Aviație Maritimă de la baza navală Pola (1915-1918). În această perioadă a luat parte la rebeliunea marinarilor din Pola, fapt pentru care a fost arestat și degradat (1918). A luptat pe frontul italian (apr. 1915-mart. 1916), rusesc (1916-1917) și românesc (ian.-oct. 1918).

Activitatea profesională : ucenic la atelierul de întreținere al Morii „Emilia” din Oradea (1910-1913) ; strungar la căile ferate orașenești din Oradea (1913-1914) ; muncitor la firma „Ganz Danubius” din Budapesta, unde a intrat în sindicatul muncitorilor metalurgiști (1914-1915). Din anul 1919 până în 1920 a participat la organizarea Regimentului 4 al Armatei Roșii ungare, unde a fost comandant de companie, apoi comisar al Tribunalului Revoluționar al unui batalion din Regimentul 4. După colapsul Republicii Sovietice Ungare, a fost internat în Abony și Néregyáza, de unde, la 1 ianuarie 1920, a evadat. A activat ca muncitor la : fabrica de cherestea „Stein Desideriu” din Oradea, „Auto-Mecanica” din Cluj, garajele „Economia” din Oradea (1920-sept. 1923) ; a fost activist în conducerea Sindicatelor din Oradea (1924-1930). În iulie 1933 a fost trimis de partid în Banat pentru a organiza infiltrarea comuniștilor în sindicatele din Banat. La Anina, a fost arestat, bătut și dus la Siguranța din Timișoara și Oradea. De la eliberare până în 1935 a fost exclus din partid fiind suspectat că a colaborat cu Siguranța din Timișoara ; a fost activist pe

linie sindicală la Oradea (1935-1937) și patron al unei agenții de reviste de modă din Oradea (1937-1940). În 1940 a fost internat în lagărul de la Caracal, iar după dictatul de la Viena s-a întors la Oradea unde și-a luat angajamentul față de Siguranța maghiară de a nu mai activa în mișcarea muncitorească. Czeller nu a raportat acest lucru forurilor superioare de partid, ba chiar și-a deschis în 1941 un restaurant la Oradea, loc de întâlnire al comuniștilor¹. În calitate de patron a avut dese conflicte cu sindicatele și cu secretarul organizației locale de partid orădene, Knebinek. Va fi exclus din partid în 1941. Un an mai târziu, în iulie 1942, a plecat la Budapesta unde a fost arestat de Siguranța maghiară și predat contraspionajului, unde a dat o declarație prin care a divulgat activitatea unor membri marcanți din conducerea organizației de partid orădene care erau deja arestați. Pentru aceste „servicii” a fost eliberat la scurt timp după arestare. După război, într-o declarație dată în fața Comisiei Controlului de Partid, voind să lămurească această situație, Czeller a recunoscut că a adus

unele calomnii în fața Siguranței maghiare și crede că i s-a dat drumul pentru a-l folosi la prinderea tovarășilor ce erau încă liberi. Totodată a adăugat că dacă Siguranța i-ar fi cerut să contribuie la arestarea tovarășilor, ar fi acceptat cu gândul să nu se țină de cuvânt. (...) De altfel, în 1945, folosind poziția pe care o avea ca șef al Siguranței Oradea, a căutat să scoată de la Tribunalul Oradea declarația dată Siguranței maghiare în 1942. Aceasta reiese din referința dată de dr. Paul Andrei – fost procuror-șef la Curtea Oradea².

A fost comisar-șef la Chestura Poliției Oradea (1 ian. 1945-4 mart. 1946); comisar-șef la Chestura Poliției Sighet (4 mart.-5 sept. 1946); comisar-șef (5 sept. 1946-24 iul. 1947), chestor (24 iul. 1947-1 apr. 1948) și inspector-șef al Inspectoratului Regional de Siguranță Oradea/Direcția Regională a Securității Poporului Oradea (1 apr. 1948-31 mai 1950). Aurel Brazdă (în 2005, președintele filialei bihorene a Asociației Deportărilor și Victimelor Opresiunii Comuniste – ADVOC) își amintește cu lux de amănunte o noapte rece din aprilie 1949 din perioada când se afla încarcerat la sediul Securității din Oradea:

În arestul Securității din Oradea era o liniște de mormânt. De teama gardienilor se gemea în surdină. Când, deodată, zgomot de cizme în fugă, gratii trântite de pereți, urlete: „Afară, bandiților, afară!”. Îmbrânciți, duși de puhoiul celor peste 100 de oameni scoși din celule, loviți cu băte și paturi de armă, am ajuns în curte. Eram toți grămadă, în fața unui zid. Era beznă, nu vedeam nimic. La un moment dat vocea aspră a lui Czeller se aude în noapte: „Pluton de execuție, v-aliniați! Rându' unu, în genunchi! Încărcați armele! Ochiți...”. Așteptam cu groază prima rafală. Eram atât de mulți, că nu aveau cum să ne ucidă pe toți de prima dată. Mihele, un alt deținut politic, care era lângă mine, a zis: „Mă, dacă trag strigăm Trăiască România! Să nu murim ca niște câini”³.

1. Leonard Kirschen, *Deținut al Justiției Roșii*, Editura Enciclopedică, București, 2002, p. 146.
2. „Referat” nedatat, privind pe fostul locotenent-colonel Czeller Ludovic, întocmit la câțiva ani după moartea lui Czeller, de Serviciul Cadre al DGPCM. Documentul este semnat de directorul general al DGPCM, colonel Lixandru Vasile, și de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonel Stanciu Nicolae.
3. Florin Budea, „Călăii roșii”, *Bihoreanul*, 16 mai 2005.

Arestații nu au fost împușcați, ci doar intimidați, aceasta fiind o metodă des aplicată de Czeller. Despre această metodă de intimidare pomenește și scriitoarea Doina Jela :

În iulie 1949, instrumenta procesul lotului de partizani din Maramureș, care se afla înmormântat la Sighet. A înăbușit în iunie 1949 rășcoalele țăranilor din sudul Aradului, omorând și arestând peste 200 de oameni. Represiunea a antrenat un efectiv de peste 120 oameni înarmați. (...) A rămas în amintirea supraviețuitorilor printr-o apucătură sinistă : se juca, simulând execuțiile. Asta însemna că-i scotea pe deținuți, îi alinia la zid și comanda plutonului de execuție adus în acest scop, neoprindu-se decât înaintea comenzii finale¹.

Activitatea depusă în MAI era descrisă de Serviciul Cadre al DGPCM astfel :

La Siguranța Oradea s-a înconjurat de elemente necontrolate, dușmani ai regimului, ca : spionul americanilor Dr. Elekes Tamaș, omul lui de încredere a cărui activitate dușmănoasă nu a vrut s-o observe. Deși i s-a adus la cunoștință în nenumărate rânduri, fără să controleze, considera acuzațiile despre Elekes mincinoase și amenința pe acei care îndrăzneau să-l acuze. (Dr. Elekes Tamaș a fugit cu avionul Securității Oradea în zona americană din Germania.) Czeller Ludovic a fost vechi prieten cu Rajk Laszlo. În repetate rânduri a vizitat în Ungaria pe acesta. (...) Nervozitatea permanentă de care era stăpânit se datora în cea mai mare parte frământărilor ce le avea în legătură cu situația sa neclară din partid. Dându-și seama că până în cele din urmă situația sa dubioasă va fi complet demascată și dând dovadă de lașitate, Czeller Ludovic s-a sinucis prin împușcare la data de 3 iunie 1952 în cimitirul Bellu din București².

Între 31 mai 1950 și 11 aug. 1950 a fost cadru disponibil. În vara anului 1950 a fost transferat de la Securitatea Oradea, ca subinspector general șef al DGP (11 aug. 1950-1 iul. 1951), după ce se dovedise eficient în înăbușirea sângeroasă a rebeliunilor arădene din anul 1949³; a fost șeful Corpului de Control al DGPCM (1 iul. 1951-3 iun. 1952). Numele său este legat direct de aplicarea „reeducării” din Pitești, Gherla, Târgșor etc. El tria deținuții, trimitea loturile în diferite penitenciare din țară, mai ales la Canal. El împreună cu Iosif Nemeș sau Tudor Sepeanu erau „oamenii de teren” implicați direct în evenimentele „reeducării”⁴.

Există două variante în legătură cu moartea lui Czeller, survenită la puțină vreme după începerea primelor cercetări legate de cele petrecute la Pitești și în celelalte penitenciare : fie sinuciderea din pricina înlăturării grupului Pauker-Teohari-Luca, fie uciderea sa din pricina celor pe care le știa despre „reeducare”⁵. În momentul

1. Doina Jela, *Lexiconul negru. Unete ale represiunii comuniste*, Editura Humanitas, București, 2001, p. 90.
2. „Referat” nedat, privind pe fostul locotenent-colonel Czeller Ludovic, întocmit la câțiva ani după moartea lui Czeller, de Serviciul Cadre al DGPCM. Documentul este semnat de directorul general al DGPCM, colonel Lixandru Vasile, și de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonel Stanciu Nicolae..
3. Marius Oprea, *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente, 1949-1989*, Editura Polirom, Iași, 2002, p. 136.
4. Alin Mureșan, *Pitești. Cronica unei sinucideri asistate*, Editura Polirom, Iași, 2007, p. 236.
5. *Ibidem*, p. 98.

sinuciderii (varianta oficială), Czeller era încă ofițer în MAI, astfel că soția defunctului a solicitat pensie de urmaș¹, însă din cauza activității sale „dubioase” din trecut, dar și pentru că regimul nu mai avea nevoie de serviciile sale, conducerea DGPCUM a hotărât să nu acorde urmașilor drept de pensie. Pentru acest lucru, colonelul Lixandru Vasile a propus conducerii MAI, în 1958, emiterea unui ordin retroactiv de îndepărtare a lui Czeller din rândul cadrelor militarizate ale MAI, pentru activitate potrivnică regimului democrat-popular, începând cu data decesului, 3 iunie 1952.

Grade succesive: locotenent-colonel (1948).

1. Solicitarea dreptului de pensie de urmaș pentru copilul ofițerului, Czeller Andrei Alexandru, a fost adresată conducerii DGPCUM de către Czeller Hedviga, soția ofițerului, la 9 decembrie 1957. Cererea văduvei lui Czeller a fost respinsă de comisia de revizuire a celor decăzuți din dreptul de pensie a MAI, prin Decizia nr. 203 din 19 iunie 1959, motivul invocat fiind că ofițerul a dus înainte de sinucidere o „activitate intensă contra clasei muncitoare, fiind și agent al Siguranței”.

D

DAN GEORGE GEORGE, colonel, d.p. nr. 2865 (n. 22 febr. 1925, com. Crîscior, jud. Hunedoara).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1949 și membru PMR din 1963.

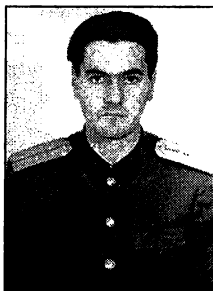
Studii civile : cinci clase în comuna natală (1933-1938); Gimnaziul Industrial și Școala Tehnică Industrială din Baia de Criș (1938-1944); Liceul Industrial „Aurel Vlaicu” din Arad (1945-1947).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție Grăniceri Deva (11 apr.-nov. 1948).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (nov. 1948-febr. 1949) și Școala Militară de Ofițeri MAI nr. 2 Deva (febr. 1949-6 mart. 1950); curs de perfecționare la Școala de Cadre Medii MAI Periș (1 ian.-30 nov. 1952); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul de Partid al MAI (1965-1968).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1944-1945 și 1947-1948); comandant de pluton la Școala Regimentară din Centrul de Instrucție nr. 21 Grăniceri Calafat (6 mart.-apr. 1951) și la Școala Regimentară din Regimentul 1 Grăniceri Giurgiu (apr. 1951-1 ian. 1952); șef de Stat-Major al Batalionului 1 Frontieră Băneasa din Regimentul 14 Grăniceri Cobadin (1 dec. 1952-15 apr. 1953) și locțiitor de front al comandantului Regimentului 14 Grăniceri Cobadin (15 apr. 1953-1 ian. 1954); locțiitor (1 ian.-10 aug. 1954) și șef al Biroului Informații de Frontieră din Direcția Trupelor de Grăniceri (30 apr. 1955-1 iul. 1956); ajutor al șefului Biroului Informații de Frontieră din Regimentul 8 Grăniceri Iași (10 aug. 1954-30 apr. 1955); șef al Secției „Periș” din cadrul Penitenciarului Văcărești (1 iul. 1956-1 sept. 1959); ajutor al șefului de Stat-Major din Grupul de Pază și Escortare al MAI/UM 0168 București (1 sept. 1959-mart. 1960). După desființarea UM 0168 București, a fost transferat cu funcția de ofițer cu pregătirea de luptă la Batalionul 2 Pază din Regimentul 6 Pază (mart.-1 iun. 1960); șef al Biroului Pază din Serviciul

Pază și Regim al DGPCM (1 iun. 1960-15 febr. 1964); șeful Secției Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim, Direcția Pază a DGPCM (15 febr. 1964-1 apr. 1965); locțiitor al șefului Serviciului Pază și Regim din DGPCM/DGP (1 apr. 1965-30 sept. 1968); șeful Secției Organizare-Mobilizare din DGP (1 oct. 1968-1972); ofițer specialist principal II în cadrul compartimentului organizare-mobilizare din DGP (1972-1977).

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1952); căpitan (1955); maior (1959); locotenent-colonel (1964); colonel (1971).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „Muncii” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1975).

DASCĂLU DIAMANDI EUGENIU, colonel, d.p. nr. 3002 (n. 18 nov. 1927, mun. București; d. 20 dec. 1993).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: ajustor mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UAER și ARLUS (1948), membru UTM (1949); membru în Biroul UTM pe CTS (1954-1956); membru PMR din 1959; membru al Consiliului Politic al MAI și secretar al organizației de partid din Comandamentul Trupelor de Pază (1969); membru în BOB al DGP (1979-1989).

Studii civile: școala primară din comuna Tărtășești, județul Dâmbovița (1934-1940); Liceul Industrial din Pitești (apoi Timișoara) și Liceul Industrial nr. 1 Polizu din București (1941-1948); Academia Militară de Servicii și Transporturi din Leningrad, URSS (1957-1962).

Stagiul militar: în noiembrie 1949, a fost încorporat la Centrul de Instrucție nr. 2 Securitate Brad, Hunedoara, de unde la 8 ianuarie 1951 a fost trimis la Școala de Ofițeri Armament și Muniții MFA din Sibiu (8 ian.-23 aug. 1951).

Studii militare: Școala de Ofițeri Armament și Muniții MFA din Sibiu (8 ian.-23 aug. 1951); Academia de Conducere Spate din Leningrad (aug. 1958-aug. 1962).

Activitatea profesională: șef al Serviciului AGT la Batalionul 2 de Securitate Botoșani/UM 0645 (23 aug. 1951-sept. 1952); ajutor de șef de birou la CTS (sept. 1952-1953); ofițer în Secția AGT din Serviciul Spate al Direcției Pază a MAI (1953); ajutor de șef și șef al Biroului Aparatură Artileristică, Plan și Evidență Credite, Secția AGT din DTOP – MAI (1953-ian. 1956); ofițer cu armamentul la UM 0111 București (ian. 1956-nov. 1957); șef al Secției Plan (15 aug. 1962-1 iun. 1965) și șef al Serviciului AGT din Direcția Spate a MAI (1 iun. 1965-1 ian. 1968)¹; locțiitor al comandantului pentru servicii și înzestrare la Comandamentul Trupelor de

1. În 1964, șeful Direcției Spate din MAI era colonelul de Securitate Mircea Oprescu, tatăl actualului primar al municipiului București, Sorin Mircea Oprescu.

Pază din MAI¹ (1 ian. 1968-1 febr. 1970); șeful Direcției Servicii și Înzestrare din MAI (1 febr. 1970-apr. 1972).

Într-o notă-raport întocmită de Direcția Personal și Învățământ din MAI referitoare la activitatea și comportamentul colonelului de Securitate Dascălu Eugeniu se spune : „Uneori în aprecierea activității cadrelor se pripește, nu analizează cu suficientă atenție gravitatea faptelor, pronunțându-se cu ușurință în aplicarea unor măsuri disciplinare sau amenințări ca : *te bag la arest, îți completez nota de arest, te dau afară din MAI* etc.”². În aprilie 1972, cu ocazia fuzionării CSS cu MAI, a fost numit în funcția de șef al Serviciului Independent Asigurare Materială și Financiară/UM 0673 București din Comandamentul Serviciilor și Înzestrării/UM 0779 – MI (1 sept. 1973-dec. 1978). A fost membru în consiliul de conducere al Clubului Sportiv „Dinamo” București (1977). La sfârșitul anului 1978, colonelul de Securitate Dascălu Eugeniu a fost trecut la arma penitenciară și numit în funcția de locțiitor al șefului DGP (dec. 1978-sept. 1988). În această funcție a coordonat Serviciul de Asigurare Materială, Serviciul Economic și Serviciul Financiar – CFI din aparatul central al DGP. A fost trecut în rezervă la 23 septembrie 1988 prin Decretul Prezidențial nr. 146.

Grade succesive : locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1967); colonel (1971).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955) și clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea Patriei” (1974); medalia „A XXX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate” (1974); Ordinul „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1961); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1966) și clasa a II-a (1971).

Pedepse : două zile de arest la domiciliu pentru că a ocolit calea ierarhică înaintând un raport direct CTS (1952); „atenționat” pentru neaplicarea riguroasă a ordinelor (1981); suspendarea indemnizației de comandă pentru trei luni din cauza unui accident colectiv de muncă la Fabrica de Mobilă „I.L. Caragiale”³ (1988).

1. Comandant al Trupelor de Pază, în 1968, era colonelul Briceag Gheorghe. Între 1971 și 1975, Briceag va fi prim-locțiitor al comandantului Trupelor de Securitate cu gradul de general-maior.
2. Nota este datată „9 octombrie 1971” și este semnată de lt.-col. Gheorghe Mihai, instructor de personal în Direcția Personal și Învățământ din MAI.
3. Întreprinderile economice ale MAI au fost înființate prin HCM nr. 516 din 17 iulie 1963. Până la acea dată au funcționat, pe lângă locurile de deținere, 11 unități de producție cu diverse profiluri, în care se realizau diferite produse pentru piața internă, dar și externă. Până la apariția HCM nr. 516, acestea au funcționat ca gospodării-anexă, însă datorită faptului că planul de producție al acestor unități a crescut, ajungând în 1963 la un volum de 172 milioane lei, acestea au fost reorganizate pe principiul *gospodăririi socialiste* (Decretul nr. 199/1949). Noile unități economice erau : 1) Întreprinderea de Metalurgie Prelucrătoare Aiud, având ca obiect confecționarea de produse metalurgice; 2) Fabrica de Mobilă „I.L. Caragiale”, având ca obiect producerea de mobilier; 3) Fabrica de Mobilă Gherla, având ca obiect producerea de mobilier; 4) Fabrica de Confecții Târgșor, având ca obiect fabricarea de confecții de țesături din lână și bumbac; 5) Fabrica de confecții Peninsula, având ca obiect fabricarea de confecții de țesături din lână și bumbac;

DASCĂLU TEODOR NICOLAE, locotenent-colonel, d.p. nr. 2053 (n. 10 febr. 1925, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Studii civile : patru clase la Școala nr. 36 din cartierul Tei, București (1932-1936); două clase la Liceul Comercial „Marele Voievod Mihai” din București (sept. 1936-iun. 1938) și patru clase la Liceul Comercial „Nicolae Bălcescu” din București (oct. 1938-1944); Facultatea de Științe Economice Financiare din cadrul Academiei Comerciale din București (1944-iun. 1948).

Stagiul militar : Regimentul 5 Dorobanți Giurgiu și Școala de Ofițeri de Rezervă Infanterie nr. 1 din Ploiești (iul.-oct. 1944). A participat la luptele din preajma orașului Slănic Prahova din toamna anului 1944.

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la un magazin din strada Pantelimon nr. 187 (iul.-sept. 1938) și la magazinul de încălțăminte și galanterie „Bulevard” din București (sept. 1938-apr. 1939); practicant de birou la Casa de Credit a Corpului Didactic din București (1939-iul. 1941); funcționar la Societatea Petroliferă „Naphta Română” SA (oct. 1941-mart. 1942) și la Biroul STB din strada Armenească, București (iun.-sept. 1942); funcționar zilier la compartimentul contabilitate al CNR (oct. 1942-apr. 1943); ajutor contabil la Serviciul Economat, Direcția Operelor Sociale din Ministerul Muncii (1943-1 iul. 1945); ajutor contabil la Serviciul Contabilitate din Direcția Penitenciarelor și Institutelor de Prevenție – MJ (1 iul. 1945-1 sept. 1946); contabil la Fabrica de Încălțăminte „Migral” din București (sept. 1946-1 iun. 1947); contabil la INCOOP (sept. 1947-mai 1948) și la Fabrica „Chimometalurgica” din București (mai-nov. 1948); contabil principal la Cooperativa Magistraților și Avocaților AMAF (dec. 1948-ian. 1950); referent-șef (1 febr.-1 iul. 1950), contabil I și subinspector general CFI în DGP¹ (1 iul. 1950-1 oct. 1952); șef al Secției Contabilitate din Serviciul Penitenciar al MAI (1 oct.-1 dec. 1952); inspector CFI și șef al Biroului financiar din Direcția Aprovizionare-Desfacere a MAI/UM 0777 (1 dec. 1952-1 oct. 1953). Odată cu fuzionarea MAI cu MSS, Dascălu a fost mutat la DLCM în funcția de locțiitor al șefului Serviciului Financiar (1 oct. 1953-1 nov. 1954); a fost șef al Secției Aprovizionări Militare din Serviciul

6) Întreprinderea de covoare Mislea, având ca obiect producerea de covoare; 7) Întreprinderea de prefabricate din beton Pitești, având ca obiect producerea prefabricatelor din beton pentru construcții; 8) Întreprinderea de încălțăminte Craiova, având ca obiect confecționarea de încălțăminte; 9) Întreprinderea de Împletituri Arad, având ca obiect executarea de produse din răchită (întreprinderea urma să aibă în subordinea sa secția de împletituri, măști și cojocărie din Oradea); 10) Întreprinderea de Împletituri Poarta Albă, având ca obiect executarea de produse din răchită; 11) „Întreprinderea de Împletituri Galați”, având ca obiect executarea de produse din răchită și papură. Sursa : Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 516 din 17 iulie 1963. Acest act normativ a fost declassificat de Guvernul României prin nr. 130 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 114 din 13 februarie 2008.

1. În perioada 10 ianuarie-1 mai 1952, Dascălu a fost detașat la Gospodăria MAI Chilia Veche.

Aprovizionare-Desfacere al DPLC (1 nov. 1954-1 iul. 1956); contabil revizor la Serviciul Spate din DGPCM (1 iul. 1956-1 iun. 1958); șef al Secției Control și loțiitor al șefului Serviciului Aprovizionare și Gospodărire din DGPCM (1 iun. 1958-1 iun. 1959); loțiitor de comandant pentru Spate la Colonia de Muncă Rahova¹ (1 iun. 1959-1 febr. 1960); șef al Secției „Rahova”, pendinte de Penitenciarul Văcărești (1 mart. 1960-28 febr. 1961). A fost trecut în rezervă pe caz de boală la 28 februarie 1961 prin ordinul MAI nr. 1494. La scurt timp după trecerea în rezervă, Dascălu va face cerere pentru a fi reprimat în cadrul DGPCM, însă în calitate de angajat civil: contabil-revizor principal la Serviciul Spate din DGPCM (1 mart. 1961-31 mart. 1963).

Grade succesive: căpitan (1951); maior (1955); locotenent-colonel (1959).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954).

Pedepse: trei zile de arest la garnizoană pentru că a fost găsit într-un loc nepermis în ziua de 31 martie 1955 (1955); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri constatate la Secția „Rahova” de către un control efectuat de Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1960).

DELEANU ZAHARIA ZAHARIA², colonel, d.p. nr. 2977 (n. 13 iul. 1927, com. Boiu, jud. Mureș; d. 2001).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1946 și membru PCR din 1947; secretar al Organizației de Bază nr. 1 din Uzinele „Steagul roșu” Brașov (aug. 1948-1949); secretar al Organizației UTM a Sectorului 5 Brașov din cadrul Organizației Județene UTM Brașov (iun.-19 sept. 1949); membru în Biroul Comitetului de Partid din IJ Timiș al MI (?-1988).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1934-1941); Școala Profesională de Ucenici nr. 1 din Brașov (1943-sept. 1947); Școala Serală pentru Tineretul Muncitoresc MFA Târgu Jiu, curs seral (1954-iun. 1957) și Școala Serală pentru Tineretul Muncitoresc MFA Timișoara, curs seral (1958-sept. 1961).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (19 sept. 1949-7 nov. 1950); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice: Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, curs de zi (1 oct. 1959-1 oct. 1962).

Activitatea profesională: ucenic la Uzinele „Schiell” din Brașov (1943-1947); strungar și controlor tehnic la Uzinele „Steagul roșu” din Brașov (aug. 1948-iun.

1. Dascălu Nicolae a fost numit în funcția de loțiitor de comandant pentru Spate la Colonia de Muncă Rahova (unitate penitenciară care la acea dată era compusă din trei secții de deținere), în locul locotenent-colonelului Virjan Constantin, ofițer care fusese scos din MAI la 30 aprilie 1958.
2. Până la 18 aprilie 1964, a purtat numele de Hegbeli Zaharia. Ofițerul și-a motivat schimbarea numelui invocând pronunția grea a numelui Hegbeli.

1949); locuitor politic la Penitenciarul Făgăraș Central (7 nov. 1950-oct. 1951); instructor politic în Direcția Politică din DGPCUM (oct. 1951-febr. 1953); comandant (20 febr. 1953-1 mart. 1954) și referent administrativ la Secția „Salcia” din formațiunea 0957 Dăeni (1 mart.-1 sept. 1954); comandant la Penitenciarul Târgu Jiu (1 sept. 1954-1 iul. 1957); comandant la Penitenciarul Caransebeș (1 aug. 1957-1 dec. 1958); comandant la Penitenciarul Timișoara (1 dec. 1958-1 oct. 1959 și 1 nov. 1962-26 mart. 1988); șef al Serviciului Economic din DGPCM (1 oct.-1 nov. 1962).

La 7 iulie 1981, la Penitenciarul Timișoara situația personalului se prezenta astfel: nouă ofițeri, 83 subofițeri și 11 angajați civili. În unitate se găseau 1.610 deținuți, capacitatea de cazare fiind de 906 locuri. Aici erau aduși deținuți (arestați preventiv și în afaceri judiciare, condamnați definitiv, nerecidiviști cu pedepse de până la zece ani și contravenienți) din județele Timiș, Arad și Caraș-Severin. Din efectivul de 1.610 deținuți, 1.254 erau folosiți la muncă în beneficiul Ministerului Construcțiilor Industriale (561), Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (99), Consiliului popular județean Timiș (167), Penitenciarului Timișoara sau altor organizații socialiste (427)¹.

A fost trecut în rezervă la 26 martie 1988 prin Decretul Prezidențial nr. 38.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1974).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „În cinstea încheierii colectivizării agriculturii” (1962); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965); Ordinul „23 August”, clasa a IV-a (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1976).

Pedepse: 15 zile de arest la garnizoană pentru moartea deținutului Basarabă P. Ioan, pedeapsa motivată prin: „pentru lipsă de orientare și superficialitate în muncă” (1955); „observare” pentru descoperirea unor obiecte interzise de regulament asupra deținuților contrarevoluționari (1963); „observare” pentru deficiențe în muncă (1963); „mustrare scrisă” pentru că nu a planificat plecarea locuitorului său în concediu (1965); „mustrare scrisă” pentru că nu a respectat un ordin MI care interzicea consumul de băuturi alcoolice în unitățile militare ale MI (1976).

1. „Nota documentară a DGP referitoare la penitenciarul Timișoara nr. S/410 din 07.07.1981” Documentul poartă mențiunea „secret de serviciu” și este semnat de șeful DGP, general-maior Emil Panaite. Sursa: AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1980-1983, vol. II, „Program de măsuri anuale. Planuri de muncă anuale. Grafice activități lunare. Analize periodice de muncă”, f. 57.

DIACONEASA ION GHEORGHE, locotenent-colonel, d.p.
nr. 2978 (n. 4 mart. 1929, satul Cepari, com. Cârlogani, jud. Olt).
Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : vânzător.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1947 și PMR din 1957 ; secretar al Organizației de Bază UTM din Colonia de Muncă Onești-Baraj/formațiunea 0680 (1954-1956).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1935-1941 și 1957-1958) ; Liceul Teoretic în Călărași, secția seral, cu diplomă de bacalaureat obținută în 1967 (?-1965).

Studii militare : selecționat de partid și trimis ca elev-voluntar la Școala de Jandarmi Găești, devenită ulterior Școala de Subofițeri MAI nr. 2 din Oradea (2 ian. 1949-1 mai 1949) ; curs scurt la Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (1 apr.-7 nov. 1953) ; curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (1961-1962) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970) ; curs de perfecționare pentru locțiitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar, la UM 900 Grădiștea (1979) ; curs de reciclare organizat la cursul de perfecționare pentru locțiitori de comandanți pentru pază și regim din București, profil penitenciar (1-30 oct. 1985).

Studii politice : Școala de Secretari UTM de la Iași (1953).

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la restaurantul lui Marin Oanță din Slatina (15 nov. 1941-1 nov. 1947) ; agricultor în gospodăria părintească (1 nov. 1947-1 ian. 1948) ; instructor de pluton și gospodar de companie la Școala de Ofițeri de Securitate MAI nr. 4 Deva (1 mai 1949-1 nov. 1951) ; sergent reangajat în funcția de comandant de pluton la : Centrul de Instrucție nr. 31 Securitate Târgu-Ocna¹ (1 nov. 1951-1 mai 1952) și Batalionul 4 Pază din Regimentul 3 Pază Iași (1 mai 1952-1 apr. 1953) ; șef supraveghetor (7 nov. 1953-1 mart. 1954), comandant pluton supraveghere (1 mart.-1 iun. 1954), comandant companie pază (1 iun. 1954-1 iun. 1955) și locțiitor comandant pentru pază și regim la Colonia de Muncă Onești-Baraj/formațiunea 0680 (1 iun. 1955-1 mart. 1956). În 1956, când s-a înființat Colonia de Muncă Borzești R 10/formațiunea 0694, formațiunea 0680 Onești-Baraj a devenit secție subordonată formațiunii 0694 Borzești, iar Diaconeasa a fost numit locțiitor comandant pentru pază și regim la Colonia de Muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (1 mart. 1956-1 oct. 1959). Odată cu desființarea acestei unități, la 1 octombrie 1959, a fost mutat la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868², unde a deținut funcțiile de locțiitor comandant pentru pază și regim (1 oct. 1959-1 febr. 1963) și comandant (1 febr. 1963-30 iun. 1966). O notă de relații a Serviciului Cadre din DGPCM, întocmită la 4 iulie 1966 descrie o crimă de care s-a făcut vinovat Diaconeasa în 1964 : „Pentru lipsă de tact și orientare, în 1964 a fost pedepsit cu trei

1. Centrul de Instrucție nr. 31, Securitate Târgu-Ocna s-a desființat în 1952.

2. Pe data de 7 martie 1965, Gheorghe Diaconeasa a fost ales deputat în Sfatul Popular al comunei Vlădeni.

zile de arest la domiciliu, întrucât, după ce a prins un deținut din evadare, a pus pe ceilalți deținuți să-l bată, în urma căruia deținutul în cauză a decedat”¹; ofițer de control în Direcția Pază din DGP (1 sept. 1966-1 ian. 1967); loțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (1 ian. 1967-1 dec. 1969); loțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Jilava (1 dec. 1969-1 apr. 1978); ofițer instructor I pază (1 apr.-iul. 1978) și comandant al Secției „Munci” din cadrul Penitenciarului București (iul. 1978-1 ian. 1980); loțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul de Tineri Jilava (1 ian. 1980-26 mart. 1988). A fost trecut în rezervă la 26 martie 1988 prin Decretul Prezidențial nr. 38.

Grade succesive : sergent-major (1949); sublocotenent (1953); locotenent (1955); locotenent-major (1959); căpitan (1963); maior (1968); locotenent-colonel (1974).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954) și clasa I (1974); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 25-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969) și clasa I (1974).

Pedepse : zece zile de arest la garnizoană pentru participarea la diferite petreceri împreună cu șeful unității (1958); trei zile de arest la garnizoană pentru neraportarea la timp a evadării deținutului de drept comun Ivan Mircea (1959); zece zile de arest la garnizoană pentru lipsa unor regulamente din unitate (1960); „muștrare severă prin ordin” pentru lipsă de preocupare în instruirea subordonaților (1963); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru că i-a pus unui deținut evadat o placă de gât pe care scria „prins din evadare” și pentru faptul că nu a raportat la timp decesul acestuia (1964); „observare în scris” pentru bruscarea subordonaților și folosirea mașinii unității în scopuri personale (1965); „muștrare severă prin ordin” pentru nefolosirea la muncă a 244 de deținuți apti de muncă (1967); „muștrare” pentru lipsuri în activitate (1975); „muștrare scrisă” pentru lipsuri constatate cu prilejul unui control tematic care privea primirea, repartizarea la camere, executarea programului zilnic de plimbare și disciplinarizare a deținuților din secția restrictivă (1976); „muștrare scrisă” pentru că nu a instruit temeinic supraveghetorii de la sectorul vizite și pentru că nu a condus cu exigență perchezițiile generale (1986).

DINICĂ NIȚĂ GHEORGHE (GEORGE), căpitan, d.p. nr. 1984 (20 iul. 1928, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez (tatăl a fost maior-croitor militar).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : turnător.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946; secretar al Organizației de Bază din Sectorul Oțelărie al

1. Nota de relații este întocmită de căpitanul Ion Stoica, instructor prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM.

Uzinelor „Sovromtractor” Brașov¹ (1952-1953); membru în Biroul Organizației de Bază PMR din Penitenciarul Galați (1957); secretar al Organizației de Bază PMR din Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 Brăila-Tichilești (mai-sept. 1958); secretar al Organizației de Bază PMR din Penitenciarul Botoșani (1960-1961).

Studii civile: patru clase (1935-1939); trei clase profesionale la Școala de Ucenici de pe lângă IAR Brașov (1942-1946).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție nr. 20 Grăniceri Bârlad (1 mai 1950-apr. 1952).

Studii militare: Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu – DLCP/UM 0818 (15 mai 1953-1 iun. 1954); curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava – DGPCM (15 sept. 1959-1 mart. 1960).

Activitatea profesională: în perioada 1941-1942 a fost elev la Liceul „Principele Carol I” din București, însă a abandonat școala pentru a pleca la Școala de Ucenici de pe lângă IAR Brașov; ucenic la Atelierul de Reparații „Ford” din Băneasa, București (1943-1944); ucenic, lucrător și dispecer la IAR Brașov² (1942-1943, 1944-1947 și 1948-apr. 1950); lucrător la Atelierele Mecanice CFR Făurei (1947-1948); referent tehnic și pontator la Sectorul Oțelărie din Uzinele „Sovromtractor” Brașov (apr. 1952-mai 1953); inspector prim de pază și locțiitor al șefului Secției Regim din Serviciul Pază și Regim al DLCP/DPLC (iul. 1954-30 iun. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost transferat cu funcția de locțiitor de comandant pentru pază și regim și comandant la Penitenciarul Galați (1 iul. 1956-1 nov. 1957). Din cauza unor abateri săvârșite în funcția de locțiitor al comandantului, a fost retrogradat în funcția de ofițer de serviciu prim:

Pe lângă rezultatele bune obținute în muncă a avut și o serie de lipsuri, prin repetate beții pe care le făcea, în anturajul comandantului și a altor subordonați, neglijându-și atribuțiunile de serviciu, fapt ce a făcut să fie sancționat cu 10 zile de arest și retrogradat din funcția de locțiitor pentru pază și regim și trecut în funcția de ofițer de serviciu, de unde în anul 1958 a fost mutat la Colonia de Muncă Tichilești în aceeași funcție (din cauza reducerii unui post de ofițer de serviciu la Penitenciarul Galați – n.n.), unde a muncit până în septembrie 1958, când datorită rezultatelor bune obținute în muncă a fost din nou promovat în funcția de locțiitor pentru pază și regim la Penit. Botoșani, unde se află și în prezent³.

A fost ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Galați (1 nov. 1957-1 mai. 1958); ofițer de serviciu prim la Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 Brăila-Tichilești (1 mai.-1 aug. 1958); locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Botoșani (1 sept. 1958-1961).

1. La 20 august 1949, în *Buletinul Oficial al RPR*, Partea I, a fost publicat Decretul nr. 349 pentru înființarea Societății pe acțiuni Sovieto-Română pentru fabricarea și desfacerea tractoarelor „Sovromtractor”. Articolul 1 al decretului stipula că Societatea pe Acțiuni Sovieto-Română „Sovromtractor” se consideră înființată de la 1 noiembrie 1948.
2. În perioada 1945-1947 a fost jucător de fotbal în Divizia B, la echipa uzinei IAR Brașov.
3. „Referat de cadre” din 4 aprilie 1960 întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM. Documentul este semnat de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonel Stanciu Nicolae, și de cel al Secției Ofițeri din același serviciu, locotenent-colonel Radu Alexandru.

În anii '50, fratele ofițerului, Dinică Nicolae, a fost jucător de fotbal la Clubul „Dinamo” Turnu Măgurele și ofițer de Securitate la Direcția Regională MAI Pitești.

În data de 30 iunie 1961, șeful Serviciului Cadre din DGPCM s-a deplasat la Penitenciarul Botoșani pentru a verifica o informare a Procuraturii Militare Suceava, în care se preciza că ofițerul Dinică ar fi avut relații sexuale forțate cu două deținute de drept comun din Penitenciarul Botoșani. (Niță le chema la raport și le amenința cu izolatorul în cazul în care s-ar fi opus avansurilor sale.) După ce a ajuns la fața locului, locotenent-colonelul Stanciu a primit informații despre aceste abateri ale căpitanului Niță de la prim-secretarul Comitetului Orășenesc de Partid Munteanu Nicolae, căpitanul de Securitate Maruneac Vasile și de la procurorul militar Urian Vasile. După ce a anchetat mai multe deținute și cadre ale Penitenciarului Botoșani, Stanciu a întocmit un dosar de anchetă de 70 de pagini și o notă-raport în care îi cerea șefului DGPCM trecerea în rezervă a ofițerului și trimiterea lui în justiție (inițial, căpitanul Niță a negat faptele pentru care era acuzat de procurorii militari, însă în cele din urmă a recunoscut).

La 30 septembrie 1961, prin Ordinul MAI nr. 2732, căpitanul Dinică a fost trecut în rezervă și trimis în justiție pentru „atentat la putoare prin abuz de putere”, conform art. 425 Cod Penal.

Grade succesive: locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1960).

Pedepse: zece zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în sectorul pază și regim, ceea ce a condus la evadarea unui deținut în luna martie (apr. 1957); cinci zile de arest la domiciliu pentru că nu au fost respectate prevederile regulamentului de pază și regim cu privire la aplicarea regimului deținuților și a măsurilor de pază și de escortare a acestora (iun. 1960); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de preocupare în executarea la timp a ordinelor (iul. 1960); 20 de zile de arest la garnizoană pentru că a întreținut relații sexuale forțate cu două deținute de drept comun și a încercat să aibă astfel de relații și cu alte condamnate (iul. 1961).

DÎRZU HORTENSIA GHEORGHE, colonel (n. 1927; d. 1989).

Activitatea profesională: instructor (1 iun. 1957-1 oct. 1958) și șef al Sectorului Organizare Mobilizare Cadre din Comandamentul Central al Gărzilor Muncitorești¹ (1 oct. 1958-1959); director general al DGP (19 aug. 1968, 11 mai, 3 oct. 1969);

1. Izbucnirea revoluției maghiare și a revoltelor studențești de la Timișoara și București în toamna anului 1956 i-a determinat pe liderii comuniști din România să ia măsuri pentru a preveni pe viitor astfel de manifestări ostile regimului. În acest context, CC al PMR și Consiliul de Miniștri au hotărât înființarea Gărzilor Muncitorești, ca „unități de luptă destinate să asigure autoapărarea întreprinderilor, cât și ajutorarea organelor de stat în acțiunea de apărare a ordinii împotriva elementelor contrarevoluționare care ar încerca să lovească în cuceririle poporului muncitor”. Organizarea Gărzilor Muncitorești a început practic la 19 noiembrie 1956, odată cu emiterea unei hotărâri a Secretariatului CC al PMR, din 5 noiembrie 1956. Comandamentul Central al Gărzilor Muncitorești a fost trecut în subordinea Secretariatului CC al PMR. Acest comandament avea în componența sa un comandant, șeful de Stat-Major și secțiile: pregătire de luptă, organizare-mobilizare-cadre și asigurare materială. Primele plutoane de Gărzi Muncitorești au luat ființă în București (la sfârșitul anului 1956), la Uzinele „23 August”, „Semănătoarea”, „Republica”, ITB, Casa Școlii, Atelierele CFR Grivița, TAROM. Încadrarea muncitorilor în gărzi se făcea individual, pe bază de adeziune scrisă, pe o durată de trei ani, iar muncitorii trebuiau să aibă vârsta cuprinsă între 23 și 45 de ani, să fie sănătoși și cu stagii militare

șeful Serviciului Cadre al Școlii Militare de Ofițeri Activi MAI de la Băneasa (21 nov. 1973); șef al Serviciului Cadre și Învățământ din Inspectoratul municipiului București al MI (iun. 1977).

DOBRE ION DUMITRU, maior, d.p. nr. 2316 (n. 10 aug. 1923, com. Stoienesti, jud. Ilfov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : ajustor mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947; instructor de partid la Sectorul PMR III Albastru „A” în funcția de șef al Secției Agitație și Propagandă (iun. 1948-1950); șef al Secției Industrie Grea și Ușoară din Comitetul Raional PMR „Nicolae Bălcescu” din București și membru supleant în Comitetul de Partid al Raionului „Nicolae Bălcescu” din București (1950-oct. 1951). În toamna anului 1951, cu prilejul unor verificări la dosarul de partid al activistului Dobre Dumitru în vederea trimerii sale la Universitatea de Partid „Ștefan Gheorghiu”, s-a descoperit că a suferit o condamnare pentru dezertare (după lăsarea la vatră, pe livretul militar și foaia matricolă nu au fost menționate judecarea și condamnarea militarului). Din această cauză, a fost scos din activul de partid și

satisfăcut. Fiecare cerere era prezentată unei comisii formate din „cei mai buni membri de partid din întreprindere”, fiind supusă apoi votării. Adunarea generală hotăra, prin vot deschis, admiterea sau respingerea cererii. Tabelele constituite în întreprinderi erau confirmate de comitetele de partid raionale sau regionale. Până la 22 februarie 1957, în București existau 108 plutoane, cuprinzând 70 de întreprinderi principale din capitală. Secretariatul CC al PMR a aprobat la 30 martie 1957 ca numărul celor încadrați în gărzi să atingă cifra de 50.628 și să fie organizați în 317 plutoane, 133 de companii și 39 de batalioane. La 1 ianuarie 1959, efectivele gărzilor muncitorești (în întreaga țară) erau de 52.292. În anul următor, Gărzile Muncitorești s-au redus la 46.713 de luptători, cifră considerată de către conducerea de partid și de stat ca suficientă. La 20 noiembrie 1959, Prezidiul MAN a emis Decretul nr. 443 (nepublicat), care consfințea constituirea Comandamentului Central al Gărzilor Muncitorești ca organ de sine stătător la nivel central. Art. 1 al acestui decret menționa : „În întreprinderile din Republica Populară Română se organizează Gărzi Muncitorești, care sunt formațiuni înarmate de luptă, fiind formate din muncitori ce se încadrează în mod voluntar în ele”. Durata activității în Gărzile Muncitorești era stabilită la trei ani, însă la expirarea acestui termen luptătorului respectiv i se putea prelungi termenul de activitate pe încă trei ani. În februarie 1961, Gărzile Muncitorești au trecut în subordinea MAI, ca parte structurală de sine stătătoare. După trecerea Gărzilor Muncitorești la MAI, instrucția tactică a fost axată mai mult pe colaborarea detașamentelor înarmate muncitorești cu trupele de Securitate și organele de Miliție. În data de 24 aprilie 1961, Biroul Politic al CC al PMR dispunea, printr-o hotărâre, reducerea efectivelor Gărzilor Muncitorești cu aproximativ 50% și desființarea unor subunități din întreprinderile economiei naționale. În urma acestor restructurări au fost reținute Gărzi Muncitorești la principalele întreprinderi din țară. La 15 ianuarie 1962, prin Decretul nr. 1 (nepublicat), Gărzile Muncitorești s-au desființat, iar mijloacele materiale (echipamentele, munițiile, armamentul) și efectivele (ofițerii, subofițerii și angajații civili) au fost transferate la MAI și MFA. Surse : col. Leonida Loghin, col. Alexandru Petricean, *Gărzile patriotice din România*, Editura Militară, București, 1974; ANIC, fond Consiliul de Stat, Decretul nr. 443 din 20 noiembrie 1959 privind înființarea Gărzilor Muncitorești și Decretul nr. 1 din 15 ianuarie 1962 privind desființarea Gărzilor Muncitorești.

trimis în munca profesională la Uzina „Steaua Roșie” din București. Referitor la această „omisiune” din CV-ul său, Dobre Dumitru declară într-o autobiografie dată la 16 ianuarie 1953 :

În trecut nu am arătat Partidului tocmai datorită nivelului meu politic scăzut care lam avut deasemeni am tratat cu ușurință această problemă care constituia o piedică în calea elanului meu de muncă. Țin să arăt Partidului că trimiterea mea în producție a constituit un mare sprijin pentru mine, în sensul că am putut să văd că în fața Partidului trebuie să fi sincer și să nu ascunzi nimic din trecutul vieții. Eu tocmai convins de puterea Partidului nostru și ca un element crescut de Partid voi dovedi devotamentul meu și dragostea mea față de Partid prin munca mea care am să o depun fără oboseală pentru bine întregului popor muncitor.

A fost membru în Biroul Organizației de Partid al Uzinei „Steaua Roșie” din București și responsabil cu propaganda și agitația (1952-1953) ; instructor la Sectorul Gospodăriei de Partid din Comitetul Raional de partid „I.V. Stalin” – București (iul. 1956-1 mart. 1957).

Studii civile : cinci clase în București (1930-1935) ; două clase profesionale (1941-1943) ; Școala mixtă nr. 19 din București și Școala nr. 164 din București (1957-1958) ; Liceul nr. 1 din București (1967- ?), învățământ seral.

Stagiul militar : Regimentul de Infanterie Marină Călărași, Batalionul Depozite din Subsecretariatul de Stat al Marinei București și Registratura Generală a Subsecretariatului de Stat al Marinei București (mai 1944-dec. 1946). A participat la acțiunile de dezarmare a trupelor germane din capitală. În octombrie 1945, în timp ce deținea funcția de curier, a întârziat patru zile dintr-o învoire, faptă pentru care a fost trimis în fața Curții Marțiale. Această instanță l-a condamnat, în decembrie 1945, la trei ani de închisoare pentru dezertare și abuz de încredere (a fost închis în perioada ianuarie-martie 1946 la penitenciarele Jilava și Văcărești). După trei luni de zile a fost amnistiat și s-a întors la unitate unde și-a continuat stagiul militar.

În perioada 1 martie-15 iulie 1974, maiorul (r) a fost concentrat de DGP, fără scoaterea din producție.

Studii militare : curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (sept. 1961-aug. 1962).

Studii politice : Școala Medie de trei luni a PMR de pe lângă Sectorul PMR III Albastru „A” (apr.-iun. 1948).

Activitatea profesională : ucenic la atelierul de lăcătușerie al patronului Nicolae Andrei din București, strada Stoian Militaru, nr. 15 (1936-nov. 1939) ; muncitor necalificat, ucenic mecanic și mecanic de întreținere la Fabrica de Chibrituri din București (nov. 1939-1944 și dec. 1946-apr. 1948) ; deputat în Sfatul Popular al Raionului „Nicolae Bălcescu” din București (dec. 1950-1952) ; maestru sculer, șef al Secției Învățământ Profesional și șef al Serviciului Cadre din Uzina „Steaua Roșie” din București (oct. 1951-febr. 1953). La 20 februarie 1953, Dobre Dumitru a fost chemat din câmpul muncii în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul de locotenent-major și repartizat în funcția de ajutor de șef de birou la Secția Învățământ din Direcția Cadre a MAI (20 febr.-1 oct. 1953). A fost locțiitor de șef de birou în Secția Cadre a DIP/UM 0618 București (1 oct. 1953-1 nov. 1954) ; inspector prim de cadre

la Serviciul Cadre din DPLC (1 nov. 1954-30 iun. 1956). În vara anului 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, ofițerul a fost trecut în rezervă. La 1 martie 1957 a fost reactivat în MAI cu gradul avut la trecerea în rezervă și repartizat la Serviciul Cadre al DGPCM, unde a îndeplinit următoarele funcții: inspector prim de cadre, ofițer controlor și instructor prim de cadre (15 mart. 1957-1 sept. 1962 și 1 mart. 1963-1 aug. 1967); șef al Secției Operative „Mangalia” din Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța (1 sept. 1962-1 mart. 1963); ofițer I personal la Penitenciarul Jilava (1 aug. 1967-29 febr. 1968); angajat civil în MAI în funcția de achizitor principal la Penitenciarul Jilava (1 apr. 1968-?); maistru lăcătuș mecanic la CAP Jilava (1974).

A fost trecut în rezervă cu drept de pensionare la 29 februarie 1968 prin ordinul MAI nr. 1122.

Grade succesive: locotenent-major (febr. 1953); căpitan (febr. 1956 și mart. 1957); maior (aug. 1962); locotenent-colonel (r) (1974).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (?).

Pedepse: „muștrare scrisă” pentru că a greșit redactarea unor ordine DGPCM (ian. 1956); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de vigilență (mai 1959); cinci zile de arest la garnizoană pentru rezolvarea cu superficialitate a unor lucrări (mai 1959); „muștrare scrisă” pentru superficialitatea de care a dat dovadă în întocmirea unui ordin de transfer a ofițerului inferior Zaharia Gheorghe (mart. 1960); „muștrare severă prin ordin” pentru că a executat cu superficialitate o lucrare ordonată de conducerea Serviciului Cadre al DGPCM (mart. 1964).

DOBRIȚA D., locotenent.

Activitatea profesională: inspector la Centrul de Control Financiar Intern din DGP (dec. 1951).

DOLIȘ GHEORGHE, căpitan.

Activitatea profesională: locțiitor politic al Direcției Politice din DGPCUM (dec. 1951, 9 ian., mart. 1952).

DOMINTE GRIGORE, maior.

Activitatea profesională: director al ISRM Găești (feb. 1970); șeful Serviciului Minori din DGP (16 mart. 1974, 10 aug. 1976).

DOROBANȚU CONSTANTIN, căpitan, d.p. nr. 677 (n. 28 mai 1917, mun. București).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: activist la Organizația Județeană a PCR Dâmbovița (1945-1947).

Studii civile: patru clase în comuna Doicești, jud. Dâmbovița (1924-1928); școala de ucenici de pe lângă atelierul mecanic al patronilor Iosif Gerik și Dutchevici Gheorghe din București, curs seral (1931-1935).

Stagiul militar: a fost încorporat la Divizia de Mare Constanța, atelierul de torpile din portul Constanța (1939-1942) și Distrugătorul „Regina Maria” (1942-1944). Pe acest vas a participat la luptele pentru cucerirea Sevastopolului.

Studii militare: Școala Profesională de Gardieni Jilava (febr.-apr. 1950).

Studii politice: Școala de Partid de pe lângă Organizația Județeană a PCR Dâmbovița (1945-1947); Școala de Partid de două luni din cadrul Direcției Politice a MAI (1949).

Activitatea profesională: argat la proprietarul de pământ Manea Nicolae din comuna Doicești (1928-1929); funcționar/băiat de birou la Societatea Astra Română (1929-1930); ucenic la atelierul mecanic al patronilor Iosif Gerik și Dutchevici Gheorghe din București (1930-1934); lucrător mecanic la Societatea Astra Română/rafinăria de petrol din Doicești (1934-1936 și 1947-1 oct. 1948). În campania electorală pentru alegerile din toamna anului 1946, Dorobanțu a fost împușcat în comuna Poienele, județul Dâmbovița. Din această cauză a fost în convalescență până în anul următor, când a reintrat în producție la rafinăria de petrol din Doicești; mecanic la firma „Dulberk & Brill” din București (1936-1937); mecanic la „Agrotehnica” din Șoseaua Viilor nr. 44, București (1937-1939); agricultor în gospodăria părintească (1944-1945). În data de 15 decembrie 1948 a fost trimis de CC al PMR la Direcția Generală a Poliției unde a fost încadrat cu gradul de comisar-șef de poliție și repartizat în funcția de șef al Serviciului Pază și Ordine (15 dec. 1948-23 ian. 1949). O notă (nesemnată și nedatată) aflată în dosarul personal al ofițerului înfățișă faptele cu care se lăuda comisarul-șef Dorobanțu în momentul în care a preluat funcția de șef al Serviciului Pază și Ordine din Direcția Generală a Poliției:

Pe la 15 Decembrie 1948, Chestorul Costiniu Gheorghe, șeful Serviciului Pazei din DGP a fost trecut la un alt serviciu, tot în cadrul DGP, iar în locul lui a fost adus un anume Dorobanțu Constantin, cu gradul de Comisar Șef. Acesta încă din primele zile ale luării în primire a serviciului Pazei, a afirmat că este trimis în acest scop de Comitetul Central al PMR, pe baza anumitor și multiplelor servicii ce a făcut Partidului. Între altele a afirmat în fața unor polițiști, între care comis. șef Ionescu Amza Virgil și dactilografa Ștefan Ecaterina care nu sunt membrii de partid, că el este acela care a împușcat mortal la Târgoviște sau Pitești pe judecătorul Mihai Gheorghe, membru în Comitetul de conducere și secretar al lui Nicolae Penescu, din fostul Partid Național Țărănesc-Maniu, faptă pentru care a fost felicitat de partid. Deasemeni tot el este acela care a rănit prin armă de foc pe Nicolae Penescu, secretar general al PNT-Maniu în același timp și în aceeași localitate unde l-a omorât pe Mihai Gheorghe. Cu acest prilej arată că s-au dat lupte grele între comuniști și țărâniști, care s-au soldat cu victoria celor dintâi deoarece au primit ajutoare din partea M. Af. Interne, care le-a trimis chiar și tanchete, în afara trupelor și a altui material. Arată că în momentul în care a intrat primul tanc în localitatea unde se dădeau luptele, el era trântit la pământ în centrul orașului și văzând ajutorul trimis de MAI s-a ridicat și a continuat să tragă cu pistolul în țărâniști. Tot el arată că a avut o misiune din partea Partidului și a făcut diferite arestări în București, având deslegare din partea Partidului să procedeze oricât de tare, însă să nu intre în conflict cu polițiștii din București, pe care Partidul i-a calificat pungași. Un astfel de caz a arătat ca fiind consumat în Str. Berzei¹.

1. Pe această notă se află o apostilă: „19. I. 949. La dos. politic, asta fiind cunoscută și verificată de Secție”

Mai multe referințe ale unor colegi din DGM îl portretizează pe căpitanul Dorobanțu ca fiind un om lăudăros, mincinos, nervos și lipsit de bun-simț. După desființarea Poliției și Jandarmeriei și înființarea Miliției¹, Dorobanțu a fost încadrat cu gradul de căpitan și repartizat în funcția de director adjunct/subdirector al Direcției Paza Instituțiilor, Întreprinderilor și Corpului Diplomatic din DGM (23 ian.-mart. 1949). A fost șef al Serviciului Informații Judiciare din Direcția Miliției Judiciare a DGM (apr.-30 sept. 1949). La 30 septembrie 1949 a fost scos din DGM și mutat la DGP în funcția de subdirector al Penitenciarului Văcărești (1 oct.-1 dec. 1949). În dimineața zilei de 6 noiembrie 1949 a avut un conflict cu șoferul de taxi Stan Soare, pe care l-a înjurat și l-a adus la Comandamentul Miliției Capitalei, unde l-a insultat și l-a lovit. Șoferul a pretins un preț exagerat pentru cursa făcută, lucru care l-a infuriat pe Dorobanțu, aflat în stare de ebrietate (acesta a abuzat de calitatea sa de ofițer de Miliție reținându-l în mod abuziv). În urma incidentului, Direcția Cadre din DGM a declanșat o anchetă condusă de căpitanul de Miliție Schmerler Solomon Emanuel – șef al Biroului Anchete și Măsuri Disciplinare din această direcție. La sfârșitul anchetei, căpitanul Schmerler a întocmit un referat în care propunea luarea unor măsuri disciplinare simbolice împotriva căpitanului Dorobanțu pentru că „nu posedă calitățile și mai ales tactul necesar oricărui funcționar și mai ales ofițer de Miliție din RPR”². Iată în continuare câteva informații despre activitatea profesională a lui Dorobanțu care se regăsesc în acest referat :

a.) Astfel, la dosar se găsește o notă intrată la data de 15 ianuarie – verificată de Sectorul MAI – notă în care se arată că tov. Dorobanțu a afirmat că fusese trimis la DGM de CC al PMR pe baza multiplelor servicii ce a adus Partidului. Față de unii polițiști nemembri de Partid – precizează nota – și-a expus diferite fapte merituoașe pentru care ar fi fost felicitat de Partid și tot față de aceștia a debitat o serie de isprăvi ale sale, una mai fantastică decât cealaltă și prin care punea Partidul într-o lumină. b.) DGSP cu nr. 83 din 12 Febr. 1949, a înaintat DGM o notă informativă cu privire la Cpt. Dorobanțu, din care rezultă că acesta, în lăuduroșenia sa, a divulgat anumite detalii din muncă sa profesională, față de tov. Cojocaru Sandu, activist al CC al UTM. Acesta, în același timp a semnalat atitudinea netovărășească a ofițerului în raporturile de serviciu cu subalternii săi, în timp ce era subdirector la Direcția Paza Întreprinderi. (...) f.) Cu Nr. 643 din 9 Septembrie 1949, MJ Gorj a raportat DGM abaterile săvârșite de tov. Cpt. Dorobanțu, în legătură cu activitatea desfășurată cu ocazia prinderii bandei Ion Bălcescu, în raza acelei Miliții, când a tras focuri de armă, fără niciun motiv, alarmând populația pașnică în același timp însușindu-și diferite obiecte ridicate pe nedrept de la populație. Raportul de mai sus a fost însoțit de actele de cercetări respective. g.) Comandamentul Trupelor MAI a înaintat DGM nota informativă Nr. 130.001 din 15 Sept. 1949, care precizează că tov. Cpt. Dorobanțu, stând timp de trei zile în comuna Pucioasa, a fost aproape tot timpul în stare de ebrietate, tipând în restaurant și aruncând cu pietre după mai mulți cetățeni. Aceasta a produs o

1. Decretul nr. 25 pentru înființarea Miliției, *Monitorul Oficial al RPR*, nr. 19 din 23 ianuarie 1949. Acest act normativ preciza că organul central al Miliției este DGM, organ care conducea, coordona, controla și îndruma activitatea tuturor organelor de miliție (centrale și exterioare).
2. „Referat” nr. 41.158 din 7 ianuarie 1950, semnat de căpitanul Schmerler Solomon Emanuel din Direcția Cadre a DGM.

impresie urâtă, mai ales că se lăudase că e membru de Partid. De asemenea, s-ar fi lăudat că are un salariu de 45.000 lei pe lună¹.

Motivele pentru care directorul general al DGP i-a cerut ministrului adjunct al Afacerilor Interne, Marin Jianu, să-l demită din funcția de subdirector al Penitenciarului Văcărești se regăsesc într-un raport semnat de directorul general al DGP din 1 decembrie 1949 :

Într-una din zile, când era vorbitor la Penitenciarul de mai sus, rudele deținuților care au venit cu pachete de alimente, au fost amenințate de susnumitul cu pistolul, fapt ce a fost văzut și adus la cunoștința Confederației Generale a Muncii, de către niște Tovarăși, care se aflau ca trecători în fața Penitenciarului, lucru de care am fost sesizați de Confederația Generală a Muncii, de a lua măsuri împotriva acestui Tovarăș. Deasemeni, într-una din zile la o turelă de pază a Penitenciarului, a început să tragă cu un pistol automat (subl. în original – n.n.), căutând să intimideze deținuții, care în acel timp erau întrebuințați la cărat de lemne. În ziua de 2 Noiembrie, au fost trimise din partea Direcțiunei Generale tovarășele : Simionescu Elisabeta, Trancău Veronica și Santa Irina, pentru aranjarea unei arhive vechi, ce se afla la acel Penitenciar cu care ocazie Tov. Dorobanțu Constantin le-a primit cu cuvinte înjositoare, aducând totodată *cuvinte jignitoare la adresa conducerii Direcției Generale* (subl. în original – n.n.). Având în posesia sa o motocicletă face fel de fel eschibiții în fața Penitenciarului, unde se adună lumea și face haz.

A fost transferat la DGM și pus la dispoziția Direcției Cadre (1 dec. 1949 – febr. 1950). În perioada în care a fost pus la dispoziția Direcției Cadre a DGM pentru anchetarea incidentului din 6 noiembrie 1949, căpitanul Dorobanțu a trimis ministrului Afacerilor Interne un memoriu în care admitea că a comis unele greșeli în muncă și cerea reinstalarea sa într-o funcție corespunzătoare gradului său. Dorobanțu prezenta în acest document câteva momente din trecutul său revoluționar, exagerând rolul propriu și al tovarășilor lui la alegerile din toamna anului 1946 :

Sunt membru de Partid din anul 1944. Am pornit imediat la exproprierea moșierimii, iar în anul 1945, absolvind o școală de cadre mi s-a încredințat muncă de organizatoric al Județenei PCR Dâmbovița. În anul 1946, am fost chemat în muncă de partid la Regionala Dâmbovița ca responsabil administrativ. În același an la alegerile din 19 Noiembrie, am fost împușcat de maniști lui Gheorghe Spineanu, fostul deputat manist, atunci în luptă nu am dat înapoi, nu am trădat, deși rămăsesem singur, apărând urnele de vot, până la venirea ajutorului cu două tanchete împrăștiind pe maniști. Menționez că apărarea urnelor de vot s-a făcut de subsemnatul și cele două tanchete, deși eram atacați de cca 3.500 de oameni înarmați până în dinți. În această luptă au mai fost răniți încă 12 tovarăși ai mei, care rămăseseră cu mine și trei mașini distruse. (...) Anumiți intelectuali, văzând în mine un muncitor și cu spirit revoluționar nu m-au ajutat, ba mai mult exprimându-se în ședințe de Partid că mai bine ar face Partidul o școală de reeducare a muncitorilor și apoi să-i aducă în posturi de răspundere.

A activat ca director adjunct/subdirector al Penitenciarului Aiud (15 mai 1950-oct. 1950). Într-un referat din 17 octombrie 1950, directorul DGP îi cerea ministrului

1. *Ibidem*, f. 2 verso a referatului.

adjunct al Afacerilor Interne, Marin Jianu, să aprobe demiterea din funcția de subdirector al Penitenciarului Aiud a căpitanului Dorobanțu, pentru următoarele motive :

De când funcționează la acel penitenciar, s-a dovedit că nu corespunde acestei funcții, nu a înțeles sarcina primită din partea Direcțiunei Generale, este un tovarăș anarhic și nedisciplinat, nu colaborează cu tovarășul Director și a avut o serie de conflicte cu personalul administrativ și de pază și chiar cu populația din Aiud. Aceste greșeli făcute au fost prelucrate cu el în fața colectivului de muncă, însă nu au dat rezultate fiindcă nu și-a însușit critica. Tovarășul Dorobanțu Constantin, a mai funcționat în anul 1949 în calitate de Subdirector la penitenciarul Văcărești, de unde a trebuit să fie scos din cauza neseriozității și indisciplinei în muncă. În prezent a pierdut prestigiul în fața întregului personal al penitenciarului Aiud, creind o atmosferă nesănătoasă. Propunem să fie scos de la acel penitenciar și ca o ultimă încercare de îndreptare, să fie adus în Direcția Generală în funcție de Șef de Serviciu II, unde poate fi supravegheat mai deaproape și ajutat.

A fost șef al Serviciului Administrativ din DGP (oct. 1950-iul. 1951) ; șef de secție în Direcția Pază a DGPCUM (iul.-1 dec. 1951) ; șef al Secției Transporturi din Întreprinderea Industrială de Stat „Electro-Montaj” din București – Ministerul Energiei Electrice (1 dec. 1951-21 nov. 1952). La 21 noiembrie 1952 a fost încadrat în Serviciul Muncii cu gradul de căpitan de construcții. În această mare unitate de muncă a deținut mai multe funcții : șef al Secției Organizare din Direcția Regională de Muncă nr. 1 București (21 nov. 1952-17 febr. 1953) ; comandant al Grupării 300 Muncă București (17 febr.-1 mai 1953) ; locțiitor politic la policlinica pendinte de Serviciul Sanitar din Serviciul Muncii (1 mai-1 sept. 1953). Din cauza mai multor abateri comise, a fost scos din cadrele active ale Serviciului Muncii pe data de 1 septembrie 1953, ca element necorespunzător. Câteva luni mai târziu, la 1 aprilie 1954, a fost rechemat în corpul ofițerilor inferiori din Serviciul Muncii (cu același grad) și repartizat la Gruparea de Muncă Târgoviște unde a îndeplinit funcția de comandant al Detașamentului de Muncă Boteni (1 apr.-1 sept. 1954). Un referat de cadre din 3 iulie 1954 al Serviciului Cadre din Direcția Regională de Muncă nr. 1 București preciza :

În calitatea de comandant la Det. Boteni, este apreciat de către conducerea grupării Târgoviște ca un slab comandant, deoarece este nou dat pe linie de comandă. Deasemeni și din punct de vedere militar este slab pregătit. Nu cunoaște regulamentul militar. Totuși se străduiește pentru a-și îmbogăți cunoștințele tehnico-profesionale. Foarte energic muncitor și conștincios. Ajută tov. în muncă. Dornic de a se instrui. Are unele atitudini nepermise în raporturile cu șantierul. Din punct de vedere politic aplică jos în masă linia partidului. Ținând cont de abaterile avute în toată activitatea sa în Serviciul Muncii, cât și în celelalte instituții, care a influențat negativ asupra muncii depuse *compromișând calitatea de membru și haina militară* (subl. în original – n.n.), fapt pentru care a fost scos din cadrele active ale Serviciului Muncii, ca necorespunzător moral, totuși trebuie reeducat, îndrumat și supravegheat îndeaproape, pentru a nu cădea din nou pe panta altor greșeli, fiind un element tânăr cu perspective de îndreptare, având o origină și componență socială sănătoasă¹.

1. Documentul este semnat de șeful Serviciului Cadre din Direcția Regională de Muncă nr. 1 București, locotenent de construcții M. Băjenaru.

La această subunitate de muncă, ofițerul nu a dat randamentul scontat, ocupându-se frecvent de anchete... fapt pentru care a fost mutat disciplinar în funcția de șef de detașament la Gruparea de Muncă Brăila (1 sept. 1954-1 mai 1955). A fost apoi comandant al Detașamentului de Muncă nr. 2 Șteiu din DRDM nr. 15 Șteiu (1 mai 1955-?). Într-un referat de cadre întocmit de Direcția Cadre din Direcția Generală a Efectivelor pendinte de Serviciul Muncii sunt menționate abaterile lui Dorobanțu la Întreprinderea Industrială de Stat „Electro-Montaj” din București și la unitățile militare subordonate Serviciului Muncii :

La data de 01.12.1951 a fost transferat la Întreprinderea Electro-Montaj din București și a îndeplinit funcția de Șef al Serv. De Transporturi unde a funcționat până în anul 1952. La această întreprindere căuta fiind de meserie să pună ordine în serviciul pe care-l conducea, însă tot prin aceleași metode violente și injurii față de salariații din Întreprindere și în special față de cei din subordinea sa. Amenința muncitorii și tehnicienii cu închisoarea, le spunea bandiți și sabotori, etc., fără a avea dovezi concrete pentru a le justifica aceste insulte pe care le aducea. Făcea uz de persoana sa, în sensul că afirma că el acolo a fost trimis de Direcția Generală a Miliției pentru a pune ordine în Instituție. Dădea telefoane la adrese anonime și insinua că vorbește cu cineva de la miliție pentru a intimida pe acei care erau de față. În serviciul pe care l-a condus a produs numai greutateți tulburări și o serie de nemulțumiri în rândul subalternilor. Făcea abuz de funcția sa plecând cu mașina instituției în interese personale, fără a avea o aprobare în prealabil. (...) La data de 01.05.53 a fost mutat în cadrul Serviciului Sanitar, în funcția de Loct. Politic, unde la fel a dovedit a fi lipsit de calitățile unui Loctiitor Politic. Nu colabora cu conducerea policlinicii și chiar trecea peste ordinele șefilor. Era insubordonat, anarhic, folosea metode de intimidare, refractar, îngâmfat, se ocupa de probleme ce nu-i aparțineau, nesusținut față de studentele tinere care veneau pentru practică, etc. Făcea abuz de funcția pe care o deținea, impunând medicilor să dea ostașilor diagnostice nereale, astfel reușind să acorde concedii medicale la doi ostași, unuia 30 și altuia 45 zile, pentru anumite servicii de interes personal (ca drept mulțumire, ostașii i-au adus un miel și diferite alimente și i-au confecționat una cutie de patru metri pătrați la domiciliu din material sustras de la Șantierul 300)¹.

În foaia de notare întocmită în data de 12 septembrie 1955 pe numele căpitanului Dorobanțu Constantin, superiorii acestuia se plângeau de slaba lui pregătire :

De la venirea sa în acest DRDM, fără ca să cunoască stările de lucru din unitățile noastre a căutat să semene discordii în rândul cadrelor, lucru ce a dus la îngreunarea ducerii la îndeplinirea sarcinilor ce ne revin. Ca Cdt. de detașament s-a constatat că este foarte slab pregătit profesional și cu nimic n-a căutat să-și îmbogățească cunoștințele necesare, astfel că unitatea ce o comanda s-a clasat slab în ceiace privește producția și starea disciplinară. Este tipul omului care se autoevidențiază singur. Este demagog și lipsit de caracter aducând injurii și bârfeli la adresa ofițerilor și a cadrelor de conducere din unitatea noastră și de pe șantier. Cu toate că este membru de partid, datorită

1. „Referat de cadre” din 20 iunie 1955, semnat de locotenent-colonelul Cernea V., șef al Direcției Cadre din Direcția Generală a Efectivelor a Serviciului Muncii.

nivelului său politic scăzut, cât și comportărilor sale în timpul serviciului și în afara serviciului a compromis completamente această calitate¹.

Textul notării se încheie cu propunerea comandantului DRDM nr. 15 Șteiu ca ofițerul de construcții Dorobanțu să fie scos din cadrele active ale Serviciului Muncii ca „necorespunzător profesional și moral”. Ultima unitate în care a funcționat în calitate de militar de construcții a fost la DRDM 17, de unde, în 1957, a fost pensionat cu gradul III de invaliditate, cu drept de muncă (1955-1957). La 24 aprilie 1959 Dorobanțu a adresat directorului general al DGPCM un memoriu în care cerea angajarea sa în DGPCM pe un post de mecanic. Cererea i-a fost respinsă.

În noiembrie 1960, Dorobanțu deținea o „funcție de răspundere” în cadrul Întreprinderii de Prospekțiuni Geologice și Geofizice din București.

Grade succesive : căpitan (ian. 1949).

Decorații : Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (?).

DRAGOMIR IOAN, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : locțiitor al șefului DLCM/DPLC (ian., aug. 1954, 10 ian. 1955).

DRĂGĂNOIU TOMA TOMA, colonel, d.p. nr. 3091 (n. 19 mai 1944, com. Zărnești/Bunești-Mălureni, jud. Argeș).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1960 și membru PCR din 1971.

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1951-1958); Școala Medie nr. 2 din Pitești (15 sept. 1958-25 mai 1963).

Studii militare : Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, profil penitenciar – DGM (1 sept. 1963-23 aug. 1966) – perioada de practică a efectuat-o la Colonia de Muncă/formațiunea 0334 Hârșova (iulie 1965); curs de reciclare Securitate, profil contrainformații în sectoarele economice la Școala Militară pentru Perfecționarea Cadrelor Active și Pregătirea Ofițerilor de Rezervă/UM 0900 Grădiștea (9 ian.-8 mart. 1978); curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciar București (15 oct.-13 nov. 1986).

Studii politice : Universitatea Politică și de Conducere, de pe lângă CJ Ialomița al PCR (1980-1984).

Activitatea profesională : ofițer de serviciu prim (1 sept. 1966-1 sept. 1967) și locțiitor de comandant la formațiunea 0830 Periprava/Penitenciarul Periprava (1 sept.

1. „Foaia de notare” din 15 septembrie 1955 poartă semnăturile a trei ofițeri din conducerea DRDM nr. 15 Șteiu : șeful DRDM nr. 15 Șteiu, maior de construcții Olteanu Nicolae Gheorghe (viitor comandant al Coloniei de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 în perioada 1957-1966), locțiitorul politic al DRDM nr. 15 Șteiu, căpitan de construcții N. Barta, și șeful Secției Cadre din DRDM nr. 15 Șteiu, sublocotenent de construcții Gheorghe Manolache.

1967-1 oct. 1969). După desființarea Penitenciarului Periprava și transformarea acestuia în secție a Penitenciarului Chilia Veche, a fost numit în funcția de comandant al acestei subunități (1 oct. 1969-1 dec. 1970); comandant al Secției „Periprava” din cadrul Penitenciarului Tulcea (1 dec. 1970-1 iun. 1971); comandant al Secției „Modelu” din cadrul Penitenciarului Vlădeni (1 iun. 1971-1 dec. 1972); comandant al Secției „Combinat-Slobozia” din cadrul Penitenciarului Slobozia (1 dec. 1972-1 febr. 1973); inspector de personal la Penitenciarul Slobozia (1 febr.-1 aug. 1973); ofițer operativ principal cadre (1 aug.-1 dec. 1973) și comandant de pluton la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova/UM 0402 (1 dec. 1973-1 mart. 1974); ofițer operativ principal cadre la Penitenciarul Tulcea (1 mart. 1974-1 sept. 1974); ofițer instructor III cu pregătirea militară și de specialitate la Penitenciarul Poarta Albă (1 sept. 1974-1 aug. 1977).

Ca urmare a aplicării Decretului nr. 225, Penitenciarul Slobozia a fost desființat, iar Drăgănoiu Toma a fost transferat la ISJ Constanța/UM 0757 Constanța, în funcția de ofițer operativ principal I contrainformații economice la Securitatea orașului Medgidia (1 aug. 1977-15 aug. 1982). Până în vara anului 1982, când a revenit în cadrul DGP, proaspătul ofițer de Securitate Drăgănoiu și-a desfășurat activitatea profesională în munca de contrainformații în sectoarele economice, având în răspundere directă zona șantierului Canal Dunăre-Marea Neagră. Notarea de serviciu pe anul 1979 întocmită de Securitatea orașului Medgidia pe numele căpitanului de Securitate Drăgănoiu Toma menționa :

Cpt. Drăgănoiu Toma, în această perioadă a continuat să-și desfășoare activitatea profesională pe linie de contra informații economice, având în răspundere zona din Canalul Dunăre-Marea Neagră, cuprinsă între localitățile Medgidia-Poarta Albă. Deși ofițerul dispune de o experiență relativ redusă, a reușit a se integra în problemele specifice muncii de Securitate înscriindu-se cu rezultate pozitive atât pe linia pregătirii politico-ideologice și profesionale cât și în activitatea practică. În perioada care se analizează, ofițerul și-a sporit potențialul informativ prin efectuarea a 7 recrutări de surse iar datorită informațiilor obținute a realizat unele preveniri care privesc realizarea unor lucrări de construcții de o calitate necorespunzătoare precum și unele fapte antisociale¹.

A fost locțiitor de comandant pentru servicii (15 aug. 1982-1 iun. 1984) și comandant la Penitenciarul Slobozia (1 iun. 1984-1 iun. 1993); ofițer instructor I cultural educativ la penitenciarul Brăila (15 iun.-31 oct. 1993). A fost trecut în rezervă la 31 octombrie 1993 prin ordinul ministrului Justiției nr. 1068/C.

Grade succesive : locotenent (1966); locotenent-major (1970); căpitan (1975); maior (1983); locotenent-colonel (1989); colonel (1991).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1976); medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1982) și clasa a II-a (1987).

Pedepse : cinci zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru superficialitate în executarea sarcinilor de serviciu (1975).

1. Notare de serviciu pentru perioada 1 ianuarie-31 decembrie 1979.

DUMITRAȘCU TUDORACHE STAN, locotenent-colonel, d.p. nr. 2893 (n. 10 oct. 1929, satul Movila, com. Cilibia, jud. Buzău; d. 16 iul. 1981, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1948 și membru PCR din 1969.

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1936-1943); Liceul Comercial din Buzău (1943-1950); Facultatea de Științe Juridice din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, secția Științe Juridice (1953-1958). Diploma de stat a obținut-o în iunie 1963.

Studii militare : curs scurt la Școala de Ofițeri de Administrație MAI București-Măgurele (iul.-25 oct. 1950).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR, Secția Istorie (1974-1977).

Activitatea profesională : după absolvirea școlii de ofițeri a fost repartizat la CTS în funcția de ajutor al șefului Biroului Financiar din Brigada Pază Întreprinderi București (dec. 1950-14 mart. 1951); a fost șef al Serviciului Financiar al Batalionului 3 Pază din Regimentul 4 Pază Cluj (14 mart.-aug. 1951) și ajutor contabil la Biroul Financiar al Regimentului 4 Pază Cluj (sept. 1951-10 nov. 1952); contabil la Serviciul Contabilitate din Direcția Regională MAI Arad (10 nov. 1952-23 oct. 1953); contabil la Penitenciarul Gherla/formațiunea 0606 Gherla (23 oct. 1953-ian. 1954); șef al Biroului Financiar din Penitenciarul Mislea/formațiunea 0690 (ian.-15 mai 1954); revizor contabil II la Serviciul Financiar din DLCM/DPLC/DGPCM (15 mai 1954-1 mai 1958). La 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost trecut în rezervă cu gradul de locotenent-major. A rămas în continuare să lucreze în cadrul DGPCM ca angajat civil în aceeași funcție; a fost șef al Biroului Financiar din Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868 (1 mai 1958-1 iul. 1959); șef al Biroului Aprovizionare-Dotare și al Biroului Financiar și Contabilitate din Colonia de Minori Alexandria (1 iul. 1959-1 nov. 1962); revizor contabil CFI (1 nov. 1962-15 febr. 1964) și revizor contabil principal în Serviciul CFI din DGPCM/DGP (15 febr. 1964-1 iun. 1968); locțiitor de șef de serviciu (1 iun. 1968-1 oct. 1969), șef al Secției Plan Financiar (1 oct. 1969-1 aug. 1973), ofițer economist principal III (1 aug. 1973-1 aug. 1977), șef al compartimentului CFI (1 aug. 1977-1 iul. 1980) și ofițer economist principal II în Serviciul Financiar din DGP (1 iul. 1980-16 iul. 1981). În data de 1 iunie 1968 a fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul de căpitan și numit în funcția de locțiitor al șefului Serviciului Financiar din DGP.

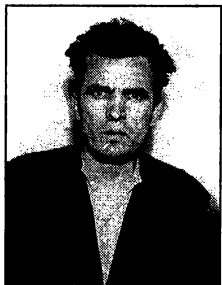
A decedat la 16 iulie 1981 ca urmare a unei boli contractate în timpul efectuării serviciului militar în cadrul MI.

Grade succesive : sublocotenent (oct. 1950); locotenent (nov. 1951); locotenent-major (nov. 1954); căpitan (iun. 1968); maior (mai 1971); locotenent-colonel (iul. 1981).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1968) și clasa I (1972); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1978).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru că a dormit în timp ce era ofițer de serviciu pe Direcția Regională MAI Arad (mai 1953) ; „mustrare” pentru nerespectarea ordinelor (nov. 1960) ; „mustrare cu avertisment” pentru superficialitate în muncă (aug. 1961) ; „mustrare” pentru că a împrumutat de la colegi anumite sume de bani pe care nu le-a restituit (ian. 1964) ; „mustrare scrisă” pentru superficialitate în efectuarea unei verificări (mai 1979).

DUMITRESCU ALEXANDRU¹, locotenent-major (n. 21 iun. 1914, com. Drăgotești, jud. Dolj).

Naționalitatea : română.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Studii civile : Liceul (?).

Activitatea profesională : funcționar inferior Poștă, Telefon, Telegraf, apoi director al Penitenciarului Ploiești (aug. 1945-iun. 1946) ; în iunie '46 a fost retrogradat din funcția de director al Penitenciarului Ploiești pentru lovirea gardienilor și favoruri făcute deținuților² ; director al Penitenciarului Pitești cu grad de locotenent-major (iulie 1946³-1 dec. 1951) ; ofițer în Corpul de Control Administrativ din DGP/DGPCUM/Serviciul Penitenciare din MAI (1 dec. 1951-ian. 1953). Pe 12 iulie 1953 a fost arestat, după ce în luna ianuarie a aceluiași an a fost „scos din cadrele armatei și desărcinat din funcția pe care o deținea”⁴. Pretextul arestării din iulie a fost acela că, „în perioada 1949-1953 îndeplinind funcția de director al penitenciarului Pitești împreună cu alții au ajutat și favorizat banda de legionari a lui Țurcanu Eugen să întreprindă în penitenciare o serie de acte de teroare, creând o atmosferă de teroare la locurile de deținere și cauzând chiar victime”⁵.

Despre activitatea la Penitenciarul Pitești și suprapunerea evidentă peste episodul tragic al „reeducării” desfășurat aici au rămas puține, dar importante date în legătură cu Dumitrescu. Unul dintre autorii care consemnează portretul acestuia este și Doina Jela :

Directorul închisorii Pitești în momentul reeducării (1949-1951). Născut la 21 iunie 1914, în comuna Drăgotești, raionul Balș, regiunea Craiova. Este cel care a inaugurat în persoană reeducarea, în faimoasa zi de Sfântul Nicolae a anului 1949. Unul dintre supraviețuitorii ei, Octavian Tomuța, povestește ce s-a întâmplat după ce, luați prin surprindere de grupul lui Țurcanu, înarmat cu ciomege, picioare de scaun, bețe, deținuții au ripostat, atrăgând astfel atenția personalului administrativ, sosit de urgență,

1. Mulțumim istoricului Mircea Stănescu pentru că ne-a indicat locul în care se găsește fotografia lui Dumitrescu Alexandru : ACNSAS, fond Penal, dosar nr. 25.390 (cota SRI) și 1126 (cota CNSAS).
2. Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste în România, *Raport final*, ed. cit., p. 267.
3. După alte surse, Dumitrescu ar fi preluat conducerea Penitenciarului Pitești în 1949 : Andrei Muraru (coord.), *Dicționarul penitenciarelor*, Editura Polirom, Iași, p. 434.
4. Mircea Stănescu, Titică Predescu, *Procesele reeducării (1952-1960). Statul și dreptul, instrumente de represiune ale dictaturii comuniste*, Fundația Culturală Memoria, Pitești, 2008, p. 119.
5. Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste în România, *Raport final*, ed. cit., p. 267.

în frunte cu directorul și ajutându-i pe bătauși : „Și-a dezbrăcat haina și i-a dat-o unui milițian, era tot stropit de sânge și ca pe niște saci de cartofi îi arunca înapoi în cameră. Toată treaba asta a început pe la 7 jumătate și pe la 11, aproape de 12, Dumitrescu, încă roșu de activitatea asta diabolică, a întrebat : Mai este cineva care vrea să facă pe zmeul, că eu nu mai pot să bat”.

Alți supraviețuitori povestesc că l-au văzut supraveghind prin vizor, împreună cu Nicolschi, Pantiușa și Dulgheru (ofițer acoperit INU – Direcția de spionaj a NKVD/ Dulberger Mișu), activitatea lui Țurcanu. [...]

Alți foști piteșteni sunt și mai categorici : „Căpitanul Dumitrescu asista la reeducarea din camera 4 spital (...), unde venea tot mai des însoțit de niște sublocotenenți de securitate. (...) Suferința noastră avea parcă darul de a inspira căpitanului Dumitrescu și însoțitorilor săi cea mai bună dispoziție”. Iată și un portret datorat cuiva care nu l-a cunoscut direct : „Era numit de apropiați nea Săndel și avea aerul unei persoane fine și distinse, agreabilă. Printre civilii din oraș avea reputația unui om foarte fin și lumea chiar se mira că un om atât de delicat, bun dansator, elegant, chipeș, jucând bine bridge, avea o funcție atât de incompatibilă cu firea lui... sensibilă” (Virgil Ierunca)¹.

Fostul deținut politic Gheorghe Suroiu își amintește începuturile „reeducării” de la Penitenciarul Pitești. În primăvara anului 1949, studenții deținuți conduși de Eugen Țurcanu au început să-i bată cu cozi de mătură pe deținuții politici care se aflau în grupul lui Suroiu, pentru că nu voiau să li se alăture lor în procesul de „reeducare”.

Ușa s-a deschis pe loc și iată-l pe directorul Dumitrescu că apare cu o stinghie de lemn pătrat de esență tare în mână, urmat de o ceată întreagă de gardieni. La cuvântul Țurcanu :

— Domnule director, noi suntem o serie de studenți care am renunțat la toate concepțiile obscurantiste mistico-legionare, burheze și de altă natură și vrem să ne reeducăm spre a fi de folos societății, dar legionarii au sărit pe noi să ne omoare ! [...]

Atunci am luat cuvântul eu, zicându-i directorului :

— Domnule comandant, în aceste condiții care au apărut astăzi, noi nu suntem siguri pe viețile noastre.

— Ce măăă, nu mai sunteți siguri pe viețile voastre ? !

Și începu să mă lovească cu acea stinghie de lemn până a obosit, iar noi toți, și mai ales eu, simțeam că suntem pierduți. Nu a permis niciunuia din cei ciomăgiți să ia cuvântul, ci, după ce a terminat de a mă bate ne-a zis la toți :

— Să nu mai aud nimic !

— Toată lumea face ce zic acești oameni cinstiți care au lepădat banditismul și sunt pe drumul cel bun !²

Alexandru Dumitrescu a fost arestat pe 12 iulie 1953 și anchetat până în 1957, când, prin Sentința nr. 101/16 aprilie, a fost condamnat la șapte ani de muncă silnică pentru „crimă de favorizare a actelor de teroare”³. La 17 iunie '57 a fost transferat la Văcărești, apoi mutat, după patru zile, la închisoarea Jilava⁴. După încă două zile a

1. Doina Jela, *Lexiconul negru*, ed.cit., pp. 109-110.

2. Gheorghe Andreica, *Mărturii... Mărturii... din iadul temnițelor comuniste*, București, Editura 2000, 2000, pp. 50-51.

3. Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste în România, *Raport final*, ed.cit., p. 267.

4. *Ibidem*.

fost transferat la Ocnele Mari, iar în 13 noiembrie 1957 a fost grațiat prin Decretul 534/1957 al Prezidiului MAN¹.

După ce a fost eliberat, a avut loc o dispută între Dumitrescu și fosta lui soție, Maria Ungureanu, cu privire la bunurile mobile (dispută mediată de Securitate)². Ultima referire la existența sa datează din 1958, când se spune că locuia în București Noi (București)³.

Grade succesive: locotenent-major (iul. 1951).

DUMITRESCU ANDREI IOAN, locotenent-major, d.p. nr. 117 (n. 23 ian. 1928, mun. București; d. 2001).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: patru clase la Școala nr. 53 din București (1935-1939); Liceul Comercial „Nicolae Bălcescu”, Liceul „Nicolae Crețulescu” și Liceul „Voievodul Mihai” din București (1939-1945).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție Securitate nr. 11 din Orăștie (nov. 1949-6 mart. 1950).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (6 mart.-dec. 1950).

Studii politice: curs seral de partid de trei luni la Fabrica „Set” din București (1946).

Activitatea profesională: contabil la Uzinele Metalurgice „ILBRA” din București (iul. 1945-aug. 1949); planificator contabil la IPEIL Câmpina (sept.-nov. 1949); locțiitor politic la Penitenciarul Arad⁴ (ian.-nov. 1951 și oct. 1953-1 apr. 1956); ajutor de șef la Biroul de Presă al Direcției Politice din DGPCUM (nov. 1951-1952) și lucrător de cadre în Serviciul Cadre din DLCCM (1952-aug. 1953). În 1952, în timp ce se afla într-un control la UM nr. 4 Ocnele Mari, Dumitrescu l-a chemat pentru anchetă, la Biroul Tehnic al acestei unități, pe fostul general Emilian Ionescu (fost prim-aghiotant al Regelui Mihai), care la acea dată se afla internat în unitatea sus-menționată. O notă informativă din 17 iulie 1952 trimisă de UM nr. 4 Ocnele Mari către Direcția Politică din DGPCUM semnală discuția dintre ofițerul Dumitrescu și fostul general Ionescu, la care au mai asistat locțiitorul politic al UM nr. 4 Ocnele Mari, locotenentul Ceașu Gheorghe, și internații administrativi Staicea V. Florian și Iliescu Ștefan:

Semnalăm că în ziua de 25 iunie 1952 cu ocazia controlului de sprijin efectuat de către Lt. Dumitrescu Ioan din DGPCUM, care a intrat în incinta unității ducându-se la

1. *Ibidem*.

2. Mircea Stănescu, Titică Predescu, *op.cit.*, p. 195.

3. *Ibidem*, p. 196.

4. În 1951, comandant al Penitenciarului Arad era căpitanul Constantin Georgescu, fratele ministrului Afacerilor Interne, Teohari Georgescu.

Biroul tehnic unde lucrau mai mulți deținuți, a chemat la dânsul pe deținutul criminal politic Emilian Ionescu, fost aghiotant al ex-regelui Mihai, cu care a avut următoarea discuție : Astfel, a rugat pe susnumitul deținut să-i descrie și D-lui felul în care s-a desfășurat actul de la 23 August 1944. Datorită faptului că acest deținut Emilian Ionescu ar cunoaște date cât mai amănunte în legătură cu acest eveniment, deoarece în acel timp era aghiotantul fostului Rege Mihai. Deasemeni, l-a mai rugat să-i destăinuie impresii din călătoria pe care susnumitul deținut a făcut-o la Londra în anul 1947, împreună cu ex-Regele Mihai cu ocazia căsătoriei prințesei, moștenitoarea tronului Angliei. În tot timpul discuțiilor Lt. Dumitrescu s-a adresat deținutului Ionescu Emilian cu „D-le General” purtându-se cu acesta foarte politicos.

În dosarul lui Dumitrescu se găsește și o declarație a internatului Staicea V. Florian, dată la 1 august 1952, care redă discuția dintre Dumitrescu Ioan și fostul general Ionescu Emilian :

Dumitrescu Ioan : Ce meserii ai avut ?

Ionescu Emilian : Am fost general.

D.I. : Ce funcțiuni ai avut ?

I.E. : Am fost ofițer de cavalerie, apoi am urmat în Franța o școală de tancuri și – întors în țară – am fost numit Comandant al Regimentului 1 Care de luptă din Târgoviște.

D.I. : După aceasta ce ai făcut ?

I.E. : Am fost înaintat general de brigadă și numit prim-aghiotant al fostului suveran Mihai I.

D.I. : Ai dus-o bine în această funcțiune ?

I.E. : Relativ bine, însă pe lângă solda mea de general nu primeam de la Palat decât o diurnă foarte mică în raport cu cheltuielile de reprezentare pe care le aveam. Fostul Suveran era foarte zgârcit.

D.I. : Dar totuși ai avut alte avantaje !

I.E. : Este drept că am avut ocazia să merg la Londra în 1947 împreună cu familia regală.

D.I. : La nunta prințesei moștenitoare a coroanei Angliei, nu este așa ?

I.E. : Da, exact.

D.I. : Care a fost atmosfera la acea nuntă ? A fost mult fast și bogăție ?

I.E. : Nu, a fost o nuntă modestă, deoarece în acel timp poporul englez era într-o mare criză economică și mai ales alimentară. Casa Regală nu a vrut să jignească opinia publică printr-o risipă inutilă.

D.I. : Bine dar ce făceai D-ta la Palat ?

I.E. : Eu eram șef al Casei Militare și făceam în permanență legătura cu guvernul. Eram singurul ofițer agreat de Dr. Petru Groza și Dl. Ministru Teohari Georgescu. Când aceștia doreau să vină la Palat, întâi vorbeau cu mine la telefon și eu le indicam orele când puteau fi primiți. Cu Teohari Georgescu eram chiar în foarte bune raporturi. Îmi amintesc chiar că în timpul crizei alimentare mi-a aprobat în câteva rânduri să cumpăr alimente de la Economatul Ministerului de Interne.

D.I. : Ce intenționezi să faci când vei pus în libertate ?

I.E. : Intenționez să învăț cismărie. Este o meserie frumoasă.

D.I. : Bine domnule, du-te !

A fost șef al Biroului Penitenciare din Direcția Regională MAI Arad (15 aug.-oct. 1953). La 1 aprilie 1956 a fost retrogradat de la gradul de locotenent-major la cel de

locotenent, scos din munca politică și trecut în munca profesională ca referent tehnic II cultural educativ la formațiunea 0972 Brad Musariu (1 apr. 1956- ?). Motivele pentru care conducerea DPLC a luat această decizie erau următoarele: Dumitrescu a subminat activitatea comandantului Penitenciarului Arad, maiorul Dirczi Pavel; muncă politică slabă; crearea unei atmosfere tensionate în unitate; legături extra-conjugale.

Grade succesive: sublocotenent (ian. 1951); locotenent (iul. 1951 și 1956); locotenent-major (?).

DUMITRESCU DUMITRU, căpitan.

Activitatea profesională: locțiitor al Șefului Serviciului Colonii Minori din DPLC (11 febr. 1955).

DUMITRESCU GHEORGHE, maior.

Activitatea profesională: inspector de control în DGPCUM (iul. 1951).

DUMITRESCU GHEORGHE OCTAVIAN, căpitan, d.p. nr. 343 (n. 26 mart. 1920, mun. București).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tipograf linotipist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; membru în Comitetul Sindical al Tipografilor din Capitală la resortul economie și producție (1946-1949); activist al Uniunii Sindicatelor din Întreprinderile Poligrafice și membru în Comitetul Executiv al Uniunii Sindicatelor Poligrafice Presă și Cultură (1949-1952).

Studii civile: patru clase la Școala de Băieți nr. 27 din București (1927-1931) și trei clase la Școala nr. 1 din Craiova (aug. 1953); trei clase industriale (1935-1938).

Stagiul militar: Școala de Ofițeri de Aviație Cotroceni (mart. 1939-mart. 1942). Până la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial a mai fost concentrat de câteva ori la Centrul de Instrucție al Aviației din București, fără a participa la luptele de pe front.

Studii militare: Școala de Ofițeri Politici de Rezervă (febr.-mart. 1951).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism a MSS (?)

Activitatea profesională: ucenic și muncitor la tipografia „Monitorul Oficial” (1934-15 ian. 1939). La 15 ianuarie 1939 a fost concediat împreună cu alți colegi pentru că au solicitat creșterea salariilor; muncitor la Tipografia „Universul” (1945). În data de 1 iulie 1952 a fost scos din munca sindicală și încadrat în DGPCUM cu gradul de căpitan. A fost șeful Serviciului Cadre din DLCM (13 dec. 1952, 11 mart. 1953); șeful Direcției Regionale MAI Craiova (11 mart. 1953- ?); locțiitor al șefului Serviciului Cadre din DLCM (?-nov. 1954); locțiitor al șefului Serviciului Plan Producție din DPLC (nov. 1954-30 nov. 1955). A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1955 prin Ordinul MAI nr. 4680.

Grade succesive: căpitan (r) (1951); căpitan (1 iul. 1952).

DUMITRESCU IOAN, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: inspector de cadre (15 nov. 1957) și inspector prim de cadre în Serviciul Cadre al DGPCM (aug. 1966); instructor II de personal (19 aug. 1968) și instructor III de personal în Serviciul Personal din DGP (nov. 1970).

DUMITRESCU ION PASCU-NICOLAE, colonel, f.e. (16 apr. 1922, mun. Buzău, jud. Buzău; d. 1995).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: electrician.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: Facultatea de Drept (1964).

Studii militare: curs superior de perfecționare în URSS (iul. 1956-1 aug. 1957).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1952); Academia „Ștefan Gheorghiu” (1966).

Activitatea profesională: funcționar operativ, ajutor de șef de birou, șef de secție, șef de serviciu și locțiitor al șefului Direcției Regionale MAI Ploiești (1949-1 iul. 1956 și 1 aug. 1957-1 dec. 1961), șef al Direcției Regionale MAI Ploiești (1 dec. 1961-1 apr. 1966).

Petre Grigorescu, un cetățean care a fost anchetat de Dumitrescu Nicolae, își amintește chinurile prin care a trecut la Securitatea din Buzău în 1949:

Anchetatorul meu principal era Nelu Dumitrescu, un sublocotenent care vroia să se ridice și care, într-adevăr, s-a ridicat... în câțiva ani de zile a ajuns comandantul Securității Regionale din Ploiești. A ajuns în 4 ani de zile de la sublocotenent la colonel. El a fost unul dintre cei care i-au pus să mă zdrobească pe mine...

La un moment dat, văzând că nu vorbesc nimic, m-au suit într-o mașină cu șase anchetatori, în altă mașină, în față, erau încă șase cu pistoale-mitraliere, și încă șase în a treia mașină, jeepuri d-astea, mi se pare că nemțești... Și ne-am pornit pe Valea Buzăului în sus. În sfârșit, am trecut prin Vernești, Cândești, Cojasca, mai sus, Unguriu, Măgura, și-am ajuns în Ciuta... Am urcat pe niște serpentine și-n vârful cel mai înalt a' oprit mașinile, le-a' pus cu luminile înspre mine, și m-a' așezat în partea dreaptă a drumului; de acolo se pornea o prăpastie adâncă până în Valea Buzăului. M-a' așezat în partea aceea a pantei, în timp ce ei, cei 12 securiști, s-au așezat în șanțul din stânga cu pistoale-mitraliere... M-au lăsat acolo cu luminile pe mine, dar eu am venit după ei imediat, cu mâinile legate în cătușe la spate. „Nu, tu stai aici!” Se făceau că mă execută... Asta era strategia lor... În sfârșit, am rămas acolo, dar le-am spus: „Eu stau cu fața înspre dumneavoastră, nu stau cu spatele”. Și la un moment dat Nelu Dumitrescu ăsta a comandat „Foc!”, și toate cele 12 puști-mitraliere s-au descărcat înspre mine... Sigur, țiuiau pe la fața mea, pe lângă mine, dar nu s-a-ntâmplat nimic, nu m-a atins nimic. Pe urmă i-a oprit. Juca teatru, așa: „Cum? N-ați putut niciunul să-l ochiți pe el?”. Asta era pusă la cale de ei... Îi înjura Dumitrescu ăsta... Pe urmă... asta-i o chestie mai intimă... spune: „Ia căutați-l!”. Au venit doi și m-au răsucit acolo... credeau că io am făcut pe mine de frică, dar nu se-ntâmplase asta, și i-am spus lui Dumitrescu: „Nu, domne, nici satisfacția asta n-am vrut să v-o dau!”. M-a pocnit în față, și fugi la mașină... Și ne-am întors la Buzău... și m-a băgat la beci... Asta a fost una dintre încercările lor de-a mă înfricoșa. Vă dați seama cam ce vroiau ei să facă cu mine?

Pe urmă m-au pus la încercări cu mașini din astea care transmit curent electric. Mi-au pus la degete nu știu ce acolo, și-au început și dădeau drumul... cum erau pe vremuri telefoanele... Cam astea erau mașinile care le întrebuințau ei... Și te zguduiau... N-au reușit nici cu asta...

Încă o chestie care trebuie negreșit spusă. La un moment dat m-au chinuit câteva săptămâni cum că aș fi primit niște ajutoare de la unii legionari pentru o studentă din cartierul Mihai Viteazul din Buzău care era bolnavă și trebuia ajutată. Adevărul este că nu știam nimic, absolut nimic, de lucrul ăsta, dar era o chestie, cât m-au chinuit... „Nu pot, domnule, să vă spun, pentru că nu e adevărat !” La un moment dat spune : „Măi, banditul, dacă-ți aduc pe cineva care ți-a dat bani pentru studenta asta din cartierul Mihai Viteazu, ai să recunoști ?”. „Domn’le, dacă poate cineva să vină și să spună c-am făcut eu lucrul ăsta, în momentul ăla am să recunosc.” Dar nu era adevărat, nu făcusem așa ceva... Și mă cheamă la anchetă și spune : „Întoarce-te cu spatele !”. Sună după câteva minute : „Ia întoarce-te, Grigorescu ! Cunoști pe omu’ ăsta ?”. „Da, îl cunosc.” „Cine este ?” „Păi, este contabilul Burnel Nicolae, de la Schela Berca.” „Ia spune, Burnel, câți bani i-ai dat tu lui Grigorescu pentru studenta din cartierul Mihai Viteazu ?” Io m-am uitat lung la Burnel ăsta... Îl cunoșteam, era un om de treabă... El stătea cu capul în jos. Pe urmă ridică capul și spune : „Nu-i adevărat, domnule, ce v-am spus, am mințit pentru că mă băteați și nu știam ce să vă mai spun... V-am spus minciuna asta și m-ați lăsat în pace”. Io am zămbit atunci. Anchetatorul era furios : „Duceți-l de-aici !”. L-a dus p-ăla de-acolo și mie îmi spune : „Râzi, banditul, râzi, că m-ai biruit. Ei, mâine să vezi dac-ai să mai râzi”. Și începe să scrie pe-o hârtie o mulțime de nume de fete și de femei pe care eu le cunoșteam. Dar cum aș fi putut eu să spun că : „Da, într-adevăr, domne, și ele au fost amestecate”, sau nu știu ce... ? Și-am spus : „Nu cunosc pe nimeni de-aici”. „Nu-mi spune acum, îmi spui mâine când am să te chem.”

A fost una dintre cele mai groaznice clipe ale vieții mele, pentru că într-adevăr eu cunoșteam femeile astea... Cum să mă duc să vorbesc despre ele și a doua zi să le bage la pușcărie ? Ce-am să mai zic eu atuncia ? Că or să mă întrebe : „Ce-ai făcut Petrică, de ce ne-ai băgat ?”. Și atunci am zis : „Decât să mai trăiesc așa, mai bine să-mi pun capăt zilelor”. Și-a fost prima dată în viața mea când am avut slăbiciunea să spun că o să mă sinucid... pentru că sunt împotriva acestei chestii necreștinești, și noi ținem la credința asta creștină... Și mă gândeam cum să fac treaba asta, pentru că eram într-o temniță, într-o boxă fără niciun geam, decât ușa care dădea într-un culoar, întuneric beznă... Au început să-mi curgă lacrimi din ochi și să mă gândesc la mama mea : „Mamă, ai să mă ierți tu pe mine pentru ce-ți fac eu acum ?”. Am vrut să m-arunc cu capul în peretele din partea opusă și să-mi sparg capul și să mor... Și când stăteam așa și-mi curgeau lacrimi din ochi, a apărut mama mea în întuneric... Nu știu dacă vă dați seama ce înseamnă asta... A apărut așa în întuneric, în beznă care era, a apărut așa într-o lumină și mă certa : „Ce vrei să faci ?”. Mama mea trăia atuncia... „Ce vrei să faci ? Da’ pe noi cui ne lași ?” Și când am strigat : „Mamă !”... s-a făcut întuneric și mama a dispărut. Atunci am zis : „Chiar dacă mă taie bucățică cu bucățică, n-am să mai vorbesc nimica”. Și m-am liniștit, și-am adormit până dimineața liniștit, pentru că mă gândeam : „De-acuma poate să facă ce vrea cu mine, că s-a terminat. N-are să mai poată să scoată din mine nimic”.

Dimineața m-a trezit unu’ dintre caralii ăia și m-a dus la anchetă. Dumitrescu era foarte liniștit, cum nu l-am văzut niciodată, că el întotdeauna era furios și mă lovea. Și mi-a spus : „Grigorescule, ancheta ta s-a terminat. Eu am luat din declarațiile tale ce-am crezut mai semnificativ și îți dau declarația asta pe care-am făcut-o eu. Dacă vrei, o semnezi, dacă nu, tot o să fii condamnat”. Am văzut-o, într-adevăr era din tot ce

spusesem eu, așa că atunci când am auzit că s-a terminat ancheta, am semnat. Și cu asta s-a terminat ancheta mea de la Buzău, în anul 1949¹.

A fost comandant la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868/Penitenciarul Vlădeni (1 iul. 1966-1 oct. 1969); ofițer specialist I în aparatul central al DGP (1 oct. 1969-1 dec. 1970); șeful Serviciului Supraveghere Informativă din DGP (1 dec. 1970-1 iun. 1972); șef al Serviciului Contrainformații din DGP (iul. 1975).

Grade succesive: sublocotenent (sept. 1948); locotenent (1949); locotenent-major (1950); căpitan (1953); maior (1954); locotenent-colonel (aug. 1958 și iul. 1966); colonel (aug. 1964 și iul. 1968).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a I-a (1954) și clasa I (1958); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Steaua RSR”, clasa a V-a (1958); Ordinul „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1963) și clasa a II-a (1968); Ordinul „Apărarea Patriei”, clasa a III-a (1964).

DUMITRU CONSTANTIN TEODOR, locotenent-major, d.p. nr. 1412 (n. 17 sept. 1915, com. Cernica-Tânganu, jud. Ilfov).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: agricultor.

Studii civile: patru clase în comuna natală (1922-1926).

Stagiul militar: Regimentul 3 Grăniceri Cernăuți (apr. 1937-6 apr. 1941). În 1938, în timp ce deținea funcția de observator la

Compania 2 Pază, a fost racolat de către un anume tovarăș Ionescu din orașul Atachi, membru PCdR, în vederea transportării de documente și informații peste graniță. Acest post de observator se afla pe malul Nistrului, iar cel care-l ocupa trebuia să raporteze zilnic care erau mișcările grănicerilor sovietici de pe celălalt mal al Nistrului, din zona orașului Moghilev. Iată ce spunea locotenentul Dumitru C. Teodor într-o autobiografie redactată la Braïla, la 1 iulie 1952:

El mia propus anumite cuvinte ca să muncesc cu el pentru interesul Partidului Comunist Român care luptă în ilegalitate, spunându-mi că trebui să luăm legătura cu Oameni Sovietici de peste frontieră din Orașul Moghilev. Nu cunoșteam ce înseamnă această muncă și îmi era frică că eu eram militar. Totuș acest Tov. ma convins și după 2 luni de zile am trecut frontiera fraudulos cu el unde am făcut cunoștință cu 4 Ofițeri Rus

1. Petre Grigorescu, interviu realizat la Buzău de Andrei Lascu, expert IICCR, 2 mai 2007. Interviul se află în Arhiva de Istorie Orală a IICCR, cotele 97-98.

care au vorbit Românește cu mine. La această convorbire ce am avuто miau spus că când am să vin a doua oară sămi scriu o autobiografie a mea și să leo dau după cum leam și dato. La data de 21 Ianuarie 1938 am trecut prima dată peste frontieră cu Tov. Ionescu unde acolo am rămas înțeles că eu voi fi cel mai apropiat Tov. de muncă între Tov. Ionescu și Ofițeri Sovietici; acolo ei miau spus să ducem o muncă de colaborare și să luptăm contra Burgheziei Române spunându-mi că eu sunt copil de oameni Săraci și nu Burghej. Din 1938 și până în anul 1940 la data de 22 iunie eu am muncit între Tov. Ionescu și Ofițeri Sovietici: Tot materialul care mil dădea Tov. Ionescu și anumită corespondență secretă eu îl dădeam Sovieticilor. Nu am primit nimic de la Sovietici nici Bani și nici alte materiale pentru munca mea depusă, numai Tov. Ionescu mia cumpărat un costum de Haine și pantofi spunându-mi noi nu muncim pentru Bani și muncim pentru partid, că când va veni partidul la conducere noi vom fi primi Tov. de muncă care am luptat pentru distrugerea Burgheziei și Binele muncitorilor.

Comunicarea cu inamicul a fost întreruptă temporar după cedarea Basarabiei din vara anului 1940, când unitatea sa a fost evacuată în orașul Suceava. Tot la acea dată a încetat și comunicarea cu misteriosul tovarăș Ionescu. Colaborarea cu ofițerii sovietici a fost reluată pe cont propriu în decembrie 1940. În aceeași autobiografie, referitor la reluarea colaborării cu Armata Roșie, locotenentul Dumitru declara:

Am primit ca sarcină de muncă, să aduc informați de toți Comandanți unități cum trăiește trupa ce armament are ce unități sunt pe zonă în apropiere de frontieră unde se lucrează fortificați de antiaeriană și de motorizată unde sunt regimente de infanterie, să mă interesez ce divizie de Nemți este la Ițcani Burdujeni și Suceava infanterie sau motorizată să aflu unde se fac șosele spre frontieră și unde se lucrează lini telefonice de comunicație spre Frontieră să aflu unde sunt comandamente de Ofițeri Români și Nemți și dacă vin noaptea în apropiere de frontieră, să mă interesez ce politică duc partidele despre un nou război și contra cui: aceasta îmi era munca pe care trebuia să duc, decâte ori am trecut nu mai mia aduc aminte știu că Ofițerii sovietici îmi dădea Bani câte 5 și 6 mii lei de cheltuială spunându-mi că cu acești bani sămi fac interesele în muncă și să nu intru în crâșme cu cineva.

În februarie 1941, sovieticii i-au dat un pachet cu afișe procomuniste și antiguvernamentale pe care trebuia să le posteze în orașele Rădăuți, Botoșani și Dorohoi. În această acțiune a mai fost ajutat de doi cetățeni. În data de 6 aprilie 1941, a fost arestat la frontiera de pe Prut în timp ce încerca să treacă granița din nou, fiind apoi trimis în judecată pentru crimă de înaltă trădare – art. 190 Cod Penal. Curtea Marțială de pe lângă Comandamentul Militar din Cernăuți l-a condamnat la muncă silnică pe viață în data de 25 octombrie 1941 prin sentința nr. 772. În ziua de 16 noiembrie 1941 a fost încarcerat la Penitenciarul Principal Aiud, condus la acea dată de V. Băluțescu. Pedepsa a executat-o în penitenciarele Suceava, Cernăuți, Ploiești și Aiud. În ziua de 25 august 1944, la inițiativa PCR, a fost eliberat din Penitenciarul Aiud împreună cu alți 300 de tovarăși¹. Cu aceștia a venit la București pentru a participa la mitinguri de susținere a PCR-ului. După câteva săptămâni a reluat legătura cu sovieticii care l-au trimis la Moscova și, mai târziu, în lagărul de

1. În data de 31 august 1944 a fost amnistiat prin Înaltul Decret Regal nr. 442.

la Mihailovka, unde a luat parte la procesul de triere a prizonierilor de război români. În 1945 a fost numit responsabil pentru un detașament de 1.200 de prizonieri români care se aflau în acest lagăr. Tot cu aceștia a plecat la muncă în orașul Comsomolsk (30 mai-dec. 1945). La sfârșitul anului 1945 a fost trimis în orașul Ivanovka unde a fost numit în funcția de responsabil al lagărului nr. 24 (ian. 1945-sept. 1947); a fost magazioner și responsabil de pluton și companie la Lagărul nr. 1 din Gorki (sept. 1947-15 mai 1948 și sept. 1948-apr. 1949); responsabil de pluton la Lagărul nr. 11 din orașul Balahna (15 mai-sept. 1948); responsabil de companie în lagărul de la Nikolaev (apr. 1949-mai 1950); responsabil de companie în Lagărul nr. 9 din Odessa¹ (mai-dec. 1950).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (1926-1933 și 1936-apr. 1937); băiat de prăvălie la cârciumarul Costică Scărlățoia de pe Șoseaua Pantelimon, București (1933) și ucenic la brutăria proprietarului Lisandru Mangu, de pe aceeași stradă (1933-1936). În decembrie 1950 a fost trimis în țară cu un lot de 1.200 de prizonieri români și internat în Lagărul nr. 3 Rahova din București. După câteva zile a fost adus la MAI pentru cercetări, unde i-a regăsit pe doi vechi tovarăși cu care fusese închis în vremea guvernării Antonescu: Alexandru Nicolschi și Mișu Dulgheru. La 15 ianuarie 1951, conducerea MAI l-a numit în comisia de repatriere a prizonierilor de război (15 ian.-15 mart. 1951); a fost șef de secție la Direcția Producție (15 mart.-26 nov. 1951) și subinspector în Corpul de Control și Îndrumare din DGPCUM (26 nov. 1951-28 mart. 1952); comandant la Penitenciarul Brăila (28 mart. 1952-9 nov. 1953). La 11 ianuarie 1954, locțiitorul șefului DIP, maiorul Gheorghiu Mihai, a întocmit o notă-raport privind motivele destituirii din funcția de comandant al Penitenciarului Brăila a locotenentului Dumitru Teodor. În nota-raport adresată locțiitorului ministrului Afacerilor Interne, generalul-maior Ady Ladislau, se menționa că: ofițerul a scos la munci deținuți preveniți și condamnați la pedepse de peste cinci ani, trimițându-i la o unitate sovietică de pe lângă penitenciar (ordin primit de la Direcția Regională a MAI Galați); a folosit în interesul penitenciarului unele obiecte ce aparțineau deținuților; nu a dus niciun fel de muncă politică în rândul cadrelor; a afirmat într-o ședință că „Partidul pune accent pe producție nu pe politică”; l-a bătut cu pumnii și cu cizmele și l-a băgat în lanțuri pe deținutul Iosif Nicolae, care evadase în august 1953; a făcut unele reparații la câteva căruțe care erau proprietatea unui regiment de grăniceri (aceste reparații au fost efectuate de către deținuții fierari în atelierele penitenciarului); a ținut personalul penitenciarului sub o permanentă teroare. De asemenea, a mai fost locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Buzău (1 mart. 1954-1 apr. 1955); comandant la Penitenciarul Cluj Minori (1 apr.-1 oct. 1955); ajutor de serviciu al comandantului la Penitenciarul Cluj Tribunal (1 oct. 1955-30 iun. 1956). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956 ca urmare a reducerilor de efective din MAI.

Grade succesive: locotenent (mart. 1951); locotenent-major (1954).

Pedepse: în 1955 Serviciul Cadre al DPLC l-a trimis la Penitenciarul Cluj Minori pe locotenentul Moldoveanu Ștefan, lucrător prim de cadre în acest serviciu, pentru

1. În perioada în care a îndeplinit diferite funcții în lagărele de prizonieri români, Dumitru Teodor nu a avut statutul de prizonier de război, ci a fost considerat cetățean sovietic aflat la dispoziția Armatei Roșii.

a verifica unele probleme sesizate de organele de inspecție ale DPLC. La fața locului, locotenentul Moldoveanu a fost însoțit și de către delegatul Comitetului Orășenesc Cluj al PMR. Cei doi au constatat mai multe „lipsuri” la acest penitenciar : nerespectarea aplicării regimului la deținuții minori (Dumitru Teodor înjura minorii, îi trăgea de urechi și îi înghiontea); micșorarea rației de mâncare prin introducerea unui polonic de măsură mai mică; comandantul și-a confecționat mai multe obiecte pentru uz personal fără a avea aprobare și a folosit minorii pentru a-și amenaja locuința; eliberarea a cinci deținuți după termenul de expirare a pedepsei; neînțelegeri între comandant și locțiitorul său, locotenentul-major Incze Alexandru. Pentru toate acestea, locotenentul-major Dumitru Teodor a fost pedepsit cu 15 zile de arest la garnizoană și reținerea a 25% din salariu pe timpul executării pedepsei (1955)¹; zece zile de arest la garnizoană (oct. 1955); patru zile de arest la domiciliu cu prestarea serviciului (nov. 1955).

DUMITRU FABIAN-CLAUDIUS, colonel (n. 1931 ; d. 2001).

Activitatea profesională : șeful Serviciului Financiar și CFI din DGP (17 mai 1986).

DUMITRU MATEI-MIHAI ION², general-maior (n. 24 mai 1924, com. Balotești, jud. Ilfov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : turnător.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC și membru PCR din 1945; instructor pentru organizarea UTC-ului în județul Vlașca (dec. 1944-mai 1945); secretar al Organizației TP din sectorul CFR București (iun. 1945-sept. 1946); responsabil cu munca tineretului în Sindicatul Salariaților CFR (oct. 1946-mart. 1947); activist la Comisia de Tineret din Comitetul de Partid al Sectorului CFR București (apr. 1947-apr. 1948); instructor la Secția Organizatorică din Comitetul de Partid al Sectorului CFR București (aug. 1948-sept. 1949); instructor (sept. 1950-1952 și oct.-nov. 1955) și șef al Sectorului Pregătirii și Perfecționării Cadrelor din Secția Organelor Conducătoare de Partid, Sindicale și de UTM a CC al PMR (1952-1955). În dosarul de partid se găsește o autobiografie din 11 aprilie 1955, în care Ion Dumitru spunea :

În încheierea descrierii vieții mele vreau să arăt că încă de tânăr (la 20 ani) am simțit sprijinul și ajutorul partidului. Partidul m-a crescut și m-a educat, m-a ajutat să-mi ridic nivelul de cunoștințe politico-ideologice și calificarea de activist, mi-a făcut educație partinică, m-a învățat să urăsc și să fiu necruțător față de dușmanul de clasă, m-a învățat să lupt cu hotărâre pentru aplicarea liniei politice a partidului. Asigur partidul că în activitatea mea și deacum înainte voi depune toate eforturile pentru îndeplinirea sarcinilor ce-mi vor fi încredințate, pentru aplicarea liniei politice a partidului³.

1. Raport privind situația din penitenciarul Cluj Minori.

2. Arhivele Naționale Istorice Centrale, fondul CC al PCR, Secția Cadre, dosar D-468.

3. *Ibidem*, ff. 9-12.

A mai fost prim-secretar al Comitetului Organizației de Partid din MAI¹ (15 nov. 1955-7 oct. 1961); membru ARLUS (1947); membru AVSAP² (1953).

1. La 17 august 1964, prin apariția HCM nr. 628 privind reglementarea salarizării ofițerilor activiști din cadrul Comitetului Raional de Partid din MAI, se prevedea faptul că, începând cu data de 1 august 1964, aceștia urmau să primească din partea MAI solda de grad potrivit gradului pe care îl aveau, sporul procentual de vechime și ordinul de zi „50”. Activiștii Comitetului Raional de Partid MAI (în 1964 aceștia erau în număr de 14) erau recrutați din rândul ofițerilor aparatului central al MAI, iar până la apariția HCM nr. 628 aceștia erau salarizați în exclusivitate de Comitetul Orășenesc de Partid București, adică primeau numai salariul funcției de partid pe care o îndeplineau. Sursa: Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 628 din 17 august 1964. Acest act normativ a fost declassificat de Guvernul României prin HG nr. 130 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 114, 13 februarie 2008.
2. La 30 octombrie 1952, prin Decretul nr. 415, a luat naștere Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Țării (AVSAȚ), după modelul Asociației Volontare Unionale pentru Sprijinirea Armatei, Aviației și Flotei (DOSAAF) din URSS (fondată în 1927). Aceasta a trecut în decursul celor zece ani de existență prin mai multe forme de organizare: la 23 iunie 1953, prin Decretul nr. 261, AVSAȚ își schimba titulatura în Asociația Voluntară pentru Propagarea Tehnicii și Culturii Fizice (AVTCF). Denumirea de AVTCF va fi schimbată, la rândul ei (în data de 17 august 1953 prin Decretul nr. 343), în Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei (AVSAP). Această ultimă schimbare de titulatură s-a produs din cauza faptului că foarte mulți oameni considerau că AVTCF era doar o asociație sportivă. Membrii AVSAP erau pregătiți pentru a deveni cadre calificate în agricultură și industrie, dar și pentru a fi gata în orice moment să apere cu arma în mână republica populară. Noua organizație era chemată să-și aducă contribuția la pregătirea populației civile pentru un eventual război cu Occidentul (structura organizatorică a asociației era similară cu cea a DOSAAF, URSS). Prima organizație AVSAP a fost înființată la 28 mai 1953 la Atelierele „Grivița Roșie” din București, având un efectiv de 400 de muncitori. Din punct de vedere organizatoric, AVSAP-ul avea, la nivel național, un Comitet Organizatoric Central (condus în 1958 de generalul-locotenent Paraschiv Alecu), iar la nivel local, comitete regionale, raionale, orășenești și organizații de bază (fabrici și uzine, GAC-uri, GAS-uri, SMT-uri etc.). Aceste structuri erau conduse de ofițeri activi ai MFA, activiști salarizați și voluntari pregătiți în școlile centrale ale Comitetului Organizatoric Central care se ocupau de organizare, agitație și propagandă (întâlniri între membrii AVSAP și sportivi de performanță, veterani de război ori aviatori; proiecții cinematografice; concursuri; excursii la locurile istorice ș.a.m.d.). La intrarea în AVSAP, voluntarii primeau un carnet de membru de culoare albastră și o insignă, urmând să plătească și o cotizație modică lunară. Ei erau inițiați în diferite discipline militare, tehnico-militare, de aviație și marină, în cadrul numeroaselor cursuri, cluburi și cercuri de conducători și mecanici auto, de motocicliști și tractoriști, de transmisiuni (o serie întreagă a unor radiocluburi de radioamatori înființate în anii '50 au continuat să funcționeze și după 1989), de constructori de poduri și drumuri. Sporturile care se practicau sub egida AVSAP erau: parașutismul, planorismul, aeromodulismul (acestea se practicau în școlile de aviație ale organizației), navomodulismul, poliational nautic, tirul, schiul și călăria. Instituții similare funcționau și în celelalte țări ale lagărului socialist: Clubul Central al Apărării și Sportiv (RP Chineză), DOSAAF (URSS); DOSO (RP Bulgară); Asociația pentru Sport și Tehnică – GST (RDG). Numărul membrilor asociației a crescut de la an la an; astfel, la 1 noiembrie 1954, AVSAP-ul număra 1.085.400 de membri grupați în 18 comitete organizatorice regionale, 215 comitete organizatorice raionale și orășenești și 15.160 de organizații de bază; în 1959 erau 1.380.766 de membri, iar în 1960, 2.343.103 membri. Cu toate că AVSAP-ul a format de-a lungul anilor mii și mii de specialiști, a organizat zeci de mii de conferințe și a obținut o serie întreagă de rezultate notabile în practicarea sportului de masă, activitatea asociației pe linia pregătirii populației pentru apărarea

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1939) ; patru clase industriale la Școala de Elevi Meseriași de pe lângă Atelierele Principale TC CFR București (1940-1943). În anii '60 a absolvit liceul, ASE-ul și un curs postuniversitar.

Studii politice : Școala Prieteniei Româno-Sovietice de la Constanța (mai-iul. 1948) ; Universitatea de Partid „Ștefan Gheorghiu” (oct. 1949-iul. 1950) ; Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, învățământ fără frecvență (1956-1961).

Activitatea profesională : ucenic la Tipografia „Cartea Românească” din București (dec. 1939-iul. 1940) ; ucenic (aug. 1940-nov. 1943) și lucrător la Atelierele Principale TC CFR București (dec. 1943-dec. 1944) ; secretar general al MAI (7 oct. 1961-1 ian. 1970) ; șef al DGP (1 ian. 1970-31 dec. 1971). Dosarul de partid care se găsește la ANIC oferă informații numai până în anul 1960. La Arhiva ANP, pe numele lui Ion Dumitru se găsește doar o fișă de evidență în care sunt menționate datele de stare civilă, gradele militare și funcțiile deținute în aparatul central al MAI între anii 1955 și 1971. Mai multe date biografice despre Dumitru Ion se găsesc în dosarul profesional al ofițerului pe care nu am avut ocazia să-l consultăm, el aflându-se probabil în custodia Arhivei MIRA.

Grade succesive : colonel (1962) ; general-maior (1966).

Decorații : medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1954) ; Ordinul „23 August”, clasa a V-a (?).

patriei nu s-a ridicat la parametrii scontați. În ultimii ani ai existenței sale, multe dintre atribuțiile care îi reveneau în instruirea militară a tineretului au fost mutate la alte ministere, AVSAP-ului rămânându-i ca sarcină numai mobilizarea membrilor săi de a participa la ședințele de pregătire militară. Această stare de lucruri a dus la desființarea AVSAP în data de 3 martie 1962, odată cu apariția Decretului nr. 135 din 3 martie 1962 (nepublicat), privind încetarea activității AVSAP prin contopirea ei cu Uniunea de Cultură Fizică și Sport (UCFS), după ce mai întâi se luase decizia de desființare, într-o Hotărâre a Biroului Politic al CC al PMR. Membrii AVSAP au fost îndrumați să se înscrie în asociațiile sportive ale UCFS, iar oficiosul AVSAP, *Pentru Apărarea Patriei*, a fost preluat de UCFS.

E

ENE MARIN CONSTANTIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 505 (n. 20 aug. 1926, com. Scornicești, jud. Olt).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1950 și membru PMR din 1964 ; secretar al organizației UTM din Colonia de Muncă Bârcea Mare (1952).

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1933-1937) ; și-a completat studiile elementare, clasele a V-a, a VI-a și a VII-a, la Liceul „Sfântul Sava” din București (1956) ; Școala de Calificare Conducători Auto, București (1957) ; Liceul Seral de Cultură Generală din București (1972).

Stagiul militar : Școala Regimentară de la Centrul de Instrucție Securitate Radna și Centrul de Instrucție Securitate nr. 13 Sibiu (1948-oct. 1950).

Studii militare : cursul de ofițeri penitenciare la Școala de Cadre Profesionale Jilava din DGPCUM (apr.-7 nov. 1951) ; curs de perfecționare a cadrelor de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM (15 sept. 1960-23 aug. 1961).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1937-1938, 1944-1945, 1947-1948 și 1950-apr. 1951) ; cioban la proprietarul de oi T. Popescu din comuna natală (1938-1939) ; băiat de prăvălie la depozitul de vinuri al proprietarului Ioan Doroangă din comuna Palanca, județul Ilfov (1939-1944) ; slugă la „chiaburul” Dumitru Enache din comuna Palanca, județul Ilfov (1945-1947) ; instructor de pază în Direcția Pază din DGPCUM (nov. 1951-ian. 1952). La 1 februarie 1952 a fost înființată Colonia de Muncă Bârcea Mare, Ene fiind repartizat aici în funcția de comandant de pază (1 febr.-30 dec. 1952) ; comandant de pază la formațiunea 0880 Simeria (1 ian.-1 mai 1953) ; comandant de pluton la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu – DLCM/UM 0818 (iun.-25 iul. 1953) ; comandant de pluton de pază la Colonia de Muncă Bicaz/formațiunea 0871 (aug.-1 nov. 1953). O notă-raport a șefului Serviciului Operativ din MAI, locotenent-colonel Stoilescu Coman, adresată locțiitorului ministrului Afacerilor Interne, general-maior Ady Ladislau, menționa :

În ziua de 19 iulie a.c. slt. Ene Constantin aflându-se în excursie la cheile Bicazului și fiind în stare de ebrietate, a avut o serie de exprimări și gesturi nepermise față de alte

persoane civile prin care a scăzut prestigiul și autoritatea cadrelor. La înapoierea din excursie, a mers pe scara mașinei, de unde scuipa, înjura și dădea cu piciorul în diferiți civili pe lângă care trecea mașina. Tot în acest timp venind cu mașina spre Colonie, în drum a întâlnit doi Caporali beți care se certau cu un civil, Slt. Ene Constantin a oprit mașina și dându-se jos a luat la bătaie pe civil, fapt ce a făcut să intervină comandantul Unității pentru a-i despărți. Tot Slt. Ene aflându-se la un bal în comuna Bicaz, s-a bătut cu civilii împreună cu un ofițer de Pompieri. (...) În calitatea sa de comandant de pază, atitudinea lui față de subalterni lasă mult de dorit, iar atunci când i se cer lămuriri și sprijin de către subalternii săi, începe să-i înjure și să-i dea afară din birou¹.

Odată cu desființarea coloniei de la Bicaz, în noiembrie 1953, ofițerul a fost mutat din nou în aparatul central al Direcției, în funcția de profesor II la cursul de recalificare supraveghetori de la Școala de Supraveghetori Rahova – DPLC (1 nov. 1953-1 oct. 1954); a fost inspector în Serviciul Pază și Regim din DPLC/DGPCM (1 oct. 1954-1 iun. 1958); locțiitor de comandant pentru pază și regim la formațiunea 0861 Brăila-Tichilești (1 iun. 1958-1 iul. 1959); șef de secție la Colonia de Muncă Rahova/formațiunea 0964 București (1 iul. 1959-1 febr. 1960). Ca urmare a desființării Coloniei de Muncă Rahova, în februarie 1960, Ene a fost transferat în funcția de ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Văcărești (1 febr. 1960-1 oct. 1961 și 1 aug. 1967-13 apr. 1972). Într-un referat întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM se spunea :

În funcțiile încredințate a reușit ca în general să execute în mod satisfăcător atribuțiunile de serviciu, iar în controalele executate la unități (în perioada cât a fost instructor) a dat unele îndrumări competente. Tot în această perioadă respectiv 1957 a absolvit școala generală. Au fost însă unele situații când ofițerul a consumat în mod excesiv băuturi alcoolice, uneori devenind în stare de ebrietate și provocând scandal cu unele persoane civile, pentru care a fost de mai multe ori pedepsit disciplinar, totalizând 40 de zile de arest. De asemenea era apreciat ca element excesiv de nervos și folosea în multe împrejurări glume de prost gust, fiind astfel discutat negativ de colectivul în care lucra. (...) Maiorul Ene Constantin, a avut o serie de lipsuri în muncă și în principal în viața particulară, unele foarte grave, pentru care este compromis față de cadrele unității. Așa de pildă în perioada 1963-1965, a fost pedepsit de 6 ori, totalizând 30 zile arest, precum și avertisment „că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă”, pentru lipsă de control asupra subordonaților, propuneri pentru eliberarea eronată a unor condamnați, în calitate de președinte al comisiei pentru aplicarea DL 720/1956, practicarea jocului de biliard la clubul unității pe bani și băuturi alcoolice, etc. Fiind element necinstit și dovedind atitudine de căpățuială, în 1964 a decontat un bilet IRTA, luat de la o persoană particulară, în valoare de 91 lei, deși pe distanța Constanța-Hîrșova s-a deplasat cu mijloace ocazionale, i s-a oferit și a acceptat unele cantități de produse lactate de la punctul ICIL GAS Salcia, fără plată, pe motiv că deținuții au lucrat calitativ și a consumat de asemenea gratuit băuturi alcoolice la vinalcool local. Deosebit de grav este și faptul că în ianuarie 1966, prin intermediul unui deținut, a sustras de la un cetățean o damigeană cu 10 litri vin, jumătate din cantitate fiind consumată de ofițer și unii subalterni, care după maximum o oră, trebuiau să intre în serviciu. Ofițerul a

1. „Notă-raport” a Serviciului Operativ din MAI, nr. 00/248495/3.12.1953. Documentul poartă mențiunea „strict secret” și este semnat de șeful Serviciului, locotenent-colonel Stoilescu Coman.

atras atenția deținutului cât și subalternilor, să nu raporteze despre fapta comisă. Este o fire extrem de nervoasă, irascibil la critică și neprincipial în relațiile cu oamenii¹.

De asemenea, a fost șef al Secțiilor „Piatra” și „Ostrov” din formațiunea 0957 Ostrov (1 oct. 1961-1 sept. 1966). În 1964, ca urmare a bunelor rezultate obținute în timpul campaniilor agricole din Balta Brăilei, Ene Constantin a fost evidențiat în organul de presă al MAI *În slujba patriei*. De asemenea, în perioada inundațiilor din vara anului 1965, ofițerul a contribuit la întărirea digurilor pe o distanță de 8 km. A fost ofițer de serviciu prim la formațiunea 0876 Periș (1 dec. 1966-1 aug. 1967); locțiitor de comandant al Secției „Arcuda” din Penitenciarul Văcărești (13 apr. 1972-1 aug. 1973) și comandant al Secției „Carantină” din Penitenciarul București (1 aug. 1973-31 aug. 1977). A fost trecut în rezervă la 31 august 1977 prin Ordinul MI nr. II/02349.

Grade succesive : sublocotenent (nov. 1951); locotenent (1953); locotenent-major (1956); căpitan (1959); maior (1965); locotenent-colonel (1973).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1966); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru că a arestat niște muncitori și i-a ținut ilegal în unitate (1952); trei zile de arest cu prestarea serviciului pentru atitudine necorespunzătoare față de cadrele Coloniei de Muncă Bicăz și ale Școlii de Supraveghetori de la Rahova – DPLC (1954); „mustrare scrisă” pentru că a percheziționat în mod abuziv o femeie (1955); 15 zile de arest la garnizoană pentru consum exagerat de băuturi alcoolice și neseriozitate în anturajul unor cadre de la Penitenciarul Timișoara și al unor femei de moravuri ușoare, în timp ce se găsea în misiune ordonată (1958); „observare în scris” pentru deficiențe la resortul pachete și vorbitor din cadrul formațiunii 0861 Brăila-Tichilești (1959); zece zile de arest la domiciliu pentru evadarea a doi deținuți (1961); cinci zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în muncă (1963); 15 zile de arest la garnizoană pentru eliberarea a 20 de deținuți (1963); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru abateri repetate : decontarea ilegală a unor bilete de călătorie, prezentarea la serviciu sub influența băuturilor alcoolice, folosirea unor metode neregulamentare în munca cu deținuții (bruscări și amenințări), superficialitate în muncă (1964); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de vigilență : a intrat în izolatorul de pedeapsă al unității împreună cu doi subofițeri, iar în urma lor un deținut a închis ușa și a tras zăvorul, încuindu-i înăuntru (1965).

1. „Referat de cadre întocmit” de Serviciul Cadre al DGPCM pe numele maiorului Ene Marin Constantin. Documentul nedatat este semnat de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, maiorul Buican Ștefan, de șeful Secției Cunoașteri și Repartizarea Cadrelor din același serviciu, căpitanul Rancea Grigore, și de șeful Direcției Pază și Regim din DGPCM, locotenent-colonel Gheorghiu Anton.

F

FETCU GHEORGHE CONSTANTIN, colonel, d.p. nr. 1202
(n. 4 apr. 1924, com. Șipote, jud. Iași; d. 1992).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : sudor-ajustor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC și membru PCR din 1945; secretar al celulei PCR din Atelierele „Ludovic Ruffer” (15 sept. 1945- ?); secretar al Comitetului UTC din sectorul I Galben din București (febr.-aug. 1947); membru în Biroul și în Comitetul UTC al Capitalei (aug.-nov. 1947); instructor al CC al UTC (nov. 1947-febr. 1948); membru în Comisia de Validare a Congresului Organizației Unice Revoluționare a Tineretului Muncitor din RPR¹ și membru în CC al UTM² (1949- ?); membru în Comitetul de Partid din DGP (1970).

Studii civile : clasele I și a II-a la Chișinău (1932-1934), clasa a III-a la Oradea (1934-1935) și clasa a IV-a în comuna natală (1935-1936); Școala Profesională de Ucenici București (1937-1941); Școala de Zbor fără Motor ARPA de la Dudești-Cioplea (aug.-oct. 1940); elev-pilot la Școala Militară de Adjutanți Aviatori în Rezervă din cadrul Centrului Militar de Pilotaj Buzău (aug.-sept. 1943); Școala Medie Muncitorească nr. 4 din București, secția umanistă (1958-1961).

Stagiul militar : Centrul Militar de Pilotaj Buzău (sept. 1943-apr. 1945). Despre activitatea petrecută alături de unitatea sa pe frontul de vest, într-o autobiografie din 6 septembrie 1960, Fetcu povestește următoarele :

Odată cu venirea trupelor sovietice am demascat acestora o serie de manifestări dușmănoase ale unor ofițeri din unitate. De exemplu : Comandantului Comisiei Aliate de Control din Buzău am sesizat ordinul telefonic al gen. Rădescu – ca unitatea noastră să ocupe prefectura din Buzău și alte instituții publice. Știu că numai după câteva ore unitatea noastră a fost dezarmată de reprezentanții Comisiei Aliate de Control (ofițeri sovietici). De asemenea am demascat un grup de ofițeri care organizau prădarea unor trenuri cu mărfuri sovietice : Cpt. Calafeteanu care era cu B 2 (Biroul 2 – n.n.) din unitate – mă făcea trădător în fața unității – odată ma și bătut.

1. *Tânărul muncitor*, 20 martie 1949, p. 1.

2. *Tânărul muncitor*, 22 martie 1949, p. 1.

Studii militare: Școala Militară de Adjutanți Aviatori în Rezervă din cadrul Centrului Militar de Pilotaj Buzău (oct. 1943-1945).

Studii politice: Școala de Cadre a CC al PMR de trei luni de la Constanța (dec. 1946-febr. 1947); Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1950-1952); Universitatea de Partid, secția filosofie (1961-1964); Facultatea de Istorie-Filosofie din cadrul Academiei de Științe Social-Politice „Ștefan Gheorghiu”, învățământ fără frecvență (?-1973).

Activitatea profesională: ucenic sudor la Fabrica de Avioane „Set” (27 oct. 1937-1 sept. 1940); sudor la: Atelierele „Peleanu” din București (1 sept. 1940-1 mart. 1941), Fabrica de Avioane „ICAR” din București (1 mart.-aug. 1941) și la Atelierele „Ludovic Ruffer” din București (oct. 1941-aug. 1943 și apr. 1945-mart. 1946). În primăvara anului 1946 a fost scos din producție și trimis în munca de partid ca activist; a fost șeful Secției UTM din Direcția Generală Politică din MAI (1 iul. 1949-aug. 1950); șef al Secției Organizare și Instrucțaj și locțiitor al șefului Direcției Organizare și Instrucțaj din Direcția Generală Politică din MAI (aug. 1950-sept. 1952). Odată cu desființarea Direcției Generale Politice din MAI, tânărul maior de securitate Fetcu Constantin a fost numit în funcția de locțiitor al directorului general al DGM (sept. 1952-oct. 1953); de asemenea, a fost locțiitor al șefului Serviciului Politic din DTOP (oct. 1953-oct. 1954); șef al Serviciului Politic (15 oct.-1 dec. 1954) și locțiitor al directorului general al DPLC/DGPCM (1 dec. 1954-1 iul. 1956); locțiitor al directorului general pentru munca politică din DGPCM (1 iul. 1956-1 sept. 1958).

Comandant al Coloniei de Minore Roșu/ISRM Roșu (1 sept. 1958-1 aug. 1967). Un raport întocmit la 12 februarie 1965 de către un colectiv de ofițeri din Direcția Cadre a MAI și Serviciul Cadre din DGPCM prezenta adjunctului ministrului Afacerilor Interne, general-maior Alexandru Dănescu, situația de la Colonia de Minore Roșu:

Referitor la folosirea unor metode pedagogice contraindicate, s-au constatat următoarele: mult timp, la Colonia Roșu, din inițiativa col. Fetcu C., a existat un detașament al minorelor eliminate, care erau izolate de restul colectivului, desfășurau activitatea pe baza unui program special și erau folosite la diverse munci în colonie. Această problemă a fost cercetată în anul 1963 și s-a dat ordin a se desființa detașamentul în cauză, întrucât era o metodă ce contravine principiilor pedagogice. Legat de această problemă subliniem că tov. Fetcu C. a comentat și întârziat executarea ordinului. Apreciem că prin pedepsirea minorelor cu munca, ducea la deformarea concepției minorelor despre muncă, care în loc să fie privită ca o datorie de onoare, era privită ca o povară, munca nu poate fi o pedeapsă, ci o cinste. (...) Dacă până în anul 1963, numărul de minore fugite din colonie, raportate la efectivul existent, a fost în descreștere, în anul 1964 și îndeosebi începând din luna iunie a.c. a crescut în mod considerabil. În anul 1963, la un efectiv de 606 minore, au fugit 36, iar în anul 1964, la un efectiv de 679, au fugit 85 de minore, din care 21 până în mai inclusiv, iar 64 din iunie și până la 26 octombrie 1964. Menționăm că în această cifră nu sunt incluse minorele care au fugit dar au venit singure înapoi sau au fost prinse în cursul aceleiași zile. (...) La 20 octombrie a.c. nu se terminase echiparea de iarnă a minorelor, parte din ele umblând desculțe. Tot la aceeași dată, nu au fost luate măsuri de tăiere a lemnului pentru colonie și ca urmare în clase era frig, iar învățământul se desfășura în condiții necorespunzătoare (...) în activitatea lui (a colonelului Fetcu - n.n.), s-au făcut simțite o serie de lipsuri ca: amenințarea, bruscarea și jignirea cadrelor, în lipsa de tact în relațiile

de serviciu, care au făcut ca mulți salariați ai coloniei să se teamă de el. Și cu această ocazie s-a constatat că col. Fetcu a permis elevelor să-l informeze despre activitatea cadrelor¹.

Raportul se încheie cu propunerea de scoatere a colonelului Fetcu din funcția de comandant al coloniei și de punere a acestuia la dispoziția DGPCM, lucru care s-a petrecut abia doi ani mai târziu. A fost șef al cursului de perfecționare de pe lângă Penitenciarul Jilava, Secția Școală Perfecționare Subofițeri DGPCM (1 sept. 1967-1 iul. 1968); ofițer control II la Serviciul Reeducare Deținuți (1 iul. 1968-1 oct. 1969); ofițer instructor I, II, III și ofițer specialist II în Direcția Pază și Regim din DGP (1 oct. 1969-1977). În Direcția Pază și Regim, Fetcu a lucrat în cadrul compartimentului cultural-educativ, unde a elaborat diferite programe de activități politico-ideologice și culturale care-i vizau pe deținuți². În 1976, a fost detașat timp de 125 de zile în funcția de locuitor al șefului Școlii de Subofițeri de la Fetești.

Soția ofițerului, Fetcu Alice, a fost activistă a CC al UTM la Secția Relații cu Străinătatea (1952-1958) și adjunctă a șefului acestei secții (1958-?).

A fost trecut în rezervă în 1977 prin ordinul MI nr. II/02040.

Grade succesive : căpitan (1 iul. 1949); maior (30 dec. 1949); locotenent-colonel (1 nov. 1951); colonel (1 nov. 1957).

Decorații : medalia „Muncii” (1949); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1949); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1962); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1969) și clasa I (1974).

Pedepse : zece zile de arest la domiciliu (?); „mustrare scrisă” pentru lipsă de exigență în privința cadrelor (1960); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției” (1965).

FICIORU (FECIORU) IOSIF ION, colonel, d.p. nr. 1195, (n. 4 aprilie 1928, com. Cucerdea, jud. Mureș).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : electrician.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946; activist în Biroul Județenei TP, după absolvirea Școlii Electorale de 21 de zile de la Mârșa-Avrig (1947); activist la Secția Organizatorică a Județenei PMR Târnava Mică (1949).

1. Raportul este semnat, din partea Direcției Cadre a MAI, de maiorul Alexandru Ion și căpitanul Boteanu Nicolae, iar din partea DGPCM, de maiorul Gheorghe Constantin și angajatul civil Hanschel Ferdinand.
2. În 1973, a întocmit studiul „Contribuții la studierea posibilităților de optimizare a acțiunii educative organizate cu deținuții în penitenciare, în scopul reeducării prin muncă și pentru muncă”.

Studii civile : Școala Profesională de Ucenici Târnăveni (1942-1946); studii liceale în Tulcea și Constanța (1961-1966); Facultatea de Drept (1970-1975).

Stagiul militar : Regimentul 2 Aviație Craiova (nov. 1949-ian. 1950). De aici, în ianuarie 1950, a fost selecționat pentru Școala de Ofițeri Politici MFA Ineu, iar în iunie 1950 a fost recrutat pentru Școala Specială de Contraintformații km. 32 Periș, pe care a terminat-o la 23 august 1950, cu gradul de locotenent.

Studii militare : Școala de Ofițeri Politici MFA Ineu (1 ian.-15 iun. 1950); Școala de Contraintformații km. 32 Periș-București (15 iun.-23 aug. 1950); curs de perfecționare a cadrelor de conducere la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava – DGPCM (15 mart.-1 sept. 1960); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Politică și de Conducere de trei ani de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR (1975-1978).

Activitatea profesională : ucenic la Fabrica Nitrogen Târnăveni între anii 1942 și 1948, unde s-a calificat în meseria de electrician. În septembrie 1948 a fost scos din producție și luat ca activist la Județana de Partid Târnava Mică, Secția Organizatorică, de unde, în iunie 1949, a fost trecut din nou în producție la Direcția Județeană a Gospodăriilor Agricole de Stat, până în noiembrie, când a fost încorporat la Regimentul 2 Aviație Craiova. În ianuarie 1950 a fost selectat pentru Școala de Ofițeri Politici MFA Ineu, iar în iunie 1950 a fost recrutat pentru Școala de Contraintformații km. 32 Periș, pe care a terminat-o la 23 august cu gradul de locotenent. Într-o autobiografie din 1951, la terminarea studiilor militare acesta scria : „asigur partidul care m-a crescut și m-a educat, că voi duce cu și mai multă perseverență lupta contra dușmanilor poporului nostru muncitor și voi lovi fără cruțare în ei”.

Imediat după absolvire a fost repartizat ca ofițer DGSS la Centrala de Contraintformații a Armatei, în funcția de anchetator, unde a lucrat până la 1 iunie 1951, când a fost numit șef al Secției Anchete și locțiitor al șefului Direcției Cadre din DGPCUM și al Serviciului Cadre din DLCM (1 iun. 1951-17 iun. 1953); a fost comandant la Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (17 iun. 1953-3 ian. 1955); comandant la Penitenciarul Suceava (ian. 1955-1 mart. 1956); comandant la Colonia de Muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (1 mart. 1956-1 aug. 1958). În perioada cât a fost comandant la această formațiune a fost acuzat de „imoralitate”, pe motivul că întreținea relații intime cu fiica unui deținut, cu soția casierului, cât și cu alte două femei de „moravuri ușoare”, de ale căror servicii beneficiau și cadrele din DGPCM care veneau în control la această unitate, fapte pentru care a fost retrogradat din funcția de comandant și numit locțiitor de comandant pentru pază și regim la formațiunea 0830 Periprava¹ (august 1958-1960).

În urma rezultatelor bune la această formațiune a fost promovat comandant (în 1960). Cât timp s-a aflat la comanda acestei unități, Ficioru a impus în rândul deținuților un regim sever de detenție : „deținuții care încălcau interdicțiile fixate de

1. „La Periprava, deținuții au fost folosiți la construirea digului, defrișarea stufului, destelenirea terenului din zonă, creșterea animalelor într-o fermă zootehnică aflată în subordinea unității, dar și la construirea unei șosele cu o lungime de 2,5 km, care urma să devină cale de acces către colonie” (vezi Andrei Muraru *et al.*, *Dicționarul penitenciarelor*, ed.cit., p. 136).

comandant, mâncând de pe câmp porumbul crud, erau pedepsiți de un *tribunal*, în cadrul unui spectacol în toate detaliile și urmat de bătaie. Obişnuia să sară cu calul peste trupurile deținuților”¹. Despre Ficior Ion, fostul deținut Iosif Corpaș, condamnat în 1956 la 4 ani și 6 luni de închisoare pentru trecerea frauduloasă a frontierei, își amintește bătăile încasate de deținuții care, din cauza foametei de la Periprava, mâncau din porumbul pe care trebuiau să-l recolteze :

A intervenit căpitanul Fecioru. Pe cei prinși (că mâncau câțiva știuleți de porumb – n.n.) i-a luat chiar el în primire, cu câțiva gardieni *speciali*, anonimi, aplicând un stil de bătaie după o metodă de-a lui. Iată cum : în colonie, în fața unei barăci, a înșirat pe cei care urmau să fie pedepsiți. Deținuților li se acopereau ochii cu niște ochelari orbi, având drept lentile două cercuri de tablă neagră, cum se proceda la Securitate, ca să nu se vadă aceia care judecă și bat. Așa orb, deținutul era introdus în baracă, în fața unui *tribunal* improvizat. În interiorul barăcii, era o *instanță* în toată regula, a cărei șefie principală o deținea căpitanul Fecioru, pentru că el era mereu în fruntea unor astfel de acțiuni. Toți ceilalți *membri* nu erau decât niște subalterni, cu ranguri de subofițeri (...) Au fost bătuți așa vreo 30-40 de deținuți. După ce s-a terminat această bravură îndeplinită de căpitanul Fecioru, l-am văzut și eu pe căpitan cum a ieșit de obosit, transpirat, din baraca în care a înființat *instanța*².

În aceleași linii îl descrie și fostul deținut politic Augustin Neamțu, care și-l amintește astfel pe comandantul de la Periprava : „un bărbat bătos, el ne-a spus odată că numai în plic mai mergem acasă ! Ce deosebire era între *ieșitul pe horn* și *ieșitul în plic* ? Noi ne chinuam mai mult până la moarte, mai bine era de ne împușcau pe toți (...) maiorul Fecioru, care avea un tic, strângea din dinți când se uita la tine”³.

După numai trei ani, în 1963, a fost din nou retrogradat din funcție pentru aceleași motive ca și prima oară (întreținerea relații intime cu soția locțiitorului pentru pază) și mutat în funcția de locțiitor de comandant al Coloniei de Muncă Giurgeni/formațiunea 0319 (1 oct. 1963-1 ian. 1967). A fost comandant al Coloniei de Muncă Giurgeni/formațiunea 0319 (1 ian.-1 aug. 1967) ; locțiitor de comandant pentru pază și regim (1 aug. 1967-1 aug. 1968) și comandant la Penitenciarul Văcărești (1 aug. 1968-febr. 1971). În ședința de analiză a activității desfășurate de DGP și unitățile subordonate cu comandanții de penitenciare din 10 februarie 1970, locotenent-colonelul Ficioru raporta : „Tovarășe Ministru, raportează că în legătură cu folosirea deținuților la munci în cadrul Penitenciarului Văcărești, în 1970, deținuții să fie repartizați la munci grele, la săpături, la turnarea de betoane, întrucât această muncă mai deosebită să existe în timpul detenției”⁴. La această ședință au participat ministrul Afacerilor Interne, adjunctii săi, conducerea DGP și comandanții penitenciarelor ;

-
1. Doina Jela, *Lexiconul negru*, ed.cit., p. 116.
 2. Iosif Corpaș, *Secvențe din fostele închisori politice*, Editura Humanitas, București, 2003, pp. 73-74.
 3. Augustin Neamțu, *Viața după gratii și obloane*, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2006, pp. 106-107, 113.
 4. „Raport asupra activității desfășurate de Direcția Generală a Penitenciarelor în anul 1969” Stenograma ședinței poartă mențiunea „secret” și are numărul de înregistrare O. 1132/12.03.1970. Sursa : AANP, fond Secretariat, dosar F.N./1969, „Materiale de la ședința de analiză a activității DGP pe anul 1969”, f. 94.

comandant al secției de deținere „Arenda” din Penitenciarul Văcărești/București (febr. 1971-1 iun. 1976). De asemenea, a fost comandant de secție de deținere la Penitenciarul Ilfov (1 iun. 1976-1 aug. 1977); comandant de secție de deținere și loțiitor de comandant la Spitalul Penitenciar București (1 apr. 1978-1982).

Grade succesive: locotenent (23 aug. 1950); locotenent-major (15 apr. 1954); căpitan (1 mai 1957); maior (23 aug. 1962); locotenent-colonel (23 aug. 1968); colonel (12 dec. 1978).

Decorații: medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1968); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste” (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1976).

Pedepse: sancționat în 18 rânduri cu: „zile de arest”, „observare”, „muștrare” pentru: „superficialitate în muncă”, „lipsă de control”, „nerespectarea ordinelor”, „armament murdar”. În 1963 a fost retras din funcția de comandant al formațiunii Borzești în funcția de loțiitor de comandant al formațiunii Periprava, pentru legături cu femei și beții repetate.

FILIP ANICA IOAN, căpitan, d.p. nr. 939 (n. 2 ian. 1927, comuna Inclodul Mare, jud. Cluj).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: cizmar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1945 și membru PCR din 1947.

Studii civile: școala primară în comuna natală (1934-1940); Școala Profesională nr. 111 din București (1940-1942); Liceul „Mihai Eminescu” din București (1942-1946).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (apr. 1949-6 mart. 1950).

Activitatea profesională: ucenic la Fabrica de Încălțăminte „Grigore Alexandrescu” – viitoarea fabrică „Kirov” – din București (1942-1949), de unde a fost selectat și trimis la Școala de Ofițeri Politici. După absolvirea acestei școli a fost repartizat în cadrul Direcției Unităților de Muncă, îndeplinind funcția de administrator la UM nr. 1 Capul Midia (14 mai-24 sept. 1950); a fost loțiitor politic la UM nr. 2 Columbia-Cernavodă (sept. 1950-15 iun. 1951); loțiitor politic la Colonia de Muncă Poarta Albă (15 iun.-oct. 1951); ajutor al șefului Biroului Agitație și Propagandă în Direcția Politică din DGPCUM (oct.-dec. 1951); loțiitor politic la Penitenciarul Caransebeș (dec. 1951-1953); șef de secție la Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (1953-febr. 1954); loțiitor politic de batalion, comandant de pluton și comandant de companie în cadrul Direcției ALA – MAI (1954-mai 1958); loțiitor pentru pază și regim la Penitenciarul Tulcea (1958-1959); comandant la Colonia de Muncă Dedulești/formațiunea 0889 (febr.-30 sept. 1959); comandant

la Penitenciarul Caransebeș (30 sept. 1959-31 aug. 1964). A fost trecut în rezervă la 31 august 1964.

În 1965, 1966 și ianuarie 1971, Filip Ioan a solicitat să fie chemat în rândul cadrelor active ale DGP, dar de fiecare dată a fost respins din cauza rezultatelor slabe în munca de care a dat dovadă în ultimii ani petrecuți la Caransebeș¹.

Grade succesive: sublocotenent (1950); locotenent (1 iun. 1951); locotenent-major (23 aug. 1954); căpitan (23 aug. 1957).

Pedepse: sancționat în repetate rânduri cu „zile de arest” și „observare” pentru diverse abateri: „lipsă de vigilență în serviciu”, „neexecutare de ordine”, „dezinformare” etc.

FLOREA TOMA TITI, locotenent, f.e. (n. 8 iul. 1929, com. Piatra, jud. Teleorman).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: patru clase primare și patru clase la un liceu comercial.

Activitatea profesională: lucrător operativ la Direcția Cadre a Direcției Generale a Siguranței Statului/DGSP/DGSS (31 ian. 1948-oct. 1952); șef de birou la Serviciul Evidență din Direcția Cadre a MSS (oct. 1952-oct. 1953); șef de birou (oct. 1953-1 mart. 1954) și șef Grupă Evidență la Serviciul Cadre din DLCM (1 mart.-15 aug. 1954); lucrător operativ la Serviciul „C” din MAI (15 aug. 1954-?).

Grade succesive: plutonier-major (1948); sublocotenent (1950); locotenent (1952).

FORTU VASILE CHIRIAC, locotenent, f.s. (n. 19 febr. 1925, com. Fălciu, jud. Vaslui).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: maistru ajustor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1945.

Studii civile: patru clase primare și patru clase industriale.

Stagiul militar: Regimentul 1 Artilerie Motorizată (?).

Studii politice: Școala de cadre UTM de șase luni din București (?).

Activitatea profesională: șeful Biroului IV (1952-dec. 1953), instructor de cadre și inspector prim de cadre în Serviciul Cadre al DLCM (dec. 1953-15 apr. 1954); ajutor de lucrător operativ la Serviciul Operativ din MAI (15 apr. 1954-?).

Grade succesive: locotenent (1952).

1. În ziua de 12 iulie 1964, comandantul Penitenciarului Caransebeș, căpitan Filip Ioan, a condus un autocamion „Dodge” (aparținând Sfătului Popular Raional) sub influența băuturilor alcoolice. În „Dodge” se mai aflau cinci subofițeri din cadrul unității și trei copii, printre care și fiica sa. La marginea comunei Petroșnița, ofițerul a pierdut controlul mașinii, care s-a rostogolit de câteva ori. În urma acestui accident, sergentul-major Vlad Gheorghe și-a pierdut viața. Filip Ioan a fost scos din MAI ca element necorespunzător, iar Tribunalul Militar Timișoara l-a condamnat la un an de închisoare corecțională cu suspendarea executării pedepsei.

FUNDĂNEANU V., angajat civil.

Activitatea profesională: șeful Serviciului Aprovizionare din Direcția Administrativă a DGP (6 iun. 1949).

FURNEA GRIGORI RĂDUȚ, căpitan, f.s. (n. 3 oct. 1926, Cerchezel, jud. Mureș).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: ajustor mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946.

Studii civile: șapte clase elementare și patru industriale.

Studii militare: Școala Militară a DGSS (1950); curs de perfecționare la Școala Militară de Ofițeri MAI Deva (1954); curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava – DGPCM (1960).

Activitatea profesională: lucrător operativ la Direcția I și a II-a a Securității (1 iul. 1952-1 iun. 1955); inspector de cadre la Serviciul Cadre din DPLC (1 iun. 1955-1 iul. 1956); comandant la Penitenciarul Turda (1 iul. 1956-1 mart. 1963). A fost transferat la Direcția Paza contra Incendiilor din MAI (1 mai 1963-?).

Grade succesive: sublocotenent (1952); locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1961).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954).

G

GAITANOPOL PANAIT PAUL, căpitan, d.p. nr. 1197
(n. 10 martie 1909, Constantinopol, Turcia).

Naționalitatea : greacă.

Originea și apartenența socială : muncitor.

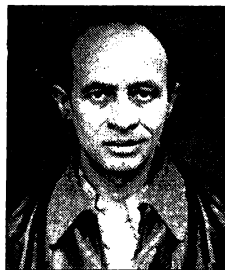
Profesia de bază la încadrarea în MAI : tipograf.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1944 ; delegat la Congresul PCR din februarie 1945 ; membru în formațiunile de „Luptă Patriotică” (1944) ; vicepreședinte al Sindicatului Tipografilor și delegat la Congresul Sindicatelor din ianuarie 1945.

Studii civile : două clase primare la Școala Greacă din București (1920-1922) ; Școala de Presă la cotidianul *Scânteia* (10 aug.-10 oct. 1945).

Stagiul militar : nesatisfăcut.

Activitatea profesională : în anul 1912, familia Gaitanopol s-a refugiat în București din cauza prigoanei turcești ; ucenic la Atelierele Lito-Mașini „Cartea Românească” din București (1922-mai 1926). În această perioadă a activat în cadrul Tineretului Socialist, luând parte la diferite ședințe conspirative ținute în miez de noapte la diferiți ucenici socialiști ; a fost tipograf la atelierele Lito-Mașini „Socec” (1926-1927), „Ekart” și „Mont Blanc” (1927-1928) ; mașinist-litograf la : „Cartea Românească” (febr. 1929-aug. 1933)¹, Atelierul „Caraianu” (aug.-nov. 1933), Întreprinderea „Luceafărul” (mart. 1934-1 ian. 1942) ; mașinist off-set la „Scrișul românesc” din Craiova (1942-aug. 1945) ; responsabil de coloană la asaltul Prefecturii Dolj din februarie 1945 și, ulterior, șef al Serviciului de Ordine din Prefectura Dolj (24 febr.-6 mart. 1945). În această calitate s-a aflat sub comanda lui Manole Bodnăraș și a lui Ilie Bădică, viitor șef al Unităților de Muncă din anii '50. A fost redactor, paginator și corector la organul PCR Craiova „Înainte” (10 oct. 1945-1 iun. 1948) ; inspector politic și social la Inspectoratul Regional Craiova al FSM (iun.-oct. 1948) ; șef al Secției Cadre la Centrul Mecanic Regional Craiova (oct. 1948-28 ian. 1949) ; șef al Serviciului Cadre și Administrativ din Centrul Mecanic Caracal (28 ian.-15 iun. 1949) ; îndrumător politic la Direcția Județeană SMT Caracal (15 iun. 1949-2 mart.

1. Aici a fost coleg cu viitorul ministru comunist al Afacerilor Interne, Teohari Georgescu.

1950)¹ și la Direcția Generală a SMT de pe lângă Comitetul Provizoriu al Raionului Roman (2 mart.-oct. 1950). Gaitanopol a primit, cu ajutorul partidului, cetățenia română abia în septembrie 1949; a fost șef de Serviciu Cadre în Direcția Cadre a MAI (oct. 1950-1 mai 1951), șeful Secției Anchete din Direcția Cadre a DGPCUM (1 mai 1951-1952); șef al Biroului Angajări din Direcția Cadre a DGPCUM (1952); șeful Secției Cadre din Direcția Regională MAI Baia Mare (dec. 1952-1953). A revenit în sistemul penitenciar în urma fuzionării MAI cu MSS, fiind repartizat ca lucrător cultural-educativ la formațiunea 0726 Târgșor (1953-1 apr. 1955) și Penitenciarul „Deva” (1 apr. 1955-30 iun. 1956). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956 prin Ordinul MAI nr. 3156.

Grade succesive: locotenent-major (1951); căpitan (?).

Pedepse: sancționat cu „muștrare” pentru lipsa de interes de care a dat dovadă în conducerea Secției Anchete (1952); trei zile de arest la garnizoană pentru scoaterea unor cărți din biblioteca deținuților (1956).

GANEA VASILE, locotenent.

Activitatea profesională: locțiitor politic la Centrul de Coordonare Constanța/formațiunea 0722 (mart. 1952, 1953).

GEORGESCU ANASTASIA GHEORGHE, colonel, f.s. (n. 25 nov. 1927, orașul Măcin, jud. Tulcea; d. 2005).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PMR din 1948.

Studii civile: studii superioare (?).

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri MAI nr. 1 din Măgurele – București (1948-6 mart. 1950); Academia de Spate din URSS (1951-1955).

Studii politice: curs de pregătire a cadrelor de conducere în economie și administrație – CEPECA, în cadrul Academiei „Ștefan Gheorghiu” (1971).

Activitatea profesională: ofițer la Batalionul 8 Securitate Drăgășani (6 mart. 1950-1951); șef de secție (1 mai-1 dec. 1955), șef Serviciu Evidență Plan (1 dec. 1955-1 febr. 1956), locțiitor de șef de serviciu (1 febr. 1956-1 nov. 1958) și șef de serviciu în Direcția Administrativ-Gospodărească/Spate din MAI (1 nov. 1958-1 iun. 1966); locțiitor al directorului general al DGPCM/DGP (1 iun. 1966-1 aug. 1974); șef de serviciu în DGP (1 aug. 1974-1 febr. 1978). A fost transferat la Direcția Serviciilor și Înzestrării din MAI (1 febr. 1978-?).

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1950); căpitan (1952); maior (1956); locotenent-colonel (1961); colonel (1967).

1. Într-una dintre autobiografiile aflate în dosarul său personal, Gaitanopol spunea: „În acest timp pe linie de partid am demascat pe fostul director al Centrului Mecanic Cristea Marin și pe șeful serviciului aprovizionării Popescu Nicolae, pentru abateri grave de la morala proletară și lipsuri în mănuirea gestiunii și a materialelor, ajungându-se ca pe cale administrativă să fie arestați și judecați”.

GEORGESCU GHEORGHE ȘTEFAN, căpitan, d.p. nr. 1066 (n. 29 iun. 1922, mun. Constanța, jud. Constanța).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor (tatăl său era zidar).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în Sindicatul muncitorilor din Portul Constanța (1938); membru PSD și activist salariat la resortul administrativ al acestei formațiuni politice (sept. 1946-mart. 1947). După ce a demisionat din funcția de salariat administrativ al PSD s-a angajat muncitor portuar la Sindicatul muncitorilor din Portul Constanța/Sindicatul „Dezrobirea”¹, al cărui membru era încă din 1938 (mart. 1947-oct. 1948 și febr.-aug. 1949). Aici a lucrat la Secția Epistații în funcțiile de asistent încărcări-descărcări, epistat de port și șef al secției; membru în Comisia de Verificare a Membrilor de Partid din organizația PMR „Dezrobirea” din Constanța (febr.-aug. 1949). A fost membru PMR din 1948; secretar al Organizației de Bază nr. 48 PMR Constanța, instructor și agitator la sate (1948-1949). După terminarea verificărilor în toamna anului 1949, a fost trimis de Județeană PMR în funcția de activist al ARLUS – filiala Canal Dunăre-Marea Neagră (sept. 1949-30 aug. 1950).

Studii civile : patru clase la Școala Primară nr. 3 din Constanța (1929-1933); două clase la Gimnaziul Comercial din Constanța, fără diplomă de absolvire (1933-1935).

Stagiul militar : Regimentul 33 Dorobanți Tulcea (mart. 1943-mai 1945). În decembrie 1943 s-a îmbolnăvit grav de paralizie facială, fapt pentru care a fost internat în Spitalul Militar Galați. Din această unitate sanitară a fost externat la 15 iunie 1944. A participat cu unitatea sa la luptele de pe frontul de vest (Ardeal, Ungaria și Cehoslovacia). După terminarea războiului, Regimentul 33 Dorobanți Tulcea a fost desființat, iar Georgescu a fost transferat la Regimentul 1 Care de Luptă. La 13 septembrie 1946 a fost deconcentrat și lăsat la vatră cu gradul de sergent.

Activitatea profesională : a lucrat împreună cu tatăl său ca muncitor zidar la diferite lucrări de zidărie din Constanța (1935-1936); a fost practicant de birou la firma particulară de import-export „Carmen” din Constanța (1936-1938); practicant de birou la Agenția de Vapoare „Nicu Menahim” din Constanța (1938-iun. 1941). Din cauza declanșării războiului cu URSS, dar și pentru că patronul firmei era evreu, agenția s-a închis în vara anului 1941. A fost apoi muncitor manual la șantierul de construcție a conductei de petrol dintre Fetești și Cernavodă (iul. 1941-apr. 1942). Într-o autobiografie dată la 15 septembrie 1955, Georgescu declara că a plecat de pe acest șantier „în urma unui conflict cu conducerea șantierului și cu un legionar anume Tănase originar din Cernavodă, sunt arestat și după o săptămână mi se dă drumul nemaivând voie să lucrez la acel șantier”. Apoi a lucrat ca muncitor manual, dulgher și zidar necalificat la centurile de beton ale Societății Petrolifere care se construiau în jurul orașului Constanța (apr. 1942-febr. 1943). În octombrie 1948 a fost promovat de Județeană PMR Constanța în funcția de șef al Serviciului Personal

1. În anii '50 această organizație obștească purta denumirea de Sindicatul PCA (Porturi, Comunicații, Apă) Constanța Port, afiliat la Uniunea Sindicatelor Transport-Comunicații.

din Întreprinderea Comercială de Stat „Dobrogea” din Constanța (oct. 1948-febr. 1949). În august 1950, filiala Canal Dunăre-Marea Neagră ARLUS l-a pus pe Georgescu la dispoziția Comitetului de Partid Canal Dunăre-Marea Neagră, care l-a trimis în funcția de șef al Secției Aprovizionare din Întreprinderea Economică de Stat „Muncă Exterioară” – DGP din Constanța (10 aug. 1950-mart. 1951). Ulterior, a activat ca ajutor de comandant (mart.-mai 1951) și comandant la Colonia de Muncă Peninsula (mai-1 nov. 1951). Fostul deținut politic Cezar Zugravu și-l amintește pe comandantul Georgescu:

Cel de-al treilea comandant al lagărului Peninsula a fost Georgescu; bărbat chipeș, „bronet”, cu mustăcioară tunsă scurt, vara purtând și ochelari fumurii să nu-și strice vederea; îi stătea de minune uniforma de locotenent-major de Miliție; mai ales când își punea „șapca, așa, cam la o parte” (l-ar fi deochiat „diavolițele” lui Caragiale din schița „CFR”, căci individul nu purta roșu, afară de carnetul de partid). Cred că Georgescu a fost cel mai crud din toți cei patru securiști care s-au secondat, în perioada pe care o evoc, la „timona” lagărului. Fusese în „viața civilă” mărunț funcționar prin portul Constanța; intrat în Securitate, era socotit cel mai crunt torționar al acestei „umaniste” organizații; mulți dintre constănțeni fuseseră anchetați de el și de echipa lui de bătauși (se specializase în bătaia la tălpi pe descălțate); unii din cei anchetați erau și membrii lotului locotenentului de cavalerie Mihai (Mișu) Păiș, nepotul amiralului Păiș, unul din comandanții flotei militare românești până la venirea comuniștilor la putere; povestea acestui lot o voi reda la locul respectiv. Georgescu fusese anchetatorul șef și al răsculaților din regiunea Babadag și din alte părți ale Dobrogei și toți care au trecut prin mâna lui și fuseseră atârnați de ranga de fier pentru „tratamentul” corespunzător aveau ce povesti. În timpul „domniei” lui Georgescu au fost asasinați Ion Dumitrache¹, maistru mecanic care a evadat și a fost prins, și doctorul Ion Simionescu², unul din cei mai străluciți chirurghi ai țării. În legătură cu uciderea lui Dumitrache, Georgescu a fost acela care i-a dat „undă verde” lui Chirion să-l împuște în ceață pe evadat, într-un beci din lagăr, iar în privința doctorului Simionescu, tot Georgescu a fost acela care l-a dat pe mâna lui Bogdănescu și Ienăchescu, studenții „reabilitați” și „reeducați” de la Pitești, ca să-l tortureze și să-i rupă coastele³.

Despre torturarea reputatului chirurg Simionescu de către studenții „reeducați” vorbește și fostul deținut politic Dumitru Bacu în memoriile sale:

1. Ion Dumitrache (n. 11 septembrie 1916, Pucioasa, jud. Dâmbovița) a fost condamnat în 1949. A încercat să evadeze din Colonia de Muncă Peninsula. A fost prins și legat cu lanțuri la picioare de stâlpul din mijlocul platoului coloniei. În noaptea de 4 aprilie 1951 a fost împușcat de Ion Bogdănescu și Ion Madan cu pistolul dat de șeful Biroului Inspecții, locotenentul Chirion Toma. Pentru justificarea crimei a fost târât lângă sârma ghimpată, iar administrația coloniei a susținut că a vrut să evadeze (însă torționarii lui Dumitrache au uitat să-i desfacă lanțurile cu care fusese legat). Vezi Cicerone Ionițoiu, *Victimele terorii comuniste. Dicționar D-E*, Editura Mașina de Scris, București, 2002, p. 166.
2. Doctorul Ion Simionescu, subsecretar de stat la Ministerul Sănătății în Guvernul Ion Gîrbutu (iulie-septembrie 1940), a fost supus la Peninsula la torturi fizice și psihice de către studenții „reeducați” transferați de la Pitești. Nu a mai suportat regimul, iar în ziua de 12 iulie 1951 s-a îndreptat spre gardul lagărului pentru a fi împușcat de santinelă. Vezi Cosmin Budeancă (coord.), *Experiențe carcerale în România comunistă*, vol. I, Editura Polirom, Iași, 2007, p. 217.
3. Cezar Zugravu, *Mărturiile ale suferinței*, Editura Moldova, Iași, 1996, pp. 146-147.

A fost chemat într-o seară la baraca studenților și din seara aceea a și început calvarul. La ce chinuri a fost supus în noaptea aceea nu am putut afla – doctorul nu a povestit nimănui. Urmele lăsate nu au putut fi șterse însă. În dimineața care a urmat, înainte de a pleca brăzile la muncă, doctorul s-a prezentat la infirmerie cu trei coaste rupte. Întreg trupul era acoperit cu pete negre și din loc în loc cu sânge închegat. De față, în afara personalului infirmeriei mai era și directorul lagărului, locotenentul Georgescu. Directorul a asistat la vizita medicală fără să rostească un singur cuvânt. Indiferent de diagnosticul pe care doctorul îl putea pune, înainte era necesar avizul directorului lagărului. Doctorul l-a întrebat pe Simionescu de cauza acestor leziuni numai de formă, pentru că și el, ca și ceilalți din lagăr știau destul de bine cine și cum le-au provocat. Simionescu a povestit scurt, fără prea multe detalii, că a fost dus în baraca 13 și torturat de studenți, fără să știe de ce și fără să i se ceară ceva deosebit. A intervenit directorul Georgescu și iată ce a spus cel care prin lege era însărcinat să păzească legalitatea interiorului lagărului: „Banditule, ești victima propriilor tale convingeri! Te-au bătut cei cărora le-ai pus să le faci educație în calitate de ministru! Păcat că te-ai ales numai cu atât! Marș la lucru și să nu te mai prind pe aici că-ți rup și picioarele! !”. La care medicul lagărului nu a mai putut adăuga niciun fel de recomandare. Din clipa aceea doctorul Simionescu a fost condamnat oficial¹.

A fost comandant la Colonia de Muncă nr. 2 Poarta Albă (1 nov. 1951-15 febr. 1952); director al formațiunii 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (15 febr.-25 iun. 1952); comandant la Penitenciarul Mărgineni (25 iun. 1952-dec. 1953). La 31 decembrie 1953, conform ordinului MAI nr. 3175, ofițerul, împreună cu alte cadre de la Penitenciarul Mărgineni, au fost arestați și trimiși în justiție pentru „unele nereguli” constatate de organele de anchetă. În perioada ianuarie-iulie 1954 s-a aflat în atenția organelor de cercetare penală, fiind pus la dispoziția acestora de MAI. Un referat de cadre din 1955 întocmit de Serviciul Cadre din DPLC menționa:

Ulterior s-a sistat urmărirea penală a ofițerului și acesta a fost pus în libertate. Astfel pe data de 24.V.1954, cu ordinul MAI nr. 2767/1954, se rectifică în parte efectele ordinului 3175/1953, prin care Cpt. Georgescu Ștefan conform art. 40 aliniatul „f” se scoate din evidențele Ministerului Afacerilor Interne și se trimite în justiție, în sensul că la aceeași dată se trece în cadrele de rezervă ale Ministerului Afacerilor Interne, conform Art. 40 aliniatul „d” și art. 41 din Statutul Corpului Ofițerilor Armate ale RPR, fără a mai fi trimis în justiție, cu drept de asistență socială. Scurt timp după aceasta analizându-se situația ofițerului și ajungându-se la concluzia că acesta suferă de o boală ce ia fost într-o foarte mare măsură agravată în timpul și din cauza serviciului, la data de 15 august 1955 a fost trimis în fața comisiei de clasare care cu procesul verbal nr. 1400/1955, la clasat în gradul III de invaliditate, iar drepturile bănești iau fost plătite până la data de 31 iunie 1954 (în anul 1948 ofițerul s-a îmbolnăvit de ulcer gastric și din cauza faptului că nu a respectat regimul alimentar în anii care au urmat, boala contactată înainte de intrarea în MAI s-a agravat iar în februarie 1953 a fost internat în spitalul din Ploiești – n.n.). Față de cele menționate mai sus, propunem a se reveni în parte asupra ord. nr. 2767 din 24 mai 1954, în sensul că pe data de 31 iunie 1954, Cpt. Georgescu Ștefan din Dir. Penit. Lagăre și Colonii să fie trecut în retragere

1. Dumitru Bacu, *Pitești Centru de reeducare studențească*, Editura Atlantida, București, 1991, p. 152.

pentru aranjarea drepturilor la pensie pe motiv de boală, conform Art. 40 aliniatul „d” din Statutul Corpului Ofițerilor Forțelor Armate ale RPR fiind clasat în gradul III de invaliditate¹.

Numele căpitanului Georgescu apare și într-un raport al Sectorului Justiție al CC al PMR referitor la controlul făcut de activiștii sectorului la instanțele și procuraturile militare. Astfel, la capitolul III, Procuratura Militară pentru unitățile MAI condusă de locotenent-colonelul Grigoriu Marin era acuzată că întârzie soluționarea dosarului de anchetă al comandantului Penitenciarului Mărgineni, care se făcea „vinovat pentru faptul de viol și pentru lovituri cauzatoare de moarte aplicate unui deținut”².

Georgescu Ștefan a mai avut o soră și trei frați. În 1955, doi dintre frații săi erau cadre militare permanente : Ion Georgescu, ofițer MFA, cu gradul de locotenent-major, și Oprișan Georgescu, ofițer MAI, cu gradul de locotenent-major de Miliție.

Câtă vreme a deținut funcții de conducere la coloniile de muncă de la Canal, Georgescu a domiciliat în municipiul Constanța, Bulevardul Republicii nr. 13.

Grade succesive : locotenent-major (1 iul. 1951) ; căpitan (1 dec. 1951).

Decorații : medalia sovietică „Victoria” (1945) ; medalia „Bărbăție și credință”, clasa I și clasa a II-a (1945).

Pedepse : „muștrare” pentru neexecutare de ordin și lipsă nemotivată din unitate (febr. 1952) ; trei zile de arest pentru îngâmfare, lipsă de tact și orientare în relația cu căpitanul Albulescu Alexandru din DGP, abuz de putere și aplicare ilegală de pedeapsă (22 febr. 1952) ; „muștrare” pentru că nu a urmărit dacă în ianuarie 1952 două vagoane ale Serviciului Tehnic din DGP, care urmau să transporte 100.000 de cărămizi, au fost folosite sau nu (mai 1952) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru că în perioada cât s-a aflat la Centrul de Coordonare Constanța ar fi „tratată cu indiferență cazul de bătaie provocat de deținuții criminali politici” din UM nr. 3 Cernavodă km. 4 Saligny (1952) ; 10 zile de arest la Comandatura MAI București pentru că s-a prezentat cu întârziere la raportul șefului DLCM (nov. 1953).

GEORGESCU ION MARIAN, colonel, d.p. nr. 2835 (n. 7 dec. 1939, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : electrician.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1958 și membru PMR din 1962 ; secretar al Biroului Organizației de Bază din Penitenciarul Codlea (nov. 1977-?).

1. „Referatul de cadre” este semnat de șeful DPLC, colonelul Lixandru Vasile, și de către șeful Serviciului Cadre din aceeași Direcție, maiorul Stanciu Nicolae.
2. „Raport din 4 noiembrie 1953 asupra celor constatate în urma controlului făcut în Octombrie 1953, la Tribunalul și Procuratura Militară Teritorială și la Tribunalul și Procuratura Militară pentru unitățile MAI din București”. Sursa : ANIC, fondul CC al PCR – Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 49/1953, ff. 62-74.

Studii civile : patru clase în comuna I.C. Frimu (1946-1950) și trei clase la Școala Mixtă nr. 1 din București (1950-1953); Școala Populară de Artă, secția actorie (1956-1958); Școala Medie „23 August” din București, curs seral (1958-1962); curs de calificare în meseria de electrician la Uzina „23 August” din București (1960); Facultatea de Drept din cadrul Universității București, curs fără frecvență (1969); curs postuniversitar, specialitatea penologie, la Facultatea de Drept din cadrul Universității București (1972-1973).

Studii militare : Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București – DGM, profil penitenciare (1962-1965); curs de reciclare la cursul de perfecționare al Comandamentului Serviciilor și Înzestrării din MI (14 mart.-14 mai 1975); curs de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciare, la UM 900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975); curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare, București (15 oct.-13 nov. 1986).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism, secția sociologie (?).

Activitatea profesională : muncitor necalificat și electrician la Uzinele „23 August” din București (1 mart. 1956-1962); ofițer instructor de cadre la Colonia de Muncă Periș/formațiunea 0876 (23 aug. 1965-1 mai. 1966); instructor I, II și III de cadre în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 iun. 1966-1 mart. 1974); ofițer specialist IV la Direcția Secretariat-Juridică din MI¹ (1 mart. 1974-1 oct. 1974); ofițer instructor II în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 oct. 1974-1 febr. 1975); locuitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Sibiu (1 febr. 1975-1 aug. 1977); locuitor de comandant pentru servicii (1 aug. 1977-30 apr. 1986) și comandant la Penitenciarul Codlea (1 mai 1986-30 nov. 1996). A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1996 prin ordinul ministrului Justiției nr. 2004/C.

Grade succesive : locotenent (1965); locotenent-major (1969); căpitan (1974); maior (1977); locotenent-colonel (1983); colonel (1989).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1975); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1972); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1981), clasa a II-a (1986) și clasa I (1995).

Pedepse : trei zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru încălcarea unor ordine (1981); „avertisment” pentru încălcarea regulamentelor militare (1995); „avertisment” pentru neîndeplinirea unor atribuții și slabă eficiență în muncă (1996).

1. Direcția Secretariat-Juridică din MI l-a repartizat pe Georgescu Marian în funcția de șef de cabinet al ministrului adjunct de Interne, generalul-maior Ionel Gal.

GHEONEA (GHIONEA) NICOLAE, locotenent-major, d.p. nr. 1837 (n. 5 oct. 1926, com. Surdila, jud. Brăila).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran cu gospodărie mijlocie.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1946 și membru PCR din 1947.

Studii civile : șase clase în comuna natală (1933-1937 și 1939-1940). Abia în 1958 a reușit să termine clasa a VII-a și să obțină diploma de absolvire a școlii elementare.

Stagiul militar : Centrul de Instrucție Fălticeni (oct. 1948-mart. 1949) ; Școala Regimentară de la Radna (mart.-sept. 1949) ; Școala de Subofițeri MAI de la Oradea și Deva (sept. 1949-23 aug. 1950).

Studii militare : curs scurt la Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (mai-nov. 1953) ; curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava – DGPCM (15 mart.-1 sept. 1960).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1940-1943 și iul. 1944-mai 1946). În perioada iunie-octombrie 1942 a urmat cursurile unei școli de tractoriști din Făurei, însă, din motive financiare, a fost nevoit să renunțe și să se angajeze ca muncitor necalificat la Uzinele IAR din Brașov, unde a muncit până în iulie 1944, când a fost concediat ; a fost apoi ajutor de lucrător la Uzinele IAR din Brașov (mai 1946-oct. 1948) ; ajutor de comandant de pluton la Regimentul de Securitate București (aug. 1950-dec. 1951) ; șef de gardă la Compania Jilava ; comandant de pluton de pază la poduri ; șef al Biroului AGT la Batalionul 1 Pază Regimentul 1 Pază București (dec. 1951-mai 1953) ; instructor (dec. 1953-mart. 1954) și inspector în Biroul Regim din Serviciul Pază și Regim – DLCM (mart.-oct. 1954) ; inspector prim în Serviciul Pază și Regim din DPLC (nov. 1954-iul. 1956) ; comandant la Penitenciarul Turnu Severin (iul. 1956-30 apr. 1961). Unul din unchii săi, Radu M. Ghionea, a fost declarat, în 1950, chiabur, deoarece avea în proprietate peste 20 de ha de pământ (acest pământ îl va preda peste doi ani la GAC). Ghionea Nicolae și tatăl său au muncit în anii '40 pe o bucată din cele 20 de hectare deținute de Radu Ghionea, deoarece pământul pe care îl aveau ei în proprietate era nefertil și expus inundațiilor. Într-o autobiografie dată la 12 aprilie 1960, locotenentul-major Ghionea Nicolae spunea : „În activitatea de militar eu personal am fost întrebat de nenumărate ori cum este cu unchiul chiabur și am declarat că în cazul că voi avea repercusiuni de pe urma lui eu personal îl omor. Am spus aceste cuvinte deoarece nu concepeam să am repercusiuni de pe urma unei rude care a exploatat atât pe tata cât și pe frații mei”. A fost trecut în rezervă la 30 aprilie 1961 prin ordinul MAI nr. 1650.

Grade succesive : sergent-major (1950) ; sublocotenent (1953) ; locotenent (1955) ; locotenent-major (1958).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954).

Pedepse : „observare scrisă” pentru că a trimis echipa la concursul de tragere fără pistol (1956) ; cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsă de control asupra subor-

donăților, superficialitate în muncă și neexecutarea ordinelor DGPCM (1957); cinci zile de arest la garnizoană pentru că a aprobat ca deținuții cizmari să lucreze în ateliere pentru cadrele unității și pentru lipsa de curățenie în dormitoare de deținuților (1958).

GHEORGHIU ANTON, general-maior.

Activitatea profesională: comandant al Companiei a III-a elevi din Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu – DLCM/UM 0818 (14 apr. 1954); comandant la Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (1 iul. 1956-14 aug. 1957); locțiitor de comandant pentru Pază și Regim la Penitenciarul Văcărești (1957-1958); locțiitor al șefului Serviciului rază și Regim din DPLC/DGPCM (24 iun. 1955, 6 aug. 1959, 16 nov. 1960 și 21 apr. 1961); locțiitor al șefului Direcției Pază și Regim din DGPCM (9 sept. 1964); șeful Direcției Pază și Regim din DGP (iul. 1966, oct. 1967, dec. 1974, febr. 1976, iul. 1977); locțiitor al șefului DGP și înlocuitor la comanda șefului DGP (interimar, n.n.) (apr.-dec. 1989).

GHEORGHIU GAVRIL MIHAI, locotenent-colonel, d.p. nr. 1863 (n. 28 aug. 1913, mun. Pașcani, jud. Iași).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; șef al Secției Organizatorice din Plasa PCR Pașcani (1946); secretar al Sectorului de Partid CFR Pașcani (1947-1948); responsabil organizatoric și cu munca de cadre la Sindicatul CFR Pașcani (1948-1949).

Studii civile: șapte clase în orașul natal (1921-1928); Școala Profesională de Ucenici CFR Pașcani (1928-1932).

Stagiul militar: Batalionul 2 din Regimentul 16 Infanterie Fălticeni (apr. 1935-1936). Atât la Atelierele CFR Pașcani, cât și în armată, a fost coleg cu viitorul general MAI și MFA din anii '50-'60, Mihail Burcă.

Studii politice: Școala de Partid de o lună (1946).

Activitatea profesională: ucenic și muncitor tâmplar la Atelierele CFR Pașcani (ian. 1928-apr. 1935, 1938-1944 și 1946). Într-o autobiografie dată la 11 ianuarie 1954, Gheorghiu vorbea despre activitatea sa „revoluționară” desfășurată la Atelierele CFR Pașcani:

În luna februarie 1933 am luat parte activă la greva ce a avut loc la CFR Pașcani. Am avut ca sarcină ca să lămuresc o parte din oameni ce făceau parte din Secția I tâmplărie ca să înceteze lucrul. Am luat parte activă la toate întrunirile ce se țineau în Pașcani cu Ilie Pintilie, Tănase Bratosin și alții. Luam parte la serbările ce se țineau cu caracter democrat precum și la excursiile ce se țineau și care aveau același caracter. În anul 1936 după ce mam eliberat din armată Tovarășul Fălticeanu Gheorghe care avea legătură cu Județana PCR Iași spunându-mi că dispozițiunea este ca să ne înscriem în Organizația

Tineretului Național Țărănesc cu scopul de a atrage cât mai mult tineret de partea noastră. În comitetul care sa ales eu am fost vicepreședinte.

În 1938, Gheorghiu a fost arestat împreună cu alți tovarăși, însă a fost pus în libertate în scurt timp. De atunci și până în 1945 nu a mai desfășurat activitate politică. A fost secretar al Comitetului Provizoriu al Județului Botoșani (apr. 1949-sept. 1950); șef al Serviciului Mecanic la Ministerul Industriei Ușoare și la Direcția Generală Sticlă și Ceramică Fină (oct. 1950-1952¹); șef al Serviciului Materiale Feroase din Direcția Generală a Aprovizionării a Ministerului Industriei Cărnii, Laptelui și Peștelui (19 sept. 1952-23 aug. 1953). La sugestia generalului-maior Mihail Burcă (prietin din copilărie cu Mihai Gheorghiu), a intrat în MAI (23 august 1953), cu gradul de maior; a fost locțiitor al șefului DIP/UM 0618 București (sept. 1953-3 apr. 1954); comandant la Penitenciarul Jilava (apr. 1954-dec. 1961). O notă-raport a Direcției Cadre a MAI descria situația cadrelor și organizarea Penitenciarului Jilava:

Conform statului de organizare sunt prevăzuți un număr de 123 de cadre dintre care 7 ofițeri, 91 de sergenți și 25 angajați civili. Față de schemă lipsesc 2 sergenți și un angajat civil. Analizând din punct de vedere politic situația se prezintă astfel: cei 7 ofițeri toți sunt încadrați politic, sergenții 25 sunt membrii de partid, 3 candidați de partid și 18 UTM. La angajații civili sunt 4 membrii de partid, 2 candidați de partid și 5 UTM. Analizând specificul de muncă din această unitate (deținuți contrarevoluționari) conform ordinului tov. Ministru nr. 106 care prevede ca în unitățile cu deținuți contrarevoluționari să predomine membrii de partid, la această unitate nu a fost realizată această prevedere din ordin. De asemeni din punct de vedere al compoziției sociale predomină elementul țăărănesc².

A fost trecut în rezervă la 4 ianuarie 1962 prin ordinul MAI nr. 03552.

Grade succesive: maior (1953); locotenent-colonel (1957).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954).

Pedepse: cinci zile de arest cu prestarea serviciului, deoarece în data de 1 ianuarie 1955 a fost pus în libertate deținutul contrarevoluționar Marușca Ion, condamnat în 1954 de către Tribunalul Militar Sibiu la 10 ani de închisoare pentru crimă de

-
1. În privința numelui Gheorghiu, Ion Ioanid comite o confuzie în cartea sa *Închisoarea noastră cea de toate zilele* (Editura Humanitas, București, 2000, vol. 2, p. 20), susținând că Mihai Gheorghiu (subiectul acestei fișe) și Constantin Gheorghiu (temutul comandant de la Gherla în momentul *reeducării*) sunt una și aceeași persoană. Punerea pe același plan poate fi înțeleasă în contextul în care existau în perioadă foarte mulți ofițeri MAI cu același nume. Din prezentul dosar personal reiese limpede că Mihai Gheorghiu, în perioada 1950-1952 (cea în privința căreia se produce confuzia), a fost doar șef al Serviciului Mecanic la Ministerul Industriei Ușoare și la Direcția Generală Sticlă și Ceramică Fină.
 2. Documentul este nedatat (probabil este din perioada 1957-1959, deoarece ofițerul este menționat cu gradul de locotenent-colonel) și este semnat de locotenentul de Securitate Bocăneală Constantin din Direcția Cadre a MAI.

răzvrătire și la trei ani de închisoare pentru crimă de pericol public (distrugerea unor mijloace de comunicație); deținutul a fost reîncarcerat la Penitenciarul Jilava în data de 4 aprilie 1955 (iul. 1955); cinci zile de arest la garnizoană pentru evadarea unui deținut (sept. 1955); 10 zile de arest la garnizoană cu prestarea serviciului pentru încălcarea ordinului MAI nr. 20/1954 (1956); cinci zile de arest la garnizoană pentru că a încălcat ordinul MAI nr. 954/1956 privind ieșirile mașinilor din București numai cu aprobarea locțiitorului ministrului Afacerilor Interne (1957); 20 de zile de arest la garnizoană pentru activitate necorespunzătoare (1958); cinci zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în studierea dosarelor de încadrare la Penitenciarul Jilava (1958); cinci zile de arest la domiciliu pentru că a internat în spital deținuți contrarevoluționari, fără aprobarea conducerii DGPCM (iul. 1958).

GHEORGHIU GRIGORE ROMULUS, angajat civil, d.p. nr. 1876 (n. 1 apr. 1924, com. Roșu, jud. Ilfov).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: economist financiar-contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru de sindicat din 1946.

Studii civile: patru clase la Școala nr. 51 din București (1932-1936); liceele comerciale „Regele Carol I”, „Nicolae Krețulescu” și „Nicolae Bălcescu” din București (1936-1945); Facultatea de Planificare Industrială din Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale/Institutul de Științe Economice și Planificare „V.I. Lenin” (1945-1949). Diploma de stat a obținut-o în februarie 1950 în specialitatea „Economia industriei socialiste”. În 1945 s-a înscris și la Facultatea de Drept din cadrul Universității București, însă a abandonat studiile după doi ani, deoarece i s-a interzis să urmeze cursurile a două facultăți.

Stagiul militar: Școala de Subofițeri de Infanterie din Botoșani detașată din cauza războiului în vestul țării la Gearmata (iul.-nov. 1944). Nu a participat la luptele de alungare a trupelor din Timișoara. A fost lăsat la vatră cu gradul de soldat-combatant neinstruit.

Activitatea profesională: agent de control la moara Gheorghe Brătescu din Alexandria, Administrația Financiară Teleorman (aug. 1946-nov. 1947). În noiembrie 1947 a fost mutat la Direcția Taxelor de Consumație din Ministerul Finanțelor și repartizat ca agent de control la o moară din subordinea Filaturii Chiajna (nov. 1947-1948). După desființarea Direcției Taxelor de Consumație din Ministerul Finanțelor, a fost transferat în administrația locală la Secțiunea Financiară a Comitetului Provizoriu al Sfatului Popular al Capitalei, la Sectorul 4 „Roșu” din București, unde a deținut următoarele funcții: referent la Serviciul Contabilitate din Percepția 11 Fiscală (1948-mai 1949) și referent principal la Circa 10 Fiscală din strada Popa Tatu (mai-20 sept. 1949); șef al Serviciului Viramente (oct. 1949-1950) și șef al Grupului Credite Industriale la filiala Băncii de Stat a RPR din Mediaș (1950-21 dec. 1952). A

fost contabil la Serviciul de Contabilitate a Investițiilor, Direcția Plan Financiar și Îndrumare Contabilă din Ministerul Industriei Cărbunelui (12 ian.-10 sept. 1953); contabil la Întreprinderea de Stat de Locuințe și Localuri Petroșani din Ministerul Industriei Cărbunelui (10 sept. 1953-1 mai 1954). Ca urmare a reorganizării Ministerului Industriei Cărbunelui, ISLL Petroșani a fuzionat cu Întreprinderea de Locuințe și Localuri Valea Jiului (1 mai 1954), iar Gheorghiu a fost numit în funcția de șef al Serviciului Planificării al nou-înființatei Întreprinderi de Locuințe și Localuri Valea Jiului – Petroșani (1 mai 1954-10 nov. 1955). A fost apoi contabil-șef la Întreprinderea de Explorări Carbonifere Lupeni (10 nov. 1955-1 oct. 1956); contabil-șef la Grupul de Șantiere Valea Jiului pendinte de Trustul de Explorări Carbonifere din Calea Victoriei nr. 109 din București – Ministerul Minelor (1 oct. 1956-31 mart. 1957). La 1 aprilie 1957 a fost încadrat în MAI ca angajat civil și repartizat la Gospodăria Anexă MAI Periș, de pe lângă Penitenciarul Văcărești, în funcția de contabil-șef (1 apr.-30 iun. 1957). A activat și ca revizor contabil principal și șef al Biroului CFI din Serviciul Financiar al DGPCM (1 iul. 1957-15 apr. 1962). În primăvara anului 1962, Gheorghiu a solicitat transferul la Comitetul de Stat al Planificării.

Pedepse: „muștrare cu avertisment” pentru neîndeplinirea planului de control pe semestrul I/1958 (oct. 1958); „muștrare scrisă cu avertisment” pentru că nu și-a controlat subordonații în privința modului în care manipula documentele cu caracter secret: angajatul civil Eftenie Ilie a dus la domiciliul său diferite ordine și regulamente cu caracter secret (ian. 1961); „muștrare scrisă” pentru analiza superficială pe care a făcut-o în darea de seamă a organelor CFI pe trimestrul I/1961 (apr. 1961).

GHÉRASIM TOADER VASILE, colonel d.p. nr. 2600 (n. 16 ian. 1925, com. Târnăuca, Republica Moldova; d. 2004). Ofițerul provenea dintr-o familie numeroasă, având 8 frați și 5 surori.

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran cu gospodărie mică.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor agricol.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1949; membru PMR din 1960.

Studii civile: patru clase în comuna natală (1932-1936) și trei clase în orașul Cernavodă (1953-1954); două clase de liceu în Piatra-Neamț (1957-1958) și alte două la Școala Medie „Nicolae Bălcescu” din Medgidia, cu diplomă de bacalaureat (1967).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție Grăniceri Deva (oct. 1947-aug. 1948).

Studii militare: Școala de Subofițeri MAI Oradea (aug. 1948-aug. 1949) și Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (1949-1950); curs de reciclare de trei luni la București (1969); curs de perfecționare a aparatului financiar, de înzestrare și servicii la Direcția Servicii din MAI/UM 0230 București (15 ian.-22 apr. 1967); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Raional de Partid Medgidia, secția economie politică (1967).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1936-1938) ; ucenic cizmar la un patron din Cernăuți (1941-1942). Îndeplinind vârsta de premilitar a fost luat împreună cu alte contingente și trimis într-un detașament de muncă la săparea tranșelor din jurul orașului Focșani, la care lucrau ostașii Regimentului 10 Dorobanți (mart.-aug. 1944). A fost muncitor la ferma lui Stănescu Marin din comuna Mogoșoaia (apr.-sept. 1946) ; slugă la proprietarul Loris Ion din comuna Gearmata, județul Timiș (sept. 1946-sept. 1947) ; șeful Serviciului Inspecții și Control din Direcția Unităților de Muncă – MAI (6 mart.-18 mai 1950) ; a fost detașat temporar la UM nr. 1 Capul Midia și Colonia de Muncă Peninsula, în funcția de șef al Biroului Administrativ (18 mai-27 iun. 1950) ; comandant la UM nr. 2 Columbia-Cernavodă (27 iun. 1950-1 nov. 1951). Ca urmare a măririi efectivelor coloniei, la comanda unității a fost adus locotenentul-major Ilie Zamfirescu, iar Vasile Gherasim a fost retrogradat în funcția de locțiitor de comandant (1 nov. 1951-ian. 1952). A activat apoi în calitate de comandant la Colonia de Muncă Cernavodă km 4/UM nr. 3/formațiunea 0857 (15 febr. 1952-17 iun. 1953) ; locțiitor de comandant pentru Spate și producție la Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (17 iun. 1953-1 iul. 1956) ; comandant la Penitenciarul Piatra-Neamț (1 iul. 1956-1 ian. 1959) ; locțiitor de comandant pentru Spate la formațiunea 0869/Penitenciarul Carasu (1 ian. 1959-1 iul. 1968) ; locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Poarta Albă (1 iul. 1968-1977).

Grade succesive : locotenent (6 iul. 1950) ; locotenent-major (16 aug. 1953) ; căpitan (6 iul. 1957) ; maior (23 aug. 1962) ; locotenent-colonel (23 aug. 1968) ; colonel (23 aug. 1975).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958) ; medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964) ; medalia „A 25-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1969) ; medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1970) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1959) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1975).

Pedepse : 10 zile de arest la garnizoană pentru nereguli în serviciu (1959) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru „lipsuri pe linie de Spate” (1960) ; trei zile de arest pentru neexecutarea unui ordin (1960) ; observare în scris pentru deficiențe pe linie de Spate (1966).

GHIȚĂ MAX GHEORGHE, colonel, d.p. nr. 2776 (n. 10 mart. 1932, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : medic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UAER (1948), membru UTM (1949) și PMR (1957) ; membru în BOB din DGP (1974-1977).

Studii civile : patru clase primare la Școala de Băieți nr. 18 (1939-1943) ; Liceul Teoretic „Sf. Gheorghe” din București (sept. 1943-sept. 1944), Liceul Teoretic nr. 1 din București (sept. 1944-sept. 1948) și Școala Medie Tehnică Sanitară de Băieți nr. 3 – Ministerul Sănătății (sept. 1948-iul. 1951) ; Facultatea de Medicină, secția medicină generală la IMF Cluj (1956-1962) ; curs de specialitate, profil sănătate publică (1966) ; curs de obstetrică-ginecologie la Serviciul Sanitar al MAI (1969) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970) ; curs postuniversitar „Planificarea sanitară și evaluarea programelor de sănătate” (apr.-mai 1974) și curs postuniversitar de perfecționare „Terapeutică Medicală Ginecologică” la Facultatea de Perfecționare și Specializare din IMF București (mai-iul. 1977) ; curs de perfecționare obstetrică-ginecologie la IMF București (mai 1983) ; curs de perfecționare „Mijloace moderne de exploatare în obstetrică-ginecologie” la IMF București (apr.-mai 1988).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri MAI – Centrul de Instrucție Sanitară București (sept. 1951-mart. 1952).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism, secția istorie, de pe lângă Comitetul Regional Maramureș (1962-1965).

Activitatea profesională : felcer la Batalionul de Frontieră Băneasa – Regimentul 14 Grăniceri Cobadin din DTGO a MSS (1 dec. 1952-29 apr. 1953) ; medic la compania de pază specială din Unitatea Predeal a MSS (29 apr.-3 sept. 1953). Din această unitate a fost scos și pus la dispoziția DTGO ca necorespunzător, din cauza părinților : „tatăl ofițerului a fost plutonier în fanfara regală, are atitudine servilă și lingușitoare față de elementele dușmănoase regimului actual, s-a manifestat împotriva executării criminalului de războiu Antonescu. Față de muncitori are o atitudine dușmănoasă”¹. A fost felcer la Regimentul 6 Grăniceri Calafat/UM 0143 (oct. 1953-mai 1955) ; medic la Școala de Conducători Auto MAI de la Periș (mai 1955-iun. 1956) ; șef al punctului medical (felcer) al Batalionului 1/37 Securitate Florești/UM 0136 Cluj (iun. 1956-mart. 1960). În urma desființării batalionului, a fost mutat în funcția de felcer la Biroul Sanitar al Direcției Regionale MAI Cluj (mart. 1960-1 oct. 1962) ; a activat ca medic militar șef al Direcției Regionale MAI Maramureș (1 oct. 1962-1 iun. 1966) ; șeful Serviciului Sanitar (independent) din DGPCM (1 iun. 1966-30 iul. 1977). La 30 iulie 1977, ca urmare a aplicării Decretului nr. 225, a fost numit medic principal I în Serviciul Sanitar din MI (aug.-dec. 1977) ; a fost apoi medic șef de cabinet II la IJ Brașov al MI (dec. 1977-1 oct. 1982) ; comandant al Spitalului Penitenciar Jilava (1 oct. 1982-31 ian. 1990) ; medic principal III la Serviciul Sanitar al DGP (1 febr.-20 mart. 1990). A fost trecut în rezervă prin ordinul ministrului de Interne nr. II/01478 din 20 martie 1990.

Grade succesive : locotenent (1952) ; locotenent-major (1955) ; căpitan (1959) ; maior (1964) ; locotenent-colonel (1970) ; colonel (1977).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1955) și clasa I (1962) ; medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii”

1. „Nota-raport” nr. 3/00186. 696 din 3 sept. 1953, semnată de șeful Secției Cadre din DTGO – MSS, căpitan Valentin Constantin.

(1972); medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1967); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1972) și clasa I (1977).

Pedepse: „muștrare scrisă” pentru neglijență în serviciu (1975) și pentru că a permis unor deținuți să completeze unele documente medicale ale bolnavilor internați (1986).

GÎDEI IONEL, maior.

Activitatea profesională: comandant de pluton la Școala de Perfecționare Subofițeri Penitenciare Jilava (febr. 1967); ofițer instructor II în DGP (apr. 1977).

GRĂMESCU VASILE PETRE, locotenent-colonel, d.p. nr. 2632 (n. 3 iul. 1929, com. Jidoștița, jud. Mehedinți).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran cu gospodărie mijlocie (părinții erau miniștri CAP).

Profesia de bază la încadrarea în MAI: economist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1948 și membru PMR din 1960.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1936-1943); Liceul Comercial din Turnu Severin (1943-1949) și Școala Medie Tehnică de Comerț din Timișoara (1949-1951); Facultatea de Finanțe și Credit din cadrul Institutului de Științe Economice „V.I. Lenin” din București (1951-1955); curs postuniversitar, specialitatea studiul pieței interne și externe – marketing internațional, din cadrul Facultății de Comerț Interior de la ASE București (1972-1973).

Stagiul militar: în cadrul facultății (1951-1954).

Studii militare: cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Activitatea profesională: șef de secție la Întreprinderea „Gheorghe Doja” din Timișoara (1950-sept. 1951); angajat civil în funcțiile de șef de secție și șef de Serviciu Contabilitate la UM 03350 Timișoara (aug. 1955-iun. 1959). Ca urmare a desființării unității, a fost transferat în funcția de expert contabil la Biroul de Expertiză Contabilă din cadrul Sfatului Popular Regional Banat (iun. 1959-15 mart. 1963). La 15 martie 1963 a fost încadrat în DGPCM ca angajat civil în funcțiile de revizor contabil principal la Serviciul Financiar din DGPCM (15 mart. 1963-febr. 1964); șef al Serviciului Financiar din DGPCM¹ (febr. 1964-1 aug. 1977); ofițer specialist II la Serviciul Asigurare Materială, Financiară, CFI și Sanitar (1 aug. 1977-1 apr. 1980); șef al Serviciului Financiar și CFI (1 apr. 1981-15 apr. 1981). În aprilie 1981 a fost destituit din funcție și i s-au întocmit actele de trecere în rezervă, deoarece a falsificat niște documente de inventariere și a participat la acoperirea ilegală a unor sume de bani ce lipseau din gestiunea bufetului DGP.

Grade succesive: sublocotenent (r) (1954); căpitan (1966); maior (1968); locotenent-colonel (1974).

1. În iunie 1966 a fost chemat în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul de căpitan.

Decorații : medalia „În cinstea încheierii colectivizării agriculturii” (1962); medalia „Meritul militar”, clasa I (1976) și clasa a II-a (1971); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971).

Pedepse : „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru decontarea unei sume de bani fără a avea acest drept (1972); „mustrare scrisă” pentru părăsirea unității fără aprobare (1979).

GREBESIT ILIE, angajat civil.

Activitatea profesională : directorul Direcției Economice a DGP (febr. 1970).

GROFU FLORIAN, locotenent-colonel (n. 4 oct. 1941, mun. Târgu-Jiu, jud. Gorj).

Activitatea profesională : ofițer I de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (17 mai 1965); locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul București (1981-1988).

GROSARU ȘERBAN TÂNASE, locotenent, d.p. nr. 1321 (n. 14 apr. 1924, satul Odaia, com. Maxim, jud. Buzău).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1950 și membru PMR din 1956.

Studii civile : patru clase în comuna natală (1931-1935).

Stagiul militar : Regimentul de Infanterie Marină Călărași (1946-sept. 1948).

Studii militare : curs scurt de o lună la Școala de Milițieni de la Jilava (oct. 1949); cursul de ofițeri penitenciare la Școala de Cadre Profesionale Jilava din DGPCUM (apr.-nov. 1951).

Activitatea profesională : ucenic la un atelier de tâmplărie din București (1938-1941); lucrător tâmplar la diferite ateliere de tâmplărie din București (1941-1946); muncitor la șantierul Palatului Primăriei orașului Buzău (22 sept. 1948-20 apr. 1949); milițian la Penitenciarul Buzău (1 iul.-1 nov. 1949) și la Penitenciarul Văcărești (1 nov. 1949-1 apr. 1950); prim-gardian (1 apr. 1950-11 ian. 1951) și ajutor de comandant de grefă la Penitenciarul Mărgineni (11 ian.-apr. 1951). În perioada iunie-septembrie 1950 a fost detașat în funcția de comandant al Coloniilor Agricole de Muncă ale MAI Spanțov/Chirnovi de Ilfov¹ (1 apr.-19 iun. 1950) și Mărculești-Ialomița (19 iun.-2 sept. 1950); ajutor de director de serviciu la Centrul de Triere București/Penitenciarul Rahova II (20 dec. 1951-27 febr. 1952); comandant la Penitenciarul Tecuci (27 febr. 1952-1 nov. 1953); inspector prim în cadrul Serviciului Pază și Regim al DIP/UM 0610 București și șef de secție în cadrul Serviciului Pază și Regim din DPLC (1 nov. 1953-30 iun. 1956). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, prin ordinul MAI nr. 2947.

1. La data de 19 iunie 1950 în Colonia Agricolă de Muncă Spanțov-Ilfov se găseau 591 de deținuți (bărbați) și 39 de milițieni.

Grade succesive : sergent-major (1949) ; plutonier-major (1 apr. 1950) ; sublocotenent (1951) ; locotenent (1956).

Pedepse : „muștrare cu avertisment de îndepărtare din serviciu” pentru neexecutarea unui ordin, corupție și lipsă de vigilență (1949) ; „muștrare” pentru evadarea a doi deținuți (1950) ; trei zile de arest simplu pentru neexecutare de ordin (febr. 1953) ; 15 zile de arest la garnizoană pentru evadarea deținutului Dima C. Toader (iun. 1953) ; două zile de arest la domiciliu pentru că în ziua de 2 noiembrie a fost găsit pe stradă în stare de ebrietate de către organele MAI (dec. 1954).

GRUMĂZESCU M., angajat civil.

Activitatea profesională : directorul Direcției Administrative din DGP (aug. 1949).

GURANDA IOAN MIHAI, maior, f.s. (n. 30 apr. 1929, com. Gorbănești, jud. Botoșani).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : brutar necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1955 și membru PMR din 1957.

Studii civile : școala elementară și liceul.

Stagiul militar : Regimentul 1 Infanterie (mai-nov. 1948).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri de Infanterie MFA Sibiu (nov. 1948-dec. 1949) ; Facultatea de Arme Întrunite din Academia Militară Generală „I.V. Stalin” (dec. 1951-sept. 1953).

Activitatea profesională : comandant de pluton în Regimentul 33 Infanterie (30 dec. 1949-nov. 1950) ; ajutor de șef de birou, șef de birou și ofițer responsabil cu evidența la Divizia 76 Infanterie (sept. 1953-mart. 1958) ; instructor la Comandamentul Central al Gărzilor Muncitorești (dec. 1959-mart. 1960) ; ofițer la Comandamentul Central al Gărzilor Muncitorești (apr. 1960-1961) ; șef (1 febr. 1962-15 febr. 1964) și locțiitor de șef al Serviciului Pază și Regim din DGPCM (15 febr.-1 mai 1964). A fost pus la dispoziția Comandamentului Trupelor MAI la 1 mai 1964, pentru a fi încadrat după nevoi.

Grade succesive : locotenent (1949) ; locotenent-major (1952) ; căpitan (1955) ; maior (1959).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa I (1960) și clasa a II-a (1954) ; medalia „Virtutea ostășească”, clasa I (1959).

H

HABOT MENDEL MARIN, maior, d.p. nr. 618 (n. 1 febr. 1923, mun. Constanța, jud. Constanța).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : mecanic navigație maritimă.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru (nov. 1944-mart. 1946) și activist în CJ al TP Constanța (mart.-iun. 1946); membru PCR din 1945; activist la CJ Constanța al PCR (iul.-dec. 1946 și aug. 1947-febr. 1948). În această perioadă a dus o activitate deosebită în descoperirea locurilor de întâlnire ale membrilor PNT și de sabotare a ședințelor PNL. Menționăm că în perioada octombrie 1945-mai 1948, secretar al CJ Constanța al PCR era Nicolae Ceaușescu; activist la CJ Constanța al UTC (mart. 1948-febr. 1949); secretar al organizației PMR de pe vasul „Friedrich Engels” – „Sovromnavigație” Constanța (aug. 1949-mai 1950); secretar al organizației de partid din Colonia de Muncă nr. 2 Poarta Albă (iun. 1951); secretar al organizației de bază PMR din Colonia de Muncă Peninsula/Formațiunea 0605 (1959).

Studii civile : patru clase la Școala nr. 2 din Constanța (1929-1933); patru clase la Școala de Meserii/Liceul Industrial de Băieți din Constanța (1934-1938); Școala Medie Tehnică Financiară și Școala Medie de Băieți nr. 1 din Constanța (1953-1955).

Studii militare : curs de comandanți de companie și batalioane la Școala de Ofițeri MAI Oradea (nov. 1955-apr. 1956). A fost șef de promoție al cursului.

Studii politice : Școala de Partid de șase luni de pe lângă Comitetul Regional Constanța al PMR (nov. 1957-apr. 1958).

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la o frizerie și un magazin de manufacturi din Constanța (1933-1934); meseriaș lăcătuș la Fabrica de Ambalaje Metalice „Tomis” din Constanța¹ (ian.-aug. 1939); mecanic de locomotive Diesel și betoniere la Antrepriza Consolidarea Malurilor Constanța (sept.-dec. 1939). După închiderea acestui șantier, s-a îmbarcat ca mecanic pe vasele comerciale „Sulina”, „Basarabia”,

1. Aici l-a cunoscut și a fost coleg de serviciu cu maiorul Cojanu Nicolae Gheorghe, comandant al Penitenciarului Botoșani în perioada 1 octombrie 1960-26 septembrie 1963.

„Potemkin” (vas german) și „Helvetia”. Tot în această perioadă a lucrat ca mecanic, muncitor necalificat și tâmplar la : Cariera de Piatră „Ovidiu” a DRNC și la construcția portului de la Capul Midia ; șantierele de la Tataia și Agigea ; șantierul de protecție a rezervoarelor de combustibili din Stațiile CFR Port Constanța ; societățile petrolifere „Astra Română”, „Concordia”, „Astra” ; Întreprinderea CFR Secția 3 Constanța (ian. 1940-sept. 1944). Un referat de cadre din 1963 întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM pe numele lui Habot menționa :

Înainte de 23 august 1944, în timp ce se afla ambarcat pe un vas german, purta uniformă germană de corvoadă, fără semnele respective. De asemeni, în calitate de mecanic de vapor a fost în mai multe porturi din Europa, Asia și America. Din unele materiale ce se află la dosarul ofițerului rezultă că acesta, în anul 1941, a denunțat la jandarmerie anumiți cetățeni care manifestau simpatie față de URSS și desfășurau activitate ilegală comunistă. Verificându-se cele semnalate s-a clarificat, în sensul că nu există nicio probă eficientă care să învinuiască pe ofițer cu astfel de fapte, ba din contră Habot Marin a cunoscut prin intermediul unor prieteni ai săi mișcarea muncitorească¹.

A fost mecanic la diferite lucrări și activist la Sindicatul Marinarilor Civili din Portul Constanța (nov. 1944-febr. 1946 și ian.-mart. 1947) ; ajutor motorist pe vasul „Transilvania” (apr.-iul. 1947). În perioada 1940-1949, în calitate sa de mecanic navigator pe diferite vase comerciale civile a fost pe mare staționând în numeroase porturi din Bulgaria, Turcia, Grecia, Malta, Italia, Franța, Spania, Gibraltar, Statele Unite ale Americii, URSS, Siria, Palestina, Albania ; inspector economic șef al controlului din Sectorul Port Constanța, Direcția Controlului Comercial și Alimentație a Județului Constanța (mart.-apr. 1949) ; subinspector de control în Secția Comercială a Comitetului Provizoriu al orașului Constanța (mai-iul. 1949) ; motorist pe vasul „Friedrich Engels” - „Sovromnavigație” Constanța. Cu acest vas a trecut prin porturile Odessa, Istanbul, Napoli, Lisabona, Port-Said etc. (aug. 1949-iun. 1950) ; lucrător de cadre la Serviciul Cadre din „Sovromnavigație” Constanța (iun.-26 iul. 1950) ; șef al Secției Cadre din Întreprinderea de Stat „Munca Exterioară” din DGP (26 iul. 1950-mart. 1951). Câtă vreme a lucrat la această întreprindere a MAI, a avut nenumărate divergențe cu Albon Augustin și Cosmici Eftimie, din cauza acestora fiind reținut în gradul de sublocotenent timp de trei ani ; șef al Secției Administrative din Colonia de Muncă nr. 2 Poarta Albă (mart.-30 iun. 1951) ; locțiitor director la Colonia de Muncă nr. 5 Culmea (1 iul.-31 oct. 1951) ; locțiitor de director la UM nr. 3 Cernavodă km. 4 Saligny (6 nov. 1951-iul. 1952) ; șef al Serviciului Administrare și Aprovizionare (aug. 1952-ian. 1953) și șef al Serviciului Cadre din formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța (febr.-iun. 1953) ; locțiitor de director la Colonia de Muncă Năvodari (iun.-iul. 1953) ; comandant și locțiitor de comandant al Secției „Stadion-Constanța” din formațiunea 0722 Constanța/Centrul de Coordonare Constanța. După desființarea formațiunii 0722 Constanța (15 octombrie 1953), această secție a trecut în subordinea Coloniei de muncă Peninsula/formațiunea 0841 (aug. 1953-febr. 1955). Lucrările la construcția Stadionului Tineretului din

1. Referat de cadre din 11 iunie 1963. Documentul este semnat de șeful Secției Ofițeri din Serviciul Cadre al DGPCM, căpitanul Rancea Grigore, și de inspectorul prim de cadre, căpitan Preda Ilie.

Constanța au început în aprilie 1953, acesta fiind inaugurat în 1954. După desființarea formațiunii 0841 Peninsula, a fost mutat la Penitenciarul Constanța unde a îndeplinit următoarele funcții : loțiitor de comandant pentru pază și regim (mart.-oct. 1955 și mai-30 iun. 1956) și ajutor de serviciu al comandantului (30 iun. 1956-mart. 1957); loțiitor de comandant pentru pază și regim la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 (apr.-nov. 1957 și mai 1958-1 iun. 1961); comandant la Penitenciarul Constanța (1 aug. 1961-1 mart. 1963). După desființarea Penitenciarului Constanța (1 martie 1963) a fost mutat într-o funcție inferioară la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 : șef al Secției „Abator Constanța” (1 mart. 1963-1 mart. 1965); șef al Secției „Spicul” din Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (1 mart. 1965-31 oct. 1966). A fost trecut în rezervă la 31 octombrie 1966 prin Ordinul MAI nr. 2311.

Grade succesive : sublocotenent (1 iul. 1951); locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1959); maior (1964).

Decorații : medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „În cinstea încheierii colectivizării agriculturii” (1962); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru dezinformarea comandantului și a conducerii DGPCM (sept. 1958); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsă de control și supraveghere a regimului de deținere (apr. 1959); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru o serie de nereguli constatate la formațiunea 0605 Peninsula (oct. 1959); „muștrare” pentru lipsă de exigență și combativitate față de abaterile comise de subordonații săi, precum și pentru folosirea în mod abuziv a autocamionului Penitenciarului Constanța (ian. 1962); „observare scrisă” pentru că nu a fixat zilele în care deținuții puteau scrie scrisori, cereri sau reclamații (mart. 1962); „muștrare scrisă” pentru că a permis deținutului contra-revoluționar Dumitrescu Ion să introducă bagaje peste prevederile regulamentare (apr. 1962); „muștrare la adunarea ofițerilor” pentru abuz în serviciu – a dat ordin sergentului-major Nistor Ion să meargă în orașul Medgidia cu un deținut pentru a procura unele piese metalice (dec. 1964).

HAHAMU AVRAM, locotenent.

Activitatea profesională : ofițer în Serviciul Inspecții din DGPCUM (16 apr. 1952).

HELMAN ALEXANDRU, locotenent-colonel (n. 19 aug. 1926, mun. Fălticeni, jud. Suceava).

Activitatea profesională : șef al Serviciului Reeducări Minori/Serviciului Coloniei de Muncă și Educarea Minorilor/Serviciului Coloniei Minori din MAI (1952, mai 1953, aug. 1954). Instituțiile de copii din sistemul MAI se numeau „colonii de educare prin muncă”. Aici erau internați copiii valizi cu vârsta cuprinsă între 11 și 18 ani și care, din cauza lipsei de îngrijire, comiteau acte de vagabondaj, cerșetorie, prostituție etc. Într-un raport adresat conducerii superioare de partid privind problemele sesizate în cadrul Serviciului de Reeducare Minori, se menționa :

Din cele constatate cu ocazia vizitelor făcute la Serviciul de Reeducare Minori, la centrul de triere Răhova, la colonia Roșu și la colonia Militari, am de arătat următoarele :

scopul acestui serviciu este de a reeduca minori de ambele sexe, care datorită condițiilor de viață din societatea burgheză și a rămășițelor actuale ale societății burgheze au fost educați într-un mod nesănătos. Fete care de la o vârstă fragedă au practicat prostituția, băieții onania și homosexualitatea sau din ambele sexe s-au ocupat cu vagabondajul și furturile. Pentru reeducarea acestor minori s-au creat 12 colonii, dintre care 10 sunt pentru băieți și 2 pentru fete, și 2 centre de triere. Dintre ele 5 se găsesc în București, iar restul la Iași, Timișoara, Arad, Berzania, Gheorghieni, Drăghiceni, Săliște, Budila și Slatina. Numărul minorilor internați în aceste colonii este de 1.800. Este însă un număr încă destul de mare de minori care nu sunt încă în colonii și care ar trebui să fie reeducați, dar nu sunt deocamdată posibilități. În planul de muncă pe 1952 e prevăzută o capacitate de cazare a 2.800 minori. Reeducarea acestor minori se face prin mai multe metode : prin alfabetizare, cursuri medii, prin muncă, prin calificarea lor într-o meserie, prin supravegherea continuă de către educatori etc. Unitățile arătate mai sus au ca organ de conducere un comandant, ajutor de comandant și responsabilul pentru cazare, iar ca conducere centrală a tuturor unităților este serviciul reeducării, condus de Cpt. Helman Alexandru și care e organizat pe mai multe birouri : Biroul secretariat, studii și documentare, cadre, administrativ și corpul de control. Cpt. Helman Alexandru, șeful serviciului, este de origine mic-burgheză. Tatăl său a fost brutar-patron în Fălticeni, iar mama sa modistă. El nu are o profesie de bază. A învățat câțiva ani școală, a făcut muncă obligatorie în timpul războiului timp de un an, apoi din 1944 până în 1946 s-a ocupat cu diferite afaceri și frecventa des cafenelele jucând cărți și biliard. În 1946 se încadrează în Partid și este dat ca secretar tehnic și ca contabil la Secția organizațiilor de masă a Județenei de Partid Baia. În 1948 a fost trimis la școala de ofițeri MAI apoi a fost repartizat la Direcția Generală Politică până anul trecut când a fost trimis ca comandant al Serviciului reeducare minori¹.

A mai fost locțiitor al șefului Serviciului Aprovizionare și Desfacere din DLCDM/DPLC (nov. 1954-?) ; locțiitor de comandant pentru Spate la Văcărești (1957-1960). A emigrat în 1972.

HENTEA EUGEN², locotenent (n. 16 mai 1923, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PSD din 1946, iar din 1948, odată cu fuzionarea celor două partide, devine membru PMR ; secretar al organizației PMR din Serviciul Financiar al DPLC (1954).

Studii civile : patru clase la Școala „Cuibul cu barză” din București (1930-1934) ; Liceul Catolic „Sfântul Iosif” din București (1935-1943).

1. ANIC, fondul CC al PCR – Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 37/1953, ff. 20-22. Raport din 13 mai 1952 asupra problemelor sesizate în cadrul Serviciului Reeducare Minori. Documentul este semnat de Littman David.
2. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 9959, vol. 136, „Notă-sinteză din 14 martie 1955 «privitor pe Lt. Hentea Eugen din Direcția Penitenciare, Lagăre și Colonii – Serviciul financiar»”. Documentul este nesemnat, dar poartă apostila șefului Serviciului „D” din MAI, locotenent-colonelul Tiriachiu Vasile, ceea ce ne face să credem că nota-sinteză este întocmită de acest serviciu.

Studii militare: Școala de Ofițeri Rezervă de Artilerie din Craiova, Regimentul 20 Artilerie Călărași și Regimentul 2 Artilerie (1 nov. 1943-9 mai 1945). În perioada 1 iunie 1950-1 iulie 1951 a fost concentrat.

Activitatea profesională: funcționar la CEC (1946-1 ian. 1949); contabil la Secția Contabilă și Secția Bunuri din Sucursala Ilfov a Băncii RPR (1 ian. 1949-oct. 1951) și la Agenția nr. 4 Popa Nan din București a Băncii RPR (oct. 1951-oct. 1953). În octombrie 1953 a fost încadrat în MAI și repartizat în aparatul central al DLCM/DPLC în funcția de șef al Biroului Salarii din Serviciul Financiar (oct. 1953-1955). La începutul anului 1955, Hentea a intrat în vizorul organelor Serviciului „D” din MAI, deoarece înainte de 1945 fusese ofițer de artilerie, era văr primar cu un fugar român din Occident și se întâlnea cu persoane catalogate drept „suspecte” de către organele de Securitate.

Grade succesive: sublocotenent(r) (1945); locotenent (1953).

HUMULESCU VASILE NICOLAE, maior, d.p. nr. 590
(n. 16 nov. 1913, mun. Târgu Neamț, jud. Neamț).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor textilist (filator).

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; secretar al Organizației de Bază MAI Făget (1954); șef al Sectorului Cadre din Comitetul Raional PMR Gătaia (iul. 1956-aug. 1957).

Studii civile: patru clase primare la Școala „E. Costinescu” din Târgu Neamț (1920-1924) și trei clase industriale la Școala Serală Industrială de Ucenici din Târgu Neamț (1925-1928).

Stagiul militar: Regimentul 15 Dorobanți Piatra Neamț (oct. 1934-oct. 1935). În perioada septembrie 1939-1941 a fost concentrat de mai multe ori la Regimentele 15 Dorobanți Piatra Neamț și 55 Infanterie. A plecat pe frontul de est cu Divizia 6 Infanterie în 1942. În noiembrie 1942 a căzut prizonier în timpul luptelor din Cotul Donului și a fost trimis în Munții Ural în lagărele de la Tombor și 165/5 Cheliabinsk. În aceste lagăre a stat doar câteva luni de zile deoarece a fost selecționat, împreună cu alți zece prizonieri, pentru a urma un curs politic la o Școală Antifascistă de la Vyazma (unul dintre profesorii acestei școli era viitorul ministru al Finanțelor din perioada 1947-1952, Vasile Luca). După absolvirea acestui curs, a fost trimis în lagărul-școală nr. 27 de la Moscova, unde a urmat o școală marxistă la care învățau prizonieri de toate naționalitățile. După terminarea școlii în ianuarie 1944, a fost primit în Armata Roșie, ca voluntar, cu gradul de sublocotenent. Timp de trei luni a mai urmat un curs de lupte de partizani, după care a fost trimis cu alți 15 foști prizonieri români în Moldova, în spatele liniilor germano-române, îmbrăcați în uniforme ale armatei române¹.

1. Dintre prizonierii care l-au cunoscut pe Humulescu în perioada 1943-1944 (prizonieri care asemenea lui Humulescu au trecut de partea rușilor și au făcut cariere strălucite după 1945) îi amintim pe viitorul șef al DIP din anii '50, locotenent-colonelul Bădică Ilie, și pe viitorul șef al AVSAP, generalul Paraschiv Alexandru.

Grupul lui Humulescu – „Carpați” – a ajuns în luna iunie până la Brașov de unde a început să transmită prin radio, către Moscova, informații despre mișcările de trupe ale Germaniei și României (conducătorul grupului „Carpați” era Ilie Bădică).

După 23 august 1944 a plecat la Moscova pentru noi instrucțiuni. Într-un referat de cadre din 16 decembrie 1963, întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM, se spunea :

Ca prizonier a lucrat la diferite construcții depunând interes în muncă și dovedind atașament față de Uniunea Sovietică, fapt pentru care în 1943 a fost selecționat și trimis la școala antifascistă, iar după o perioadă de 4 luni a urmat și un curs scurt de pe lângă Academia de Înalte Studii Sociale la Moscova. La terminarea acestui curs a plecat ca voluntar pe frontul antifascist, iar în luna mai 1944, împreună cu un grup de tovarăși, a trecut linia frontului în România, pe la Mânăstirea Putna, mergând în munții din reg. Brașov, de unde a luptat ca partizan până la 23 August 1944, când a plecat la Moscova, de unde s-a reîntors în 1945. Ca partizan în funcția de cercetaș și comandant tehnic a dat dovadă de curaj și ură față de dușman, participând la o serie de acțiuni împotriva armatelor fasciste, cărora le-a pricinuit pierderi grele. Pentru activitatea depusă ca partizan a fost decorat cu medalia de argint sovietică „Gloria partizanilor”, clasa I-a¹.

Studii militare : curs de recalificare la Școala Profesională de Recalificare a DGSP din București (sept.-dec. 1949).

Studii politice : Școala Antifascistă din lagărul sovietic de la Vyazma (mart.-iul. 1943) și Școala Marxistă de la Moscova (iul. 1943-ian. 1944).

Activitatea profesională : ucenic la Tipografia „Fraim Ruchenstein” din Târgu Neamț (1925-1927); băiat de prăvălie la Băcănia „Zisu Lufer” din Târgu Neamț (oct. 1927-aug. 1929) și la magazinul de coloniale al patronului Gh. Orghidan tot din Târgu Neamț (aug. 1929-1931); muncitor necalificat la Restaurantul Grădinii Publice din Târgu Neamț (1931-iul. 1932); muncitor zilier la Fabrica „Industria lânii” din Iași (mart. 1933-oct. 1934, oct. 1935-aug. 1937 și iun. 1938-mart. 1939); muncitor la Fabrica de lână „Dobrogea” din Iași (aug. 1937-iun. 1938 și mart.-sept. 1939). În 1945, Humulescu s-a întors de la Moscova, prezentându-se imediat la Secția Cadre a CC al PCR pentru a primi o funcție. A fost trimis la Chestura de Poliție Timișoara în funcția de comisar de Siguranță (dec. 1945-iul. 1947), de unde, odată cu separarea Poliției de Siguranță, a fost repartizat la problemele „maghiară” și „muncitorească” din Inspectoratul de Siguranță Timișoara, unde a lucrat sub comanda viitorului colonel de Securitate Aurel Moiş (iul. 1947-1 sept. 1948)²; șef al Biroului de Siguranță Lipova din Inspectoratul de Siguranță Timișoara (1947-sept. 1948). Odată cu înființarea Securității va primi gradul de locotenent și va fi numit în funcția de șef al Biroului Raional de Securitate Lipova (oct. 1948-febr. 1950); șef al Biroului Raional de Securitate Sânnicolau Mare (febr. 1950-1 iul. 1951); șef al Biroului Raional de Securitate Timișoara (1 iul. 1951-1 iul. 1952); ajutor-șef de Secție

1. Documentul este semnat de directorul general al DGPCM, locotenent-colonelul Paul Marinescu, locțiitorul directorului general și șef al Secției Politice din DGPCM, locotenent-colonelul Stoichescu Gheorghe, și de șeful Serviciului Cadre din aceeași Direcție, colonelul Stanciu Nicolae.

2. Din vara anului 1946 a fost repartizat la problema „emigrări evrei” în orașul Jimbolia (iul. 1946-1947).

Administrativă la Direcția Regională de Securitate Timișoara (1 iul. 1952-1 apr. 1953); loctiitor al șefului Secției Raionale de Securitate Făget (1 apr. 1953-1 mart. 1954); lucrător operativ prim și ajutor de șef de Birou la Serviciul Regional de Securitate pentru Transporturi Timișoara și la Miliția TF Timișoara (1 mart. 1954-30 iun. 1956).

A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956 ca urmare a reducerii efectivelor forțelor armate ale RPR, prin Ordinul MAI nr. 2953. Rechemat în rândul cadrelor active ale MAI la 1 august 1957 și numit inspector principal la Serviciul Evidență Deținuți din DGPCM (1 oct. 1957-1 nov. 1957); comandant al Penitenciarului Miercurea Ciuc (1 nov. 1957-28 febr. 1964). În data de 14 noiembrie 1957, fostul comandant al Penitenciarului Miercurea Ciuc, locotenent-major Fleșeriu Mihai, i-a predat lui Humulescu comanda unității. Procesul-verbal încheiat cu această ocazie precizează faptul că, la acea dată, în penitenciar se găseau 163 de deținuți contrarevoluționare și 21 de deținuți de drept comun. A fost din nou trecut în rezervă la 28 februarie 1964 prin Ordinul MAI nr. 1322; gestionar la Camera de Comerț din București (1969).

Grade succesive: locotenent (1948); locotenent-major (1949); căpitan (1954 și 1957); maior (1959); locotenent-colonel(r) (23 aug. 1969).

Pedepse: zece zile de arest sever pentru legături cu „chiaburul” Schreiber William din comuna Tomnatic (1951); „observare” pentru că nu a creat condiții de cazare militarilor în termen (1959); „observare” pentru că a aprobat confecționarea de către deținuți a diferitor obiecte pentru angajații penitenciarului (1959); trei zile de arest la domiciliu pentru lipsuri la Sectorul Evidență Deținuți (1959); „observare” pentru lipsuri în muncă (1959); „observare” pentru neexecutarea unui ordin DGPCM care privea executarea perchezițiilor și raportarea rezultatului acestora la DGPCM (1960); zece zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în munca de pază și folosirea deținuților în interes personal (1960); zece zile de arest la domiciliu pentru lipsuri în munca de pază (1962); „observare scrisă” pentru neraportarea evenimentelor petrecute cu ocazia consemnului din 7 noiembrie 1962 (1962); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsuri în munca de pază (1963); cinci zile de arest la domiciliu pentru încălcarea unui ordin DGPCM (1963).

HUSARIU DUMITRU DUMITRU, angajat civil, d.p. nr. 178 (n. 13 apr. 1916, com. Luncasprrie, jud. Bihor).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: medic.

Studii civile: patru clase în comuna natală și în comuna Hagiești, județul Ialomița (1922-1926); Liceul „Emanoil Gojdu” din Oradea (1926-1933); Facultatea de Medicină Umană din București (1934-1937). Din cauza unor probleme de sănătate a abandonat cursurile acestei facultăți, însă la scurtă vreme se va înscrie la Facultatea de Litere-Filosofie, secția psihologie (1937-1938 și 1940-1945). După lăsarea la vatră și-a reluat studiile la Facultatea de Medicină Umană, specialitatea medicină internă¹ (absolvită în 1944), și Facultatea de Litere-Filosofie (absolvită în 1945); curs de medicină internă (1 febr.-30 iun. 1955).

1. Teza sa de licență a fost pe tema raportului dintre viața psihică și glandele endocrine, avându-l ca îndrumător pe profesorul C.I. Parhon.

Stagiul militar : Regimentul 2 Artilerie Grea București (nov. 1938-nov. 1939). După satisfacerea stagiului militar a rămas în continuare concentrat la aceeași unitate (nov. 1939-oct. 1940). În iunie 1942 a fost din nou concentrat la Compania a II-a Sanitară și repartizat la Spitalul nr. 2 Crucea Roșie, unde a rămas până în noiembrie 1942. Cu acest spital a trecut prin localitățile Tiraspol și Rostov.

Activitatea profesională : medic stagiar la Spitalul CFR nr. 2 și Spitalul Filantropia din București (1945-1946). În octombrie 1947 a fost încadrat ca medic consultant la Serviciul Medical din DGP¹ (oct. 1947-dec. 1948); medic consultant specialist (1 ian. 1949-1 iul. 1951) și medic primar la Penitenciarul Jilava (1 iul. 1951-mart. 1952); medic primar de control în Serviciul Sanitar din DGPCUM (mart.-oct. 1952). În toamna anului 1952, odată cu scindarea DGPCUM în Serviciul Penitenciare din MAI și DLCM, a fost numit în funcția de șef al Biroului Sanitar din DLCM (oct. 1952-?).

În perioada 1924-1946 tatăl său a fost preot în comuna Hagiești, județul Ialomița iar în anii '50, fratele său, Sever Husariu, a fost preot la o biserică din cartierul Crângași, București.

La 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, i s-a desfășurat contractul de muncă.

1. În perioada ianuarie-august 1948 a consultat pacienții Institutului de Minori din comuna Militari, iar în perioada august-decembrie 1948 a consultat pacienții Penitenciarului Jilava (decizia de definitivare în funcția de medic al acestui penitenciar i-a fost emisă abia în decembrie 1948).

IACOVIȘAC DUMITRU CONSTANTIN, colonel, d.p. nr. 2089 (n. 11 mai 1929, com. Tarcău, jud. Neamț; d. 1990).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1944 și PCR din 1947; scos din producție și ales în funcția de secretar al plasei UTM Buhuși (aug. 1948-ian. 1949); membru în CJ Neamț al UTM, șef al Secției Cadre și Secretariat al CJ Neamț al UTM (apr. 1949-aug. 1950); membru în Comitetul Provizoriu al Sfatului Popular Județean Neamț (mart.-sept. 1950); prim-secretar al Comitetului Regional UTM Suceava și membru supleant în Comitetul Regional Suceava al PMR (sept. 1950-martie 1951); secretar adjunct cu propaganda în Comitetul de Partid din DGP¹ (1977).

Studii civile : șapte clase la școala din comuna Roznov, județul Neamț (1943); Facultatea de Filosofie din cadrul Universității din București (1964); curs de perfecționare, specialitatea psihologia pedagogică a reeducării, urmat la Institutul Central de Perfecționare a Personalului Didactic, București (19-30 apr. 1971); doctor în filosofie la Academia „Ștefan Gheorghiu” (dec. 1977).

Studii politice : Școala Medie PMR de trei luni de la Piatra Neamț (ian.-apr. 1949); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1955-1958).

Activitatea profesională : salahor și ucenic la Fabrica de Cherestea „Domeniul Broșteni” (1943-1948). În martie 1951 a fost trimis de către CC al UTM în trupele

1. Într-un documentar întocmit de MI în 1977, privind structura organizatorică de partid și UTC din unitățile centrale ale ministerului, organizația de partid din DGP era menționată ca având un efectiv de 3.460 de membri (în evidența Comitetului de Partid al MI se aflau la acea dată 11.712 membri PCR grupați în 294 de organizații de bază). De asemenea, în aceeași organizație mai funcționau : un Comitet de Partid al Aparatului Central din DGP (alcătuit din șapte organizații de bază și 186 de membri); 69 de organizații de bază constituite în unitățile DGP de pe raza județelor, dintre care cinci în București; un Comitet de Partid al Penitenciarului București cu cinci organizații de bază și un Comitet de Partid al Penitenciarului Aiud cu patru organizații de bază. În cadrul aceleiași direcții, mai existau 52 de organizații UTC cu 2.067 de uteciști dintre care 390 erau membri de partid. Sursa : Arhiva MIRA, fond Direcția Management și Resurse Umane, inventar 7408, dosar nr. 5/1978, „Diverse materiale privind constituirea Consiliului Politic al Ministerului de Interne”, 1978, f. 128.

MAI cu gradul de locotenent și repartizat în funcția de ajutor la Biroul Grăniceri din Direcția Cadre a Direcției Generale Politice din MAI (6 martie 1951-sept. 1952); șef al Biroului Instructori Cadre din Secția Cadre DTGO a MSS (sept. 1952-oct. 1953); locțiitor (oct. 1953-apr. 1954) și șef al Biroului Cadre din Serviciul Politic al DTOP (mai 1954-sept. 1955); locțiitor al șefului Serviciului IV – Învățământ din Direcția Cadre a MAI (aug. 1958-1962); locțiitor pe probleme de învățământ al șefului Școlii Militare de Ofițeri MAI nr. 1 din București (1962-1966). În iunie 1966, ca urmare a unor relații extraconjugale, maiorul de Securitate Iacovișac a fost retrogradat din funcție și mutat la arma penitenciare. De asemenea, a fost ofițer principal de control (1 iun. 1966-1 febr. 1968) și șef al Serviciului Reeducare Minori din DGP (1 febr. 1968-1 oct. 1969 și 1 dec. 1970-1 febr. 1972); locțiitor al șefului Direcției Pază și Regim din DGP (1 oct. 1969-1 dec. 1970); șeful Serviciului Studii Documentare și Statistică din DGP (1 febr. 1972-1 aug. 1973). La 1 august 1973, ca urmare a unei reorganizări a DGP, Serviciul Studii Documentare și Statistică a fost desființat, Iacovișac fiind numit în funcția de ofițer specialist principal I din compartimentul Studii și Documentare al Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă – DGP (1 aug. 1973-apr. 1978). A activat ca șef al Serviciului Reeducare din DGP (1 apr. 1978-20 iun. 1981). În 1980, colonelul doctor Constantin Iacovișac a publicat, sub egida Direcției Penitenciarelor, un îndrumar pentru sprijinirea perfecționării pregătirii cadrelor din întreprinderile speciale ale MI: „Participarea personalului întreprinderilor speciale la activitatea de reeducare a deținuților”. A fost trecut în rezervă la 20 iunie 1981 prin Decretul Prezidențial nr. 33 (clasat medical).

Ofițerul, deși născut în România, a obținut cetățenia română abia în iunie 1956, în timp ce era student la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”¹.

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1974).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1954); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1957) și clasa I (1961); medalia „Muncii” (1959); medalia „A XX-a aniversare a eliberării patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat”, clasa a III-a (1962); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1966), clasa a II-a (1974) și clasa I (1976).

Pedepse: două zile de arest la domiciliu pentru purtarea unor pantofi neregulamentari (1959).

IANCU NICOLAE, locotenent.

Activitatea profesională: locțiitor politic la UM nr. 1 Capul Midia (1952); inspector de cadre în Serviciul Cadre din DPLC (1955).

1. Tatăl ofițerului era de naționalitate poloneză; născut în comuna Crasna, Polonia (Ucraina Subcarpatică), a fost posesorul unui pașaport polonez, împreună cu soția sa, până la 1 noiembrie 1949, când a obținut cetățenia RPR.

IANCULESCU M.

Activitatea profesională: șef de birou în Serviciul Financiar al DGP (30 nov. 1967).

IARCA DUMITRU VICTOR, maior, f.s. (n. 14 iun. 1927, mun. București).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945.

Studii civile: școala elementară și liceul.

Studii politice: Școala Medie de Partid de trei luni și un an (?); curs de perfecționare la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”(?).

Activitatea profesională: ajutor inspector de cadre la DGSP/DGSS (1 oct. 1949-25 sept. 1952); ajutor și șef al Biroului Școli Cadre din Direcția Cadre a MAI (25 sept. 1952-1 oct. 1953); ajutor șef Birou (1 oct. 1953-1 mart. 1954), inspector prim de cadre (1 mart.-1 apr. 1954) și șef al Grupei I.S. din Serviciul Cadre al DLCP (1 apr.-1 nov. 1954); inspector prim de cadre în Serviciul Cadre al DPLC/DGPCM (1 nov. 1954-1 iul. 1956); instructor politic și lucrător politic în Secția Politică din DGPCM (1 iul. 1956-15 febr. 1964).

Grade succesive: plutonier-major (1949); sublocotenent (1950); locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1958); maior (1963).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955).

IFRIM ȘTEFAN MIRCEA, locotenent-colonel, d.p. nr. 2062 (n. 8 iul. 1930, mun. București; d. 1983).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1949 și PCR din 1967.

Studii civile: patru clase la Școala de Băieți nr. 33 din București (1938-1942); patru clase la Liceul Comercial nr. 1 din București și o clasă la Liceul Seral Mixt din București (1942-1948). Nu a continuat studiile și nu a obținut diploma de maturitate din lipsa posibilităților financiare; Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București cu diplomă de bacalaureat (1958-1961).

Studii militare: curs de perfecționare la Direcția Generală a Serviciilor și Înzestrării din MI (mart.-apr. 1973); curs de perfecționare, profil cazarmare, la UM 0900 Grădiștea (12 mart.-14 apr. 1979).

Activitatea profesională: agent oficial de bursă la firma patronului Vasile Siclovian, calculator la magazinul „Pescăriile unite” din București, funcționar comercial la Serviciul Comercial al Centrului de Difuzare a Cărții și salariat la Serviciul Administrativ al Editurii PMR (1947-1 nov. 1950); referent și referent principal la Serviciul Contabilității din DGP/DGPCUM (1 nov. 1950-1 ian. 1954); referent administrativ la Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (1 ian.-1 aug. 1954);

gestionar la Depozitul Central de Echipament al DPLC/formațiunea 0742 București (1 aug. 1954-15 mart. 1955); secretar I la Serviciul Cadre din DPLC/DGPCM (15 mart. 1955-1 iul. 1956); secretar I la Secția Secretariat din DGPCM (1 iul. 1956-1 iul. 1957); instructor la Secția AGT și ofițer tehnic (armament) la Serviciul Spate din DGPCM (1 iul. 1957-1 febr. 1961); ofițer inspector de pază la Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 febr.-1 iul. 1961); locțiitor de comandant pentru Spate la Colonia de Muncă Periprava/formațiunea 0830 (1 iul. 1961-1 mart. 1965); locțiitor de comandant pentru Spate la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868 (1 mart. 1965-15 oct. 1967); șef de Secție ETG și AFV la Serviciul Înzestrare-administrație din DGP (15 oct. 1967-1 oct. 1969); ofițer specialist la Serviciul CFI din DGP (1 oct. 1969-1 febr. 1971); locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Peninsula (1 febr. 1971-iul. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225, Penitenciarul Peninsula a fost desființat, iar Ifrim a fost mutat în funcția de șef al Biroului I Servicii Înzestrare din cadrul Penitenciarului Poarta Albă (31 iul. 1977-1979).

Grade succesive: sergent-major (1953); plutonier (ian. 1954); sublocotenent (apr. 1954); locotenent (1956); locotenent-major (1959); căpitan (1964); maior (1970); locotenent-colonel (1976).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „Tudor Vladimirescu”, clasa I (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1966); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971).

Pedepse: trei zile de arest la garnizoană pentru că a dat ordin să i se confecționeze anumite obiecte personale în cadrul Coloniei de Muncă Ișalnița/formațiunea 0637 (1958); trei zile de arest la garnizoană pentru pierderea legitimației MAI (1960); „ordin observator” pentru deturnări de fonduri, constatate la verificarea bilanțului contabil pe trimestrul I al anului 1962 (1962); 20 de zile de arest la garnizoană pentru beții și participare la scandal cu civilii din comuna Periprava (iun. 1963); zece zile de arest la domiciliu pentru lipsuri în muncă (1963); „muștrare scrisă” pentru lipsuri la Sectorul ETG (apr. 1965); cinci zile de arest la garnizoană pentru neexecutare de ordin și lipsă de interes în muncă (sept. 1965); „muștrare severă prin ordin” pentru lipsuri pe linie financiară (1966); „muștrare scrisă” pentru neexecutarea unor lucrări la termenul ordonat (1967); „muștrare scrisă” pentru lipsă de tact în cazul unui subofițer (1972).

ILIESCU AUREL, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: locțiitor al șefului Serviciului Pază și Regim din DGPCUM (1951); șef al Secției Pază și Regim din Serviciul Penitenciare – MAI (10 iun. 1953); șef al Serviciului I (Pază și Regim) din DIP – UM 0618 București (15 febr., 22 apr. 1954); șef al Secției Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim al DGPCM (oct. 1955, 22 ian. 1956). Într-un referat strict secret întocmit în 1957 de către Secția Administrativă a CC al PMR referitor la munca de cadre din MAI, numele locotenent-colonelului era menționat ca făcând parte dintre „elementele dușmănoase” infiltrate în MAI:

La Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă sunt menținute elemente dușmănoase și foști legionari, cum este lt.-col. Iliescu Aurel, șeful Școlii sergenți a DGPCM, a făcut parte din mișcarea legionară, a fost decorat cu „Coroana României” și „Cruciada împotriva bolșevismului”. În perioada dictaturii antonesciene a preamărit mișcarea legionară și l-a asigurat pe Antonescu de devotamentul lui în victoria împotriva comuniștilor. Tatăl ofițerului a fost administrator financiar, soția lui este fiică de exploatator. În prezent lt.-col. Iliescu are relații strânse cu elemente dușmănoase. Mai grav este faptul că ofițerul a fost scos din MAI la 30 iunie, cu ocazia reducerii efectivelor, însă Dir. de cadre l-a reîncadrat. Cu ocazia reducerii de efective din iunie 1956 o parte din astfel de elemente au fost trecute cu vederea¹.

ILIEȘ PAVEL, sublocotenent.

Activitatea profesională: șef al Biroului II din Serviciul Cadre al DLCM (mart. 1953).

ILIUȚ ION, angajat civil.

Activitatea profesională: locțiitor al șefului Serviciului Financiar – CFI din DGPCM (oct. 1959, nov. 1961).

INCA ADALBERT, angajat civil.

Activitatea profesională: șeful Serviciului Aprovizionare-Desfacere din DGPCM (1956).

IORDACHE MATEI VASILE, locotenent-colonel, d.p. nr. 691 (n. 16 mai 1911, mun. Slatina, jud. Olt; d. 1965).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: mic meseriaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: vopsitor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945.

Studii civile: cinci clase la școala de arte și meserii cu calificarea de tapițer (?-1930).

Stagiul militar: Școala de Pilotaj din Tecuci (1931-1933).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1952).

Activitatea profesională: muncitor tapițer la câțiva patroni din București (dec. 1933-iun. 1934); muncitor vopsitor la Atelierele CFR „Grivița” din București (iun. 1934-1 aug. 1936), Atelierele CFR Galați (1 aug. 1936-mart. 1939) și la Atelierele CFR Ploiești Triaj (mart. 1939-23 aug. 1944). La data de 23 august 1944, a fost scos din producție pentru a fi trimis în munca sindicală, în calitate de președinte al Sindicatului CFR Ploiești și al Consiliului Sindical Județean Prahova (23 aug. 1944-1948). La naționalizarea Căilor Ferate Prahovene a fost numit director al acestora (iun. 1948-febr. 1949); director al Atelierelelor CFR Ploiești Triaj (febr.-15 dec. 1949); director general în Departamentul CFR (15 dec. 1949-ian. 1951); procuror

1. ANIC, fondul CC al PCR – Secția Cancelarie, dosar nr. 43/1957, ff. 24-25, „Referat privind munca de cadre din MAI întocmit de Secția administrativă a CC al PMR din 5 iunie 1957”. Documentul poartă mențiunea „strict secret”.

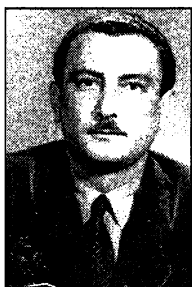
la Cabinetul Crimelor de Război din Procuratura Generală a RPR¹ (ian.-oct. 1951); consilier ministerial al Ministerului de Justiție (oct. 1951-1 aug. 1952); director al Direcției Instrucției Penale din Procuratura Generală a RPR (1 aug. 1952-1 mart. 1953); șef al Regiunii MAI București (1 mart.-1 iul. 1953); șef al Regiunii MAI Timișoara (1 iul.-1 oct. 1953). La unificarea celor două ministere – MSS și MAI – a fost mutat la arma penitenciară, în funcția de șef al Serviciului Administrativ/Aprovizionare și Desfacere din DLCM/DPLC (1 oct. 1953-17 dec. 1955). La data de 17 decembrie 1955, la sediul DPLC a avut loc o ședință de analiză a Serviciului Aprovizionare și Desfacere la care au participat mai mulți ofițeri superiori din DPLC (șeful DPLC – colonelul Lixandru Vasile, maiorul Kiss Kolloman etc.). În urma analizării activității serviciului și a șefului său, s-a ajuns la concluzia că această activitate a fost nesatisfăcătoare, iar Vasile Iordache a fost destituit și pus la dispoziția Direcției Cadre din MAI. A fost trecut în rezervă la 31 decembrie 1955, prin ordinul MAI nr. 5240.

Grade succesive : locotenent-colonel (martie 1953).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru neglijență în serviciu (1955).

IODACHE VIOREL, angajat civil.

Activitatea profesională : economist principal în Serviciul Financiar din DGPCM (oct. 1965).

ISCOVESCU CAROL JENICĂ, maior, d.p. nr. 2068 (n. 21 mai 1924, mun. București).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1940 și PCdR din 1943; președintele Comisiei Electorale de Tineret din BPD – Sector IV Roșu (1946); membru în Biroul Comitetului de Sector al TP – Sector II Negru (1945-1946); secretarul Comitetului UTC din Întreprinderea Industria Electrică Română din București (1946-1948); instructor de cadre în cadrul Organizației de Partid a Sectorului IV Roșu (2 oct. 1948-27 iul. 1949); instructor la Secția Organe de Partid din Comitetul Raional PMR „Nicolae Bălcescu” din București (15 mart. 1956-1 apr. 1958).

Studii civile : patru clase la Școala „Enăchiță Văcărescu” din București (1931-1936); Gimnaziul Industrial „Ciocanul” din București (1936-1940); Liceul Teoretic „Spiru Haret” din București (1963-1967).

Stagiul militar : Divizia „Tudor Vladimirescu” Debrețin (1946-1948).

Studii militare : Școala de Ofițeri Politici de Rezervă din Craiova (1950); curs superior pentru cadre de conducere la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2 – UM 0564 București (1968-1969).

1. Ulterior, acest cabinet s-a transformat în Grupa Anchete Speciale din Procuratura Generală a RPR.

Studii politice : Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Orășenesc București al PMR (1956-1957).

Activitatea profesională : lăcătuș la atelierul particular al inginerului A. Mellinger (iul.-sept. 1940). În noaptea de 9/10 noiembrie 1940 (chiar în noaptea marelui cutremur), a fost arestat de Poliția Legionară și încarcerat la Siguranță timp de câteva zile, pentru activitate comunistă. Un referat de cadre, nedatat, întocmit de Serviciul Cadre al Comitetului Raional de Partid „Nicolae Bălcescu”, preciza :

În cadrul școlii a cunoscut pe unii elevi care au avut legături cu UTC-ul. După terminarea școlii s-a angajat ca lucrător la un atelier particular. În acest timp a primit sarcină de la un fost elev de școală ca să ascundă o tipografie de mână. După scurt timp, în noiembrie 1940, a fost arestat de poliția legionară. La Siguranță, datorită lipsei de educație și fiind foarte tânăr, avea numai 16 ani, a avut o purtare slabă, a recunoscut sarcina primită și a dat numele a 4 UTC-iști pe care ia cunoscut din școală. Trei din ei erau arestați mai înainte, iar altul plecase în Basarabia URSS. Nu din cauza lui au fost arestați. El nu a fost membru în UTC. După 10 zile a fost eliberat în urma intervenției tatălui și angajamentelor verbale luate de el în fața siguranței de a aduce informații asupra comuniștilor pe care-i va cunoaște. Din cercetările făcute de colegiul de partid al Comitetului Orășenesc București nu a reeșit că Iscovescu Jenică să fi devenit sau să fi fost folosit ca agent informator al siguranței. Din anul 1941 a lucrat ca lăcătuș la diferite ateliere particulare. În acest timp a fost luat la muncă obligatorie pe care a prestat-o în cadrul primăriei, apoi ca lăcătuș la diferite sarcini. În anul 1943, la fabrica Gaisser a luat legătura UTC-ul prin tov. Costea Carol (Costescu) și a dus muncă de împrăștiere de manifeste și confecționarea de șabloane pentru inscripții de lozinci antifasciste, până la eliberarea țării noastre. De sarcinile primite s-a achitat în condițiuni bune.

A fost lăcătuș la Secția cazangerie din Întreprinderea Industria Electrică Română – București (1944-2 dec. 1946) ; lucrător de cadre la Secția Cadre din Direcția Generală a Lucrărilor Canalului Dunăre-Marea Neagră, de pe lângă Consiliul de Miniștri (27 iul. 1949-7 dec. 1950). Într-o notă autobiografică din 26 iunie 1959, Iscovescu povestea despre activitatea sa în cadrul acestei Direcții :

În 1949 am fost trimis în producție după verificările activului și membrilor de partid și lucrurile au stat cu totul altfel și anume : atunci apăruse hotărârea CC PMR cu privire la lucrările Canalului Dunăre-Marea Neagră. Ca urmare a acestui fapt, Comitetul orășenesc PMR București, în urma sarcinilor primite de la CC, a recrutat 62 de tovarăși din aparatul de partid din Capitală, care să constituie nucleul de conducere și coordonare a muncii pe șantierul național respectiv. Printre cei 62 de tovarăși recrutați de către Comit. Orășenesc PMR, am fost și eu și astfel am fost trimis la sectorul de cadre al Direcției Generale a Canalului Dunăre-M. Neagră, unde am urmat un an și patru luni. Aici am contribuit la demascarea unor elemente dușmănoase care au fost înlăturate și chiar executate.

A fost șef al Serviciului Cadre din Secția Financiară a Capitalei – Ministerul Finanțelor (8 dec. 1950-16 iul. 1952) ; conducător tehnic și președinte al Cooperativei Metalurgice „Artamet” din București (16 iul. 1952-19 oct. 1953) ; șef al Serviciului

Administrativ din Institutul de Proiectări Silvice din București (19 oct. 1953-20 mart. 1954); șef de Secție la Întreprinderea de Creștere și Îngrășare a Animalelor Chitila – București (20 mart.-30 nov. 1954). În noiembrie 1954, a fost încadrat cu gradul de locotenent și numit secretar al Organizației de Partid din Detașamentul nr. 1 București – Brigada de Lucru Căi Ferate – MCF¹ (1 dec. 1954-15 mart. 1956). Ca urmare a desființării unității sale, la 1 martie 1956, a fost trecut în rezervă cu același grad ca la încadrare; funcționar la Spațiul Locativ al Sfatului Popular Raional „Nicolae Bălcescu” din București (1 apr. 1958-1 oct. 1959); lucrător principal de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (1 oct. 1959-1 apr. 1963); ofițer inspector principal în Secția Control și Îndrumare din Serviciul Evidență Deținuți al DGPCM (1 apr. 1963-1 mart. 1964); ofițer de control la Sectorul „Cifru” din cadrul Serviciului Secretariat al DGPCM (1 mart. 1964-1 oct. 1969); ofițer de serviciu I (1 oct.

1. Până la data înființării Brigăzii de Lucru Căi Ferate, MCF a folosit efective de militari constructori primite prin Serviciul Muncii din cadrul MCIMC, care în urma HCM nr. 1127/1953 privind repartizarea efectivelor Serviciului Muncii, au fost retrase. Pentru ca MCF să beneficieze de o unitate de muncă proprie pe care să o folosească la diferite lucrări de infrastructură – așa cum credea de cuviință conducerea ministerului –, la 3 iunie 1953, prin HCM nr. 1755, a fost înființată Brigada de Lucru Căi Ferate în cadrul MCF. Aceasta era o unitate de cale ferată militarizată înființată după modelul sovietic, ale cărei efective erau asigurate de MFA dintre tinerii care depășeau efectivul contingentului și dintre sergenții și soldații de rezervă concentrați în serii succesive de câte trei luni. Șantierele de cale ferată la care urma să participe nou-inființata unitate de muncă erau cele pe care până atunci se folosisese mâna de lucru a DGSM: reconstrucția liniei Dărmănești-Vatra Dornei-Dej-Jibou; reconstrucția liniei de centură București; construcția liniei Odorhei-Ciceu; reconstrucția liniei Sibiu-Vinț; lucrări de căi ferate la Combinatul Siderurgic de la Hunedoara, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Borzești, Combinatul Roman. La sfârșitul anului 1953, efectivele acestei Brigăzi numărau peste 8.000 de ostași constructori ce depășeau efectivul contingentului, pentru ca, în decembrie 1955, numărul acestora să scadă la 6.000 de oameni. HCM nr. 3401 din 12 octombrie 1953, privind asimilarea și acordarea gradelor militare, numirea cadrelor și stabilirea uniformelor Brigăzii de Lucru Căi Ferate, stabilea că uniformele ostașilor Brigăzii vor fi identice cu cele ale militarilor din DGSM (echipament de culoare gri), având aplicat pe epoleți simbolul CFR: „roata cu aripi”. Prin HCM nr. 344 din 3 martie 1956 privind funcționarea Brigăzii 65 Căi Ferate ca gospodărie socialistă detașată pentru lucrări la MCF, Brigada de Lucru Căi Ferate va fi desființată, iar Brigada 65 Căi Ferate va trece, începând cu 1 martie 1956, de la MFA la MCF. Prin reorganizarea Brigăzii 65 Căi Ferate, unitatea va dispune de șase batalioane de construcții și exploatare căi ferate și două batalioane de poduri căi ferate. De asemenea, nou-inființata unitate era considerată o mare unitate militară, cu aparat de comandă, de educație politică (Brigada 65 dispunea de o secție politică subordonată Direcției Superioare Politice a Armatei) și gospodărire. Acordarea gradelor militare pentru cadrele Brigăzii 65 Căi Ferate intra în sarcina MFA. Principalul scop al Brigăzii 65 era asigurarea mâinii de lucru pentru unitățile din subordinea MCF și MFA, dar și pentru alte ministere, însă numai cu acordul MCF. Efectivele Brigăzii în anul 1956 erau de 8.579 de militari în termen. Cadrele Brigăzii includeau ofițeri activi, sergenți reangajați MFA și angajați civili. Din punct de vedere militar, Brigada era subordonată Marelui Stat-Major (Direcția Transporturi Militare a MFA), iar din punctul de vedere al specialității feroviare, organelor MCF. Sursa: Arhiva Guvernului României, Fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 1755 din 3 iunie 1953, HCM nr. 3401 din 12 octombrie 1953 și HCM nr. 344 din 3 martie 1956. Cele trei acte normative au fost declassificate de către Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 265, privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1949-1956, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 211 din 28 martie 2007.

1969-1 nov. 1972) și instructor III și IV de cadre în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 nov. 1972-1977).

Grade succesive : locotenent (r) (1950) ; locotenent CFR (1954) ; locotenent-major (1959) ; căpitan (1964).

Decorații : medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961) ; medalia „Muncii” (1962) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1963) ; medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964) ; medalia „Meritul Militar”, clasa I (1968) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; Ordinul „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orînduirii sociale și de stat”, clasa a III-a (1972) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa I (1973).

Pedepse : cinci zile de arest la domiciliu pentru că a întârziat executarea unei lucrări la termen (1962) ; patru zile de arest la garnizoană pentru că a purtat petlițe de miliție (1964) ; „muștrare severă prin ordin” pentru neglijență în îndeplinirea atribuțiunilor de serviciu și în pregătirea militară de specialitate (1965) ; „muștrare scrisă” pentru lipsă nemotivată la pregătirea militară (1971).

IVAN S. ION, locotenent, d.p. nr. 1096 (n. 7 aug. 1928, com. Gălbinași, jud. Călărași).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946.

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1935-1940) ; patru clase profesionale la Uzinele „Malaxa” din București (sept. 1943-1947).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească și pe la diferiți proprietari de pământ din comuna natală (1940-1942) ; ucenic și mecanic la Uzinele „Malaxa”/„23 August” din București (1943-dec. 1952). La 14 ianuarie 1953, Ivan Ion a fost scos din câmpul muncii și a intrat în rândul cadrelor active ale MAI, cu gradul de sublocotenent ; a fost instructor de cadre și inspector prim de cadre în Serviciul Cadre din DLCM/DPLC (ian. 1953-30 iun. 1956). A fost trecut în rezervă ca urmare a reducerilor de efective din MAI la 30 iunie 1956 prin Ordinul MAI nr. 3270.

Grade succesive : sublocotenent (ian. 1953) ; locotenent (1955).

IVAȘCU ȘTEFAN, maior.

Activitatea profesională : șeful Grupei Inspecții Speciale din Serviciul Cadre al DLCM (dec. 1953, 22 ian., 4 mart. 1954) ; comandant la Penitenciarul Pitești (1956-1 iul. 1958),

J

JIANU MARIN, angajat civil.

Activitatea profesională : șeful Direcției Economice a DGPCM (3 aug. 1963-1965). În toamna anului 1965, Jianu a publicat în revista lunară a MAI (*Pentru Patrie*) un articol în care expunea realizările GAS-urilor aflate în subordinea MAI fără a preciza însă faptul că rezultatele bune obținute de acestea se datorau folosirii deținuților în condiții deosebit de grele :

Recenta plenară a Comitetului Central al partidului cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii a avut un puternic ecou în rândul maselor de oameni ai muncii, mai ales în rândurile lucrătorilor din sectoarele agricole. În Raportul prezentat la Plenara CC al PCR din 11-12 noiembrie 1965, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, a arătat că „singura cale de sporire a producției muncii este aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate, folosirea mijloacelor de muncă moderne – mecanizare, chimizare, irigații – care să influențeze într-o măsură tot mai mare factorii naturali...”. Măsurile stabilite de Plenară privesc și gospodăriile agricole de stat ale ministerului nostru. Dezvoltându-și, an de an, baza materială, prin realizarea unui volum important de investiții, gospodăriile noastre sunt astăzi unități agricole puternice, în plină înflorire economică. Aproape o treime din suprafața arabilă a acestora este cuprinsă în sisteme de irigații și desecări, fapt care permite obținerea unor recolte mari, chiar și în condiții climatice mai puțin favorabile. De asemenea, gospodăriile noastre dispun de un parc zootehnic puternic dezvoltat, având animale de rasă de mare productivitate, precum și utilaje și construcții moderne. De menționat că în ultimii ani eforturile financiare au fost canalizate către construirea unor complexe animaliere de tip industrial. În prezent se află în plină exploatare, la GAS Periș, un complex avicol cu o capacitate de 76.000 de găini ouătoare, cu o producție zilnică de circa 35.000 de ouă, precum și un complex porcine, cu o capacitate inițială de 10.000 de capete anual, complex dotat și cu abator propriu pentru prepararea cârnii bacon. În anul următor se va începe construirea a două complexe de taurine – unul la GAS Periș, iar altul la GAS Vadu Oii – precum și extinderea capacității actualului complex porcine. Acționând în spiritul hotărârilor Plenarei, în următorii ani se va trece la aplicarea treptată a planurilor de profilare a gospodăriilor noastre și la crearea unor gospodării specializate pe anumite producții, în funcție de condițiile specifice ale terenurilor și ale zonei lor de amplasare. Eliminarea diversificării producției în gospodărie, care îngreunează dotarea cu mijloace tehnice de înaltă productivitate și obținerea unor producții mari, pe baze științifice, vor crea premisele pentru a se înțelege treptat la obținerea unor producții la nivelul cerințelor actuale. Unele dintre gospodăriile noastre (între

care GAS Salcia) au terenuri favorabile culturii porumbului și nutrețurilor suculente și, ca atare, ele vor fi specializate îndeosebi în creșterea animalelor (taurine și porcine) pentru carne. Altele, cum e de pildă GAS Saligny, prin așezare și teren, se vor specializa în producția vitipomicolă și legumicolă. Măsurile stabilite de partid în documentele recentei Plenare a Comitetului Central al Partidului incumbă răspunderi sporite pentru lucrătorii din sectorul agricol al ministerului nostru. Potrivit prevederilor Plenarei CC al PCR din 11-12 noiembrie 1965, munca concretă, productivă, va trebui să fie împletită tot mai mult cu activitatea științifică creatoare, spre a realiza, într-un timp scurt, succese care să ridice valoarea producției în gospodăriile noastre la nivelul celor mai bune. Este un deziderat pentru realizarea căruia vom depune toate eforturile¹.

JIANU NICOLAE NICOLAE, locotenent-colonel, d.p. nr. 303 (n. 26 aug. 1930, com. Florești, jud. Mehedinți).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947 și UTM din 1949 ; membru ARLUS (?) ; secretar al organizației de bază a UTM din Depozitul Central de Echipamente și Materiale din CTS/DTOP (1953).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1944) ; două clase la Gimnaziul Comercial din Vălenii de Munte (1945-1946), două clase la Liceul Comercial „Spiru Haret” din Ploiești, cursuri fără frecvență (1946-1948) și două clase la Școala Tehnică de Administrație Economică nr. 1 din București (1948-iun. 1950) ; Facultatea de Economie Generală, Secția Planificare industrială – Institutul de Științe Economice „V.I. Lenin” din București, fără frecvență (1957-1962).

Studii militare : Școala de Ofițeri Activi de Administrație MAI nr. 1 București – Măgurele (15 iul.-25 oct. 1950).

Activitatea profesională : copil de trupă la Regimentul 4 Roșiori din Vălenii de Munte (1945-1948) ; casier la Centrul de Instrucție nr. 4 Securitate Dorohoi – UM 0976 (25 nov. 1950-25 ian. 1951) ; șef al Depozitului Central de Echipamente și Materiale din CTS/DTOP (25 ian. 1951-1 oct. 1954) ; referent și planificator la Secția Import din Serviciul Central de Planificare al MAI (1 oct. 1954-1 iun. 1958). La 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost trecut în rezervă cu gradul de locotenent-major, însă a rămas în DGPCM ca angajat civil. În vara anului 1958 a fost transferat la Serviciul Spate din DGPCM în funcția de revizor contabil și apoi economist principal la Secția Control (1 iun. 1958-febr. 1964) ; economist principal la Serviciul Inspecții din DGPCM (febr. 1964-1 sept. 1966) ; șef al Biroului Alimente-Furaje-Veselă-AFV (1 sept. 1966-1 aug. 1967) și economist principal II la Secția AFV din Serviciul Spate/Serviciul Înzestrare și Administrație/Serviciul Asigurare Materială al DGP (1 aug. 1967-15 dec. 1971). În data de 15 decembrie 1971 a fost reactivat în corpul ofițerilor MAI cu gradul de maior și numit locțiitor comandant pentru servicii la Penitenciarul Brăila (15 dec. 1971-aug.

1. Marin Jianu, „Agricultura – la nivelul științei și tehnicii contemporane”, *Pentru Patrie* (revista lunară a MAI), nr. 11, 1965, p. 3.

1973); ofițer revizor contabil la Serviciul CFI din DGP (aug. 1973-1 aug. 1977); ofițer specialist I la Depozitul Central de Materiale de la Jilava, DGP (1 aug. 1977-20 apr. 1979). A fost trecut în rezervă la 20 aprilie 1979 prin Decretul Prezidențial nr. 98. Ulterior, a lucrat ca economist la Întreprinderea Comerțului cu Ridicata pentru Produse Alimentare din București pendinte de Ministerul Comerțului Interior (mai 1979-?).

Grade succesive: sublocotenent (1950); locotenent (1951); locotenent-major (1954); maior (1971).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955).

Pedepse: „observare” pentru neraportarea unor nereguli petrecute în unitatea sa (sept. 1951); „muștrare scrisă” pentru că a uitat în sertar niște documente secrete (1960); cinci zile de arest la garnizoană pentru neglijență în respectarea ordinelor (1951); „muștrare scrisă” pentru neexecutarea la timp a unor lucrări (1973).

K

KADAR GHEORGHE IOAN, locotenent-colonel (n. 7 aug. 1925, com. Ciumbrud, jud. Alba).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : dogar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1946 și PMR din 1954 ; secretar al Comitetului UTM din Fabrica de Conserve „Mureșeni” din Târgu-Mureș (1952-1953).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1932-1939) ; trei clase la Școala de Ucenici din Aiud (1940-1943) ; Școala Medie „Alexandru Papiu Ilarian” din Târgu Mureș (1962-1966).

Stagiul militar : Batalionul 4 Vânători de Munte Târgu-Mureș (4 nov. 1947-5 oct. 1949).

Studii militare : Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCD – UM 0818 (11 mai 1953-1 iun. 1954) ; curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (15 mart.-1 sept. 1960) ; curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil penitenciar, la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București, IGM (1 sept. 1968-30 iul. 1969) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Regional Mureș Autonomă Maghiară al PCR, Secția Economie Politică (1966).

Activitatea profesională : ucenic dogar (oct. 1940-16 oct. 1943) și lucrător la atelierul particular de dogărie al lui Tokacs Paul din Aiud (oct. 1943-apr. 1944) ; agricultor în gospodăria părintească (apr. 1944-ian. 1945 și oct. 1949-15 ian. 1950) ; atelierul particular de dogărie al lui Leopold Ștefan din Ocna Mureș (25 iul. 1945-3 nov. 1947) ; dogar și normator la Fabrica de Conserve „Mureșeni” din Târgu-Mureș (16 ian. 1950-10 mai 1953) ; inspector la Biroul Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim al DPLC (1 iun.-15 sept. 1954) ; șef al Biroului Producție, comandant de pluton și ofițer de serviciu la Penitenciarul Aiud/formațiunea 0622 (16 sept. 1954-30 iun. 1957) ; comandant la Penitenciarul Satu Mare (1 iul. 1957-31 mai 1961) ; comandant la Penitenciarul Târgu-Mureș (1 iun. 1961-31 aug. 1977). A fost trecut în rezervă la 31 august 1977 prin Ordinul MI nr. II/02340.

Grade succesive: locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1960); maior (1965); locotenent-colonel (1971).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 25-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969) și a II-a (1974).

Pedepse: 15 zile de arest la garnizoană pentru slabă activitate în executarea măsurilor ordonate (1957); 15 zile de arest la garnizoană pentru lipsă de orientare în muncă și neexecutare de ordin (1957); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în organizarea muncii (1958); „observare” pentru dezinteres în executarea ordinelor (1959); zece zile de arest pentru lipsuri pe linia instruirii șefilor de escortă (1962); trei zile de arest pentru nerespectarea prevederilor regulamentare privind tunsul deținuților (1963); „muștrare severă prin ordin” pentru lipsuri în activitatea profesională (1966) și pentru că nu a luat măsuri pentru asigurarea supravegherii deținuților la punctele de lucru (1967).

KOLLER IOSIF ȘTEFAN, colonel, d.p. nr. 4240 (n. 2 aug. 1916, orașul Huedin, jud. Cluj).

Naționalitatea: maghiară.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tinichigiu.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: șeful Circumscripției Suburbane „Tudor Vladimirescu” a Apărării Patriotice (1944); membru PCR din 1944; secretar al organizației Frontului Plugarilor din plasa Cahul Silvaniei și secretar FND în județul Sălaj (1945); responsabil de cadre în Biroul Județenei PCR Sălaj (1945-1949); membru în Comitetul Raional Aiud al PMR (1955-1958).

Studii civile: cinci clase în comuna natală și la Beiuș, județul Bihor (1921-1925 și 1929-1930); Școala de Arte și Meserii din Beiuș, secția croitorie (1930-1931), Școala de Arte și Meserii din Cahul Silvaniei, județul Sălaj (1931-1932).

Activitatea profesională: ucenic la atelierul de tinichigerie al lui Popik Gheorghe din Turda (1928-1929); muncitor necalificat la atelierul de tinichigerie a lui Iklenie Samoilă din Oradea (1933-1934); zilier la atelierul de tinichigerie Ballo-Adalbert din Cluj (1934-1936) și la alți patroni din județul Cluj (1936-1937); muncitor la Azilul de Copii din Oradea (1937-1938 și 1940-1 ian. 1941); muncitor auxiliar la Secția L5 CFR Oradea (1938-1939) și instalator de apă la secția de întreținere a gării din Oradea (1939-1940); tinichigiu la secția lăcătușerie din Fabrica „Vulcan”, București (6 mart. 1941-iun. 1943); muncitor la Atelierul „Arion” din strada Popa Nan nr. 97, București (dec. 1943-febr. 1944) și la Antrepriza de Construcții „Robert Mellinger” din București (1944); consilier la Comisia Județeană de Organizare a Cooperăției Zalău, județul Sălaj (22 iun.-10 aug. 1949). A fost angajat civil în funcțiile de: subinspector (10 aug.-1 dec. 1949) și șef al Serviciului Cadre din DGP (1 dec. 1949-1 iul. 1951); director al Direcției Cadre din DGPCUM (1 iul. 1951-1 oct. 1952); locuitor pentru producție al directorului general al DLÇM (1 oct. 1952-1953).

A fost comandant la Penitenciarul Aiud/formațiunea 0622 (1 ian. 1954-1 nov. 1958). Ca foarte mulți alți comandanți de penitenciar din perioada comunistă, Ștefan Koller gestiona spațiul concentraționar aflat la un moment dat sub conducerea sa în manieră discreționară. De pildă, la Aiud, colonelul Koller și maiorul Bogățeanu (medicul-șef al spitalului) tăiau de pe listele de cereri numele anumitor deținuți care necesitau fie îngrijire medicală obligatorie, fie medicamente vitale pentru subzistența în condiții minimale¹. În 1957, statutul de organizare al Penitenciarului Aiud era prevăzut cu un număr de 166 de cadre, dintre care 101 erau ofițeri și sergenți și 65 angajați civili; comandant la Penitenciarul Văcărești (1 dec. 1958-30 iun. 1967).

Comandantul formațiunii 0622 Aiud este menționat și de scriitoarea Doina Jela în lucrarea *Lexiconul negru*:

Uciderea din ordinul lui a unui deținut a provocat o revoltă a camarazilor acestuia. Rezultatul a fost avansarea lui Koller și a sergentului ucigaș. După plecarea de la Aiud, fostul temnicer fusese un timp comandant al închisorii Văcărești. Foștii deținuți îl descriu ca pe un ins solid, de 130 de kilograme, nu prost, stăpânit. Teroarea lui nu se exercita prin înjurături și băți, ci prin înfometare. Ion Ioanid care l-a cunoscut, care l-a cunoscut bine, îl descrie ca pe un om crud cu deținuții și servil cu superiorii lui².

Într-o notă-raport adresată directorului general al DGPCM, colonel Lixandru Vasile, comandantul formațiunii 0622 Aiud, colonelul Ștefan Koller, îl informa pe superiorul său despre un incident petrecut la cimitirul închisorii:

În dimineața zilei de 04.11.1957, fiind sesizați telefonic de către Plt. Biro Andrei conductor auto la formațiunea noastră, că la cimitirul unde înhumăm deținuții decedați se găsesc unele persoane străine și că deshumează un cadavru. De acest lucru am sesizat imediat Raionul MAI și personal m-am deplasat la fața locului, unde într-adevăr am găsit 4-5 persoane, care au deshumat cadavrul fostului deținut *CR Cajdatsy Adalbert Arpad*, născut la 16 ianuarie 1887 în Viena, fiul lui Paul și Reghina, condamnat la 20 de ani pentru înaltă trădare, decedat la 14.09.1952, de profesiune fost preot romano-catolic. Procedând la identificarea persoanelor împreună cu organele MAI și Procuratură, am stabilit că numita Napnolcz Veron, sub motivul că ar fi fost rudenie cu deținutul decedat, a solicitat Sanepidului Raional Aiud aprobarea pentru deshumarea cadavrului și transportarea lui la Alba Iulia, lucru ce Sanepidul Raional fără nici-o înștiințare a noastră prealabilă a eliberat autorizația nr. 3115 din 5 noiembrie 1957, în baza *Decretului nr. 1884-1955*. Pentru aceasta numita Napnolcz Veron, s-a deplasat în ziua de mai sus cu un camion la Aiud, însoțită de către Czimbalmos Iuliana (după câte știm ar fi în serviciu la Teologia Romano-Catolică din Alba Iulia), Bodoni Arpad de profesiune preot romano catolic și a luat legătură cu locuitorul *Ilea Saxon*, domiciliat în Aiud Str. Grădinilor nr. 37, care până la 01.10.1957, a fost angajat la Sfatul Popular ca paznic de cimitir, având sarcina de a păzi și cimitirul penitenciarului. Menționez că acest om a făcut paza la cimitir din anul 1942 până la 01.10.1957, când a fost schimbat. Numitul fără a avea nici-o calitate a mers cu cei de mai sus la cimitir, unde personal a ajutat la deshumarea cadavrului.

1. Ion Ioanid, *Închisoarea noastră cea de toate zilele*, București, Editura Humanitas, vol. 1, 1999, pp. 511-512.
2. Doina Jela, *Lexiconul negru*, ed.cit., București, Ed. Humanitas, 2001, p. 155.

Măsuri luate : Am interzis transportarea cadavrului și a fost îngropat din nou, iar persoanele respective le-am predat pentru cercetări Raionului de Securitate. În urma cercetărilor de până acum, a rezultat că numitul Ilea Saxon (fost paznic), pentru a-și asigura un câștig, în mod organizat s-a ocupat de stabilirea identității deținuților decedați, luând notă din registrul ofițerului stării civile (o parte din aceste note au fost găsite la domiciliul său) și contra unor remunerații din partea familiilor deținuților, le aducea la cunoștință locul unde se află înhumat respectivul și își lua obligația de a întreține mormintele lor. În ultimul timp însă, se ocupa chiar cu predarea cadavrelor la familiile acestora. Din cele recunoscute de el până în prezent în anul 1957, a deshumat și a predat familiilor deținuților (după cum susține respectivul, cu autorizația Sanepidului Raional), cadavrele următorilor foști deținuți CR :

- *Bușilă Constantin*, născut la 17.05.1887, condamnat 10 ani, decedat la 03.02.1950, pentru care a primit lei 150.
- *Macici Nicolae*, născut la 07.11.1887, condamnat MSV, decedat la 15.06.1950, pentru care a primit lei 200.
- *Costinschi Gheorghe*, născut la 20.05.1889, condamnat 2 ani, decedat la 30.04.1950, pentru care a primit lei 200.
- *Szentivanyi Gavril*, născut la 24.09.1888, condamnat 5 ani, decedat la 17.05.1946, pentru care a primit lei 60.

Cercetarea cazului este în curs la Raionul de Securitate. Menționez că cimitirul destinat penitenciarului se află în vecinătatea imediată a cimitirului orașului, iar terenul este proprietatea Sfatului Popular¹.

La Penitenciarul Văcărești a manifestat unele „lipsuri” :

În stilul său de muncă s-a manifestat în ultima perioadă lipsuri care constau în : necontrolarea în mod sistematic a activității subordonaților și a felului cum se asigură pregătirea acestora și neantrenarea organizată a locuitorilor săi și a șefilor de sectoare în rezolvarea operativă și competentă a sarcinilor. Ca urmare a acestor lipsuri în cadrul penitenciarului au avut loc mai multe evenimente negative (evadări, sinucideri în rândul deținuților, pătrunderea în incinta penitenciarului a unor persoane străine, fără a fi văzute de nimeni)².

Koller s-a aflat în atenția „cadriștilor” MI chiar și la câțiva ani după trecerea sa în rezervă. Un referat de cadre întocmit de generalul-maior Iulian Vlad, șeful Direcției Personal și Învățământ din MI, îl descria astfel :

Deși a fost sprijinit în activitatea sa, în ultima perioadă ofițerul nu a mai putut face față sarcinilor, datorită și afecțiunilor sale organice de care suferea, capacitatea de muncă s-a diminuat, fapt pentru care la data de 31 mai 1968 a fost trecut în rezervă și

1. Notă-raport nr. 13493, semnată de comandantul formațiunii 0622 Aiud, colonelul Ștefan Koller. Documentul poartă mențiunea „strict secret” și a ajuns la Serviciul Secretariat al DGPCM în data de 13 noiembrie 1957. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 25/1957, f. 120.
2. Referat de cadre întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM în noiembrie 1964. Documentul este semnat de directorul general al DGPCM, colonel Marinescu Paul, șeful Serviciului Cadre din DGPCM, maior Stanciu Nicolae, șeful Direcției Cadre din MAI, colonel Pateșan Ion, și adjunctul ministrului Afacerilor Interne, general-maior Dănescu Alexandru.

pensionat. După trecerea în rezervă nu s-a reîncadrat în muncă, iar la domiciliu este cunoscut ca un tovarăș modest, corect și gospodar [...]. În concluzie colonelul în rezervă Koller Ștefan ca activist de partid și ofițer în Ministerul de Interne a dovedit preocupare pentru îndeplinirea sarcinilor ce i-au revenit, reușind să obțină unele rezultate pozitive¹.

Grade succesive : locotenent-colonel (1 iul. 1951); colonel (1957).

Decorații : medalia „Steaua RPR”, clasa a V-a (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964).

Pedepse : „ordin observator” pentru nereguli în conducerea unității (1963); încălcarea unui ordin de către subordonați privind executarea serviciului de pază (febr. 1964); neluarea unor măsuri eficiente în organizarea muncii administrative, fapt care a condus la producerea unei pagube MI în valoare de 39.981 de lei (2 mai 1964); „observare în scris” pentru abuz în muncă (11 mai 1964), superficialitate în muncă (iun. 1964), lipsă de control asupra subordonaților (iul. 1964); nu a luat măsuri eficiente de organizare a muncii administrative în unitate (sept. 1964); „mustrare scrisă” pentru că nu s-a preocupat ca în unitatea sa să existe o evidență clară a accidentelor de muncă (1966).

KOLOMAN KISS, locotenent-colonel (n. 12 oct. 1924).

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : brutar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru de partid din 1945.

Studii civile : șapte clase elementare.

Activitatea profesională : șeful Secției Evidență Efective Politice din Direcția Cadre a DGP a MAI (iul. 1950); șeful Secției Cadre Politice din Direcția Politică a DGPCUM (5 nov., 6 dec. 1951, 26 mart. 1952); secretar al Comisiei de Partid din DGPCUM (sept. 1952); șeful Serviciului Cadre din DLCM (12 mart. 1953); locțiitor al șefului Serviciului Cadre din DGPCM (sept. 1957, 4 august 1960); arbitru de stat șef al Arbitrajului de Stat de pe lângă Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Regiunii Brașov (1962, 1963).

1. Referatul poartă mențiunea „secret” și este datat 17 noiembrie 1972.

L

LAIC IOHAN DUMITRU, colonel, d.p. nr. 1344 (n. 8 apr. 1927, mun. Roman, jud. Neamț; d. 1995).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș-ajustor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC (septembrie 1944) ; secretar al CJ Roman al UTC (1946-1949) ; instructor la Secția Organizatorică a CC al UTM (aprilie 1949-28 mar. 1950). Aici i-a cunoscut și a lucrat împreună cu Ion Iliescu¹ și Vasile Mușat² ; membru PCR din 1946 ; membru în Biroul CJ Roman al PCR (1947) ; secretar al Organizației de Bază PMR din Direcția Cadre din DGP (1951) ; secretar al Organizației de Bază PCR din Direcția Pază și Regim a DGPCM (1966) ; membru în Comitetul de Partid din DGP (1970).

Studii civile : a absolvit șapte clase primare la Școala nr. 4 din Roman (1934-1941) ; patru clase la Școala Profesională de Ucenici de pe lângă Arsenalul Armatei din Roman (1941-1945) ; Facultatea Muncitorească la Școala „Dr. Petru Groza” din București (1953-1956) ; Institutul de Științe Economice și Planificare „V.I. Lenin” din București³ (1961-1965).

Studii militare : Școala de Educatori (ofițeri politici) MAI nr. 1 din București (30 mart.-7 nov. 1950). Începând cu luna mai a fost detașat ca elev la Direcția Cadre din DGP ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970) ; curs penitenciar (1970).

Studii politice : Școala Centrală de trei luni BPD din București (1946). Directorul acestei școli era Paul Niculescu-Mizil ; Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1952) ; Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, cursuri de zi (1 oct. 1957-1 oct. 1960).

Activitatea profesională : lăcătuș-ajustor la Arsenalul Armatei din Roman (1945-1946) ; șeful Biroului Efectiv Politic-Rezervă și Ajutor la Secția Trupe din Direcția Cadre a Direcției Generale Politice a MAI (nov. 1950-dec. 1951) ; șef al Secției Cadre din Direcția Politică a CTS (dec. 1951-12 iul. 1952). Această funcție se

1. În 1949, viitorul președinte al României fusese proaspăt ales membru în CC al UTM.

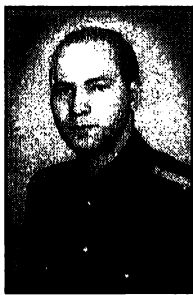
2. Vasile Mușat (n. 1926), membru al CC al UTM (1949-1956) ; secretar al CC al PCR (1978-1979) ; ambasador al RSR în Mozambic și Lesotho (1983-1990).

3. Mai târziu a devenit Academia de Studii Economice.

afla în nomenclatura CC al PMR. La înființarea MSS a fost numit șef al Secției Cadre din Comandamentul Trupelor de Grăniceri și Operative din MSS (12 iul. 1952-1953); șef de birou și locțiitor de șef de serviciu în Direcția Cadre a MAI (1953-15 aug. 1955); șef al Secției Cadre din Direcția Politică a DGT, MAI – funcție primită în urma unei hotărâri a Secretariatului CC al PMR (15 aug. 1955-1 sept. 1957); ofițer prim de control la Serviciul Inspecției din DGM (1 nov.-1 dec. 1960); locțiitor și șef de serviciu la Secția 18 Miliție (1 dec. 1960-1 apr. 1963) și la Secția 17 Miliție din București (1 apr. 1963-1 mai 1966); revenit în DGPCM, a fost numit în funcția de șef al Serviciului Reeducare Deținuți/Cultural-Educativ din Direcția Pază și Regim a DGP (1 iun. 1966-1 aug. 1973); ofițer specialist principal II în compartimentul cultural-educativ din cadrul Direcției Pază și Regim a DGP (1 aug. 1973-1978).

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1951); căpitan (1954); maior (1958); locotenent-colonel (1964); colonel (1971).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1954); medalia jubiliară „10 ani de la înființarea primelor unități ale armatei populare române” (1954); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „A V-a aniversare a RPR” (1957); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia jubiliară „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist” (1974); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1964); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și I (1976).

LASCU FLOREA IOAN, maior, d.p. nr. 562 (n. 24 sept. 1920, com. Peștera/Aștileu, jud. Bihor; d. 1994).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: militar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1927-1934); Gimnaziul Teoretic din Oradea (1934-1935) și Colegiul Național „Carol I” din Craiova (1935-1942).

Stagiul militar: încorporat la Regimentul 1 Pionieri Craiova la 1 noiembrie 1942 (1 nov.-15 nov. 1942). A plecat pe front, în funcția de comandant de pluton, cu Batalionul 57 Pionieri din Regimentul 7 Pionieri – Lipova (mai-sept. 1944). Unitatea sa a fost menținută în rezerva Corpului 7 Armată, în zona orașului Piatra Neamț, până la 23 august, când Lascu a fost dat dispărut. În septembrie 1944 a căzut prizonier în regiunea Bacău, fiind internat în lagărul 74 Oranki-Manastarka din URSS (sept. 1944-mai 1945). Aici a avut o importantă activitate antifascistă, înrolându-se voluntar, în aprilie 1945, în Divizia a II-a Voluntari „Horia, Cloșca și Crișan”, unitate cu care s-a întors în țară în iunie 1945.

Studii militare : Școala de Ofițeri de Rezervă Geniu din București (15 nov. 1942-1 mai 1944); curs pentru însușirea cunoștințelor elementare de jandarmi la Școala de Jandarmi de la Oradea (21 apr.-21 iun. 1947); Școala Specială din Secretariatul General pentru Trupe, arma jandarmerie (?-nov. 1948); curs DPLC (oct.-nov. 1953).

Studii politice : Școala Antifascistă de o lună din cadrul Diviziei a II-a Voluntari „Horia, Cloșca și Crișan” la Katovsk, URSS (apr.-mai 1945); Universitatea Serală de Marxism-Leninism din Oradea și Deva (1950-1951); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1952-1955).

Activitatea profesională : șef al Serviciului Politic din Inspectoratul de Jandarmi Craiova (1 sept. 1945-1 mart. 1946); șef al Serviciului Politic din Inspectoratul de Jandarmi Oradea (1 mart. 1946-15 apr. 1948); locțiitor politic de batalion la Centrul de Instrucție Jandarmi Radna (15 apr.-1 iun. 1948); locțiitor politic la Legiunea de Jandarmi Arad (1 iun.-1 sept. 1948); locțiitor politic la Inspectoratul de Jandarmi Timișoara (1 sept.-7 dec. 1948); locțiitor politic de companie, batalion și șef al Serviciului Politic din Școala de Subofițeri MAI Oradea¹ (7 dec. 1948-1 mai 1950); locțiitor politic la Școala Militară de Ofițeri Grăniceri MAI nr. 3 Oradea (1 mai-1 sept. 1950); locțiitor politic al Școlii Militare de Ofițeri de Securitate MAI nr. 4 Deva (1 sept. 1950-1 iun. 1951); șef al Secției de Propagandă și Agitație din Direcția Politică a CTS (1 iun. 1951-sept. 1952); șef al Biroului Cadre Școli din Serviciul Învățământ, Direcția Cadre a MAI (sept.-ian. 1953); șef (cu delegație) al Regiunii MAI Oradea – UM 0931 Oradea² (ian.-1 oct. 1953).

Ca urmare a unificării MAI cu MSS, Lascu a fost mutat la DLCM. După ce a urmat un curs scurt pentru cadrele de conducere nou-venite în DLCM, a fost trimis în fruntea unei comisii de ofițeri pentru a prelua funcția de comandant al Coloniei de Muncă Salcia/formațiunea 0957 Dăeni (oct. 1953-sept. 1954). A preluat comanda efectivă abia la 1 ianuarie 1954, după circa trei luni de cunoaștere pe teren. Un referat de cadre întocmit în septembrie 1954 de Direcția Cadre a MAI pe numele maiorului Lascu Ioan Florea menționa :

De la mutarea sa în DLCM, atât în timpul cursului de pregătire, cât și apoi câteva luni de la numirea în funcția de comandant a dovedit serioase lipsuri ca : fuga de muncă și răspundere, încăpățănare și dezinteres față de problemele arzătoare. Acestea se concretizează prin repetatele rapoarte că nu vrea să muncească în acel loc, care au influențat și alte cadre, cerințe exagerate pentru rezolvarea unor probleme ale formațiunii și care știa bine că nu se pot rezolva cu una cu două, fără însă a analiza că poate face el îmbunătățirea muncii, înaintarea de rapoarte, pentru care arăta că nu poate executa anumite ordine, aceasta cu scopul de a avea o acoperire. În timpul viscolului, în loc să se ocupe de problema evacuarea formațiunii, a plecat la București fără nicio aprobare. Pentru atitudinea sa a fost sancționat de conducerea Ministerului cu 10 zile de arest. În ultima perioadă s-a văzut o schimbare în atitudinea sa, ceea ce a dus la obținerea de

1. Începând cu data de 1 mai 1950, Școala de Subofițeri MAI Oradea s-a transformat în Școala Militară de Ofițeri Grăniceri MAI nr. 3, Oradea.
2. Direcția Regională MAI Oradea – UM 0931 a funcționat în perioada ianuarie-octombrie 1953, având sediul în Oradea, Calea Mărăști nr. 1.

rezultate bune. Astfel a reușit să organizeze munca cadrelor și să controleze în îndeplinirea sarcinilor trăgând la răspundere pentru lipsuri. Aceasta a dus la întărirea disciplinei în rândul subalternilor, la îmbunătățirea condițiilor de muncă și viață ale acestora. Aplicarea regulamentelor de pază și regim se face în condițiuni satisfăcătoare, oprindu-se astfel evadările care înainte erau destul de numeroase. Muncile agricole de primăvară-vară au fost efectuate în cea mai mare parte la timp¹.

Pentru rezultatele bune obținute în Balta Brăilei, Lascu a fost promovat în funcția de șef al Serviciului Cultural-Educativ din DPLC (1 nov. 1954-31 oct. 1955). A fost trecut în rezervă la 31 octombrie 1955 prin Ordinul MAI nr. 4331; director la Direcția Rețelei Cinematografice și Difuzării Filmelor din Ministerul Învățământului (1960).

Grade succesive : sublocotenent(r) (1944); locotenent(r) (1945); căpitan (1948); maior (1953).

Decorații : medalia sovietică „Victoria” (1945).

Pedepse : zece zile de arest pentru că și-a părăsit postul de comandă de la Salcia în timpul viscolului, tocmai când se puneau problema evacuării unității din cauza condițiilor meteo nefavorabile (mart. 1954).

LAZĂR S. BAZIL, locotenent-major, d.p. nr. 99 (20 iun. 1928, com. Uioara de Sus, jud. Alba; d. 1996).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : electrician.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru TP din 1946 și UTC din 1947; activist la Comitetul Județean Alba al UTM (iul.-nov. 1948); instructor la Comitetul Județean UTM Alba și responsabil administrativ la Comitetul Județean UTM Ciuc (mai-sept. 1949).

Studii civile : șapte clase în Ocna Mureș, județul Alba (1935-1942); Școala de Ucenici de pe lângă Uzina „Soda” din Ocna Mureș (1943-1945).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (sept. 1949-apr. 1950) și Școala de Educatori (ofițeri politici) MAI nr. 1 din București (apr.-nov. 1950).

Studii politice : Școala Centrală de Cadre a CC al UTM din București (sept. 1948-mai 1949).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (iun. 1942-oct. 1943); ucenic și lucrător la fabrica de produse sodice „Soda” din Ocna-Mureș (oct. 1943-apr. 1948). În 1948 a plecat voluntar pe Șantierul Național Bumbești, Livezeni, în funcția de șef al Brigăzii I Alba (1 apr.-1 iul. 1948); membru în Comisia de Alegere a Asesorilor Populari de pe lângă Județeană PMR Alba (mai-iul. 1949). După absolvirea Școlii de Ofițeri Politici, a fost repartizat în Direcția Politică din DGPCUM, în funcția de șef al Biroului Cultural și ARLUS (nov. 1950-1 apr. 1951);

1. Referatul este semnat de căpitanul Nicolae State (șef de serviciu în Direcția Cadre a MAI) și de locotenentul-major Anton Niculae (șef de birou în aceeași Direcție).

loctiitor politic la Penitenciarul Cluj Tribunal (1 apr.-aug. 1951); șef de seminar la Școala de Agitatori de pe lângă DGM (aug.-oct. 1951); loctiitor politic la Penitenciarul Cluj Principal (oct.-nov. 1951); lector al cursului de propagandiști de la Jilava (apr.-mai 1952); loctiitor politic la Penitenciarul Aiud (iun. 1952-oct. 1953); loctiitor politic (oct. 1953-15 ian. 1955) și ajutor de serviciu al comandantului la Penitenciarul Central Făgăraș (15 ian.-1 apr. 1955). Într-un buletin informativ al Penitenciarului Central Făgăraș, adresat conducerii DPLC, se preciza: „Abateri grave din partea deținuților în cursul acestei săptămâni nu au fost, în schimb la un control efectuat de mine în cursul săptămânii la ora 5 : 30, deci după deșteptare, i-am găsit pe toți deținuții în pat sub pături nesculați, lucru contrar regulamentului, lucru pentru care i-am pedepsit pe toți cu 2 luni interzicerea de a primi și de a trimite scrisori familiilor”¹. A fost ajutor de serviciu al comandantului la Penitenciarul Miercurea Ciuc (1 apr. 1955-1956). Cât timp s-a aflat la Penitenciarele Central Făgăraș și Miercurea Ciuc, ofițerul a venit de nenumărate ori beat la serviciu, a provocat scandaluri și a jignit cadrele din subordine².

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1953).

Pedepse : o zi de arest la domiciliu pentru ținută neregulamentară (1955) ; zece zile de arest la garnizoană pentru că s-a prezentat la unitate în stare de ebrietate (1955).

LĂZĂRESCU GHEORGHE, angajat civil, d.p. nr. 1000
(n. 21 ian. 1930, mun. Piatra Neamț, jud. Neamț).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : inginer constructor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în UAER din 1946 și UTM din 1948 ; membru în Sindicatul nr. 5 din MAI (?) ; secretar al Comitetului sindical din DGPCM (1960-?).

1. „Buletin informativ pe perioada 11-17 octombrie 1954, nr. 00112 din 19.10.1954.” Documentul poartă mențiunea „strict secret” și este semnat de comandantul Penitenciarului Central Făgăraș, maiorul Mraviov Iosif, și de loctiitorul politic al Penitenciarului, locotenentul-major Lazăr Bazil. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 10, f. 331.
2. Un referat (nedatat) al Serviciului Politic din DIP descrie activitatea ofițerului la Penitenciarul Central Făgăraș : „Dacă s-ar analiza munca sa depusă până în prezent în această unitate, ar reeși ce-a mai nesatisfăcătoare activitate și cele mai slabe rezultate. Toate acestea se datoresc faptului că Loctiitorul Politic în loc să se ocupe de ridicarea politică a cadrelor le antrena în fel de fel de fapte urâte ca : beție, femei și altele, acestea a dus la slăbirea muncii politice și a prestigiului său de lucrător politic [...]. Față de această situație considerăm că este necorespunzător în această muncă și ca atare propunem scoaterea sa și trimiterea lui în muncă (în munca profesională – n.n.) unde se poate efectua un control mai îndeaproape și unde poate fi mai mult ajutat”. Documentul este semnat de șeful Serviciului Politic din Direcția Închisori și Penitenciare, căpitanul Peter D., și instructorul politic, locotenentul Manea Constantin. Mai multe referințe aflate în dosarul personal al ofițerului descriu chefurile organizate de Lazăr Bazil și de comandantul Penitenciarului Central Făgăraș, maiorul Mraviov Iosif, în diferite restaurante din Făgăraș.

Studii civile: patru clase la Școala Primară de Băieți nr. 2 din Piatra Neamț (1937-1941); Liceul Teoretic de Băieți nr. 1 din Piatra Neamț (1941-1949); Facultatea de Instalații și Utilaj, secția Instalații din Institutul de Construcții din București (1949-1953).

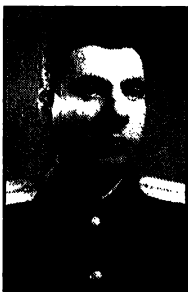
Stagiul militar: în timpul facultății – satisfăcut cu gradul de sublocotenent în rezervă (1952-1953).

Studii politice: Universitatea Serală de Partid (1963-?).

Activitatea profesională: la 16 octombrie 1953 a fost repartizat la MAI ca inginer în Biroul Exploatare Imobile din DIP (16 oct. 1953-1 sept. 1954); inginer constructor la Secția Construcții din Serviciul Aprovizionare-Gospodărire/Serviciul Spate din DPLC/DGPCM (1 sept. 1954-1 febr. 1959); șef al Secției Construcție-Cazarmare din Serviciul Spate al DGPCM (1 febr. 1959-mart. 1964); salariat al Institutului de Studii și Proiectări Agricole din București, Consiliul Superior al Agriculturii (mart. 1964-?).

În anii '50-'60 soția sa, Lăzărescu Constanța, a lucrat ca dactilografă la serviciul secretariat al DGPCM.

Pedepse: „mustrare scrisă” pentru că a plecat mai devreme de la serviciu (nov. 1955).

LEFTER GHEORGHE IOAN, căpitan, d.p. nr. 823 (13 febr. 1924, com. Butnărești, jud. Bacău).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: vânzător comercial.

Studii civile: cinci clase în comuna natală (1931-1936); trei clase industriale în comuna Porcești, jud. Neamț (1938-1941) și o clasă la Liceul Industrial din Roman (1941-1942).

Stagiul militar: Regimentul 23 Artilerie din Bârlad de unde, în toamna anului 1944, a plecat pe frontul de vest (1944-1945). Într-o notă informativă din 12 august 1952, Cehan Niculai, milițian la Penitenciarul Iași, fost camarad de arme cu Lefter la Regimentul 23 Artilerie, declara că în perioada petrecută în funcția de instructor în cadrul armatei ofițerul a fost unul dintre cei mai cruzi militari din unitate: „a terorizat și aplicat trăgături cu chinga de la șa tuturor recruților mai puțin pregătiți”. Alte practici ale ofițerului: culcarea directă în copaci, legarea militarilor de copaci, bătaia cu biciul etc.¹

Studii militare: plecat voluntar la Școala de Subofițeri „Mihai Bravu”, MFA București (1942-1944); curs de gardieni de 15 zile la Școala de Gardieni de pe lângă Penitenciarul Jilava (1949).

1. Nota informativă semnată de Cehan Niculai era adresată conducerii DGPCUM, f. 94. Într-o autobiografie datată în 1954, ofițerul recunoștea că „au fost cazuri când poate am și lovit cu palma pe ostași, consider însă că atitudinile mele pe care le-am avut în acel timp față de subordonați nu au fost cele mai juste procedee, care astăzi sunt cu totul altele”, f. 14.

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la cârciuma lui Dumitru Ouatu din orașul Roman (1937-1938). În 1946, a fost scos la cerere din rândurile armatei, după care s-a angajat ca servitor la Ioana Alexandru Gavrila din comuna Ișalnița, județul Dolj (1946-1949); gardian la Penitenciarul Ișalnița (1 oct.-dec. 1949); gardian la Penitenciarul Văcărești (dec. 1949-15 ian. 1950) și la Penitenciarul Oradea Mare (15 ian.-21 mai 1950); referent-instructor la Școala de Milițieni și Comandanți de Gardă de pe lângă Penitenciarul Jilava (1 iul.-nov. 1950). În funcția de instructor a săvârșit o serie de abuzuri asupra deținuților la Colonia de Muncă „1 Mai” Mărculești, Ialomița: la 3 august 1950¹, pentru că a găsit la bucătărie cartofii nefierți, a bătut bucătarii (deținuți) cu ciomagul până la sânge. A fost inspector al corpurilor de pază la Direcția Pază și Regim din DGPCUM/DIP (nov. 1950-aug. 1953); locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Craiova (aug. 1953-iun. 1955 și ?-30 apr. 1958); comandant la Penitenciarul Giurgiu (15 iun.-iul. 1955). Detașat la Penitenciarul Sighet Principal în funcția de comandant cu delegație (1 iul.-dec. 1955). La 31 decembrie 1955, conform ordinului MAI nr. 5249, a fost scos din MAI și trimis în justiție ca urmare a evadării a șase deținuți de la Penitenciarul Sighet Principal². Evadarea „viețășilor” s-a produs la 1 octombrie 1955. Câteva luni mai târziu, la 11 august 1956, a fost reîncadrat în MAI ca șef al Secției „Piatra – Frecăței” din Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (1 sept. 1956-1 febr. 1957); comandant al Secției „Salcia” (1 febr.-1 mart. 1957) și locțiitor comandant pentru pază și regim la Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (1 mart. 1957-apr. 1958). La 30 aprilie 1958, a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 1778.

Grade succesive : sublocotenent (1950); locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957).

Decorații : medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (?); Ordinul „Victoria Sovietică” (1945).

LENOBEL ISAC NATI-BARBU, colonel, d.p. nr. 1180
(n. 19 aug. 1925, mun. Constanța, jud. Constanța).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : mic meseriaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1942 și PCR din 1945. Lenobel Barbu a fost propus membru de partid la recomandarea colegului și superiorului său de la Sectorul „Elevi” al UTC, Paul Cornea, viitor secretar al CC al UTM (1949), secretar de stat în Ministerul Educației și Învățământului (1990) și decan al Facultății de Litere – București (1990-1993); activist la Sectorul „Elevi” și membru în Biroul Comitetului UTC al sectorului I

1. În perioada 29 iulie-5 august 1950, ofițerul s-a aflat în inspecție la această unitate, condusă pe atunci de plutonierul-major Grosaru Tănase. Numele deținuților bucătari bătuți: Nicolau Constantin și Dumbravă Vasile.

2. După evadarea celor șase deținuți condamnați la muncă silnică pe viață, Lefter Ioan a fost acuzat de proasta organizare a serviciului de pază și că nu a executat ordinele conducerii DLCM.

Galben din București (sept. 1944-iul. 1945)¹; activist la Sectorul Cadre din Comitetul Județean București al PCR și instructor organizatoric la Comitetul de Partid al sectorului I Galben din București (iul. 1945-15 mart. 1948).

Studii civile: patru clase la Școala nr. 1 din Constanța (1932-1936); Liceul „Mircea cel Bătrân” din Constanța (sept. 1936-iul. 1938) și Liceul „Cultura” din București (sept. 1938-iul. 1940); Școala de Meserii „Ciocanul” din București (sept. 1943-iul. 1943); două clase de liceu (1944-1946); curs de perfecționare în specialitatea psihologia pedagogiei reeducării la Institutul Central de Perfecționare a Personalului Didactic din București (19-30 apr. 1971).

Studii militare: curs superior de conducere, profil penitenciar, la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București. A absolvit cursul ca șef de promoție (1 sept. 1968-30 iul. 1969).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Orașenesc de Partid București al PMR (1955-1958).

Activitatea profesională: membru în organizația sionistă de tineret „Hašomer Hațair” (1938-1941); concentrat la muncă obligatorie în București (ian.-sept. 1943); strungar în fier la secția strungărie a Garajelor „Leonida” din Piața Victoriei, București (sept. 1943-18 aug. 1944); șef de Birou Administrativ (15 mart.-1 oct. 1948) și ajutor-șef Birou Operativ Cifru, Cenzură, Anchete la SSI din subordinea Președinției Consiliului de Miniștri² (1 oct. 1948-1 ian. 1951); șef de problemă la Serviciul 2 (1 ian. 1951-1 ian. 1952) și anchetator la Direcția a VIII-a din DGSS³ (1 ian. 1952-1 ian. 1955). Un referat de cadre întocmit de Direcția Cadre a MAI, la 5 ianuarie 1960, menționa: „De la început s-a preocupat de cunoașterea muncii de anchetă, reușind să-și formeze o pregătire profesională corespunzătoare. A fost folosit în mai multe anchete grele unde prin eforturile depuse a obținut rezultate bune”⁴;

1. În perioada 18-24 august 1944, a fost arestat la Biroul Siguranței din Prefectura Poliției Capitalei și anchetat pentru activitate desfășurată în cadrul UTC. În timpul ilegalității, a participat la diferite ședințe ale celulei UTC din care făcea parte, a împrăștiat manifeste antigermane și a scris cărți poștale pentru eliberarea lui Petre Constantinescu-Iași. În toată această perioadă a activat sub numele conspirativ „Țiganul”. După 23 august 1944, Lenobel Isac a mai fost cunoscut și sub numele de „Bibi”.
2. În această perioadă, Lenobel Barbu a activat și în funcția de cifrator la Divizia Studii Juridice din Secția Studii și Documentare a Comisiei de Stat a Planificării, sub numele conspirativ „Lambru Leonid”.
3. Lenobel a activat pentru o scurtă perioadă și ca ajutor-șef de birou la Serviciul 1 din Direcția a VI-a/C – MSS (1953).
4. Documentul este semnat de locotenent-colonelul de Securitate Bocșe Iosif, șeful Serviciului II din Direcția Cadre a MAI, maiorul de Securitate Apostol Vasile, șef de Birou în Direcția Cadre a MAI, și căpitanul de Securitate Grădinaru Constantin, lucrător prim de cadre în Direcția Cadre a MAI. În Direcția a VIII-a, Lenobel Barbu a fost coleg cu celebrul ofițer de Securitate Gheorghe Enoiu, care a ajuns în anii '60 locțiitor al șefului Direcției a VIII-a, cu gradul de colonel de Securitate. În data de 9 august 2007, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România a depus la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare o sesizare penală împotriva lui Gheorghe Enoiu, pentru cercetare abuzivă, torturi, izolarea și infometarea unui număr mare de persoane care au fost anchetate în aresturile MAI și ale Securității municipiului București.

profesor (1 ian.-1 iun. 1955) și profesor-șef la Școala de Perfecționare a Ofițerilor de Securitate nr. 4 București (1 iun. 1955-1 iul. 1956); șef de birou/inspector prim Învățământ (1 iul. 1956-1 oct. 1957) și șef de secție la Serviciul Învățământ, UM 0123/Z, Direcția Cadre a MAI (1 oct. 1957-31 dec. 1959).

Viitorul șef al DSS din anii '80, Iulian Vlad, îl caracteriza astfel pe Lenobel Barbu: „Este o fire închisă, niciodată sau în orice caz foarte greu vorbește despre familia, trecutul sau anturajul pe care îl are, manifestând în discuții rezervă și prudență. În relațiile cu șefii deseori manifestă servilism, în general plăcându-i să fie în apropierea sau în cercul tovarășilor cu funcții de răspundere mai mari. De asemenea în muncă a dovedit de multe ori comoditate”¹. La 1 ianuarie 1960, maiorul de Securitate Lenobel Barbu a fost mutat la DGPCM în funcția de profesor la Școala de Perfecționare Ofițeri și Serenți Jilava (1 ian.-1 nov. 1960); ofițer inspector prim în Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 nov. 1960-1 ian. 1963 și 1 apr.-31 dec. 1964); inspector principal în Serviciul Inspecții din DGPCM (1 ian. 1963-1 apr. 1964). Maiorul Lenobel Barbu a fost mutat în funcția de profesor-șef la cursul de perfecționare de pe lângă Penitenciarul Jilava – „Secția Școală de perfecționare subofițeri DGPCM”², deoarece în octombrie 1964 „nu a luat măsuri corespunzătoare pentru a preîntâmpina moartea unui deținut la Colonia de Muncă Vlădeni”³ (1 ian. 1965-1 aug. 1967). Un document de partid nedatat, pe care îl redăm integral, descrie evenimentul petrecut la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868 în toamna anului 1964:

Tovarăși, o altă abatere destul de gravă a comis și membrul de partid Barbu Lenobel, inspector principal în Serviciul Pază și Regim. În scopul îmbunătățirii muncii și al asigurării respectării legalității și aplicării regulamentelor, ordinelor și instrucțiunilor, tov. Lenobel Barbu, din luna aprilie și până în prezent a primit misiunea de a executa muncă de îndrumare și control la formațiunea Vlădeni. În această perioadă, deși a depus eforturi, nu a reușit să obțină rezultatele scontate, în cadrul formațiunii Vlădeni având loc evenimente negative, printre care două evadări și decedarea unui deținut, datorită unor măsuri neregulamentare, aplicate de către comandant cu știrea mr. Lenobel Barbu. Nesocotind îndrumările date, prevederile ordinelor și regulamentelor, cât și obligațiunile statutare – ce-i revin unui membru de partid – tov. Lenobel Barbu, a dovedit pasivitate, lipsă de răspundere și de poziție față de procedeele neregulamentare ale comandantului formațiunii Vlădeni (comandant al formațiunii 0868 Vlădeni era căpitanul Diaconeasa Ion Gheorghe – n.n.). Astfel, în ziua de 15 octombrie 1964, comandantul formațiunii a ordonat ca un deținut prins din evadare să fie instalat la

1. „Caracterizare privitoare la tov.cpt. Lenobel Barbu șef de secție în cadrul Serviciului Învățământ al Direcției Cadre MAI”. Documentul este datat 16 martie 1959 și este semnat de locțiitorul șefului Serviciului Învățământ din Direcția Cadre a MAI, căpitanul de Securitate Iulian Vlad, f. 163.
2. Această secție s-a înființat la 1 decembrie 1965 prin ordinul MAI nr. 3759. Lenobel a predat aici științe juridice, deși nu avea diplomă de licență (între anii 1946 și 1950, ofițerul a urmat patru ani Facultatea de Drept, Universitatea București, fără a susține examenul de stat).
3. Notă-raport nr. 34380 din 29 octombrie 1965 a Serviciului Cadre din DGPCM adresată șefului DGPCM, colonelul Lixandru Vasile. Documentul este semnat de locțiitorul șefului Direcției Pază din DGPCM, locotenent-colonel Anton Gheorghiu, și șeful Serviciului Cadre din DGPCM, maior Buican Ștefan, f. 83.

intrarea în colonie, legat la mâini și picioare și cu o tăbliță pe piept cu inscripția „prins din evadare”, în scopul de a fi văzut de ceilalți deținuți când se întorceau de la punctele de lucru. În timp ce acel deținut se afla acolo în situația arătată mai sus, unul din deținuții care veneau de la muncă, a ieșit din formație și i-a aplicat acestuia câteva lovituri la față și abdomen. În urma loviturilor primite, deținutul în cauză, s-a lovit cu capul de gazeta de perete și apoi a căzut jos, lovindu-se din nou de un tub de beton. A doua zi acest deținut a decedat. Tov. Lenobel Barbu, deși a luat cunoștință de această măsură, stând de vorbă și cu deținutul atunci când era legat și expus la intrare, a fost de acord, neluând niciun fel de poziție. Tov. Lenobel Barbu, liniștit, s-a dus la atelierele formațiunii pentru a-și aranja ținuta, timp în care s-au produs cele relatate mai sus. După producerea evenimentului, deși a fost anunțat despre starea gravă în care se afla deținutul respectiv, tov. Lenobel Barbu din comoditate și lipsă de răspundere, n-a întreprins niciun fel de măsuri, nici măcar nu s-a deranjat pentru a merge la infirmerie să vadă care este situația, ci s-a mulțumit să dea unele indicații generale. Grav este și faptul că nici după ce acest deținut a decedat și a fost anunțat imediat, tov. Lenobel Barbu, nu a raportat telefonic conducerii direcției generale, apreciind împreună cu comandantul că raportarea să se facă în mod obișnuit. Apreciem că această atitudine se datorește lipsei de exigență și combativitate, care dealtfel îl caracterizează pe tov. Lenobel Barbu, cât și necunoașterii temeinice a ordinelor. Poziția sa lipsită de răspundere a continuat s-o manifeste cu prilejul ședinței de analiză profesională, care a avut loc la câteva zile după cele întâmplate la Vlădeni, cât și în ședința grupei de partid, unde nu a raportat nimic. Ca urmare, conducerea direcției generale, a aflat despre acest caz după o perioadă de 10-12 zile prin alte surse și nicidecum prin ofițerul nostru care avea datoria să facă acest lucru. Biroul organizației de bază consideră că tov. Lenobel B. prin atitudinea și poziția adoptată – a nesocotit una din îndatoririle fundamentale ale membrului de partid. În acest sens, ținem să-i reamintim că în statutul PMR se arată că „... *Un membru de partid nu are dreptul să ascundă o stare de lucruri nesatisfăcătoare, lipsurile și abaterile care lovesc în interesele partidului, poporului și statului*”. Discutând această problemă cu tov. Lenobel Barbu, a reeșit că el își dă seama că a greșit – prin adoptarea unei poziții nehotărâte, lipsită de exigență și răspundere, cât și prin neinformarea conducerii. Regretă cele întâmplate și s-a angajat ca în muncă viitoare să nu se mai repete asemenea fapte. Biroul organizației de bază propune adunării generale să sancționeze pe tov. Lenobel Barbu cu „muștrare” și să se recomande conducerii direcției generale să studieze problema dacă tov. mai poate sau nu fi folosit în muncă de îndrumare și control¹.

A fost ofițer control II, ofițer specialist III, ofițer instructor III și ofițer specialist II în Serviciul Educare Minori din DGPCM/Serviciul Reeducare Minori din DGP²

1. „Extras din referatul BOB cu privire la modul cum au înțeles unii membri de partid din organizația de bază, să aplice în practică principiile moralele comuniste și cerințele Statutului Partidului Muncitoresc Român.” Documentul este întocmit de Organizația de Bază nr. 76 din Comitetul Organizației de Partid MAI. Ședința Organizației de Partid nr. 76 din MAI în care a fost pus în discuție ofițerul a avut loc la 21 decembrie 1964. Probabil că documentul a fost întocmit în aceeași zi sau la câteva zile după această ședință.
2. Notarea de serviciu a locotenent-colonelului Lenobel Barbu, pe perioada 1 ianuarie-31 decembrie 1973, descrie activitatea ofițerului din acel an : „A contribuit la întocmirea planului de aplicare în CRM-uri a Decretului 545/1972 și a urmărit cum acesta s-a aplicat în unitățile subordonate. Tot în această perioadă a lucrat la diferite materiale privind înființarea Institutului medical-educativ,

(1 aug. 1967-15 iun. 1975). A fost trecut în rezervă la 15 iunie 1975 prin Ordinul MAI nr. II/1539.

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1955); maior (1959); locotenent-colonel (1967); colonel (1974).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1952); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1957); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste” (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970).

Pedepse: „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă”, deoarece nu a luat măsuri pentru a preîntâmpina moartea unui deținut prins din evadare la Colonia de Muncă Vlădeni (1964).

LIXANDRU VASILE, colonel.

Activitatea profesională: director general al DPLC/DGPCM (25 aug. 1955-1962).

În data de 18 decembrie 1958, colonelul Lixandru Vasile adresa Secției Organizațiilor de Partid a CC al PMR un raport informativ¹ în care preciza unele probleme ale deținerii în unitățile DGPCM, situația numerică a deținuților de drept comun și contrarevoluționari (după originea socială, categoria socială și durata condamnării), aflați în penitenciare și colonii de muncă la data de 1 decembrie 1958. Documentul reprezintă o radiografie a sistemului penitenciar patronat de colonelul Lixandru Vasile la acea dată:

Direcția generală a penitenciarelor și coloniilor de muncă este înființată pe baza structurii organizatorice a Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu Decretul nr. 729/951 (de fapt, actul normativ prin care se reglementa organizarea și funcționarea DGP era o Hotărâre a Consiliului de Miniștri, și nu un Decret al Prezidiului MAN, așa cum apare în textul original – n.n.), fiind organul central însărcinat cu conducerea, organizarea, îndrumarea și controlul unităților de penitenciare, coloniilor de muncă (formațiunilor) și coloniilor de reeducare pentru minori.

Direcția generală a penitenciarelor și coloniilor de muncă se conduce după legi, decrete, hotărâri, regulamente de ordine interioară – aprobate de conducerea Ministerului Afacerilor Interne și ordine ale ministrului Afacerilor Interne.

Unitățile DGPCM se călăuzesc în activitatea lor după principiul socialist al deținerii și anume, izolarea elementelor condamnate pentru a le pune în imposibilitatea de a mai

a răspuns la un mare număr de scrisori ale unor părinți care au minori în centrele de reeducare și a întocmit diverse materiale referitoare la evenimentele negative din centrele de reeducare [...]. Ofițerul, numit de conducerea DGP să se ocupe și cu cercetarea penală, în această perioadă s-a deplasat în 7 unități, iar la sfârșitul acestui an s-a ocupat cu organizarea convocării cu ofițerii din unități ce se ocupă de această problemă”. Documentul este semnat de maiorul Dominte Grigore, șeful Serviciului Reeducare Minori din DGP. În perioada 1 martie-1 septembrie 1973, Lenobel a activat în cadrul Serviciului Studii și Documentare din DGP.

1. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 9 „Materiale informative 1957-1962”, vol. III, ff. 163-170.

săvârși fapte periculoase pentru societate și în același timp pentru a le reeduca și adapta la condițiile conviețuirii în comun prin muncă și acțiuni cultural-educative.

Structura organizatorică a Direcției generale a penitenciarelor și coloniilor de muncă este următoarea :

- a) Conducerea Direcției generale, formată din un director general și trei locțiitori director general, respectiv un locțiitor pentru probleme de pază și regim, un locțiitor pentru probleme de spate și un locțiitor pentru munca politică, având și funcția de șef al Secției politice.
- b) Un aparat central format din o Direcție economică, opt servicii independente și anume :
 - Serviciul Pază și Regim ;
 - Serviciul evidență deținuți ;
 - Serviciul cadre ;
 - Serviciul financiar ;
 - Serviciul aprovizionare-gospodărire ;
 - Serviciul cultural-educativ ;
 - Serviciul inspectori-control ;
 - Serviciul colonii minori.

O Secție politică și o Secție secretariat independentă.

- c) În exterior un număr de 54 de penitenciare, 37 de colonii de muncă (formațiuni), 8 colonii de minori și 2 puncte de primire a copiilor.

În afara acestor unități de detenție și reeducare, DGPCM mai are o serie de unități cu caracter productiv.

Unitățile de detenție – penitenciare și colonii de muncă (formațiuni) după categoria de deținere, se împart în două mari grupe – respectiv – unități de detenție pentru contrarevoluționari și unități de detenție pentru drept comun.

Unitățile de detenție pentru contrarevoluționari sunt : Formațiunile : Aiud, Gherla, Culmea și penitenciarele Făgăraș, Galați, Jilava, Miercurea Ciuc, Pitești și Râmnicul Sărat. Restul unităților având specific – drept comun – iar din acestea un număr de 16 unități de penitenciare cu specific drept comun au și secție pentru contrarevoluționari. Din punct de vedere al deținerii, unitățile DGPCM sunt organizate conform regulamentelor interioare de specific pentru bărbați, femei și minori.

Pentru femei sunt organizate un număr de 7 unități de detenție și anume :

- La penitenciarul Miercurea Ciuc (contrarevoluționare), la formațiunile Tulcea, Domnești, penitenciarul Alba Iulia, Buzău și Formațiunea Mislea (majore și minore) drept comun, iar minorii condamnați sunt ținuti la Penitenciarul Ocnele Mari.

Numărul total al deținuților aflați la 1 decembrie 1958 în unitățile DGPCM a fost de 85.179 din care 75.054 de drept comun și 10.125 contrarevoluționari.

Din efectivul de drept comun 9.501 au fost din categoria preveniți, 5.835 condamnați în prima instanță, iar 59.718 condamnați definitiv.

Din efectivul de contrarevoluționari, 639 au fost din categoria preveniți, 771 condamnați în prima instanță, 7.936 condamnați definitiv, iar 780 au fixat loc de muncă conform D.L. 89/1958.

Deținerea în unitățile DGPCM se face în baza următoarelor documente :

- Mandat de arestare preventiv ;
- Mandat de executarea pedepsei și copie de pe hotărârea judecătorească ;
- Decizie MAI pentru cei cu loc de muncă fixat toate acestea găsindu-se în dosarul personal al deținutului care este întocmit de organele MAI (milizie, securitate, penitenciare).

Regimul în unitățile DGPCM se aplică conform regulamentelor interioare de specific DGPCM, aprobate de conducerea Ministerului Afacerilor Interne, fiind intrate în

vigoare în aprilie 1955 și completate prin ordine și instrucțiuni ale DGPCM, aprobate de conducerea MAI.

Regimul ce se aplică deținuților reglementează ordinea interioară în locurile de detenție, măsuri de ordin administrativ și sanitar, precum și drepturile și îndatoririle deținuților. În ceea ce privește măsurile de ordin sanitar, acestea sunt asigurate prin medici, oficanți sanitari sau felceri, cu care sunt încadrate toate unitățile DGPCM, atât pentru bărbați, cât și pentru femei, având la dispoziție medicamentele necesare.

Pentru deținuții bolnavi sunt organizate penitenciare-spital în care sunt tratate majoritatea cazurilor (ex. spitalul Formațiunilor Aiud, Poarta Albă, Penitenciarul Văcărești, Zalău și Tg. Ocna), iar cazurile de urgență conform regulamentelor, cu aprobarea comandantului pentru DC și DGPCM pentru CR, sunt internate și în spitalele locale ale Ministerului Sănătății.

În unitățile de detenție pentru femei s-au creat posibilități pentru asistența și îngrijirea copiilor nou-născuți și de vârstă mică, creându-se în unele locuri maternități și creșe corespunzătoare din punct de vedere sanitar, ca de ex. la Penitenciarul Văcărești.

Echipamentul, cazarmamentul și hrana deținuților sunt asigurate conform normelor în vigoare, aprobate prin HCM; în ceea ce privește hrana pentru fiecare categorie de deținuți, sunt stabilite norme ale căror calorii variază între 2.900-3.446.

În ceea ce privește drepturile și îndatoririle deținuților, acestea sunt aplicate în raport de categoria de detenție, respectiv DC și CR.

Deținuților contrarevoluționari nu li se acordă din drepturile prevăzute în regulament decât acela al plimbării și de a face cereri organelor de stat, respectiv câte 3 cereri pe an. Deținuților de drept comun li se aplică dreptul de a primi de la familiile lor pachete cu alimente în greutate de 5 kg. și o sumă de bani până la 50 de lei, vorbitor cu acestea, a trimite și primi scrisori, a se adresa în scris cu cereri sau reclamații organelor de partid și de stat.

Drepturile enumerate mai sus pentru deținuții de drept comun se aplică diferențiat pentru deținuții aflați în prevenție, cei condamnați care nu muncesc și cei condamnați care muncesc.

Deținuții de drept comun preveniți au dreptul :

- Să primească lunar un pachet cu alimente cu o greutate până la 5 kg. și suma de 50 de lei, să aibă vorbitor cu avocatul și familia, toate acestea admitându-se numai cu avizul organelor anchetatoare ;
- Să facă plimbare până la o oră zilnic.

Deținuții de drept comun condamnați care nu muncesc au dreptul :

- Să primească pachet cu alimente cu greutate până la 5 kg. de la familie, odată la 3 luni, suma de 50 de lei pentru cumpărături personale și până la 300 de țigări ;
- Să aibă vorbitor și să scrie acasă familiei ;
- Să facă plimbare zilnic până la o oră ;
- Să se adreseze în scris, în plic închis sau deschis, organelor de partid și de stat, cu câte o scrisoare pe an.

Deținuții de drept comun condamnați care muncesc beneficiază de toate drepturile celor din categoria ce nu muncesc, deosebirea constând în faptul că acestea (enumerate mai sus) se acordă lunar, iar atunci când sunt evidențiați în muncă, primesc ca stimulente pachet, scrisoare și vorbitor în plus.

Pentru deținuții care comit abateri se aplică următoarele pedepse, după gravitatea abaterii comise și care duc la îmbunătățirea stării disciplinare și reeducarea lor :

- retragerea dreptului de a primi sau trimite scrisori, de a primi pachete, a dreptului la vorbitor pe termen până la două luni ;
- izolarea pe termen până la 10 zile ;

- pedeapsa cu carceră până la 7 zile ; iar pentru cei care muncesc, anularea beneficiului de zile câştigate pe baza muncii prestate, care duce la eliberare înainte de termen.

Această anulare se poate face parțial sau total, în raport de gravitatea abaterilor.

Principalul mijloc de reeducare al deținuților în unitățile DGPCM îl constituie munca. Locurile de deținere unde condamnații muncesc sunt penitenciarele productive și coloniile de muncă (formațiuni) organizate separat pentru bărbați, femei, minori și separat pentru deținuții contrarevoluționari.

Din punct de vedere al folosirii deținuților în munca productivă, avem :

- Colonii de muncă (formațiuni) cu specific de agricultură (orezării și culturi intensive ca spre exemplu : formațiunile Banloc, Bertești, Cotul Lung, Dohangia, Dedulești, Luciu Giurgeni, Mărculești, Măxineni, Perieți, Salonta, Tămădău, Penitenciarul Buzău, formațiunile Poarta Albă, Peninsula, Domnești, Tulcea, Văcărești, Popești Leordeni, Buciumeni, N. Bălcescu) etc. ;
- Colonii de muncă cu specific de construcții industriale și mine ca spre exemplu formațiunea Borzești, Brad Musariu, Almașu Mare, Roșia Montana ;
- Penitenciare cu secții productive în ramurile industriale : tâmplărie, croitorie, cizmărie, țesut covoare, metalurgie etc. care produc în general bunuri de larg consum. Printre acestea sunt : Penitenciarul Craiova, Târgșor, Mislea, Mărgineni, Aiud, Gherla ;
- Gospodării de stat socialiste proprii ale MAI ca spre exemplu : Gospodăria Chilia Veche, Salcia, Vlădeni, Saligny și Tichilești ;
- O gospodărie anexă la Periș.

În afară de munca organizată în colonii de muncă și penitenciare productive, în majoritatea locurilor de detenție, deținuții condamnați pentru infracțiuni de drept comun definitiv și în prima instanță sunt folosiți la munci exterioare tot de natura celor de mai sus, pe bază de contract cu anumite organizații economice, pentru a lucra în timpul zilei, fiind readuși în locurile de detenție la sfârșitul zilei de muncă, în orele prevăzute de regulament.

O parte din deținuți prestează munci gospodărești cu caracter de autodeservire în interiorul locurilor de deținere (bucătari, brutari, grăjdari, croitori, cizmari, fierari etc.).

Reeducarea deținuților prin muncă se face în baza următoarelor acte normative :

1. Decretul nr. 720/1956 pentru reglementarea punerii în libertate înainte de termen pe baza muncii prestate și a bunei comportări a condamnaților, precum și regulamentul și instrucțiunile pentru aplicarea acestui decret.

Prin decretul nr. 720/1956 muncile prestate de condamnați se clasifică după cum urmează :

- a) munci excepționale ;
- b) munci foarte grele ;
- c) munci grele ;
- d) munci obișnuite.

În aceste categorii de muncă sunt încadrate prin regulament meseriile și funcțiile după specificul și greutatea muncilor prestate. Quantumul de pedeapsă ce urmează a fi considerat ca executat de condamnați este veritabil în funcție de îndeplinirea normei și poate fi de la 6 zile executate din pedeapsă pentru o zi muncită.

2. Decretul 126/1958 care prevede punerea în libertate supravegheată a unor deținuți condamnați pentru infracțiuni de drept comun cu pedepse până la 5 ani după executarea a 1/3 din pedeapsă.

Aplicarea acestui decret practic urmează a se face abia în trimestrul I 1959, în prezent efectuându-se lucrări premergătoare de selecționare a deținuților cărora să li se aplice acest decret.

La 1 decembrie 1958 din totalul de 75.054 deținuți de drept comun, au lucrat efectiv în producție 35.388, iar 6.644 la munci de autodeservire, în total au fost scoși la muncă 42.032.

Restul de 33.022 nu au lucrat fiind preveniți, condamnați în prima instanță, inapți, recidiviști, condamnați la MSV sau nefolosiți la muncă întrucât pe timpul iernii volumul lucrărilor se reduce foarte mult.

La aceeași dată, din totalul de 10.125 contrarevoluționari au muncit 397, iar din totalul de 780 cu loc de muncă fixat în baza DL 89/1958, au fost la muncă 242.

Asigurarea pazei și supravegherii tuturor deținuților din unitățile DGPCM se face prin sergenți reangajați ai Direcției noastre generale, militari în termen și Comandantul trupelor de securitate și grăniceri și printr-un batalion de militari în termen ai fostului Grup de lucru din cadrul Direcției șapte MAI, în prezent UM 0168 București, unitate în subordinea DGPCM.

Pentru paza, escortarea și supravegherea deținuților, precum și pentru administrarea bunurilor unităților noastre, atât în central, cât și în exterior, avem 625 ofițeri, 5.811 corp sergenți reangajați, 1.894 militari în termen și 2.224 angajați civili din care: în aparatul central al Direcției generale, 103 ofițeri, 2 corp serg. reangajați și 276 angajați civili, restul executându-și atribuțiile de serviciu în unitățile din teritoriu.

Pentru anul 1959 suntem în curs de organizare a mai multor unități de prestări de munci (colonii de muncă), cât și unități productive proprii. Pentru aceasta ni s-a mai suplimentat schema de Organizare printr-o Hotărâre a Consiliului de Miniștri, trecându-se la organizarea coloniilor de muncă ca de exemplu pe valea Cara-Su (fosta vale a Canalului Dunăre Marea Neagră), 3 colonii de muncă în cadrul întreprinderilor miniere de aur, plus alte colonii ce le vom stabili cu Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Ministerul Construcțiilor pentru anul 1959.

Ne-am propus, ținând cont de posibilitățile de pază azi existente, să scoatem la munci în anul 1959, peste 60.000 deținuți.

Planul valoric al producției globale pe anul 1958 a fost de 123.635.187 lei, iar planul valoric al investițiilor în unitățile noastre productive pe bază de plan CSP a fost de 54.751.000.

În afara realizărilor de bunuri de larg consum care constă în creșterea și îngrășătoria a 1.044 porci, producția de lapte, lână, carne și peste 1.100 vagoane cereale și plante industriale (grâu, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, mazăre, orz etc.) s-a mai realizat 106.000.000 lei ca venituri la bugetul statului, aceasta ca urmare a plății prestărilor de munci a deținuților la diverse unități socialiste.

Ne străduim să folosim la munci cât mai mulți deținuți recuperând în bună parte cheltuielile ce se fac cu aceștia pe timpul detenției.

Raportez că se cheltuiește cu un deținut 22 lei pe zi. În această sumă se includ hrana, echipamentul și cheltuiala cu cadrele ce deservesc unitățile noastre. Față de cheltuiala imensă ce se face cu aceștia, suntem departe de a spune că am reușit să scoatem ceea ce ar trebui.

Avem și unele greutăți prin faptul că nu avem cadre imediat la dispoziție și astfel nu putem organiza și înființa noi colonii de muncă ori de câte ori este nevoie. În situația când ni se aprobă printr-o Hotărâre a Consiliului de Miniștri suplimentarea schemei, trec săptămâni și chiar luni de zile până încadrăm în special personalul civil de specialitate (contabili, gestionari, ingineri sau funcționari cu pregătire medie).

Din această cauză nu putem scoate la munci un număr mai mare de deținuți.

De asemenea pentru paza și escortarea deținuților trebuie militari reangajați, aceștia urmând a-i recruta din mediul sătesc unde și aceasta face să dureze un timp destul de îndelungat.

Mai greu cu selecționarea cadrelor militare și angajaților civili, să găsim la coloniile de muncă din Deltă, unde foarte greu se acceptă numirea în aceste localități. Din această cauză avem lipsă în schema de organizare medici, ingineri sau tehnicieni agricoli, precum și alte cadre civile necesare diverselor funcții pe lângă gospodăriile sau chiar coloniile de muncă.

O altă cauză este că nu sunt încă create condiții de trai. Se face simțită lipsa spațiului de locuit și a școlarizării copiilor. Sunt localități ca Periprava de exemplu, unde nu există școală în limba română sau cazul coloniei Breaza, situată în munți, la 20 km depărtare de Zlatna, unde este școala.

Foarte greu se asigură copiilor accesul la școală.

Aceeași situație o au și membrii de familie ai cadrelor care merg să se aprovizioneze cu cele necesare traiului.

Întrucât avem o situație specifică, având în vedere că avem multe cazuri de acest gen, ar fi bine ca aceste cadre care muncesc în condiții grele, să fie stimulate printr-o salarizare specială. De exemplu: toți care muncesc în unități situate în munți, departe de orice localitate de asemenea să li se acorde anumite sporuri sau prime speciale.

În acest fel am putea mai ușor recruta cadre și mai repede organiza colonii de muncă în aceste sectoare.

Ni se dau de multe ori militari în termen pentru a face paza și escortarea la munci a deținuților.

Acești militari sunt chemați la vatră, fiind prisos de contingent și neinstruiți. Aceștia trebuind a fi instruiți, nu avem condițiile create pentru aceasta în cadrul Direcției generale și datorită acestui fapt necesită câteva luni instruirea lor.

Pentru lichidarea acestor neajunsuri propunem ca acești militari în termen să fie instruiți fie de Ministerul Forțelor Armate, fie de Comandamentul trupelor de securitate și grăniceri, dându-ni-i gata instruiți.

Dacă nu se poate face acest lucru, să fie transformat Batalionul de lucru în Regiment de pază, acesta având misiunea de pregătire militară și de luptă a militarilor în termen ce ni se dau în fiecare an cu ocazia incorporărilor sau lășărilor la vatră.

După terminarea primei perioade de instrucție, acești militari urmează să fie detașați pe lângă unitățile noastre pentru deplasarea și paza deținuților la punctele de lucru.

LUNGU CONSTANTIN, locotenent-major.

Activitatea profesională: instructor în Serviciul Politic al DPLC (febr. 1956).

LUNGU DORMIDONT, căpitan, d.p. nr. 924 (n. 2 sept. 1927, com. Rușii Mănăstioara, jud. Suceava).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1934-1941); Liceul Comercial din Suceava (1941-1946); Școala de Contabili Coope-ratori din Câmpulung Moldovenesc (1946-1947).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție nr. 30 Grăniceri Caransebeș (nov. 1949-?).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (?-dec. 1950).

Studii politice: Școala de Cadre UTM din Câmpulung Moldovenesc (1947); Școala de Partid de șase luni (?).

Activitatea profesională: contabil la cooperativa din comuna Răușeni, județul Suceava (1948-1949); contabil la abatorul „Prodexport” din comuna Burdujeni, județul Suceava (?-nov. 1949); locțiitor politic la penitenciarul Alba Iulia (5 ian.-15 mart. 1951); instructor de partid la Biroul Evidență de Partid și UTM – Direcția Politică din DGPCM (11 apr.-1 oct. 1951); locțiitor politic la Penitenciarul Brașov (1 oct. 1951-oct. 1952); comandant la Penitenciarul Arad (oct. 1952-iul. 1953); profesor și instructor de partid și UTM la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCD, UM 0818 (15 iul. 1953-1 iun. 1954); instructor politic șef (1 aug. 1954-1 mai 1955) și locțiitor politic la Penitenciarul Văcărești (1 mai 1955-1 mai 1956); comandant la Colonia de minori Dumbrăveni (1 mai-1 sept. 1956); comandant la Colonia de minori Alexandria (1 sept. 1956-1 febr. 1957)¹. Un referat de cadre întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM pe numele ofițerului Lungu menționează faptul că la Colonia de minori Alexandria minorii sunt bătuți: „Comandantul a tolerat bătaia minorilor în colonie neluând nicio măsură asupra salariaților care mai folosesc acest principiu de a educa minorii. Ceva mai mult a bătut și el minorii chiar în fața colectivului de salariați”². Nu numai comandantul Coloniei de Minori folosea bătaia, ci și locțiitorul politic, locotenentul-major Vrabie Victor. O adresă a Serviciului Cadre din DGPCM trimisă Direcției Cadre a MAI menționa: „Se confirmă faptul că minorii sunt bătuți, prin faptul că însăși Comandantul și Locțiitorul politic (locotenentul-major Vrabie Victor – n.n.) au bătut doi minori în fața salariaților. Deasemeni minorii sunt bătuți de unii minori din Sfatul Comandanților”³. Mărturia unui elev internat în această colonie de minori este elocventă pentru a descrie starea de lucruri de la Alexandria:

Subsemnatul Tomescu C. Petre, elev în colonia de minori MAI Alexandria, cu domiciliul stabil în Ploiești str. M. Eminescu Nr. 9, internat în această colonie prin motivul: învinuit pe nedrept de complicitate de furt de buzunar, am fost internat în colonia Dumbrăveni care în luna Septembrie a.c. a fost transferată la noua colonie Alexandria. În ziua de 16.IX.1956 am fugit din colonie având motivul, că de câte ori am cerut ca să fiu dat să învăț de atâtea ori am fost luat în bațjocură de către salariați; spunându-mi-se că sunt cel mai mare bandit și criminal și pentru aceasta m-am decis ca să fug la Comitetul Central pentru a raporta situația mea și felul de comportare al unor tov. salariați față de elevi în special tov. Vulpescu (profesorul Vulpescu Alexandru, viitor comandant cu gradul de colonel al ISRM Alexandria între 1969 și 1977 – n.n.), tov. Ciocan, tov. Lt.-Major Lungu D. care a spus că dânsul este și cabinetul tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej și chiar dânsul în persoană. Înapoiat din fugă am fost băgat la izolare unde am fost ținut 4 (patru) zile nemâncat și după aceea am fost băgat în porție însă mâncare numai jumătate din rație și aia din 24 în 24 de ore neputând răbda viața mizerabilă am dormit în chiloți și cămașă timp de 7 zile pe scândura goală și pentru

1. Între anii 1952 și 1956, Colonia de minori de la Alexandria și-a schimbat sediul de patru ori, fiind mutată de la Drăghicieni la Corabia, iar apoi la Dumbrăveni și, în sfârșit, la Alexandria.
2. Documentul nedatat este semnat de șeful DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, și șeful Serviciului cadre din DGPCM, maiorul Stanciu Nicolae.
3. Adresa nr. K 1/031195 din 1 noiembrie 1956 semnată de șeful DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, și locotenentul-major Rancea Grigore.

aceasta la data de 10.X.1956 am fugit din izolare pe timp de ploaie unde după 2 ore am fost prins și adus distanță de 4 km. în pielea goală pe ploaie legat și bătut plus instrucție pe calea ferată. Ajungând cu greu la colonie am fost bătut din nou de către tov. Lt.-major Lungu timp de 3 ore cu un băț având diametrul de 30 milimetri, unde nici în momentul de față nu pot sta pe șezut căci am numai vânătăi pe majoritatea corpului. După 3 zile m-am dus la un tov. caporal cu numele de Vita Constantin care este paznic la corpul de gardă și cerându-mi carnetul UTM am fost luat la bătaie din ordinul tov. Comandant. Așa înțeleg tov. salariați numiți mai sus, felul de educație care ne dă în loc să ne educe într-un spirit comunist dâșii se poartă cu noi, la fel ca pe timpul trecut burghez-moșieresc. Aceasta îmi este declarația mea în care se găsește numai o parte din lucrurile nejuste petrecute în colonia noastră și această declarație o scriu, susțin și o semnez¹.

Deși conducerea DGPCM a solicitat pedepsirea lui Dormidont Lungu cu retrogradarea din grad și din funcție pentru abaterile sale și ale cadrelor din subordine, Direcția Cadre a MAI nu a fost de aceeași părere, cerând numai mutarea ofițerului sub comandă, nu și retrogradarea din grad :

A dovedit un slab simț de răspundere față de muncă și a tolerat subalternilor o serie de abateri fără să ia măsuri de sancționarea lor. A tolerat ca minorii să fie bătuți de cadrele din unitate, metodă pe care a folosit-o și el. Toate aceste lipsuri și abateri au dus la o slabă disciplină în rândul cadrelor și a minorilor, care se sustrag de la învățământ, fug din unitate etc. În ziua de 4.I.1957 ofițerul a fost chemat la Direcția Cadre și din discuțiile purtate cu el cât și din declarația dată recunoaște marea majoritate a lipsurilor mai sus arătate, în plus mai arată că nu suficient a fost sprijinit în munca sa de Serviciul Educări Minori din Direcția Generală a Penit. și Col. de muncă, fapt ce rezultă și din ancheta efectuată. Astfel Serv. Educări Minori a trimis ca instructor pe A.C. Nistor Valentin care pe lângă faptul că s-a ocupat de o serie de chefuri, obișnuia să bată minorii, iar față de cadre avea atitudini nejuste bruscându-i și chiar amenințându-i în fața minorilor. Asemenea metode le-a folosit și A.C. Buiciuc Petre care fiind trimis în control la această unitate bătea minorii și se ocupa de diferite chefuri (Pentru abaterile repetate, cu ocazia controalelor, a fost scos din MAI). Față de cele arătate mai sus, considerăm că nu este cazul să se ia trei măsuri deodată împotriva Lt.-Maj. Lungu Dormidont, întrucât într-o bună măsură se fac vinovați și instructorii Serv. Educatori Minori. De menționat este faptul că până la această unitate ofițerul în activitatea sa a obținut rezultate bune și chiar foarte bune. Propunem ca Lt.-Maj. Lungu Dormidont să fie retrogradat din funcția de comandant și mutat în altă unitate, fără a fi retrogradat și din grad².

Pentru conducerea defectuoasă a Coloniei de minori Alexandria, precum și pentru abaterile săvârșite de Dormidont și subordonații săi, conducerea DGPCM a hotărât retrogradarea ofițerului în funcția de ofițer de serviciu prim la Penitenciarul Aiud/formațiunea 0622 (1 febr. 1957-1 apr. 1958); locțiitor comandant pentru pază și regim la Colonia de muncă Vlădeni/formațiunea 0868 (1 apr. 1958-31 dec. 1959). Un

1. Declarația UTM-istului Tomescu C. Petre a fost dată pe 17 octombrie 1956 și se află în dosarul personal al ofițerului Lungu Dormidont.
2. Nota-raport nr. 21/2334495/1145 din 8 ianuarie 1957 a Direcției Cadre a MAI. Documentul este semnat de locotenent-colonelul Reghenstraich Lazăr, șef de Serviciu în Direcția Cadre a MAI, și locotenentul-major Anton Nicolae, șef de birou în aceeași Direcție.

referat de cadre din 1959 întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM trece în revistă perioada petrecută de Dormidont la Vlădeni :

Stăpânit de viciul beției în anturajul unor subordonați au organizat repetate chefuri. Unele urmate de scandaluri și abuzând de faptul că erau militari au procedat la arestarea unor tineri care interveneau pentru a face ordine. Așa s-a petrecut în mai multe rânduri, când cpt. Lungu împreună cu unii subalterni de teapa sa au participat la unele baluri sau reuniuni din localitatea Vlădeni. A condus mașina unității deși nu are carnet, cu care ocazie a distrus un gard al unui cetățean, a omorât un cal și a rănit grav un copil. Pentru aceste fapte, ofițerul este discutat negativ și compromis în fața locuitorilor din comuna Vlădeni. Fără aprobarea comandantului a părăsit unitatea plecând la București cu mașina unității în scop personal, însoțit de mai multe persoane civile, străine unității [...] Lipsit de spiritul răspunderii față de sarcinile încredințate, a neglijat îndeplinirea ordinelor și a atribuțiilor de serviciu. Permanent fiind exemplu negativ, ofițerul s-a compromis în fața subordonaților săi, din care cauză aceștia au comis o serie de abateri împotriva cărora cpt. Lungu nu a mai putut lua măsurile ce se impuneau. Pentru aceste abateri și pentru atitudinea sa condamnabilă față de muncă și în societate, cpt. Lungu a fost pedepsit disciplinar cu 25 zile de arest la garnizoană (în luna mai a.c. 10 zile, august 5 zile, octombrie 10 zile), iar pe linie de partid adunarea generală a hotărât sancționarea sa cu „vot de blam”, confirmată de Comitetul Raional PMR. Analizând în general activitatea cpt. Lungu Dormidont, Comitetul Raional de Partid a infirmat hotărârea adunării generale de partid și a hotărât excluderea sa din partid, hotărâre ce nu a fost confirmată de Regiunea PMR Constanța, ci s-a hotărât la 12.11.1959 trecerea sa în rândul candidaților de PMR pe timp de un an¹.

Pentru toate acestea, conducerea DGPCM a propus trecerea ofițerului în rezervă, lucru care s-a și întâmplat la 31 decembrie 1959, prin Ordinul MAI nr. 4292.

Grade succesive : sublocotenent (1950); locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954).

Pedepse : „ordin observator” pentru că a dat dovadă de nesinceritate în timpul cercetărilor față de abaterile pe care le-a comis în 1951, când a tras un foc de armă pentru intimidare și a lovit un student la o petrecere (1953); zece zile de arest la garnizoană pentru consum de băuturi alcoolice și pentru folosirea motocicletei unității în scopuri personale (1959); zece zile de arest la garnizoană pentru dezinteres în muncă și pentru că a amenințat cu pistolul un ofițer din Secția „Km. 6” a Formațiunii 0868 Vlădeni (1959); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în organizarea pazei și a instruirii subordonaților (aug. 1958).

LUPUȘOR NICOLAE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : comandant al Școlii de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 (oct. 1953).

1. Documentul este semnat de șeful DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae, și de locțiitorul directorului general pentru munca politică, maiorul Pietraru Mircea.

M

MANU NICOLAE, căpitan.

Activitatea profesională : instructor în Secția Politică a DGPCM (oct. 1958).

MARIN PAVEL MIHAI, căpitan, d.p. nr. 94 (n. 7 febr. 1908, com. Coșoveni, jud. Dolj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : fierar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; secretar al Comitetului de Partid CFR Craiova și membru în CJ Dolj al PCR (iul. 1946-mai 1947).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1918-1922) ; Școala de Controlori Economici din București (mai-iun. 1947).

Stagiul militar : Regimentul 26 Infanterie Craiova (13 febr. 1931-1 oct. 1932).

Studii politice : Școala Serală de Partid (?).

Activitatea profesională : ucenic la un atelier de fierărie din Craiova (1922-1926) ; practicant (oct. 1926-1931) și fierar la fabrica „Richard Grepel” din Craiova (1936-oct. 1938) ; muncitor-fierar la Fabrica „Brătoșanu” (viitoarea Fabrică „Dezrobirea”) din Craiova (1932-1936), la Fabrica „Semănătoarea” (oct. 1938-iun. 1941) și la Atelierele CFR Craiova (iun. 1941-1945) ; controlor economic la Serviciul de Control Economic Dolj din Direcțiunea Generală a Controlului Economic (18 iun. 1947-1 aug. 1948). Într-o fișă personală aflată în dosarul său personal la rubrica „misiuni speciale îndeplinite” se menționa faptul că în perioada în care a fost controlor economic „a luat parte la naționalizare” ; comisar-ajutor la Chestura Poliției Municipiului Craiova (1 sept. 1948-23 ian. 1949) ; comandant la Circa 1 Miliție din Craiova (23 ian.-iul. 1949) ; locțiitor politic al Miliției Județene Dolj (iul.-22 aug. 1949 și 10 febr.-mai 1950) ; președinte al Subcomisiei de Verificare nr. 16 pentru trupele MAI din Moldova de pe lângă Direcția Generală Politică a MAI (22 aug. 1949-10 febr. 1950) ; director al Direcției Regiunii 19 de Miliție Severin (mai 1950-23 iun. 1951) ; inspector în Corpul de Control al DGM (23 iun.-nov. 1951) ; șef de Birou în Direcția Cadre a MAI (nov. 1951-sept. 1952) ; șef al Direcției Regionale MAI Bârlad (13 iun. 1953) ; șeful Serviciului Cadre din DIP (13 febr. 1954, 25 mart. 1954) ; inspector prim de cadre în Serviciul Cadre din DIP (29 apr. 1954). În dosarul personal nu se găsesc

informații despre activitatea sa în funcția de șef al Secției Cadre din DIP. A fost trecut în rezervă la 31 august 1954 prin Ordinul MAI nr. 3311.

Grade succesive : plutonier-major șef (1948) ; sublocotenent (ian. 1950) ; locotenent (apr. 1950) ; căpitan (1953).

MARINESCU NICOLAE, locotenent-major.

Activitatea profesională : șef al Secției Producție din Serviciul Colonii de Muncă și Educarea Minorilor din MAI (23 apr. 1953).

MARINESCU VIOREL-PAUL¹, general-major (n. 17 febr. 1928, mun. Pitești, jud. Argeș ; d. 17 apr. 1993).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș ajustor

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC (1947) și PCR din 1955.

Studii civile : opt clase, Liceul Industrial din Pitești (1947) și Institutul de Științe Economice „V.I. Lenin” din București (1966) ; doctor.

Studii militare : Școala de Ofițeri de Infanterie din Sibiu (1949) ; Facultatea de Arme Întrunite, Academia Militară „I.V. Stalin” (sept. 1954-sept. 1957).

Studii politice : Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1965).

Activitatea profesională : pedagog la Școala de Elevi Meseriași CFR din Pitești (1946-1948) ; muncitor lăcătuș la IAR din Câmpulung Muscel, viitoarea IMS (iul. 1947-1949) ; comandant de pluton și de companie la Regimentul 1 Infanterie Craiova și la Școala de Ofițeri Infanterie Sibiu (1949-mai 1952) ; translator de limbă rusă în Direcția Cadrelor și ajutor-șef Birou la Direcția Secretariat din MFA (mai 1952-sept. 1954) ; șef de Stat-Major la Regimentul 272 Mecanizat (oct. 1957-aug. 1958) ; șef de Stat-Major al Gărzilor Muncitorești din București (aug. 1958-dec. 1960) ; șef al Statului-Major din Comandamentul Central al Gărzilor Muncitorești (dec. 1960-febr. 1961). După trecerea Gărzilor Muncitorești în subordinea MAI (febr. 1961), Marinescu a fost numit în fruntea Direcției Apărării Locale Antiaeriene din MAI (febr. 1961-oct. 1963) ; șef al DGPCM (oct. 1963-1 iun. 1966) ; șef al Direcției Trupe-Pază și Securitate din Comandamentul Trupelor MAI (1 iun. 1966-1967) ; comandant al Trupelor de Securitate (1967-1969 și 1973) ; șef al Direcției a V-a Securitate și Gardă din MI și aghiotant-șef al președintelui RSR (1975) ; șeful Direcției Organizare-Mobilizare din MI (dec. 1977-mart. 1978) ; ambasador în RPD Coreeană (5 aug. 1978-16 mart. 1982).

Paul Marinescu este și autorul câtorva cărți de specialitate militară. În lucrarea *Acțiunile de luptă ale Gărzilor Patriotice* (cu o prefață de general-locotenent Vasile

1. Florica Dobre (coord.), *Securitatea. Structuri-cadre. Obiective și metode*, vol. I : 1948-1967, Editura Enciclopedică, București, 2006, pp. 210, 254-257.

Milea)¹, doctorul Marinescu menționa *faptele de arme* ale formațiunilor de luptă patriotice (precursoarea Gărzilor Patriotice, înființate la 5 septembrie 1968 prin Decretul nr. 765):

În primii ani după eliberare au continuat să existe și să-și desfășoare activitatea formațiunile de luptă patriotice sub conducerea Partidului Comunist Român. Ele au avut un aport de seamă la dejucarea acțiunilor represive ale reacțiunii (formațiunile represive paramilitarizate – „gărzile Maniu” în Transilvania), la alungarea primarilor și prefecților burghezi, la garantarea și apărarea cuceririlor reformei agrare. De asemenea, în campania electorală din anul 1946, formațiunile de luptă patriotice au fost mobilizate de partid pentru împiedicarea acțiunilor subversive ale burgheziei, cât și pentru desfășurarea alegerilor în condiții de deplină legalitate. Apoi la înfăptuirea actului istoric al izgonirii monarhiei și-au adus contribuția și formațiunile de luptă patriotice, în cadrul măsurilor de prevenire a împotrivirii burgheziei.

MATEI RADU IOAN, căpitan, d.p. nr. 3434 (n. 2 mai 1904, com. Oprelu, jud. Olt; d. 1982).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țaran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947; președinte al Comitetului Sindical al Salariaților Civili MAI din Penitenciarul Văcărești (1961-1963).

Studii civile: cinci clase în comuna natală (1911-1916); Liceul „Radu Greceanu” din Slatina (1931-1936).

Stagiul militar: Regimentul 3 Dorobanți Slatina (1 mart. 1926-oct. 1927). Concentrat la aceeași unitate (sept.-nov. 1939, mart.-nov. 1940 și ian.-mart. 1942).

Studii politice: Școala Serală de Partid de pe lângă Organizația PCR a Sectorului 2 Negru (febr.-apr. 1946); curs de lectori la Universitatea de Partid „Ștefan Gheorghiu” (mai 1946).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (iun. 1916-iun. 1921); funcționar (impiegat de birou și ajutor grefier) la Tribunalul Slatina (mai 1922-mart. 1926 și oct. 1927-apr. 1937); funcționar (ajutor grefier) la Curtea de Apel Craiova (oct. 1937-sept. 1939); funcționar (grefier) la Curtea de Apel București (sept. 1939-apr. 1949); șef de Birou la Direcția Controlul Străinilor și Pașapoartelor din DGM (apr. 1949-1 iul. 1951); șef de Birou în Direcția Administrativă din DGM (1 iul. 1951-mai 1952); comandant la Școala de Miliție Dudești-Cioplea din cadrul Direcției Administrative a DGM (apr. 1952-febr. 1953); loțiitor al șefului Secției Evidență Deținuți din Serviciul Penitenciare din MAI (febr.-oct. 1953); loțiitor al șefului Serviciului Evidență Deținuți din DIP, UM 0618 București (oct. 1953-sept. 1954); șeful Secției Clasă și Folosirea Brațelor de Muncă din Serviciul Evidență Deținuți al DPLC (sept. 1954-1956); ofițer controlor în Serviciul Inspecții din

1. *Acțiunile de luptă ale Gărzilor Patriotice*, General-maior dr. Paul Marinescu, Editura Militară, București, 1975, p. 45.

DGPCM (1956-1958); locțiitor comandant pentru Spate la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868 (1958-mart. 1960). A fost trecut în rezervă în primăvara anului 1960 pentru depășirea limitei de vârstă; angajat civil în MAI în funcțiile de lucrător principal la Serviciul Evidență Deținuți din DGPCM (1 aug.-oct. 1960); lucrător pentru evidența deținuților la Penitenciarul Văcărești (1 iul. 1961-1 iun. 1963) și funcționar principal la Biroul Cereri și Reclamații din Secția Secretariat a DGPCM (1 iun. 1963-15 febr. 1964); salariat la IAPL Restaurante-cantine din București (1964-?).

Grade succesive: sublocotenent (1949); locotenent (1951); locotenent-major (1952); căpitan (1954); maior (1958).

Pedepse: cinci zile de arest la domiciliu pentru evadarea deținutului Blaga P. Alexandru din formațiunea 0868 Vlădeni (1958); trei zile de arest la garnizoană pentru că a ordonat să i se execute niște activități în scopuri personale, în timp ce efectua un control la formațiunea 0637 Ișalnița (1958).

MECU M. IOSIF, maior, d.p. nr. 3772 (n. 6 mart. 1917, mun. Pitești, jud. Argeș; d. 1991).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946; activist de partid și lector la Școala Țărănească de Partid din Beiuș (1949); activist în Sindicatul CFR Oradea (1947-1949).

Studii civile: Școala Primară nr. 3 din Pitești (1924-1929); Școala Comercială Elementară din Pitești (1929-1933); Școala Superioară de Comerț din Pitești (1934-1939).

Stagiul militar: Regimentul 2 Cavalerie Călărași. A participat cu unitatea sa la luptele de pe frontul de est (a ajuns până în Stepa Calmucă) și de vest (a ajuns până în Cehoslovacia). Până la sfârșitul războiului a mai trecut și prin Regimentul 7 Grăniceri Alba Iulia (oct.-nov. 1940 și mai 1941-iun. 1942, iul. 1945).

Studii militare: Școala de Ofițeri de Rezervă Cavalerie din Sibiu (nov. 1940-mai 1941).

Studii politice: Școala Medie de Partid de trei luni din Oradea (1948); Universitatea Serală de Partid de pe lângă Comitetul Regional Oradea al PMR (1951-1953).

Activitatea profesională: vânzător de alune la berăria „Stoica” din Pitești (1928-1929); băiat de prăvălie la magazinul de coloniale „Anton Pelinescu” din Pitești (1932-1934); muncitor necalificat la magazia de mărfuri a Fabricii de Textile din comuna Cavana, jud. Argeș (apr.-sept. 1934); lucrător, temporar șef de echipă, impiegat de birou și ajutor-contabil la Secția LS CFR, linia Bumbesti-Livezeni (iul. 1939-aug. 1940); contabil la CFR Oradea (iul. 1945-1947); director al Sfatului Cultural Județean Bihor (mart.-mai 1949); șeful Secției Presă și Propagandă din Comitetul Provizoriu Județean Bihor (mai 1949-1950); contabil principal la Secția Prevederi Sociale din Sfatul Popular al Regiunii Bihor (oct. 1950-apr. 1953); ofițer inferior de administrație la Serviciul Administrație și Gospodărire din Direcția Regională MAI Oradea – UM 0931 Oradea (1 apr. 1953-1 ian. 1954); șef al Biroului

Cultural-Educativ (1 ian.-mart. 1954) și locțiitor politic la Penitenciarul Aiud/formațiunea 0622 (1 mart. 1954-apr. 1955); ofițer la Direcția Aprovizionării Militare Oradea din DGT – MAI (apr. 1955-1956); locțiitor politic la Penitenciarul Văcărești (1 mai 1956-mai 1959); locțiitor politic la Colonia de Muncă Rahova/formațiunea 0964 București (mai 1959-1 febr. 1960).

După desființarea formațiunii 0964 București, a fost numit în funcția de locțiitor politic la Colonia de Muncă Periprava/formațiunea 0830 (febr. 1960-iul. 1961); director al Coloniei de Minori Alexandria (1 sept. 1961-1 aug. 1962). În 1962, Direcția Cadre a MAI a primit prin Direcția Secretariat a MAI o sesizare de la Stănescu Marcel, angajat civil la Colonia de Minori Alexandria, în care erau prezentate mai multe abateri ale maiorului Mecu Iosif. Conducerea DGPCM a trimis un control la Alexandria pentru a verifica veridicitatea sesizării. Rezultatele controlului au fost trimise conducerii MAI. Ca urmare, Secția a V-a din Direcția Cadre a MAI a elaborat o notă-raport în care se menționa:

În ultimele două săptămâni au fost descoperiți 6 minori care practicau homosexualitatea. Aceste cazuri au devenit mai frecvente și pentru faptul că nu li s-a făcut copiilor o educație corespunzătoare în acest sens. Acești 6 minori, ce au fost depistați că practică homosexualitatea, au fost plimbați prin colonie cu o tăbliță pe care scria: „Aceștia practică inversiunea sexuală. Rușine lor”, metodă greșită după părerea noastră în combaterea acestor vicii [...]. Dând dovadă de atitudine pătimășă și lipsă de principialitate, maiorul Mecu Iosif jignește cadrele, le brusciază, iar împotriva unora ia măsuri abuzive (îndeosebi împotriva acelor care îi arată lipsurile)¹.

La scurt timp după elaborarea acestui document, Iosif Mecu a fost scos din funcția de comandant al Coloniei de Minori Alexandria și mutat în aparatul central din DGPCM în funcția de ofițer inspector principal la Serviciul Pază și Regim (1 oct. 1962-apr. 1966); șef de secție la Penitenciarul Văcărești (apr. 1966-ian. 1967); locțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Poarta Albă (ian. 1967-15 oct. 1969). Într-o notă-raport din 1969 referitoare la activitatea locotenent-colonelului Mecu Iosif adresată ministrului Afacerilor Interne Cornel Onescu, șeful DGPCM, colonelul Dirzu Gheorghe, declara:

În această perioadă, timp de aproape un an, până în februarie 1969, locot.-colonel Mecu Iosif a ținut locul la comanda unității, titularul fiind spitalizat și internat în sanatoriu necesitând un tratament mai îndelungat pentru afecțiuni pulmonare. Recentul control efectuat de un colectiv de lucrători din Direcția generală a penitenciarelor a relevat în concluzie o situație îngrijorătoare ce s-a creat în cadrul Penitenciarului Poarta Albă în cea mai mare măsură datorată lipsei de competență și a unor practici și metode neregulate adoptate de ofițer sau îngăduite de acesta. Astfel, ca urmare a ignorării normelor de separațiune a deținuților, a folosirii lor judicioase la muncă,

1. „Notă-raport privind pe maiorul Mecu Iosif, comandantul Coloniei de minori Alexandria, din Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă”, din 1 iunie 1962. Documentul este elaborat de Secția a V-a din Direcția Cadre a MAI și poartă semnătura șefului acestei secții, maiorul de Securitate Ion Pârvulescu, și a altor doi ofițeri de Securitate din aceeași secție, Miu Traian și Bocăneală Constantin.

lipsa de supraveghere a acestora, a dus la grave încălcări. Mai mult în unele sectoare, din dispoziția locot.-colonel Mecu Iosif, au fost înlocuite cadrele penitenciarului și au fost puși să coordoneze activitatea interioară diferiți deținuți, fără niciun fel de control. Aceasta a creat posibilitatea ca deținuții să stabilească legături între ei, să comercializeze obiecte și alimente, să practice jocuri de noroc, să fure, să se întroneze în rândul lor principiul celui mai tare și să se practice inversiuni sexuale [...]. Și în rândul deținuților s-au înregistrat peste 400 de abateri ca : refuz de hrană și de a ieși la muncă, neexecutare de ordine, furturi, legături între deținuți, insulta cadrelor, culminând în prima parte a acestui an cu două acțiuni de răzvrătire și o evadare a doi deținuți, iar în prezent reflectându-se în nerealizarea sarcinilor economice. Locot.-colonel Mecu Iosif, în calitate de președinte al comisiei de punere în libertate condiționată, s-a achitat formal de această îndatorire, constatându-se cu prilejul controlului 97 de cazuri în care deținuții au fost luați în discuție cu întârziere între 10-90 zile.

Trei dintre cei nouă frați ai săi, Mecu Nicolae, Mecu Marin și Mecu Constantin, au fost, în anii '50, ofițeri MAI. A fost trecut în rezervă la 15 octombrie 1969 prin Ordinul MAI nr. 1683.

Grade succesive : sublocotenent-r (1943) ; locotenent-r (1945) ; locotenent-major (1953) ; căpitan (1956) ; maior (1959) ; locotenent-colonel (?).

Decorații : medalia sovietică „Victoria” (1945) ; medalia „Bărbăție și credință” (1945) ; medalia „Serviciul credincios” (1945) ; medalia „Coroana României”, clasa a V-a (1945).

Pedepse : „observare scrisă” pentru că în ziua de 1 octombrie 1959 l-a îmbrâncit pe soldatul Dumitrescu V. Mari pe terenul nr. 3 Dinamo București (1959) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de organizare și preocupare în muncă (1962) ; „muștrare scrisă” pentru neexecutarea la timp a ordinelor (1965).

MESAROȘ CONSTANTIN, maior (n. 1928).

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946.

Activitatea profesională : șeful Secției Organizare Instrucțaj a Direcției Politice din DGPCUM (25 dec. 1951) ; șeful Biroului Penitenciare din Direcția Regională MAI Cluj (mart., 27 mai 1953) ; comandant la Penitenciarul Cluj (1954).

MICU ANDREI, maior.

Activitatea profesională : șeful Secției Cadre Politice din Direcția Politică a DGPCUM (5 apr., iul. 1951).

MICUȚ MARIA GHEORGHE, maior, d.p. nr. 3792 (n. 7 iul. 1928, com. Holbav, jud. Brașov),

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : miner necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; în iunie 1945 a fost scos din producție și numit activist la Județeană PCR Brașov,

îndeplinind mai multe funcții ca: instructor cu agitația și propaganda, instructor UTM pe plasă și secretar PCR de plasă (1945-1950). Un referat de cadre întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM menționează activitatea de ilegalist a viitorului ofițer: „Pentru activitatea sa curajoasă în mișcarea muncitorească și pentru acțiunile întreprinse împotriva patronilor, în perioada 1944-1945 sub diverse pretexte înscenate de foștii proprietari ai minei, a fost arestat de mai multe ori, iar de la începutul anului 1945 condamnat la 1 an închisoare corecțională pentru port ilegal de armă. La intervenția Comitetului Central al PCR (de fapt organele locale de partid au intervenit în acest caz – n.n.) a fost pus în libertate”¹.

Studii civile: patru clase (1937-1941); trei clase (1944-1947); liceul cu diplomă de bacalaureat (1966).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție Securitate nr. 4 Dorohoi (mai 1950-?).

Studii militare: Școala de Ofițeri Combatanți de Securitate nr. 2 din Radna, Arad, și Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (1950-9 mai 1952).

Studii politice: Școala Medie de Partid din Brașov (1949); cursul seral de partid cu durată de șase luni (1949); Școala de Partid de un an de pe lângă Regiunea PMR Ploiești (1959); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Cabinetul de Partid al Comitetului Raional Sighișoara (?-iun. 1964).

Activitatea profesională: la vârsta de 6 ani, Micuț a fost dat ca „argat la mai mulți chiaburi” din comuna natală (1934-1941); muncitor zilier la Carbonifera „1 Mai” Codlea (1941-1942) și la Întreprinderea Carboniferă „Concordia” (1942-1945); comandant de pluton pionieri la Batalionul 3 de Securitate Brașov (1952); șef al Biroului Documente Secrete al Regimentului 1 Securitate (28 nov. 1952-ian. 1954); ajutor principal la Secția Cadre a Statului-Major al DTOP (ian. 1954-apr. 1956); șef al Biroului Evidență Cadre² și șef de gardă la Batalionul 2 Pază Făgăraș din Regimentul 12 Pază (apr. 1956-1 febr. 1958). În februarie 1958 a fost mutat, la cerere, în funcția de inspector prim de cadre la Serviciul Cadre din DGPCM. Pentru „rezultate bune obținute în munca profesională și politică”, a fost promovat în august 1958 în funcția de locțiitor politic la Penitenciarul Târgșor (1 aug. 1958-1 iun. 1961);

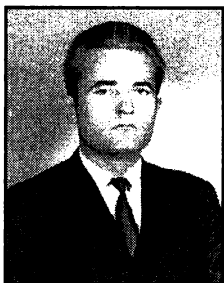
1. Referatul este semnat de directorul general al DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, locțiitorul general pentru munca politică, maiorul Pietraru Mircea și șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae. Documentul este nedatat, ff. 3-5.
2. În foaia de notare pe anul 1957, comandantul Regimentului 12 Pază, locotenent-colonelul Boscu Iacob, scria: „Ofițerul a îndeplinit funcția de ofițer cu evidența cadrelor în Regiment până în luna septembrie 1957 când a fost retrogradat din funcție datorită abaterilor grave ce le-a avut. În funcția de ofițer cu evidența cadrelor s-a comportat bine; în îndeplinirea funcției nu s-a constatat abateri. Datorită rezultatelor foarte bune obținute în anul 1956 și începutul anului 1957, ofițerul a devenit îngâmfat, a început să-și neglijeze unele îndatoriri de serviciu, începând să vină în stare de ebrietate la serviciu. Comportarea sa în afara serviciului a lăsat de dorit. Toate problemele au culminat cu comportarea total indisciplinată în fața Tov. Adjunct al MAI (Boscu se referea la generalul-maior Ioan Șerb. La 30 septembrie 1971, Șerb a fost retrogradat la gradul de soldat, trecut în rezervă, iar ulterior a fost condamnat la 7 ani de închisoare pentru spionaj în favoarea URSS. La data arestării, Șerb avea gradul de general-locotenent și funcția de prim-adjunct al șefului Comandamentului Infanteriei și Tancurilor – n.n.). Ofițerul în stare de ebrietate a fost retrogradat din funcție, apreciindu-se că nu mai poate îndeplini acest rol, unde se cere multă principialitate și exemplu personal”.

locțiitor politic la Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 (1 iun. 1961-oct. 1962); comandant la Penitenciarul Dumbrăveni (1 nov. 1962-1969).

Grade succesive: locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1958); maior (1963); locotenent-colonel (1968).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1961); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste” (1962); Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat” (1963).

Pedepse: „muștrare severă prin ordin” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1964); „muștrare severă prin ordin” pentru că a fost surprins în București la restaurantele „Cișmigiu” și „Continental” în compania unor prostituate (1967); cinci zile de arest la domiciliu pentru că a intrat în casa unui subofițer în timp ce acesta era la serviciu, iar soția sa acasă (1963); „observare” pentru dezordine și murdărie în camerele de deținere, dezorganizare la punctul de lucru „Roza Daneș”, ordine interioară slabă (1963).

MIHAI GHEORGHE VASILE, general de brigadă, d.p. nr. 5200 (n. 8 oct. 1938, com. Fulga de Jos, jud. Prahova).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran cu gospodărie mijlocie.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1953 și PCR din 1969.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1946-1953); Școala Medie Mixtă nr. 3 din Ploiești (24 nov. 1953-15 iun. 1957); Școala de Aviație Sportivă AVSAP de la Strejnic (1957);

Facultatea de Drept, Universitatea din București (1969-1974). Diploma de stat a obținut-o în iunie 1976; curs postuniversitar de criminologie la Facultatea de Drept, Universitatea din București (1982-1983).

Stagiul militar: Brigada de Grăniceri Turnu Severin – UM 0194 Turnu Severin (17 nov.-dec. 1957).

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri Activi nr. 4 MAI din Oradea – UM 0102 (dec. 1957-1 iul. 1960); curs pentru comandanți de batalioane, specialitatea infanterie, la UM 01041 Făgăraș (9 dec. 1968-10 aug. 1969); curs de perfecționare pentru locțiitori de comandanți pentru pază și regim, profil Penitenciare la UM 900 – Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975); curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare București (15 oct.-13 nov. 1986).

Studii politice: Universitatea de Politică și de Conducere (?).

Activitatea profesională: ofițer-inspector la Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 iul.-1 nov. 1960); comandant de pluton la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (25 nov. 1960-1 febr. 1961); comandant de pluton la Centrul de Instrucție și Operație Miliție Orăștie, UM 0117 Orăștie, DGM (1 febr. 1961-1 dec. 1964). Odată cu desființarea CIOM Orăștie în decembrie 1964, Mihai Vasile a fost numit în aceeași funcție la Secția Școală de Perfecționare a Subofițerilor de Penitenciare de la Jilava (1 ian. 1965-1 dec. 1965); șef de cabinet al directorului general al DGPCM (1 dec. 1965-1 iun. 1966). În vara anului 1966 a fost mutat la Direcția Pază și Regim, unde

a îndeplinit următoarele funcții : ofițer-inspector principal (1 iun. 1966-1 apr. 1968), ofițer-instructor I și II pază (1 apr. 1968-1 febr. 1970), șef al Secției Pază (1 febr. 1970-1 febr. 1972) și adjunct al șefului Serviciului Pază și Regim din DGP (1 febr. 1972-1 aug. 1973); ofițer specialist principal III în Direcția Pază și Regim din DGP (1 aug. 1973-1977) și în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1977-31 oct. 1983); comandant la Penitenciarul Galați (31 oct. 1983-15 mai 1987). Din cauza evadării a doi deținuți din Penitenciarul Galați, a fost retrogradat în funcția de ofițer instructor I de cadre la Penitenciarul de Tineri Jilava (15 mai-1 iul. 1987); profesor I la Cursul de Perfecționare a Ofițerilor de Penitenciare București (1 iul. 1987-15 mart. 1990); ofițer specialist principal III în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (15 mart.-1 iul. 1990); șeful Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 iul.-1 dec. 1990); locțiitor al șefului DGP (12 dec. 1990-13 nov. 1995). A fost trecut în rezervă la 13 noiembrie 1995 prin Decretul Prezidențial nr. 355.

Grade succesive : locotenent (1960); locotenent-major (1963); căpitan (1968); maior (1974); locotenent-colonel (1980); colonel (1987); general de brigadă (1995).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1963); medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1970); medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1975), a II-a (1981) și clasa I (1986).

Pedepse : două zile de arest la garnizoană pentru că a plecat în oraș fără aprobarea comandantului (1961); trei zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru superficialitate în executarea ordinului (1975); „muștrare scrisă” pentru că nu a verificat modul de aplicare a tuturor măsurilor de prevenire a incendiilor (1984).

MIHALCEA GHEORGHE CHIRIȚĂ, angajat civil.

Activitatea profesională : economist principal (prestări servicii) în Serviciul Financiar – CFI din DGPCM (1 mai 1960).

MIHĂESCU D. DUMITRU, locotenent-colonel, d.p. nr. 2974 (n. 1 nov. 1899, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : ajustor mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945; activist și șef al Sectorului Aprovizionare-Cooperație din Secția Economică a Uniunii CFR (1946-aug. 1948); activist la Secția Economică (aug. 1948-1951) și șef al Sectorului Salarizare din Confederația Generală a Muncii – CGM (1951-febr. 1953).

Studii civile : patru clase (1907-1911); două clase la Școala de Ucenici de pe lângă Atelierele CFR București (1914-1916); curs seral la Școala de Electricieni și Mecanici condusă de Dimitrie Leonida (1919-1920); Școala Tehnică de Maiștri de pe lângă Direcția Atelierele CFR București¹ (1930-1932).

1. În 1947, după ce a dat câteva examene de diferențe la mai multe materii, a fost declarat absolvent al Liceului Industrial nr. 2 din București.

Stagiul militar : Regimentul 23 Infanterie Călărași Ialomița (1923-1924).

Studii politice : Școala de Cadre de trei luni de pe lângă Sectorul de Partid CFR (1946); Școala de Cadre Sindicale de două luni a Uniunii CFR (1946); Școala Superioară Sindicală „I.C. Frimu” de pe lângă CGM (1951-1952).

Activitatea profesională : ucenic la fabrica de cărămidă „Hagi Tudorache” (1911-1912) și la atelierul maistrului-lăcătuș Fleișer de pe Calea Griviței nr. 154 (1912-1914); mecanic de automobile la garajele „Leonida” din București (1916-1918); ajustor trasator, șef de Birou Tehnic, maestru și controlor la Atelierele CFR București Nord și Direcția Atelierele CFR (1918-1923 și 1924-1946); șef al Serviciului Inspecții din MAI (18 sept. 1952-28 iul. 1953); șef al Serviciului Producție din DLCM (aug.-dec. 1953); loțiitor pentru Producție și Spate al șefului DLCM (dec. 1953-30 nov. 1954). Un referat de cadre întocmit de Direcția Cadre a MAI menționa :

În activitatea sa l-a caracterizat însă stilul funcționăresc în muncă de a conduce din birou și fuga de controlul și îndrumarea muncii concrete în baza ordinelor și a planurilor de muncă, lăsând sectoarele de care răspunde să meargă de la sine și la voia șefilor serviciilor respective. Așa se explică necunoașterea stării reale a felului cum se aplică ordinul nr. 20, personal afirmând că nu știe dacă s-au făcut economii în unele sectoare de producție, cum este textil și pielărie. Deasemeni nu s-a interesat de cunoașterea tuturor cauzelor reale pentru care nu îndeplinesc planurile de producție, susținând ceace spuneau subalternii și care în fond a dus la demobilizare și nefolosirea capacității utilajului existent. Astfel se susținea că nu au brațe de muncă, că nu au beneficiari unde să plaseze produsele sau că nu sunt tehnicieni care să îndrumeze și să coordoneze munca practică în formațiuni. Considerăm că toate acestea puteau fi lichidate la timp printr-o mai intensă preocupare a loțiitorului șefului direcției. Nu a fost îndrumată continuu și în mod organizat munca sectorului activ., în baza principalelor obiective ale direcției pentru sprijinirea muncii operative ca urmare a acestei rupturi s-au creat stocuri de materiale la unele unități cum este Aiud și Gherla, iar în unele unități sa dus lipsă. Comoditatea ce-l stăpânește și spiritul de autoconservare l-au făcut ca nici în formațiuni să nu facă deplasări, iar în cele trei controale pe care le-a efectuat din ordin, au dovedit lipsă de simț al răspunderii întrucât nu a dat sprijinul necesar comandanților în aplicarea ordinelor, mărginindu-se la o informare fugitivă asupra unor probleme. De menționat este că nici nu ar putea sprijini prea mult în unele probleme, cum este paza, evidența, întrucât este nepregătit profesional. Prin falsa combativitate și demagogia ce o face în ședințele profesionale și de partid și-a ascuns propriile sale lipsuri și ale sectoarelor de care răspunde. De ex. în serviciul activ. nu s-a ținut ședințe de analiza muncii timp de șapte luni, că în serviciul producție nu s-a luat atitudine față de elementele afaceriste care s-au pretat la lucruri necinstite prin legăturile ce le au diverși beneficiari, chiulul ce se trage de unii tehnicieni care practic nu aveau ce lucra și nici nu erau trimiși în formațiuni pentru îndrumarea producției [...]. Locot.-colonel Mihăescu Dumitru are pregătire tehnică și administrativ-financiară, lucru care l-a ajutat să cuprindă scriptic munca. Însă prin felul său de a munci din birou, fuga de controlul muncii practice, comoditatea și indolența ce-l caracterizează au făcut să nu conducă munca sectoarelor de care răspunde, iar lipsurile să nu fie analizate și lichidate la timp. Față de munca proastă dusă, atitudinea din trecut și restrângerea schemei DLCM, propunem trecerea în rezervă a Locot.-Col. Mihăescu Dumitru¹.

1. Documentul este datat 4 septembrie 1954 și e semnat de doi ofițeri de Securitate din Direcția Cadre a MAI : căpitanul Nicolae State, șef de Serviciu, și locotenent-major N. Anton, șeful Biroului II.

A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1954 prin Ordinul MAI nr. 4306.

Grade succesive: locotenent-colonel (1952).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană (1954).

MIHĂESCU GHEORGHE FLOREA, locotenent-colonel (n. 14 sept. 1924, satul Amărăștii de Sus, com. Zvorșca, jud. Dolj; d. 1974).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran cu gospodărie mijlocie.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: secretar al Comitetului UTC din comuna natală (febr.-mart. 1945) și secretar al Comitetului UTC din plasa Adamclisi (mart.-iun. 1945); secretar al Organizației de Bază PCR din Comisariatul de Poliție Medgidia (1946). În 1949 a fost exclus din PMR pe motiv că ar fi avut „legături cu elementele dușmănoase”, dar și pentru faptul că socrul său era categorisit chiabur. Reprimit în partid în 1963, va fi ales doi ani mai târziu membru în Comitetul Comunal Chilia Veche al PCR (organ de conducere constituit în noiembrie 1965).

Studii civile: patru clase în comuna Valea Rea, județul Constanța (?-1934); patru clase la Liceul Teoretic din Constanța (1935-1939). Din cauza greutăților familiale, între anii 1939 și 1942 nu a continuat liceul cu frecvență, ci a urmat în particular clasele a V-a și a VI-a.

Stagiul militar: Școala de Subofițeri de Rezervă de la Arad, Dorohoi, Turnu Severin și Regimentul 40 Infanterie Medgidia (1943-1945). A luat parte la luptele împotriva germanilor din Ardeal. În iarna 1944-1945 a dezertat împreună cu alți cinci soldați, însă nu a fost deferit justiției militare, deoarece a fost eliberat de ostașii sovietici.

Activitatea profesională: învățător suplinitor în comuna Valea Rea, județul Constanța (1945); în vara anului 1945 a fost chemat de Județana PCR Constanța pentru a pregăti înlocuirea „elementelor vechi” din cadrul poliției, fiind numit comisar-ajutor și dându-i-se în primire Brigada Specială din cadrul Biroului Siguranței, Chestura de Poliție Constanța (iun.-dec. 1945); șeful Comisariatului de Poliție Medgidia (dec. 1945-nov. 1946). În noaptea de 21/22 septembrie 1946, Mihăescu a fost agresat în timpul serviciului (a vrut să închidă o cârciumă care rămăsese deschisă peste ora regulamentară) de niște cetățeni turci din Medgidia aflați în stare de ebrietate. Vrând să se apere și să-i intimideze, a scos pistolul, care s-a descărcat accidental într-un adolescent de 17 ani (Muradasân M. Nasan), acesta decedând pe loc. Mihăescu a fost condamnat de Tribunalul Constanța la un an de închisoare corecțională cu suspendarea pedepsei (sentința a fost dată la 3 mai 1947). Această pedeapsă blândă a fost dată ca urmare a intervenției lui Gheorghe Stoica, secretar al Județenei PCR Constanța. Datorită faptului că la alegerile din noiembrie 1946 a colaborat foarte bine cu organele locale de partid din zona Hârșova, a fost avansat în funcția de șef al Comisariatului de Poliție Constanța port¹ (nov. 1946-mart. 1947). În martie 1947 a

1. În această perioadă lucra și la Biroul Siguranței din Chestura de Poliție Constanța.

fost suspendat din funcție pentru a fi trimis în justiție. Într-o notă autobiografică scrisă la 2 august 1954, Mihăescu descria revenirea sa în următoarea funcție (care a avut loc în vara anului 1947): „Datorită muncii depuse, la 15 iulie 1947 am fost ales în Inspectoratul de Siguranță (Inspectoratul Regional de Siguranță Constanța – n.n.) și mi s-a încredințat conducerea problemelor Legionare și Maniste. Cu această ocazie mi s-au dat în primire dosarele legionarilor și ai PNT-îștilor. Lunar sau periodic eram obligați prin informatori să punem la dosarul fiecărui legionar câte o notă informativă de felul cum se manifestă și cum se comportă”.

Odată cu înființarea DGSP (1948), a fost numit conducător al anchetelor în problema „L” (legionară) la Direcția Regională a Securității Poporului Constanța¹, însă după câteva luni (la 20 martie 1949) va fi scos din Securitate, fiind acuzat că a pierdut intenționat dosarul de suspect legionar al numitului Cucali Gheorghe (unul dintre conducătorii unei organizații „subversive” din zona Dobrogei) și că „a avut legături cu elementele dușmănoase”. Ancheta internă a organelor de Securitate nu a reușit să stabilească cine a fost responsabil pentru pierderea dosarului. Un referat de cadre din 1955, întocmit de Direcția Cadre a MAI pe numele căpitanului Mihăescu, menționa și alte cauze care au stat la baza îndepărtării sale din Securitate :

Pe baza unei note atașată la dosarul legionarului Nicolau Vladimir (fost judecător) de către ofițer din ordinul șefului său, cpt. Șerbănescu, notă din care reieșea că legionarul nu se manifestă dușmănos și nu ar fi periculos ; lt.-colonel Câmpeanu șeful regiunii MAI Constanța din acea perioadă a bănuir de complicitate pe ambii ofițeri și i-a propus pentru scoatere, propunere aprobată în aprilie 1949. Pentru acest motiv, cât și pentru omorul din imprudență din 1946, locot. Mihăescu a fost exclus din partid la verificare în noiembrie 1949².

A fost numit responsabil al Sectorului Cadre la COMCAR Constanța (mai 1949-iun. 1950). În iunie 1950 a fost rechemat în MAI ca angajat civil al Întreprinderii Economice de Stat „Muncă exterioară” Constanța și numit responsabil al Biroului Evidență la Colonia de Muncă nr. 2, Poarta Albă (12 iun. 1950-1 iul. 1951) ; locțiitor comandant (1 iul.-1 nov. 1951) și comandant (1 nov. 1951-apr. 1952) la Colonia de Muncă Valea Neagă-Peninsula ; director al Gospodăriei Agricole de Stat MAI „23 August” Chilia Veche și șef al Centrului de Coordonare a Coloniilor de muncă din Delta Dunării (Chilia Veche, Tătaru și Periprava) cu sediul la Chilia Veche³ (mai

1. Într-o foaie calificativă din 1948, întocmită de DRSP Constanța pe numele locotenentului de Securitate Mihăescu Florea, se scria : „S-a distins în operațiunile represive pe teren [...]. Îi cam place băutura, puțin afemeiat și caută comodități în muncă [...] În cursul acestui an nu a fost pedepsit, însă a fost pedepsit în 1947 cu «mustrare disciplinară» la Comisariatul-Port, pentru sinucidere prin imprudență. Îl caracterizăm mediocru”. Documentul este semnat de directorul DRSP Constanța, locotenent-colonelul C. Câmpeanu, și subdirectorul DRSP Constanța, căpitanul Nicolae Doicaru.
2. Documentul este semnat de șeful Direcției Cadre din MAI, generalul-maior Demeter Alexandru, și de maiorul M. Mateescu, șef de Serviciu în aceeași Direcție.
3. La începutul anilor '50, această mare Colonie de Muncă a purtat indicativul formațiunea 0963 Chilia Veche. La 1 noiembrie 1954, prin Ordinul MAI nr. 257 din 25 octombrie 1954, formațiunea 0963 Chilia Veche a fost desființată, fiind anulat și indicativul său numeric.

1952-oct. 1954); deputat și membru în Comitetul Executiv al Sfatului Popular Comunal Chilia Veche (1953-1954). În octombrie 1954, cu prilejul trecerii Gospodăriei Agricole de Stat MAI „23 August” Chilia Veche la Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Mihăescu a fost mutat în aparatul central al DPLC în funcția de inspector la Serviciul Inspecției (oct. 1954-mart. 1955); șef Serviciu și comandant cu delegație la Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (mart. 1955-2 ian. 1956).

În primăvara anului 1955, Dunărea a crescut foarte mult, afectând 80% din terenurile Bălții Brăilei și amenințând chiar cu inundarea sediilor secțiilor formațiunii 0957 Dăeni. Din această cauză, la 18 aprilie 1955 a început evacuarea tuturor cadrelor și animalelor din unitate. La această operațiune, proaspătul comandant al formațiunii a avut o contribuție importantă, deși la acea dată dispunea de un singur vapor și un automobil. Absența liniilor telefonice din unele secții (distanțele dintre anumite secții erau de zeci de kilometri) a îngreunat operațiunile de evacuare. Revine în funcția de director al Gospodăriei Agricole de Stat „23 August” Chilia Veche după ce Ministerul Agriculturii și Silviculturii¹ a cedat MAI (după mai puțin de un an) întreaga gospodărie agricolă² (2 ian. 1956-1 nov. 1959). Din cauza unor lipsuri în munca de conducere (tărgănarea unor lucrări, lipsa pieselor de schimb necesare utilajelor agricole, superficialitate în muncă), a fost retrogradat în funcția de șef al Secției „Periş” din Penitenciarul Văcărești (15 dec. 1959-ian. 1960). După două luni de zile va reveni în fruntea Gospodăriei Agricole de Stat MAI Chilia Veche (ian. 1960-1 ian. 1966). În 1965, unitatea sa a fost declarată unitate frunțașă, producția globală a gospodăriei din acel an fiind realizată în proporție de 120%. La 1 ianuarie 1966, ca urmare a trecerii Gospodăriei Agricole MAI Chilia Veche de la MAI la Trustul Central GOSTAT³, Mihăescu a fost pus la dispoziția DGPCM și ulterior numit în funcția de comandant al Coloniei de Muncă Chilia Veche/formațiunea 0600 (mart. 1966-1967); șef al Serviciului Inspecției din DGP (1967-1968).

Grade succesive: locotenent (1 sept. 1948); locotenent-major (1 iul. 1951); căpitan (1954); maior (1959); locotenent-colonel (1965).

1. În ianuarie 1956, printr-un Decret al Prezidiului MAN, Ministerul Agriculturii și Silviculturii a fost reorganizat, creându-se trei ministere: Ministerul Agriculturii, Ministerul Silviculturii și Ministerul Gospodăriilor Agricole de Stat.
2. Actul normativ care a reglementat acest transfer a fost HCM 2836 din 17 decembrie 1955 (nepublicat), privind trecerea Gospodăriei Agricole de Stat „23 August” Chilia Veche de la Ministerul Agriculturii și Silviculturii la MAI, precum și autorizarea MAI pentru recoltarea stufului pe unele terenuri ale Ministerului Industriei Alimentare. Terenurile la care HCM făcea referire erau situate în Balta Chilia, zona Tătaru (4.000 ha) și la Ostrovul Brăila de Sus (800 ha). Activitatea de pescuit în bălțile din terenurile sus-menționate urma să fie desfășurată în continuare de către întreprinderile piscicole care aparțineau Ministerului Industriei Alimentare, iar în perioada de recoltare a stufului (lucrare agricolă sezonieră care se efectua timp de trei-patru luni pe an) de comun acord cu organele MAI. Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM 2836 din 17 decembrie 1955. Hotărârea a fost declassificată de către Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 265 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1949-1956, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 211, din 28 martie 2007.
3. Prin HCM 1629 din 30 noiembrie 1965, gospodăriile agricole de stat aflate în subordinea DGPCM au trecut sub îndrumarea și controlul Trustului Central GOSTAT.

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; medalia „Muncii” (1964) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (?) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1965).

Pedepse : „muștrare” pentru că a trimis rapoarte greșite conducerii DGP (1951) ; „muștrare” pentru că a lipsit nemotivat din unitate (1952) ; trei zile de arest pentru dezinformarea conducerii DLCP în privința transmiterii unui ordin (1953) ; cinci zile de arest pentru că a tolerat folosirea banilor vechi în Colonia de Muncă Valea Neagă, Peninsula după reforma monetară (1953) ; reținere din salariu pentru nerespectarea unor ordine și instrucțiuni ale conducerii DGPCM, pierderi mari la sfecclă furajeră, lipsa evidenței în sectorul zootehnic (1958) ; „muștrare scrisă” pentru unele lipsuri constatate de organele de control ale Direcției Economice (1958) ; „muștrare scrisă” pentru depășirea consumului la furaje (1958) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru o serie de lipsuri constatate de către organele CFI (1959) ; „muștrare scrisă” pentru că nu a trimis Direcției Economice planul de investiții și reparații pe anul 1961 (1960) ; „muștrare scrisă” pentru nefinalizarea la termen a unor construcții (1962) ; cinci zile de arest la domiciliu pentru neexecutarea la timp a unui ordin care privea situația forței de muncă calificate (1963) ; „muștrare scrisă” pentru că nu a trimis Serviciului Cadre o fotografie pentru a fi introdusă în dosarul personal (1962).

MIHĂILĂ GHEORGHE IORGU, căpitan, d.p. nr. 1985 (n. 12 apr. 1918, mun. Zărnești, jud. Brașov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : distilator.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; membru în Biroul Organizației de Bază nr. 7 (1947-1949) și secretar al organizației de bază nr. 14 din Rafinăria 3 Teleajen (1949-iun. 1951) ; membru (1949-1 sept. 1951) și secretar al Sindicatului Rafinăriei 3 Teleajen (1 sept. 1951-1 ian. 1952) ; secretar al Comitetului Raional Sindical al Uniunii Petrol și Gaz Metan Ploiești (iun.-15 aug. 1952). Despre alegerea sa în această funcție, Mihăilă povestește într-o notă autobiografică dată în septembrie 1952 :

În perioada Aprilie-Iulie a alegerilor organelor Sindicale Subsemnatul a participat la multe adunări generale și conferințe unde am demascat cu tărie pe acele elemente ce nu se încadrau în Hotărârile Partidului și CGM să fie aleși în conducerea mișcării Sindicale cazuri concrete am avut la Uzina 1 Mai Ploiești și Rafinăria 1 Ploiești unde vigilența de clasă a lipsit și vroiau să fie introduși pe lista de candidați au fost demascați de subsemnatul și scoși după liste. După această perioadă, Conducerea Uniunii analizând muncă depusă de subsemnatul am fost numit ca Secretar al Comitetului Raional Sindical al Uniunii Petrol și gaz metan Ploiești.

A fost activist la Comitetul Raional PMR Ploiești (apr. 1952) și secretar al organizației PMR din Penitenciarul Târgșor/Formațiunea 0726 (1954-1956).

Studii civile : patru clase la Școala nr. 10 din Ploiești (1925-1930).

Stagiul militar: Compania Comandă, Compania Mitraliere din Târgu Ocna și Compania 37 Antiaeriană din Târgu Ocna, pendinte de Batalionul 1 Vânători de Munte Sinaia. Cu această unitate a plecat pe frontul de est în septembrie 1951, făcând parte din dispozitivul de apărare al comandamentului Diviziei 1 Vânători de Munte. A însoțit această mare unitate până în Crimeea¹. În mai 1944, subunitatea sa a fost adusă în țară, iar peste o lună de zile a fost deconcentrat (15 nov. 1939-iun. 1944). Câteva luni mai târziu a fost din nou concentrat pentru o scurtă perioadă de timp, fiind repartizat să facă paza la o unitate sovietică din Bușteni (sept.-dec. 1944).

Studii militare: Școala de Artilerie Antiaeriană din București (iul.-15 sept. 1941).

Studii politice: Școala Medie de Cadre a Confederației Generale a Muncii din București (1 ian.-10 apr. 1952).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (1930-1932); ucenic la un atelier de lăcătușerie din Ploiești (1932-1934); salahor zilier la diferiți antreprenori din Ploiești (1934-1936); băiat de prăvălie la Atelierul de Pălării „Capriciul modei” din Ploiești (1936-1939); muncitor necalificat, ajutor-distilator și maestru-distilator la Secția Montaj din Rafinăria Româno-Americană/Rafinăria 3 Teleajen – SOVROMPETROL² (iul.-sept. 1944 și dec. 1944-iun. 1952). Într-o notă autobiografică dată la 5 septembrie 1952, locotenentul-major Mihăilă menționa cu titlu de glorie că timp de doi ani a fost informator voluntar al organului local de Securitate: „În perioada anilor 1950-1952 am fost ca informator voluntar al Securității Regionale Ploiești cu tovarășu Toma și Voinea”. În vara anului 1952 s-a transferat de la Comitetul Raional Sindical al Uniunii Petrol și Gaz Metan Ploiești, în aparatul central din DGPCUM, după ce în prealabil a avut o discuție cu locotenent-colonelul Koller Ștefan – șef al Direcției Cadre din DGPCUM, fiind numit provizoriu în funcția de șef al Direcției Administrative din DGPCUM³ (28 aug.-oct. 1952); șef al Serviciului Administrare și Gospodărire din DLCM (oct. 1952-aug. 1953). La cererea ofițerului a fost mutat într-o unitate exterioară a DLCM din cauza unor probleme familiale: locțiitor comandant pentru Spate și Producție la Penitenciarul Târgșor/formațiunea 0726 (aug. 1953-30 iun. 1956).

Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, la 30 iunie 1956 a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 3270.

Grade succesive: locotenent-major (aug. 1952); căpitan (aug. 1955).

Decorații: medalia „Bărbăție și credință”, clasa a III-a (?); medalia „Crucea serviciului credincios”, clasa a II-a (?).

Pedepse: zece zile de arest la garnizoană pentru neexecutarea unui ordin pe timp de consemn și pentru repetate neglijențe în serviciu (dec. 1952); „muștrare” pentru că a acordat unui sergent-major o învoire în interes personal, deși nu avea acest drept (mai 1953).

1. În iunie 1942 a fost trimis în București la Spitalul ANEF pentru o operație la ochi. După o lună a fost retrimis la unitate.

2. În perioada 1949-iun. 1951 a lucrat la cantina aceleiași întreprinderi ca gestionar.

3. În această funcție i-a luat locul fostul locotenent-colonel Prosan Nicolae, care fusese îndeplătat din MAI ca element necorespunzător și exclus din partid.

MIREA CONSTANTIN NICULAE, colonel, d.p. 5198 (n. 6 mart. 1947, com. Poenari – Vulpești/Niculești, jud. Dâmbovița).
Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1965 și PCR din 1970.

Studii civile : patru clase în comuna natală (1954-1958) și trei clase la Școala Generală nr. 179 din București (1958-1961); Școala Medie nr. 6 „Ilie Pintilie” din București (1961-1965);

Facultatea de Drept, Universitatea din București, fără frecvență (1965-1970). A obținut diploma de licență în 1973.

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2 – UM 0564 București (1 sept. 1965-16 aug. 1968); curs de reciclare organizat în cadrul cursului de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim din București, profil Penitenciar (1-30 oct. 1985).

Studii politice : Universitatea Politică și de Conducere (1984).

Activitatea profesională : ofițer prim de serviciu, inspector principal cultural-educativ, instructor cu probleme cultural-educative și ofițer instructor III la Penitenciarul Văcărești¹ (16 aug. 1968-1 aug. 1973); ofițer-instructor III de reeducare a deținuților, II pază și I cu pregătirea militară și de specialitate (1 aug. 1973-1 aug. 1982) și comandant al Secțiilor „II – Carantină” și „IV – Munci exterioare” din Penitenciarul București (1 aug. 1982-1 iun. 1984); locuitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Slobozia (1 iun. 1984-1 apr. 1988); locuitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul de Tineri Jilava (1 apr.-1 dec. 1988); ofițer specialist principal III în cadrul Serviciului Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 dec. 1988-febr. 1990); comandant la Penitenciarul București (febr. 1990-15 iun. 1991); șeful Serviciului Asigurare Tehnico-Materială din DGP (15 iun. 1991-1997).

Grade succesive : locotenent (1968); locotenent-major (1972); căpitan (1977); maior (1983); locotenent-colonel (1989); colonel (1991).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1974).

Pedepse : „muștrare verbală” pentru imoralitate față de unii militari din unitate (1974); zece zile de arest la garnizoană pentru comportament necorespunzător în timp ce se afla la o convocare cu educatorii din DGP (1977); zece zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru comportare necorespunzătoare față de un cetățean francez (1983); „muștrare scrisă” pentru că a raportat cu întârziere un accident de circulație (1986).

MITITELU T., angajat civil.

Activitatea profesională : șef al secției Construcții din Serviciul Spate al DGPCM (?-ian. 1959).

1. În perioada 1 octombrie 1971-1 ianuarie 1972 a fost detașat la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9 – UM 0191 București – DGP, unde și-a desfășurat activitatea ca asistent la catedra de științe sociale și drept.

MITRAN ALEXANDRU, maior.

Activitatea profesională : comandant al Școlii de Perfecționare a Subofițerilor de Penitenciare Jilava (1 sept. 1966-1 sept. 1967).

MITROI ȘTEFAN IOAN, locotenent, d.p. nr. 2050 (n. 16 febr. 1922, com. Hurezani, jud. Gorj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran mijloacă.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru ARLUS (?).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1929-1933).

Stagiul militar : Batalionul de Gardă Regală Sinaia (febr.-sept. 1943) ; Batalionul 10 Vânători de Munte Hațeg¹ (sept. 1943-iul. 1946). Cu această unitate a luat parte la luptele de pe frontul de vest în funcțiile de comandant de grupă și comandant de pluton.

Studii militare : Școala de Gardieni de pe lângă Penitenciarul Văcărești (1-31 mart. 1948) ; Școala de Ofițeri Penitenciare de la Jilava (oct. 1951-mart. 1953).

Activitatea profesională : vânzător de covrigi la patronul Dumitrescu din București (febr.-mai 1935) ; agricultor în gospodăria părintească (1933-febr. 1935, mai 1935-mai 1939, aug. 1939-apr. 1941, iul. 1941-1943 și iul. 1946-febr. 1947) ; muncitor zilier împreună cu tatăl său la un dig de la Capul Midia (mai-iul. 1939) ; muncitor zilier săpător la o cale ferată ce aparținea Societății „Astra Română” din Constanța (mai-20 iun. 1941) ; gardian la Penitenciarul Timișoara (febr. 1947-15 oct. 1950 și dec. 1950-sept. 1951). În data de 2 septembrie 1949, Mitroi a fost repartizat cu serviciul de noapte la secția deținuților politici a Penitenciarului Timișoara. Înainte de a-și prelua serviciul a lăsat revolverul Mauser pe care-l avea asupra sa la Biroul Gărzi al penitenciarului (regulamentele în vigoare la acea dată nu permiteau intrarea în secții cu armament). La câteva zile, Mitroi s-a dus să-și ridice arma, însă aceasta nu mai era acolo. După un an de anchete și investigații demarate de fostul director al penitenciarului, Ștefan Tomulescu, Mitroi a fost destituit la 15 octombrie 1950 și trimis în judecată pentru că nu putea dovedi predarea pistolului. Au urmat un memoriu la DGP și efectuarea unei anchete sumare de către inspectorul general Dumitrescu din DGP, în urma căreia s-a constatat că gardianul nu se face vinovat de sustragerea armei ; drept urmare a fost reîncadrat la același penitenciar, iar sesizarea făcută de Miliția Județului Timiș a fost retrasă (dec. 1950) ; instructor de pază în Serviciul Pază și Regim din DLCM² (mart.-dec. 1953) ; comandant pază la Colonia de Muncă Simeria/formațiunea 0880 (febr.-mai 1954) ; comandant al plutonului de pază la Colonia de Muncă Fântânele/formațiunea 0710 (mai-1 nov. 1954). La 1 noiembrie 1954, prin Ordinul MAI nr. 257 din 25 octombrie 1954, formațiunea 0710 Fântânele a fost desființată, iar indicativul său a fost anulat prin același ordin ; locțiitor comandant

1. În perioada mai 1945-iulie 1946 a efectuat în continuare serviciul militar în comuna Vișeu de Sus, județul Maramureș.

2. În perioada 20 mai-7 septembrie 1953 a fost detașat la Școala de Sergenți Reangajați de la Oradea.

pentru pază și regim la Penitenciarul Caransebeș (1 nov. 1954-apr. 1955); locțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Lugoj (apr. 1955-30 iun. 1956).

Fratele său vitreg, sublocotenentul Diaconescu Gheorghe¹, a fost comandant al unei colonii de muncă din cadrul DGP. Acesta a fost arestat în 1951 și trimis în judecată pentru „grave abateri” săvârșite în funcția de comandant.

Într-o declarație dată la 27 martie 1954, ofițerul Mitroi afirma că nu cunoștea faptele pentru care fusese condamnat Diaconescu decât din mărturiile unor foști colegi din Școala de Ofițeri:

Am știut de el că este dat în judecată și numai este în servicii de la elevi ce au plecat ca martori la procesul lui care prin luna ianuarie 1952 aflând că a fost arestat și întrebat cauza mi-au spus elevul Mihăilă: ce era cu mine în școală că a fost cu deținuți la un meci de fotbal că era chemat de președintele Gospodăriei unde lucra el cu deținuți, a îmbrăcat deținuți cu echipament de Sport și ia dus acolo – câștigând meciul la reîntoarcere au intrat cu deținuți într-un restaurant unde au băut. În urma acestui fapt a fost dat în judecată de către responsabilu echipei de sport care a aflat că a fost cu jucători din deținuți, după care s-a anchetat și găsit vinovat.

Într-un referat de cadre întocmit în 1956 de Serviciul Cadre al DPLC se menționa: „Ofițerul are doi frați și două surori, din a căror activitate nu reese probleme deosebite cu excepția fratelui Diaconescu Gheorghe fost Slt. în Dir. Generală a Penitenciarelor care a fost scos și condamnat la 5 ani închisoare pentru gravele abateri săvârșite în timpul serviciului și abuz de serviciu în funcția de comandant la una din unitățile DPLC. Respectivul a executat doi ani de zile închisoare, iar 3 ani au fost reduși conform DL Nr. 155/955”².

Deoarece avea probleme de dosar „deosebite” pe linia rudelor sale din partea mamei³, iar fratele său suferise o condamnare, a fost propus în vara anului 1956 pentru trecerea în rezervă, sub pretextul reducerilor de efective din MAI. A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956 prin Ordinul MAI nr. 3156.

Muncitor la Întreprinderea „Tehnometal” din Timișoara (mai 1957).

Grade succesive: sublocotenent (mart. 1953); locotenent (?).

Decorații: medalia „Virtutea militară”, clasa a II-a (?); medalia „Bărbăție și credință” (1945); medalia „Victoria sovietică” (?), medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (?).

Pedepse: „prevenire” pentru că a părăsit corpul de gardă fără a fi învoit (1949); zece zile de încalzarmare pentru evadarea unui deținut (1949); „observare” pentru o serie de deficiențe constatate pe linie de pază și regim la Penitenciarul Lugoj (nov. 1955).

1. Diaconescu Gheorghe s-a angajat ca milițian la Penitenciarul Constanța în 1947, iar în 1949 a fost transferat la Penitenciarul Craiova. În acest an a absolvit o școală de comandanți de pază la sfârșitul căreia a primit gradul de sublocotenent.

2. Documentul este semnat de către șeful DPLC, colonelul Lixandru Vasile, și de către șeful Serviciului Cadre din DPLC, maiorul Stanciu Nicolae.

3. Unchiul său fusese categorisit drept „chilaburi”, iar în trecut făcuseră parte din PNL și din Mișcarea Legionară. Ofițerii de cadre erau nemulțumiți pentru că Mitroi nu rupsesse definitiv legăturile cu aceste rude, ba mai mult, în concediile de odihnă le vizita frecvent.

MÎRZAC NICOLAE, căpitan.

Activitatea profesională : șef al Biroului Transporturi din Serviciul Pază și Regim, Direcția Pază și Regim din DGPCM (mai 1964); loțiitor de comandant pentru pază și regim la Colonia de Muncă Periș/formațiunea 0876 (feb. 1966-iul. 1967).

MOISUC ALEXANDRU GRIGORE, colonel, d.p. nr. 4027 (n. 29 nov. 1920, com. Laza, jud. Vaslui).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tehnician auto.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945; membru în Comitetul PCR din Siguranța Statului (1946); membru în Sectorul de Partid al MAI și secretar cu probleme organizatorice (1947); membru în Comitetul de Partid din DGSP/DGSS (1949).

Studii civile : patru clase primare la Școala Primară din Vaslui (1927-1931); trei clase la Școala Profesională de Ucenici din Vaslui (1933-1936); Facultatea Muncitorească din cadrul Institutului Politehnic din București (1953-1956).

Stagiul militar : marinar-elev la Școala de Radiotelegrafiști a Marinei Militare (nov. 1939-dec. 1941).

Studii militare : Școala de Subofițeri și Mecanici Auto (nov. 1941-oct. 1942); cursul superior pentru ofițeri cadre de conducere, profil Penitenciar, la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2 – UM 0564 București (sept. 1968-aug. 1969).

Studii politice : Școala Centrală de Partid de trei luni (scos din serviciu) de la Constanța (iul.-sept. 1947); Universitatea Serală de Marxism-Leninism, București (1949-1951).

Activitatea profesională : tâmplar la Atelierul de Tâmplărie „Mihailopol” din Vaslui (1932-1936) și la Atelierul de Tâmplărie „Ioaniu” din București (1936-1939). A intrat voluntar în Marină, Divizia de Mare, unde a învățat radiotelegrafia. După terminarea școlii a fost repartizat radiotelegrafist pe torpilorul „Năluca” (nov. 1940-nov. 1941). Pentru a nu fi trimis pe front și-a cerut transferul de la marină la aviație. Aici a intrat la Școala de Subofițeri și Mecanici Auto (nov. 1941-oct. 1942). Până în anul 1945 a funcționat ca șef al Secției Auto din Regimentul 1 Transmisiuni Aero (oct. 1942-mart. 1945). În mai 1945 a fost trecut în rezervă, la cerere, și a intrat ca activist la Sectorul II Negru PCR, de unde a fost trimis în funcția de comisar-ajutor la Brigada Specială din Direcțiunea Generală a Poliției – MAI (15 oct. 1945-30 dec. 1947); comisar în Direcția Generală a Siguranței Statului (30 dec. 1947-1 sept. 1948); lucrător operativ – șef de problemă în Direcția I a DGSS și loțiitor șef Serviciu în Direcția a III-a Contrainformații Penitenciare și Miliție din DGSP/DGSS (1 sept. 1948-1 nov. 1952); loțiitor de șef serviciu, șeful Autobazei Plevna și șef de secție la Serviciul Comandatură din Direcția Administrativ-gospodărească a MAI (1 nov. 1952-1 nov. 1954); director adjunct al Întreprinderii de Construcții și Instalații a MAI (1 nov. 1954-30 iun. 1956). Din această funcție va fi trecut în rezervă ca urmare a reducerilor de efective din MAI. Va rămâne în funcția de director adjunct al ICI a MAI ca angajat civil (30 iun. 1956-1 apr. 1959). Până în 1959, sfera de activitate a

ICI a MAI s-a lărgit foarte mult, ajungându-se ca în subordinea acestei întreprinderi să existe peste 150 de şantiere răspândite pe întreg cuprinsul ţării; şeful Secţiei Prestări Servicii în Serviciul Financiar al DGPCM (1 apr. 1959-22 febr. 1963). La 1 martie 1963 a fost rechemat în corpul ofiţerilor cu gradul de maior şi numit în funcţia de şef al Serviciului Aprovizionare şi Desfacere din Direcţia Economică a DGPCM (1 martie 1963-15 febr. 1964); şeful Secţiei Prestări Servicii/Organizarea Muncii din Serviciul Evidenţă Deţinuţi – Direcţia Pază şi Regim – DGPCM/DGP (15 febr. 1964-1 febr. 1972). În această funcţie, Moisuc Grigore s-a ocupat cu muncile prestate de deţinuţi pentru diverşi beneficiari şi urmărirea încasării sumelor ce rezultau din aceste activităţi; instructor I în Serviciul Pază, Regim şi Evidenţă Operativă din DGP (1 febr. 1972-30 oct. 1973). A fost trecut în rezervă la 31 octombrie 1973.

Grade succesive: comisar-ajutor (1945); comisar (1947); locotenent (1948); locotenent-major (1949); căpitan (1952); maior (1955 şi 1963); locotenent-colonel (1966); colonel (1973).

Decoraţii: medalia „Muncii” (1959); medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „40 de ani de la înfiinţarea PCR” (1961); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forţelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale şi de Stat”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969).

Pedepse: trei zile de arest pentru lipsă de vigilenţă în păstrarea şi asigurarea documentelor profesionale (1953); trei zile de arest la garnizoană pentru neexecutarea la timp a ordinelor (1954).

MOLDOVAN C. TRAIAN FLORIN, colonel, d.p. nr. 4747 (n. 12 apr. 1930, oraşul Beclean, jud. Bistriţa-Năsăud).

Naţionalitatea: română.

Originea şi apartenenţa socială: negustor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: lăcătuş mecanic.

Funcţii în organizaţii politice, de masă şi obşteşti: membru UTC din 1947 şi PMR din 1955; secretar al Organizaţiei UTC din Fabrica de Geamuri Mediaş (1948-1949); membru în Judeţeană UTM Târnava Mare (1949-1950); secretar al BOB al PCR la Colonia de Muncă Peninsula/formaţiunea 0605 Constanţa (1957-1961) şi Penitenciarul Giurgeni (1962-1964); membru în Comitetul de Partid al MI (1968-?) ; secretar al BOB al PCR la Şcoala de Subofiţeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 Bucureşti, DGP (1968-1973); membru în Comitetul de Partid din Penitenciarul Aiud (1975-1978).

Studii civile: patru clase în oraşul Beclean (1937-1940) şi două clase la Şcoala nr. 1 din Mediaş (1941-1943); Şcoala Tehnică de Meserii din Blaj (1 sept. 1943-15 iun. 1948); Şcoala Medie Muncitorească nr. 4, secţia serală (1962).

Stagiul militar: Regimentul 1 Cavalerie Sebeş (22 oct. 1950-15 ian. 1951).

Studii militare: Şcoala de Educatori (Ofiţeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (15 ian. 1951-2 oct. 1952); Facultatea Militară Politică din Academia Militară (25 sept.

1964-13 aug. 1968); curs de perfecționare pentru locțiitori de comandanți pentru pază și regim, profil Penitenciare la UM 0900 Grădiștea (17 mai-29 iun. 1976).

Studii politice : Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Regional al PMR Brașov (sept. 1953-iul. 1954).

Activitatea profesională : lăcătuș-ajustor la Fabrica de Geamuri Mediaș (25 iun. 1946-30 dec. 1949); îndrumător agricol la Topitoria de In și Căneapă Beclean (1 febr.-1 oct. 1950). În timp ce se găsea la Școala de Ofițeri, reprezentanții Topitoriei de In și Căneapă Beclean i-au intentat proces pentru delapidare, fiind condamnat la 3 ani de închisoare corecțională¹. În urma recursului, Tribunalul Raional Dej a constatat nevinovăția lui Moldovan, revenind asupra hotărârii de condamnare, cazul fiind clasat din lipsă de probe; locțiitor politic la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0841 (2 oct. 1952-1 mai 1953); propagandist la Centrul de Coordonare Constanța/formațiunea 0722 (1 mai 1953-aug. 1953). Moldovan era „mâna dreaptă” a locțiitorului politic al Centrului de Coordonare Constanța, personaj care se ocupa cu întreaga muncă politică din formațiunile amplasate de-a lungul Canalului Dunăre-Marea Neagră; locțiitor politic la penitenciarele: Făgăraș (1 oct. 1954-1 oct. 1955) și Sibiu (1 oct. 1955-1 iul. 1956); instructor (1 iul. 1956-1 iul. 1957) și locțiitor politic la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța (1 iul. 1957-1 iul. 1961); lucrător politic în Secția Politică din DGPCM (1 iul. 1961-1 nov. 1962); locțiitor politic la Colonia de Muncă Giurgeni/formațiunea 0319 și organizator de partid la GAS a MAI Giurgeni (1 nov. 1962-15 aug. 1964). Din cauza desființării Secției Politice din aparatul central al DGPCM, a fost mutat la Comandamentul Trupelor MAI (aug.-oct. 1964); locțiitor al comandantului Școlii de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București, DGP (1 sept. 1968-1 iun. 1973); comandant la Penitenciarul Aiud (1 iun. 1973-31 iul. 1978). A fost trecut în rezervă la 31 iulie 1978, prin Ordinul Ministrului de Interne nr. II/02007.

Grade succesive : locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1958); maior (1964); locotenent-colonel (1969); colonel (1976).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1967) și clasa a II-a (1972).

Pedepse : zece zile de arest la garnizoană pentru dezinformarea superiorilor (1958); „muștrare scrisă” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1976).

MOLDOVEANU ȘTEFAN, locotenent-major.

Activitatea profesională : inspector prim de cadre în Serviciul Cadre din DPLC (oct. 1954) și lucrător de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (1956).

MORAR VASILE, colonel.

Activitatea profesională : ofițer în Serviciul Reeducare din DGP (4 sept. 1984).

1. La acea vreme, tânărul elev Moldovan a fost acuzat că a modificat bonuri de plată în valoare de 55.720 de lei.

MOSCU M., angajat civil.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : medic igienist.

Activitatea profesională : medic în Biroul Sanitar din DLCM (17 aug. 1953).

MRAVIOV FRANCISC IOSIF, maior, d.p. nr. 2209 (n. 27 nov. 1922, com. Vinga, jud. Arad).

Naționalitatea : bulgară.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : grădinar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : secretar de plasă al Formațiunilor de Luptă Patriotică din plasa Vinga (25 aug. 1944- ?); membru PCR din 1945; responsabil cu educația politică în Biroul Comitetului PCR din plasa Vinga (1 sept. 1946-febr. 1947); activist la Județeană PCR Timișoara și membru în Biroul PCR al plasele Deta și Jimbolia (1947-dec. 1949)¹. Într-o notă autobiografică dată în 1951, Mraviov spunea despre munca depusă în slujba partidului :

De multe ori luam problemele pripit și le rezolvam fără tact și nepolitic așa după cum partidul m-a învățat. În nenumărate cazuri am avut atitudine dură chiar și cu bătaia. Când eram pe la sate și mi se spunea de către membrii de partid ceva despre vreun reacționar sau prindeam diferite afișări de manifeste naționale, prindeam pe respectivii, dacă era seară îl băteam în stradă, iar dacă era ziua îl introduceam în primărie și acolo îl băteam. Asemenea cazuri am avut în special în campania electorală din 1946 și chiar în 1948. Din aceștia față de care am avut o atitudine nejustă și dură erau și din aceia care erau numai influențați de bandiții chiaburi fără să fie însă conștienți dușmani ai clasei muncitoare, eu acest lucru însă nu îl analizez ci luam atitudine și față de aceștia ca și față de chiaburi sau alți bandiți notorii care se manifestau deschis împotriva partidului nostru, împotriva clasei muncitoare.

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1930-1937).

Stagiul militar : Regimentul 5 Vânători Timișoara/Regimentul 94 Infanterie (apr. 1943-iul. 1946). În 1944, Regimentul 5 Vânători s-a contopit cu Regimentul 94 Infanterie din cauza pierderilor suferite pe frontul de est.

Studii politice : Școala de Partid de trei luni (sept. 1947); Universitatea Serală de Partid din Timișoara (1949-1950).

Activitatea profesională : grădinar la proprietarul de pământ Achim Simeria din comuna Obreja, județul Caraș-Severin (1937-1939) și la grădina colonelului în rezervă Dijmă din Timișoara (1939-1942); director al Penitenciarului Timișoara (1 dec. 1949-10 iul. 1950); director adjunct la Direcția Îndrumări și Pază din DGPCUM (10 iul. 1950-1 iul. 1951). În mai 1951, în timp ce se afla la Penitenciarul Iași într-o

1. Într-un raport de investigații al Serviciului Cadre al Direcției Regionale MAI Timișoara din 28 mai 1954, se menționa faptul că activistului de partid Mraviov îi plăcea să-și intimideze colegii de partid cu pistolul : „Deasemeni a mai reeșit din investigații că susnumitului i-a plăcut să umble cu pistolul în buzunar, iar la anumite ședințe de Partid punând pistolul pe masă și așa conducând ședința, lucru care apoi a recunoscut chiar și la verificarea sa ca membru de Partid din anul 1949 și la anumite ședințe de partid”. Raportul era semnat de șeful Biroului L, locotenentul Kappel Ioan.

delegație cu o comisie de verificare a lucrărilor de grefă, Mraviov a luat la bătaie doi deținuți nemulțumiți de faptul că în acea zi nu li s-a permis să primească pachete cu mâncare de la familiile lor, în timp ce se aflau în curs de judecată la o instanță din Iași. Unul dintre cei doi deținuți, Hreșcu Segal, a depus o reclamație împotriva lui Mraviov la Parchetul Militar Iași, în ianuarie 1952¹:

În ziua de 29 mai 1951, când mă aflam deținut în penitenciarul Central Iași, cu ocazia unei inspecții făcută de susnumitul maior în închisoare, pe când ne întorceam în ziua de 29 mai, pe la orele 6 p.m., am fost chemați din dormitor de milițianul Loghin, în fața tov. inspector maior Mraviov Iosif. Acesta fără niciun motiv, fără să ne întrebe ceva, a tăbărit întâi asupra mea începând a mă lovi cu pumnii în cap, peste obraz, trântindu-mă jos, călcându-mă cu picioarele și tipând: „cornul și talosul mătii de câine de jidan”. Aceleași lovituri le-a aplicat și lui Avram Smilovici, după ce ne-a lăsat în nesimțire, a fost ajutat de către tov. milițian Dumitru Apopii care ne-a pus pe amândoi într-o celulă, numai în cămăși în acea seară și a 2-a zi de 30 și 31 mai, fiind și zile și nopți ploioase, ne-a lăsat pe cimentul gol să stăm, fără hrană, fără rogojină și grație tov. milițian Vieșu, care la 1 iunie ne-a adus flanelele și o rogojină, altfel am fi murit de răceală și de loviturile care ni s-au aplicat în mod bestial și barbar fără niciun fel de vină și fără a ni se lua un interogator. Aceeași purtare a avut-o în închisoare față de toți deținuții pălmuind pe mai mulți deținuți după cum vă voi dovedi.

A fost inspector de control în DGPCUM (1 iul. 1951-21 dec. 1951); director al Penitenciarului Făgăraș Central (21 dec. 1951-30 nov. 1954). Locotenentul-major Trâmbițaș Aron, loțiitor comandant pentru pază și regim, afirma într-o declarație dată la Biroul de Cadre al penitenciarului: „Un om al muncii când bea un pahar de vin sau țuică se așează la o masă în restaurant și este servit de ospătari, dar comandantul nostru bea prin beciurile restaurantelor și a depozitelor de băuturi din localitate. Și cu cine? Cu colaboratorul său de nedespărțit (la restaurante și beciuri) locot.-maj. Lazăr Bazil, loțiitor politic și cu fel și fel de pungăși care au trecut prin acest penitenciar...9 august 1954”. Bețiile lui Mraviov și ale tovarășului de pahar Lazăr Bazil sunt consemnate în mai multe documente aflate în dosarul său personal. O notă-raport² privind abaterile comise de maiorul Mraviov Iosif, întocmită de Serviciului Operativ din MAI, inventaria abuzurile comandantului Mraviov. Iată numai câteva dintre ele:

- a întrebuintat în nenumărate rânduri deținuți de la ambele penitenciare din Făgăraș pentru a-i face curățenie în casă, în curte și pentru alte corvezi;
- în anul 1953 a pus deținuții să-i confecționeze table de os, șah, rame pentru tablouri, cisme, pantofi etc.;
- la adresa cadrelor folosea cuvinte jignitoare („lasă gura când vorbesc eu”, „te asvârl peste poarta a II-a la deținuți” etc.)

1. Plângerea adresată procurorului militar șef al Parchetului Militar Iași, maior magistrat Cațighera Al., a fost înregistrată cu nr. 245/11 ianuarie 1952.
2. Nota-raport strict secretă nr. 00580165 din 28 ianuarie 1954 era semnată de șeful Serviciului Operativ din MAI, locotenent-colonel Stoilescu Coman, și era adresată loțiitorului ministrului Afacerilor Interne, general-maior Ioan Vincze.

- în ziua de 23 decembrie 1953 a pedepsit pe deținutul de drept comun Lăcătușu Alexandru, condamnat la 1 an închisoare corecțională, cu două zile izolare, într-o cameră întunecoasă de 1,30 pe 2 metri, în care era frig ca afară și cu pământ pe jos care în permanență este ud. După 24 de ore deținutul a început să se vaita de frig, însă el a fost ținut acolo două zile și două nopți fără pat mâncare și apă.

Despre maiorul Mraviov, fostul deținut politic, colonelul Liviu Grigore, spune :

Cazul cu făcutul băii : te scotea afară în ger cu săpunul pe tine, dându-ți termen 10 minute, apoi dădea apă rece de nu o puteai suporta și ieșeai afară în curte (tot) cu săpunul pe tine [...]. La inspecțiile ce le făcea cu rezultatul băgării la carceră, în găurile (bolțile) zidurilor cetății. Te băga dezbrăcat, turna apă în găuri (carceră) ca să nu poți sta jos. Umblau șobolanii prin găuri. Când ieșeai erai încovoiat, bolnav și mulți au și murit. Te supuneau la fel de fel de motive inventate numai spre a te chinui [...]. Au fost cazuri când au zidit în zidurile cetății pe cei găsiți vinovați. La o inspecție ce a venit din București, colonelul Dulgheru i-a dat ordin (maiorului Mraviov) să fie scoși imediat (din carcerile zidite din găurile cetății) și să dispară acest procedeu de a-i pedepsi pe deținuți (au fost dărâmate aceste carceri cu zidirea deținuților)¹.

Mraviov este amintit și de scriitoarea Doina Jela în lucrarea *Lexiconul negru* :

Pe acest Muraviov eu îl cunoșteam bine de la Aiud, unde condusesese una din cele mai sălbatice percheziții pe care am îndurat-o vreodată [...]. Într-una din zile [...], fiecare a fost obligat să-și ia bocceaua cu nimicurile pe care le avea și să iasă în fața celularului. Ploua de două zile și, cu tot caldarâmul, pe jos erau numai bălți cu apă și noroi. Ni s-a ordonat mai întâi să ne dezbrăcăm la piele și să înșirăm lângă zidul celularului îmbrăcămintea și bocceaua ce ne aparțineau apoi să rămânem goi, dreپți, cu mâinile ridicate în sus. [...] Muraviov s-a înfuriat și, răcnind ca ieșit din minți, ne-a ordonat să ne culcăm pe jos și să ne lipim cât mai aproape de pământ. Fiind dezbrăcați la piele, majoritatea oamenilor căutau să evite contactul cu bălțile și noroiul de jos, sprijinindu-se pe mâini și pe etichetele picioarelor, deci fiind doar aproximativ lungiți față de cum ar fi vrut Muraviov. De aceea el a pus talpa cizmei sale pe spatetele unuia dintre cei ce se aflau mai aproape de el și a apăsat până când l-a lipit de pământ. Molipsiți de exemplul lui, gardienii s-au luat la întrecere pe spinările noastre, și-n câteva minute toți eram una cu pământul, apa și noroiul de pe jos².

A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1954 prin ordinul MAI nr. 4393.

Grade succesive : maior (iul. 1951).

Pedepse : zece zile arest la domiciliu pentru lovirea deținuțului Hreșcu Segal (1951); „ordin observator” pentru folosirea deținuților în interes personal (1952).

1. Rodica Grigore, *Să nu uităm eroii !*, Editura Arania, Brașov, 2007, p. 85. Penitenciarul Făgăraș Central a funcționat în perioada 1948-1960 în Cetatea Făgărașului, închisoarea fiind supranumită „Cetatea morții”. La Făgăraș au fost întemnițați peste 3.500 de foști jandarmi, SSI-iști, poliști etc., 165 dintre aceștia găsindu-și aici moartea.

2. Theodor Duți *apud* Doina Jela, *Lexiconul negru...*, ed. cit., pp. 189-190.

MUNTEANU SEBASTIAN, căpitan.

Activitatea profesională: ofițer specialist principal III în Serviciul Asigurare Materială din DGP (mart. 1986).

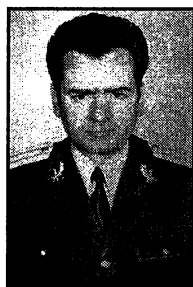
MUREȘAN TEODOR TEODOR, locotenent-colonel, d.p. nr. 4983 (n. 23 febr. 1942, com. Sărmășel/Sărmaș, jud. Cluj; d. 11 aug. 1989, mun. București).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: jurist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1958 și PCR din 1967; secretar al organizației UTC din Penitenciarul Timișoara (1965).

Studii civile: șapte clase în orașul Gherla (1951-1957); Școala Medie „Ana Ipătescu” din Gherla, Liceul Teoretic din orașul Doctor Petru Groza/Ștei și Școala Medie „Petru Maior” din Gherla (1 sept. 1958-1 iun. 1962); Facultatea de Drept, Universitatea din București (1962-1969); curs postuniversitar, Specialitatea Criminologie, la Facultatea de Drept, Universitatea din București (1978-1979); curs de perfecționare, specialitatea educatori la Institutul Central de Perfecționare a Personalului Didactic din București (5 oct.-3 nov. 1978).

Studii militare: curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil Penitenciare, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (1962-23 aug. 1965).

Studii politice: Universitatea Politică și de Conducere de pe lângă Comitetul Municipal de Partid București (1984-iun. 1988).

Activitatea profesională: ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Timișoara (23 aug. 1965-1 iul. 1966); profesor la Școala de Subofițeri de Miliție Arad, UM 0644 Arad (1 iul. 1966-1 iul. 1968); profesor-șef la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București (1 iul. 1968-1 oct. 1973). După ce sediul Școlii Militare de la Jilava s-a mutat la Hârșova (1 octombrie 1973), ofițerul a fost transferat în aceeași funcție la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1 oct. 1973-1 oct. 1974); ofițer instructor III la compartimentul învățământ din Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 oct. 1974-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977, a fost numit profesor II și apoi I la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare București (1 aug. 1977-1 apr. 1982); ofițer instructor I de cadre la compartimentul verificări (1 apr.-1 aug. 1982) și ofițer specialist I la compartimentul învățământ din Serviciul Cadre și Învățământ al DGP (1 aug. 1982-23 aug. 1988); profesor I la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare București (23 aug. 1988-11 aug. 1989).

S-a sinucis prin spânzurare în data de 11 august 1989 la domiciliul său din municipiul București, pe fondul consumului excesiv de băuturi alcoolice și al unor probleme conjugale.

Grade succesive: locotenent (1965); locotenent-major (1969); căpitan (1974); maior (1980); locotenent-colonel (1986).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa I (1975) și a II-a (1970); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1980).

Pedepse : „muștrare” pentru întârziere la program (1973); „muștrare” pentru lipsă de tact în timp ce se afla în misiune (1976); „muștrare scrisă pentru lipsă de tact în timp ce se afla în misiune”. În data de 7 noiembrie 1987 a fost în control la Penitenciarul Gherla, unde a vizionat împreună cu doi ofițeri în camera de oaspeți, pe un video împrumutat, un film de acțiune-comando, ceea ce a dus la „discuții nefavorabile” la adresa ofițerului (1988).

MUȘESCU ARCHIL ION, colonel, d.p. nr. 4754 (n. 3 oct. 1934, mun. București; d. 1989).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : frezor-matrițer.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1949 și PMR din 1955; membru în BOB al PMR din Comandamentul Diviziei 1 Mecanizate București (1956-1957); loțiitor al secretarului de partid din Comitetul de Partid al DGP (1972-1973).

Studii civile : patru clase la Școala de Băieți nr. 29 din București (1941-1945); trei clase la gimnaziul Liceului Comercial nr. 4 „Carol I” din București (1945-1948); Școala Profesională Electrotehnică „Electromagnetica”, București (1948-1951); Școala Medie Serală Muncitorească nr. 1 MFA (1956-1958) și Școala Medie Serală de Cultură Generală din București (1964-1965).

Studii militare : a intrat în armată voluntar la Școala Militară de Ofițeri Infanterie nr. 4 din Ineu, UM 04395 (2 ian. 1953-9 nov. 1953) de unde a fost mutat, din pricina desființării unității, la Școala Militară Ofițeri de Infanterie nr. 1 „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, UM 04917 (9 nov. 1953-23 aug. 1955); cursul de perfecționare a cadrelor de conducere pe profil Penitenciare la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (sept. 1962-aug. 1963); Facultatea de Conducere Servicii din Academia Militară Generală (1966-aug. 1969).

Activitatea profesională : frezor-matrițer la Uzina „Electromagnetica” din București (1 sept. 1951-30 dec. 1952); comandant de pluton la Școala de Serenți MFA a Regimentului 3 Mecanizat¹ din cadrul Diviziei 37 Mecanizate „Tudor Vladimirescu-Debrețin” (sept. 1955-2 mai 1956); adjutant al comandantului Diviziei 37 Mecanizate „Tudor Vladimirescu-Debrețin” (2 mai 1956-11 nov. 1958); detașat la Comandamentul Central al Gărzilor Muncitorești, în funcția de instructor la comandamentul GM, raionul „Nicolae Bălcescu” și loțiitor șef de Stat-Major pentru asigurare materială la comandamentul GM, raionul „Tudor Vladimirescu” din București (11 nov. 1958-1 ian. 1962). La desființarea Gărzilor Muncitorești, în 1962, a fost mutat în aparatul central al DGPCM; șef al Biroului Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim al DGPCM (1 ian. 1962-15 febr. 1964); șeful Serviciului secretariat din DGPCM (15 febr. 1964-1 iun. 1966); șeful Serviciului Învățământ din DGP (1 ian. 1968-1 dec. 1970); șeful Serviciului Pregătire Militară, Specialitate, Studii

1. În unele file din dosar apare Regimentul 248 Mecanizat – Caracal.

și Documentare din DGP (1 dec. 1970-1 febr. 1972); șef al Serviciului Asigurare Materială din DGP (1 febr. 1972-1 aug. 1977); ofițer specialist principal I la Serviciul Asigurare Materială din DGP (1 aug. 1977-1 febr. 1978); șeful Serviciului Asigurare Tehnico-Materială, Financiară, CFI și Sanitar din DGP (1 febr. 1978-15 apr. 1981); ofițer specialist principal II în Serviciul Economic din DGP (15 apr. 1981). În 1981, șeful DGP, general-maior Emil Panaite îi propunea adjunctului ministrului de Interne, Romus Dima, trecerea în rezervă a colonelului Mușescu „datorită unor încălcări grave ale eticii profesionale. Deși a fost sancționat și pe linie de partid, ofițerul nu a înțeles că trebuie să-și schimbe comportarea și a comis în continuare abateri de aceeași natură, incompatibile cu calitatea de ofițer”. A fost trecut în rezervă la 31 decembrie 1981 prin Decretul Prezidențial nr. 307.

Grade succesive: locotenent (1955); locotenent-major (1958); căpitan (1962); maior (1968); locotenent-colonel (1972); colonel (1979).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste” (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1970).

Pedepse: a fost pedepsit de mai multe ori cu zile de arest la domiciliu, pentru întârzieri de la program și pentru ținută neregulamentară: „observare în scris” pentru că nu a urmărit executarea unor lucrări la termen (1964); „mustrare severă” pentru lipsuri în deschiderea cursului de perfecționare cu subofițerii de la Vadu Oii (1971); „mustrare scrisă” pentru folosirea, fără aprobare, a unui autoturism în timpul stării de necesitate instituită din cauza viscolului (1973); retragerea indemnizației de conducere pentru relații extraconjugale și desărcinat, pe linie de partid, din funcția de secretar adjunct al Comitetului de Partid din DGP (1972); „mustrare scrisă” pentru faptul că a multiplicat, la copiatorul unității, permise de liberă circulație (1973).

N

NAGY LUDOVIC BÉLA, locotenent-major, d.p. nr. 779 (n. 27 mart. 1930, com. Cornești, jud. Cluj).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : cizmar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1948 și PCR din 1947 ; membru ARLUS (1949) ; secretar al organizației PMR din comuna natală (1949) ; șef de sector la Secția Organe Conducătoare de Partid din Comitetul Raional al PMR Gherla (dec. 1950-mai 1951).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1943).

Stagiul militar : Regimentul 8 Grăniceri Iași (mai-iul. 1951).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri Politici MAI Botoșani (iul.-oct. 1951).

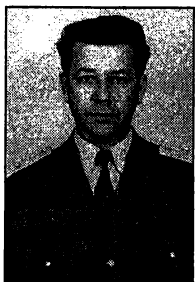
Studii politice : Școala de Partid de o lună de pe lângă Comitetul Raional al PMR Dej (dec. 1950-ian. 1951) ; Școala Serală de Partid de pe lângă Comitetul Raional al PMR Gherla (febr.-mai 1951).

Activitatea profesională : ucenic și lucrător la atelierul particular de cizmărie al patronului Matias Adalbert din comuna natală (iun. 1943-febr. 1950) ; vicepreședinte al Comitetului provizoriu al comunei Cornești (febr.-dec. 1950) ; ajutor șef la Secția Organe și Instrucție din Direcția Politică a DGPCUM (oct. 1951-apr. 1952) ; locțiitor politic la Penitenciarul Gherla (apr.-18 nov. 1952) ; șef al Biroului Penitenciare din Regiunea MAI Autonomă Maghiară (18 nov. 1952-dec. 1953). Odată cu unificarea MAI cu MSS și desființarea Serviciului Penitenciare din MAI, Nagy Béla a fost mutat în funcția de locțiitor comandant pentru pază și regim (1 ian. 1954-sept. 1955) și comandant la Penitenciarul Cluj Tribunal (sept. 1955-30 iun. 1957). A fost trecut în rezervă ca necorespunzător la 30 iunie 1957 prin Ordinul MAI nr. 2157.

Grade succesive : locotenent (1951) ; locotenent-major (1954).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru pierderea unui exemplar din *Ghidul soldatului și sergentului pentru protecția împotriva armeei atomice* de către locțiitorul politic al unității, locotenentul Enyedi Nicolae (1955) ; „observare” pentru că nu a trimis rapoarte informative despre cum au întâmpinat cadrele din Penitenciarul Cluj Tribunal al II-lea Congres al PMR (1956).

NAGY LUDOVIC IOSIF IONEL-GÉZA, colonel, d.p. nr. 2076 (n. 13 iun. 1930, com. Morlaca, jud. Cluj, d. 1993).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : militar (tatăl a fost plutonier de jandarmi).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UAER (1947-1948); președintele UAER din Liceul Industrial Metalurgic din Oradea (1947-1948); activist extrabugetar la Sectorul III UTM Oradea (1948-1950); membru UTM din 1948 și PMR din 1956; membru în Comitetul Raional UTM Aiud (1955-1958).

Studii civile : cinci clase în comuna Vădeni, județul Gorj (1936-1941) și o clasă la Școala de Aplicație de pe lângă Școala Normală de Învățători din Târgu-Jiu (1940-1942); trei clase la Gimnaziul Industrial, secția ceramică, din comuna Vădeni, județul Gorj (1942-1945); Liceul Industrial Metalurgic din Oradea (1946-1948) și Școala Medie Metalurgică din Oradea (1948-1950). A fost nevoit să întrerupă studiile medii din cauza încorporării în armată. Studiile liceale le va termina abia în 1965; Facultatea de Drept, fără frecvență, Universitatea din București (1965-1971); curs postuniversitar, Secția Criminologie la Facultatea de Drept, Universitatea din București (1976).

Stagiul militar : Batalionul 3 Pază Craiova (20 oct. 1950-apr. 1953).

Studii militare : curs scurt la Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (apr.-7 nov. 1953); curs de perfecționare cadre de conducere, profil Penitenciare, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (sept. 1961-aug. 1962).

Studii politice : curs de 45 de zile la Școala de Cadre a CC al UTM din Predeal (1949).

Activitatea profesională : ucenic la un atelier mecanic particular din Oradea (1945-1946); brigadier voluntar pe Șantierul Național al Tineretului de la Salva Vișeu (iul.-aug. 1948); ajutor de comandant (7 nov. 1953-1 mart. 1954), comandant de pluton de pază (1 mart. 1954-1 apr. 1955), șef de grupă de pază (1 apr. 1955-1 iul. 1956) și ofițer prim de serviciu la formațiunea 0622 Aiud (1 iul. 1956-1 febr. 1959); locțiitor comandant pentru pază și regim la formațiunea 0600 Chilia Veche (1 febr. 1959-1 nov. 1960). Pentru neraportarea la timp a unor evenimente negative, dar și pentru evadarea a patru deținuți de drept comun, a fost retrogradat în funcția de șef al Secției „Valea Arsului” din formațiunea 0972 Brad Musariu (1 nov. 1960-1 dec. 1962); comandant de companie, profil Penitenciare, la CIOM Orăștie, UM 0117 Orăștie, DGM (1 dec. 1962-1 dec. 1964). Ca urmare a desființării CIOM Orăștie în iarna anului 1964, Nagy a revenit în DGPCM în funcția de locțiitor-șef la secția Școală de Perfecționare a Subofițerilor de Penitenciare de la Jilava (1 dec. 1964-1 dec. 1966); șef al secției Școli și Cursuri din Serviciul Învățământ al DGP (1 dec. 1966-1 iul. 1968); șef al catedrei de pregătire militară la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București, DGP (1 iul. 1968-1 apr. 1971); șef al secției Pregătirea Cadrelor la Cursul de perfecționare a subofițerilor de penitenciare de la Vadu Oii, DGP (1 apr. 1971-1 febr. 1972); comandant al Școlii Militare de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1 febr. 1972-1 aug. 1973); instructor și ofițer

specialist I în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 aug. 1973-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225 din 1977, Nagy a fost mutat pe aceeași funcție în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 aug. 1977-1 apr. 1978). În aprilie 1978, cu ocazia înființării Penitenciarului de Tineri București, a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului pentru pază și regim (1 apr. 1978-15 dec. 1979); locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul București (15 dec. 1979-1 nov. 1981); ofițer instructor I (1 nov. 1981-1 mai 1983), ofițer specialist I (1 mai 1983-1 iun. 1989) și ofițer specialist principal II în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 iun.-10 mart. 1990).

Cumnatul lui Nagy era colonelul Mihai Fleșeru, fost comandant al Penitenciarelor Miercurea Ciuc (1957-1958) și Sibiu (1957-1974). Nagy a fost trecut în rezervă la 10 martie 1990 prin Ordinul MI nr. II/01403.

Grade succesive: sublocotenent (1953); locotenent (1955); locotenent-major (1958); căpitan (1963); maior (1969); locotenent-colonel (1975); colonel (1984).

Decorații: Ordinul „Meritul Militar”, clasa I (1979).

Pedepse: 14 zile de arest la garnizoană pentru consum de băuturi alcoolice în timp ce unitatea era în consemn cu ocazia zilei de 23 august (1957); suspendarea indemnizației de comandă timp de trei luni pentru evadarea a trei deținuți (Dumitru Ștefan, Dinu Tudor și Ciocan Ion) de pe punctul de lucru din strada Timonierului, al Penitenciarului București. Deținuții lucrau la construcția unui bloc de locuințe, lucrare aflată în subordinea Consiliului popular al municipiului București. Cei trei evadați au fost prinși câteva zile mai târziu (1980).

NAGY VASILE, locotenent-major.

Activitatea profesională: inspector în Serviciul Inspecției Speciale din DPLC (aug. 1955).

NĂSTASE GRIGORE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: ofițer în Serviciul Pază și Regim din DGP (ian. 1978).

NECOARĂ BĂDIN ANGHEL, maior, d.p. nr. 1702 (n. 23 oct. 1923, com. Jirlău, jud. Brăila).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PMR din 1954; secretar al organizației de partid din secția Cazarmare, Serviciul Spate al DGPCM (1965).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1930-1937); Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București (1958-1961).

Stagiul militar: Regimentul 2 Pionieri Gardă Otopeni, București (apr. 1944-dec. 1946). În funcția de ajutor de comandant de grupă a participat cu Batalionul 40 Pionieri la luptele de pe frontul de vest.

Studii militare: Școala de Subofițeri Jandarmi Oradea (1 mart. 1947-1 mart. 1948); Școala de Ofițeri de Pază contra Incendiilor MAI (1 nov. 1952-13 sept. 1953); Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București (1967-1968).

Studii politice: Universitatea Serală de Partid (1966-1969).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească și muncitor necalificat la construcția liniei CFR Făurei-Tecuci (1937-1944); șef de patrule la postul comunal de jandarmi „Ziduri” din Legiunea de Jandarmi Râmnicu Sărat (1 mart. 1948-1 apr. 1949); gospodar de companie la Centrul de Instrucție nr. 3 Securitate Botoșani și subofițer cu armătura la Compania de Armament Greu din Centrul de Instrucție nr. 11, Securitate Orăștie (1 apr.-15 oct. 1949); gospodar și instructor la Compania a II-a Pompieri București¹ (15 oct. 1949-1 ian. 1952) și inspector raional la Grupul de Pompieri București (1 ian.-1 iul. 1952); gospodar la Secția 4 Pompieri (1 iul.-1 nov. 1952); ajutor pentru instruire la Secția 4 Pompieri (13 sept. 1953-1 oct. 1955) și comandant al Secției 5 Pompieri din Grupul PCI București-Oraș (1 oct. 1955-1 ian. 1958). Notarea de serviciu întocmită pe perioada 1 ian.-31 dec. 1956 elogia activitatea profesională a ofițerului în acest interval de timp:

Este comandantul secției a 5-a PCI București. Cunoaște mulțumitor atribuțiunile ce-i revin și a căutat să se achite de îndeplinirea lor. Ofițerul s-a ocupat de pregătirea de luptă și politică a militarilor din subordine, reușind să obțină rezultate satisfăcătoare. Intervenția la incendii a secției a 5-a a fost bună, reușind să stingă incendiile pe locul găsit și cu minimum de pagube. Comandantul a condus cu pricepere garda de intervenție fiind exemplu de curaj și bărbăție în lupta cu focul².

La 1 ianuarie 1958 a fost mutat la cerere din Direcția Pază Contra Incendiilor la Serviciul Aprovizionare și Gospodărire din DGPCM; ofițer-inspector principal PCI (1 ian.-1 sept. 1958), ofițer tehnic auto (1 sept. 1958-1 oct. 1959), ofițer-inspector prim (1 oct. 1959-1 apr. 1963) și ofițer de control PCI la secția Cazarmare din Serviciul Spate al DGPCM³ (1 apr. 1963-1 aug. 1967). După reorganizarea sistemului penitenciar din vara anului 1967, funcția lui Nicoară a fost desființată; ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Pitești (1 sept. 1967-1 aug. 1968); comandant de companie (1 aug. 1968-28 iul. 1969) și profesor la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București, DGP (1 oct. 1969-1 febr. 1972); ofițer de serviciu la Penitenciarul Jilava (1 apr.-30 iun. 1972). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1972 prin Ordinul MAI nr. 02420.

Grade succesive: sergent-major (mart. 1948); sublocotenent (sept. 1953); locotenent (sept. 1955); locotenent-major (oct. 1958); căpitan (aug. 1963); maior (aug. 1969).

Decorații: medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964);

1. În perioada 1 aug.-1 oct. 1950 a fost trimis la un curs de recalificare a cadrelor pentru a urma o școală de conducători auto din subordinea Direcției Pază Contra Incendiilor din MAI.
2. Documentul este semnat de comandantul Grupului PCI București-Oraș, locotenent-colonelul Nicoară Costică (cei doi ofițeri nu sunt rude, apropierea dintre cele două nume este doar o simplă coincidență).
3. În cursul anului 1965, ofițerul a fost numit în funcția de secretar al Comisiei pentru Rezolvarea Cererilor de Locuințe din DGPCM.

medalia „Meritul militar”, clasa I (1955) și clasa a II-a (1954); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1968).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru că nu a raportat cazurile deosebite din unități (ian. 1959); „muștrare severă la adresa ofițerilor” pentru lipsă de preocupare în instruirea subordonaților (oct. 1969).

NECȘULESCU GHEORGHE, locotenent-major.

Activitatea profesională : ofițer-instructor de cadre în Serviciul Cadre și Învăță-mânt din DGP (14 iul. 1982).

NECULAICIUC GHEORGHE AUREL, locotenent-major,
d.p. nr. 614 (10 ian. 1928, mun. Botoșani, jud. Botoșani).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : electrician.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946; activist în secția Agitație și Propagandă din Sectorul PMR III Albastru „B”, București (25 mai.-10 iun. 1949).

Studii civile : patru clase la Școala nr. 5 de Băieți din Botoșani (1934-1938). În perioada în care a lucrat la Fabrica „Munca Textilă” din București a dat examene de diferență, obținând astfel diploma de absolvire a șapte clase.

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (sept. 1949-1 nov. 1950).

Studii politice : Școala Medie de Partid, de pe lângă Sectorul PMR III Albastru B din București (febr.-24 mai 1949); Școala de Educatori a CC al UTM din București (10 iun.-1 iul. 1949).

Activitatea profesională : a lucrat ca electrician cu tatăl său la diferiți cetățeni din Botoșani (1938-1943); salahor zilier la descărcatul vagoanelor prin triajul București și la diferiți zidari din București (1943-1945); ajutor de electrician la Fabrica „Munca Textilă” din strada Sadului nr. 35, București¹ (1945-febr. 1949); educator la colonia de vară din comuna Vâlcele, județul Covasna, pendinte de Ministerul Muncii și Prevederilor Sociale (1 iul.-1 sept. 1949); locțiitor politic la Penitenciarul Cluj Tribunal (1 nov. 1950-mart. 1951); șef al Biroului Organizare Control și Instrucțaj (mart.-oct. 1951) și șef al Biroului Cultural și ARLUS din Direcția Politică a DGPCUM (oct. 1951-mart. 1952); locțiitor politic la Penitenciarul Galați (apr.-nov. 1952); șef al Biroului Penitenciare din Direcția Regională MAI Galați (nov. 1952-mart. 1953); comandant la Penitenciarul Turnu Severin (mart. 1953-30 iun. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, la 30 iunie 1956 a fost trecut în rezervă prin Ordinul nr. 3270.

Grade succesive : locotenent (nov. 1951); locotenent-major (?).

1. În perioada 1946-1947 a urmat Conservatorul, secția Artă dramatică.

Pedepse : „observare scrisă” pentru că nu a raportat în ziua de 3 octombrie 1955 felul în care s-au desfășurat pregătirea și sărbătorirea zilei de 2 octombrie 1955 (oct. 1955); „muștrare scrisă” pentru nerespectarea unui ordin DPLC (dec. 1955).

NEDELUCU ION DUMITRU, colonel, d.p. nr. 2087 (n. 26 febr. 1931, sat Pasărea, com. Brănești, jud. Ilfov).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tehnician silvic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1947 și PMR din 1960; secretar al Organizației de Bază UTC din Penitenciarul Văcărești (1962-1965); secretar al Organizației de Partid din Penitenciarul București (1979).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1938-1944); Școala Profesională Silvică din comuna Gurghiu, județul Mureș (1947-1950) și Școala Medie Tehnică Silvică Timișoara (1950-1952).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (1 nov. 1952-febr. 1954). În februarie 1954, această școală s-a desființat, iar elevul Nedelcu a fost mutat la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLPM, UM 0818 (febr.-1 iun. 1954); curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1959-mart. 1960); curs de reciclare (1975).

Studii politice : Facultatea de Economie, Academia „Ștefan Gheorghiu”, cursuri fără frecvență (1970-1975); Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1967-1970).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1944-1947). După absolvirea școlii de ofițeri a fost repartizat la formațiunea 0957 Dăeni unde a îndeplinit următoarele funcții : planificator tehnic și șef al Biroului Aprovizionare și Desfacere din Gospodăria Anexă MAI Salcia¹ (1 iun. 1954-30 iun. 1956), ofițer prim de serviciu la Secția „Piatra Frecăței” (30 iun. 1956-1 mai 1957), șef al Secției de Deținere „Strâmba”² (1 mai-1 dec. 1957) și șef al Secțiilor „Piatra Frecăței” și „Grădina” (1 dec. 1957-1 sept. 1961). În perioada în care a fost comandant la Secția „Grădina”, Dumitru Nedelcu participa personal la bătaia deținuților. Astfel, prin nota-raport cu numărul 019770 din 5 iunie 1961, directorul general al DGPCM, colonelul Vasile Lixandru, îl informa pe adjunctul ministrului de Interne, general-locotenent Gheorghe Pintilie, că în urma unor controale efectuate la formațiunea Ostrov au fost identificate abuzuri, cu privire la aplicarea de pedepse disciplinare deținuților, în toate secțiile coloniei. În notă, se precizează că la Secția „Grădina” comandantul Dumitru Nedelcu „aplică în fiecare seară pedepse corporale deținuților

1. Un referat de cadre nedatat, întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM, îl descrie pe Nedelcu ca fiind un ofițer devotat MAI : „În funcțiile deținute s-a achitat în mod conștiincios de sarcinile ce i-au revenit, executând la timp și în bune condițiuni lucrările încredințate. În timpul inundațiilor din 1955-1956, nu și-a precupețit timpul său liber, muncind zi și noapte pentru a salva bunurile unității”. Referatul este semnat de locuitorul directorului general al DGPCM, colonelul Constantinescu Marin, locuitorul directorului general pentru munca politică, maiorul Pietraru Mircea, și șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae.
2. Nedelcu a fost numit șef al Secției „Strâmba” în locul locotenentului Bălan Ioan, retrogradat din cauza provocării unui scandal împreună cu colegul său, locotenentul Marfiuc Mihai.

pentru cele mai mici abateri”, precum lovituri cu vâna de bou peste fesele, tălpile și palmele deținuților. De asemenea, se menționează că, infuriat, comandantul începea să-i lovească pe deținuți cu pumnii și picioarele peste față și că la aceste bătăi participau și cadrele formațiunii¹; ofițer-inspector principal în Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 sept. 1961-febr. 1962); ofițer prim de serviciu operativ cu pregătirea militară la Penitenciarul Văcărești (1962-iun. 1966); ofițer-instructor I învățământ la Serviciul Învățământ din DGP (1 iun. 1966-1969) și ofițer specialist I în Serviciul Pregătire Militară și de Specialitate, Studii și Documentare din DGP (1969-dec. 1970); locțiitor al comandantului pentru pază și regim (dec. 1970-1 mai 1975) și locțiitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Văcărești, București (1 mai 1975-1980).

Unul dintre frații lui Nedelcu, Tudorache I. Constantin, născut la 10 august 1926, de profesie strungar în fier, a lucrat în anii '50-'60 la Direcția Cadre a MAI, având gradul de maior de Securitate. Informațiile din dosarul personal al lui Nedelcu Dumitru se opresc la anul 1975. Un singur document se mai păstrează după anul 1975, și anume „Fișa Jurământului militar pentru cadrele militare” a colonelului Nedelcu Dumitru, depusă la 18 aprilie 1990 la UM 0400, la sediul DGP².

Grade succesive: locotenent (1954); locotenent-major (1957); căpitan (1960); maior (1965); locotenent-colonel (1971); colonel (?).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969) și clasa a II-a (1974).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru subminarea autorității comandantului (1955); cinci zile de arest la garnizoană pentru slabă activitate (1957); două zile de arest la domiciliu pentru neexecutarea ordinelor la termen (1958); zece zile de arest la garnizoană pentru izbucnirea unui incendiu în noaptea de 28/29 noiembrie 1958 la barăcile cadrelor din cadrul Secției „Grădina” (1958); cinci zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în executarea ordinelor (1958); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru o serie de nereguli constatate la un control al DGPCM, la Secția „Grădina” din formațiunea 0957 Ostrov (1960); cinci zile de arest la garnizoană pentru că a abuzat în mod nepermis în aplicarea unor pedepse deținuților din Secția „Grădina” (1961); cinci zile de arest la garnizoană pentru că nu a informat la timp conducerea DGP de pierderea unor documente (1962); „muștrare” pentru două evadări (1974).

NEGOESCU ȘTEFAN, maior.

Activitatea profesională: șef al Serviciului Pază din DGPCUM (iul. 1951); directorul Direcției Pază și Regim din DGPCUM (29 aug. 1951).

Grade succesive: maior (iul. 1951).

1. Arhiva ANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1961, vol. II, ff. 147-148.

2. Din alte dosare de cadre, am aflat că între anii 1986 și 1989 colonelul Nedelcu Dumitru a fost șeful Serviciului Asigurare Tehnico-Materială din DGP.

NEMEȘ I. IOSIF, angajat civil, d.p. nr. 730 (n. 28 ian. 1911, com. Ditrău, jud. Harghita; d. 1986).

Naționalitatea : română.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCdR din ilegalitate (?).

Studii civile : școala elementară și Liceul Industrial (trei clase).

Stagiul militar : Regimentul 22 Infanterie (1933).

Activitatea profesională : tâmplar la Fabrica „Rossler” și la Atelierul „Hirtsch” din București (1938-1940); arestat pentru activitate politică (1941-1944); director al Penitenciarului Oradea-Mare (1 apr. 1945-1 febr. 1949). Într-o declarație dată la Oradea în 15 octombrie 1948, Nemeș povestește despre Pop Filimon, prim-gardian la Penitenciarul Oradea-Mare :

Dimineața la deschidere stătea în fața coridorului cu ciomagul în mână și lovea cum venea deținuții afară, fără niciun motiv. Aceasta am observat prin geam. Bătea, lovea fără niciun motiv, avea darul de beție în fiecare zi, în serviciu era nepunctual, neconștient (...). Au fost deținuți de drept comun aici la Oradea care au făcut pedeapsă la Aiud când sus-numitul era prim-gardian la Aiud, că era un bătaș și îi bătea în special pe deținuții politici/pe comuniști. Am fost chemat la cadre anul trecut în privința atitudinii pe care a avut el la Aiud. Tovarășul Moț ma întrebat dacă îl cunosc pe acest prim-gardian Pop Filimon, de atitudinile trecutului, întrucât a fost recunoscut de un tovarăș de la centru, care spunea că el, Pop Filimon, era un bătaș care bătea pe deținuții politici până la sânge.

A fost inspector și inspector-șef al Serviciului Inspecției al DGP (1 febr. 1949-1 oct. 1950). Cât timp a deținut această funcție s-a implicat cu zel în procesul de reeducare de la Penitenciarul Pitești, participând personal la schingiuirile care au avut loc aici în 1949 și 1950. Deținutul Eugen Țurcanu, unul dintre liderii studenților reeducați de la Pitești, declara la interogatoriul său din 19 aprilie 1954 : „De la dl. Inspector Nemeș Iosif am primit ordinul de a organiza din punct de vedere activ. Camera 4 secția spital (locul în care au început în noaptea de Crăciun a anului 1949 torturile asupra deținuților politici – n.n.) unde urmau să fie introduși din cei ce-și făcuseră *demascările* pentru a putea primi cărți și să aibe plimbare. Dl. Inspector Nemeș I. a asistat în mai multe rânduri la unele ordine ce mi le dădea dl. Dumitrescu (Alexandru Dumitrescu, directorul Penitenciarului Pitești – n.n.)”¹. De asemenea, Țurcanu a declarat la interogatorii că s-a întâlnit în mai multe rânduri cu inspectorii DGP Nemeș Iosif și Sepeanu Tudor și, stând de vorbă cu ei „între patru ochi”, aceștia i-au cerut să obțină de la deținuți, prin mijloace violente, informații în legătură cu activitatea depusă în afara penitenciarului.

Pedepse : pierderea salariului pe o zi, pentru neglijență în serviciu (1948).

NEMEȘ ȘTEFAN, locotenent-major.

Activitatea profesională : locțiitor politic la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 Sibiu (23 dec. 1953).

1. *Memorialul ororii. Documente ale procesului reeducării din închisorile Pitești, Gherla*, Editura Vremea, București, 1995, p. 108.

NICA BUNEA VASILE, locotenent-colonel, d.p. nr. 1680 (n. 29 oct. 1920, mun. Titu, jud. Dâmbovița).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR, ARLUS și Crucea Roșie din 1946.

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1928-1933); două clase industriale (ucenicie) la Târgoviște (1934-1936); două clase la Școala Medie nr. 2 din București (1956-1958); Școala Medie Muncitorească nr. 4 din București (1958-1961).

Stagiul militar : în martie 1939 a plecat voluntar la Regimentul 2 CFR Chitila. După terminarea stagiului de voluntar (1942), a fost menținut concentrat la Regimentul 3 CFR Sibiu (1942-iul. 1945). A luptat în al Doilea Război Mondial pe ambele fronturi.

Studii politice : Școala de Partid de trei luni la Comitetul Raional PCR „Grivița Roșie” (1950); Școala de Partid de un an a Comitetului Orașenesc PMR București (15 sept. 1952-15 iul. 1953).

Activitatea profesională : ucenic de tâmplar la Atelierul „Iancu Besnoiu” din Târgoviște (oct. 1933-1 oct. 1937); tâmplar la Secția 10 Linii CFR Titu (1938-mart. 1939); muncitor la Revizia de Vagoane București-Triaj, sector 8 (15 febr. 1946-1 iul. 1951); a fost scos din producție și trimis activist de partid la Organizația PMR, sector 8 „Grivița Roșie” (1 iul. 1951-15 sept. 1952); șeful Biroului Folosirea Forțelor de Muncă și Repartizări din Serviciul Evidență Deținuți al DLCM (23 aug. 1953-1 nov. 1954); locțiitor al șefului Serviciului Evidență Deținuți din DPLC (1 nov. 1954-30 iun. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din 30 iunie 1956, a fost trecut în rezervă, însă a rămas în MAI ca angajat civil până la 1 iunie 1957, când va fi rechemat în rândul cadrelor active cu gradul de locotenent-major; șef de birou și șef al secției Control și Îndrumare din Serviciul Evidență Deținuți al DGPCM/DGP (1 iul. 1956-1 febr. 1972). La mijlocul anilor '60, conducerea Securității a demarat o serie de investigații pentru a afla numărul deținuților care nu se mai aflau în unitățile de detenție ale MAI, ca urmare a execuției lor sau a morții în detenție ori în urma torturilor sau a regimului aspru de viață aplicat, dar care încă figurau în evidențele DGPCM. Unul dintre ofițerii implicați în această operațiune din partea DGPCM a fost și Nica Vasile, cel care a semnat și a înregistrat la primării numeroase certificate de deces ale mai multor deținuți dispăruți cu câțiva ani în urmă. Rudele acestor deținuți nu mai primiseră nicio veste de la aceștia de ani de zile, autoritățile comuniste considerând respectivele cazuri strict secrete. În 1957, Nica Vasile a fost cel care a semnat certificatele de deces a șapte partizani anticomuniști bănățeni, condamnați pe 25 iunie 1949 la diferite termene de detenție și executați de Securitate, în același an, pe drumul dintre Penitenciarul Gherla și Securitatea din Timișoara. De asemenea, Nica a înregistrat și decesele a 16 partizani anticomuniști dobrogeni asasinați în noaptea de 9/10 martie 1950, în timp ce se îndreptau către Securitatea din Timișoara cu un vagon-dubă. Același personaj a semnat și actele de deces ale deținuților politici închiși la începutul anilor '50 la Penitenciarul Sighet

Principal¹. Pentru ca această operațiune să aibă și acoperire juridică, MAI a inițiat un proiect de decret pentru completarea articolului 35 din Decretul nr. 272/1950, referitor la actele de stare civilă, republicat în *Buletinul Oficial al MAN a RPR*, nr. 15 din 13 iunie 1955. Astfel, la 6 mai 1957 Prezidiul MAN a RPR a adoptat Decretul nr. 200 (nepublicat) care cuprindea textul vechi al articolului nr. 35 completat cu un aliniat nou, care prevedea că MAI putea să întocmească actele de deces pentru acei deținuți pentru care declarația de moarte nu s-a făcut la locurile de deținere la data decesului: „declarația de moarte nu s-a făcut până la data prezentului decret; în aceste cazuri declarația și întocmirea actelor se face potrivit instrucțiunilor Ministerului Afacerilor Interne” (Prezidiul MAN nu a fost de acord ca în textul decretului cu articol unic să apară cuvintele „locurile de deținere pentru deținuți”, așa cum propusese MAI-ul)².

Într-o notă-raport adresată conducerii DGPCM, căpitanul Nica declara:

În anii 1954-1955 am primit ordin să mă ocup de clarificarea unor deținuți CR și DC care au decedat în anii 1948-1950 și nu au fost înregistrate decesurile la Sfaturile Populare, nefiind ordin în acest sens din partea organelor superioare. Aceste lucrări au fost executate în bune condițiuni, cu excepția deținutului Brătianu I.C. Constantin, care a decedat la 20 august 1950 în penit. Sighet. Întocmindu-se certificatul de deces, cu datele de mai sus și predat soției celui decedat, aceasta a refuzat să primească acest

1. Dorin Dobrinu (ed.), *Listele morții. Deținuți politici decedați în sistemul carceral din România potrivit documentelor Securității*, Editura Polirom, Iași, 2008, pp. 55-57.
2. În expunerea de motive care însoțește Decretul nr. 200/1957, generalul-colonel Alexandru Drăghici se adresa colegilor săi din Consiliul de Miniștri rugându-i formal să emită HCM de adoptare a proiectului de decret: „În penitenciarele și coloniile de muncă ale Ministerului Afacerilor Interne, au murit în cursul anilor 1947-1955 un număr de deținuți, fie de moarte naturală, fie prin executarea unor sentințe judecătorești de condamnare la moarte. Datorită condițiilor politice existente în acea perioadă s-a considerat inoportună oficializarea unora dintre aceste cazuri, mai ales că printre cei în cauză se găseau și unele elemente care au avut un anumit rol politic în timpul regimului burghez-moșieresc. Din această cauză, moartea acestora nu a fost înregistrată la Comitetele executive ale sfaturilor populare ale locului unde s-a produs moartea, conform dispozițiilor Decretului nr. 272/1950, referitor la actele de stare civilă. Ca urmare a acestei situații, Ministerul Afacerilor Interne are o serie de greutăți generate de numeroase cereri ale familiilor celor în cauză, care cer certificatele constatatoare ale morții, în vederea reglementării unor succesiuni, încheieri de căsătorii etc. În prezent socotim că se poate face oficializarea morții acestei categorii de condamnați și eliberarea către familiile lor a certificatelor constatatoare a morții. Însă înregistrarea morții în registrele de stare de civilă nu se mai poate face astăzi, deoarece Decretul nr. 272/1950 care reglementează problema actelor de stare civilă prevede înregistrarea morții la data survenirii acesteia, iar posibilitatea întocmirii ulterioare a actelor de stare civilă o permite numai în anumite condiții, potrivit cărora Comitetele executive ale sfaturilor populare nu pot înregistra moartea condamnaților în cauză. Pentru reglementarea acestei situații, vă prezint alăturatul proiect de decret pentru completarea art. 35 din Decretul nr. 272 din 30 decembrie 1950, referitor la actele de stare civilă, republicat în *Buletinul oficial al Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române*, nr. 15 din 13 iunie 1955, în sensul că se poate face în prezent întocmirea actelor de moarte pentru acei deținuți pentru care declarația de moarte nu s-a făcut de locurile de deținere, la data decesului, cu care dacă sunteți de acord vă rog a-l adopta”. ANIC, fond Consiliul de Stat – Decrete, mapa 6, ff. 73-82 (Decretul nr. 200 din 6 mai 1957).

certificat de deces pe motivul că nu este a-l soțului ei și că acesta este vărul soțului ei, care a decedat la Spitalul Colțea București la 21 ianuarie 1956 și înregistrat la Sfatul Popular Nicolae Bălcescu la nr. 95/1956. Deplasându-mă din nou la penit. Sighet și stând de vorbă cu fostul comandant Ciolpan Vasile, ne-a spus că întradevăr a avut în penit. Sighet doi deținuți cu numele Brătianu I.C. Constantin și nu poate preciza care din ei a decedat la 20 august 1950, deoarece nu avea o situație clară a acestor deținuți, cu toate datele de stare civilă, fiind trecuți numai pe un tabel nominal care cuprindea decât numele și pronumele acestor deținuți. Tov. Ciolpan Vasile ne declară că întradevăr, la data de 14 sau 20 august 1950, a decedat deținutul Brătianu I.C. Constantin în vârstă de circa 80-85 ani. În urma celor verificate la Spitalul Colțea s-a găsit înregistrat decesul celui alt Brătianu I.C. C-tin, la data de 21.01.1956. Deci certificatul întocmit nu corespunde realității, urmând să i se întocmească și acestui deținut certificatul de deces după apariția decretului. Raportez acest caz, deoarece Direcția Secretariat (a MAI – n.n.) ne face cunoscut să comunicăm care este situația acestui deținut, de nu i s-a eliberat certificatul de deces¹.

În cele din urmă, soția fostului om politic liberal, Adina Brătianu, a primit „certificatul de moarte, seria Ma, nr. 951.188” în data de 15 noiembrie 1961; instructor I la Serviciul Evidență Deținuți din DGP (1 febr. 1972-31 mart. 1973). A fost trecut în rezervă la 31 iulie 1973 prin Ordinul MAI nr. 01855.

Grade succesive : locotenent-major (1953, 1957); căpitan (1958); maior (1962); locotenent-colonel (1968).

Decorații : medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1959); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasele I și a II-a (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de control asupra executării lucrărilor de către subalterni (1957). În cursul anului 1960 a dat un telefon necifrat la Penitenciarul Vlădeni, fiind sancționat cu „muștrare scrisă” pentru nerespectarea instrucțiunilor cu privire la transmiterea notelor telefonice (1960).

NICHIFORIU DUMITRU, locotenent.

Activitatea profesională : șef de secție în DGPCUM (1 nov. 1951); inspector în Corpul de Control Administrativ al DGP/DGPCUM (1 nov. 1951-?).

NICOLAE MARIN, locotenent-major.

Activitatea profesională : șeful Biroului Organizare și Instrucție din Serviciul Politic al DLCM (1954); șeful Biroului Evidență din Serviciul Evidență al DGPCM (aug. 1958, febr. 1959).

1. Notă-raport nr. 13694 din 30 mai 1960 a căpitanului Nica Vasile, șef al secției Control și Îndrumare din Serviciul Evidență Deținuți al DGPCM. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 1/1961, f. 128.

NICULESCU JANA, colonel.

Activitatea profesională : ofițer în aparatul central al DGP (1988).

NICULESCU MARIA, angajat civil.

Activitatea profesională : medic în DGPCM (nov. 1965, apr. 1967).

NISTOR NISTOR MIRCEA, căpitan.

Activitatea profesională : șeful Serviciului Financiar CFI din DPLC/DGPCM (aug. 1955, 1956, 1957, 10 nov. 1962, mart. 1963).

NIȚĂ DUMITRU ION, colonel, d.p. nr. 1972 (n. 4 nov. 1924, com. Smeura, jud. Argeș).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : ospătar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1948 și PMR din 1955 ; membru în Comitetul de Partid din Penitenciarul Văcărești (1970).

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1931-1936) și două clase la Liceul „Sfântul Sava” din București, fără frecvență (1955-1957) ; Școala Medie nr. 4 din București (1960).

Stagiul militar : Regimentul 5 Infanterie Voluntari Câmpulung Muscel din Divizia „Horia, Cloșca și Crișan”, Legiunea de Jandarmi Timișoara, Batalionul 2 Jandarmi Târgu Ocna și Casa Jandarmeriei „Vasile Roaită” (10 sept. 1946-15 nov. 1948).

Studii militare : curs scurt la Școala de Gardieni cu Sarcini Speciale de la Jilava (nov. 1950) ; cursul de ofițeri penitenciare la Școala de Cadre Profesionale Jilava din DGPCUM (apr.-nov. 1951) ; curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil Penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (sept. 1960-aug. 1961) ; cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1936-1938 și oct. 1948-ian. 1950) ; băiat de prăvălie la cârciuma patronului Huțanu Chirică (1938-1940) și Magazinul de Sticlărie „Ozis Gold” din Pitești (1940-1942) ; picol la restaurantul patronului Gogu Vasiliu din strada Filiti nr. 8 (1942-1945) și la Restaurantul „Ion Proca” din strada Carol Davila nr. 62, București (1945-1946) ; gardian la Penitenciarul Pitești (15 ian. 1950-apr. 1951) ; instructor în Direcția Pază și Regim al DGPCUM și în Serviciul Pază și Regim al DLCM (7 nov. 1951-30 nov. 1954) ; loțiitor al comandantului pentru pază și regim la Colonia de muncă Baia Sprie/formațiunea 0627 (30 nov. 1954-1 apr. 1955) ; inspector principal și instructor în secția Regim din Serviciul Pază și Regim al DPLC/DGPCM (1 apr. 1955-sept. 1960) ; loțiitor al comandantului pentru pază și regim la Colonia de muncă Giurgeni/formațiunea 0319 (1 sept. 1961-15 dec. 1963). Din cauza îmbolnăvirii cu hepatită a fost readus în aparatul central al direcției în funcția de ajutor al ofițerului de control în Serviciul Pază și Regim din Direcția Pază a DGPCM/DGP (1 ian. 1964-1 mai 1968) ; comandant al Secției „Periș” (1 mai 1968-1 ian. 1973) și comandant al

Secției „Rahova” din Penitenciarul Văcărești, București (1 ian.-1 aug. 1973); comandant al secției de deținere a Spitalului Penitenciar București (1 aug. 1973-15 iun. 1977). La această subunitate asigura paza, supravegherea și escortarea deținuților bolnavi. A fost trecut în rezervă la 15 iunie 1977 prin Ordinul MI nr. 02059.

Grade succesive: gardian (1950); milițian (iul. 1951); sublocotenent (nov. 1951); locotenent (1953); locotenent-major (1956); căpitan (1959); maior (1964); locotenent-colonel (1970); colonel (1977).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971).

Pedepse: „prevenire” pentru că a adormit în post (1950); trei zile de arest la garnizoană pentru că în ziua de 23 noiembrie 1960, în timp ce dădea o lucrare de control, a fost prins copiind (dec. 1960); două zile de arest la domiciliu pentru că nu a urmărit executarea unei lucrări în timpul ordonat (1962); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsuri în activitatea de locțiitor pentru pază și regim (1963); „observare scrisă” pentru lipsuri în muncă (1964); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției” pentru că nu a verificat mai atent condamnății puși să lucreze în sistemul supravegherii fără pază, fapt ce a condus la evadarea unui deținut (1970); trei zile de arest la domiciliu pentru lipsă de îndrumare și control (1976).

NIȚOIU MARIN IOAN, căpitan, d.p. nr. 1606 (n. 11 sept. 1920, com. Răcari, jud. Dâmbovița).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: vânzător de magazin.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947.

Studii civile: patru clase în comuna natală (1927-1931); Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București (1957-1960).

Stagiul militar: în 1940 s-a înrolat voluntar la Centrul de Instrucție Aeronautică Pipera din București însă a fost nevoit să abandoneze cursurile din cauza unor probleme familiale (sept.-oct. 1940). În martie 1942 a fost încorporat la Regimentul 28 Artilerie Râmnicu Sărat (10 mart.-nov. 1942). În august 1942 a fost trimis cu Divizia a V-a Infanterie pe frontul de est, ajungând în prima linie abia la 20 septembrie 1942. După o lună de zile a căzut prizonier în luptele pentru cucerirea Stalingradului de la Cotul Donului. A fost deținut în lagărele sovietice nr. 101, Tambov, Tula, Kirov. În noiembrie 1943 s-a înrolat voluntar în Divizia „Tudor Vladimirescu”. După întoarcerea armelor a luptat pe frontul de vest ca brancardier la Compania Sanitară din Regimentul 1 Infanterie al Diviziei „Tudor Vladimirescu” (sept. 1944-apr. 1945).

Studii militare : curs scurt la Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (1 mai-7 nov. 1953).

Studii politice : a fost trimis în țară din Cehoslovacia cu „Lotul 1005” Panduri pentru a urma un curs de pregătire pentru comandanți secunzi ECP/educatori politici la Școala de Educatori Politici București, MAPN (apr.-mai 1945) ; curs de pregătire politică de o lună la Regimentul 1 Jandarmi București (1946).

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la magazinul unchiului său, Radu Ionescu, din comuna Răcari (aug. 1931-sept. 1940 și dec. 1940-mart. 1942) ; agricultor în gospodăria părintească (oct.-dec. 1940). După absolvirea cursului de educatori politici a fost încadrat în aparatul politic al armatei și repartizat ca locțiitor politic/comandant secund ECP de baterie în Regimentul 6 Artilerie Călărească Arad din Divizia I Cavalerie (mai 1945-1 iul. 1946). La acea dată, Regimentul 6 Artilerie Călărească se afla pe front în Cehoslovacia. În vara anului 1946 a fost mutat în interes de serviciu în aparatul politic al jandarmeriei, unde a îndeplinit mai multe funcții : comandant secund ECP de sector, comandant secund ECP al companiei recruți Afumați și educator la Batalionul de Jandarmi Băneasa din Legiunea de Jandarmi Ilfov (iul. 1946-15 iul. 1947). Odată cu înființarea Batalionului 1 Intervenție Jandarmi București¹, a fost numit în funcția de comandant secund ECP/secretar al Biroului Politic al Batalionului (15 iul. 1947-nov. 1948) ; locțiitor politic de companie la Batalionul de Jandarmi, Securitate Gărzi București și secretar tehnic al Serviciului Politic din Regimentul Securitate Gărzi București/Regimentul 1 Pază Întreprinderi București, UM 0415 (nov. 1948-16 apr. 1952) ; secretar tehnic al Secției politice a Regimentului 1 Pază București (16 apr. 1952-10 apr. 1953) ; ofițer-instructor în DIP, UM 0618 București (dec. 1953-sept. 1954) ; ofițer-instructor la secția Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim al DPLC (sept. 1954-1 iul. 1956) ; ofițer de serviciu la Penitenciarul Jilava (1 iul. 1956-1 febr. 1957) ; ofițer de control III și inspector principal de pază în Serviciul Pază și Regim din Direcția Pază a DGPCM (1 febr. 1957-apr. 1968) ; ofițer de control B la Serviciul Secretariat din DGP (apr. 1968-30 sept. 1969). La 30 septembrie 1969 a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 1584, iar apoi avansat la gradul de maior în rezervă și pensionat.

O adresă a Direcției de Pază Civilă Contractuală din cadrul Comitetului Executiv al Consiliului Popular Municipal București solicita conducerii DGP eliberarea unui referat de cadre în care să fie menționate date despre activitatea politică și profesională a ofițerului Nițoiu Ioan. Acesta urma să fie încadrat la această instituție „într-o muncă de răspundere”².

Grade succesive : plutonier (apr. 1945) ; plutonier-major (1949) ; sublocotenent (nov. 1953) ; locotenent (nov. 1955) ; locotenent-major (dec. 1958) ; căpitan (aug. 1963).

Decorații : medalia sovietică „Victoria contra fascismului” (1947) ; medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1949) ; medalia „Meritul Militar”, clasa I (1954) ;

1. În mai 1948, sediul acestui batalion a fost mutat de la Ghencea-București la Giurgiu, devenind astfel Batalionul 1 Intervenție Jandarmi Giurgiu.

2. Adresa nr. 12623 din 9 septembrie 1969 semnată de directorul Direcției de Pază Civilă Contractuală, N. Dobre, și de șeful Serviciului Personal, Ilie M. Ilie.

medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963) și clasa a II-a (1966) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (?) și clasa a II-a (?) .

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru pierderea a 17 cartușe și două încărcătoare de pistol în ziua de 1 august 1969. Acest lucru a fost trecut sub tăcere de ofițer, însă superiorii săi au constatat lipsa muniției (1969).

NIȚU Z. GHEORGHE, angajat civil.

Activitatea profesională : inginer principal (mecanic agricol) în Direcția Economică din DGPCM (1 mai 1960).

O

OANȚĂ MARIN GHEORGHE, căpitan, d.p. nr. 673 (n. 12 ian. 1916, com. Chilia, jud. Olt).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; activist la secția Cadre a Sectorului PMR „23 August” din București (dec. 1948-apr. 1949).

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1923-1928).

Stagiul militar : Regimentul 10 Călărași Sibiu (10 mart. 1938-oct. 1940).

Studii politice : Școala de Partid de patru luni din București (aug.-dec. 1948).

Activitatea profesională : muncitor necalificat la Fabrica de ciment „Titan” din București (1928-mart. 1938), la secția MF 9 Obuze din cadrul Uzinelor „Malaxa” din București (oct. 1940-1944) și la secția Tras la Rece a Fabricii de Țevi „Republica” (1945-18 apr. 1949) ; ajutor de inspector de cadre la Serviciul 2 din Direcția Cadre a DGSP/DGSS (18 apr. 1949-25 sept. 1952) ; șef de birou la Direcția Cadre a MAI (25 sept. 1952-mart. 1953) ; șef al Biroului Cadre din Direcția Aprovizionării a MAI (mart.-1 oct. 1953) ; inspector de cadre și lucrător de cadre în Serviciul Cadre al DLCM/DPLC/DGPCM (1 oct. 1953-1 iul. 1956) ; ofițer controlor, inspector prim de cadre și șef al secției Ofițeri¹ din Serviciul Cadre al DGPCM (1 iul. 1956-30 apr. 1964) ; angajat civil în funcția de inspector-șef de cadre la GAS MAI Vlădeni și GAS Periș (1 iul. 1964-1966). A fost trecut în rezervă la 30 aprilie 1964 prin Ordinul MAI nr. 1790.

Grade succesive : plutonier-major (1949) ; sublocotenent (1950) ; locotenent (1952) ; locotenent-major (1955) ; căpitan (1958).

Decorații : medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952) ; medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954).

Pedepse : șapte zile de arest la garnizoană pentru lipsă de vigilență (1960) ; 20 zile de arest la garnizoană pentru că a pierdut, într-o stație de autobuz, mai multe foi de notare trimise de Comandatura Garnizoanei MAI București, Direcția Cadre a MAI. Ofițerul se afla sub influența băuturilor alcoolice (1963).

1. Odată cu trecerea în rezervă a locotenent-colonelului Radu Alexandru, la 31 ianuarie 1961, funcția de șef al secției Ofițeri din Serviciul Cadre al DGPCM a fost ocupată timp de aproape doi ani de căpitanul Oanță Gheorghe.

OLARU GHEORGHE IOAN, general-maior, f.e. (n. 26 iul. 1924, mun. Moinești, jud. Bacău).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic meseriaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : activist UTC la secția pentru probleme MAI a CC al PMR (1 iul. 1948-23 ian. 1949).

Studii civile : Facultatea de Drept, Universitatea din București (1970).

Stagiul militar : militar în termen (1 iun. 1946-1 nov. 1947).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1952) ; Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1966).

Activitatea profesională : informator-agent la Prefectura Poliției Capitalei (15 iun. 1945-1 iun. 1946) ; agent la Prefectura Poliției Capitalei (1 nov. 1947-1 iul. 1948) ; șef de birou și instructor la Direcția Politică din DGM (23 ian. 1949-20 sept. 1952) ; locțiitor politic de companie la Batalionul de Pază din Direcția Miliției Capitalei (20 sept. 1952-29 apr. 1953) ; ofițer de control I la Serviciul Inspecției din DGM (29 apr. 1953-15 ian. 1955) ; locțiitor (15 ian. 1955-1 aug. 1960) și șef al Direcției Miliției Regionale Ploiești (1 aug. 1960-1 dec. 1961) ; șef al Direcției Miliției Regionale Bacău (1 dec. 1961-18 febr. 1968) ; șef al IJ de Miliție Bacău (18 febr. 1968-1 ian. 1972) ; director general al DGP (1 ian. 1972-1 ian. 1973) ; prim-locțiitor al șefului IGM (1 ian. 1973-1 iul. 1974) ; locțiitor al șefului DGP (1 iul. 1974-apr. 1976).

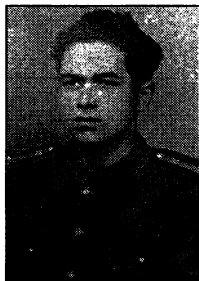
Un raport secret al DGP din 18 februarie 1976, care privea dinamica, structura efectivelor de condamnați și legalitatea deținerii pe anul 1975¹ menționa faptul că, în perioada 31 dec. 1974-31 dec. 1975, numărul de condamnați a crescut continuu, fapt care a condus la supraaglomerarea unor penitenciare. Astfel, la 31 dec. 1974, în penitenciarele din RSR erau încarcerați 42.175 de deținuți, iar la 31 dec. 1975, 50.290 de deținuți (capacitatea de cazare fiind de 45.594 de locuri). După natura faptelor comise, dintre cei 50.290 de deținuți aflați în penitenciare la 31 dec. 1975 (arestați sau condamnați) : 16.145 (32,1 %) se aflau pentru infracțiuni contra avutului obștesc, 12.047 (24,0%) pentru infracțiuni contra avutului personal, 10.622 (21,0%) pentru infracțiuni de omor sau ucidere din culpă, 1.987 pentru infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială, 152 (0,3%) pentru infracțiuni contra securității statului, 6.378 (12,7%) pentru alte infracțiuni, 2.969 (6,0%) sancționați cu închisoare contravențională. De asemenea, din același efectiv 42.822 (90,5%) erau bărbați, 4.509 (9,5%) femei, iar 641 (1,3%) minori. În 1975 au fost folosiți la muncă, în medie lunară, peste 38.350 de deținuți, planul de venituri din prestări servicii, în valoare de 492,5 milioane de lei, fiind îndeplinit în proporție de 102,3%. A fost trecut în rezervă la 29 octombrie 1977 prin Decretul Prezidențial nr. 274.

Grade succesive : plutonier (1949) ; sublocotenent (1950) ; locotenent-major (1950) ; căpitan (1954) ; maior (1958) ; locotenent-colonel (1963) ; colonel (1966) ; general-maior (1971).

1. AANP, fond Secretariat, dosar FN – „Materiale privind reorganizarea unor activități (desființări de unități) ale Direcției Penitenciarelor 1977”, „Raport nr. 013869 din 18.02.1976 privind dinamica și structura efectivelor de condamnați, precum și legalitatea deținerii”. Documentul este semnat de locțiitorul șefului DGP, generalul-maior Ioan Olaru, ff. 116-118.

Decorații : medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Steaua RSR”, clasa a V-a (1959); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1961); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat” (1969); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1969) și clasă I (1974).

OLTEANU GHEORGHE NICOLAE, căpitan, d.p. nr. 395
(n. 10 sept. 1926, com. Târgșoru Vechi, jud. Prahova).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945; secretar al Organizației de Bază UTM din Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 Sibiu (1953-1954).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1941); patru clase profesionale de ucenici la Ploiești (iun. 1947).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție nr. 14 Securitate Satu Mare (15 oct. 1948-mart. 1949).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (mart.-aug. 1949).

Studii politice : Școala Medie de Partid din Direcția Generală Politică a MAI (10 febr.-1 aug. 1951).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1941-1943); ucenic și lucrător la Depoul CFR Ploiești (1 mart. 1943-1 oct. 1948); locțiitor politic de companie la Batalionul 6 Securitate Orăștie (aug. 1949-febr. 1951); instructor la Biroul Pregătiri Școli Politice din Direcția de Propagandă și Agitație a Direcției General Politice a MAI (aug. 1951-sept. 1952); șef de birou la Direcția Cadre a MAI (sept. 1952-mai 1953); șeful Biroului Cadre din Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 Sibiu (mai 1953-1 iun. 1954); inspector prim de cadre la formațiunea 0715 Mărgineni, „I.L. Caragiale” (1 iun.-oct. 1954); locțiitor al șefului Biroului Inspecții Speciale din Serviciul de cadre din DPLC (oct. 1954-aug. 1955); șef al secției „Fabrica de Cărămizi Mamaia-Sat” pendinte de Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța (aug. 1955-30 iun. 1956). Un referat de cadre întocmit la 13 iulie 1955 de Serviciul de Cadre din DPLC menționa : „Lucrările făcute de el în majoritatea cazurilor au fost mediocre și multe necorespunzătoare, nereușind să adâncească mai mult problemele ce le avea de rezolvat, aceasta mai mult în cazurile de anchetă ce le efectua (...). Când vorbește produce oarecum o ilaritate din cauza felului nativ, lipsit de maturitate politică (...). Este un element cinstit, dar plafonat; pentru a acoperi aceasta folosește uneori fraze bombastice”. Documentul poartă semnăturile a doi ofițeri superiori din DPLC : locotenent-colonelul Sloboda Ioan și maiorul Stanciu Nicolae. A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956 ca urmare a reducerilor de efective din MAI, prin Ordinul șefului DPLC nr. 02947.

Grade succesive: sublocotenent (1949); locotenent (1951); locotenent-major (1951); căpitan (?).

Pedepse: trei zile de arest la domiciliu cu executarea serviciului pentru superficialitate și lipsă de răspundere în muncă (1951).

ONCETE FLORIN DUMITRU, locotenent-colonel, d.p. nr. 942 (n. 22 oct. 1930, mun. Zalău, jud. Sălaj; d. 1991).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: montator de locomotive.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1946 și PCR din 1947; activist la Organizația Județeană UTM Mehedinți și activist la sectorul verificări a Regiunii UTM Gorj (apr. 1950-mai 1951).

Studii civile: șapte clase la Școala din Leordeni (1937-1939) și Orfelinatele CFR din Turnu Roșu, jud. Sibiu (1939-1944) și patru clase profesionale la Școala de Elevi Meseriași a CFR din Turnu Severin, calificat în meseria de montator de locomotive (ian. 1945-sept. 1948); Liceul „George Coșbuc” din București, curs seral (1962-1966).

Stagiul militar: încorporat la Centrul MAI Marghita (30 mai-30 iul. 1951) de unde a fost trimis la Centrul de Instrucție Cadre Politice MAI Botoșani (30 iul.-1 oct. 1951).

Studii militare: Centrul de Instrucție Cadre Politice MAI Botoșani (30 iul.-1 oct. 1951); cursul superior pentru ofițeri cadre de conducere, la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București, profil penitenciar (sept. 1968-aug. 1969); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970); curs de reciclare pe profil organizare-mobilizare la Școala de Perfecționare Ofițeri de Miliție, UM 0700 din București (1-30 oct. 1982).

Activitatea profesională: muncitor la Atelierele CFR din Turnu Severin (1 sept. 1948-20 apr. 1950); instructor la Biroul Control și Instrucțaj din Direcția Politică a DGP (1 oct. 1951-febr. 1952). În această funcție a răspuns de coloniile de la Canalul Dunăre-Marea Neagră; referent la Comisia de Partid de pe lângă Direcția Politică a DGPCUM (febr. 1952-febr. 1953). Pe acest post a rămas până la desființarea comisiei; ajutor al șefului de birou (febr. 1953-1 oct. 1954) și șef al Biroului 2 din Secția/Serviciul Secretariat al DLCM/DPLC (1 oct. 1954-30 iun. 1956); angajat civil în funcția de referent tehnic la Direcția Economică din DGPCM (1 iul.-1 oct. 1956). Eliberat din muncă din cauza îmbolnăvirii cu TBC (1 oct. 1956-1 sept. 1958); angajat civil în funcția de lucrător pentru evidență cadrelor la Serviciul Cadre al DGPCM (1 sept. 1958-1 mart. 1959). La 1 martie 1959 a fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul de locotenent-major; inspector prim de cadre (1 mart. 1959-1 oct. 1960), șeful Biroului Unități Economice (1 oct. 1960-1 oct. 1964), instructor principal de cadre (1 oct. 1964-1 iul. 1965), șef de birou (1 iul. 1965-1 oct. 1968), ofițer specialist III, II, I, instructor II și III la Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 oct. 1968-15 mai 1986). A fost trecut în rezervă la 15 mai 1986 prin Decretul Prezidențial nr. 89.

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954, 1959); căpitan (1960); maior (1965); locotenent-colonel (1971).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1963) și clasa I (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969), clasa a II-a (1974) și clasa I (1979).

Pedepse: cinci zile de arest cu îndeplinirea serviciului, pentru incorectitudine și nesinceritate în îndeplinirea unei lucrări (1980).

ONIGA VASILE VASILE, maior, f.e. (n. 30 aug. 1917, Pângărați, jud. Piatra Neamț).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: militar MFA.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru în Frontul Plugarilor.

Studii civile: studii medii.

Studii militare: Școala de Ofițeri de Administrație (?).

Activitatea profesională: șef al Serviciului Administrativ din Inspectoratul de Jandarmi Suceava (1 oct. 1946-?); șeful Secției Administrative din DIP (25 nov. 1953-9 apr. 1954).

Grade succesive: sublocotenent – MFA (1941); maior MAI (1952).

OPINCĂ IOAN IOAN, căpitan, d.p. nr. 735 (n. 14 iun. 1934, satul Dealul Frumos, com. Pietroșița, jud. Dâmbovița).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1948 și PMR din 1957; instructor și secretar al Biroului UTM din UM 0401 Dorohoi, Regimentul 68 Grăniceri Rădăuți, UM 0385 (apr.-nov. 1955).

Studii civile: șase clase la școala de șapte clase din comuna natală (1942 – iul. 1948) și Școala Medie „I.L. Caragiale” nr. 7 din București, secția real (1960 – 1961); trei clase profesionale la Școala de Arte și Meserii de pe lângă Fabrica de Cement „Ilie Pintilie” din Fieni și Școala Profesională Metalurgică „Silica” din Turda (sept. 1948-ian. 1951); Facultatea de Istorie-Geografie din cadrul Institutului Pedagogic din București, fără frecvență (1961-1964). Examenul de stat l-a susținut și l-a promovat în următorul an.

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri MAI Oradea (1 oct. 1952-2 oct. 1954); curs de perfecționare la Școala MAI Jilava (7 apr.-7 iul. 1958).

Activitatea profesională: cocător la Fabrica „Ceramica” din comuna Pleașa, județul Prahova (ian.-mai 1951) și la Uzinele „1 Mai” din Ploiești (mai 1951-sept. 1952); locțiitor politic de companie de frontieră la UM 0401 Dorohoi (2 oct. 1954-apr. 1955) și locțiitor politic la compania Valea Ursului din Batalionul de

Grăniceri Rădăuți, UM 0970 din Regimentul 68 Grăniceri Rădăuți, UM 0385 (apr. 1955-30 iun. 1956). La 30 iunie 1956 a fost trecut în rezervă din cauza reducerilor de efective din MAI, însă după 15 zile a fost reactivat la DGSM, după susținerea unui examen, ca ofițer de construcții: locțiitor politic în Secția Independentă Orbeni la Detașamentul de Muncă T. 14 Penicilina Iași¹ și la Detașamentul de Muncă T. 14 Holboca, Iași din Direcția Regională a Detașamentelor de Muncă nr. 3 Bacău (15 iul. 1956-iun. 1957). Ca urmare a aplicării prevederilor HCM nr. 477/1957², efectivele de militari constructori din detașamentele de muncă ale DGSM s-au redus, iar Opincă a fost din nou trecut în rezervă; tehnolog la Întreprinderile Frigorifere din Iași (aug.-nov. 1957). A fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI la 1 decembrie 1957 și repartizat la DGPCM ca ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Slatina (1 dec. 1957-1 mai 1959); ofițer I de cadre, lucrător prim de cadre și inspector prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (1 mai 1959-5 nov. 1965); comandant de pluton de elevi la secția Școală de Perfecționare a Subofițerilor de Penitenciare de la Jilava (1 ian.-1 dec. 1966); ofițer prim de serviciu, comandant de bac și locțiitor de șef de secție la Penitenciarul Tulcea (1 dec. 1966-31 iul. 1967 și 1 oct.-1 dec. 1967); ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Craiova (1 ian. – 1 iul. 1968); profesor la catedra de științe sociale și drept din Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191, București (1 mai 1968-15 dec. 1970).

A fost trecut în rezervă ca element necorespunzător la 15 decembrie 1970 prin Ordinul MAI nr. 1652. După trecerea în rezervă, maiorul (r) Opincă s-a adresat conducerii MAI printr-un memoriu în care solicita rechemarea sa în rândul cadrelor permanente ale MAI. Analizând situația rezervistului, Serviciul Personal al DGP a dat aviz negativ cererii acestuia, motivând că în cei 13 ani de activitate ofițerul ar fi comis o serie de abateri în muncă și în viața personală.

Grade succesive: locotenent (oct. 1954 și dec. 1957); locotenent-major (oct. 1958); căpitan (aug. 1963); maior (aug. 1968).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1963) și clasa I (1964).

Pedepse: trei zile de arest la domiciliu pentru că a primit funcția de ofițer de serviciu pe DGPCM fără aprobare (aug. 1960); „muștrare scrisă” pentru lipsă de orientare (ian. 1961); cinci zile de arest la garnizoană pentru că în data de 30 decembrie 1961 a părăsit garnizoana în timpul consemnului fără a avea aprobare în acest sens (ian. 1962); zece zile de arest la garnizoană pentru consum excesiv de băuturi alcoolice în ziua de 22 ian. 1963, împreună cu căpitanul Oanță Gheorghe, care, aflat într-o stare avansată de ebrietate, a pierdut într-un troleibuz ITB trei foi de notare ale unor subofițeri de la Penitenciarele Roman și Huși (mart. 1963); o zi de arest la Comenduirea Garnizoanei București a MAI pentru scandal provocat într-un

1. Cu acest detașament de muncă a contribuit la darea în folosință, înainte de termen, a Fabricii de Penicilină din Iași.

2. HCM nr. 477 din 3 aprilie 1957 (nepublicată), privind unele măsuri în legătură cu stabilirea numărului de militari constructori, Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri. Acest act normativ a fost declassificat de Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 130, privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1957-1965, publicată în *Monitorul Oficial al României*, nr. 114, din 13 februarie 2008.

restaurant din capitală (iul. 1966); „observare” pentru că a fost găsit dormind în timpul serviciului (iun. 1966); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru absențe repetate de la program (1969); trei zile de arest la garnizoană pentru dezinformarea șefului unității (1970).

OȚLEANU IOAN IOAN, locotenent, f.s. (n. 6 iun. 1931, com. Comana, jud. Constanța; d. 2002).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: lăcătuș.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PMR din 1961.

Studii civile: școala elementară și liceul.

Activitatea profesională: lucrător operativ (1 sept. 1951-1 ian. 1952) și referent stagiar la Direcția a IX-a DGSS (1 ian.-1 oct. 1952); referent tehnic și statistician la Biroul Drepturi Bănești din Serviciul Financiar al MSS (1 oct. 1952-1 sept. 1954); lucrător pentru evidența cadrelor, inspector prim de cadre, lucrător prim de cadre (1 oct. 1956-1 oct. 1959) și locțiitor de șef de birou în Serviciul Cadre din DGPCM¹ (1 oct. 1959-1 dec. 1961).

Grade succesive: plutonier (1951); locotenent (1959).

1. În perioada iulie 1956-martie 1959, Oțleanu a avut statutul de angajat civil în MAI.

P

PANAITE IOAN EMIL, general-maior, d.p. nr. 4809 (n. 1 apr. 1927, satul Miersig, com. Husasău de Tinca, jud. Bihor).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez (părinții săi au fost învățători).

Profesia de bază la încadrarea în MAI : militar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru ARLUS și PCR din 1947 ; membru în BOB al PMR nr. 2 din Statul-Major al CTS (1951-1952) ; membru în Comitetul de Partid din Comandamentul DTGO al MSS (1952-1953) ; membru în Comitetul de Partid din IGM (1963-1968) ; membru în Comitetul de Partid din MAI/MI (1963-1989).

Studii civile : șase clase în comuna natală (1932-1938) ; Liceul Militar „Mihai Viteazul” din Târgu-Mureș (1938-aug. 1940). În urma anexării Ardealului de Nord la Ungaria horthistă în august 1940, liceul s-a mutat la Timișoara (aug. 1940-1946) ; Facultatea de Științe Juridice, Universitatea „C.I. Parhon”, București, fără frecvență (1957-1961).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri de Jandarmi din București¹ absolvită ca șef de promoție. Aici a fost coleg cu Valeriu Buzea² și Gheorghe Pele³ (oct. 1946-1 mai 1948). A urmat un curs pregătitor la Academia Militară din București, în vederea plecării la studii în URSS (iun.-oct. 1949) ; Școala Superioară Tactico-Infanteristică de Perfecționare a Ofițerilor de Infanterie a Armatei Sovietice din orașul Solnecnogorsk, specialitatea comandant de batalion (oct. 1949-6 febr. 1951) ; curs academic superior la Academia Militară „I.V. Stalin” din București (dec. 1955-oct. 1956) ; curs scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1969).

-
1. În 1948, Școala de Ofițeri Jandarmi își va schimba numele în Școala de Ofițeri de Securitate.
 2. General-maior de Miliție Buzea S. Valeriu (n. 13 mai 1924, d. 6 oct. 1999), președinte al Clubului sportiv „Dinamo” (1972) ; locțiitor al șefului IGM (1974, 1980) ; prim-vicepreședinte al PRM (1990, 1997).
 3. General-maior de Securitate Pele Gheorghe (n. 1924), adjunct al șefului DGIE (1955) ; secretar general (1962) și adjunct al ministrului Afacerilor Externe (1963-1966) ; ambasador în Austria (1966-1969) ; șef al DPESCTF, UM 0200 București (1970) ; șef al Biroului Național Interpol (1974-1983).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Casa de Cultură a MAI (1952-1953); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1966); curs CEPECA la Academia „Ștefan Gheorghiu” (1976).

Activitatea profesională : după absolvirea Școlii de Ofițeri Jandarmi, tânărul sublocotenent de Securitate a fost trimis în funcția de comandant de pluton la Compania 6 din cadrul Regimentului de Jandarmi/Securitate București (1 mai-oct. 1948). În perioada cât a activat în această unitate a avut câteva misiuni speciale : a însoțit o delegație guvernamentală româno-ceshoslovacă, a participat la paza localului în care s-a judecat procesul grupului contrarevoluționar „Pop-Bujoiu”; comandant de pluton de elevi la Școala de Educatori (ofițeri politici) MAI nr. 1 din București (oct. 1948-iun. 1949); ofițer cu pregătirea cadrelor, ajutor al Șefului de Birou al Pregătirii de Luptă și la Biroul Pregătirii de Comandament a Cadrelor din Statul-Major al CTS (martie 1951-sept. 1952); locțiitor al șefului Statului-Major al DTGO din MSS (sept. 1952-oct. 1953); șef de Stat-Major al DTOP din MAI (oct. 1953-dec. 1955).

La 4 noiembrie 1953, conducerea MAI trimitea Direcției regionale MAI Brașov un ordin prin care i se cerea constituirea unui detașament MAI în vederea prinderii sau lichidării grupului de partizani anticomuniști conduși de Ion Gavrilă Ogoranu. Efectivele erau constituite din mai multe batalioane de Securitate (din Brașov, Drăgășani, Orăștie, Florești, Tecuci și Oradea), care urmau să fie puse sub comanda căpitanului Panaite Emil și a șefului Direcției regionale MAI Brașov, colonelul Ambruș Coloman (responsabil cu partea operativă). În ordin era precizat clar : „Responsabilitatea pentru organizarea și conducerea acțiunii în vederea lichidării bandei Gavrilă revine în întregime căpitanului Panaite Emil, șeful de stat major al DTOP și șefului Direcției Regionale MAI, colonel Ambruș”¹.

După desființarea DTOP (februarie 1956), a fost numit în funcția de locțiitor al șefului de Stat-Major al Comandamentului Trupelor MAI (febr.-iun. 1956). În iunie 1956 a fost numit în funcția de șef al Direcției Pază și Ordine din DGM (funcție luată în primire în noiembrie 1956, după terminarea cursului academic de la Academia Militară „I.V. Stalin”), iar din 1963 a preluat-o pe cea de locțiitor al directorului general al DGM (1963-apr. 1968).

Într-o caracterizare referitoare la colonelul Panaite Emil făcută de adjunctul ministrului de Interne și șeful Miliției, generalul-locotenent Staicu Stelian², se spunea : „S-a distins în acțiunile trupelor MAI pentru lichidarea unor bande, iar în organele de miliție a adus o contribuție substanțială în îmbunătățirea muncii pe linie de pază și ordine. În întreaga sa activitate a arătat cât este de devotat partidului nostru, reușind prin pregătirea sa politică, prin aplicarea în practică a liniei partidului să obțină rezultate foarte bune – 1 iulie 1964”. A fost apoi prim-adjunct al șefului IGM (apr. 1968-31 mai 1969). Ulterior, a funcționat în calitate de consilier în Corpul

1. Ordinul strict secret nr. T 5690 din 4 noiembrie 1953. Documentul este semnat de doi miniștri adjuncți ai MAI : generalul-maior Gheorghe Pintilie și generalul-maior Vințe Ioan. Sursa : Florica Dobre (coord.), *Bande, bandiți și eroi. Grupurile de rezistență și Securitatea (1948-1968). Documente*, Editura Enciclopedică, București, 2003, pp. 204-205.
2. General-locotenent Staicu Stelian (n. ? – d. 1984), deputat al Regiunii București în MAN (1961-1975); comandant al Trupelor de Securitate (1954-1956); adjunct al ministrului Afacerilor Interne și șef al DGM/IGM (1958-1969).

de consilieri și inspecitori al MI (31 mai 1969-1 iulie 1970); șef al Serviciului Organizare-Mobilizare din MI (1 iulie 1970-mai 1972). La data de 1 iunie 1972, cu ocazia fuzionării CSS cu MI a fost promovat în funcția de șef al Direcției Organizare-Mobilizare din MI (1 iun. 1972-iun. 1974). Într-un referat de cadre întocmit în 1973 de generalul-maior Iulian Vlad, șeful Direcției Personal și Învățământ din MI, se menționa: „În munca cu oamenii a dat dovadă de rigiditate. A avut manifestări de îngâmfare, supraestimându-și unele merite, în timp ce subaprecia pe alți tovarăși, de ale căror păreri nu ținea seama. Pentru aceste lipsuri, la 31 mai 1969 a fost scos din funcție și pus la dispoziția MI”. A avut funcția de șef al Direcției Secretariat-Juridică din MI (iun. 1974-apr. 1976).

Apoi pe cea de șef al DGP (apr. 1976-14 martie 1989). Conform unei note-documentare a Direcției Penitenciarelor privind activitatea acesteia până la data de 30 aprilie 1980, în subordinea Direcției Penitenciarelor se găseau 30 de unități teritoriale răspândite pe întreg cuprinsul RSR: 21 de penitenciare, din care 18 penitenciare județene (zonale), un penitenciar pentru femei (Târgșor), un penitenciar pentru tineri (București-Jilava) și un penitenciar-spital (București-Jilava); șase secții de deținere exterioare la Penitenciarele Galați (2), Gherla (1) și Poarta Albă (3); două școli speciale pentru muncă și reeducare minori (Găești și Târgu Ocna); șapte întreprinderi economice – două întreprinderi pentru mobilă (Gherla și Mărgineni), o întreprindere metalurgică (Aiud), o întreprindere de confecții (Târgșor), o întreprindere de încălțăminte (Craiova) și două întreprinderi de împletituri și confecții metalice (Galați și Poarta Albă). În subordinea DGP se mai aflau: cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare; depozitul central de materiale și subunitatea de pază, escortare și supraveghere a deținuților pe vagoanele-penitenciar. De asemenea, situația efectivelor de cadre din DGP, la un număr de 25.472 de deținuți, se prezenta astfel: în aparatul central, 104 cadre (47 de ofițeri, 11 subofițeri și 46 de civili); în penitenciare, 3.054 de cadre (211 ofițeri, 2.538 de subofițeri și 305 civili); în școlile speciale de reeducare, 289 de cadre (șase ofițeri, 98 de subofițeri și 185 de civili). În ceea ce privește apartenența politică a personalului DGP, aceasta se prezenta după cum urmează: ofițeri: 91% – membri PCR, 6,9% – UTC, iar 2,1% neîncadrați politic; subofițeri – 47,4% membri PCR, 11,6% UTC, iar 41% neîncadrați politic; civili – 56,6% membri PCR, 12,6% UTC, iar 30,8% neîncadrați politic¹. În 1986, în producție erau folosiți toți minorii din școlile speciale de reeducare și 83,9% din totalul condamnaților apti pentru muncă, normele de producție fiind realizate în proporție de 104,2%.

Generalul-maior Panaite a fost trecut în rezervă la 14 martie 1989 prin Decretul Prezidențial nr. 28.

În dosarul personal anexă (rubrica *materiale de verificări speciale*) este menționat faptul că tatăl său, Ioan Panaite, a desfășurat „activități dușmănoase”, fiind recrutat

1. Notă-documentară privind activitatea Direcției Penitenciarelor nr. 003570 din 30.04.1980. Documentul este întocmit de DGP, poartă mențiunea „strict secret” și este adresat cabinetului adjunct al ministrului de Interne. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 2/1982-1983, „Materiale de la convocări, instruire și analiza muncii cu comandanții de penitenciare și directori de întreprinderi”, ff. 201-210.

de SSI, în 1943, ca informator de frontieră la granița cu Ungaria. De asemenea, în același dosar se regăsesc : angajamentul de informator al SSI, notele informative și chitanțele cu sumele primite de la SSI pe numele lui Ioan Panaite. Cele zece note informative se refereau la amplasarea și deplasarea trupelor maghiare, fortificațiile și starea de spirit a populației de pe teritoriul Ardealului de Nord. Pentru activitatea depusă a fost retribuit cu suma de 16.000 de lei. Pe numele lui Ioan Panaite, organele MAI au deschis la data de 23 martie 1954 un dosar de verificare. Nefiind găsit „nimic deosebit” în activitatea tatălui maiorului de Securitate Emil Panaite, în afară de faptul că trăia în anturajul unor „elemente necorespunzătoare”, Securitatea i-a închis dosarul pe 13 mai 1955. La Arhivele Naționale Istorice Centrale din București se găsește și un dosar de partid pe numele lui Panaite Emil¹. Acest dosar de 59 de file cuprinde mai multe note autobiografice, un chestionar, mai multe referințe, referate și caracterizări, angajamentul solemn de membru de partid etc.

Grade succesive : sublocotenent (1948); locotenent (1949); locotenent-major (1949); căpitan (1951); maior (1954); locotenent-colonel (1957); colonel (1962); general-maior (23 august 1966).

Decorații : medalia „Muncii” (1951); medalia jubiliară „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1953); medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „A XX-a aniversare a eliberării patriei” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1962), clasa a II-a și clasa I (1963); Ordinul „23 August”, clasa I (1964); Ordinul „Steaua RPR” (1954); Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat”, clasa a III-a (1959); Ordinul „Tudor Vladimirescu”, clasa a II-a (1967) și clasa a IV-a (1979); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1967); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1984).

Pedepse : în decembrie 1981 a fost pedepsit cu „mustrare verbală” de către ministrul de Interne, Homoștean George, care fusese sesizat de un raport al Corpului de control referitor la unele aspecte și nereguli din activitatea șefului DGP. Conducerea ministerului a fost sesizată de colonelul Mușescu Archil Ion, ofițer specialist principal II în cadrul Serviciului Economic al DGP. În notarea de serviciu pe anul 1982 a generalului Panaite se menționau neregulile și abuzurile pentru care primise pedeapsa : „pentru neaplicarea riguroasă a unor dispoziții în unitățile subordonate, personal și-a procurat unele produse alimentare prin bufetul unității, a schimbat un calorifer defect de la locuința sa cu altul de la Penitenciarul de tineri București și a copiat unele cursuri pentru fiica sa la xeroxul unității”. Pe 1 iulie 1988, ministrul de Interne Tudor Postelnicu i-a suspendat pe trei luni indemnizația de comandă pentru un accident colectiv de muncă la Fabrica de Mobilă „I.L. Caragiale” a MI.

1. ANIC, fondul CC al PCR – Secția Cadre, dosar Panaite Emil, p. 569.

PAPUC TACHE ION, locotenent-colonel, d.p. nr. 4475 (n. 19 iun. 1928, com. Pleșcoi, jud. Buzău).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș ajustor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1946 și PCR din 1959.

Studii civile : șapte clase la școala generală din comuna natală (1935-1942); Școala Muncitorească nr. 4 MAI din București (1960).

Stagiul militar : Regimentul 5 Grăniceri, Arad (1 mai 1950-5 mai 1952).

Studii militare : cursul superior pentru ofițeri cadre de conducere, profil Penitenciar, la Școala Militară de Ofițeri Activi nr. 2, IGM – MAI, UM 0564 București (sept. 1968-aug. 1969).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR, secția istorie (1974-1977).

Activitatea profesională : ucenic (1 sept. 1943-1 sept. 1947) și muncitor calificat la Uzinele „Malaxa”, București (1 nov. 1947-1 mai 1950 și 5 mai 1952-14 ian. 1953); lucrător de cadre și referent tehnic în Biroul Evidență din Serviciul Cadre al DPLC (14 ian. 1953-1 iul. 1956); ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Buzău (1 iul. 1956-1 febr. 1957); lucrător de cadre, inspector principal de cadre, ajutor al ofițerului de control de cadre, inspector prim de cadre, șef de Birou, instructor II de cadre și ofițer specialist I în Serviciul Cadre și Învățământ din DGPCM/DGP (1 febr. 1957-1 mart. 1979); șef al Biroului I Evidență și Organizarea Muncii (1 mart. 1979-1 ian. 1980) și ofițer-instructor II la Penitenciarul București (1 ian.-21 mart. 1980). Ca urmare a superficialității în muncă a unor ofițeri din subordinea sa, Penitenciarul București a înregistrat în anul 1979 patru cazuri de eliberări eronate. A fost trecut în rezervă la 21 martie 1980 prin Decretul Prezidențial nr. 57.

Grade succesive : sublocotenent (1953); locotenent (1955); locotenent-major (1958); căpitan (1962); maior (1968); locotenent-colonel (1974).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1968) și clasa a II-a (1973).

Pedepse : două zile de arest la domiciliu pentru superficialitate în muncă (1956).

PARASCHIV ION GHEORGHE, locotenent-colonel, d.p. nr. 3851 (9 aug. 1922, com. Ciuperceni, jud. Teleorman).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : notar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946. La alegerile din 1946 a fost numit secretar al Secției de votare din comuna Sfintești, județul Teleorman.

Studii civile : patru clase în comuna natală (1929-1933) ; Școala de Ucenici din Turnu Măgurele (1936-1939) ; Liceul Comercial din Târgu Măgurele, curs regulat și particular (sept. 1939-apr. 1943, febr.-iun. 1946 și 1947-1948) ; Facultatea de Planificare, Secția economia agriculturii socialiste din cadrul Institutului de Științe Economice și Planificare „I.V. Lenin”, cursuri fără frecvență (1953-1957). Diploma de stat a obținut-o în sesiunea din iunie 1959 ; Universitatea Populară (1966-1970).

Stagiul militar : Regimentul 1 Artilerie Antiaeriană București (apr. 1943-iul. 1946). În perioada aprilie-august 1944 a făcut parte din Bateria 5 Vickers Artilerie Antiaeriană – unitate cantonată în comuna Progresul care a luat parte la apărarea Bucureștiului împotriva atacurilor aeriene ale avioanelor aliate. În vara anului 1945, în urma retragerii Bateriilor Vickers care făceau paza Bucureștiului în unitățile lor de bază, a fost mutat la un regiment din Buzău unde a fost întrebuințat ca furier la bateria regimentului. La 15 ian. 1946, conform unui ordin al Marelui Stat-Major a fost lăsat la vatră provizoriu pentru continuarea studiilor. În data de 15 iul. 1946 s-a întors la unitate, de unde a fost deconcentrat cu gradul de fruntaș.

Studii militare : Școala de Recalificare a DGSS (?).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR, secția istoria României (1967-1970).

Activitatea profesională : ucenic la atelierul de curelărie al patronului Marin Mircea din Turnu Măgurele (oct. 1936-oct. 1939) ; notar stagiar la notariatul comunei Ciuperceni și contabil în comuna Drăgășani, județul Teleorman (aug. 1946-nov. 1947) ; contabil la Cooperativa „Muncitorul Teleormănean” din Turnu Măgurele (nov. 1947-ian. 1948) și controlor la Federala Cooperativelor de Consum din Turnu Măgurele (ian.-mart. 1948). La 1 aprilie 1948 Județeană de Partid Teleorman l-a recomandat pentru a fi încadrat în Siguranța Statului din Turnu Măgurele. Serviciul Județean de Siguranță Teleorman din Inspectoratul Regional de Siguranță Pitești l-a repartizat în funcția de șef al Biroului Contrainformații – grad de comisar ajutor de poliție¹ (1 apr.-1 sept. 1948) ; șef al Biroului 1 din Serviciul Județean de Securitate Teleorman (1 sept. 1948-apr. 1950) ; ofițer la DRSP Pitești (apr.-dec. 1950) ; șef al Biroului 1 din Serviciul Județean de Securitate Olt (dec. 1950-28 ian. 1951) ; șef al Secției Raionale de Securitate Turnu Măgurele (28 ian.-apr. 1951). Un raport al Direcției Regionale a Securității Statului Teleorman menționa cauzele pentru care locotenentul-major de Securitate Paraschiv a fost retrogradat din funcția de șef al Secției Raionale din Turnu Măgurele :

Tot cu ocazia raportului nostru verbal despre rezultatele analizei muncii referitor la secția raională Tr. Măgurele, care a fost condusă de tov. Lt.-Maj. Paraschiv Gheorghe am expus că tov. Paraschiv n-a dat niciun randament în muncă, el fiind originar din Tr. Măgurele, este familiar în această localitate, are multe cunoștințe vechi de la școală și s-a întâmplat să fie atras în chefuri. Cazul său de beție și chef în prezent se găsește sub anchetă. Pentru cazuri similare, tov. Lt. Paraschiv a fost mutat disciplinar

1. La acea dată, șeful Serviciului Județean de Siguranță Teleorman era chestorul de Siguranță Marin Ioan, iar șeful Inspectoratului Regional de Siguranță Pitești – inspectorul general de Siguranță Nedelcu Mihai. După transformarea Siguranței în DGSP și militarizarea personalului Securității, ambii ofițeri au primit grade de ofițeri superiori.

de la fostul serviciu județean de securitate Teleorman, la Slatina, iar cu ocazia raionării a fost readus la Tr. Măgurele. După constatările noastre nici nu este capabil de a cuprinde problemele acestei secții raionale. Pentru cele de mai sus s-a văzut necesar să fie mutat la conducerea biroului raional Drăgănești, iar tov. Lt. Maj. Sidea Nicolae, șeful Biroului raional Drăgănești să fie mutat în locul său¹.

A fost numit șef al Biroului Raional de Securitate Drăgănești (apr.-15 iul. 1951) ; șef al Secției XI administrative din DRSS Teleorman (15 iul. 1951-1 iul. 1952) ; șef al Biroului Raional de Securitate Alexandria (1 iul. 1952-mai 1953) ; șeful Biroului VII din Serviciul IV² (mai 1953-31 mai 1954) și lucrător operativ prim la Biroul V din Serviciul IV al Direcției Regionale de Securitate București (1 iun. 1954-1 febr. 1955) ; lucrător operativ prim la Serviciul II și șef de Secție la Direcția Regională MAI Brașov (1 febr.-1 sept. 1955) ; locțiitor de șef de birou (1 sept. 1955-iun. 1956) și șef al Serviciului Secretariat din Serviciul „D” din MAI, UM 0128 București (iul. 1956-1 iun. 1957) ; ofițer controlor la Serviciul Inspecției din DGPCM (1 iun. 1957-1 mai 1958) ; director al GAS MAI Vlădeni (1 mai 1958-1 oct. 1959). Despre activitatea ofițerului în funcția de director al unei GAS a MAI se făcea referire într-un referat de cadre întocmit de Serviciul Cadre al DGPCM :

Ca Director al Gospodăriei Agricole MAI Vlădeni, ofițerul a obținut unele rezultate bune. Trebuie însă precizat că în munca gospodăriei au existat foarte multe lipsuri care au influențat negativ buna desfășurare a muncii neobținându-se rezultatele scontate, ținând cont că unitatea avea de executat un volum mare de muncă. Astfel, majoritatea producției cerealiere se află cu mult sub plan, realizând numai 44% secară toamnă, 42% mazăre, 37% borceag, 70% grâu. Lipsuri destul de serioase s-au constatat și în celelalte sectoare de muncă ale gospodăriei. Cauza principală a deficiențelor din munca gospodăriei a constat în stilul de muncă defectuos ce s-a manifestat în activitatea conducerii gospodăriei îndeosebi din partea directorului. Planificarea muncii s-a făcut pe campanii, nu s-a urmărit îndeaproape îndeplinirea întocmai a sarcinilor propuse. De asemeni nu s-a analizat sistematic muncă sectoarelor gospodăriei și nu a ținut cu regularitate ședințele de lucru în cadrul colectivului de conducere, în care să se analizeze activitatea gospodăriei. Îndrumarea și controlul muncii pe teren nu a fost făcut în mod organizat, neluându-se cele mai juste măsuri pentru lichidarea lipsurilor ce se manifestă în munca practică a gospodăriei. Nu există o atmosferă tovarășească în cadrul colectivului de conducere a gospodăriei, manifestându-se fricțiuni între Director și contabilul șef pe de o parte și inginerul șef și contabilul șef pe de altă parte. S-a ajuns până acolo ca Directorul să nu mai consulte în unele probleme de specific contabil pe contabilul șef, iar în ultimul timp nici nu la mai chemat la puținele ședințe de lucru care

1. Adresă nr. X 4/461 din 27 aprilie 1951, trimisă Direcției a X-a din DGSS. Documentul este semnat de doi ofițeri din DRSS Teleorman : maiorul de Securitate Enescu Ilie (director al DRSS Teleorman) și de către locotenentul de Securitate Iancu Dorobanțu (șef al Secției Cadre din DRSS Teleorman).
2. În aprilie 1954 a fost detașat la Grupul operativ „Făgăraș” pendinte de Serviciul Raional MAI Făgăraș, care se ocupa cu lichidarea partizanilor anticomuniști din Munții Făgăraș. La această unitate operativă a Securității a stat până în decembrie 1954. Serviciul Raional MAI Făgăraș din Direcția Regională MAI Brașov era condus în 1954 de maiorul Popa Iacob, iar Regională MAI Brașov de locotenent-colonelul Moiş Aurel.

le-a avut cu colectivul de conducere al gospodăriei. Maiorul Paraschiv căzuse pe panta văicăreliei, arătând că oamenii sunt slabi pregătiți, fără să se ocupe îndeaproape de creșterea și educarea lor, deși majoritatea lor s-au străduit să se achite de sarcinile ce le-au revenit. Dacă conducerea gospodăriei ar fi fost preocupată mai mult de grija față de om, s-ar fi putut evita condițiile neigienice în care se transporta mâncarea pe câmp a tractoriștilor, lipsa de cearceafuri în vagoanele de dormit, iar acolo unde aceștia erau nu ar mai fi fost în starea de nedescris în care se aflau¹.

A activat ca locțiitor de comandant pentru Spate la Penitenciarul Gherla/formațiunea 0606 Gherla (1 oct. 1959-1 iul. 1961); șef al Serviciului Aprovizionare-Desfacere (1 iul. 1961-mart. 1963) și șef al Serviciului Planificare din Direcția Economică a DGPCM (mart. 1963-15 febr. 1964); ofițer prim de control în Serviciul Inspecții din DGPCM (iul. 1964-1 aug. 1967). În data de 1 dec. 1964 a fost retrogradat la gradul de maior pentru doi ani prin ordin MAI pentru comportare imorală în viața personală, în familie și societate. De asemenea, pentru aceleași abateri a fost sancționat pe linie de partid cu „vot de blam cu avertisment”; locțiitor al șefului Serviciului Evidență Deținuți din DGPCM (1 aug. 1967-1 febr. 1972); ofițer specialist II la Sectorul de Statistică al Serviciului Studii Documentare și Statistică din DGP (1 febr. 1972-1 aug. 1973); locțiitor de comandant pentru servicii la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1 aug.-dec. 1973); ofițer specialist I la compartimentul Evidență Deținuți din Direcția Pază și Regim a DGP (dec. 1973-31 aug. 1974). A fost trecut în rezervă la 31 august 1974 prin Ordinul MI nr. II/1648.

Grade succesive: comisar ajutor (1 apr. 1948); sublocotenent (sept. 1948); locotenent (dec. 1949); locotenent-major (aug. 1950); căpitan (aug. 1953); maior (aug. 1957 și dec. 1964); locotenent-colonel (aug. 1962 și dec. 1966); colonel (aug. 1971).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „Muncii” (1959); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1968) și clasa I (1973).

Pedepse: două zile de arest pentru neglijență în serviciu (apr. 1949); patru zile de arest sever pentru întârzieri repetate de la program și atitudine necorespunzătoare față de căpitanul de Securitate Magazinieru Romulus, șeful Serviciului Județean de Securitate Teleorman (ian. 1950); cinci zile de arest sever pentru că a reținut fără niciun motiv la sediul DRSP Pitești doi tineri UTM-iști. Ofițerul se afla în stare de ebrietate (dec. 1950); 20 de zile de arest la garnizoană cu îndeplinirea serviciului pentru beții în timpul serviciului și injurii aduse organelor de Miliție (mai 1955); „muștrare scrisă” pentru neurmărirea îndeaproape a unor sarcini transmise de conducerea Direcției Economice din DGPCM (sept. 1958); „observare scrisă” pentru unele deficiențe apărute în procesul de transferare a unui lot de deținuți la Colonia de

1. Referat de cadre din 4 martie 1960. Documentul este semnat de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae, și de șeful secției Ofițeri din același Serviciu, locotenent-colonelul Radu Alexandru.

Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 în perioada 28 nov.-4 dec. 1958 (mai 1959); trei zile de arest la domiciliu pentru nerespectarea unui ordin DGPCM (nov. 1960); cinci zile de arest la domiciliu pentru pierderea unei ștampile (mai 1961).

PASCAL N., căpitan.

Activitatea profesională: locțiitor al șefului Serviciului Administrare și Gospodărire din DPLC (26 oct. 1954).

PATRINICHI NICOLAE CONSTANTIN, colonel, d.p.
nr. 4856 (n. 14 oct. 1942, orașul Orhei, Republica Moldova).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: electrician lumină și forță.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1956 și PCR din 1968; locțiitor al secretarului organizației de partid din Penitenciarul Ilfov (1976); membru supleant în Comitetul de Partid din MI și secretar al organizației de partid din Spitalul Penitenciar Jilava (1988).

Studii civile: șapte clase la Școala nr. 31 din București (1949-iun. 1956); trei clase la Școala Profesională de Ucenici nr. 4 Electrotehnică (1956-iun. 1959); Școala Medie nr. 12 „Spiru Haret” din București, secția serală (1958-sept. 1962); Facultatea de Științe Juridice – Universitatea „C.I. Parhon” din București (1962-1967), cu examen de diplomă în februarie 1971.

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București, profil penitenciar (1 sept. 1962-20 aug. 1965). În această unitate, elevul Patrinishi a fost trimis să efectueze practica la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța; curs de reciclare pentru ofițeri-instrucitori de pază și ofițeri de serviciu organizat în cadrul cursului de perfecționare a cadrelor de penitenciar din București (30 oct.-28 nov. 1981); curs de reciclare organizat în cadrul cursului de perfecționare pentru locțiitori de comandanți pentru pază și regim din București, profil penitenciar (1-30 oct. 1985).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1970-1973).

Activitatea profesională: electrician la Cooperativa „Întreținerea” din București (1 iul. 1959-10 febr. 1961), Trustul de Instalații Montaje și Izolații nr. 1 București din Grupul 1 Șantieri (20 febr.-18 aug. 1961) și la secția „Progresul” din Întreprinderea de Construcții Metalice și Prefabricate nr. 7 București (19 aug. 1961-30 aug. 1962); ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Turnu Măgurele (23 aug. 1965-1 nov. 1966); inspector principal A, instructor principal II și III la Serviciul Reeducare Deținuți/Serviciul Cultural-Educativ din Direcția Pază și Regim a DGP (1 nov. 1966-1 aug. 1973). În cadrul acestui serviciu, ofițerul răspundea de autocaravanele cinematografice și stațiile fixe din unități, de selecționarea și recomandarea filmelor artistice și documentare ce pot fi vizionate de către condamnați, urmărirea modul de folosire a mijloacelor tehnice (TV, radio, diafilme, magnetofone etc.); ofițer instructor II și III la Penitenciarul București (1 aug. 1973-1 iun. 1974); ofițer instructor II cu

pregătirea politico-ideologică la Penitenciarul Ilfov (1 iun. 1974-31 iul. 1977). Aici a condus grupa de pregătire politico-ideologică „Principalele momente din istoria patriei, a partidului, a mișcării democratice și revoluționare din țara noastră”. Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977, Penitenciarul Ilfov a fost desființat, Patrinichi fiind mutat în funcția de ofițer cu reeducarea la Penitenciarul București (31 iul. 1977-1 iul. 1978); ofițer de serviciu principal, iar apoi ofițer-instructor I învățământ la Penitenciarul de Tineri Jilava¹ (1 iul. 1978-1 apr. 1986); locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Spitalul-penitenciar Jilava (1 aug. 1986-15 mart. 1990); profesor I la Catedra de științe sociale din cadrul Școlii Militare pentru Pregătirea și Perfecționarea Subofițerilor de Penitenciare, UM 0655 (15 mart. 1990-1996).

Grade succesive: locotenent (1965); locotenent-major (1969); căpitan (1974); maior (1980); locotenent-colonel (1986); colonel (1993).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a III-a (?); Ordinul „Meritul Militar” (?).

Pedepse: „muștrare scrisă cu avertisment” deoarece a mers cu armamentul din dotare la domiciliu (1967); suspendarea indemnizației de comandă timp de șase luni pentru evadarea unui deținut (1987); cinci zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru nerespectarea planului de măsuri privind îmbunătățirea sistemului de pază și supraveghere a deținuților (1987); trei zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu (1988).

PĂUN CASANDRA CONSTANTIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 4405 (n. 26 iul. 1924, satul Lămășeni, com. Rădășeni, jud. Suceava).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tâmplar (carosier).

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru ARLUS (1950); membru PMR din 1959; membru în Comitetul Comunal de Partid Periș (1966); secretar al Organizației de Bază PCR din Penitenciarul Jilava (1970-1976).

Studii civile: patru clase în comuna natală (1931-1935); patru clase la Școala de Meserii și Gimnaziul Industrial din Fălticeni, specialitatea rotărie-caroserie (sept. 1939-iun. 1943); clasa a VIII-a absolvită în București cu premiul I, după cum declara cu mândrie absolventul de 39 de ani (1963); Școala Medie nr. 16 „George Coșbuc” din București (1964-1966).

Stagiul militar: plecat voluntar la Școala de Subofițeri Jandarmi de la Târgu Ocna (oct. 1943-apr. 1944). În aprilie 1944 școala a fost mutată la Găești din cauza apropierei liniei frontului, fiind contopită cu Centrul 2 Jandarmi Găești (apr.-aug. 1944); gardian la un tren al Statului-Major al Forțelor Armate (aug.-dec. 1944); însoțitor de patrulă la Legiunea de Jandarmi Baia (dec. 1944-1 mart. 1945); Legiunea de Jandarmi CFR București: șef de patrulă în serviciul de gardă la

1. În anul 1983, a fost detașat timp de trei luni la Școala de subofițeri Câmpina.

Divizia Financiară CFR București și Casa de aprovizionare a personalului CFR (mart. 1945-aug. 1945).

Studii militare : curs scurt de pregătire la Școala Militară de Ofițeri de Pază MAI Câmpina (1 mai.-7 nov. 1953); curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (15 sept. 1961-20 aug. 1962); curs de perfecționare pentru aparatul financiar, înzestrare, servicii la Direcția Servicii din MAI, UM 0230 București (15 ian.-18 apr. 1969).

Activitatea profesională : ucenic în mai multe ateliere particulare de cizmărie din Podul Iloaiei, Iași (1935-1939) și Fălticeni (1940-iun. 1943); muncitor zilier la Fabrica de Mobilă din Fălticeni și la Atelierele CFR Pașcani (iun.-sept. 1943); subofițer de jandarmi în funcțiile de secretar de pluton la Compania de Jandarmi CFR București Noi (sept. 1945-1 iun. 1946) și șef de patrulă la Legiunea de Jandarmi Teleorman (1 iun. 1946-30 nov. 1948); subofițer de Securitate în funcțiile de gospodar de companie și furier la Biroul Evidență Cadre din Centrul de Instrucție nr. 6 Securitate Fălticeni, UM 0708 (30 nov. 1948-22 febr. 1953); inspector în Biroul Pregătire de Luptă din Serviciul Pază și Regim al DLCM/DPLC (dec. 1953-1 oct. 1954); comandant de pluton de elevi la cursul de supraveghetori de pe lângă Penitenciarul Jilava (1 oct.-1 nov. 1954); ofițer controlor I în Serviciul Inspecției din DPLC (1 nov. 1954-1 iul. 1956); inspector principal în Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 iul. 1956-1 dec. 1957); locțiitorul comandantului pentru pază și regim la Colonia de Muncă Rahova/formațiunea 0964 București (1 dec. 1957-1 febr. 1960). Într-o adresă trimisă de șeful Secției Secretariat din DGPCM, căpitanul Bogățeanu Ion, comandantului formațiunii 0964 București, căpitanul Alexandrescu Dumitru, se cerea pedepsirea ofițerului Păun cu trei zile de arest pentru neglijență în serviciu :

Vă facem cunoscut că prin raportul nr. 415 din 15.09.1958 ne-a sosit cererea deținutului Marcu Gheorghe din unitatea Dvs. adresată Ministerului de Justiție prin care deținutul solicita organului respectiv să fie executat prin împușcare. Întrucât la înaintarea acestei cereri s-a comis o gravă eroare, deoarece Ministerul Justiției nu condamnă oamenii la cererea lor, Tov. Director General Colonel Lixandru Vasile a ordonat ca Lt. Păun Constantin care a semnat raportul de înaintare să fie pedepsit cu trei zile de arest pentru slaba orientare de care a dat dovadă și pentru că a dat curs cererii respective. În același timp s-a ordonat ca în cazul când deținutul este un element înrăit să luați măsuri de pedepsirea lui regulamentară¹.

După desființarea formațiunii 0964 București (1 feb. 1960), a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 Brăila, Tichilești (1 febr. 1960-1 mai 1961). Un referat întocmit pe numele locotenentului-major Păun de către Serviciul Cadre din DGPCM menționa : „În perioada cât a muncit în cadrul Formațiunii Tichilești la început ofițerul a obținut aceleași rezultate bune, însă pe parcurs a săvârșit o serie de abateri care l-au compromis, astfel : a început să neglijeze pregătirea sa profesională și politică, fapt ce s-a resfrânt și asupra subalternilor, deasemeni, a aplicat metode neregulamentare

1. Această adresă a ajuns și la Serviciul Cadre din DGPCM pentru a fi introdusă în dosarul personal al ofițerului și poartă numărul de înregistrare 56115 din 5 noiembrie 1958.

împotriva cadrelor. Același lucru a procedat și cu deținuții, însă ce este mai grav, e faptul că în loc să aplice metode regulamentare împotriva deținuților care săvârșesc abateri, a aplicat măsuri excesive”¹; ofițer prim de serviciu la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868 (mai-aug. 1961); ofițer prim de serviciu operativ (sept. 1962-1 sept. 1963) și șef al Secției „Periș” din Penitenciarul Văcărești (1 sept. 1963-1 aug. 1964). La 1 august 1964, Secția „Periș” a devenit unitate independentă. iar Păun a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului pentru servicii la Colonia de Muncă Periș/formațiunea 0876 (1 aug. 1964-1 aug. 1967). După desființarea formațiunii 0876 Periș și transformarea acesteia în secție pendinte de Penitenciarul Văcărești, Păun a fost numit în fruntea acestei subunități : comandant al Secției „Periș” din cadrul Penitenciarul Văcărești (1 aug. 1967-1 mai 1968); locțiitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Jilava (1 mai 1968-31 oct. 1976). A fost trecut în rezervă din cauza unor probleme medicale la 31 octombrie 1976, prin Ordinul MI nr. II/02148.

Grade succesive: sergent-major (1945); plutonier (1950); sublocotenent (nov. 1953); locotenent (1955); locotenent-major (1958); căpitan (1963); maior (1969); locotenent-colonel (1975).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1949); medalia „Meritul militar”, clasa I (1954); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1971); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963) și clasa a II-a (1966); Ordinul „Meritul Militar”, clasa I (1970).

Pedepse: zece zile de arest la garnizoană pentru nemarcarea locului de încărcare și descărcare a armamentului (aug. 1958); „observare” pentru neexecutarea la timp a perchezițiilor periodice (aug. 1960); „observare” pentru jignirea subalternilor (5 oct. 1960); trei zile de arest la garnizoană pentru aspecte negative în muncă (10 oct. 1960); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru abuz în funcție și încălcarea unor prevederi regulamentare (feb. 1961); trei zile de arest la domiciliu pentru că a schimbat în mod abuziv secretarul Comisiei pentru propuneri în vederea punerii în libertate înainte de termen constituite în baza Decretului 720/1956 (31 iul. 1961); cinci zile de arest la garnizoană pentru lovirea unor deținuți și pentru lipsă de control asupra subordonaților (1963); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru nereguli în gestiune (1966); „mustrare” pentru armament murdar găsit cu ocazia unui control (apr. 1968).

PĂUN GHEORGHE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: inspector prim de cadre la formațiunea 0715 Mărgineni (iun. 1959); ofițer instructor I în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (mart. 1984).

1. Documentul este datat 9 august 1961 și este semnat de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae, și de șeful Secției Ofițeri din același serviciu, căpitanul Oanță Gheorghe.

PETER DIONISIE, căpitan.

Activitatea profesională: șeful Serviciului Politic din DIP (ian.-aug. 1954); șef al Serviciului Politic din DPLC (nov. 1954).

PETRE NICOLAE ION, maior, d.p. nr. 4491 (n. 6 nov. 1929, com. Dărăști Vlașca/Adunații Copăcenii, jud. Giurgiu).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1947, UAER din 1948 și PCR din 1965; membru în Comitetul Sindical al Salariaților din Trupele MAI (1956-1958); locțiitor al secretarului BOB PCR din Penitenciarul Văcărești (?-1976).

Studii civile: șase clase în comuna natală (1936-1942); Liceul Comercial „Nicolae Kretzulescu”/Școala Tehnică de Administrație Economică nr. 1 din București (oct. 1942-iul. 1950); Facultatea de Drept, Universitatea din București (1970-iun. 1975).

Stagiul militar: UM 0915 Marghita (febr.-1 nov. 1953), Batalionul 4 Pază din Regimentul 3 Pază Iași (1 nov. 1953-oct. 1954), Serviciul Echipament din DTOP (oct. 1954-1 mai 1955) și Regimentul 6 Securitate Tecuci (mai-30 nov. 1955).

Studii militare: curs de perfecționare a aparatului financiar, înzestrării, serviciilor la Direcția Servicii din MAI, UM 0230 București (15 ian.-18 apr. 1969).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism, secția economie politică (1964-1967).

Activitatea profesională: verificador de acte la Secția financiară din Direcția Asigurărilor Sociale a MAI (iul. 1950-31 dec. 1951); educator la Colonia de Educare Minori Herăstrău din strada Lacului nr. 26, București (15 ian.-1 nov. 1952); contabil la Colonia de Educare Minori Militari (1 nov. 1952-febr. 1953); contabil la Biroul Mobilier și Materiale din secția Cazare a DGT (1 iun. 1956-1 iul. 1958); lucrător salarii, contabil principal și economist financiar în Biroul Evidență, Contabilitate și Metodologie din Serviciul Financiar al DGPCM (1 iul. 1958-1 sept. 1963); șef al Biroului Financiar și Contabilitate (1 sept. 1963-1 mart. 1966) și director adjunct administrativ la Colonia de Educare Minore Roșu/ISRM Roșu (1 mart. 1966-1 febr. 1968). La 1 martie 1966, odată cu numirea sa în funcția de director adjunct administrativ, a fost chemat în rândul cadrelor active militarizate ale MAI cu gradul de locotenent-major; prim ofițer de serviciu la Secția „Periș” din cadrul Penitenciarului Văcărești (1 mart.-1 iul. 1968); șef al Biroului Aprovizionare-Dotare din Penitenciarul Jilava (1 iul. 1968-1 aug. 1973); șef al Biroului Tehnic din Penitenciarul București (1 aug. 1973-1 dec. 1976); locțiitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Jilava/Penitenciarul de Tineri Jilava (1 dec. 1976-23 iul. 1981). A fost trecut în rezervă după ce organele de contrainformații militare ale Direcției a IV-a din DSS au sesizat Serviciul Cadre și Învățământ din DGP despre unele nereguli comise de maiorul Petre Ion în funcția de locțiitor al comandantului: însușirea unor produse alimentare din gestiunea unității fără a achita contravaloarea lor, folosirea autovehiculelor unității în interes personal, constrângerea unor subordonați pentru a efectua

servicii în interes personal etc. A fost trecut în rezervă la 23 iulie 1981 prin Decretul Prezidențial nr. 166.

Grade succesive : locotenent-major (1966) ; căpitan (1971) ; maior (1977).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1971) ; medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974).

Pedepse : „muștrare scrisă” pentru întârzieri de la program (1957) ; „muștrare cu avertisment” pentru că nu s-a prezentat la timp la Penitenciarul Văcărești în ziua de 24 noiembrie 1960, unde avea loc un examen scris dat de contabilii școlii de perfecționare (1960) ; zece zile de arest la garnizoană pentru că a lovit două minore (apr. 1966) ; „muștrare severă prin ordin” pentru că nu a raportat la timp executarea unor ordine (dec. 1966) ; „muștrare severă prin ordin” pentru nerealizarea cererilor de deschidere a creditelor (iul. 1967) ; „muștrare severă la adunarea ofițerilor” pentru lipsuri în munca profesională (dec. 1969) ; „muștrare scrisă” pentru lipsă de preocupare în echiparea elevilor pe timp de vară (1971) ; „muștrare scrisă” pentru superficialitate în verificarea unor propuneri de casare a bunurilor materiale (1977) ; „muștrare scrisă” pentru deficiențe în muncă (oct. 1978) ; „muștrare scrisă” pentru lipsuri în activitate (dec. 1978).

PETRESCU GHEORGHE, maior.

Activitatea profesională : locțiitor politic și șef al Direcției Politice din DGP (1950, 17 iul. 1951) ; comandant la Penitenciarul Rahova (1953). După desființarea acestui penitenciar (a doua jumătate a anului 1953), a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului la Penitenciarul Văcărești – UM 0349 București (1953, apr. 1954).

PETRESCU NICOLAE, locotenent.

Activitatea profesională : inspector în Corpul de Control Financiar Intern din DGP (dec. 1951).

PETRESCU VENTURA (BONAVENTURA) MARIAN, colonel, d.p. nr. 4480 (n. 12 nov. 1931, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : mecanic ajustor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1948 ; secretarul UTM din Regimentul 1 ALA București (1952-1954) ; membru PMR din 1958.

Studii civile : șapte clase elementare la Școala de Băieți nr. 41, Calea Griviței nr. 443, București (1938-1944) ; Școala Medie

Mixtă nr. 3 „Alexandru Ioan Cuza” din Galați, fără frecvență (1962).

Stagiul militar : a intrat în Școala Militară de Ofițeri MAI Radna ca voluntar, fiind propus de Organizația PMR „Laminorul” din București. În ianuarie 1951, a luat parte la evacuarea în Bărăgan a cetățenilor „necorespunzători” din comuna Sasca Montana, județul Caraș-Severin.

Studii militare : Școala de Ofițeri Combatanți de Securitate nr. 2 din Radna, Arad (ian. 1950-10 oct. 1951) și Școala Militară de Ofițeri de Securitate MAI Câmpina (10 oct. 1951-2 oct. 1952); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Activitatea profesională : ucenic la Garajele „Filică” din București (1946-1947); mecanic trefilator la Uzinele „Laminorul” din București¹ (18 ian. 1948-3 ian. 1950); comandant de pluton, companie degazare și batalion la Regimentul 1 ALA, UM 0631 (2 oct. 1952-1 apr. 1954); locțiitor al șefului Serviciului Pază și Regim din DIP (1 apr.-oct. 1954). În toamna anului 1954, odată cu unificarea DIP și DLCM, Petrescu a fost numit în funcția de șef al secției regim din Serviciul Pază și Regim din DPLC (1 nov. 1954-30 iun. 1956). La 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost trecut în rezervă. A fost reîncadrat câteva luni mai târziu tot la DGPCM, în funcția de comandant al Coloniei de Muncă Roznov/formațiunea 0692 (1 oct. 1956-1 mart. 1957); comandant la Colonia de Muncă Bârcea Mare/formațiunea 0691 (1 mart. 1957-1 apr. 1958); comandant la Colonia de Muncă Bertești/formațiunea 0935 (1 mai 1958-1 febr. 1959); comandant la Penitenciarul Galați (1 febr. 1959-1 dec. 1966); șef al Serviciului Pază și Regim din Direcția Pază și Regim a DGPCM/DGP (1 dec. 1966-1 aug. 1972); comandant la Penitenciarul de Minori București (1 aug. 1972-1 aug. 1973). Odată cu înființarea Penitenciarului Ilfov, la 1 august 1973, Petrescu a fost numit comandant al Penitenciarului Ilfov (1 aug. 1973-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977, Penitenciarul Ilfov a fost desființat, iar Petrescu a fost mutat în funcția de locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul București (1 aug. 1977-1979). Cât timp a ocupat această funcție, în sectorul comandat de colonelul Petrescu au avut loc trei evadări de la punctul de lucru din Întreprinderea Legume-Fructe Berceni. De asemenea, s-au înregistrat patru cazuri de eliberări eronate, dar și dese abateri disciplinare ale subordonaților.

Grade succesive : locotenent (1952); locotenent-major (1956); căpitan (1958); maior (1962); locotenent-colonel (1968); colonel (1975).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1967); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat” (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1967) și clasa a II-a (1972).

Pedepse : cinci zile de arest la domiciliu pentru neplata la timp a soldei militarilor în termen (1959); „muștrare severă prin ordin” pentru atitudine neprincipială față de subordonați (1963); zece zile de arest la garnizoană pentru lipsă de vigilență și lipsă de răspundere în executarea ordinelor, cinci zile de arest la domiciliu pentru că a nesocotit ordinul cu privire la interzicerea temporară de a încadra personal în unitate (1963); „muștrare scrisă” pentru neglijență în serviciu (1978).

1. În anii '50 și-a schimbat numele în Întreprinderea Metalurgică „Boleslav Bierut”.

PIETRARU D. MIRCEA, locotenent-colonel (8 nov. 1923, mun. Ploiești, jud. Prahova; d. 1993).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru de partid din 1945.

Studii civile : patru clase primare și patru clase de arte și meserii.

Stagiul militar : Divizia „Tudor Vladimirescu”.

Activitatea profesională : șeful Secției/Serviciului de Propagandă și Agitație din Direcția Politică a DGPCUM (febr. 1951, 1952); locțiitor al directorului general al DGPCM și șef al Secției Politice (19 nov. 1958, 1 octombrie 1960, 3 august 1962); membru în colegiul de redacție al revistei MAI *Pentru patrie* (1960, mai 1962); locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (1963, 1964).

PIRICI CONSTANTIN GHEORGHE, locotenent-colonel, d.p. nr. 3804 (n. 26 sept. 1919, com. Malovăț, jud. Mehedinți).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : vice-președinte și președinte al Organizației Frontului Plugarilor din satul Valea Boierească, comuna Malovăț (1947-1949); membru PMR din 1954.

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1927-1934); Facultatea Muncitorească din cadrul Universității „C.I. Parhon” din București (1956).

Stagiul militar : Bateria 3 Vickers din Regimentul 1 Artilerie Antiaeriană București (iun. 1941-mai 1945). A luat parte la lupte pe ambele fronturi.

Studii militare : Școala de Secretari de Grefă de la Jilava (31 aug.-1 oct. 1950); curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (15 mart.-1 sept. 1960).

Activitatea profesională : ucenic și practicant la atelierul particular de croitorie „Constantin Cipere” din Turnu Severin (sept. 1936-febr. 1941); agricultor în gospodăria părintească (sept. 1945-ian. 1949). În ianuarie 1949, a fost încadrat în MAI direct din gospodăria părintească unde se ocupa cu agricultura: gardian pază la Penitenciarul Caransebeș (27 ian.-nov. 1949 și 20 apr.-31 aug. 1950) și la Penitenciarul Turnu Severin (nov. 1949-20 apr. 1950); secretar de grefă (28 oct. 1950-1 iul. 1951) și șef al Secției Evidență și Cazier din Penitenciarul Timișoara (1 iul. 1951-1 iul. 1952); șef al Biroului Evidență Deținuți din Penitenciarul Jilava (1 iul.-1 oct. 1952); șef al Biroului Repartizări și al Biroului Evidență din Serviciul Evidență și Repartizare Deținuți din DLCM (1 oct. 1952-1 mart. 1954); șef al Secției Evidență din Serviciul Evidență și Repartizarea Deținuților al DPLC (1 mart. 1954-1 iul. 1956); referent tehnic și inspector principal pentru îndrumare și control la Biroul Control și Îndrumare

din Serviciul Evidență Deținuți al DGPCM¹ (1 iul. 1956-1 iul. 1959); ofițer controlor și inspector principal în Serviciul Inspecții din DGPCM/DGP (1 iul. 1959-1 oct. 1969); ofițer specialist II la Secția Organizare-Mobilizare din DGP (1 oct. 1969-1 febr. 1971); ofițer specialist I la Serviciul CFI din DGP (1 febr. 1971-31 iul. 1973). A fost trecut în rezervă la 31 iulie 1973 prin Ordinul MI nr. 01856.

Grade succesive: gardian (1949); sublocotenent (1 iul. 1951); locotenent (1953); locotenent-major (1957); căpitan (1959); maior (1964); locotenent-colonel (1970).

Decorații: medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Muncii” (1959); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1967).

Pedepse: „prevenire” pentru nerespectarea unor ordine circulare (1950); cinci zile de arest la garnizoană pentru neglijență în executarea unei lucrări (1954); „observare” pentru discuții nepermise cu alte cadre (1969).

PITULICU ALEXANDRU, căpitan.

Activitatea profesională: inspector de cadre în Serviciul Cadre din DIP (26 mai 1954); ofițer de serviciu la Penitenciarul Jilava (dec. 1967).

PÎNTEA GHEORGHE, locotenent-major.

Activitatea profesională: ofițer în Serviciul Inspecții din DPLC (iun. 1956).

PÎRVU GHEORGHE ION, locotenent-colonel, d.p. nr. 4406 (n. 22 mart. 1927, com. Izvoarele, jud. Dâmbovița).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1950 și PMR din 1955.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1935-1942); Școala Medie „Avram Iancu” din Brad și Școala Medie nr. 1 „Nicolae Bălcescu” din București (1957-1961); Facultatea de Economie a Producției, ASE București (?-sept. 1973).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție Securitate nr. 2 Brad (1949-mart. 1951).

Studii militare: Școala de Ofițeri Combatanți de Securitate nr. 2 din Radna, Arad, și Școala Militară de Ofițeri MAI Câmpina (mart. 1951-30 dec. 1952); Facultatea de Arme și Spate, Secția Conducere spate din Academia Militară Generală (1 oct. 1961-1 dec. 1964); curs de perfecționare a aparatului financiar, înzestrării, serviciilor la Direcția Servicii din MAI, UM 0230 București (15 ian.-18 apr. 1969); cursul

1. Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, Pirici a fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956. A rămas să muncească în cadrul Serviciului Evidență Deținuți din DGPCM, însă ca angajat civil. La 1 iulie 1957 a fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul de locotenent-major.

scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Politică și de Conducere, de pe lângă Comitetul de Partid al municipiului București (1974-1977).

Activitatea profesională : agricultor zilier la proprietarul de pământ Aurel Pană din comuna natală (1942-aug. 1944); agricultor în gospodăria părintească (aug. 1944-1949); comandant de pluton (ian. 1953-1 aug. 1955 și 1 iul. 1956-1 apr. 1958) și de companie la Regimentul 1 ALA București (1 aug. 1955-1 iul. 1956); ofițer prim de serviciu la Colonia de Muncă Brad Musariu/formațiunea 0972 (1 mai 1958-1 mai 1959); comandant de pluton și profesor la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1 mai 1959-1 oct. 1960). Ca urmare a desființării școlii de la Jilava, a fost numit în funcția de ofițer prim de serviciu operativ cu pregătirea militară și de serviciu la Penitenciarul Jilava (1 nov. 1960-1 oct. 1961); locțiitor al comandantului pentru spate la Colonia de Educare Minore Roșu (1 dec. 1964-mart. 1966); profesor la Școala de Perfecționare a Subofițerilor de Penitenciare de la Jilava (mart. 1966-1 oct. 1967); locțiitor al comandantului pentru spate/servicii la Penitenciarul Ploiești (1 oct. 1967-1 aug. 1973); șef al Depozitului de aprovizionare-dotare al DGP, cu sediul la Penitenciarul Jilava (1 sept. 1973-1977).

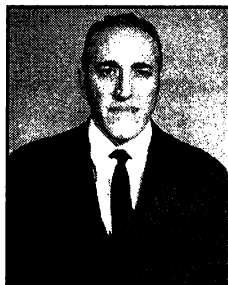
Grade succesive : locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1959); maior (1965); locotenent-colonel (1971).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1972).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru confecționarea unor obiecte personale, cu ajutorul deținuților, fără aprobare (nov. 1958); cinci zile de arest la garnizoană pentru părăsirea unității fără aprobare, în timp ce formațiunea se afla în consemn (dec. 1958); trei zile de arest la garnizoană pentru că nu s-a preocupat de notările de serviciu ale elevilor din subordine (dec. 1959); patru zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în îndeplinirea atribuțiunilor de serviciu, fapt ce a condus la accidentarea prin împușcare a doi sergenți reangajați (mart. 1961); trei zile de arest la garnizoană pentru că a insultat personalul de la Biroul de Informații al Policlinicii MAI (feb. 1965); „muștrare scrisă” pentru raportarea incompletă la DGPCM a unei situații (15 mai 1965); „muștrare scrisă” pentru întocmirea necorespunzătoare a unei lucrări (29 mai 1965); cinci zile de arest pentru lipsuri în muncă de spate (sept. 1965); trei zile de arest pentru blocarea unor sume de bani care nu au fost cheltuite (mart. 1966); „muștrare” pentru lipsuri în muncă (1972); patru zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru comportament nepolitic față de organele de Miliție (iul. 1975).

PLATMAN ARNOLD, angajat civil, d.p. nr. 4149 (n. 26 oct. 1920, mun. București).

Naționalitatea : evreiască. Într-o autobiografie semnată la 6 martie 1952, locotenentul-major de Securitate Platman Marcu Arnold spunea : „În trecut am fost de naționalitate evreu azi sunt de naționalitate română. Nu posed niciun fel de avere de nicio natură. Nici părinții (tatăl) nu are niciun fel de avere. Nu am călătorit prin țări străine. În trecut am fost de religie mozaică, fără a face parte dintr-o sectă religioasă. În prezent sunt ateu. Nu m-am căsătorit în 1949 la biserică”.

Originea și apartenența socială : mic-burgheză.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar – contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 și UTC din 1946 ; instructor și responsabil de cadre în Comitetul de Partid al circumscripției 18 PCR din București (1945-1946) ; instructor și șef al Secției Cartiere din Comitetul UTC al Sectorului II Negru (1946-1947) ; responsabil cu propaganda și agitația în BOB al PCR din Serviciul controlul străinilor – Direcția Poliției de Siguranță (1947-1948) ; secretar al organizației de partid și membru (responsabil cu propaganda și agitația) în BOB din Școala MAI nr. 1 Băneasa (1948-1951) ; membru ARLUS (?).

Studii civile : patru clase la Școala primară nr. 11 din București (1927-1931) ; Liceul teoretic „Matei Basarab” din București (1931-1938) ; clasele a VII-a și a VIII-a le-a pregătit în particular la Liceul „Cultura B”/„Mihail Sebastian” din București (oct. 1944-ian. 1945), iar examenul de bacalaureat l-a dat la Liceul „Sfântu Sava” din București (mart. 1945).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul de partid al MAI (1953-1956).

Activitatea profesională : salahor, vânzător și practicant de birou la Depozitul de materiale de construcții al unchiului său Wilhelm Mencer¹ din București, strada Șoseaua Colentina nr. 6 (15 iun. 1936-1941 și 1944-1947) ; convocat la muncă obligatorie în detașamentele de muncă forțată destinate evreilor : Detașamentul CFR Videle-Vlașca, Detașamentul de apărare antiaeriană din Capitală (1941-aug. 1942), Detașamentul poligonul de tragere Cotroceni (aug. 1942-oct. 1943) și Batalionul 1018 Sărata din Basarabia (oct. 1943-iun. 1944). În februarie 1944 a fost trimis cu subunitatea sa să efectueze lucrări de apărare la Baldovinești-Brăila. De aici a fugit, însă la scurt timp a fost prins și retrimis la muncă. După câteva luni de zile (iunie 1944) a fugit din nou, stând ascuns în București până la 23 august 1944. Un referat de cadre din 8 mai 1973 menționa : „În perioada războiului din anul 1941 a prestat muncă obligatorie în detașamentul Videle-Vlașca, apoi în detașamentul zonei apărării antiaeriene a Capitalei de unde a fost transferat în altă parte unde nu s-a prezentat, fapt pentru care a fost judecat și achitat de Curtea Marțială a Corpului II Armată”² ;

1. Acest unchi din partea mamei a emigrat în Israel în 1960.

2. Referat de cadre „strict secret” din 8 mai 1973. Documentul este semnat de comandantul Penitenciarului Jilava, colonel Alexandrescu Gheorghe, și de maiorul Șuță Ion, inspector prim personal la același penitenciar.

corector la ziarul Armatei Roșii *Graiul nou* din București (iul.-25 oct. 1947). În 1946 s-a înscris la Facultatea de Drept a Universității din București, însă a abandonat cursurile acestei instituții de învățământ în 1948. În toamna anului 1947 a fost recrutat și trimis de Județeană PCR Ilfov în MAI, în funcția de comisar ajutor la Serviciul de control al străinilor din Direcția Poliției de Siguranță (25 oct. 1947-1 aug. 1948); instructor de clasă, șef de curs, profesor I (anchete) și șef al ciclului III specialitate la Școala de ofițeri de Securitate nr. 2 din București (1 aug. 1948-ian. 1955). O caracterizare din 24 mai 1954 întocmită de șeful Biroului cadre al școlii – căpitanul Gheorghe Petrescu – lauda activitatea profesională a lui Platman: „În munca sa a dovedit că este un tov. conștiincios și capabil, se descurcă ușor în probleme obținând rezultate bune în munca ciclului, contribuind astfel, ca diviziunile de elevi anchetatori de care răspunde ciclul pe care-l conduce, să fie printre cele mai bune din școală”; profesor-șef la Școala militară de ofițeri MAI nr. 4 din București (ian. 1955-30 iun. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, dar și a desființării Școlii militare de ofițeri MAI nr. 4 București, a fost trecut în rezervă cu gradul de căpitan. La 1 noiembrie 1956 a fost reîncadrat în MAI ca angajat civil în DGPCM, unde a îndeplinit următoarele funcții: lucrător principal evidență deținuți în Serviciul evidență deținuți, contabil revizor în Secția control spate (1 nov. 1956-iun. 1957), șef al Secției AGT – Auto din Serviciul aprovizionare gospodărire/Serviciul spate din DGPCM (iun. 1957-1 mai 1966). Din cauza reducerii unor posturi din DGPCM a fost mutat la Colonia de muncă Periș/formațiunea 0876, în funcția de șef al Biroului organizare a muncii. După desființarea formațiunii 0876 Periș, a fost transferat la Penitenciarul Jilava unde a îndeplinit funcțiile de responsabil de popotă, șef evidență bază la Sectorul AFV, contabil principal și șef al Sectorului AFV (1 aug. 1967-1977).

Grade succesive: comisar (oct. 1947); sublocotenent (sept. 1948); locotenent (1 aug. 1949); locotenent-major (ian. 1950); căpitan (dec. 1952).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974).

Pedepse: „avertisment că nu corespunde funcției” pentru lipsuri în muncă (mart. 1956); „mustrare” pentru eliberarea unui deținut cu 54 de zile mai devreme decât era prevăzut (mart. 1968).

PLEȘA AL. IOAN, angajat civil.

Activitatea profesională: șeful Biroului Financiar din Direcția Economică a DGPCM (26 mart. 1957).

PLEȘIȚĂ GHEORGHE, locotenent-major.

Activitatea profesională: lucrător prim de cadre în Serviciul Cadre al DGPCM (oct. 1959).

POPA GHEORGHE, sublocotenent.

Activitatea profesională: instructor de cadre în Serviciul Cadre din DPLC (1955).

POPA ISAIA, maior.

Activitatea profesională: administrator-șef/director al Penitenciarului Sibiu (1946-1949); director al Penitenciarului corecțional Văcărești (dec. 1949, iun. 1950); director adjunct/locțiitor al Direcției Cadre din DGP/DGPCUM (oct. 1950, sept. 1951, ian. 1952); comandant la Penitenciarul Cluj Tribunal (23 oct. 1954, aug. 1955).

Grade succesive: maior (iul. 1951).

POPESCU GHEORGHE VASILE, sublocotenent, d.p. nr. 1923 (n. 8 iun. 1926, orașul Târgu Cărbunești, jud. Gorj).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocas.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: plugar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: secretar al Organizației Tineretului Sătesc din comuna natală (1948); membru UTM din 1951.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1933-1940).

Stagiul militar: Batalionul 14 Vânători de Munte Târgu-Mureș,

Școala Regimentară a Diviziei I Munte Târgu-Mureș (5 oct. 1948-15 nov. 1949), Regimentul 2 Vânători de Munte Dej, Centrul de Instrucție Vânători de Munte Borșa și Batalionul 14 Vânători de Munte Borșa, Maramureș (oct. 1949-oct. 1950).

Studii militare: Școala de Gardieni cu durata de o lună (13 febr.-20 mart. 1951); cursul de ofițeri penitenciare la Școala de Cadre Profesionale Jilava din DGPCUM (apr.-nov. 1951). A fost trimis în această școală la propunerea maiorului Popa Isaia și locotenentului Lazăr Bazil; Școala de Recalificare a Ofițerilor Politici MAI de la Deva (17 febr.-aug. 1952).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească și la diferiți proprietari de pământ din comuna natală (oct. 1950-febr. 1951); milițian (8-13 febr. 1951) și comandant de gardă la Penitenciarul Caransebeș (20 mart.-14 apr. 1951); locțiitor politic la Penitenciarul Bacău (20 nov. 1951-17 febr. 1952 și 2 sept.-nov. 1952); instructor la Biroul pentru Muncă UTM din Serviciul Politic al DLCM (nov. 1952-ian. 1953); propagandist la Școala de Caporali de la Jilava (ian.-apr. 1953). Conform unei autobiografii aflate la dosar, la această școală a predat și lecții de limba română: „La școală la Jilava, în perioada școlii de caporali, am predat și seminarizat lecții politice și din lipsă de cadre am predat și limba română. Deasemenea am fost ales și membru în Biroul Organizației de Bază UTM” ; locțiitor politic¹ (20 apr.-sept. 1953) și comandant² la Colonia de Muncă Capul Midia/formațiunea 0837 (10 sept.-20 oct. 1953). După desființarea formațiunii 0837 Capul Midia (20 octombrie

1. Începând cu data de 20 aprilie 1953 a preluat și funcția de locțiitor politic al Coloniei de Muncă Năvodari.
2. În data de 10 septembrie 1953, comandantul formațiunii 0837/Capul Midia, locotenentul-major Alexandrescu Gheorghe a fost transferat în aceeași funcție la formațiunea 0720 Lucăcești. Printr-un ordin de front pe unitate al locotenent-colonelului Constantinescu Marin (șeful Centrului de Coordinare Constanța), Popescu a fost însărcinat să preia comanda unității, în vederea lichidării ei.

1953), a fost transferat la Colonia de Muncă Ișalnița/formațiunea 0637 în funcția de locțiitor politic (22 oct. 1953-mai 1954) iar apoi trecut sub comandă ca instructor politic la aceeași unitate (iun. 1954-15 ian. 1955). Începând cu data de 15 mai 1954, sublocotenentul Popescu a înaintat conducerii DLCM/DPLC, cinci rapoarte în care cerea să-i fie abrobată demisia din MAI din cauza unor probleme familiale, dar și pentru că nici în toamna anului 1954, ofițerul nu fusese avansat la gradul de locotenent (Popescu trebuia avansat la vechime încă din noiembrie 1953). Acest lucru a determinat scăderea prestigiului său în unitate, iar anumiți sergenți îl luau peste picior din cauza nepromovării sale. A fost trecut în rezervă la 15 ianuarie 1955 prin Ordinul MAI nr. 1231.

Grade succesive: sublocotenent (3 nov. 1951).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru că la formațiunea 0837/Capul Midia și-a confecționat unele obiecte fără a avea aprobarea superiorilor săi (oct. 1953).

POPESCU I. DUMITRU, locotenent-colonel, f.s. (n. 11 mart. 1923, mun. București).

Naționalitatea: română.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PMR (?).

Studii civile: studii medii.

Studii militare: Școala de Ofițeri.

Studii politice: Universitatea Serală de Partid (?)

Activitatea profesională: șeful Serviciului Administrativ-gospodăresc/aprovizionare în MAI (1 oct. 1954-15 iun. 1955); director adjunct administrativ la „Trustul Aurului” din Gura Barza (15 iun.-1 dec. 1955); șeful Serviciului Producție din DGPCM (1 ian. 1956-1 iun. 1957); locțiitor al directorului Direcției Economice din DGPCM (1 ian.-15 aug. 1957); locțiitor al șefului Serviciu la Direcția I din MAI (15 aug. 1957-?).

Grade succesive: maior (1948); locotenent-colonel (1953).

POPESCU MANTA, locotenent-major.

Activitatea profesională: lucrător prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (1959, febr. 1960).

POPOVICI ION NICOLAE, colonel, d.p. nr. 4542 (n. 19 mai 1928, orașul Tighina, Republica Moldova; d. 1995).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: mecanic de locomotivă.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC (?) și PMR din 1963.

Studii civile: șapte clase în orașul Ungheni (1935-1942);

patru ani la Școala de Elevi Meseriași CFR din Timișoara (1 dec. 1944-1 sept.

1948); patru ani la Institutul de Educație Fizică și Sport din București, secția fără frecvență, fără a lua diploma de stat (1953-1957); Universitatea Populară (1969).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (19 nov. 1949-23 aug. 1951); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970); curs de reciclare pe profil penitenciar la Școala Militară pentru Perfecționarea Cadrelor Active și Pregătirea Ofițerilor de Rezervă, UM 0900 Grădiștea (17 mai-29 iun. 1976).

Activitatea profesională: meseriaș munci grele la depoul CFR Timișoara și fochist de locomotivă la depoul CFR Lugoj (1 sept. 1948-19 nov. 1949). La data încadrării sale în Trupele MAI, deși a fost repartizat la secția Lupte a Centrului de Instruire Sportivă „Dinamo” București, a figurat ca elev la Școala de Ofițeri Politici, unde mergea la pregătirea militară și politică, iar pregătirea sportivă era efectuată la sediul Clubului Central al Asociației „Dinamo” București. De la data avansării la gradul de locotenent a „muncit ca sportiv-luptător la Clubul Sportiv «Dinamo» București, unde prin strădania sa consecventă a reușit să cucerească de mai multe ori titlul de campion al RPR la lupte clasice”. A participat la mai multe întreceri sportive din țările lagărului socialist, fiind component al lotului RPR de lupte. În această perioadă a fost încadrat în funcțiile de ofițer spate și șef de secție la DTOP, UM 0111, MAI (15 sept. 1951-1 mart. 1955); referent tehnic I la Penitenciarul Aiud, antrenor sportiv și inginer la Penitenciarul Chilia Veche (1 mart. 1955-mart. 1958); profesor de cultură generală și instructor sportiv la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1958-1 oct. 1960); inspector principal la Serviciul Inspecții din DGPCM (1 oct. 1960-1 oct. 1963); inspector principal la Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 oct. 1963-1 aug. 1967); ofițer instructor I și II pe probleme de pregătire fizică a cadrelor în Secția II Învățământ Profesional din Serviciul Învățământ, DGP (1 aug. 1967-26 iun. 1969); instructor cu pregătirea fizică la cursul de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI (26 iun. 1969-18 apr. 1970); instructor III și II în învățământ la Sectorul Învățământ din Serviciul Cadre și Învățământ al DGP (18 apr. 1970-31 iul. 1977); profesor I la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare (31 iul. 1977-1978); ofițer specialist I în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1978-sept. 1982); locuitor al comandantului pentru pază și regim la Spitalul-penitenciar Jilava (sept. 1982-1986).

A fost trecut în rezervă la 18 martie 1986 prin Decretul Prezidențial nr. 44.

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1963); locotenent-colonel (1969); colonel (1977).

Decorații: medalia „Maestru al sportului” (1951); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1976).

PORCĂRAȘU MIHALACHE MIHALACHE, maior, d.p. nr. 3778 (n. 25 mart. 1927, com. Văculești, jud. Botoșani).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1949 și PMR din 1956.

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1934-1941); Școala Medie Muncitorească nr. 2 din Suceava, secția umanistă

(1958-1961).

Studii militare : Școala de Subofițeri MAI Oradea (nov. 1948-6 mart. 1950); Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (ian.-7 nov. 1953); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism, secția economie politică (1965-1968).

Activitatea profesională : muncitor necalificat la Atelierele CFR Nicolina (1943-1945) din Iași și la Inspekția Mecanică Otopeni CFR București (mart. 1945-oct. 1948); locțiitor al comandantului de pluton și comandant de pluton (6 mart.-sept. 1950); comandant de pluton și magazioner AGT cu magazia companiei la Batalionul 1 Securitate-Intervenție Giurgiu (sept. 1950-febr. 1951); comandant de pluton la Batalionul 1 Securitate-Intervenție Turnu Măgurele¹ (febr.-mai 1951); sergent reangajat² la Biroul Secretariat, ajutor-șef și șef al Biroului Documente Secrete din CTS (mai 1951-ian. 1953); inspector la Serviciul Pază și Regim din DLCM/DPLC/DGPCM (7 nov. 1953-oct. 1957); ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Suceava (1 nov. 1957-1 ian. 1958). După desființarea Penitenciarului Suceava (1 ian. 1958) a fost

1. Această unitate a luat naștere prin desființarea Batalionul 1 Securitate-Intervenție Giurgiu.
2. În 1950, prin Decretul nr. 178 s-a înființat Corpul sergenților și carnicilor (în aceeași zi, Corpul subofițerilor și Corpul maistrilor militari au fost desființate, iar subofițerii și maistrii militari existenți în Forțele Armate la acea dată au fost trecuți în Corpul sergenților și carnicilor în situația de reangajați), care a funcționat până la 8 iulie 1959, când, prin Decretul nr. 246 privind modificarea prevederilor art. 9 din Decretul nr. 468/1957 pentru reglementarea îndeplinirii serviciului militar, corpul sergenților reangajați a fost desființat, locul său fiind luat de Corpul subofițerilor. Până la acea dată, din corpul sergenților reangajați au făcut parte: caporalii, sergenții, sergenții-majori și plutonierii. Prin apariția Decretului nr. 246, din ierarhia gradelor militare s-au scos gradele de sergenți și s-au introdus gradele de subofițeri: sergent-major, plutonier și plutonier-major. În aceeași zi, Prezidiul MAN emitea Decretul nr. 247, prin care se înființa Corpul subofițerilor Forțelor Armate ale RPR. Articolul 7 al acestui act normativ stipula faptul că denumirea de „sergent reangajat” se înlocuiește cu cea de „subofițer”. Surse: Arhiva Guvernului României, fond Hotărâri ale Consiliului de Miniștri, HCM nr. 850/30 iunie 1959 și Decretul 246/8 iulie 1959. Cele două acte normative au fost declassificate de către Guvernul României prin Hotărârea de Guvern nr. 130 privind declassificarea Hotărârilor Consiliului de Miniștri adoptate în perioada 1957-1965, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 114 din 13 februarie 2008; ANIC, fond Decrete ale Consiliul de Stat 3043, dosar nr. 247/1959.

transferat la Botoșani, unde a avut următoarele funcții : ofițer prim de serviciu și ofițer cu pregătirea militară și de serviciu (1 ian. 1958-1 nov. 1966), locțiitor al comandantului pentru servicii (1 nov. 1966-1 dec. 1970), șef al Secției „Câmpulung Moldovenesc”¹ (1 dec. 1970-1 iul. 1971), instructor cu pregătirea militară (1 sept. 1971-1 ian. 1972) și inspector principal la Penitenciarul Botoșani (1 ian.-1 mart. 1972). În 1960, Porcărașu a adresat conducerii DGPCM o sesizare în care semnală mai multe aspecte negative (folosirea unor deținuți în scopuri personale, încălcarea de consemn etc.) care au avut loc în timp ce maiorul Cimpoeșu Constantin era comandant al Penitenciarului Botoșani. Pentru a verifica cele semnalate de locotenentul-major Porcărașu, s-a constituit un colectiv mixt alcătuit din activiști ai Biroului Comitetului Orășenesc de Partid Botoșani și ofițeri din aparatul central al DGPCM. Acest colectiv a întocmit un dosar cu un conținut de peste 100 de file (acest dosar nu se găsește la dosarul personal al ofițerului) și o notă-raport, în care la pagina 3 se afirma :

Este real faptul relatat în informare cu privire la executarea unor deținuți la începutul anului 1959. În această privință fostul comandant este vinovat de nerespectarea întru totul a ordinului DGPCM, deoarece s-au folosit la transportarea cadavrelor deținuților executați militari în termen și alții care nu aveau contingentă cu măsura de mai sus, desconspirându-se secretul operațiunilor. Menționăm totuși că ordinul a fost respectat într-o măsură oarecare cu toate că oamenii stabiliți pentru a executa nu a fost selecționați din timp, aceștia în mod practic au fost aleși dintre ofițerii membri de partid².

A fost, de asemenea, inspector de pază și regim la Secția „Bistrița-Năsăud” din cadrul penitenciarului Gherla (5 mai-30 nov. 1972). A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1972 prin ordinul MI nr. 03159, fiind clasat medical inapt pentru serviciul militar în timp de pace cu gradul III de invaliditate.

Grade succesive : sergent-major (1950) ; plutonier (1951) ; sublocotenent (1953) ; locotenent (1955) ; locotenent-major (1958) ; căpitan (1963) ; maior (1971).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970).

Pedepse : cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsă de interes în muncă (1960) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru că a fost găsit dormind în timpul serviciului (1961) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în organizarea și îndrumarea subordonaților (1962) ; trei zile de arest pentru pierderea unor documente secrete (1970) ; „observare verbală comunicată la adunarea ofițerilor” pentru nerespectarea unor ordine care priveau hrănirea efectivelor (1971).

1. La data de 1 iulie 1971, Secția „Câmpulung Moldovenesc” din cadrul penitenciarului Botoșani a fost desființată.

2. Notă-raport nedată, semnată de Acatrinei Constantin, instructor al Comitetului orășenesc de partid Botoșani, căpitan Cișmigiu Constantin din Serviciul Cadre al DGPCM și de către locotenent-major Iscovescu Jenică din același serviciu, ff. 107-114.

POTCOAVĂ ALEXANDRU VALENTIN, locotenent-colonel, d.p. nr. 3501 (n. 13 aug. 1921, com. Vâlcele, jud. Braşov; d. 1985).

Naţionalitatea: română.

Originea şi apartenenţa socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: vulcanizator.

Funcţii în organizaţii politice, de masă şi obşteşti: membru PCR din 1946; activist la Filiala ARLUS Braşov (15 iun. 1949-20 aug. 1950).

Studii civile: şapte clase în comuna natală (1928-1935); trei clase profesionale la Braşov (1935-1938).

Stagiul militar: Centrul de Instrucţie pentru Geniu Râmnicu Vâlcea (15 febr. 1942-oct. 1944).

Studii militare: curs scurt la Şcoala de Ofiţeri Politici de Rezervă Craiova de pe lângă Academia Militară Politică (20 aug.-30 dec. 1950); cursul de calificare a ofiţerilor de infanterie de la Sfântul Gheorghe (1 dec. 1955-1 dec. 1956).

Studii politice: Şcoala Divizionară Serală de Partid Bucureşti (1951-1953).

Activitatea profesională: ucenic şi lucrător vulcanizator la Atelierul de Vulcanizare „Gh. Voina” din Braşov (aug. 1935-febr. 1942); agricultor în gospodăria părintească (8 nov. 1944-9 ian. 1945); muncitor la Fabrica de Zahăr Bod (9 ian. 1945-21 mai 1946) şi la CFR Bucureşti, Revizia de poduri metalice (1 iun. 1946-3 febr. 1948); muncitor necalificat la secţia turnătorie din CFR Braşov automotoare (8 febr.-iun. 1948); lucrător calificat la Fabrica de Cauciuc din Braşov (iun. 1948-15 iun. 1949). În decembrie 1950, a fost mobilizat de partid şi trimis în funcţia de şef al Secţiei Cadre din Direcţia Politică a Comandamentului Artileriei Forţelor Armate (1 ian. 1951-15 iul. 1953); ajutor de şef Birou Cadre la Casa Centrală a Armatei şi locţiitor politic al şefului Diviziunii Medicale din Spitalul Militar Central (iul. 1953-15 nov. 1955); locţiitor politic al şefului Atelierelor de reparaţii auto, UM 04667 Bucureşti (1 dec. 1955-30 aug. 1956). La 30 august 1956, a fost trecut în rezervă prin reducerea efectivelor forţelor armate. Pe 1 decembrie 1956 este reactivat şi încadrat în funcţia de şef al Secţiei Cadre din DRDM nr. 6 Craiova (1 dec. 1956-1 febr. 1957). În urma desfiinţării DRDM nr. 6 Craiova, Potcoavă a fost mutat la DRDM nr. 7 Petroşani, în aceeaşi funcţie (1 febr.-1 aug. 1957); inspector prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (1 aug. 1957-1 mart. 1958); comandant la Colonia de Muncă Mărculeşti/formaţiunea 810 (1 mart. 1958-1 apr. 1959). Ca urmare a desfiinţării formaţiunii 810 Mărculeşti, în aprilie 1959 a fost mutat în funcţia de şef de secţie la Penitenciarul Văcăreşti¹ (1 apr. 1959-1 aug. 1964). La 1 august 1964, odată cu înfiinţarea Coloniei de Muncă Slatina/formaţiunea 0780, a fost numit locţiitor al comandantului pentru pază şi regim (1 aug. 1964-1 ian. 1966). Odată cu desfiinţarea Coloniei de Muncă Slatina, a fost retrogradat în funcţia de ofiţer prim de serviciu la Penitenciarul Văcăreşti, deoarece a refuzat să fie repartizat ca şef de secţie la o unitate din Delta Dunării (1 febr. 1966-30 sept. 1967). A fost trecut în rezervă la 30 septembrie 1967 prin Ordinul MAI nr. 2548.

1. La penitenciarul Văcăreşti, Potcoavă a fost numit în fruntea secţiilor Popeşti-Leordeni şi Domneşti.

Grade succesive : căpitan (1950) ; maior (1954) ; locotenent-colonel (?).

Decorații : medalia „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1954).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsă de interes în muncă (1958) ; zece zile de arest la garnizoană pentru neîndeplinirea atribuțiilor de comandant (1959) ; zece zile de arest la domiciliu pentru că nu a controlat pontajul deținuților și pentru că i-a lovit pe deținuții Truță Dumitru și Dan Ion din secția „Domnești” (1960) ; zece zile de arest la garnizoană pentru consum de băuturi alcoolice în timpul serviciului (1961) ; trei zile de arest la domiciliu pentru lipsuri constatate în munca politică (1962) ; „mustrare prin ordin” pentru lipsă de interes în pregătirea militară și de serviciu (1963) ; șapte zile de arest la garnizoană pentru lovirea și insultarea, fără motiv, a doi civili la restaurantul „Oltul” din Slatina (1965) ; „mustrare severă prin ordin” pentru lipsuri în activitatea profesională și beții repetate (1965) ; „mustrare scrisă” pentru că nu a prezentat un lot de deținuți la vizita medicală (1966).

PREDA ILIE, maior.

Activitatea profesională : instructor prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM și instructor II de personal în Serviciul Cadre/Personal din DGP (iun. 1963, aug. 1964, mart. 1968, iun. 1969).

PREOȚESCU GR., angajat civil.

Activitatea profesională : locțiitor al șefului Serviciului Cadre din Direcția Cadre a DGPCUM (aug. 1951).

PRICEPUTU MARIN, locotenent-major.

Activitatea profesională : instructor prim de cadre în Serviciul Cadre al DGPCM (30 nov. 1966).

PROSAN NICOLAE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : chestor în Direcția Generală a Siguranței Statului (? -18 febr. 1948) ; inspector general în DGP (18 febr. 1948-?) ; director al Direcției Economice (mart. 1949) și al Direcției Administrative din DGP (oct. 1951-1952). La câțiva ani după încadrarea sa în DGP, a fost scos din MAI și trimis în producție, în martie 1953, ca ospătar la restaurantul „Compescaria Delta Dunării” din Calea Victoriei, București.

Grade succesive : locotenent-colonel (iul. 1951).

PROȚIUC DUMITRU, căpitan.

Activitatea profesională : instructor III pentru pază și regim în Direcția Pază și Regim din DGP (iul. 1975).

PURZA MIHAI VASILE, locotenent colonel, d.p. nr. 4401 (n. 25 oct. 1928, com. Lazuri de Beiuș, jud. Bihor; d. 1979).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : secretar al Organizației Tineretului Sătesc din comuna natală (1948); membru UTM din 1949 și PMR din 1959; membru în Comitetul UTM din DTOP (1954); vicepreședinte al Comitetului Sindical din Cooperativa „Întreținerea” din București (1963-1966); secretar al BOB din Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1973-1974).

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1935-1940); patru clase la Școala de Ucenici Industriali din Beiuș (1943-1947); Școala Medie Tehnică de Drumuri și Poduri Botoșani (1952-1954) și Școala Medie Mixtă din Moreni, secția umanistă (1957-1958). A obținut diploma de bacalaureat în 1961 la Școala Medie Mixtă nr. 2 din Câmpina; Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, fără frecvență (1968-1972).

Studii militare : la recomandarea UTM a intrat ca voluntar în Școala Militară de Ofițeri MAI nr. 1 din București, Măgurele¹ (oct. 1948-6 mart. 1950); curs superior de infanterie, comandanți de regimente la Școala Militară de Ofițeri Trupe MAI din Oradea, UM 0318 (1954-1955).

Studii politice : Universitatea Serală de Partid de pe lângă Cabinetul orășenesc de partid București (1962-1965).

Activitatea profesională : servitor la preotul Cociș Gheorghe din comuna Corbești, jud. Bihor (1940-1941); servitor la moșierul Roiter Gașpar din comuna Lovrin, județul Timiș (1941-1943); ucenic și lucrător la atelierul mecanic particular deținut de Cuc Sigismund din Beiuș (1943-1947); agricultor în gospodăria părintească (1947-1948); voluntar în funcția de responsabil tehnic de brigadă la Brigada a IV-a Bihor din Șantierul Național „Gheorghe Gheorghiu-Dej” de la Bumbești-Livezeni (mai-aug. 1948); delegat în calitate de colector de cereale la o batoză din comuna Cusuiș, județul Bihor (aug.-sept. 1948); comandant de pluton la Batalionul 2 Securitate Botoșani din Regimentul 6 Securitate Tecuci (6 mart. 1950-1951); comandant de pluton de telefoniști, ajutor de șef al cursului la Secția Învățământ și profesor la ciclul „Pregătirea profesională” la Centrul de Instrucție Cadre Botoșani, MAI (1951-1 ian. 1954). După desființarea acestui centru de instrucție a fost mutat în funcția de ajutor principal la Biroul Organizare-Stați din Secția Organizare a DTOP/DGT (1 ian. 1954-1 apr. 1956); șef al Secției Pază din Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 apr.-30 iun. 1956); profesor la Școala MAI Jilava (1 iul. 1956-1 aug. 1957); locțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Mărgineni/formațiunea 0715 (1 aug. 1957-1 aug. 1959); ofițer cu pregătirea de luptă (1 aug. 1959-1 mai

1. În această unitate militară de învățământ a fost coleg cu viitorul comandant al Trupelor de Securitate din perioada 1969-1971, generalul-maior Moldoveanu I. Jean, și cu locțiitorul șefului DGP din anii '70, colonelul Gheorghiu Anton.

1960) și șef al Secției Operative „Mogoșoaia” din Penitenciarul Văcărești (1 mai-31 oct. 1960). La 31 octombrie 1960, a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 3096 deoarece fratele său – Purza Traian – a plecat în Australia în 1949. Purza Traian a căzut prizonier în luptele pentru eliberarea orașului Oradea din 1944. La patru ani după terminarea războiului, acesta a plecat din lagărul de prizonieri german (administrat de armata engleză), la Melbourne, în Australia. De-a lungul anilor, tatăl i-a trimis fiului său mai multe scrisori¹, lucru care a deranjat „ochiul” vigilent al Direcției Cadre a MAI. Situația fratelui său a fost expusă în toate autobiografiile date de Purza Vasile încă de la încadrarea sa în MAI, dar se pare că acest lucru nu a fost suficient. Deși Serviciul Cadre al DGPCM aprecia activitatea profesională și chiar propunea la 21 martie 1960 avansarea lui Purza Vasile în funcția de șef al Biroului Pază din aparatul central al DGPCM, organul ierarhic superior (Direcția Cadre a MAI) s-a opus acestei promovări și chiar a propus ministrului Afacerilor Interne emiterea unui ordin de trecere în rezervă a ofițerului din cauza problemelor de „dosar”. Iată cum era motivată această decizie a Direcției Cadre din MAI, într-un referat de cadre întocmit la 8 iulie 1960 :

Tov. Purza Vasile are doi frați: unul este plecat în Australia din timpul celui de-al doilea război mondial. Până în anul 1954 când a decedat, tatăl său purta corespondență cu acesta, de la care a primit diferite pachete. Ofițerul declară că nu întreține legături cu acesta. Celălalt este achizitor la ORACA, Beiuș, a fost în cadrele miliției până în 1953, când a fost scos. Acesta a fost membru de partid până la verificări, când a fost exclus pentru faptul că a fost agent în poliție înainte de 1944. Având în vedere că ofițerul are un frate plecat în Australia cu care părinții săi a întreținut legături, cât și celălalt frate (Purza Gheorghe Marțian – n.n.) care a făcut parte din vechiul aparat de stat, deși ofițerul este pregătit profesional, propunem să fie scos din MAI cu drept la ajutor unic².

A îndeplinit funcția de controlor tehnic la Uzinele „Semănătoarea” din București (1 nov. 1960-1 sept. 1961). La 1 septembrie 1961 s-a reîncadrat în MAI ca angajat civil, în funcția de șef pentru evidență de bază la Sectorul Exploatare Imobile și Auto din Colonia de Mînore Roșu (1 sept. 1961-31 aug. 1963). La 31 august 1963 a părăsit MAI transferându-se la cerere ca îndrumător pentru control la Cooperativa „Întreținerea” din cadrul Uniunii Cooperativelor Meșteșugărești din Orașul București (1 sept. 1963-1 mart. 1966). În data de 13 decembrie 1965, Purza a trimis adjunctului ministrului Afacerilor Interne, generalul-maior Dănescu Alexandru, un memoriu în care cerea reactivarea sa în corpul ofițerilor superiori din MAI, considerându-se nevinovat și victimă a unui concurs nefast de împrejurări. La 1 martie 1966, constatându-se că trecerea în rezervă a ofițerului în 1960 a fost o greșeală, a fost rechemat în rândul

1. Scrisorile trimise de Traian Purza au fost depuse după decesul tatălui în 1954 la Serviciul Cadre al DTOP chiar de către Purza Vasile și se găsesc în dosarul personal al acestuia. Ofițerul voia să demonstreze astfel că acestea nu conțin nicio informație dușmănoasă la adresa regimului de democrație populară.
2. Documentul este semnat de șeful Serviciului II din Direcția Cadre a MAI, locotenent-colonelul de Securitate Bocșe Iosif și de către maiorul de Securitate Apostol Vasile, șef de birou în același serviciu.

cadrelor active ale MAI cu gradul de maior și repartizat la Serviciul Pază și Regim din Direcția Pază a DGPCM; ajutor pentru ofițer de control A (1 mart.-1 iun. 1966) și șef al Secției Pază din Serviciul Pază și Regim din DGP (1 iun. 1966-1 iul. 1968); șef de catedră și locțiitor al comandantului pentru învățământ la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București, DGP (1 iul. 1968-1 aug. 1973); locțiitor al comandantului pentru învățământ la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1 aug. 1973-1 oct. 1974); comandant de secție (1 oct. 1974-1 mai 1975) și ofițer instructor I la Secția „Centru-Bloc” din Penitenciarul Jilava (1 mai 1975-30 iun. 1976).

La 30 iunie 1976 a fost trecut în rezervă prin ordinul MI nr. II/01686, acordându-i-se totodată și gradul de colonel în rezervă.

Grade succesive: locotenent (mart. 1950); locotenent-major (mart. 1953); căpitan (mart. 1956); maior (iun. 1960 și mart. 1966); locotenent-colonel (aug. 1968); colonel (iun. 1976).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1954); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1966); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1970) și clasa a II-a (1975).

Pedepse: trei zile de arest la garnizoană pentru încălcarea prevederilor articolului 3 din Regulamentul disciplinar al Forțelor Armate (iun. 1954); trei zile de arest la garnizoană pentru că și-a confecționat, fără aprobare, unele obiecte personale la formațiunea 0637 Ișalnița (sept. 1958); trei zile de arest la garnizoană pentru neglijență în mărirea armamentului (nov. 1959); cinci zile de arest la garnizoană pentru scandal în afara unității (1959); „observare scrisă” pentru că a fost găsit cu pufoaica fără grade și căciula fără stea (ian. 1960).

PUȚICĂ I. CONSTANTIN, sublocotenent, d.p. nr. 1275 (n. 20 aug. 1922, com. Salcia, jud. Mehedinți)

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946. În 1946, după ce s-a înscris în PCR, a fost numit redactor-șef al ziarului *Severinul liber*. O altă sarcină primită de la partid a fost aceea de a se infiltra în organizația disidentă a PNT condusă de Anton Alexandrescu, dar și în alte organizații politice din județul Mehedinți:

Am activat apoi în Org. PNT Anton Alexandrescu, unde am avut sarcină conspirativă dată de partid, ca președinte al tineretului pe județ și mai târziu președintele Regionalei Oltenia. Am fost secretar al Secției de Propagandă a Blocului Partidelor Democratice. Am activat de asemenea în cadrul Federației Naționale a Tineretului Democrat Român. Am făcut parte, trimis de partid, din Consiliul Politic Județean, care controla activitatea Prefecturii și îndruma organele administrative. În campania electorală din vara și

toamna anului 1946 am luat cuvântul alături de frunzașii partidului și ai muncitorimei la toate metingurile și întrunirile publice. Am fost pretutindeni, în fabrici, ateliere și pe ogoare, pentru a răspândi cuvântul partidului și pentru a lămuri masele de muncitori și țărani, ținute în întuneric de regimurile burghezo-mosierești. În trecut, adică de la 23 August 1944 și până în 1945, am făcut politică naț. țărănistă (într-o autobiografie dată la 8 iulie 1950, Puțică declara că atunci când a părăsit PNT-ul „Manist”, a pus la dispoziția Siguranței Turnu Severin și a Județenei PCR arhiva organizației județene PNT Mehedinți: „pentru a cunoaște până în cele mai mici amănunte felul de organizare și din cine era compusă acea organizație” – n.n.). Am părăsit acel partid deoarece am constatat în scurt timp că devenise casa de refugiu a tuturor rămășițelor hitleriste (...). În vara anului 1947, împrejurări vitrege au făcut să fiu implicat pe nedrept într-un proces de sabotaj al Federației „Mehedinți” și condamnat la 18 luni închisoare corecțională, din care am executat 11 luni, fiind apoi grațiat. Datorită acestui fapt, am fost exclus din partid, deși situația procesului a fost cu totul alta, decât montarea lui. Comitetul Central al Partidului, la cererea tov. Ministru Teohari Georgescu, a cercetat acest caz, pe care l-a soluționat în favoarea întregului grup implicat în proces, iar așa-zisul *vinovat principal*, care fusese aruncat în pușcărie pe timp de 9 ani, de către adevărații vinovați, a fost grațiat de întreaga pedeapsă (*vinovatul principal* era un anume Stănciulescu Nicolae, viitor locotenent-major de Miliție la Direcția Administrativă a DGM – n.n.). Pentru clarificarea situației de partid, am făcut memoriu la Comisia Controlului de Partid. Mă cunosc tov.: Dumitru Ivanovici, Director General al Cadrelor MAI, Nic. Guină, șeful Secției Organizatorice a CC PMR (...)¹.

Studii civile: patru clase în comuna natală (1929-1933); Liceul Teoretic din Turnu Severin (1933-1937), Deva (1937-1939) și Liceul „Matei Basarab” din București (1939-1941).

Stagiul militar: Regimentul 3 Roșiori Turnu Severin (1944-1945). A luat parte la luptele de pe frontul de vest, fiind rănit la trecerea Tisei de către Armata Română.

Activitatea profesională: funcționar la societatea particulară „Uniunea Română pentru Industrie, Comerț și Agricultură” din București (1941-1944). În vara anului 1950, a fost încadrat în MAI la recomandarea președintelui Comisiei de Verificare din MAI, Ivanovici și Nicolae Guină, activist al CC al PMR: secretar al Direcției Unităților de Muncă din MAI (15 iul.-1 dec. 1950). În prima parte a anului 1951 a rămas în cadrul Direcției Unităților de Muncă, până la 1 iulie 1951, când, prin trecerea Direcției Unităților de Muncă în subordinea DGP (noua titulatură devenea DGPCUM), Puțică a fost transferat la noua instituție. A fost destituit din MAI la 15 iulie 1951 ca element necorespunzător, din cauza trecutului său neclar.

Grade succesive: sublocotenent (1950).

Decorații: medalia „Bărbăție și credință” (1944).

1. Notă autobiografică dată de Puțică Constantin la 28 noiembrie 1950.

R

RADU IOAN ALEXANDRU, locotenent-colonel, d.p. nr. 1247 (n. 29 febr. 1920, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; membru ARLUS din 1948 ; instructor sindical la Uniunea Sindicatelor CFR București (dec. 1946-mai 1948). În campania alegerilor din martie 1948 a fost trimis de către CC al PMR la Județeană PMR Mureș, unde a sprijinit munca agitatorilor de la sate.

Studii civile : patru clase la Școala de Băieți nr. 41 din București (1927-1930) și trei clase la Orfelinatul CFR din Predeal (1930-1934) ; patru clase la Școala de Elevi Meseriași de pe lângă Atelierele CFR Grivița-Vagoane (aug. 1934-aug. 1938).

Stagiul militar : Regimentul 2 Pionieri din Otopeni (nov. 1941-mai 1943) și Regimentul 2 Căi Ferate Chitila (mai-iun. 1943). În iunie 1943 a plecat pe frontul antisovietic alături de Compania a 6-a Construcții Căi Ferate, ca șef de echipă. După câteva luni a fost numit furier la Batalionul 2 Construcții Căi Ferate, unitate cu care se va întoarce în țară în primăvara anului 1944. Nu a participat la lupte.

Activitatea profesională : montator și lăcătuș la Depoul de Locomotive CFR București Mărfuri (aug. 1938-nov. 1941 și mai 1945-dec. 1946) ; comisar în Brigada Mobilă din Direcția Generală a Siguranței Statului (mai-sept. 1948) ; șef de problemă și șef de Birou la Direcția I din DGSP (sept. 1948-1 febr. 1951) ; șeful Serviciului 2 din Direcția a III-a a DGSS/MSS și șef al Serviciului 5 din Direcția a III-a a MAI (1 febr. 1951-1 apr. 1956). Un „referat de cadre” întocmit de Serviciul 1 din Direcția Cadre a MAI menționa : „Are putere de muncă, posibilități de pătrundere a problemelor de care răspunde, iar ca urmare a bunei instruirii și dirijării a agenturii a putut lichida și depista o serie de elemente dușmănoase. Astfel se poate da ca exemplu descoperirea și lichidarea unui spion-trimis de către serviciile de spionaj imperialiste, precum și legăturile acestuia”¹. În aprilie 1956 a fost retrogradat din funcție pentru rezultate nesatisfăcătoare în educarea și instruirea ofițerilor și pus la dispoziția

1. Documentul nedatat este semnat de locotenentul de Securitate David Iorgu, șef de Birou în Serviciul 1 din Direcția Cadre a MAI.

Direcției Regionale MAI Ploiești, care l-a repartizat în funcția de șef al Serviciului Raional de Securitate Câmpina (1 apr. 1956-30 apr. 1957). O foaie de notare întocmită de superiorii maiorului de Securitate Alexandru Radu din Direcția Regională MAI Ploiești preciza :

Fără să-și precupețească timpul liber s-a preocupat de agentura raionului, însoțindu-și subalternii la întâlniri cu regularitate. Deasemenea a insistat și insistă în permanență să antreneze colectivul într-o muncă continuă și disciplinată, să-i mobilizeze la recrutări de noi agenți, la o muncă mai corespunzătoare cu agentura. A inițiat o serie de măsuri pentru identificarea, cunoașterea și luarea în lucru a bazei dușmănoase din cadrul raionului, întocmind în acest scop un plan corespunzător. În general muncește cu multă voință și bune intenții pentru a ridica nivelul muncii raionului și pentru îndeplinirea ordinelor și directivelor muncii¹.

A fost numit locțiitor al șefului Serviciului Raional de Securitate „Grivița Roșie” din Direcția de Securitate București (1 oct.-1 nov. 1957) ; locțiitor al șefului Serviciului Raional de Securitate „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din Direcția de Securitate București (1 nov. 1957-1 mai 1958) ; ofițer-controlor la Serviciul Inspecții din DGPCM (1 mai-1 dec. 1958) ; șef al Secției Ofițeri din Serviciul Cadre al DGPCM (1 dec. 1958-1 febr. 1961). A fost trecut în rezervă la 31 ianuarie 1961 prin ordinul MAI nr. 1198.

Fratele său, Radu Ion Tudor (n. 22 oct. 1909, mun. București), de profesie strungar în fier, a lucrat la Atelierele CFR „Grivița” până în toamna anului 1948, când a fost încadrat ofițer în DGSP. La data de 14 august 1954 era căpitan de Securitate și lucra la Direcția a VIII-a din MAI, iar în septembrie 1960 avea gradul de maior de Securitate și lucra la Serviciul „C” din MAI.

Grade succesive : locotenent (1 sept. 1948) ; locotenent-major (1949) ; căpitan (1950) ; maior (1955) ; locotenent-colonel (1959).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa I (1958) și clasa a II-a (1954) ; medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958) ; Ordinul „Steaua RPR”, clasa a IV-a (1954).

Pedepse : „ordin observator” pentru că în calitate de șef al Serviciului 5 din Direcția a III-a a MAI a tolerat o serie de lipsuri în cadrul serviciului : neexecutarea ordinelor, abateri disciplinare etc. (?).

RANCEA GRIGORE GRIGORE, locotenent-colonel, d.p. nr. 1803 (n. 21 aprilie 1925, com. Bărbătești, jud. Gorj ; d. 1999).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran cu gospodărie mică.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947.

Studii civile : a absolvit șapte clase elementare la școala din comuna natală (1932-1939) ; ucenic (copil de trupă) la Școala

1. Foaie de notare întocmită de Direcția Regională MAI Ploiești, pentru perioada 1 octombrie 1955-1 octombrie 1956.

Profesională Industrială de Ucenici la Pirotehnia Armatei Sadu-Gorj (oct. 1940-1944); Școala Specială Financiară CFR, Grupul școlar nr. 1 Grivița, București (oct. 1949-30 martie 1951); Școala Medie Muncitorească nr. 4 din MAI (1957-1960).

Stagiul militar: militar în termen (9 iun. 1944-17 aug. 1946); plecat pe frontul de vest (până la Careii Mari) cu Regimentul 18 Vânători de Munte, comandant de grupă mitraliere (27 aug.-28 nov. 1944); soldat strungar la atelierul de sculărie din Pirotehnia Armatei Sadu-Gorj (28 nov. 1944-nov. 1945); furier-sergent la Biroul Mobilizări din cadrul Batalionului Depozit și Înzestrări, Arsenalul Armatei (str. Uranus) (nov. 1945-17 aug. 1946).

Studii politice: Facultatea de Istorie, Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Cabinetul Orășenesc de Partid București (1965).

Activitatea profesională: agricultor în comuna natală (1938-oct. 1940); lăcătuș la Depoul CFR București Triaj (ian. 1947-oct. 1949); contabil principal la Serviciul Exploatare Feroviară CFR, Gara de Nord, București (apr.-28 iun. 1951); a fost scos din producție și trimis în funcția de lucrător operativ cu evidența cadrelor la Direcția Cadre a DGSS/MSS (28 iun. 1951-1 febr. 1953); ajutor de șef de birou la Direcția Cadre a MAI (1 febr. 1953-oct. 1953); inspector prim de cadre la Biroul Cadre din Serviciul Colonii Minori din MAI (oct. 1953-1 nov. 1954); instructor prim de cadre în Serviciul Cadre din DPLC/DGPCM (1 nov. 1954-1 aug. 1956); șef de Birou Sergenți Reangajați și Angajați Civili (1 aug. 1956-1 sept. 1962) și șef al Secției Cunoașteri-Îndrumare și Control din Serviciul Cadre/Personal al DGPCM/DGP (1 sept. 1962-1 dec. 1970); șeful Sectorului Verificarea și Cunoașterea Cadrelor și instructor I în Serviciul Personal/Cadre și Învățământ din DGP (1 dec. 1970-1973).

Grade succesive: sublocotenent (1951); locotenent (1953); locotenent-major (1956); căpitan (1959); maior (1964); locotenent-colonel (1970).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa a III-a (1954); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1959); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării patriei” (1964); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării patriei” (1969); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964).

~ **RANCEV BORIS**, locotenent-colonel, (d. 1966).

Activitatea profesională: subdirector general/locțiitor al directorului general al DGP/DGPCUM (19 sept. 1949, 1 iulie 1951, mart. 1952).

Grade succesive: locotenent-colonel (iul. 1951)

RĂDULESCU NICOLAE CICERONE, locotenent, d.p. nr. 563 (n. 7 iun. 1925, com. Gighera, jud. Dolj).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țaran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; activist voluntar la Biroul Administrativ din Celula

PCR a Prefecturii Dolj (1945-1 nov. 1947) și activist la Serviciul Cadre din Județeană PMR Dolj (10 oct.-25 oct. 1949 și dec. 1949-1950). În perioada 1945-1946 a făcut parte din „Echipa de șoc” a Județenei PCR Dolj, iar în campania electorală din toamna anului 1946 a deținut funcția de propagandist pe teren ; membru în Sindicatul Funcționarilor Particulari din Craiova (1944-1947).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1932-1936).

Stagiul militar : la recomandarea PCR a fost încorporat ca voluntar la Regimentul 6 Infanterie Moto Arad din Divizia a II-a de voluntari „Horia, Cloșca și Crișan” (1 nov. 1947-6 apr. 1948) ; ajutor de loțiitor politic la Serviciul Politic din Divizia a II-a de voluntari „Horia, Cloșca și Crișan” (6 apr. 1948-10 oct. 1949).

Studii politice : Școala Electorală de 20 de zile de la Călimănești (mai-iun. 1945) ; curs seral de partid (1950).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească (1936-1939 și 20 dec. 1941-10 febr. 1943) ; băiat de prăvălie, portar și grăjdar la hanul unchiului său, Sterie V. Rădulescu, din Craiova (1939-20 dec. 1942) ; vânzător la secția Coloniale din Economatul funcționarilor publici și pensionarilor din Prefectura Dolj (10 febr. 1943-1 nov. 1947). În februarie 1944, în urma unor divergențe avute cu conducerea economatului, Cicerone și alți doi colegi de-ai săi au fost dați afară din serviciu. Într-o autobiografie dată la 18 mart. 1952, Cicerone scria că a observat în repetate rânduri că persoanele din conducerea acestui economat făceau afaceri oneroase cu mărfuri care erau subtilizate în numele funcționarilor. Pentru medierea conflictului, Cicerone Rădulescu a fost dus în fața prefectului de la acea vreme, generalul Petrescu, care l-ar fi amenințat că dacă se va mai ține de „prostii” îl va „arunca pe fereastră”. La intervenția președintelui Camerei de Muncă, un anume Berindei, a fost reangajat a doua zi. În aceeași notă, Rădulescu spune ce a făcut după revenirea în serviciu :

După 23 August am început o activitate intensă, mam înscris în sindicatul funcționarilor particulari luând pentru prima dată legătura cu Partidul Comunist prin tov. Marin Popescu, Președintele Sindicatului, care mea dat toate îndrumările de felul cum trebuie să lucrez. În 1945, mam dus la Județeană PCR, la Tov. (indescifrabil – n.n.) Secretarul Județenei căruia iam predat toate datele asupra acțiunii din Economat – mea făcut legătura cu tov. Dănescu Inspectorul Regiunii de Poliție Oltenia, în prezent Lt.-Colonel la DGM și cu tov. *Bădică Ilie* în acel timp chestorul Poliției Dolj, în prezent Lt.-Colonel la DG Penitenciarelor cu ajutorul cărora în August 1945 am reușit săi prindem asupra unei serioase afaceri arestându-i pe toții trimețându-i în fața Parchetului.

A fost responsabil de cadre la Întreprinderea Economică de Stat „Aprolacta” din Craiova (25 nov. 1949-26 ian. 1951) ; șef al Serviciului Lapte din Fabrica de Unt din Craiova (26 ian.-15 apr. 1951) ; șef al Secției Anchete din Direcția Cadre din DGP (15 apr.-mai 1951) ; șef al Secției Secretariat (mai-15 sept. 1951) și șef al Biroului II pentru cunoașterea cadrelor din Direcția Cadre a DGP/DGPCUM (15 sept. 1951-oct. 1952). A fost schimbat la cererea sa din funcția de șef al Secretariatului, deoarece s-a simțit depășit de o serie de sarcini primite de la eșaloanele superioare (ofițerul avea doar patru clase primare) ; șef de Birou la Serviciul Cadre din DLCM (oct. 1952- ?) ; loțiitor al comandantului pentru pază și regim la Colonia de Muncă Ișalnița/formațiunea 0637 (nov. 1953, apr., iul. 1954).

Grade succesive : sublocotenent (1 iul. 1951) ; locotenent (1953).

RĂUTU TEODOR CONSTANTIN, căpitan, d.p. nr. 1459

(n. 28 nov. 1926, com. Zvoriștea, jud. Botoșani).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : plugar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1946 și UTM din 1947 ; activist în cadrul secției administrative a Organizației Județene PCR Dorohoi (oct. 1946-oct. 1947) ; membru în CJ Dorohoi al UTC și în Biroul CJ Dorohoi al UTC (oct. 1947-oct. 1948).

Studii civile : șapte clase elementare absolvite în comuna natală (1933-1940).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție Pompieri al orașului Brașov (oct. 1948-15 ian. 1949).

Studii militare : Școala de Ofițeri Droghiști din Depozitul Central Sanitar, MFA din București – neterminată (ian.-sept. 1949) ; Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (oct. 1949-nov. 1950).

Studii politice : Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Regional PMR Cluj (1957-1958).

Activitatea profesională : la începutul lunii iulie 1944 a fost încadrat în Batalionul de Muncă 1016 și trimis la amenajarea fortificațiilor din jurul Brăilei. Din cauza bățăilor, mizeriei și lipsei de hrană, a dezertat și a fugit în localitatea Soveja din Munții Vrancei, unde a lucrat ca salahor la clădirea unei școli (5 aug.-23 aug. 1944) ; s-a întors acasă, unde a lucrat pe propriul teren (aug. 1944-1946) ; a fost apoi caporal la Regimentul I Grăniceri București (sept.-oct. 1949) ; în noiembrie 1950 a fost avansat la gradul de locotenent și numit în Direcția Politică din DGP. De aici a fost trimis loțiitor politic la Penitenciarul Suceava (nov. 1950-nov. 1951) ; ajutor de șef la Biroul Propagandă din Direcția Politică din DGPCUM (nov. 1951-ian. 1953) ; lucrător la Biroul Penitenciare din Direcția Regională MAI București, UM 0905 (ian. 1953-1 nov. 1953) ; loțiitor politic la Penitenciarul Galați (1 nov. 1953-1 aug. 1955) și la Penitenciarul Gherla/formațiunea 0606 (1 aug. 1955-1 ian. 1959). La data de 11 nov. 1958, loțiitorul directorului general și șeful Secției Politice din DGPCM, maiorul Pietraru Mircea, adresa o notă-raport directorului general al DGPCM, prin care cerea transferul de la Gherla la Botoșani a ofițerului Răutu, deoarece „ofițerul a dat dovadă de comoditate și lipsă de interes în muncă, fapt ce a dus la slăbirea autorității și prestigiului său în fața subordonaților” ; a mai fost loțiitor politic la Penitenciarul Botoșani (1 ian. 1959-1 aprilie 1960). Într-un raport¹ adresat șefului DGP, colonel Lixandru Vasile, comandantul Penitenciarului Botoșani, maiorul Cimpoeșu Constantin, relatează o serie de abuzuri care s-au petrecut în ianuarie 1959, atunci când, fiind lăsat la comanda unității, ofițerul Răutu

a abuzat de această funcție și a dat frâu liber cadrelor să bată deținuții din penitenciar – sub diferite pretexte. A participat chiar el personal la lovirea deținuților, lucru care nu era just. Are mania de a se răzbuna pe unii deținuți care, după spusele lui – înainte cu

1. Raport nr. 12405 din 14 decembrie 1959.

4-5 ani l-ar fi insultat și scuipat. I-am dat ordin să nu mai lovească deținuții și acest lucru a fost pus la punct (...). În vara anului curent, când se întorcea de la unitate acasă la el spune că ar fi fost insultat de numita Lupu Lucreția din Botoșani. În loc ca ofițerul să evite pe aceasta și să-și vadă de drum s-a dus la aceasta și a luat-o la bătaie, provocând scandal pe stradă pe la orele 22-23 noaptea. Pentru a nu fi dat în judecată de această femeie, s-a dus el mai întâi la Procuratură și a dat-o în judecată sub pretextul că l-a batjocorit. După cum a făcut ancheta locotenentul Iliescu de la Miliția Raionului Botoșani și probabil sub influența ofițerului a trimis în judecată tot pe numita Lupu Lucreția care a scăpat de judecată datorită Decretului 359/1959. În acest dosar, tare curios, se spune numai de faptul că această femeie l-a batjocorit pe ofițer, însă se trece cu vederea bătaia dată de cpt. Răutu Constantin acesteia. Într-o discuție cu ofițerii din unitatea noastră s-a lăudat că pe numita Lupu Lucreția a bătut-o cu cauciucul – cu care uneori se lovesc deținuții – afirmând că i-a tras o bătaie să-l pomenească.

O notă-raport¹ întocmită de căpitanul Năstase Gheorghe, instructor în Secția Politică a DGPCM, confirmă cele afirmate de maiorul Cimpoeșu :

Atât în perioada cât a ținut locul la comanda unității, cât și în alte ocazii, a făcut exces în ceea ce privește aplicarea pedepselor corporale la unii deținuți, uneori aceste pedepse erau aplicate fără motive întemeiate, aplicând personal aceste pedepse. Acest procedeu greșit din partea cpt. Răutu C-tin a fost copiat și de restul cadrelor (subordonaților) în special unii sergenți reangajați, supraveghetori, șefi de escorte și ofițeri de serviciu, care au lovit deținuții fără aprobarea comandantului. Despre aceste probleme au fost informate organele locale de partid și șeful Regiunii MAI Suceava, care l-au chemat pe cpt. Răutu C-tin și l-au avertizat.

Chiar căpitanul Răutu afirmă, într-o declarație din 14 decembrie 1959, că deținuții indiferent de categoria penală (DC sau CR), erau bătuți sub diferite motive

...am propus să nu se mai execute bătaia decât de către un număr restrâns de cadre și în prezența comandantului. La cele relatate nu a dat nimeni nicio atenție și felul defectuos (de aplicare a bății – n.n.) a continuat să se aplice (în prezența lt.-maj. Gavrilu, lt.-maj. Timofte Octav, lt.-maj. Iacob), iar dimineața în biroul său bătea și lt. Costăși Ioan (loțitiitor pentru spate), când constata că nu a fost făcută curățenia bine sau nu a fost făcută la timp. Menționez că se bătea atât pentru lucruri ieșite din comun ca gravitate, cât și pentru simplul fapt că se ședea în pat în cursul zilei, de asemenea aceeași măsură se aplica și celor care comiteau abaterea pentru prima dată, cât și celor recidiviști (...). În cursul lunii ianuarie 1959, comandantul unității pleacă dimpreună cu ofițerii la examene la Școala medie în orașul Suceava pentru circa 7-8 zile. În acest timp am ținut eu locul la comandă. Deoarece obiceiul s-a imprimat în rândul cadrelor (de a bate) eu n-am reușit ca în acest timp să pot pune stavilă, din contră la câțiva deținuți am participat personal la aplicarea acestei măsuri (adică la aplicarea celor 5-6 lovituri).

În 2007, ziaristul Laurențiu Mihu de la *Evenimentul Zilei* l-a intervievat pe fostul ofițer MAI Răutu :

1. „Notă-raport din 24 decembrie 1959, cu privire la verificarea unor probleme sesizate în nota informativă (anonimă) privind pe cpt. Răutu C-tin, loțitiitorul politic al Penitenciarului Botoșani.”

Ca locuitor politic la Penitenciarul Galați ce sarcini aveați ?

Ca deținuții politici să nu vorbească între ei și supravegheam cadrele să nu le facă legătură cu exteriorul.

Și cum îi verificați ?

Stând printre ei, pe sală și pe coridor, ca să nu zgârie pereții, să nu bată Morse. Erau două sute de liberali laolaltă care nu trebuiau să cârâie. Îi ascultam la ușă, priveam pe vizetă sau intram peste ei. Știau că, dacă ridică mâna să facă scandal, a doua zi vine anchetatorul, îi leagă burdof și îi bate la tălpi până iese fum de păpuși.

Ați asistat la așa ceva ?

Am văzut cum îi plesnea de nu mai țineau minte. În două ore îi răfuia anchetatorul de băga spaima și în ceilalți. Îi lega cu sfoară, apoi băga un băț pe după mână și îi ținea pe spinare, ca să țină tălpile frumos la bătaie. Și-apoi îi mângâiau cu paru', cu coada de mătură sau de sapă. Băteau „papucii” (tălpile deținutului – n.r.) până-i făceau zob.

Dumneavoastră ați lovit ?

N-am avut ocazia.

Ați tolerat bătaia deținuților la Botoșani ca și comandant ?

Nu, dar erau Vasiliu, Gavrilu și Dinică, subofițeri care băteau cu drugul și cu manjucul din curele, de-ți trecea prin oase. Eu doar nu am oprit bătaia și am continuat ce a început Cimpoeșu (Constantin Cimpoeșu, fost comandant al Penitenciarului Botoșani – n.n.). Subofițerii luau deținutul cu pretexte gen : „F... mama mă-tii, am căzut în șanț când mă gândeam la tine !”. Și pac ! Socoteau meserie să bați¹.

În cele din urmă, Răutu a fost retrogradat pentru „delăsare în muncă”. A fost numit în funcția de instructor politic la formațiunea 0957 Ostrov (1 apr. 1960-31 iul. 1960). La 31 iulie 1960 a fost trecut în rezervă ; lucrător de cadre (1960-1961), șef al Secției turnătorie (1961-1963) și muncitor turnător la Întreprinderea Industrială „Flamura Roșie” din Botoșani (1963-15 apr. 1965) ; angajat civil în funcția de lucrător cultural-educativ la Penitenciarul Poarta Albă/formațiunea 0893 (15 apr. 1965-30 sept. 1969).

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1954) ; căpitan (1957).

Pedepse : pedepsit cu cinci zile de arest la garnizoană pentru evadarea deținutului Tănase Emil din Penitenciarul Botoșani (1959) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru însușirea sumei de 331,50 de lei, ce trebuia predată la casieria unității, pentru recuperarea ziarelor care nu se mai introduceau în formațiunea 0893 Poarta Albă. Ziarele cadrelor erau luate din abonamentele făcute de unitate pentru deținuți (1966) ; zece zile de arest la garnizoana București pentru diferite abateri pe linia muncii politice la Penitenciarul Botoșani (1960) ; sancționat cu „observație” pentru că nu a întreprins nimic pentru depistarea deținuților neștiutori de carte din formațiunea 0893 Poarta Albă, așa cum prevedea ordinul DGP nr. 02151/1967 (1967).

ROMAN AUREL, căpitan.

Activitatea profesională : șeful Biroului Evidență din Serviciul Cadre din DGPCM (sept., nov. 1957).

1. „Tortionari-șefi în comunism cuprinși de simțul datoriei”, *Evenimentul Zilei*, 30 octombrie 2007.

ROMAN AVRAM (MIHEL) MIHAIL¹, colonel, d.p. nr. 1322 (n. 1 martie 1913, mun. Roman, jud. Neamț).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : mic meseriaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; membru în Uniunea Patriotică (sept. 1944-1945).

Studii civile : patru clase primare la Școala „Maria” din București (1920-1924) ; curs elementar comercial de trei ani (1924-1927) ; Școala Comercială Superioară Serală din București (1927-1930).

Stagiul militar : Regimentul 1 Artilerie din Roman (sept. 1934-1935).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism, București (1949-1951).

Activitatea profesională : practicant contabil la firma „Ha-Ce” care se ocupa de vânzarea pieselor de automobil (1931-1934) ; după ce a fost lăsat la vatră cu gradul de caporal a lucrat la Atelierul de Lenjerie „La Bucureșteanul” din Ploiești (1935-1938) ; curier la Biroul de Reprezentanțe Tehnice „Duplex”, București, patronat de ing. Paulian (1938-1939) ; concentrat la Regimentul 59 Artilerie (1939-aug. 1940). Deconcentrat pe motive rasiale, se întoarce la București unde stă fără serviciu până în august 1941. În perioada 1941-1944 a lucrat în mai multe detașamente de muncă obligatorie : în comuna Fierbinți, la terasamente de cale ferată – detașament CFR (aug.-dec. 1941), moara „Herdan”, Parohia „Tudor Vladimirescu”, Velodrom. Aflat la muncă la detașamentul de la Velodrom, în primăvara anului 1943, întregul detașament a fost înconjurat de jandarmi și dus în convoi la gară pentru a fi expediat în Transnistria. Roman fuge de sub escorta care încadra trenul și stă ascuns două luni, după care se predă. Înainte de fi trimis în judecată a fost dus la tăierea copacilor la Balta, comuna Britavca, Transnistria. În cele din urmă, Curtea Marțială l-a achitat (fusesse acuzat de dezertare). După achitare a fost din nou trimis într-un detașament de muncă la Fabrica „APACA” (1943-23 aug. 1944) ; funcționar-zilier la „APACA” (23 aug. 1944-30 aprilie 1945), de unde la 30 aprilie 1945 a fost încadrat ca activist de partid și trimis contabil la Organizația Județeană PCR Ilfov (30 aprilie 1945-ian. 1946) ; șef-contabil la Organizația Regională PCR București (ian. 1946-martie 1947). Aici i-a cunoscut pe viitorii generali Neagu Andrei, Mazuru Vladimir și Mănescu Cornel ; instructor (mart. 1947-mart. 1950), șeful Sectorului Gospodăria Bunurilor (mart. 1950-nov. 1951) și adjunct de șef de secție la Secția Gospodărie a CC al PMR (nov. 1951-ian. 1953) ; director general al CEC (ian. 1953-apr. 1955) ; director general al Loteriei de Stat (apr.-iul. 1955) ; locțiitor pentru probleme de spate al directorului general al DGPCM (iul. 1955-31 oct. 1963). A fost trecut în rezervă pe 31 octombrie 1963, cu gradul de colonel (pentru aranjarea drepturilor de pensie), prin ordinul ministrului Afacerilor Interne nr. 3062.

Grade succesive : locotenent-colonel (1955) ; colonel (1963).

Decorații : medalia „A 5-a aniversare a RPR” (1954) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a ; Ordinul „Steaua RPR”, clasa a V-a (1958) ; Ordinul „23 August”, clasa a V-a (1959).

1. Numele anterior, pe care și l-a schimbat în 1946, a fost Reisman A. Mihel.

Pedepse: în 1958, după prelucrarea documentelor Plenarei CC al PMR din 9-13 iulie, a fost sancționat pe linie de partid cu „mustrare” pentru „împăciuitorism și subaprecierea organizației de bază”.

ROSENFELD J., angajat civil.

Activitatea profesională: medic și șef al Secției Sanitare din DPLC/DGPCM (mart. 1955-1956).

ROȘIANU ALEXANDRU, maior, d.p. nr. 872 (n. 24 iun. 1924, mun. Aiud, jud. Alba).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: un referat de cadre întocmit de DGSS la 1 iulie 1952 amintește de activitatea politică a ofițerului din perioada în care PCdR activa în ilegalitate:

Din punct de vedere politic după cum rezultă din autobiografia sa încă din anul 1939 a avut legături cu mișcarea ilegală, punând la dispoziție locuința sa pentru ședințe, depozitări de material și armament și găzduind tov. urmăriți de Siguranță. Afirmă că printre alte persoane activitatea sa este cunoscută de Tov. Teohari Georgescu și Nichifor Stere. În perioada armatei a avut legătură cu Tov. Emil Bodnăraș. Din însărcinarea Tov. Bodnăraș a răspândit *Scânteia* și *România liberă*, a organizat un grup de ostași care manifestau nemulțumire față de regimul antonescian cu scopul de a desfășura o acțiune armată împotriva regimului antonescian. Lista a predat-o Tov. Bodnăraș. Prin 1943 a procurat armament pe care l-a dat Tov. Chioreanu Ioan, actualmente cpt. în DGSS¹.

Emil Bodnăraș i-a dat numele conspirativ „Victor”; membru PCR din 1945; secretar al Comitetului de partid din SSI (1949-1951).

Studii civile: patru clase în orașul natal (1928-1932) și patru clase la Liceul „Titu Maiorescu” din Aiud (1932-1935).

Stagiul militar: Flotila I Bombardament din Brașov (1942-1945). Până în 1944 a staționat la Constanța cu Escadrila 78, iar după 23 august a participat la luptele de pe frontul de vest ca mecanic de bord.

Studii politice: Școala Medie de Partid și Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă CC al PMR (?).

Activitatea profesională: ucenic la atelierul lui Alexandru Teodorescu din str. Mitropolit Dosoftei nr. 58, București (1935-1938); muncitor la Fabrica de Avioane ICAR din București (1938-1939); muncitor strungar la secția Remorchere (strunguri automate) din Uzinele „Malaxa” București (1939-1942). După lăsarea la vatră, a fost trimis de CC al PCR să lucreze în SSI ca agent special, unde a îndeplinit următoarele funcții: șef al echipei speciale de securitate și șef al Serviciului Teren Securitate-Pază al SSI² (sept. 1945-mart. 1951). După ce SSI-ul a fost înglobat în DGSS, Roșianu a

1. Documentul este semnat de sublocotenentul de Securitate L. Michel.

2. În SSI, Alexandru Roșianu a primit numele conspirativ „A. Roșca”.

fost numit șef al Serviciului 2 din Direcția a VII-a a DGSS¹ (mart. 1951-oct. 1952). Acest Serviciu avea în supraveghere contrainformativă unitățile exterioare ale DGP/DGPCUM. În perioada 1951-1953, conform unei declarații a maiorului Roșianu aflată în dosarul său personal, a demască 272 de „elemente dușmănoase” care au fost îndepărtate din MAI sau deferite justiției²; locțiitor al șefului Serviciului Penitenciare din MAI (oct. 1952-iul. 1953). În februarie 1952, maiorul Alexandru Roșianu și locotenentul Hahamu Avram din Serviciul Inspecții al DGP trimiteau către Biroul Inspecții al Coloniei de Muncă Poarta Albă un ordin prin care solicitau continuarea urmăririi informative a medicului deținut Traian Mihăilescu :

Vă trimitem alăturat dosarul de verificare al deținutului medic Mihăilescu Traian ce a fost transferat din Colonia de Muncă Valea Neagră (Peninsula – n.n.) ca medic-șef al Spitalului din Colonia dvs. pentru a fi încadrat informativ mai departe cu scopul de a stabili următoarele :

- care este comportamentul și manifestările sale politice în Colonia Dvs. ;
- cu cine are legături și ce influență are în rândul deținuților.

Menționăm că susnumitul deținut este un element dușmănos regimului nostru, deoarece în tot timpul detenției sale în Colonia de Muncă Valea Neagră a căutat ca în calitate de medic să protejeze diferite vârfuri de reacționare punându-le la dispoziție diferite medicamente la care ei nu aveau dreptul. De asemenea, deținutul Mihăilescu întreține discuții tendențioase cu scopul de a întreține o atmosferă ostilă regimului nostru. Materialul informativ ce-l veți obține îl veți redacta în două exemplare : originalul îl veți pune la mapa anexă a informatorului și un exemplar îl veți pune la dosarul de verificare al respectivului deținut. Pentru Serviciul inspecții din DGP veți întocmi sinteze periodice pe care le veți înainta lunar în care veți arăta rezultatele verificării. Vă veți conforma întocmai prezentului ordin³.

A fost retrogradat din grad și funcție pentru că a întreținut relații intime cu o subalternă pe care o șantaja : locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarele Rahova și Jilava (iul. 1953-iun. 1954). A fost trecut în rezervă, la cerere, în data de 15 iunie 1954, prin Ordinul MAI nr. 2902. După ce a fost trecut în rezervă, Secția Administrativ-Politică a CC al PMR l-a repartizat la DGSM, unde a lucrat ca ofițer constructor, având gradul de maior de construcții (iul. 1954-6 apr. 1957) ; salariat la Ministerul Comerțului (1959-?).

Grade succesive : căpitan (1951 și 1953) ; maior (1952).

Decorații : medalia „Muncii” (1948) ; medalia „A 5-a aniversare a RPR” (1952) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1949).

Pedepse : zece zile de arest sever, retrogradare din funcție și din grad, pentru relații intime cu o subalternă (1953).

1. În perioada mart. 1951-1952, Roșianu a fost și șef al Serviciului Inspecții din DGP/DGPCUM, funcție pe care a preluat-o de la Sepeanu Tudor. Ca și în cazul lui Sepeanu, deși superiorul său direct era directorul general al DGP/DGPCUM (colonelul Ion Baci), în realitate această funcție ținea de Securitate, iar Roșianu se subordona direct lui Gheorghe Pintilie, șeful DGSS.
2. Memoriu adresat ministrului Afacerilor Interne prin care contestă pedeapsa disciplinară primită în 1953, ff. 84-87.
3. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8859, vol. 48, f. 197, Ordinul nr. 14114/18.02.1952 al Serviciului Inspecții din DGP.

ROȘU ADRIAN, locotenent-major.

Activitatea profesională: ofițer în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (ian. 1978).

RUS AUREL VASILE, colonel, d.p. nr. 1933 (1 martie 1936, sat Bârlea, com. Cornești, jud. Cluj).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran cu gospodărie mijlocie.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1952, membru PCR din 1971.

Studii civile: școala generală de șapte clase din Morău (1947-1953); Școala Pedagogică de un an (1953-1954); Liceul Teoretic „Petru Maior” din Gherla (1954-1957); Facultatea de Drept, fără frecvență (1970-1975); curs postuniversitar în criminologie (1981).

Stagiul militar: nesatisfăcut. În oct. 1957 a fost încorporat la Centrul de Instrucție Trupe de Securitate din orașul Fălticeni, UM 0975, de aici fiind selecționat, după câteva săptămâni, pentru Școala de Ofițeri MAI.

Studii militare: Școala Militară de Ofițeri Activi nr. 4, MAI Oradea, UM 0102, profil pază (în primii doi ani) și penitenciare (în ultimul an) (1957-1960); curs de perfecționare cadre de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (1962-1963); curs de reciclare la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (mai-iunie 1974); curs de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar la UM 0900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975); curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciar, București (15 oct.-13 nov. 1986).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Orașenesc de Partid Gherla (1977).

Activitatea profesională: funcționar la Sfatul Popular al com. Fizeșu Gherlii, jud. Cluj, în funcția de collector de carne, lapte, lână și cereale (iun.-oct. 1957), ofițer prim de serviciu operativ la Colonia de Muncă Periprava/formațiunea 0830 (1960-1966)¹; profesor la Școala de Subofițeri de Miliție de la Arad, UM 0644 (1966-1968). Odată cu înființarea Școlii de Subofițeri MAI nr. 9 București, UM 0191², va fi promovat ca profesor-șef și comandant de companie (1968-1973); profesor la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1973); locuitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Gherla (aug. 1973-1981); comandant la Penitenciarul Aiud (1 dec. 1981-1 aprilie 1987). În 1985,

1. Într-o notă autobiografică din 1 februarie 1969 care se regăsește în dosarul său, ofițerul Rus povestește despre munca sa ca educator la Periprava: „Muncind ca educator, am reușit să impun în rândul deținuților condamnați pentru infracțiuni contra securității statului o disciplină și o conduită sănătoasă, reușind ca cei mai mulți dintre ei să-și schimbe atitudinea față de muncă și societate, față de politica partidului și realizările oamenilor muncii”.
2. Școala de Subofițeri MAI nr. 9, București, UM 0191 mai era cunoscută și sub denumirea de Școala de Subofițeri Penitenciare de la Jilava. Instituția a fost înființată în iulie 1968.

la Penitenciarul Aiud 94,1% dintre deținuții apti de muncă erau folosiți la activități productive în cadrul Întreprinderii Metalurgice Aiud, la atelierele proprii și punctele de lucru exterioare; comandant la Penitenciarul Gherla (1987-1994).

La 30 august 1990, în jurul orei 18:00, la cabinetul medical al Penitenciarului Gherla, șase deținuți¹ au declanșat, după o înțelegere prealabilă, o revoltă, luând ostatici patru subofițeri care au fost ulterior maltratați. Cei șase au deschis ușile celulelor și alături de alți 200 de deținuți au devastat penitenciarul, au blocat căile de acces în corpul principal al închisorii, după care o parte dintre ei s-au urcat pe acoperiș, iar alții în podul clădirii, de unde au început să arunce cu diferite obiecte în direcția cadrelor aflate în dispozitivul de luptă. Ostaticii au fost urcați pe acoperișul clădirii, de unde patru deținuți au încercat să-l arunce în gol pe sergentul-major Simboan Vasile. În acel moment, plutonierul-major Bilt-Ioan, aflat în postul de santinelă, a deschis focul cu o pușcă cu lunetă asupra deținutului Mihalcea Costică, pe care l-a rănit la picior. În traiectoria sa, glonțul a ricoșat în deținutul Adam Carol, ucigându-l pe loc. În acel moment, rebelii s-au liniștit și au declarat că doresc negocieri cu conducerea penitenciarului. S-au deplasat la fața locului, în jurul orei 22:00, prefectul județului Cluj, Grigore Zanc, locțiitorul șefului DGP, colonelul Ioan Chiș², procurorul-șef al Procuraturii Județene Cluj, reprezentanți ai Procuraturii Militare și ai Poliției Județene. Oficialii au încercat să negocieze cu răzvrățiții, dar aceștia au refuzat, motivând că „își vor exprima revendicările în fața unei comisii din care să facă parte d-na Doina Cornea și Rațiu Ion, singurii în care ei au încredere”³. Deținuții solicitau schimbarea legislației penale, îmbunătățirea regimului de deținere, înlocuirea comandantului Rus Vasile, deplasarea la Penitenciarul Gherla a reprezentanților guvernului și ai televiziunii. A doua zi, în urma dialogului cu reprezentanții procuraturii, dar și cu sprijinul „informatorilor”, aproximativ 90% dintre deținuți s-au înapoiat în camere, desolidarizându-se de inițiatorii răzmeriței. Acest lucru a permis intervenția în forță a jandarmilor, poliției și cadrelor penitenciarului, care au restabilit ordinea⁴.

1. Cei șase deținuți de drept comun erau Domokos Károly (n. 1966), inițiatorul revoltei, condamnat în 1988 la 25 de ani de închisoare pentru omor; Axinte Relu (n. 1964), condamnat în 1990 la trei ani de închisoare pentru furt în dauna avutului obștesc; Călin Dumitru (n. 1969), condamnat în 1988 la șase ani de închisoare pentru tâlhărie; Dumitru Jean (n. 1969), condamnat în 1988 la cinci ani de închisoare pentru tâlhărie; Tătar Ioan (n. 1958), condamnat în 1988 la 20 de ani de închisoare pentru omor; Tudorache Tănase (n. 1957), condamnat în 1988 la șapte ani de închisoare pentru tentativă de viol. În 1990, la Penitenciarul Gherla au mai avut loc alte trei tentative de răzvrățire, dintre care două fuseseră organizate tot de Domokos Károly și grupul său. Ele au fost anihilate înainte de izbucnire.
2. Ioan Chiș a sosit la fața locului, împreună cu alți trei ofițeri din aparatul central al DGP, cu un elicopter din cadrul Unității Speciale de Aviație a MI.
3. „Raport asupra evenimentelor de la Penitenciarul Gherla nr. S/24153, din 07.09.1990, al șefului Corpului de Control al ministrului de Interne Doru-Viorel Ursu, general-maior Ion Suceavă”. Documentul este clasat în dosarul personal al ofițerului Rus Vasile.
4. Acțiunea a fost coordonată de colonelul Ioan Chiș și colonelul Rus Vasile, la ea luând parte 125 de cadre ale penitenciarului, 30 de muncitori de la fabrica de mobilă Gherla, o companie de jandarmi, 25 de polițiști, două mașini de pompieri și un elicopter al poliției.

În aprilie 1996, colonelul (r) Rus Vasile se adresează ministrului Justiției, Gavril Iosif Chiuzbaian, printr-un memoriu¹ în care îi cerea, în baza Legii 80/1995 privind statutul cadrelor militare, acordarea gradului de general de brigadă în rezervă. Unul dintre motivele pentru care cerea acest grad era faptul că în timpul revoluției din decembrie 1989 a avut o atitudine „onestă, activă și energică”. Dar să-l lăsăm pe tovarășul Rus să povestească cum a trăit acele zile :

...în data de 19.12.1989 am refuzat înarmarea celor 10 militari care au fost trimiși cu o autodubă la Timișoara în scopul evitării antrenării acestora în măsura de reprimare a populației, iar cu ocazia instructajului le-am dat ordin expres să nu participe la acțiuni de reprimare. Același ordin l-am dat și în data de 20.12.1989 lt.-maj. Moraru care a condus a doua grupă de militari cu autoduba în Lugoj (pt. conformitate se pot consulta notele-raport ale participanților). În data de 22.12.1989 la orele 10 : 00 m-am declarat șeful garnizoanei orașului Gherla și am făcut parte din Comitetul revoluționar, mai târziu FSN. Am salvat personal de linșaj cadrele fostei Securități, miliției și conducerii locale de partid prin acțiuni directe la sediile acestora aflate în pragul devastării. Totodată din inițiativă proprie și cu forțe locale am asigurat paza armamentului miliției și gărzilor patriotice, a sediilor CEC-ului, Băncii, Gazului metan, a centralelor termice, a rezervei de apă, precum și a principalelor căi de acces în oraș. Am luat sub protecția penitenciarului persoanele considerate indezirabile la momentul respectiv și am salvat documentele secrete ale miliției și Securității pe care ulterior le-am predat MAPN. Ca urmare a măsurilor întreprinse pe timpul derulării evenimentelor revoluționare, pe raza orașului Gherla a fost menținută ordinea și liniștea publică, iar Penitenciarul Gherla a fost singurul din cadrul Direcției în care (și folosind o expresie mai plastică) nu s-a spart niciun geam.

Conducerea DGP de la acea vreme i-a refuzat acordarea gradului de general de brigadă din cauza faptului că nu îndeplinea condițiile prevăzute la art. 61 și 64 din Legea 80/1995. Un dosar personal, dar de partid, se găsește la Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Alba ; acesta conține câteva aprecieri ale Comitetului de Partid din Penitenciarul Aiud, un referat de cadre întocmit de CJ Alba al PCR și Hotărârea Secretariatului CJ Alba al PCR din 9 noiembrie 1981 de numire în funcția de comandant al Penitenciarului Aiud².

În 2007, ziaristul Laurențiu Mihu de la *Evenimentul Zilei* l-a intervievat pe fostul ofițer MAI :

Se practica tortura ?

Nu se spunea, dar eu nu participam la așa ceva. Dacă erai provocator, dacă făceai pe instigatorul, atunci erai izolat. Cine era contra propagandei intra la carceră. Oricum, la muncă se selectau detinuții cu frica de regim.

Dumneavoastră v-a fost frică de regim ?

Foarte frică, tata a fost mijlocăș înstărit și nu voia să intre în CAP. Eu m-am făcut ofițer când se lua 150 de lei pe lună, iar șeful de post, cu patru clase, lua 700, cât profesorul

1. Pentru precizarea poziției oficiale a DGP în privința colonelului Rus, memoriul a fost trimis de către șeful Corpului de Inspecție Penitenciară din MJ, col. Radu Moldovan, către șeful DGP, colonelul Ioan Chiș cu adresa nr. 252/7p din 23 aprilie 1996.
2. DJAN Alba, fond Secția cadre PCR Alba, dosar nr. 990, Rus Vasile.

meu de liceu. Interesul material a fost, nu marea simpatie. Mie mi-a fost frică de pâine. Când îmi spunea generalul : „Bă, te dau afară ! ”, eu deja mă vedeam la sapă.
Totuși, ați slujit Partidul.

Absolut, mi-am slujit țara și țara a fost condusă de Partid și Partidul a fost la putere. Dacă nu erai cu noi, erai împotriva noastră, asta era lozinca comuniștilor (...).

Ce salariu aveau la Periprava ?

1.100-1.200, când profesorul de liceu lua 800 de lei.

Dar acum, pensia ?

E destul de bună. Nu vă spun, că nu-i de spus. Eu zic că-s mulțumit.

Mai mult de 1.300 de lei ?

Mai. Cam 1.500, hai... eu vă spun că-i peste 2.000, pentru că funcția mea a fost de general, unitate de categoria I.

Și ce faceți la pensie ?

Nu mă plictisesc.

Vi se impută penal trecutul ? ¹

Dacă mă condamną pe mine, trebuie să condamne tot poporul român. Mă simt jignit și nu am nimic pe conștiință. Dacă ar fi să mai încep o dată activitatea, tot acolo m-aș duce ².

Sora ofițerului, Grozescu Maria, a fost activistă a Comitetului Municipal de Partid Timișoara (1968-?) și absolventă a Academiei „Ștefan Gheorghiu” (1974).

Grade succesive : locotenent (1960) ; locotenent-major (1963) ; căpitan (1968) ; maior (1974) ; locotenent-colonel (1980) ; colonel (1989).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1965) ; medalia „Meritul militar”, clasa I (1968) ; medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1975) și clasa a II-a (1981).

Pedepse : sancționat în mai multe rânduri cu „muștrare” și „muștrare scrisă” pentru : neexecutarea întocmai a ordinelor primite (1967) ; evadarea unui deținut (1974) ; evenimentele din august 1990 ; superficialitate în îndeplinirea sarcinilor ministrului de Interne (iunie 1987) ; suspendarea indemnizației de comandă timp de șase luni pentru evadarea a doi deținuți (1985) etc.

RUSU GAVRILĂ, angajat civil.

Activitatea profesională : subdirector general al DGP (?-iun. 1949)

RUSU GHEORGHE ALEXANDRU CONSTANTIN, colonel, d.p. nr. 1858 (n. 22 iul. 1929, mun. Buzău, jud. Buzău). Până în 1977 a purtat numele de **GHEORGHE ALEXANDRU CONSTANTIN**.

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în ARLUS și TP ; membru UTC din 1944 ; membru în CJ Buzău al

1. IICCR a făcut o sesizare penală pe data de 22 mai 2007 către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Parchetelor Militare, împotriva a 210 foști comandanți și ofițeri cu atribuții de conducere din sistemul penitenciar comunist românesc, pentru abuzuri și crime.
2. „Călăii nu se căiesc”, *Evenimentul Zilei*, 31 octombrie 2007.

UTM (1948-1951). În 1949 a fost delegat din partea UTM la al II-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților din RP Ungară; membru PCR din 1947; membru în BOB al Comitetului de Partid din DGPCM (1953-1967); membru în Comitetul de Partid din MAI (1956-1968).

Studii civile: patru clase primare la Școala nr. 3 din Buzău (1937-1941); patru clase profesionale la Școala Profesională de Băieți din Buzău (1943-1947); Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București (1958-1961); Facultatea de Drept, Universitatea „C.I. Parhon” din București (1962-1967); curs postuniversitar la Facultatea de Drept, Universitatea din București (1972).

Stagiul militar: încorporat la 20 mai 1951 la Centrul de Instrucție Securitate nr. 4, Dorohoi, de unde, după scurt timp, a fost selecționat și trimis la Centrul de Instrucție Cadre, Botoșani, MAI.

Studii militare: Centrul de Instrucție Cadre, Botoșani, MAI (iul.-sept. 1951).

Studii politice: Școala Medie UTC de trei luni de pe lângă CJ Prahova al UTC (1948); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul de Partid din MAI (1951-1953); Școala de Partid de un an de pe lângă Comitetul Orășenesc București al PMR (1957-1958).

Activitatea profesională: ucenic și lăcătuș mecanic la Întreprinderea „Metalurgica” din Buzău (nov. 1943-1 mart. 1949); ajutor de șef de birou Propagandă PMR și UTM în DGP din MAI (1 oct. 1952-1 sept. 1952); șeful Biroului Învățământ din Direcția Cadre a MAI (1 sept. 1952-1 oct. 1953); șeful Biroului Învățământ din Serviciul Cadre al DLCM/DPLC (1 oct. 1953-30 iun. 1956); șef de birou, șeful Secției Control (30 iun. 1956-1 iun. 1959) și locțiitor al șefului Serviciului Aprovizionare Gospodărească/Spate din DGPCM (1 iun. 1959-1 mart. 1963); șeful Serviciului Cultural-Educativ din DGPCM (1 mart. 1963-20 iun. 1964); șeful Serviciului Inspecții din DGPCM (20 iun. 1964-1 iun. 1966); șeful Serviciului Secretariat din DGPCM (1 iun. 1966-31 aug. 1969); ofițer specialist I la Serviciul Personal din DGP (1 oct. 1969-1 aug. 1972); ofițer specialist principal II la Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 oct. 1972-1 aug. 1981); șeful Serviciului Reeducare din DGP (1 aug. 1981-18 iun. 1988). A fost trecut în rezervă la 18 iunie 1988 prin Decretul Prezidențial nr. 93.

Grade succesive: locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1963); locotenent-colonel (1971); colonel (1978).

Decorații: medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1958); medalia „Muncii” (1959); medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1964); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1966); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1976).

Pedepse: „observare în scris” pentru lipsă de vigilență (a lăsat un set de documente secrete pe birou) (1965).

S

SANDU IOAN, locotenent, d.p. nr. 1892 (n. 12 august 1927, sat Ciocești, com. Bârla, jud. Argeș).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : croitor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1950.

Studii civile : cinci clase în comuna natală (1934-1939).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție nr. 5 Grăniceri (20 nov. 1949-febr. 1950).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (febr.-dec. 1950).

Activitatea profesională : lucrează în gospodăria părintească (1939-1942); ucenic croitor la Ilie Gall din București (apr. 1942-oct. 1943); ucenic și croitor la Liga Operelor Sociale (1943-1947); croitor la atelierul de croitorie de pe lângă primăria comunei 30 decembrie – Pantelimon (apr. 1947-aug. 1948); croitor în Fabrica de Confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej”/APACA din București (oct. 1948-nov. 1949); elev-sergent la Penitenciarul Gherla (27 dec. 1950-iun. 1951); locțiitor politic la Penitenciarul Iași (iun.-oct. 1951); ajutor de șef de birou la Secția Propagandă și Agitație, Birou Cultural și ARLUS din Direcția Politică a DGPCUM (1 oct. 1951-20 ian. 1952). La 26 ianuarie 1952 a fost scos din aparatul politic al DGPCUM și trecut în munca profesională ca ofițer la Serviciul Pază și Regim din Direcția Pază și Regim a DGPCUM¹ (26 ian.-29 mart. 1952). La 4 iulie 1952 a fost scos din DGP ca element necorespunzător, prin decizia nr. 1131 a ministrului adjunct al Afacerilor Interne.

Grade succesive : sublocotenent (1950); locotenent (1951).

1. Într-un chestionar al MAI, ofițerul declara că în timpul satisfacerii serviciului militar i s-ar fi schimbat numele din motive rămase necunoscute : „În timpul recrutării și încorporării ca recrut am fost găsit cu numele de Sandu N. Ilie în loc de Stan Ilie fără să cunosc modul cum s-a produs această schimbare”.

SANDU NICOLAE ILIE¹, maior, d.p. nr. 3521 (n. 6 apr. 1918, com. Domnița/Mihail Kogălniceanu, jud. Brăila).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : croitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PSD din noiembrie 1944, iar de la unificarea PSD cu PCR (1948) a rămas membru PCR. A fost propagandist PCR la sate în timpul reformei agrare din 1945 și a alegerilor din 1946 și 1948 ; instructor de partid la Comitetul PMR Port Constanța

(aug.-1 dec. 1949).

Studii civile : cinci clase în comunele Simenii Mari și Topalu, județul Constanța (1925-1930).

Stagiul militar : Batalionul 1 Vânători de munte (oct. 1939-1 nov. 1942). A plecat pe frontul de est cu unitatea sa, participând la luptele de la Cernăuți, de pe malul Mării Azov și Crimeea. Va fi rănit de două ori, prima dată în aprilie, iar a doua oară în iunie 1942, în atacul pentru cucerirea Sevastopolului. După ce a trecut prin mai multe spitale (unde a fost operat de câteva ori) va fi clasat invalid de război și lăsat la vatră la 1 noiembrie 1942.

Studii politice : Școala Medie de Partid de trei luni la Constanța (1948-1949).

Activitatea profesională : ucenic și lucrător la Atelierul particular de croitorie „Ștefan Parthenidis” din str. Traian, nr. 4, Constanța (sept. 1930-oct. 1939) ; îngrijitor/om de serviciu (1 dec. 1942-1 mai 1943), curier, distribuitor de materiale și ajutor de magazioner la Direcția Porturile Maritime Constanța (1 mai 1943-18 aug. 1949). La 1 decembrie 1949 a fost trimis de Județeană PMR Constanța, împreună cu alți patru activiști, la Întreprinderea de Stat „Munca Exterioară” Constanța, pentru a fi angajați și repartizați la coloniile de muncă de la Canalul Dunăre-Marea Neagră. A fost încadrat ca angajat civil la Întreprinderea de Stat „Munca Exterioară” Constanța și numit în funcția de referent-șef la Colonia de Muncă „Tașaul” – Capul Midia (1 dec. 1949-10 mai 1950) ; ajutor de comandant/locuitor de director (10 mai 1950-11 iul. 1951) și comandant la Colonia de Muncă Poarta Albă (11 iul.-1 nov. 1951) ; comandant la Colonia Km. 31 Dorobanțu (1 nov. 1951-1 mart. 1952) ; comandant la Colonia de Muncă Bârcea Mare (15 mart.-15 oct. 1952) ; șef al Secției Evidență deținuți din Serviciul Penitenciar al MAI și șef al Serviciului Evidență Deținuți din DIP – UM 0618 București (15 oct. 1952-1 sept. 1954) ; ofițer controlor la Serviciul Inspecții din DPLC (1 nov. 1954-1 iul. 1956) ; șef al Secției „Popești Leordeni” din cadrul Penitenciarului Văcărești (1 iul. 1956-22 ian. 1959) ; comandant la Colonia de Muncă Chilia Veche/formațiunea 0600 (22 ian. 1959-31 iun. 1961). La data de 15 ianuarie 1959, locotenent-colonelul Nicolae Moromete a fost destituit din funcția de comandant al formațiunii 0600 Chilia Veche, în locul său fiind numit

1. Notă-raport a Direcției Cadre a MAI din 8 iunie 1959 semnată de căpitanul de Securitate Apostol Vasile, șef de birou în Direcția Cadre a MAI (viitor colonel de Securitate și șef al Direcției Cadre și Învățământ din MI între 1987 și 1989), și căpitanul de Securitate Bocăneală Constantin, lucrător de cadre în aceeași direcție.

provizoriu maiorul Sandu Ilie. Întrucât în dosarul ofițerului se găsea un raport de investigații din 1953 în care se arăta că ofițerul a fost decorat cu medalia germană „Crucea de fier cu spade”, clasa I, dar și alte decorații ale Armatei Regale Române, Direcția Cadre a MAI a trecut la verificarea și clarificarea acestei situații, elaborând în acest sens o notă-raport :

Din registrul matricol ce se găsește la Comisariatul Militar R. Sărat de care a aparținut maiorul Sandu Ilie, apare că în perioada cât a luptat pe frontul de est a primit următoarele decorații : „Bărbăție și credință” cu spade cl. II-a, Ord. de Zi nr. 25 ; „Crucea de fier” germană cu spade cl. I-a, Ord. de Zi nr. 14 ; „Virtutea Militară”, cl. II-a, Ord. de Zi nr. 67/42 ; „Cruciada împotriva comunismului” conf. înaltului decret nr. 1014 din 1942. În autobiografiile date cât și în ultima declarație, maiorul Sandu Ilie recunoaște că a fost decorat cu „Bărbăție și credință”, „Virtutea Militară” și precizează că nu a fost decorat cu „Crucea de fier” germană, ci cu „Crucea serviciului credincios”. Ofițerul a ascuns și faptul că a fost decorat cu medalia „Cruciada împotriva comunismului”, lucru ce a fost stabilit din studierea arhivei fostului Batalion 1 Vânători de munte ce se găsește în depozitul MFA din Bistrița. Din verificările făcute în depozitele de arhivă MFA de la Bistrița și Pantelimon, nu s-au găsit documente din care să rezulte că maiorul Sandu Ilie a fost decorat cu „Crucea serviciului credincios” așa cum el susține. În plus a reieșit că a mai fost decorat și cu medalia „Cruciada împotriva comunismului” pe care ofițerul nu a arătat până în prezent. În ce privește decorarea lui cu „Crucea de fier” germană cu spade cl. I-a, deținem un document în original (registru matricol) care nu poate fi contestat, iar cel în cauză nu poate prezenta niciun document contrar celor stabilite de noi. În concluzie, maior Sandu Ilie pentru faptele sale pe frontul de est a fost decorat cu „Crucea de fier” germană cu spade cl. I-a, plus celelalte decorații arătate mai sus. Față de cele arătate mai sus, propunem ca maiorul Sandu Ilie să fie scos din această funcție provizorie și înlocuirea lui cu alt ofițer corespunzător¹.

Sandu Ilie nu a recunoscut niciodată că ar fi fost decorat cu „Crucea de fier”, declarând în fața ofițerilor din Direcția Cadre a MAI și ai Serviciului Cadre din DGPCM că la mijloc este o confuzie. Cu toate acestea, Sandu Ilie a fost confirmat în funcția de comandant al formațiunii 0600 Chilia Veche ; locțiitor de comandant pentru pază și regim la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța (1 iun. 1961-31 aug. 1967). A fost trecut în rezervă la 31 august 1967 prin Ordinul MAI nr. 2343.

Grade succesive : locotenent-major (iul. 1951) ; căpitan (1954) ; maior (1958).

Decorații : medalia „Bărbăție și credință”, clasa a II-a (1941) ; medalia „Crucea serviciului credincios”, clasa I (1942) ; medalia „Virtutea militară” (1942) ; medalia „Cruciada împotriva comunismului” (1942) ; medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954) ; medalia „Muncii” (1959) ;

1. Ofițerul s-a dovedit a fi un slab activist : nu îi pregătea în mod regulat pe conducătorii lecțiilor politice și ai grupelor de marxism ; lipsea de la seminarii ; nu se preocupa de munca de partid și UTM ; aplica ordinele mecanic și mai presus de toate „întreținea legături intime cu fata unui preot”. O altă „pată” în dosarul personal al ofițerului este întâlnirea acestuia, în ziua de 13 iunie 1952, cu familia deținutului Năstase Mihai (fost jandarm și acuzat de crime de război) în sala Secției I Penale a Tribunalului București. Soția deținutului era sora mătușii ofițerului.

medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat” (1964).

Pedepse: „observare scrisă” pentru că nu a cooperat cu organele MAI aflate într-un control la Secția Evidență Deținuți din Serviciul Penitenciar al MAI (iun. 1953); trei zile de arest la garnizoană pentru neinstruirea și controlul subordonaților (1957); „muștrare scrisă” pentru că nu a întreținut corespunzător pista de aterizare din cadrul formațiunii 0600 Chilia Veche (mart. 1960); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru lipsă de control asupra subordonaților, lucru care a condus la evadarea a patru deținuți din Secția „Tătaru” (oct. 1960); „muștrare scrisă” pentru tolerarea unor abateri ale subalternilor (1960); „muștrare scrisă” pentru eliberarea cu o zi mai devreme a deținutului Husein Izmail și cu 34 de zile întârziere a deținutului Manea Gheorghe (oct. 1961); cinci zile de arest la domiciliu pentru lipsuri constatate de organele de control ale DGPCM privind paza, supravegherea și aplicarea regimului de detenție a deținuților (1962); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru lipsă de control asupra subordonaților, lucru ce a dus la evadarea a doi deținuți (1966); „muștrare severă prin ordin” pentru că a aprobat ca deținuții să conducă tractorul unității, fapt ce a dus la accidentarea mortală a unuia dintre ei (1966).

SĂRBUȘCĂ MIHAI, maior (n. 5 dec. 1945, com. Cotești, jud. Vrancea).

Activitate profesională: ofițer în Serviciul Pază și Regim din DGP (ian. 1978).

SCORPAN DUMITRU DUMITRU, locotenent, d.p. nr. 1833 (n. 18 nov. 1905, com. Rășcani, jud. Iași).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: învățător.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PSD din 1945 și PMR din 1948. A fost exclus din partid în decembrie 1949, însă va fi reprimat două luni mai târziu, în urma unei contestații adresate Comisiei Județene Iași de verificare a membrilor de partid. Un referat de cadre întocmit de Direcția Cadre pe numele lui Scorpan menționa: „La verificarea membrilor de partid, a fost exclus din partid pe motivul că (după cum reiese din aprecierea subcomisiei de verificare) este lipsit de vigilență, lăudăros și în repetate rânduri bea peste măsură. A făcut contestație și după două luni a fost confirmat membru de partid de către comisia de verificare județeană Iași”¹; membru în Apărarea Patriotică și în ARLUS (1944); membru al Crucii Roșii (?); membru în Societatea de Răspândire a Științei și Culturii, filiala Iași (?).

Studii civile: patru clase în comuna natală (1914-1918); Școala Normală de Învățători „Vasile Lupu” din Iași, șef de promoție (1918-1925).

Stagiul militar: Regimentul 14 Infanterie Roman (sept. 1928-aug. 1929).

Studii politice: Școala de Partid din Iași (?).

1. Referat de cadre din 20 octombrie 1952 întocmit de Direcția cadre din MAI. Documentul este semnat de locotenentul-major Vasile Bilanici și de către locotenentul-major Cimpoeșu Constantin.

Activitatea profesională : învățător suplinitor și profesor specialist la Școala de Îndreptare/Correcție din Copou, Iași (1925-aug. 1928 și sept. 1929-aug. 1931); profesor titular la Institutul de Educație din Cernăuți¹ (1 sept. 1931-1 sept. 1940 și 1 sept. 1942-25 mart. 1944); director al Institutului de Orbi „Vatra luminoasă” din București (1 sept. 1940-1 mart. 1941); director al nou-înființatului Institut de Reeducare Minori din comuna Militari, București, care funcționa sub tutela Consiliului de Patronaj (1 mart.-1 oct. 1941); profesor la Institutul de Reeducare a Militarilor Orbi din Cernăuți (1 oct. 1941-1 sept. 1942). Din cauza apropierei liniei frontului, în aprilie 1944 a fost evacuat cu Institutul la Brad, județul Hunedoara, unde a stat până în mai 1945, când a fost transferat din nou la Institutul de Îndrumare și Educație/Școala de Corecție din Copou, Iași, în funcția de director (mai 1945-1 sept. 1950); corespondent de presă al organului CC al PMR, *Scânteia* (1948-1952); director și profesor la Centrul de Reeducare Minori Copou, Iași (1 sept. 1950-15 sept. 1951). După ce MAI a preluat problema reeducării minorilor², a fost numit în funcția de comandant al Coloniei de Reeducare Minori Copou, Iași (15 sept. 1951-1 oct. 1952). O notă din 7 octombrie 1952 a Direcției Cadre din MAI consemna mai multe nereguli constatate de Serviciul Educări Minori din MAI la Colonia de Reeducare Minori Copou, Iași. Nota propunea schimbarea lui Scorpan cu avizul Direcției Cadre a MAI :

În unitate se manifestă o indisciplină intolerabilă față de care nu ia măsuri de sancționare și de îndepărtare a stării disciplinare. Nu face acest lucru din cauză că nu are autoritate fiind compromis atât în fața cadrelor, cât și a elevilor. Este stăpânit de viciul beției și în nenumărate rânduri a venit la serviciu în stare gravă de ebrietate, provocând stări de lucruri nesănătoase și incompatibile cu calitatea sa de comandant. Nu muncește cu dragoste și descurajează în muncă și restul cadrelor, prin măsurile nepartinice pe care le ia. Din materialele în care se sesizează stările de lucruri din cadrul coloniei reies fapte destul de grave și necesită luarea de măsuri urgente în sensul că lt. Scorpan să fie schimbat din funcția de comandant³.

A mai fost ofițer la Secția Învățământ din Serviciul Educări Minori din MAI (1 oct.-dec. 1952); comandant la Colonia de Minori Slatina (dec. 1952-30 sept. 1954). Într-un referat din 9 februarie 1954 întocmit de șeful Sectorului Sesizărilor Oamenilor Muncii din Comitetul Raional PMR Slatina, Ene Năstase, se menționa :

Tov. Lt. D.D. Scorpan a mai comis unele abateri de la linia partidului, pentru care org. de bază la ajutorat într-o adunare generală, cu sancțiunea „vot de blam”, totuși nu caută să lichideze cu asemenea abateri și în continuu persistă în ele. De exemplu : tov.

1. În perioada 1 ianuarie-1 septembrie 1938 a fost trimis cu o bursă de stat în Cehoslovacia pentru un curs de specializare.
2. Decretul nr. 75/S din 30 august 1951 privind trecerea problemei reeducării unei categorii de minori, precum și reeducării vagabonzilor, a cerșetorilor și prostituatelor de la Ministerul Prevederilor Sociale la MAI.
3. „Notă din 7 octombrie 1952 asupra Lt. Scorpan Dumitru, comandantul Col. Educare Minori Iași și profesorul Gheorghiu Ioan din cadrul aceleiași unități”. Documentul este întocmit de Serviciul II din Direcția Cadre a MAI și este semnat de locotenentul-major Bilanici Vasile.

Scorpan mai întotdeauna se antrenează cu Mateescu și tov. Mihai la băutură aproape zilnic, venind în stare de ebrietate în Colonie. În luna Oct. 1953, după ce a fost sancționat, la circa o săptămână a început să întrebuințeze aceleași metode de muncă, de familiarism și băutură, unde tot cartierul Gării și toți salariații din Gară fac caz despre tov. comandant, prin faptul că nu poate să mai vină pe picioare în Colonie, din cauza băuturii. În ziua de 31 ianuarie 1954, s-a îmbătat în Restaurantul Gării, unde a căzut jos, fiind apoi luat de 2 Caporali din Colonie, pe care l-au adus, căzând prin curtea Coloniei. A mers în mijlocul copiilor în stare de ebrietate, făcând haz de el, apoi a mers în bucătărie, unde a început să danseze cu bucătăreasa Ana Glodaru, sărutând-o chiar în fața copiilor. Începând de la 1-7 februarie a.c. în fiecare seară a venit în stare de ebrietate, unde aceste amănunte le poate da salariații din Colonie și din cartierul Gării și când este treaz în fața elevilor țipă la salariați, spunându-le că-i dă afară, iar Mateescu și Mihai începe să râdă prin birouri de tov. comandant, că face urât când este beat.

A fost trecut în rezervă la 30 septembrie 1954 prin Ordinul MAI nr. 3794.

Grade succesive : locotenent (1951).

Pedepse : „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru lipsuri în muncă (1952) ; 15 zile de arest la domiciliu pentru pierderea unei serviete ce conținea documente ale Serviciului de Reeducare Minori (1952).

SCRIPA DUMITRU, locotenent-major, d.p. nr. 2179, (n. 9 febr. 1924, com. Târnăuca, Republica Moldova).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran mijlocaș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : ajutor mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1949.

Studii civile : patru clase în comuna natală (1935).

Stagiul militar : Secția de Pompieri din Dorohoi (dec. 1946-oct. 1948).

Studii militare : Școala de Subofițeri MAI de la Oradea și Școala de Ofițeri MAI nr. 1 Măgurele, București (aug. 1949-6 mart. 1950).

Activitatea profesională : în primăvara anului 1940 se angajează ca om de serviciu la școala de meserii din Dorohoi, însă după numai câteva luni pleacă la București și se angajează ca ucenic strungar la Fabrica „D. Voinea” (viitoarea Fabrică „Vasile Roaită”) (oct. 1940-oct. 1941). În toamna anului 1941 se va întoarce în comuna natală și va lucra în gospodăria părintească (oct. 1941-aug. 1944). După 23 august 1944 lucrează ca ajutor mecanic la primăria orașului Dorohoi până în decembrie 1946 când a fost încorporat. După terminarea școlii de ofițeri a fost repartizat la Direcția Unităților de Muncă, în funcția de șef al Biroului Reeducare (mart.-mai 1950). În mai 1950 a fost scos din munca profesională și încadrat în munca politică la Direcția Politică din DGPCUM, fiind imediat repartizat în funcția de locțiitor politic la UM nr. 1 Capul Midia (mai 1950-5 apr. 1952) ; locțiitor politic la Colonia de Muncă nr. 4, Km. 31 Castelu (5 apr.-2 sept. 1952) ; șef al Serviciului Producție din DLCM (2 sept. 1952-mart. 1953) ; comandant la Colonia de Muncă Cavnic/

formațiunea 0979 (mart. 1953-iul. 1955). Beneficiarul muncii deținuților politici care lucrau la împingerea vagonetelor din minele de cărbuni de la Cavnic era Întreprinderea Minieră Cavnic ; comandant la Penitenciarul Tecuci (1 iul. 1955-30 iun. 1956). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956.

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (?).

SEBESTYÉN GHEORGHE IULIU locotenent-major (n. 18 mai 1927, com. Bonțida, jud. Cluj).

Naționalitatea : maghiară.

Originea socială : țăran.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1944. În primăvara anului 1945, aflându-se la Liceul Reformat din Cluj, tânărul Sebestyén mărturisea într-o autobiografie din 7 iulie 1954 cum a contribuit la „descoperirea unui grup de elevi cu tendințe naționaliste care au început să lanseze diferite manifeste contrare regimului, care în urma sesizării mele făcute la secretarul UTC-ului, iar apoi la un tov. Einhorn de la Siguranța Cluj, au fost arestați. De acest lucru pot să relateze chiar și colegii mei de școală care ulterior au aflat că eu am făcut sesizarea”. La acea vreme, din 600 de elevi ai liceului, doar cinci erau membri UTC. În organizația UTM din cartierul Mănăstur, Cluj, a fost responsabil cu agitația și propaganda (oct. 1948-febr. 1949) ; din nou responsabil cu agitația și propaganda și secretar al Organizației UTM din magazinele alimentare de stat din Cluj (mart. 1949-mart. 1950). În luna martie 1950 a fost trimis de către Organizația Județeană a UTM Cluj la Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București. Membru în Organizația de Bază a Sfatului Popular din Satu-Mare (1951) ; în noiembrie 1952, odată cu înființarea Direcției Lagăre și Colonii de Muncă a fost numit secretar al Organizației de Bază UTM pe Direcția Politică din DLCM. A deținut această funcție până în februarie 1953, când a fost sancționat cu interzicerea de a mai ocupa munci de răspundere în cadrul organizației UTM, pentru „abateri de la morala proletară”, fiind surprins în anturajul unor „femei de moravuri ușoare”. În același timp a fost și ajutor de secretar al Organizației de Bază UTM pe Direcția Generală Politică din MAI (nov. 1952-sept. 1953).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (?) ; Liceul Teoretic Reformat Maghiar din Cluj (sept. 1942-iun. 1948) ; student la Facultatea de Drept și Economie Politică, Universitatea „Bolyai”, Cluj (nov. 1948-iul. 1949).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (mart.-apr. 1950) și Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (apr.-dec. 1950).

Studii politice : curs seral de trei luni la Comitetul UTM din Sectorul 1 Cluj (1949).

Activitatea profesională : vânzător (febr.-apr. 1949), lucrător la secția Fiscalizare și Planificare din Întreprinderea Comercială de Stat „Alimentara”, Cluj (apr. 1949-mart. 1950). După terminarea Școlii de Ofițeri Politici a fost repartizat la Direcția Politică din DGP și trimis în funcția de locțiitor politic la Penitenciarul Satu-Mare (20 dec.

1950-oct. 1951); șef de seminar la Școala de Sergenți Politici Jilava de pe lângă Direcția Politică din DGPCUM (oct. 1951-apr. 1952); conferențiar și șef al Secției Școli din Direcția Politică, DGPCUM (apr.-dec. 1952); șeful Biroului Învățământ din Serviciul Cadre al DLCM (dec. 1952-mart. 1953); șef al Biroului Cadre la Centrul de Coordonare Constanța/formațiunea 0722. Acest organism din cadrul DLCM coordona activitatea tuturor lagărelor și coloniilor de muncă din zona Canalului Dunăre-Marea Neagră (1 mart.-mai 1953); detașat timp de patru luni la Școala de Sergenți Politici de la Oradea în funcția de director de studii (mai-aug. 1953); lucrător de cadre la Serviciul Cadre din DLCM (aug.-sept. 1953); comandant al plutonului de supraveghere (oct. 1953-ian. 1954) și locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Gherla/formațiunea 0606 (ian. 1954-dec. 1955). Spre sfârșitul anului 1953, problema reeducării era dezbătută pe larg în celulele deținuților. Circa 2.000 de deținuți au fost transferați de la Canal la Gherla și Aiud din cauza suspendării lucrărilor la marele șantier, dar și ca urmare a Festivalului Mondial al Tineretului Democrat (conducerea statului nu dorea ca oaspeții sosiți în țară să vadă deținuții din coloniile de muncă aflați în regiunea Constanța). Nou-veniților li se păreau infernale condițiile de muncă de la Gherla față de cele întâlnite la Canal, însă pedepsele conducerii penitenciarului au mai curmat din elanul revoluționar al „oaspeților”. Fostul deținut politic Dumitru Bacu povestește în memoriile sale că un val de nesupuneri ale deținuților a avut loc în acea perioadă :

Numărul celor care luptau să-i smulgă pe reeducați din ghearele administrației a crescut dintr-odată. Asaltul asupra reeducaților a devenit deschis și agresiv. Dar reacția administrației a fost și ea violentă. Carcerele și izolarea erau arhipline. Directorul Goiciu și noul ofițer politic Sebesteny nu mai puteau pridi cu pedepsele. Situația s-a complicat și mai mult când printr-o nouă dispoziție a Ministerului de Interne toți deținuții veniți de la canal au fost scoși la muncă în ateliere. Controlul a devenit imposibil. Informatorii administrației amenințați de tinerii de la canal și chiar foștii lor colegi de demascare au început să se teamă. Un vânt de nesupunere de neconceput cu o lună mai înainte a dus la neîmplinirea normei de muncă¹.

Despre răutatea lui Iuliu Sebestyen Dumitru Bacu afirmă : „Chiar în camera în care am fost adus, din prima zi, răutatea câinească a ofițerului politic Sebesteny și-a făcut dovada pe spatele șefului de cameră ales tocmai de el ! Pentru că la intrarea lui în celulă șeful de cameră nu a strigat tare «drepti», l-a pedepsit cu douăzeci și patru de ore de lanțuri la picioare și cătușe la mâini într-o carceră ce căpătase faimă în perioada terorii din fabrică ! Când s-a întors a doua zi, avea mâinile încercuite cu dungi vinete și picioarele sângerate de lanțuri”². În decembrie 1954, la formațiunea 0606 se aflau aproximativ 1.400 de deținuți politici. Din 1952 până în 1959, comandantul acestei formațiuni a fost căpitanul Goiciu Petrache, care a continuat tratamentul dur al *reeducării*, instituind un regim sever bazat pe violență și muncă ; șef al Biroului Pază și Regim la Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (1 dec.

1. Dumitru Bacu, *Pitești. Ccentru de reeducare studențească*, Editura Atlantida, București, 1991, p. 196.

2. *Ibidem*, p. 205.

1955-apr. 1956). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956. După ieșirea din MAI a îndeplinit funcția de șef al sucursalei CEC din Raionul Sărmaș (1956-?).

Grade succesive: sublocotenent (1 ian. 1951); locotenent (1951); locotenent-major (1951).

Pedepse: zece zile de arest la garnizoană pentru abateri disciplinare (beție) și acte de huliganism (apr. 1955).

SENTEA ION SEVER-CONSTANTIN, maior, d.p. nr. 4525 (n. 29 nov. 1929, mun. Brăila, jud. Brăila).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: funcționar.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1947 și PCR din 1970; membru în Uniunea Națională a Studenților din România (1948-1951); președinte al Comisiei de cenzori din Sindicatul MAI (1966-1972).

Studii civile: școala primară din Brăila (1936-1940); Liceul Comercial „Petre Bancotescu” din Brăila (oct. 1941-iun. 1948); Facultatea de Planificare, Institutul de Științe Economice și Planificare „I.V. Lenin”, fără diplomă de stat (1 oct. 1948-iun. 1951).

Studii militare: curs de perfecționare la Direcția Generală a Serviciilor și Înzestrării din MAI (26 mart.-26 apr. 1973); curs de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru servicii, profil Penitenciar la UM 0900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975).

Activitatea profesională: funcționar la Serviciul Contabilitate din *Monitorul Oficial al RPR* (1948); funcționar la Direcția Centrală de Statistică (aug.-1 nov. 1951); șef al Biroului Financiar din Grupul de Pompieri Ploiești (1 nov.-dec. 1951); șef al Serviciului Financiar din Centrul de Instrucție nr. 4 Pompieri Oltenița (dec. 1951-1 iun. 1952); șef al Serviciului Financiar din Grupul de Pompieri Bacău (1 iun.-dec. 1952); șef al Serviciului Financiar din Direcția Regională MAI Bacău, UM 0903 (1 ian. 1953-15 sept. 1953). După desființarea Direcției Regionale MAI Bacău a fost mutat în funcția de șef al Biroului Plan la Colonia de Muncă Onești/formațiunea 0665 (1 oct. 1953-1 aug. 1954); șef al Grupei Financiare la Colonia de Muncă Borzești/formațiunea 0652 (1 aug. 1954-1 oct. 1954); șef al Biroului Financiar din Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (1 oct. 1954-1 oct. 1957); normator la Penitenciarul Galați (1 oct. 1957-1 mai 1958); șef al Biroului Financiar din Colonia de Muncă Tichilești/formațiunea 0861 Brăila, Tichilești (1 mai 1958-1 apr. 1962); șef al Biroului Financiar din Penitenciarul Brăila (1 apr.-15 oct. 1962); șef al Biroului Financiar și Contabilitate din Penitenciarul Galați (15 oct. 1962-15 febr. 1972). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, la 30 iunie 1956 a fost trecut în rezervă cu gradul de locotenent-major. A rămas în MAI ca angajat civil până la 15 februarie 1972, când a fost rechemat în rândul cadrelor active cu gradul de căpitan și numit în funcția de locuitor al comandantului pentru servicii la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (15 febr. 1972-1 aug. 1973); locuitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Brăila (1 aug. 1973-1 mart. 1977); locuitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Galați

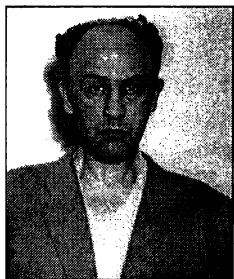

(1 mart. 1977-1 apr. 1979) ; locțiitor al comandantului pentru servicii la Penitenciarul Slobozia (1 apr. 1980-1 mart. 1982). A fost retrogradat din funcția de locțiitor de comandant pentru servicii în urma unui control la Penitenciarul Slobozia întreprins de către patru ofițeri din aparatul central al DGP. Cu această ocazie, lui Sentea i s-au imputat mai multe deficiențe : nu a executat controale regulate în unitate pe linie de regim ; nu a sprijinit subordonații în rezolvarea sarcinilor de serviciu ; nu a executat verificări directe pe teren¹. De asemenea a ocupat funcția de ofițer de serviciu principal la SSMRM Tichilești (1 mart. 1982-6 iun. 1985). Notarea de serviciu întocmită pentru perioada 1 ian.-31 dec. 1982 evidențiază implicarea ofițerului Sentea în campania agricolă de toamnă : „În timpul campaniei agricole de toamnă a condus efectiv activitatea loturilor de minori folosite la un IAS, reușind să asigure executarea lucrărilor în timp și în condițiile cerute de beneficiar, contribuind la realizarea unor indicatori fizici importanți pentru școală”. A fost trecut în rezervă la 6 iunie 1985 prin Decretul Prezidențial nr. 104.

Grade succesive : locotenent (1951) ; locotenent-major (1954) ; căpitan (1972) ; maior (1978).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa I (1977) și clasa a II-a (1972).

Pedepse : zece zile de arest la garnizoană pentru neexecutare de ordine și părăsirea unității fără aprobare (ian. 1954) ; „ordin observator” pentru deficiențe în muncă (mart. 1958) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru superficialitate în muncă (mai 1959) ; „muștrare scrisă” pentru rezultate slabe în activitate (aug. 1960) ; „muștrare scrisă” pentru lipsuri în muncă (mart. 1963) ; „muștrare scrisă” pentru că nu a coordonat în bune condiții fondurile unității (apr. 1964) ; „muștrare” pentru nerespectarea unui ordin DGPCM (iul. 1964) ; „muștrare scrisă” pentru deficiențe constatate pe linia planificării și consumării creditelor bugetare (mart. 1966) ; „observare” pentru deficiențe pe linie financiară (iul. 1966) ; „muștrare scrisă” pentru neîndeplinirea întocmai a atribuțiilor de serviciu (1976).

SEPEANU TUDOR², locotenent-colonel (n. 23 oct. 1914, mun. București).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PMR (1944-1950) ; la începutul anului 1950, constatându-se că întreținuse relații suspecte cu organele Siguranței și participase la campania din Răsărit, a fost exclus din partid. Într-un

1. Colectivul de ofițeri din aparatul central al DGP care a efectuat controlul tematic la Penitenciarul Slobozia în perioada 10-15 decembrie 1981 a fost compus din colonelul Dumitru Fabian, locotenent-colonelul Borcan Aurel, căpitanul Chiș Ioan și locotenentul-major Boștină Nicolae.
2. ANIC, fondul CC al PCR – Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 33/1953. Dosarul conține procese-verbale și declarații ale lui Tudor Sepeanu din perioada anchetei sale. Documentul ne-a fost pus la dispoziție de Dumitru Lăcătușu, expert în cadrul Serviciului investigații speciale al IICCR. Mulțumim istoricului Mircea Stănescu pentru că ne-a indicat locul în care se găsește fotografia lui Sepeanu, ACNSAS, fond Penal, dosar nr. 25390 (cota SRI) și 1126 (cota CNSAS).

raport al CC al PMR din 1950, care privea situația a 36 de persoane din activul de partid al Securității și Miliției (excluse din organizațiile de partid ale MAI de către o Comisie de verificare a MAI), se găsea și Tudor Sepeanu. Iată, pe scurt, cum era motivată excluderea lui din PMR :

Sepeanu Tudor. Director al Direcției Securității Capitalei. Este fiul avocatului Basil Sepeanu, informator al Siguranței. În campania contra URSS a fost în Crimeia, a avut gradul de Slt. Rezervă, comandant al unui pluton din Escadronul 1 Vânători călări din Divizionul I Munte. Cu acest pluton a luat parte la acțiuni de reprimare a partizanilor în munții Iaila. A arestat comsomoliști și cetățeni sovietici bănuți că aveau legături cu partizani. A arestat personal 2 cetățene sovietice, pe care le-a predat Comandantului său Cpt. Săvoiu (acum arestat) care le-a siluit și maltratată. În 1943-1944 a fost concentrat la Centrul Sărata. Aici a fost comandant al Detașamentului de muncă, unde s-a pus în slujba conducerii Centrului, a luat șperțuri, a bătut și maltratată pe cei ce opuneau rezistență măsurilor de mizerie luate de conducerea Centrului. După 6 martie s-a strecurat în MAI, a avut legătură cu un spion anglo-american de la care a primit cadouri, a organizat intrigi și mahalagisme contra toivilor cu care lucra¹.

Studii civile : liceul (?-1932) și trei ani la Facultatea de Drept, Universitatea din București (neterminată).

Studii militare : Școala de Ofițeri de Cavalerie din Târgoviște (1936-1938).

Activitatea profesională : reporter la ziarul *Lupta* (1934) ; secretar al avocatului Millo Beiler (1937-1938) ; în 1938 este concentrat la Regimentul 4 Roșiori (1938-ian. 1941) ; tot în 1938 a fost avansat la gradul de sublocotenent, iar în perioada concentrării a absolvit o școală de cavalerie la Centrul de Instrucție al Cavaleriei din Sibiu (iun.-nov. 1938) ; în ianuarie 1941, ca urmare a intrării în vigoare a unor legi rasiale, a fost deconcentrat și lăsat la vatră cu gradul de sublocotenent de rezervă ; comis-voiajor cu articole de galanterie și funcționar la reprezentanța în România a companiei de film Warner Bros. (febr.-iul. 1941) ; funcționar și șef al personalului la Firma „Tricoza” – viitoarea „Tricotajul Roșu” (sept.-nov. 1941 și apr.-oct. 1942). Mobilizat în toamna anului 1941 și trimis pe front cu o subunitate de cavalerie din cadrul Escadronului 1 Vânători Călare (nov. 1941-apr. 1942) ; după câteva luni de zile petrecute în această unitate, a fost din nou deconcentrat și a revenit la Firma „Tricoza” ; în toamna anului 1942 a fost iarăși mobilizat ca ofițer evreu și trimis într-o unitate de muncă – Batalionul 1016 evrei (acest batalion era alcătuit din două companii). Cu această unitate a participat la construcția liniei fortificate de apărare Focșani-Nămoloasa-Galați (cazemată, cuiburi de mitralieră, tranșee). Aici, Sepeanu era comandant de pluton și avea sub comandă 120 de evrei. Conform propriilor declarații, și-a lovit și înjurat subordonații în repetate rânduri, sub diferite pretexte : fuga de muncă, beții, furturi ș.a.m.d. În august 1944 a fost demobilizat și s-a întors la București. Pe data de 25 august 1944, Sepeanu s-a prezentat împreună cu soția sa la sediul provizoriu al CC al PCR din Aleea Alexandru nr. 23, unde a fost primit de Ion Gh. Maurer și de către comandantul adjunct al Formațiunilor de Luptă Patriotice, Manole Bodnăraș (fratele lui Emil Bodnăraș). A fost numit imediat adjunct al lui

1. ANIC, fondul CC al PCR – Secția Administrativ-politică, dosar nr. 2/1950.

Ștefan Mladin în funcția de ajutor comandant al trupelor de pază la CC al Formațiunilor de Luptă Patriotică (aug.-sept. 1944). În această calitate :

- a participat la luptele contra germanilor de la Băneasa, unde a capturat un camion german cu medicamente, fapt pentru care a fost felicitat personal de către Emil Bodnăraș (comandantul FLP) ;
- în ziua în care trupele sovietice au intrat în capitală (30 august 1944), a primit sarcina de a conduce pe Șoseaua Colentina o masă de câteva sute de manifestanți pentru a ieși în întâmpinarea Armatei Roșii. Pentru executarea acestei misiuni a fost felicitat, în numele Secretariatului CC al PCR, de către Constantin Părvulescu ;
- după desființarea Formațiunilor de Luptă Patriotică, a rămas în cadrul CC al PCR ca activist, iar Emil Bodnăraș l-a chemat și l-a introdus într-o grupă specială din care mai făceau parte Ștefan Mladin, Alexandru Nicolschi, Mișu Dulgheru etc. Această grupă avea misiunea să organizeze o rețea informativă care să supravegheze activitatea partidelor istorice PNT și PNL. În acest scop a fost pus în legătură cu viitorul ofițer superior DGP, Prosan Nicolae, care în acea vreme era ospătar și avea o rețea de ospătari informatori în restaurantele frecventate de către liderii PNT și PNL. De asemenea, a fost trimis de Emil Bodnăraș la Sibiu, unde se afla internat într-o clinică Iuliu Maniu, cu misiunea de a transmite zilnic informații despre orice mișcare a liderului țărănist. Pentru executarea acestei misiuni, Sepeanu primise numele conspirativ „Iani”, iar Iuliu Maniu – „Olguța” (despre activitatea de zi cu zi a lui Maniu, Sepeanu primea informații de la unul dintre însoțitorii liderului PNT). După ce a îndeplinit cu succes și această sarcină, a fost felicitat personal de către Emil Bodnăraș, care i-a încredințat următoarea misiune : sub comanda lui Ion Vidrașcu, să organizeze filajul tuturor personalităților politice ale vremii, pe jos și în mașini puse la dispoziția filorilor de diferite instituții controlate de către comuniști (conducerea de partid le-a pus la dispoziție și câteva case conspirative, într-una din ele aflându-se și soțiile lui Tudor Sepeanu și Mișu Dulgheru – pe post de telefoniste). Statul-major al întregii acțiuni a fost instalat pe strada Sfinților nr. 9 din București, chiar în yla lui Iuliu Maniu (probabil Sepeanu se referă la un apartament din acea vilă sau o cameră a casei respective). La această misiune au participat și alți activiști CC al PCR, viitori ofițeri MAI : Mișu Dulgheru, Marin Jianu¹, Nicolae Prosan, Ion Crișan, Laurian Zamfir.

La 8 martie 1945, din ordinul lui Teohari Georgescu, Sepeanu a fost încadrat în MAI împreună cu Mișu Dulgheru, Nicolae Prosan, Ion Constantinescu, Laurian Zamfir și Ion Crișan, ca ajutor și ulterior șef de grupă II la Corpul Detectivilor (mart. 1945-mai 1946), în subordinea directă a șefului Corpului detectivilor din MAI (Grigore Petrovici). Această grupă avea ca obiectiv problema „partidelor istorice” (ulterior, după ce au deservit opera de instaurare a regimului comunist din România, Petrovici, Dulgheru și Zamfir au fost arestați și anchetați).

1. Viitor ministru adjunct al Afacerilor Interne (1948-1952), Marin Jianu i-a fost chiar subaltern lui Tudor Sepeanu la Corpul Detectivilor, în perioada martie-aprilie 1945.

Prima misiune specială a lui Sepeanu a constat în supravegherea fostului general Nicolae Rădescu, aflat sub protecția legației britanice din București. După semnarea „pactului de neagresiune” făcut de comuniști cu legionarii (1945), Sepeanu a fost însărcinat de către Grigore Petrovici să-l instaleze pe Nicolae Petrașcu (șeful legionarilor) într-o vilă din strada Dionisie Lupu (București). Iată câteva dintre misiunile speciale și anchetele la care a luat parte Tudor Sepeanu de-a lungul carierei sale în MAI:

- anchetarea persoanelor participante la prima demonstrație anticomunistă din Piața Palatului – București (8 nov. 1945);
- la propunerea lui Sepeanu și cu acordul lui Avram Bunaciu, notoriul spărgător al epocii, Ion Voinescu, a fost executat;
- la ordinul lui Zamfir Laurian, l-a anchetat pe Eugen Alimănescu¹ în stare de arest (1945), deoarece se primise o notă informativă în care se menționa faptul că acesta ar primi bani și obiecte de la un infractor cunoscut. Alimănescu a fost eliberat după câteva zile în urma ordinelor primite de la conducerea MAI (ulterior, din 1951, E.A. a fost internat într-un lagăr de muncă forțată);
- în primăvara anului 1946, anchetator în procesul „Sumanelor Negre”;
- în vara anului 1947 a făcut parte din grupul de anchetatori în procesul „Tămădău” (mai mulți fruntași țărăniști au fost arestați pe aerodromul de la Tămădău sub acuzația că ar fi încercat să părăsească țara pentru a forma un guvern în exil);
- anchetarea șefului „Brigăzii Fulger”, inspectorul Eugen Alimănescu, pentru abuzuri și luare de mită (după două zile, acesta a fost pus în libertate);

1. Eugen Alimănescu (n. 27 iul. 1916, mun. Slatina) „a participat la campania din Răsărit, fiind decorat cu virtutea militară pentru fapte de arme săvârșite în luptele de la Odessa și din peninsula Kerchi. În 1945 s-a angajat la prefectura Poliției Capitalei, devenind comisar și, apoi, după instaurarea regimului comunist, maior de miliție. Comandant al temutei echipe Fulger, destinată să execute sumar infractorii surprinși în flagrant delict. Personaj care și-a creat o faimă nemeritată, pe temeiul unor acte profund abuzive, dintre care numeroase vizau spolierea de bunuri și bani a delincvenților luați în colimator. În anii 1945-1946, sub pretextul combaterii criminalității postbelice, și-a depășit copios atribuțiile, implicându-se și în misiuni de poliție politică, din ordinul personal al lui Teohari Georgescu. În 1949, la Sinaia, a făcut imprudența să lichideze și doi ofițeri sovietici surprinși într-un jaf de bijuterii operat în localitate. În 1951, deoarece începuse să știe prea multe, a fost arestat, anchetat și internat într-un lagăr de muncă forțată. Există suspiciuni că moartea sa a survenit în condiții suspecte. Actul care-i consemnează decesul datează din 1958, fiind un document reconstituit. Însă, imediat după internarea în lagăr, la 26 decembrie 1951, s-a propus clasarea dosarului său. Nu ar fi exclus ca, la data aceea, Alimănescu să nu mai fi fost în viață. Conform unei versiuni transmise oral, ar fi fost suprimat într-un vagon-penitenciar, în timpul transferului într-un stabiliment de detenție” (Mihai Pelin, *Un veac de spionaj, contraspijonaj și poliție politică*, București, Editura Elion, 2003, pp. 28-29). Într-un raport din 16 mai 1950 al DRSP Pitești trimis DGSP erau semnalate arestările abuzive și schingiurile comise de subordonații maiorului de Miliție Alimănescu, împotriva cetățenilor din localitățile Nucșoara, Țigănești și Priboieni din județul Muscel, suspectați că ar fi susținut partizanii anticomuniști care acționau în acest județ. Alimănescu fusese trimis la Serviciul Județean de Securitate Muscel pentru a coordona acțiunile „în problema bandelor”. Documentul este semnat de colonelul de Securitate M. Nedelcu și de locotenentul-major de Securitate N. Ionescu (*Bande, bandiți și eroi. Grupurile de rezistență și Securitatea (1948-1968). Documente*, Editura Enciclopedică, București, 2003, pp. 91-93).

- în primăvara anului 1946, împreună cu Mișu Dulgheru, a primit de la Teohari Georgescu misiunea ca, alături de Sami Șaraga și un alt agent din Corpul Detectivilor, să forțeze domiciliul lui Iuliu Maniu de pe strada Sfinților din București pentru a-i sustrage toate documentele aflate acolo (misiunea a fost îndeplinită, iar documentele găsite au fost predate de către Mișu Dulgheru lui Teohari Georgescu).

A fost șef al Biroului Politică Internă din Direcția Generală a Poliției de Siguranță (mai-1 sept. 1946) și director al Poliției Judiciare din Prefectura Poliției Capitalei (1 sept. 1946-8 mart. 1948). După numirea sa în funcția de șef al Poliției Judiciare, conform propriilor declarații, a procedat la „omorârea unora din cei mai cunoscuți spărgători și criminali ca: Ică Oagărul, Niță Dumitru, Vasilescu Ion, Hary Feredieru și alți 2-3. Aceste măsuri mi-au fost aprobate de șefii mei de atunci D-nii. Petruc Eugen, Brătescu Mircea, Mihăileanu Petre din PPC și de D-nii General Popescu Constantin și ministru adjunct al MAI Avram Bunaciu”¹.

A funcționat ca șef al Inspectoratului de Siguranță al Capitalei (8 mart.-1 sept. 1948); șef al Direcției Securității Capitalei (1 sept. 1948-15 ian. 1950). În primăvara anului 1949 a primit ordin de la colonelul de Securitate, Mișu Dulgheru (ordin confirmat telefonic și verbal de Nicolschi Alexandru) de a executa o femeie dementă.

Inspector general șef al Serviciului Inspecției din DGP (15 ian. 1950-mart. 1951)². La intrarea sa în DGP, Sepeanu a primit ordin de la Gheorghe Pintilie de a înființa o școală de ofițeri în cadrul DGSS specializați în munca de informații în penitenciare. Prima promoție a acestei școli (mai 1950) avea să fie încadrată în Serviciul Inspecției al DGP, care a distribuit pe marea majoritate la Birourile Inspecției ale penitenciarelor. Ofițerii care absolviseră această școală cu gradul de sublocotenent fuseseră recrutați din școlile DGM. Cât timp a ocupat funcția de inspector-șef al Serviciului Inspecției, acest serviciu nu a avut un regulament de organizare și funcționare, el ghidându-se după indicațiile DGSS, prin ministrul adjunct Pintilie Gh., adică acelea vizând munca informativă în rândul deținuților. De asemenea, superiorul direct al șefului

1. Odată cu numirea în funcția de director al Poliției Judiciare (sept. 1946), Sepeanu a primit ordin de la directorul general al Polițiilor, Popescu Constantin, potrivit propriilor declarații din dosar, „de a extermina din când în când elemente din cele mai periculoase din domeniul spargerilor și crimelor, lucru pe care poliția judiciară condusă de mine l-a și făcut”: în iarna anului 1947 a primit ordin de la Jianu Marin, Seicu Ion și Voiculescu Erwin de a-l executa pe Hary Feredieru, persoană care îndeplinea diferite funcții în Prefectura Poliției Capitalei, dar și un spărgător renumit în epocă; după reforma monetară din 1947, a primit ordin de la secretarul general al Prefecturii Poliției Capitalei, Mihăileanu Petre (care la rândul-i primise ordin din partea ministrului adjunct al MAI, Avram Bunaciu), de a executa un brutar speculant.
2. În timpul anchetei din 1954, întrebat fiind de către ofițerul anchetator ce artiști și artiste a cunoscut, Sepeanu a declarat că a fost prieten cu Niki Atanasiu, Al. Alexandrescu-Vrancea, Irina Răchiteanu-Șirianu, Sică Alexandrescu, dar și cu Radu Beligan și soția acestuia, Ninetta Gusti. Pe aceștia din urmă i-a cunoscut la Mangalia în vara anului 1950, declarând despre ei: „fiind oameni foarte sociabili, am râs și am glumit în societatea celor mai sus arătați. Nu am discutat decât ca și cu cei de mai sus, artă și literatură și mai ales teatru. Nu i-am mai văzut din iarna anului 1951-1952, când am fost invitați împreună în casa lui Sică Alexandrescu”.

Serviciului Inspecții era directorul DGSS, Gheorghe Pintilie, și nu colonelul Ion Baci, care era directorul DGP și căruia i se subordona pe linie administrativă.

Angajat civil în MAI în funcția de responsabil organizatoric al Asociației Sportive „Dinamo” (mart. 1951-1 apr. 1952). A fost trecut în rezervă la 1 aprilie 1952. După scoaterea din MAI va lucra timp de o lună la Ministerul Agriculturii, iar până la arestare, la Ministerul Energiei Electrice.

Arestat în 15 martie 1953 și condamnat prin sentința nr. 101 din 16 aprilie 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militare la 8 ani de închisoare, a fost însă grațiat și pus în libertate la 13 noiembrie 1957, după 4 ani și 8 luni de detenție. A adresat nenumărate memorii în încercarea de a demonta înscenarea căreia i-a căzut victimă, fără să realizeze că o reabilitare a sa ar fi compromis însuși partidul, ca inspirator al crimelor petrecute la Pitești, Gherla și Târgu-Ocna, în cursul reeducării. Îl reîntâlnim pentru ultima oară în 1971, când adresa un memoriu lui Bodnăraș, vechiul său comandant din Formațiunile de Luptă Patriotică, solicitându-i o audiență : „Cu toate că cele ce mi s-au întâmplat și mai ales urmările lor au făcut obiectul a nenumărate memorii în care arătam atât nevinovăția mea, cât și reaua-credință a celor care m-au arestat, ele nu au primit nicio rezolvare”¹.

La procesul cadrelor MAI (Tudor Sepeanu, Alexandru Dumitrescu, Gheorghe Sucigan, Constantin Avădanei, Viorel Bărbos, Ion Marina, Mircea Mihai și Augustin Vășcan) responsabile cu reeducarea deținuților politici din Penitenciarele Aiud, Pitești, Gherla și Ocnele Mari, au fost audiați ca martori ai acuzării sau apărării mai multe cadre din aparatul central al sistemului penitenciar. Acestea însă nu au fost puse sub acuzare, deși avuseseră cunoștință sau participaseră în mod direct la procesul reeducării : Coman Stoilescu, Nemeș Iosif, Tomurg Epaminonda, Velian Velianu, Hahamu Avram, Bacheș Ion, Lupșan Ion, Roșianu Alexandru, Cosma Augustin, Baci Ioan, Constantinescu Marin, Iancu Șerban, Zincă Constantin, Paraschiv Radu².

Sepeanu și „fenomenul Pitești”

Despre episodul *reeducării prin tortură* de la Penitenciarele Pitești și Gherla – mai cu seamă –, dar și de la Canal, Târgu-Ocna (ș.a.m.d.), istoriografia românească nu a putut reconstitui un probatoriu științific consistent, complet, bazat pe documente, în privința autorilor morali și *de facto* ai cumplitelui experiment. Informațiile cel mai des utilizate pentru o „reconstituire istorică” au fost îndeobște culese din memorialistica de detenție, din interviuri cu supraviețuitori și din cele câteva documente ale procesului torționarilor publicate de Editura Vremea în 1995 (sub titlul *Memorialul Ororii. Documente ale procesului reeducării din închisorile Pitești, Gherla*). Cu

1. Marius Oprea, *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente. 1949-1989*, Editura Polirom, Iași, 2002, pp. 566-567.
2. Vezi pe larg despre procesele reeducării în studiul istoricului Mircea Stănescu, „Procesele reeducării (1952-1960)”, apărut în volumul editat de Fundația Culturală „Memoria”, filiala Argeș : *Procesele reeducării. Statul și dreptul, instrumente de represiune ale dictaturii comuniste* (editor coordonator Ilie Popa), Editura Fundației Culturale „Memoria”, Pitești, 2008, pp. 119-198.

toate acestea, din puținele surse, *Raportul comisiei prezidențiale pentru analiza dictaturii comuniste în România* l-a plasat pe Tudor Sepeanu în fruntea listei celor care au instrumentat acțiunea criminală din penitenciarele menționate: „Panutișa Bodnarenko, Marin Jianu, Alexandru Nicolschi, precum și cei trei șefi ai *Biroului (Serviciului – n.n.) Inspecții din Direcția Penitenciarelor, Lagărelor și Unităților de Muncă (Direcția Generală a Penitenciarelor – n.n.)*, Iosif Nemeș, Tudor Sepeanu și Ioan Baci”¹.

În dosarul de anchetă pe care se bazează această fișă, Tudor Sepeanu mărturisise că a preluat conducerea Serviciului Inspecții de la Iosif Nemeș, precum și frăiele autodemascării de la Pitești:

Pentru aceasta m-am deplasat la Pitești unde după ce am vorbit cu Dl. Cpt. Dumitrescu (Alexandru Dumitrescu²) și i-am dat a înțelege cam care este conținutul muncii noastre, acesta m-a pus în legătură cu informatorul său (Eugen Țurcanu – n.n.) care mi-a explicat foarte detaliat cum procedează ei pentru a obține auto-demascările celor pe care îi vizau, astfel: se introducea într-o celulă unde se aflau un număr de 3-4 studenți care își făcuseră auto-demascările, unul din cei care oscilau, și apoi după ce la început îl lăsa să creadă că și ei urăsc regimul, acesta făcându-le și el la rândul lor o serie de mărturisiri pe care nu le făcuse la anchete, începeau să-l prelucereze pe linia reabilitării și a auto-demascării, în cazul când acesta accepta, se cerea la raport și își făcea declarație de auto-demascare, în cazul când acesta refuza să mai recunoască cele declarate de el în fața lor (celorlalți legionari din celulă) ei îl sileau și chiar câteodată foloseau forța (bătaia). Odată auto-demascarea făcută, el (legionarul) era pus la încercarea a doua, aceia de a convinge și el pe altul să facă aceasta, lucru pe care aceștia („acum compromiși”) îl acceptau, iar apoi se înregimentau din ce în ce mai mult deoarece era silit la acestea chiar de către cei rămași credincioși legionari, care îi considerau, trădători. În acest fel am găsit eu lucrurile când am făcut primul meu control la Pitești, tabăra celor care vroiau să se reabiliteze fiind încă foarte mică. După ce am dezbătut cele relatate mai sus, am luat următoarea hotărâre: a) vom continua a duce și întreține această acțiune de rupere și aceasta în modul cum se dusesse până atunci; b) vom încerca introducerea (fără știrea vreuneia din părți) a unui informator în rândul funcționarilor fanatici, pentru a putea cunoaște manevrele pe care aceștia le vor face, în fața acestei acțiuni, pe de-o parte, și pentru a-i demoraliza mai târziu prin demascarea însăși a informatorului nostru, pe care-l propuneau în persoana legionarului Oprișan, fost șef al mișcării studenților legionari (Constantin Oprișan – fost șef al Frățiilor de Cruce pe țară în perioada noiembrie 1946-1948; a fost una dintre victimele preferate de către Eugen Țurcanu în morișca reeducărilor; a murit pe 26 iulie 1959 în Penitenciarul Jilava din cauza tuberculozei – n.n.) (ff. 55-57).

1. *Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste în România – Raport final*, p. 233, http://www.presidency.ro/static/ordine/RAPORT_FINAL_CPADCR.pdf, accesat la data de 29 aprilie 2008.
2. Născut la 21 iunie 1914, com. Drăgotești, jud. Dolj. Director al Penitenciarului Pitești între 1949 și 1951. Cât a fost director la Pitești a participat la programul de reeducare prin tortură alături de Iosif Nemeș, Tudor Sepeanu, Ludovic Czeller. În iunie 1952 a fost arestat, anchetat și condamnat la 7 ani de închisoare prin sentința nr. 101/16.04.1957. S-a spus că ar fi fost deținut în Penitenciarul Văcărești, dar au circulat și versiuni conform cărora în 1954 s-ar fi aflat în stare de libertate.

DGSS era informată constant de către Nemeș și Sepeanu în legătură cu aceste acțiuni de *reeducare*, Sepeanu declarând : „În urma acestei acțiuni, DGSS a apreciat că ea a dat rezultate foarte bune și D. 1 (Direcția I din DGSS – n.n.) ne-a cerut continuarea ei, lucru care s-a făcut până la plecarea mea din DGP”. În același dosar de anchetă, Sepeanu a făcut referiri și la acțiunea de reeducare de la Gherla, Târgu-Ocna, Canal, detaliind în același timp și despre activitatea birourilor de inspecții din Penitenciarele Târgșor, Făgăraș, Jilava, Văcărești, Aiud, Arad, Galați, Sibiu, Timișoara etc.

În ceea ce privește bătaia propriu-zisă din penitenciarele *reeducării*, Sepeanu declara :

Bătaia între deținuții din penitenciare a fost o chestiune pe care eu am preluat-o odată cu munca Serviciului Inspecții, ea datând (bătaia – n.n.) încă de pe timpul când conducea acest serviciu Dl. Nemeș Iosif. Eu am continuat și am dezvoltat această metodă fără a raporta organului meu superior acest lucru (probabil că Sepeanu se referă la colonelul Ion Baci, șeful DGP, pentru că altfel, șefului Securității îi raporta permanent – n.n.) (...). Am admis a se întrebuița și bătaia pentru cazuri extreme, după cum am arătat mai sus, în scopul de a obține informațiile necesare (f. 72).

Grade succesive : locotenent-colonel (?) ; colonel (?) .

SFETEA ELLA, maior.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : medic.

Activitatea profesională : șefa Serviciului Sanitar din DGPCM (1957).

SIMION ION, colonel.

Activitatea profesională : șeful Serviciului Cadre și Învățământ din DGP (aug.-sept. 1989, ian. 1990) ; șeful Serviciului Cadre din DGP, MJ (9 ian. 1991).

SIMIONESCU ANGHEL, căpitan.

Activitatea profesională : comandant al Școlii de Ofițeri MAI cu durata de un an de la Jilava (1951-1953).

SLOBODA IOAN, locotenent-colonel, d.p. nr. 1887 (n. 15 dec. 1917, com. Pădureni, jud. Timiș).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1933 și PCdR din 1936.

Studii civile : cinci clase la școala din comuna natală (1929).

Stagiul militar : militar în termen la marină, Constanța și București (1939-1940). A dezertat în toamna anului 1940.

Activitatea profesională : din 1930 până în 1933 a lucrat consecutiv ca băiat de prăvălie, ajutor de birjar și salahor. În 1933 s-a angajat muncitor textilist la Fabrica

Textilă Industria Sârmei, TLSA, Timișoara, unde a intrat într-o celulă UTC și în care va fi ales într-un comitet de acțiune pentru pregătirea unei greve. Un an mai târziu va fi arestat de Siguranța din Timișoara pentru împrăștierea unor manifeste ilegale. A fost condamnat de Consiliul de Război din Timișoara la 2 ani și 2 luni de închisoare¹. După eliberare (1936) s-a mutat în București și s-a angajat la Fabrica Textilă „Luster”. Tot în același an a luat parte la o demonstrație în urma căreia a fost arestat și depus la Închisoarea Văcărești. Eliberat la 6 septembrie 1936, se va întoarce la Timișoara și va primi sarcina de responsabil cu tineretul în Comitetul Local de Partid Timișoara. În decembrie 1936 a vrut să plece în Spania. Nu a avut însă legăturile necesare în străinătate, astfel că la Viena va fi arestat și expulzat în România *via* Cehoslovacia și Ungaria. Revine la Fabrica „Luster” din București și participă la campania electorală pentru alegerile din 1938. După dictatul de la Viena a dezertat și a fugit, cu aprobarea partidului, în Ardealul de Nord, la Cluj, iar în 1941 la Budapesta. Aici a lucrat pentru o scurtă perioadă de timp la o fabrică de textile. A participat la diferite ședințe organizate în afara orașului, de către muncitori și social-democrați, până la 4 aprilie 1944, când a fost arestat de Siguranța maghiară. A fost anchetat și bătut 22 de zile și trimis ulterior în lagărul de la Nagykanizsa/Nagykavizsa. În decembrie 1944, lagărul a fost eliberat de armata sovietică, iar Sloboda va rămâne la Nagykanizsa, unde va pune bazele unei organizații a Partidului Comunist Maghiar. După ce va reveni pentru o scurtă perioadă la Budapesta, va fi numit, de către CC al PC Maghiar, în funcția de secretar al organizației de partid din Nagykanizsa. În iunie 1945 se va întoarce, cu aprobarea CC al PC Maghiar, în România, unde va activa ca instructor al Organizației Județene de Partid Timiș (iun. 1945-mart. 1947); lucrător de cadre la Direcția Cadre a CC al PCR (12 mart. 1947-6 iul. 1949); ofițer în DGSP/DGSS (31 iul. 1949-20 mart. 1952); locțiitor al directorului general al DGPCUM (1 apr.-1 oct. 1952). La desființarea DGPCUM a fost numit în funcția de șef al DLCM/DPLC (1 oct. 1952-nov. 1955). În data de 11 aug. 1953, a avut loc o ședință la sediul MAI privind darea de seamă a DLCM². Conducerea DLCM a fost „pusă la zid” și supusă unui tir de întrebări care au vizat: nerealizarea planului de producție, evadarea a 40 de deținuți, condițiile de cazare ale cadrelor, folosirea deținuților de la Canal la diverse munci, bătaia deținuților ș.a.m.d.

✓ Ioan Sloboda, răspunde punctual întrebărilor declarând: „Au fost unele directive din partea ministerului care au produs confuzii. De exemplu: desființarea și înființarea de colonii. A fost o mare greutate în retragerea efectivelor și apoi trimiterea lor la aceeași unitate. (...) avem 4.400 de deținuți inapți pentru muncă. Din cei apți au fost folosiți toți la muncă (...)”.

Lt.-col. Koller Ștefan, făcându-și autocritica, declara: „nu am putut respecta planurile de muncă întocmite la începutul anului. Putem afirma că a fost o perioadă de organizare și reorganizare; s-au desființat și înființat o serie de unități care ne-au răpit un timp

1. A executat pedeapsa la Penitenciarul Timișoara.

2. Au participat ministrul Pavel Ștefan, miniștrii adjuncți Mihail Burcă și Gheorghe Stan, consilierul sovietic Randovschi, șeful DLCM – Ioan Sloboda, adjuncții șefului DLCM: Ștefan Koller, Ilie Bădică, Coman Stoilescu și locțiitorul politic, Arimia Vasile. Procesul-verbal (fără darea de seamă a conducerii DLCM) al acestei ședințe se află în d.p. nr. 1887.

prețios (...). S-a ridicat problema alimentației. Aceasta a fost o preocupare principală, deoarece trimestrul II a fost o perioadă grea de aprovizionare. Foarte multe unități nu au dat altă mâncare decât arpacaș. Problema aprovizionării a fost generală. La Salcia cadrele mănâncă mai prost decât deținuții. Cadrele spun că să li se dea mâncare din cazanul deținuților. Există o gospodărire proastă în general. În urma măsurilor luate au fost scoși deținuții de la popotă. Nu se găsesc cadre corespunzătoare. Am luat măsuri ca să se ridice caloriile la 4.200 zilnic (...). Cazul de la Salcia a fost discutat de toate cadrele. Noi nu am știut de faptele pe care le-au făcut respectivii. Am fost chemat la Procuratură și anchetat pentru problema că am dat alarma și deținuții au fost ținuti pe vine afară. Acest lucru și pe mine m-a frământat, deoarece a fost reglementar. În urma ordinului ministrului¹ privitor la încetarea bățăilor, au fost discuții și chiar manifestări în sensul că niciun caporal nu ar mai rămâne întrucât fiecare a bătut”.

Ministrul Pavel Ștefan: „Ordinul nu se referea la bățiile din trecut, ci la încetarea bățăilor pe viitor”.

Lt.-col. Koller Ștefan: „S-au întâmplat unele anchete când au fost trași la răspundere pentru bățiile din trecut. Personal nu am bătut niciodată. Sunt de acord cu ordinul tov. Ministru în acest sens”.

Ministrul Pavel Ștefan: „Noi nu tragem la răspundere pentru ce au făcut în trecut, ci pentru că au călcat ordinul (...). Ești dator să te interesezi de starea sanitară, de disciplină, de hrană. Ești locțiitorul Directorului. Ai făcut acest lucru? Sigur că te-a chemat la Procuratură, deoarece în perioada crimelor ai fost prezent”.

Lt.-col. Koller Ștefan: „Când am fost nu era această situație. De bății nu am fost pus în cunoștință. A fost un singur caz când s-a dat o palmă. Medicul a constatat că pe fața unui cadavru se vedeau urme de bătaie”.

Ministrul adjunct Stan Gheorghe: „(...) Nu sunt de acord cu cele spuse că la Salcia nu este de mâncare sau că nu este bună. Există posibilități pentru a fi mâncare suficientă și de calitate. Dacă nu se îngrijește, este altceva. Părerea mea – în urma măsurilor juste luate de conducerea ministerului – este că s-a trecut la o altă extremă. Deținuții spuneau că ordinul este ca să nu se mai muncească și să nu se mai bată. Deținuții sunt grași și frumoși.

O notă-raport a DLCM și DIP din 29 octombrie 1953 adresată ministrului Afacerilor Interne semnala problemele cu care se confruntau cele două instituții în acel an, în ceea ce privește deținuții internați fără forme legale :

În formațiunile Direcțiilor Penitenciare și Lagăre și Colonii de Muncă există internați DGSS și DGM care au fost depuși fără forme la data internării lor. Astfel există în Lagăre și Colonii de Muncă 1.065 internați DGSS care nu au dosare de internare. Alteori chiar dacă au dosar nu au trecut în el toate datele necesare (motivul internării, date de stare civilă etc.). Se trimit decizii de internare în care nu se trec datele de stare de civilă sau să se indice și alte porecle sau nume (...) la eliberări de internați DGSS și DGM se pot crea confuzii primejdioase, eliberându-se un internat în locul altuia din cauza lipsei dosarului sau a datelor insuficiente de stare civilă de dosar sau decizie. Propunem :
 – a se da ordin organelor DGSS și DGM ca în viitor să nu execute internări în Penitenciare și Lagăre decât numai cu respectarea strictă a formelor de internare, adică dosar complet în care să existe copie după decizia de internare ;

1. Ordinul strict secret nr. 005163 din 6 februarie 1953, semnat de ministrul Afacerilor Interne, general-maior Pavel Ștefan. Prin acest ordin se interzicea, pe viitor, folosirea bății și loviri deținuților din penitenciarele și coloniile de muncă.

deasemeni să se intervină la Procuratura Generală a RPR și Ministerul Justiției, pentru ca mandatele de prevenție și condamnare să cuprindă motivul condamnării, arătat după specificul faptei săvârșite, nu în general și nici indicându-se o serie de articole din diverse legi, deoarece acest procedeu desorientează organele Penitenciare și DLCM, în munca lor.

În problema eliberărilor din Penitenciare și Lagăre și Colonii a deținuților și internaților contrarevoluționari cu pedepsele expirate, pentru a se evita în viitor deținerea fără forme legale, cauzate de faptul că DGSS nu trimit comunicările de eliberare la expirarea pedepselor, propunem :

deținuții și internații contrarevoluționari, precum și internații DGM cu caracterizările trimise DGSS și DGM pentru care nu s-a primit comunicarea de eliberare să fie eliberați la data expirării pedepsei, fără alte forme, prin Regiunea de Securitate respectivă în care se află Penitenciarul sau Colonia.

În acest fel :

- se va înlătura deținerea ilegală la cei cu pedepse expirate ;
- se vor elimina cheltuielile efectuate cu aducerea lor la Văcărești (pentru cei pentru care s-au primit dispozițiuni de eliberare), deoarece eliberarea prin Văcărești se face fără ca organele de Securitate sau ale Miliției să ia parte, rămânând doar ca o formalitate costisitoare și inutilă¹.

A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1955 prin Ordinul MAI nr. 5060.

Grade succesive : maior (1949) ; locotenent-colonel (1952).

Decorații : medalia „Steaua RPR”, clasa a IV-a (1948) ; medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1949) ; medalia „A 5-a aniversare a RPR” (1953) ; medalia jubiliară „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1954).

SOARE NICOLAE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : șef al Biroului IV din Serviciul Cadre al DGPCM (mai 1960, nov. 1963) ; șeful Biroului/Secției Evidență din Serviciul Cadre al DGPCM (9 nov. 1965, iul. 1967, feb. 1968) ; ofițer specialist I pentru evidența cadrelor în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (iul. 1973, 9 ian. 1975).

SOBEC VALERIAN, căpitan.

Activitatea profesională : șeful Secției/Serviciului Cadre din DIP, UM 0618, București (22 apr., 6 mai, 31 aug. 1954) ; șeful Comisiei pentru Regiunile Craiova și Pitești din DPLC (4 iul. 1955).

SOCACIU DAVID TRAIAN, locotenent-colonel, d.p. nr. 4432 (n. 24 ian. 1925, satul Bonț, com. Fizeșul Gherlei, jud. Cluj).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; responsabil cu agitația și propaganda în organizația de

1. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 118/24 : „Diverse lucrări 1950-1958”, ff. 11-12. Notă-raport nr. 0220915 din 29 octombrie 1953. Documentul poartă mențiunea „secret” și este semnat de șeful DIP, colonelul Ioan Baci, și șeful DLCM, locotenent-colonelul Sloboda Ioan.

partid din comuna natală (1947); secretar al organizației de bază PMR din Școala de Sergenți Politici de la Jilava (1952); secretar al Organizației de Bază PMR din Colonia de Muncă Onești/formațiunea 0665 (1953); secretar al Organizației de Bază PCR din Penitenciarul Gherla (1970); secretar al Organizației de Partid din Penitenciarul Cluj (1964-1967 și 1973-1977).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1932-1939); Liceul nr. 1 „Ady Șincai” din Cluj (1962-1966).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție Jandarmi Oradea (ian.-mai 1948), Batalionul 3 Jandarmi/Securitate Iași (mai 1948-ian. 1949) și postul de Miliție al comunei Cosmești din Comandamentul de Miliție Vaslui (ian. 1949-ian. 1950).

Studii militare: Școala de Gardieni Jilava (apr.-mai 1950); Școala de Sergenți Politici de la Jilava (oct. 1951-apr. 1952); curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil Penitenciare, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (15 sept. 1961-20 aug. 1962).

Studii politice: curs scurt de agitatori la Școala de Agitatori din DGM (iul.-aug. 1951); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Regional Cluj al PMR (1956-1958).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (1939-1948 și ian.-1 apr. 1950); gardian pentru pază la Penitenciarul Sighet Principal (mai-sept. 1950) și la Penitenciarul Gherla (oct. 1950-oct. 1951); ajutor al șefului Secției Chestiuni Statutare din Direcția Politică a DGPCUM (1 apr.-15 nov. 1952); comandant pentru pază la Colonia de Muncă Borzești/formațiunea 680 (15 nov. 1952-1 iun. 1953); șef al Biroului Cadre (1 iun. 1953-1 mart. 1954) și inspector prim de cadre la Colonia de Muncă Onești/formațiunea 0665 (1 mart.-1 iun. 1954); inspector prim de cadre (1 iun. 1954-1 aug. 1955) și șef al unei grupe cadre la Colonia de Muncă Poarta Albă/formațiunea 0893 (1 aug. 1955-1 iul. 1956); comandant la Penitenciarul Cluj Minori (1 iul. 1956-1 iun. 1958). După desființarea Penitenciarului Cluj Minori, a fost numit comandant la Punctul de primire minori Dej (1 iun. 1958-1 iun. 1960). În vara anului 1960, Punctul de primire minori Dej a fost desființat, iar Socaciu a fost mutat în funcția de ofițer de serviciu la Penitenciarul Cluj Tribunal (1 iun. 1960-1 aug. 1967). Pentru „rezultate bune obținute în muncă” în data de 22 august 1961 a fost recompensat de către comandantul Penitenciarului Cluj Tribunal, căpitanul Gyurcsány Ervin, cu „un tablou pictat în ulei”; ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Gherla (1 aug. 1967-1 nov. 1971); inspector principal și ofițer operativ principal cu pregătirea politico-ideologică, militară și de specialitate la Penitenciarul Cluj (1 nov. 1971-15 iun. 1977). A fost trecut în rezervă la 15 iunie 1977 prin Ordinul MI nr. II/2048.

Grade succesive: gardian (apr. 1950); milițian (iul. 1951); sublocotenent (apr. 1952); locotenent (apr. 1954); locotenent-major (apr. 1957); căpitan (mai 1960); maior (aug. 1967); locotenent-colonel (iun. 1977).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1971) și clasa I (1976).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru neexecutarea unui ordin referitor la verificarea unor cadre din subordine (1960).

SOCACIU SEVER, maior.

Activitatea profesională : șeful Secției Învățământ (23 dec. 1953) și comandant la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 (21 mai 1954) ; inspector de cadre în Serviciul Cadre al DPLC (29 sept. 1954).

SOVEJA STELA, locotenent-major.

Activitatea profesională : șef Birou I în Serviciul Cadre din DLCM (23 ian.-iul. 1953) ; șef al Biroului 1 în Serviciul Cadre din DGPCM (1956).

SPIRESCU GHEORGHE PAVEL, colonel, d.p. nr. 3633 (n. 12 iul. 1917, mun. București ; d. 1999).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : contabil.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947 ; membru ARLUS din 1945.

Studii civile : patru clase la Școala nr. 24 și trei clase la Școala „Progresul” din București (1924-1929) ; Școala Inferioară de Comerț nr. 4 și Școala Comercială Superioară de Băieți „Carol I” din București (sept. 1929-iun. 1936) ; Academia Comercială din București, neterminată (1946-1948).

Stagiul militar : Regimentul 6 „Mihai Viteazul” București, Regimentul 17 Infanterie-Marină și Regimentul 33 Dorobanți (1938-25 august 1944). Pe front s-a încadrat voluntar într-un Batalion de Asalt în cadrul căruia a îndeplinit funcția de comandant de grupă. Pentru eroismul său din prima linie a fost decorat cu medaliile „Coroana României”, clasa a V-a și „Steaua României”, clasa I.

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri de Rezervă nr. 1 din Ploiești (1938-sept. 1939).

Studii politice : Școala Medie PMR de Marxism-Leninism, București (1948) ; Universitatea Serală de Marxism-Leninism din MAI București (1951-1953).

Activitatea profesională : practicant la Drogheria „Sfântul Anton” (sept. 1931-ian. 1932) ; funcționar la „N. Taseli” (dec. 1932-mart. 1933) ; contabil la Firma „Petre D. Mihalache” (sept. 1936-oct. 1937). La 25 august 1944 a fost luat prizonier de sovietici și dus în lagărul 74/1 Mânăstârca-Oranki, lângă Gorki. În aprilie 1945 s-a înrolat voluntar în Divizia „Horia, Cloșca și Crișan”, iar sfârșitul războiului l-a prins în orașul Kotovski în rezerva Frontului II Ucrainean, unde se ocupa cu instrucția foștilor prizonieri. Întors în țară cu Regimentul 6 Voluntari (1 aug. 1945) va fi demobilizat, în octombrie 1945, și încadrat referent la Secția a II-a, devenită ulterior Direcția a II-a, în Serviciul Special de Informații pendinte de Președinția Consiliului de Miniștri¹ (oct. 1945-1948) ; funcționar la Comisia de Stat a Planificării (1948-2 iul. 1949). La înființarea Miliției a fost trimis de PMR în DGM și numit locțiitor

1. Un activist al CC al PCR a selecționat 60 de militari din această divizie și i-a încadrat în SSI. În SSI, Spirescu Pavel a lucrat sub numele conspirativ „Scorțaru Pavel”. Chiar și la un an de la plecarea din SSI, va primi soldă pentru munca prestată.

de șef (2 iul. 1949-iun. 1950) și șef al Serviciului Central al Controlului Străinilor din Direcția Controlul Străinilor și Pașapoartelor a DGM (iun. 1950-1 ian. 1953). În urma reorganizării Direcției Controlului Străinilor și Pașapoartelor a fost transferat la Serviciul Producție din DLCM (1 ian.-1 mart. 1953); șef al Serviciului Evidență Deținuți din DLCM/DPLC/DGPCM/DGP (1 mart. 1953-1969). Într-o fișă de cadre întocmită de Direcția Cadre din MAI, Spirescu este descris astfel: „un tovarăș lipsit de vicii, duce o viață ordonată și corectă, este pasionat după muzică clasică (...) uneori fiind stăpânit de nervozitate, de multe ori se bălbaie sau vorbește repede de nici nu se mai înțelege ce spune”¹.

Grade succesive: plutonier (1939); sublocotenent (r) (1940); locotenent (27 iun. 1949); locotenent-major (30 dec. 1949); căpitan (1950); maior (1954); locotenent-colonel (1958); colonel (1964).

Decorații: medalia „Coroana României”, clasa a V-a (1941); medalia „Steaua României”, clasa I (1941); medalia sovietică „Victoria” (1945); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia jubiliară „10 ani de la înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române” (1954); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii de stat” (1959); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei” (1964); „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste” (1964); Ordinul „Steaua RSR”, clasa a V-a (1967).

Pedepse: 12 zile de arest la garnizoană pentru neglijență în muncă pentru nerespectarea Ordinului Ministrului Afacerilor Interne privind eliberarea unor deținuți (1954); „muștrare scrisă” pentru neglijență în organizarea muncii (1956); „muștrare scrisă” pentru neraportarea la timp a unui eveniment (1961); zece zile de arest la garnizoană, deoarece nu a verificat suficient unele documente, din această cauză fiind eliberat un deținut în locul altuia (1962).

STANCIU DUMITRU ILIE, locotenent-colonel, d.p. nr. 4449 (n. 8 iul. 1926, com. Băloasa/Găvănești/Baldovinești, jud. Olt).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTM din 1949 și PMR din 1954.

Studii civile: patru clase în comuna natală (1933-1938); clasele V-VII la Școala Generală nr. 4 din Turnu Severin (1956); Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București (1960).

Stagiul militar: Batalionul de Transmisiuni al Diviziei „Tudor Vladimirescu” din București (1948-1950).

Studii militare: Școala de Sanitari de la Târgoviște (1949); Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 (15 mai 1953-1 iun. 1954); curs de perfecționare la Școala de Ofițeri MAI Jilava (12 ian.-2 apr. 1958).

1. Documentul este datat 16 iulie 1963 și poartă semnăturile locotenentului de Securitate Bocșe Iosif și a căpitanului de Securitate Buican Ștefan.

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la un văr de-al său, Ion Stanciu Vasile, din comuna natală (1938-1944). Acest văr a fost categorisit la sfârșitul anilor '40 chiabur și a făcut și câteva luni de închisoare pentru nepredarea la timp a cotelor ; vânzător ambulant de ziare, covrigi și gogoși în București și agricultor în gospodăria părintească (1944-1948) ; casier la Cinematograful „Tribunalul Poporului” din Caracal (1 nov. 1950-1951) ; director al Cinematografului „Olga Bancic” din Caracal (1951-1952) ; director al Cinematografului „Maxim Gorki” din Craiova (1952-9 mai 1953) ; inspector la Serviciul Evidență din DLCM (1 iun.-1 nov. 1954) ; referent administrativ la Serviciul Secretariat al DPLC (1 nov. 1954-1 mart. 1956) ; inspector principal de pază la Serviciul Pază și Regim din DPLC (1 mart.-1 iul. 1956) ; ofițer prim de serviciu operativ la Penitenciarul Turnu Severin (1 iul. 1956-1 sept. 1957) și la Penitenciarul Jilava (1 sept. 1957-1 febr. 1960) ; profesor la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1 febr.-1 nov. 1960). După desființarea acestei școli militare, Stanciu a fost numit în funcția de inspector principal și instructor la Serviciul Pază și Regim din DGPCM (1 nov. 1960-5 febr. 1964). În 1963 a fost menținut în grad un an pentru lipsuri în muncă și abateri de la conduita militară. În foaia de notare din 1963 întocmită pe numele lui Stanciu Ilie se menționa : „În repetate rânduri a avut o comportare nedemnă comițând abateri grave. În luna iulie 1962 a dat naștere la un scandal între el și organele de miliție în parcul Herăstrău, ca urmare a acestei abateri a fost pedepsit cu 10 zile de arest la garnizoană. În luna mai 1963 fiind în control la penitenciarul Dumbrăveni a acostat și bruscat o femeie pretinzându-i să aibă relații intime cu ea. Fiind tras la răspundere nu a fost sincer, încercând să ducă în eroare conducerea serviciului”¹ ; ofițer de control III (5 febr. 1964-1 apr. 1968) și șef al Biroului Documente Secrete (BDS) din Serviciul Secretariat al DGP (1 apr. 1968-1 oct. 1969) ; ofițer de serviciu pe aparatul central al DGP (1 oct. 1969-1 aug. 1972) ; instructor III și IV la Serviciul Pază și Regim/Compartimentul Pază și Regim din Direcția Pază și Regim, DGP (1 aug. 1972-1 aug. 1977) ; comandant al Secției Deținere din Penitenciarul Jilava (1 aug. 1977-1 mai 1978) ; instructor I în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 mai 1978-1981).

Grade succesive : sublocotenent (1954) ; locotenent (1956) ; locotenent-major (1959) ; căpitan (1964) ; maior (1970) ; locotenent-colonel (1976).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1965) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1969) și (1974).

Pedepse : două zile de arest la domiciliu pentru superficialitate și lipsă de răspundere în muncă (1955) ; două zile de arest la domiciliu pentru că nu a luat măsuri în vederea rezolvării unor sarcini (1957) ; a fost menținut un an în grad pentru lipsuri în muncă și abateri de la conduita de ofițer. Aflat în afara serviciului în parcul Herăstrău, Stanciu a încercat să legitimizeze un bărbat și o femeie care intenționau să întrețină raporturi sexuale (1963) ; „muștrare” pentru neglijență în întocmirea sarcinilor de codificare (1965) ; „muștrare severă prin ordin” pentru încălcarea instrucțiunilor de codificare (1966).

1. Foaie de notare pentru perioada 1 ianuarie 1962-1 august 1963. Documentul este semnat de șeful Serviciului Pază și Regim din DGP, maiorul Guranda Mihai.

STANCIU MARIA NICOLAE, colonel.

Activitatea profesională: șeful Serviciului Cadre din DLCD/DPLC/DGPCM (1954-1963).

STATE PETRE NICOLAE, general-maior, f.e. (n. 26 mart. 1928, com. Godeni, jud. Argeș; d. 1977).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946; deputat în Consiliul Popular al municipiului București¹; membru în Comitetul Municipal București al PCR²; membru supleant al CC al PCR (12 aug. 1969-28 nov. 1974).

Studii civile: Facultatea de Drept, Universitatea din București și Academia de Științe Economice.

Studii militare: Școala de Ofițeri MAI (1950).

Studii politice: Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1960).

Activitatea profesională: șef de birou în Direcția Generală Politică din MAI (1 nov. 1950-1 ian. 1953); șef de Serviciu în Direcția Cadre a MAI (1 ian. 1953-30 mart. 1956); șeful Serviciului Cadre din DGM (30 mart. 1956-1 mai 1958); șef de serviciu operativ în DGM (1 mai 1958-1 ian. 1962); șeful Direcției Juridice din DGM (1 ian. 1962-26 mai 1966); șeful Inspectoratului de Miliție al municipiului București și adjunct al șefului IGM (20 febr. 1968-28 aug. 1969); adjunct al ministrului Afacerilor Interne și șef al IGM (28 aug. 1969-16 dec. 1972); director al DGPCM/DGP (1 iun. 1966-1 ian. 1968 și 1 ian. 1973-1 aug. 1974).

Într-o notă-raport „secretă” adresată primului adjunct al ministrului Afacerilor Interne, general-locotenent Negrea Vasile, colonelul State Nicolae (șeful DGPCM) descria sinuciderea tânărului deținut politic Antal Andrei la Penitenciarul Oradea (funcția de comandant al Penitenciarului Oradea era deținută la acea dată de locotenent-colonelul Marinescu Gh. Constantin). Antal fusese chemat în instanță în 29 martie 1967, deoarece în 5 decembrie 1966 a cântat „cântece naționalist-șovine” în timp ce se deplasa cu mașina de la Baia Mare spre Baia Sprie.

Ofițerii de justiție ai Tribunalului Militar Cluj, deplasați pentru judecarea acestui caz la Oradea, au dispus arestarea și condamnarea lui Antal la 5 ani de închisoare corecțională. La câteva ore după sosirea în Penitenciarul Oradea, Antal s-a sinucis.

Deținutul Antal Andrei, născut la 11 aprilie 1939 în comuna Bogdana, raionul Cehul Silvaniei, regiunea Maramureș, de profesie muncitor, naționalitate maghiară, a fost condamnat la 5 ani de închisoare corecțională pentru uneltire contra ordinii sociale (art. 209 c.p. manifestări naționalist-șovine). În ziua de 29.03.1967 deținutul susmenționat a fost condamnat și arestat de către Tribunalul Militar Cluj în deplasarea la Oradea și depus în aceeași zi la orele 11.00 în penitenciarul din localitate. După

1. „Informația Bucureștiului”, 6 martie 1969.

2. *Ibidem*, 23 decembrie 1968.

încarcerare, deţinutul a fost izolat singur într-o cameră conform prevederilor regulamentare, iar supravegherea asigurându-se de către plut. Radu Ion, care avea în primire un număr de 18 camere de deţinere. În timp ce subofiţerul executa serviciul de supraveghere în mod regulamentar, a descoperit la orele 16.20 pe deţinutul în cauză sinucis prin strangulare cu cureaua de la pantaloni prinsă de calorifer. A fost chemat imediat medicul legist ce se găsea în acel moment în unitate fiind angajat al penitenciarului cu ½ normă, constatând că sinuciderea s-a produs cu circa 2 minute mai înainte de sesizarea cazului. Producerea acestui eveniment a fost posibilă datorită faptului că de la încarcerare şi până la sinucidere a durat numai 5 ore şi 20 de minute, timp în care intenţiile deţinutului nu puteau fi cunoscute de către cadrele penitenciarului şi nici instanţa de judecată nu a semnalat nimic deosebit asupra comportării acestuia¹.

Din fişa matricolă penală a deţinutului CSS Antal Andrei, identificată în Arhiva ANP, aflăm că, în momentul arestării sale, Antal era miner la Trustul de Construcţii Montaj Baia Sprie, nu era membru de partid şi avea doi băieţi.

Într-o altă notă-raport adresată de data aceasta adjunctului ministrului Afacerilor Interne, colonel Stoica Constantin, colonelul State Nicolae cerea lămuriri în vederea soluţionării unei cereri a Departamentului Cultelor, care solicita clemenţă pentru deţinutii evrei aflaţi în penitenciarele şi coloniile de muncă ale RPR :

Departamentul Cultelor de pe lângă Consiliul de Miniştri s-a adresat Ministerului Afacerilor Interne, solicitând clemenţă pentru deţinutii evrei care ispăşesc diferite pedepse, să li se comunice, dacă este posibil, numărul deţinuţilor evrei şi, după liberarea din închisori, să emigreze în statul Izrael. În prezent, în locurile de deţinere se găsesc 246 deţinutii de naţionalitate evreiască, condamnaţi pe diferite termene, variind între 1 şi 25 ani. Din aceştia, 17 sunt condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului şi 227 pentru infracţiuni de drept comun. Din aceştia, deţinutii care sunt apţi de muncă sunt folosiţi în diferite activităţi şi beneficiază de condiţional, conform Decr. 720/956, de asemenea de toate drepturile prevăzute de regulamente. Personal, opinez ca aceştia să-şi ispăşească pedepsele pentru care au fost condamnaţi în baza legilor statului şi să nu se comunice numărul lor Federaţiei Comunităţii Evreieşti, Rabinului-şef.

În ceea ce priveşte posibilitatea să emigreze în Izrael, după eliberarea lor din închisori, apreciez că este cazul să hotărască conducerea Ministerului Afacerilor Interne².

A fost adjunct al ministrului Aprovizionării Tehnico-materiale şi Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe şi director general al Direcţiei Generale a Rezervelor de Stat³ (13 mart. 1975-28 mai 1976).

1. Notă-raport nr. 200 din 30 martie 1967 referitoare la sinuciderea deţinutului Antal Andrei din Penitenciarul Oradea, AANP, fond Pază şi Regim, dosar nr. 26/1967, „Note-raport la conducerea MAI pt. Direcţia pază şi regim”, ff. 294-295.
2. Notă-raport nr. 255 din 06.05.1967. AANP, fond Secretariat, dosar nr. 24/1967, f. 83.
3. Direcţia Generală a Rezervelor de Stat de pe lângă Consiliul de Miniştri a fost înfiinţată la 1 iulie 1956, pe structura fostei Direcţii Generale a Rezervelor de Materiale Industriale, Agricole şi Alimentare (HCM nr. 1558 din 3 august 1956). DGRS avea drept scop constituirea, depozitarea, conservarea şi administrarea produselor şi materialelor din Rezerva de Stat a RPR. Organele DGRS erau compuse dintr-un aparat central (direcţii, servicii, oficiul juridic şi corpul de

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1952) ; căpitan (1953) ; maior (1955) ; locotenent-colonel (1959) ; colonel (1965) ; general-maior (1968).

Decorații : medalia „A 5-a aniversare a RPR” (1952) ; medalia „A X-a aniversare a Armatei RPR” (1953) ; medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1955) ; medalia „40 de ani de la înființarea PCR” (1961) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964) ; medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974) ; Ordinul „Steaua RPR”, clasa a III-a (1954) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965) ; Ordinul „Tudor Vladimirescu”, clasa a V-a (1967) ; Ordinul „Pentru Servicii Deosebite Aduse în Apărarea Orânduirii Sociale și de Stat” (1969) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970).

STĂNESCU ARTEMIZA, angajat civil.

Activitatea profesională : șefa Serviciului Secretariat din Serviciul Reeducări Minori/Serviciul Colonii de Muncă și Educarea Minorilor din MAI (dec. 1952-feb. 1953).

STĂNESCU IRADIAN ION, căpitan, d.p. nr. 3323 (n. 24 mart. 1927, orașul Vălenii de Munte, jud. Prahova ; d. 1998).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : lăcătuș mecanic.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1945 și PCR din 1946.

Studii civile : patru clase primare (1934-1938) și patru clase industriale la Școala de Meserii din Vălenii de Munte (1941-1945).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție nr. 10 Grăniceri Marghita (nov. 1949-febr. 1950).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (febr.-apr. 1950) ; Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București

control) și din unități exterioare (depozite de produse industriale, petrolifere, agricole, mixte ; secții de întreținere și serviciul de custodii). Ulterior, prin HCM nr. 326/1960 și HCM nr. 218/1962, au fost aduse unele modificări cu privire la sarcinile DGRS și regimul rezervelor de stat. De asemenea, în timpul conducerii general colonelului (r) Dumitru Dămăceanu (director general al DGRS între 1961 și 1968), Consiliul de Stat a emis un decret privind organizarea și funcționarea DGRS (Decretul nr. 327 din 29 aprilie 1966). Prin acest act normativ, DGRS era transformată în organ central al administrației de stat (directorul DGRS nu mai putea fi numit prin HCM, ci prin decret al Consiliului de Stat). Nouă ani mai târziu, printr-un alt decret al Consiliului de Stat (Decretul nr. 69 din 4 iunie 1975), se stabilea trecerea DGRS în subordinea Ministerului Aprovizionării Tehnic-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe și se prevedea o nouă organizarea a sa.

(apr.-nov. 1950) ; curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (15 mart.-1 sept. 1960).

Activitatea profesională : lăcătuș mecanic la Atelierele CFR Ploiești, Văleni (oct. 1945-aug. 1947) ; mecanic motoare la Fabrica de Exploatare a Nisipului „Sticloval” din Vălenii de Munte (aug. 1947-nov. 1949)¹ ; loțiitor politic la Penitenciarul Craiova (nov. 1950-apr. 1951) ; instructor politic și șef al Secției Cadre Politice din Direcția Politică a DGPCM (apr. 1951-1 dec. 1952) ; șef Secretariat la Direcția Regională MAI București (1 febr.-iun. 1953). Cu ocazia unificării MAI cu MSS a fost numit în funcția de loțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (iun. 1953-oct. 1954) ; comandant la Penitenciarul Galați (oct. 1954-aug. 1957) ; loțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Pitești (aug. 1957-28 febr. 1963). O fișă de cadre întocmită de Serviciul Cadre din DGPCM, pe numele lui Stănescu Ion, descria abaterile săvârșite de ofițer la Penitenciarul Pitești :

ofițerul a fost chemat în oct. 1962 de primul-secretar al Regiunii PMR Argeș, care i-a atras atenția asupra bețiilor repetate și a împrumuturilor de bani de la cadre, iar în noiembrie 1962 a fost chemat de șeful Regiunii MAI pentru același lucru. În loc să țină cont de îndrumările primite și să lichideze cu aceste lipsuri, după puțin timp a început din nou să consume băutură și mai des și să lipsească sau să se prezinte în stare de ebrietate la serviciu. Ofițerul a fost chemat și la Direcția Cadre a MAI pentru aceste abateri, însă nici angajamentul luat cu această ocazie nu l-a respectat².

Pentru toate aceste neglijențe și abateri a fost trecut în rezervă în 1963 ; angajat civil la Direcția Regională MAI Argeș (mart. 1963-?).

Unul dintre cei cinci frați ai ofițerului, Stănescu I. Petre (n. 22 mart. 1929), a fost comandant al Raionului de Securitate Râmnicu Sărat (1957-?).

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1954) ; căpitan (1958).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (?).

Pedepse : „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru : muncă slabă, îngâmfare față de cadrele aflate în control, încăpățănare și neexecutare de sarcini (1955) ; cinci zile de arest la garnizoană pentru neglijență în serviciu (1956) ; „muștrare” pentru că nu a executat un ordin la timp (1958) ; zece zile de arest la garnizoană pentru lipsuri dovedite la un control al Serviciului Pază și Regim din DGPCM (1959).

STELEA NICOLAE, colonel (n. 10 nov. 1913, com. Sârbești, jud. Olt).

Activitatea profesională : șef de secție în DGP (15 sept. 1949-?) ; comandant la Colonia de Muncă Galeșu/formațiunea 0609 (17 iun. 1953-?) ; comandant la Colonia de Muncă Onești/formațiunea 0665 (ian. 1954) ; ofițer în Serviciul Inspecții din DPLC (2 dec. 1954) ; comandant la Colonia de Muncă Peninsula/formațiunea 0605 Constanța (1956-1967).

1. În 1948 a fost voluntar timp de două luni pe șantierul național „Salva-Vișeu”.

2. Referat de cadre din 6 februarie 1963. Documentul este semnat de către șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonel Stanciu Vasile.

STERIAN DAN, locotenent-major.

Activitatea profesională : instructor III în Serviciul Personal din DGP (iun. 1970, feb. 1973).

STOIAN VASILE, colonel.

Activitatea profesională : șeful Serviciului Învățământ din DGP (sept. 1967-iun. 1969) ; comandant al Școlii Militare de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București (iul. 1971) ; șef al Școlii Militare de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (23 dec. 1976).

STOICA ILIE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională : locțiitor al directorului general al DGPCUM (17 iul. 1952).

STOICA ION ION, colonel, d.p. nr. 4624 (n. 1 mai 1932, com. Predeal-Sărari, jud. Prahova).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : turnător mecanic.

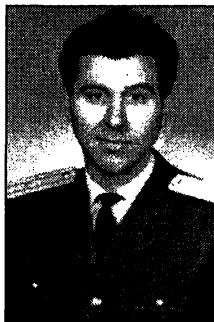
Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1946 și PCR din 1956 ; secretarul organizației UTM din Uzina „Steaua Roșie” din București (1951-1952).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1939-1943) ; patru clase la Școala Profesională Metalurgică „Steaua Roșie” din București (15 sept. 1946-15 iun. 1950) ; Școala Medie nr. 1 „Nicolae Bălcescu” din București (?-1963) ; Facultatea de Drept, Universitatea din București, fără frecvență (1970-1975) ; curs de perfecționare, specialitatea educatori la Institutul central de perfecționare a personalului didactic din București (5 oct.-3 nov. 1978).

Studii militare : curs de perfecționare pentru cadre de conducere la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București (1968-1969) ; curs de reciclare la cursul de perfecționare a cadrelor de penitenciare București (12 mart.-10 apr. 1982) ; curs de perfecționare la Școala Militară pentru Perfecționarea Ofițerilor de Miliție București (26 mart.-30 apr. 1984).

Studii politice : Școala de Propagandiști de pe lângă Organizația Raională de Partid „Nicolae Bălcescu” din București (1951).

Activitatea profesională : turnător la Uzina „Steaua Roșie” din București (15 iun. 1950-1 mai 1952). La 1 mai 1952 a fost scos din producție și încadrat la Direcția Cadre a DGSS ca lucrător de cadre la Serviciul 4 cu gradul de sublocotenent de Securitate (1 mai 1952-1 iun. 1953) ; lucrător operativ în funcțiile : ajutor de filor (1 iun. 1953-1 mai 1956) și filor la Serviciul 7 supraveghere operativă din Direcția Regională MAI București, UM 0349 București (1 mai 1956-30 iun. 1956). Un referat de cadre întocmit de Serviciul Personal și Învățământ din DGP, menționa :

De subliniat că, în seara zilei de 25 mai 1956 în jurul orelor 24.00, în timp ce avea vârsta de 24 ani, întorcându-se la domiciliu din misiune, un colocatar la întâmpinat și

provocat la discuții, sub pretextul că este deranjat la ore târzii. Manifestând lipsă de tact și insuficientă stăpânire de sine, ofițerul la lovit pe provocator, în urma căruia i-a produs o leziune la arcada ochiului stâng. Ofițerul, care în muncă și la domiciliu era conspirat, a raportat conducerii profesionale despre incidentul petrecut în mai 1956, cât și despre faptul că, acest locatar, îi adresează cuvinte jignitoare, fiind sfătuit de șefii săi – cu scopul de a nu se desconfia, să nu facă niciun fel de intervenție la organele de justiție unde fusese acționat de cetățeanul menționat, urmând ca, la nevoie, organele Ministerului de Interne, să facă demersurile necesare. Între timp, respectiv la 30 iunie 1956 cu prilejul reducerilor de efective a fost trecut în rezervă cu gradul de locotenent. După 3 ani de instrumentare a cauzei de către organele judecătorești prin decizia nr. 886 din 17 mai 1958, ofițerul a fost condamnat la un an închisoare cu suspendarea pedepsei, în prezent, conform prevederilor art. 134 cod penal, este reabilitat de drept. După trecerea în rezervă s-a angajat la uzinele „Steaua Roșie” ca turnător, unde a fost caracterizat ca muncitor fruntaș în producție, cu o conduită corespunzătoare în societate. Ca urmare la finele anului 1956 a fost primit membru de partid, îndeplinind cu răspundere sarcinile primite¹.

Despre incidentul petrecut în luna mai 1956, Stoica Ion povestește într-o autobiografie dată la 26 aprilie 1964 :

Menționez că în 1955 pe când eram la filaj și eram conspirat la domiciliu un vecin m-a reclamat la miliție că sunt vagabond fără serviciu. La 25 mai 1955 la ora 24.00 când am venit acasă acest vecin m-a luat la bătaie, spunând că de unde vin la ora aceea. E și normal că eu m-am apărat lovindu-l cu cheile pe care le aveam în mână. Acesta m-a dat în judecată și având pe fratele lui în Ministerul Justiției care-l ajuta, iar eu fiind trecut în rezervă la reducerile din '56 am rămas în continuare să mă judec (cu aceleași date unde eram conspirat). Procesul a durat până în 1958, 8 mai când eu am fost condamnat la un an închisoare corecțională cu suspendarea pedepsei – în prezent fiind reabilitat.

A fost turnător și maistru turnător la Uzina „Steaua Roșie” din București (30 iun. 1956-1 iul. 1959)².

În vara anului 1959 a fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI cu gradul pe care l-a avut la trecerea în rezervă (locotenent) și repartizat la Serviciul Cadre din DGPCM, în funcția de ofițer prim de serviciu (1 iul.-1 aug. 1959) ; lucrător prim de cadre (1 aug. 1959-1 oct. 1964), ofițer I de cadre (1 oct. 1964-1 iun. 1966), instructor prim de cadre (1 iun. 1966-1 apr. 1968) și instructor II de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM/Serviciul Personal din DGP (1 apr. 1968-1 oct. 1969) ; șef al Biroului Personal (1 oct. 1969-13 apr. 1972), instructor II de cadre (13 apr. 1972-1 aug. 1973) și criminolog la Penitenciarul Văcărești/București (1 aug. 1973-1 mai 1975) ; criminolog la Centrul de primire, observare și repartizare a minorilor din București (1 mai 1975-1 oct. 1976) ; instructor la Penitenciarul Jilava (1 oct.

1. Referat de cadre din 9 iulie 1973, întocmit de Serviciul Personal și Învățăământ din DGP, pe numele maiorului Stoica Ion. Documentul este semnat de directorul general al DGP, generalul-maior State Nicolae și de către șeful Serviciului Personal și Învățăământ din DGP, colonelul Baciuc Lache.

2. În 1958 a fost timp de șase luni asesor popular la Tribunalul Capitalei.

1976-1 apr. 1978); ofițer instructor I pentru reeducare (1 apr. 1978-1 sept. 1982) și comandant al secției de deținere interioară la Penitenciarul de Tineri București (1 sept. 1982-1 aug. 1985); ofițer specialist I pentru pază la Serviciul Pază, Regim și Evidență și Evidență Operativă (1 aug. 1985-26 mart. 1988). A fost trecut în rezervă la 26 mart. 1988 prin Decretul Prezidențial nr. 38.

Grade succesive: sublocotenent (1952); locotenent (1954 și 1959); locotenent-major (1960); căpitan (1964); maior (1970); locotenent-colonel (1977); colonel (1985).

Decorații: medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a II-a (1963) clasa I (1965); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1975) și clasa a III-a (1970).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru „legături cu femei imorale” și „abateri de la morala proletară” în timp ce se afla în misiune (1953); zece zile de arest la garnizoană pentru întocmirea unei note informative tendențioase și scandal cu un alt ofițer de Securitate (1954).

STOICHESCU GHEORGHE GHEORGHE, locotenent-colonel, f.s. (n. 1 sept. 1927, com. Teregova, jud. Caraș Severin).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran cu gospodărie mică.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: tehnician agronom.

Studii civile: studii medii.

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1950); Academia Generală Militară (?).

Studii politice: Universitatea Serală de Marxism-Leninism (1951-1953).

Activitatea profesională: instructor de cadre și instructor de propagandă la Regimentele 8 și 2 Grăniceri (6 mart. 1950-febr. 1951); lector la Școala de Ofițeri MAI nr. 1 București (23 aug. 1951-1 oct. 1952); locțiitor politic de companie elevi și instructor de cadre la Școala de Ofițeri MAI Oradea (1 oct. 1952-1 oct. 1953); locțiitor politic de batalion la Regimentul 10 Grăniceri (1 ian. 1955-20 iun. 1956); locțiitor politic la Brigada de Grăniceri Oradea (20 iun.-1 oct. 1956); locțiitor politic de batalion și instructor de partid la Brigada de Pază București (23 aug. 1960-1 ian. 1962); șef al Secției Politice a Batalionului 25 Pază Bacău (1 ian. 1962-14 oct. 1963); locțiitor al directorului general al DGPCM și șef al Secției Politice din DGPCM (14 oct. 1963-15 aug. 1964); membru în colegiul de redacție al revistei MAI *Pentru Patrie* (1964-1965).

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1951); căpitan (1954); maior (1958); locotenent-colonel (1963).

Decorații: medalia „Meritul militar”, clasa I (1959) și clasa a II-a (1954).

STOILESCU COMAN, colonel.

Activitatea profesională: director al Direcției a VII-a din DGSP/DGSS (sept. 1948-1952); locțiitor al șefului DLCM (3 aug. 1953); șef al Serviciului Operativ

din MAI, UM 0128 București (dec. 1953, 28 ian. 1954, 23 mart. 1954); comandant la formațiunea 0688 Baia Mare, Centrul de Coordonare a Formațiunilor Miniere din Regiunea Baia Mare¹ (6 iul. 1955-?); locțiitor al șefului Serviciului Pază și Regim din DGPCM (1956-26 apr. 1957); șef al Serviciului Inspecții din DGPCM (ian. 1959, 26 apr. 1963-mai 1964). În dosarul de anchetă al lui Sepeanu Tudor se găsește și o declarație a locotenent-colonelului Stoilescu Coman, șeful Serviciului operativ din MAI:

Subsemnatul Stoilescu Coman, șeful serviciului operativ din MAI, în legătură cu munca fostului Serviciu Inspecții din fosta Dir. Generală a Penitenciarelor declar următoarele: În septembrie am fost însărcinat cu conducerea Direcției a 7-a din Dir. Gen. a Securității Statului. La circa două luni după aceasta (prin luna noiemb. 1948) mi sa trasat sarcina de către tov. General Nicolschi Al. să organizez munca cu oamenii pe care îi aveam pentru a supraveghea informativ personalul angajat al Dir. Gen. a Penit. cât și pe cel din penitenciarele din țară. Am început să organizez munca, însă după circa una lună mi sa ordonat tot de tov. General Nicolschi să nu mă mai ocup de această muncă, spunându-mi că s-a creat un aparat special pt. această problemă. Mai târziu am auzit că un anume Nemeș (Iosif Nemeș – n.n.) a fost însărcinat cu această muncă. Pe Nemeș eu nu l-am cunoscut și nici în prezent nu-l cunosc. Din cele relatate de Căp. Moromete Nicolae (fost comandant la Penit. Jilava și în prezent este la Penit. Galați), acesta mi-a povestit că a fost bătut de Nemeș care era în stare de ebrietate. Deasemeni șoferul care lucra cu Nemeș (anume Bălulescu Ștefan) mia spus că de multe ori mergea cu Nemeș la Oradia cu mașina și că se ținea mai mult de chefuri. Mia spus că odată a fost la Penit. Aiud tot în stare de ebrietate. Aici a vrut să bată un deținut, însă când a vrut să-l lovească cu palma a căzut jos din cauză că era turmentat de băutură. Oamenii cu care a lucrat Nemeș nu-i cunosc, deasemeni nu cunosc nici metodele sau rezultatele lui în muncă. Mai târziu am auzit că Nemeș a fost scos din muncă. După Nemeș a urmat în această muncă Sepeanu (Sepeanu Tudor – n.n.). Înainte de a intra în muncă au fost recrutați un număr de circa 45 elevi, cu care Sepeanu a făcut un curs de pregătire de 4 luni și jumătate (aceasta cam pe la începutul anului 1950) după care au fost repartizați la diferite Penitenciare și Lagăre, iar un număr mic la aparatul central care avea birourile în clădirea Dir. Generale a Penit. Felul cum își ducea munca Sepeanu eu nu cunoșteam, deoarece nu aveam nici contingentă cu munca lui. Mă întâlneam de multe ori cu el pe sălile ministerului și i-mi spunea că în muncă el obține rezultate bune și că aduce material informativ serios și deasemenea că ajută toate direcțiile din securitate în rezolvarea multor probleme. Știu că se ducea foarte des cu servieta plină cu material la Col. Birtaş, Col. Dulgheru M., Col. Popescu Gogu și Col. Petrescu Petre, toți erau șefi de direcții în acel timp. Mia adus și mie în câteva rânduri material care se referea la unele elemente din miliție, însă foarte puțin. Odată Sepeanu î-mi spunea că el nu are șef de care să depindă și că trebuie să țină legătura cu toți, adică fie cu tov. Ministru Pintilie, fie cu tov. General Nicolschi fie cu toți Directorii din Centrală. Astfel a muncit Sepeanu până la începutul anului 1951 luna Feb. sau Martie. Prin luna Martie sau Feb. 1951, tov. Ministru Pintilie mi-a spus să intru în problema muncii lui Sepeanu și să colaborez îndeaproape cu el. I-am comunicat lui Sepeanu ordinul dat de tov. Ministru Pintilie. La început el nu a obiectat asupra acestui lucru, în fapt însă mă ocolea permanent neputând să colaborez în niciun chip cu el. Continua

1. Formațiunea 0688 Baia Mare a fost înființată în 1955 și se afla în subordinea directă a șefului DPLC.

să ducă material cu servieta plină la celelate direcții cum făcea și mai înainte. Am raportat această poziție a lui Sepeanu la tov. Ministru Pintilie. Nu știu dacă Sepeanu a fost chemat să i-se atragă atenția. Întro zi Sepeanu sa întâlnit la un meci de fotbal cu Maiorul Cosma Augustin (ajutorul meu din acel timp). La acest meci Sepeanu a dat maiorului o servieta plină cu o serie de material luat de la deținuți. După ce maiorul Cosma mia adus această servieta, am raportat și tov. General Nicolschi Al. și tov. Ministru Pintilie, arătându-le lipsa spiritului de răspundere și tratarea superficială a materialului mergând cu asemenea material la un meci de fotbal. Pentru acest lucru Sepeanu a fost chemat de tov. Ministru Pintilie care cred că ia făcut observații severe. Imediat după aceasta Sepeanu a pornit o campanie de bârfeli la adresa mea spunând printre altele că el nu are ce învăța de la mine și că în plus el nu înțelege să fie subordonat unui Maior (În acel timp eu aveam gradul Maior). Odată sa manifestat chiar în fața mea că nu vrea să se subordoneze unui Maior. Am raportat și această atitudine la tov. General Nicolschi și tov. Ministru Pintilie. În luna Aprilie (1951) Sepeanu a fost scos din muncă și în locul lui a fost adus Maiorul Roșianu Alexandru. Când a luat în primire Roșianu de la Sepeanu a găsit un adevărat haos în ceea ce privește păstrarea documentelor. Era câteva fișete mari, încărcate până la refuz cu note informative și declarații luate de la deținuți, neavând niciun fel de evidență asupra lor. Din această cauză acest material nu sa putut lua în primire pe o bază de evidență. A fost nevoie ca după aceia circa 4 luni să se muncească la trierea acestui material. Menționez că cu ocazia acestei trieri sa găsit note informative chiar despre Sepeanu care îl arătau ca criminal de război. De aci se vede cu câtă superficialitate urmărea el problemele. Cred că nici nu citea ceacei venea de la organele lui din teritoriu. Toate acele note ce se referea la Sepeanu leam dat tov. General Nicolschi Al. Menționez că în tot timpul cât Sepeanu a dus munca informativă în Lagăre și Penitenciare nu a avut niciun fel de regulament de funcționare a serviciului și deasemeni nici nu a întocmit instrucțiuni scrise de felul cum trebuie muncit. Nefiind aceste instrucțiuni, am primit sarcina de la tov. Ministru Pintilie să fac eu instrucțiunile de felul cum să se facă muncă informativă în Penit. și Lagăre. Am muncit împreună cu Maiorul Cosma A. și am făcut aceste instrucțiuni. Au fost prezentate conducerii care după ce lea studiat ni-la înapoiat să le refacem după unele sfaturi ce ni-sa dat. La urmă am fost ajutați și de tov. Consilier Sovietic Baranov. Aceste instrucțiuni au fost terminate definitiv și aprobate de conducere la începutul lunii Iulie. La 15 Iulie 1951 au fost convocați la București toți ofițerii cu munca informativă din teritoriu cu care sa prelucrat și sa analizat aceste instrucțiuni. La această ședință a fost primul meu contact cu ofițerii din teritoriu. După aceasta sa organizat și control de sprijin în teritoriu pt. a ajuta în mod practic pe tov. la aplicarea instrucțiunilor.

În încheierea declarației sale, Stoilescu își face autocritica și îi portretizează pe câțiva dintre foștii săi colegi :

1. Nemeș era un element care îi plăcea băutura și femeile. Cred că nu a făcut nimic în ceea ce privește muncă și sa ținut numai de plimbări cu mașina la Oradia și alte părți. Am auzit că avea pasiunea creșterii de păsări cântătoare pierzânduși mult timp cu aceasta. Era un element impulsiv și mai ales când era turmentat de băutură. 2. Sepeanu Tudor element mic-burghez cu multe mentalități burgheze. Palavragiu și lăudăros, element nserios. Era alintatul lui Jianu (fost adjunct al ministrului Afacerilor Interne în perioada 1948-1952 ; a fost destituit, arestat și anchetat la scurt timp după pierderea funcției – n.n.), tov. General Mazuru, Col. Dulgheru Mișu, Birtaş, Popescu Gogu. Se

pricepea de a inventa diferite glume, majoritatea lor pornografice ceea ce îi plăcea îndeosebi lui Jianu și Dulgheru reușind să fie simpatizat de ei. În ceea ce privește muncă era foarte dezordonat și împrăștiat și lipsit complectamente de spiritul de răspundere. Căuta să ironizeze și să minimalizeze munca depusă de tov. cu nivel cultural mai scăzut. 3. Roșianu Alexandru deși este muncitor de meserie strungar, având și o inteligență satisfăcătoare, nu a depus eforturi pt. ași duce sarcinile la bun sfârșit. În tot timpul sa manifestat nemulțumit de gradul și funcția ce i-sa dat, și din această cauză nici nu-și dădea interes în muncă. Era f. comod în muncă și nici nu căuta să antreneze în muncă colectivul pe care-l conducea. Nemulțumirea față de grad și funcție era din cauza orgoliului și îngânării exagerate de care era stăpânit. Îi plăcea băutura venind chiar sub influența băuturii la serviciu. *Analiza autocritică a lipsurilor mele față de munca informativă în Penit. Lagăre și Colonii de Muncă.* De la început când mi sa dat sarcina de a mă ocupa cu muncă informativă în Penit. Lagăre și Colonii de muncă, nu am primit această problemă cu toată seriozitatea tratând-o ca o problemă secundară în cadrul direcției, ocupându-mă mai mult de muncă informativă din cadrul miliției. Tratam munca inf. din Penit. și Lagăre de mai mică importanță socotind în mod greșit că aci dușmanul este ținut sub cheie și deci nu ar mai putea fi periculos. O altă lipsă mare este aceea că mam lăsat dus în eroare de ofițerii care mergeau în muncă de control pe teren, eu personal nu am mers niciodată (în cursul anilor 1951-52) în control la vreun penitenciar, lagăr sau colonie, cu excepția penit. Văcărești unde mergeam mai des. Dacă eu maș fi dus în control la Penit. Gherla mias fi putut da seama la fața locului de metodele ticăloase de muncă și ași fi luat măsuri de curmare a acelor banditisme. Din cauza lipsei de control din partea mea a fost posibil folosirea de rezidenți din rândul deținuților care a dus la dezinformare cât și la organizarea bătăii deținuților chiar de către aceștia (...). Rog partidul să analizeze lipsurile mele în muncă și am toată convingerea că mă va ajuta. În încheiere țin să arăt că eu am lichidat cu acea concepție greșită despre această muncă și mă strădui să o pun pe făgașul cel bun – Lt. Col. Stoilescu Coman, 10 februarie 1954¹.

STOKKER ANDREI ANDREI, căpitan, d.p. nr. 2924 (n. 3 oct. 1929, orașul Vașcău, jud. Bihor).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1948 ; secretar al Organizației de Bază UTM Vașcău (1949 și 1950) ; instructor superior de pionieri la Unitatea nr. 28 Vașcău (mart.-nov. 1950) ; membru în BOB din DGPCM (1956-1957).

Studii civile : șapte clase (1936-1943) ; Școala Medie Teoretică (1959).

Stagiul militar : Batalionul 6 Securitate Comunicații Craiova (20 nov.-25 dec. 1950).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (dec. 1950-2 oct. 1952).

Activitatea profesională : ucenic croitor la croitoria particulară deținută de Rădac Nicolae din comuna natală (1943-sept. 1947). În septembrie 1947 s-a înscris la

1. ANIC, fondul CC al PCR - Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 33/1953, ff. 281-295.

Școala Practică de Agricultură din Salonta fiind trimis de Comitetul PCR al Plasei Vașcău. Deoarece această școală s-a desființat după un an, s-a întors în comuna natală, unde a muncit în gospodăria părintească și ca zilier la diferiți cetățeni (nov. 1948-1 ian. 1949); pedagog la internatul de băieți al școlii elementare din comuna natală (1 ian.-oct. 1949); secretar al școlii elementare din comuna Ștei și șef al Secției Învățământ și Cultură din Comitetul Provizoriu al Plasei Vașcău (oct. 1949-sept. 1950); instructor la Serviciul Pază și Regim din DLCM (2 oct. 1952-1 febr. 1953); comandant de pluton de companie la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 (15 mai 1953-1 iun. 1954); instructor, inspector principal și șef al Biroului Transporturi din Serviciul Pază și Regim al DLCM/DPLC/DGPCM (1 iun. 1954-1 mai 1959); șef al Biroului Transporturi Deținuți din Penitenciarul Văcărești (1 mai-31 dec. 1959).

În 1959, Serviciul Cadre din DGPCM a verificat atât activitatea desfășurată de Stokker înainte de încadrarea în MAI, cât și activitatea rudelor sale apropiate. S-a descoperit cu această ocazie o serie de legături ale lui Stokker cu tineri PNT-ști și legionari. Cel care s-a deplasat în comuna Vașcău pentru verificarea lui Stokker și a rudelor sale a fost locotenentul-major Stoica Ion, lucrător prim de cadre în Serviciul Cadre al DGPCM. Acesta a luat referințe de la secretarul Comitetului Raional Lunca Vașcăului al PMR, de la diferiți membri de partid din comuna Vașcău și de la organele MAI ale orașului Petru Groza (astăzi orașul Ștei, județul Bihor).

După cercetările de pe teren din octombrie 1959, locotenentul Stoica Ion a întocmit o notă de verificare în care preciza că lui Stokker „nu i se poate încredința munci de răspundere în cadrul DGPCM”. Iată ce conchidea ofițerul Stoica în nota de verificare:

În perioada cât a fost pedagog și secretar al școlii elementare a întreținut legături de prietenie cu fiica preotului Bursas, anume Livia. Acest preot a fost președintele PNL pe întreaga plasă a Vașcăului, element dușmănos regimului nostru, însă numitul Stokker Andrei a întrerupt legătura cu aceasta încă de când era în școala militară. Din punct de vedere politic este cunoscut că a fost UTM-ist și că a activat în comuna Vașcău până a plecat militar. Totodată a fost înscris în PNT în 1946, unde a luat parte la două ședințe. În legătură cu afirmația că a dat firma Partidului jos în anul 1946 – din discuțiile purtate cu Secretarul de Partid și cu alți membrii de partid, cât și din materialul cules nu rezultă aceasta în mod precis. Totuși a reeșit că a fost prieten cu Pătroiu Gheorghe, care a făcut politică PNT și că s-ar fi putut întâmpla acest lucru deoarece era în anturajul acestor elemente. Organele de Partid Raionale cercetează și în prezent pentru a descoperi în mod precis cine a dat firma jos.

În continuarea notei se mai arăta că mama sa ar fi fost femeie de serviciu la sediul organizației legionare comunale (timp de câțiva ani familia Stokker a locuit într-o cameră din acest sediu), un frate a lipit afișe legionare în comuna Vașcău și și-a făcut ucenicia la șeful legionarilor din aceeași comună – Andrițoiu, iar un alt frate a trăit sub influența legionarilor.

După ce ofițerii de la Serviciul Cadre au aflat despre „antecedente politice” din trecutul său, Stokker și-a pus „cenușă în cap” pentru faptul că nu a informat din timp

organele de cadre ale MAI despre activitatea sa și a rudelor sale din anii '40. Acest lucru îl va face în 1959 într-o completare la o notă autobiografică :

Începând cu avansarea mea ca ofițer, toate celelalte promovări m-au zguduit profund, mi-am mărturisit regretul și rușinea mea pentru atitudinea nepermisă avută față de partid și guvern, în perioada grea, partid și guvern care acum mă ajută, mă stimulează. Uneori am impresia că atitudinea mea este cunoscută și că promovările mele fac abstracție de la această atitudine din trecut socotind-o ca o ofertă ca eu să vin singur să mărturisesc rătăcirile din trecut. *N-am avut acest curaj, îmi era rușine de aceste rătăcirii și amânam mereu, așa cum am amânat cererea de înscriere în PMR.* Doream nespuse de mult să devin membru de partid, doream să intru în partid arătând toate cele de mai sus, nu vroiam să mă strecor în partid, dar știam că încă nu este momentul ca partidul să-mi permită intrarea în rândurile sale, cu atât mai mult că mai exista problema politicii făcută de tata, astfel că am amânat. Cu toate acestea că eu am greșit profund, atât prin rătăcirile mele din trecut cât mai ales prin faptul că nu am arătat deschis aceste rătăcirii deși au trecut 7 ani de când sunt cadru în MAI. Socot că această poziție de tănuire este mai gravă decât toate *rătăcirile mele și socot că sunt incompatibil cu calitatea și cu cinstea de ofițer în MAI.*

Referatul de cadre întocmit de Serviciul Cadre din DGPCM la sfârșitul anului 1959 sintetizează trecutul „compromișator” al căpitanului Stokker :

Deși era tânăr, în acea perioadă a fost atras de elemente descompuse și reacționare în organizația tineretului PNT, unde a luat parte la două ședințe, fiind dus de Pătroiu Gheorghe, fruntaș al PNT Maniu, lucru pe care sus-numitul nu-l recunoaște. Din verificările efectuate a reeșit că în noaptea de revelion a anului 1946 Stoker Andrei, împreună cu Pătroiu Gheorghe, Coroiu V., Deliman I., Lișcă Gheorghe, Suci Gheorghe și Coroiu Alexandru, trecând pe lângă sediul PCR din comuna natală dinspre ziua, întrucât fusese la petrecere cu aceștia, au dat firma Partidului jos (tabla unde era scris PCR), spunând că și comuniștii au dat jos firma PNT-îștilor. În urma acestei acțiuni unii dintre aceștia au fost arestați, iar alții au fost chemați la postul de jandarmi din comună, printre care și Stoker Andrei, care a fost și el amendat ca și ceilalți cu diverse sume de bani. Acest lucru l-a ascuns și nu l-a arătat decât în urma anchetării sale de către Serviciul de Cadre din Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă. În discuții ofițerul a confirmat că a fost atras de anturajul acestor persoane descompuse și că a participat la această acțiune dușmănoasă, însă nu a îndrăznit să vină și să spună conducerii acest lucru (...). În timpul cât a funcționat ca pedagog și secretar al școlii elementare din Vașcău și Ștei, a întreținut legături de prietenie cu fiica preotului Bursas, fost președinte al PNL din Vașcău, element dușmănos regimului nostru. Aceste legături le-a întrerupt abia când era în școala de ofițeri, atrăgându-i-se atenția de locțiitorul politic al școlii (...). Față de cele arătate mai sus și ținând cont că ofițerul a trăit în mare parte a copilăriei în mediul și influența elementelor descompuse, legionari, iar în 1945 a fost atras în PNT, unde a luat parte la două ședințe, cât și la acțiunea organizată de PNT-ști pentru a da firma PCR jos, lucru confirmat și în declarația sa propunem scoaterea Cpt. Stoker Andrei din MAI cu drept de ajutor unic¹.

1. Referatul de cadre este semnat de directorul general al DGPCM, colonelul Lixandru Vasile, de locțiitorul directorului general pentru munca politică, maiorul Pietraru Mircea, și de șeful Serviciului Cadre din DGPCM, locotenent-colonelul Stanciu Nicolae.

Deși activitatea profesională a fost apreciată tot timpul de superiorii săi, din cauza trecutului a fost scos din MAI ca necorespunzător la 31 decembrie 1959.

Soția ofițerului, Stokker Elisabeta (născută Grabovschi) a fost numită în iulie 1952 redactor la Direcția Emisiunilor Politice Interne din Direcția Generală Radio a Ministerului Culturii și redactor-instructor al corespondenților redactori din toate regiunile țării, făcând parte și din colectivul de conducere al Secției „Rețeaua locală”.

În dosarul personal al ofițerului se găsește o adresă din 1960 a Fabricii de Mase Plastice din București, în care se cerea acordul DGPCM pentru transferarea lui Stokker Andrei la această instituție.

În 1965, Stokker Andrei s-a adresat CC al PMR printr-un memoriu în care cerea reîncadrarea sa în MAI ca angajat civil. Serviciul Cadre al DGPCM a avizat negativ solicitarea lui Stokker venită prin CC al PMR.

Grade succesive : locotenent (1952); locotenent-major (1954); căpitan (1957).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958).

Pedepse : trei zile de arest la garnizoană pentru că în data de 22 august 1954 a fost găsit dormind dezbrăcat în timp ce era ofițer de serviciu pe DLCM (aug. 1954).

STRAUSSER DAVID MIHAIL, locotenent-major, d.p. nr. 2188 (n. 1 mart. 1922, mun. București).

Naționalitatea : evreiască.

Originea și apartenența socială : mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru în organizația sionistă de stânga „Cordonia” (1937-1939); membru în Uniunea Patriotică (1944); membru PCR din 1946; secretar al Organizației de Partid din Direcția Cadre a DGPCUM (1952).

Studii civile : patru clase (1928-1932); trei clase la un Liceu Comercial din București (1933-1936).

Activitatea profesională : concentrat la muncă obligatorie la diferite detașamente de muncă din București (1940-23 aug. 1944); șofer pe diferite mașini particulare (1946-1948); achizitor la Editura „Cartea rusă” din București (apr.-aug. 1948); inspector la Serviciul Cadre din Direcția Generală SMT din Ministerul Agriculturii (1948-1951); șef de Birou în Direcția Cadre din DGPCUM (1 sept. 1951-nov. 1952); șeful Biroului Evidență din DLCM (nov. 1952-iun. 1953); șeful Biroului Transporturi și referent administrativ II pentru subzistență la Biroul Subzistență din Serviciul Administrare și Gospodărire al DPLC (iun. 1953-nov. 1954); inspector la Serviciul Cultural-Educativ din DPLC (nov. 1954-1955).

Grade succesive : locotenent (1951); locotenent-major (1954).

Pedepse : trei zile de arest la garnizoană pentru neexecutare de ordin (1954).

STROESCU DUMITRU ALEXANDRU, colonel, d.p. nr. 4872 (n. 30 aug. 1946, com. Gugești, jud. Vaslui).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1960 și PCR din 1972; secretar al Comitetului UTC din Penitenciarul Galați (1972); secretar adjunct cu munca politică și de propagandă în organizația PCR din Penitenciarul Galați (1977); membru în Comitetul de Partid din MI (1985).

Studii civile : șapte clase la Școala Elementară nr. 5 din Huși (1952-1958); Liceul „Cuza Vodă” din Iași (1958-1965 și 1966-1967); Facultatea de Drept, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, fără frecvență (1973).

Stagiul militar : UM 0378/A București (febr.-sept. 1968).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București, profil penitenciar (iun. 1968-20 aug. 1971); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1972); curs de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar la UM 0900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975); curs de reciclare organizat la cursul de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim din București (1-30 oct. 1985).

Studii politice : Universitatea Serală de Partid pentru cadre de conducere (1978).

Activitatea profesională : învățător suplinitor la Școala Generală din comuna Berezeni, județul Vaslui (15 sept. 1965-1 sept. 1966); impiegat de mișcare la Autobaza transporturi auto din Huși (sept. 1967-iun. 1968); ofițer de serviciu (20 aug. 1971-1 aug. 1973) și ofițer-instructor III cu pregătirea politico-ideologică, militară și de specialitate la Penitenciarul Galați (1 aug. 1973-15 sept. 1978); ofițer-instructor de pază II în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (15 sept. 1978-3 oct. 1981); locuitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul București (3 oct. 1981-15 mai 1986). Pentru o abatere gravă comisă în afara serviciului a fost retrogradat în funcția de ofițer-instructor cu pregătirea de specialitate și militară a cadrelor la Penitenciarul de Tineri Jilava¹ (15 mai 1986-15 mai 1987); ofițer specialist principal I și III în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (15 mai 1987-nov. 1989); comandant al cursului de perfecționare a cadrelor de conducere, penitenciar din DGP (nov. 1989-15 ian. 1990); comandant la Penitenciarul București, Jilava² (15 ian.-24 febr. 1990). În timpul revoltei deținuților de la

1. În 6 martie 1986, căpitanul Stroescu a participat alături de căpitanul Cârnu Tudor – comandant la Penitenciarul Mărgineni, locotenentul-major Rizea Nicolae – locuitor de comandant pentru servicii la aceeași unitate, locotenentul-major Gheorghe Georgică – ofițer de contrainformații militare la Penitenciarul Mărgineni, Gheboianu Matei – primar al comunei Dărmănești, județul Dâmbovița, și inginerul Ion Dumitru – director al Asociației economice de stat și cooperatiste de legume și fructe Târgoviște, la o vânatoare ilegală pe raza comunei Dărmănești, prilej cu care a împușcat un cârpior.
2. Dintr-o notă-raport comună întocmită de Direcția Organizare-Mobilizare și DGP, prin care se cerea completarea efectivelor Penitenciarului București-Jilava cu un post de ofițer, aflăm că la 4 august

Penitenciarul București Jilava, care a durat 44 de zile (17 dec. 1989-31 ian. 1990), Stroescu a fost acuzat de unul dintre liderii revoltei (Dimofte Nicolae Toma, 46 de ani), că pe vremea când se afla la Penitenciarul Jilava maltrata deținuții :

De-a lungul anilor am protestat în diverse forme. Am să înșir câteva : ne-am tatuat pe frunte *Jos Ceaușescu*, *Jos colonelul Stroescu* și altele care am crezut noi că nu sunt prevăzute nici de legea 23 nici de nimic. N-am realizat nimic. Am fost frecăți cu cărămida pe frunte, nu s-a scos. Am fost operați împotriva voinței noastre și este chirurgul, nu mai este la spital, dar el trăiește, poate fi oricând întrebat, a fost condamnat și cu suspendare – nu știu în ce măsură era real și se numește Avramescu (...). A fost adus d-l colonel Stroescu, prin grija Direcției, acest om care este cunoscut prin faptul că, sub oblăduirea de ani de zile a Direcției, a domnului Panaite, a d-lui general Gheorghiu, nu știm a cărui oblăduire și-a făcut pur și simplu de cap în această direcție. A trimis oameni nevinovați pe restrictivă, a frecat oameni pe frunte la spital pentru a scoate acele înscrisuri *Jos Stroescu*, *Jos teroarea*. Deci văzându-l pe omul acesta am înțeles că și până acum se vor folosi aceleași mijloace. Comandantul acestei unități era col. Borcan care n-a stat de vorbă cu noi decât o singură dată, apoi ni s-a spus că a preluat d-l Stroescu *operațiunile* sau cum le ziceți în limbajul dvs.¹.

A fost ofițer specialist principal (24 febr.-1 dec. 1990) și șef al Serviciului Independent Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (1 dec. 1990-1 febr. 1996) ; director al Direcției Tratatament Penitenciar și Siguranța Deținerii și loțiitor al șefului DGP (1 febr. 1996-31 mart. 1998). A fost trecut în rezervă la 31 martie 1998 prin Ordinul ministrului Justiției nr. 602/C.

Grade succesive : locotenent (1971) ; locotenent-major (1975) ; căpitan (1980) ; maior (1986) ; locotenent-colonel (1990) ; colonel (1991).

Decorații : Ordinul „Meritul Militar”, clasa I (1996).

Pedepse : zece zile de arest la garnizoană pentru introducerea de băuturi alcoolice în unitate (1976) ; zece zile de arest la garnizoană pentru confecționarea în unitate a unui cuier, folosirea deținuților la întreținerea autoturismului personal și neraportarea unor stări negative din penitenciar (1977).

1989 acest penitenciar funcționa cu o capacitate legală de 1.350 de locuri (inclusiv cele 480 amenajate în „Fort”), iar în viitorul apropiat urmau să fie date în folosință spații de cazare pentru încă 850 de locuri. Nota-raport secretă nr. 037357 din 4 august 1989 îi era adresată adjunctului ministrului de Interne, generalul-maior Gheorghe Dănescu și era semnată de generalul-maior Martiș Luigi și de către generalul-maior Gheorghiu Anton. Arhiva MIRA, fond Direcția organizare mobilizare și operații, inventar 12799, dosar nr. 8/1989, f. 213.

1. AANP, fond Pază și Regim, dosar FN – 1989/1990, referitor la evenimentele produse în perioada decembrie 1989-august 1990 soldate cu unele vătămări și decese în rândul deținuților, vol. I, ff. 134-135. Rezultatul discuției cu deținuții din Penitenciarul Jilava din ziua de 22.01.1990 purtate între Ganea Valerian, reprezentantul CFSN, și deținuții Dimofte Nicolae Toma, condamnat la 25 de ani pentru omor și Vasiliu Constantin, condamnat la 6 ani pentru furt din avuțul obștesc, ff. 111-123. În acele zile, la Penitenciarul București, Jilava erau încarcerați 2.809 deținuți, deși capacitatea de cazare era de 890 de locuri.

SZABÓ S. ZOLTÁN, locotenent-colonel (n. 20 iul. 1930, mun. Oradea, jud. Bihor).

Activitatea profesională: locțiitor politic la Penitenciarul Aiud (26 febr. 1952); șeful Secției Control din DGPCUM (18 oct. 1952); comandant la Colonia de Muncă Baia Sprie/formațiunea 0627 (aug. 1954, 1955, iun. 1956).

Într-o „informare privind rezultatul cercetărilor făcute la Coloniile de muncă MAI Baia Spriei, Cavnic și Nistru din Regiunea Baia Mare” întocmită de Secția Administrativă a CC al PMR, conducerea superioară de partid era informată despre acțiunile deținuților politici din cele trei lagăre miniere. Condițiile de muncă și de trai în aceste unități penitenciare erau foarte grele, iar PMR nu făcea niciun efort pentru a ameliora viața acestor „dușmani ai poporului”, ci dimpotrivă, în loc să ia act de propunerile procurorilor militari privind îmbunătățirea condițiilor de trai, va propune sancționarea acestora și a superiorilor lor din București, pe linie profesională :

La colonia Baia Spriei, în luna noiembrie 1954 a fost grevă a foamei și refuz de a ieși la muncă din partea deținuților contrarevoluționari, care a cuprins aproape întreaga colonie. După această grevă s-au făcut cercetări pentru a lua măsuri de asigurarea ordinii legale la aceste colonii. Cu toate acestea, *măsurile nefiind eficace*, în cursul lunii aprilie 1955 a izbucnit o nouă grevă de o amploare mare la aceste colonii. În legătură cu ultima grevă, în cursul cercetărilor s-au creat divergențe între organele MAI și Procuratură referitor la cauzele ce au dus la izbucnirea grevei. Ministrul Afacerilor Interne susținea că izbucnirea ultimei greve s-ar datora atitudinii organelor Procuraturii, care au intrat în această colonie pentru control în luna martie.

Aceste divergențe nu au fost rezolvate nici cu ocazia unor verificări ce au fost făcute de ambele organe, *existând diferite păreri asupra grevei*. Datorită acestor neînțelegeri s-a format o comisie compusă din reprezentanții MAI și a Procuraturii Generale pentru a se recerceta cauzele izbucnirii grevei, cerându-se și sprijinul Secției noastre și al regiunii de partid în rezolvarea problemelor ivite.

În acest sens s-au deplasat la coloniile de muncă în cauză un instructor de la Secția Administrativă a CC al PMR și Șeful Secției Administrative de la Regiunea de Partid Baia-Mare, fără să facă parte însă din comisia trimisă pe linie de Stat.

Cu această ocazie, instructorul Secției noastre, împreună cu reprezentantul Comitetului regional de Partid au constatat următoarele :

În seara zilei de 8 aprilie 1955 un număr de 94 deținuți contrarevoluționari din lagărul special Baia Spriei au declarat greva foamei. Aceștia, provocând nemulțumiri și în rândul celorlalți deținuți, au reușit să extindă greva, astfel încât, până în ziua de 10 aprilie numărul celor intrați în grevă a crescut la 495.

Deținuții au căutat să speculeze și venirea procurorilor în lagăre dând diferite interpretări dușmănoase. Atrăgându-li-se atenția deținuților că s-au situat pe o poziție ilegală, un număr de 42 deținuți au ieșit din această acțiune imediat, restul au ieșit din grevă treptat până în ziua de 14 aprilie 1955.

Scopul principal urmărit de către deținuți prin refuzul de mâncare și prin refuzul de muncă îl constituie *sabotarea producției de minereu*, transferarea lor la penitenciare, unde nu se muncește, cât și obținerea unor revendicări ca : scrisori, pachete și vorbitor, indiferent de realizarea normei. Ei au urmărit de asemenea desființarea regimului diferențial aplicat deținuților în raport cu îndeplinirea normei, în fond : răsturnarea regulamentului în vigoare la aceste colonii.

Pentru a-și atinge scopul urmărit, unele elemente instigatoare *au format grupări cu caracter politic legionar* (Lungu Aurel, frații Truță, Steanu Titus), PNT (Lazărescu Paul, Cococarui Iancu, Doru Blaj Viorel), liberalii (Sandu Ionescu, Tanoviceanu, Teodorescu Mișu) și șoviniiști maghiari (Ardeanu și Ciordaș), căutând să atragă prin diferite metode restul deținuților prelucrându-i și terorizându-i.

Cu ajutorul grupărilor formate, elementele instigatoare au inițiat preliminar o serie de acțiuni ascunse sau fățișe: risipirea materialelor (capetele de vidă ale perforatoarelor și unelte de lucru), perforarea în steril, stropirea sterilului cu apă spre a lăsa impresia că este minereu, dubla măsurare a locului de muncă, sabotarea întreținerii instalațiilor tehnice, neexecutarea ordinelor și amenințarea cadrelor, inscripții instigatoare pe pereți și uși, acțiuni de amenințare și intimidarea deținuților ce muncesc, instigarea și pregătirea refuzului de mâncare și muncă.

Un factor ce a contribuit la această acțiune îl constituie și existența în rândurile deținuților a unor elemente care au instigat și greva din noiembrie 1954, elemente rămase nepedepsite de către organele MAI (Reșika Rudolf, Apostolescu Emil, Pirlățeanu Aurel etc.).

Analizând cauzele care au provocat această nouă grevă, trebuie să menționăm în primul rând că conducerea coloniei de muncă a cunoscut din diverse surse, cu o lună de zile înainte, acțiunile deținuților că se pregătesc de grevă. Procurorii cu ocazia controlului făcut în luna martie 1955, au informat la fel conducerea coloniei despre pregătirea grevei.

Cu toate aceste sesizări, *conducerea coloniei nu a luat nicio măsură eficace*.

Apoi, după greva din noiembrie 1954 nici organele din centrala Ministerului nu au intervenit cu fermitate pentru a îmbunătăți situația din colonii, prevenind totodată repetarea unor astfel de acțiuni.

Astfel, în cadrul acestor colonii s-au menținut o serie de lipsuri organizatorice și politice, care au favorizat această grevă.

Enumerăm câteva din aceste lipsuri:

- lipsa unui criteriu just de repartizare a deținuților în brigăzi de lucru și dormitoare;
- nu se ține seama de repartizarea deținuților la locul de muncă, de categoriile lor sociale, calificare în muncă și comportarea lor, ceea ce face ca unii deținuți ce au ocupat funcții importante în sistemul burghezo-mosieresc și care exercită încă o influență asupra celorlalți deținuți să profite pe urma muncii acestora, astfel rămânându-le timp de a instiga și organiza diferite acțiuni dușmănoase;
- aplicarea nejudicioasă a sancțiunilor. Se constată disproporții între sancțiuni ca de exemplu: pentru faptul că a jucat șah în baracă s-au dat sancțiuni unora 5 ore carceră, altora 2 zile și altora 5 zile;
- deși se raportează unele abateri sau manifestări dușmănoase nu se iau măsuri, uneori se trec cu vederea *neraportându-se conducerii*;
- aplicarea nejudicioasă a regimului. Sunt cazuri când unii deținuți nu realizează norma din motive obiective, lipsă de aer, curent, apă, sfredele și totuși nu beneficiază de scrisori sau pachete;
- slaba instruire a cadrelor formațiunii din partea organelor de control a Direcției Penitenciare, Lagăre și Colonii;
- afară de unele înlesniri de regim și de acordare a condiționalului deținuților atunci când depășesc norma cu 50% se simte lipsa unui stimulent în raport cu realizările în producție privind scurtarea timpului de executare a pedepsei. Aceasta ar constitui stimulentele cel mai eficace pentru mărirea producției;
- sistemul de pedepsire aplicat împotriva unor elemente recalcitrante, instigatoare, în afară de izolator și lanțuri nu se pot aplica alte pedepse disciplinare și chiar aceste

pedepse numai în mod redus, datorită lipsei de spațiu și a unor amenajări, așa cum există la penitenciare.

În mare parte, aceste acțiuni dușmănoase ale deținuților se datorește și muncii informative ce este slab organizată. Cadrele din biroul operativ din colonie sunt slab pregătite profesional și lipsite de simțul de răspundere, ceea ce a dus la necunoașterea din timp a elementelor instigatoare și forma de organizare a acestora.

Cu ocazia verificărilor făcute la unitate s-a observat că există deținuți care pot da informații prețioase despre acțiunile pe care vor să le întreprindă unii deținuți, însă *aceștia nu au fost cunoscuți și folosiți*.

Conducerea Serviciului Operativ din Centrala MAI deși cunoștea slaba activitate a acestor lucrători operativi și că în unitate există problemele arătate mai sus, nu a luat măsuri de a întări munca cu cadre bine pregătite pentru îmbunătățirea muncii informative în colonii.

În sfârșit, din partea procurorilor munca de supraveghere în aceste 3 colonii a fost lipsită de continuitate.

Pâna la data de 13 martie 1955, supravegherea locurilor de deținere a fost inexistentă, acest fapt a lipsit de ajutor conducerea coloniilor în ceea ce privește promovarea și respectarea legalității în toate aspectele ei, iar când a început să fie exercitată, ea a fost făcută unilateral.

În ce privește problemele cu care procurorii au intrat în colonii, le-au lămurit numai din informațiile culese de la deținuți. Procurorii lt.-major Onuțiu, Moldovan, Petruț au arătat că au avut ordin să stea de vorbă confidențial cu deținuții și să nu fie însoțiți de cadrele coloniei.

Procurorii nu au verificat informațiile culese pentru a prezenta situația reală, din necunoașterea regulamentului de funcționare și regim a acestor unități, ei făcând din această cauză aprecieri greșite, în loc să ceară lămuriri conducerii coloniilor.

În unele cazuri, procurorii nu au folosit cele mai bune metode ca de exemplu :

În lagărul Căvnic procurorul Moldovan Ion a cerut lămuriri cadrelor în fața deținuților referitor la lipsa de alimente, iar în infirmerie discutând cu alți deținuți despre starea sanitară intervenind în discuție lt.-major Iordache Ion a fost oprit de către procuror spunându-i că nu are nevoie de justificări și argumente fiind pus în inferioritate față de deținuți.

Deși la intrarea procurorilor în colonii erau scrise pe pereți și uși diferite inscripții cu caracter dușmănos și instigator, precum și alte fapte pedepsite de lege ca infracțiuni, totuși nu au luat măsuri de anchetare și cei găsiți vinovați să fie deferiți justiției.

În concluzie, vina principală privind aceste acțiuni dușmănoase ale deținuților o are conducerea coloniei în frunte cu comandantul coloniei lt.-major Szabó S. Zoltán și biroul operativ din colonie, precum și conducerea Direcției Penitenciare, Lagăre și Colonii și Serviciul Operativ din Centrala MAI, care nu au controlat și nu au tras învățămintele necesare din greva ce a avut loc în noiembrie 1954 ; totodată anumite lipsuri au avut și organele procuraturii în metodele de control și orientare.

Pentru prevenirea acestor acțiuni și în vederea îmbunătățirii muncii cadrelor din cele trei formațiuni MAI și a Procuraturii pentru Unitățile MAI, în afară de măsurile luate pe teren (izolarea și cercetarea elementelor instigatoare enunțate în referat etc.) facem următoarele propuneri :

- 1) să se facă cercetări de către organele MAI și Procuratură pentru a se stabili elementele instigatoare și să fie trimise în fața Justiției ;
- 2) să se constituiască o comisie tehnică, care să verifice modul de organizare a producției, deoarece există serioase deficiențe ;

- 3) să se întocmească un material cu propuneri de către conducerea Direcției Penitenciare, Lagăre și Colonii, pe care să-l prezinte conducerii MAI în legătură cu modificarea Decretului 72 pentru o mai eficientă stimulare a deținuților în vederea cointereseării lor în îndeplinirea planului de producție ;
- 4) conducerea Direcției Penitenciare, Lagăre și Colonii să fie trasă la răspundere pentru lipsa de sprijin în organizarea muncii a Coloniei Baia Spriei ;
- 5) să se ia măsuri împotriva conducerii Serviciului Operativ din Centrala MAI, care în Unitatea Baia Spriei nu a dat dovadă de operativitate în muncă, deoarece într-un interval de 6 luni au fost două greve a foamei ;
- 6) să se ia măsuri pe linia Direcției Penitenciare, Lagăre și Colonii, pentru a cunoaște capacitatea atât a cadrelor de conducere, cât și a subordonaților de la Colonia Baia Spriei și să se ia măsuri de înlocuirea acelor elemente care nu corespund muncii cu deținuții. Totodată să fie verificat lt.-major Szabó S. Zoltán, comandantul Formațiunii Baia Spriei ;
- 7) să fie trași la răspundere tovarășii care au făcut instructajul procurorilor la București și care au dat unele indicații incomplete și chiar necorespunzătoare cu privire la metodele de control ale procurorilor trimiși în penitenciare ;
- 8) comitetul Regional PMR Baia Mare să analizeze activitatea Organizațiilor de Bază de Partid și a conducerii profesionale a acestor colonii în vederea îmbunătățirii muncii, a îndeplinirii planului de producție și respectării ferme a regulamentelor în vigoare¹.

A mai activat ca și comandant la Penitenciarul Oradea (iul. 1956-1 nov. 1964) ; comandant la Colonia de Muncă Carasu/formațiunea 0869 Medgidia (1965-1968).

SZABÓ ȘTEFAN, locotenent-major.

Activitatea profesională : inspector de cadre în Serviciul Cadre din DPLC (oct. 1954) ; inspector prim de cadre la Penitenciarul Gherla/formațiunea 0606 (1955) ; comandant al Punctului de Primire Minori Dej (30 iun. 1956-10 iul. 1957).

1. ANIC, fondul CC al PCR - Secția Administrativ-Politică, dosar nr. 82/1955, ff. 58-63. Documentul este datat din 30 mai 1955 și semnat de I. Marinescu, instructor în Secția Administrativă a CC al PMR (sublinierile din text presupunem că-i aparțin lui Gh. Gheorghiu-Dej).

Ș

ȘINDRILARU MARCEL, locotenent-major.

Activitatea profesională: ofițer instructor II în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (dec. 1986).

ȘTEFAN COSTICĂ, locotenent-major.

Activitatea profesională: locțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Târgșor (1974-1976); ofițer în Serviciul Pază și Regim din DGP (ian. 1978).

ȘTEFĂNESCU C., locotenent.

Activitatea profesională: locțiitor al șefului Secției în Serviciul Pază și Regim din DPLC (iun. 1955).

ȘTIRBU GRIGORE AUREL, maior, d.p. nr. 3300 (n. 21 sept. 1921, satul Bodia, com. Buciumi, jud. Sălaj).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor agricol.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1946; membru în Frontul Plugarilor (1944-1946); membru în Comitetul de Plasă PMR Bucium, Zalău (oct. 1948-mai 1949). Într-o autobiografie dată la 3 iunie 1952, Știrbu declara: „În 15 octombrie 1948 am fost scos din producție și

pus ca activist la Plasa Zalău Bucium, unde am muncit până în 5 mai 1949 când am plecat la Șc. de Partid la Oradea. În această perioadă am luat parte la lichidarea moșierilor conducând acțiunea de lichidare pe plasă, iar în 1948 am luat parte la comemorarea luptătorilor antifasciști căzuți la Doftana”; secretar al Comitetului de Plasă PMR Jibou (aug. 1949-aug. 1950); președinte al Comisiei de verificare a cadrelor din aparatul de stat al nou-înființatului raion Jibou (1950); instructor de partid la Comitetul Regional Cluj al PMR (sept. 1950-1952). Tot în aceeași autobiografie, Știrbu vorbea despre „dificultățile” întâmpinate în munca de activist al Regiunii PMR Cluj: „În această perioadă am căutat să-mi duc la îndeplinire toate sarcinile date de partid, chiar și atunci când la Beliș Raionul Huedin dușmanul de clasă a pus la cale mișcarea moșilor contra revoluționară, am fost trimis acolo unde am stat mai multe

zile și mi-am făcut datoria cu toate că în acea perioadă am fost bătut de mai multe ori de către moți”; secretar al BOB din DGPCM (1957-1958).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1938). În 1964, ofițerul, deși nu posedea diploma de maturitate, se afla în anul IV la Facultatea de Științe Juridice, Universitatea „C.I. Parhon” din București. Acest lucru era posibil datorită faptului că era absolvent al Școlii Superioare de Partid „Ștefan Gheorghiu”. Însă pentru a putea obține diploma de licență, ofițerul trebuia să-și definitiveze școala medie.

Stagiul militar: Regimentul 42 Artilerie Șimleul Silvaniei (1947-5 oct. 1948).

Studii politice: Școala Medie de Partid din Oradea (mai-aug. 1949); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul de Partid al MAI (1953-1956); Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, fără frecvență (1957-1960).

Activitatea profesională: servitor la proprietarul Moise Mircea (1938-1940); rotar la Atelierul „Lihuț” din comuna natală (1940-1943); rotar, agricultor în gospodăria părintească și la diferiți proprietari de pământ din comuna natală (1944-1947). În aprilie 1944 a fost arestat și bătut de jandarmii maghiari pentru că a răspândit manifeste prosovietice în comuna natală. În același an a fost concentrat de către autoritățile maghiare la muncă obligatorie în Ucraina Subcarpatică (tăierea lemnului, săparea șanțurilor, repararea drumurilor etc.). În acest timp a dat de mâncare mai multor prizonieri sovietici, faptă pentru care a fost bătut și maltrat de un ofițer maghiar. A dezertat și s-a întors acasă unde a stat până la eliberarea satului natal. În aprilie 1952 a fost încadrat în MAI cu gradul de locotenent-major și numit în funcția de locțiitor politic la Statul-Major al ALA Cluj, UM 0704 (15 apr. 1952-20 apr. 1953); șef al Secției Politice din Regimentul 1 ALA București (20 apr. 1953-1 iun. 1954); instructor în Secția Organizare de partid și șef al Biroului Instructori Organizare de Partid din Direcția Politică a MAI (1 iun. 1954-1955 și ian.-1 aug. 1956); locțiitor al șefului Serviciului Politic din DTOP (1955-ian. 1956). Ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost numit în funcția de locțiitor al șefului Serviciului Politic/Secției Politice din DGPCM (1 aug. 1956-1 oct. 1959); șef de ciclu științe sociale la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1 dec. 1959-1 oct. 1960). După desființarea acestei școli, a fost numit în funcția de locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (1 nov. 1960-30 nov. 1963). În 1963, maiorul Știrbu, cu acordul comandantului, a permis deținutului Braia Gheorghe, fratele cântăreței de muzică ușoară Mia Braia, să beneficieze de vorbitor înainte de data planificată, dar și de medicamente și haine. A fost trecut în rezervă la 30 nov. 1963 prin ordinul MAI nr. 3110.

După trecerea în rezervă, Știrbu a lucrat ca jurisconsult și consilier juridic la diferite unități economice, iar între 1970 și 30 dec. 1989 a fost consilier juridic principal și șef al Oficiului juridic și contencios administrativ al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție¹. În mart. 1990 a fondat și a deținut funcția de președinte de onoare al Uniunii Cooperativelor Agricole². Un an mai târziu, a

1. În 1984 a publicat chiar și o lucrare de specialitate în domeniul agriculturii socialiste: *Contractele economice în cooperativele agricole de producție*, Editura Ceres, București.

2. Documentele care au devoalat trecutul de ofițer superior al MAI din anii '60 au fost publicate și în cotidianul *România liberă* din 17 iulie 1990, sub semnătura inginerului Th. Marcov,

înființat și îndeplinit funcția de președinte al Partidului Democrat al Satului Românesc (28 febr. 1991-aug. 1992). Acest partid a fuzionat în 1992 cu Frontul Democrat al Salvării Naționale. În toamna anului 1992 a fost ales deputat de Hunedoara din partea Frontului Democrat al Salvării Naționale/Partidul Democrației Sociale din România (27 sept. 1992-3 nov. 1996). În timpul mandatului său a fost ales președinte al Comisiei juridice de disciplină și imunități din Camera Deputaților.

Grade succesive : locotenent-major (1952); căpitan (1954); maior (1958).

Decorații : medalia „Meritul militar”, clasa a II-a (1956); medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958).

Pedepse : zece zile de arest la garnizoană și retrogradare din funcție pentru „mahalagisme și neexecutarea ordinelor” (1960); „mustrare scrisă” pentru că nu a îndeplinit bine misiunea de separare a deținuților pe categorii penale (1961); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru că avut lipsuri în ceea ce privește aplicarea Decretului nr. 720/1956 (1963); trei zile de arest la domiciliu pentru evadarea deținutului de drept comun Grămadă Ștefan (1963).

„Organizație obștească ce s-a «abonat» la bugetul statului”. În acest articol, Marcov îl acuza pe proaspătul președinte al Uniunii Cooperativelor Agricole (în fapt o rebotezare a UNCAP), Știrbu Aurel, că își ascunde trecutul și că asociația sa a beneficiat la înființare, în mod preferențial, de 21 de milioane de lei de la bugetul statului.

T

TABARCEA VALERIU, căpitan.

Activitatea profesională: ofițer-instructor I în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (30 mai 1986).

TACHE PETRACHE, locotenent-colonel (n. 1924; d. 1981).

Activitatea profesională: șeful Serviciului Aprovizionare și Gospodărire din DGPCM (1956-apr. 1958); șeful Serviciului Spate din DGPCM (aug. 1960, 3 nov. 1961, 22 dec. 1962-dec. 1963).

TALIANU NECULAI NECULAI, locotenent-colonel, d.p. nr. 2379 (n. 16 nov. 1923, com. Voinești, jud. Vaslui).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947; activist la Organizația Plasei PCR/PMR Puiești, jud. Tutova (1 nov. 1947-oct. 1948); instructor la Județeană PMR Tutova (oct. 1948-febr. 1949); secretar al Organizației Județene Tutova a Frontului Plugarilor și membru în Biroul Județenei PMR Tutova (1 apr. 1949-febr. 1951 și sept. 1951-ian. 1952). După

raionarea RPR, cele două organizații județene vor deveni organizații ale Regiunii Bârlad; activist și responsabil cu educația și munca la CC al Frontului Plugarilor (ian. 1952-apr. 1953); membru în Comitetul Raional PMR Măcin (1955-1956); secretar al organizației de partid din Penitenciarul Giurgiu (1957-1961); membru în Comitetul de Partid al Penitenciarului Văcărești (1971).

Studii civile: cinci clase în comuna natală (1930-1935). În anul școlar 1958/1959 a reușit să termine șapte clase elementare, iar bacalaureatul îl va obține abia în iunie 1967, la un liceu din București, după ce va urma cursurile Școlii Medii nr. 1 din Giurgiu.

Stagiul militar: Regimentul 32 Infanterie Ploiești, unde a făcut perioada de instrucție, iar la 23 august a participat la luptele împotriva nemților din jurul

Ploieștiului (1 mai-nov. 1944). După câteva luni, unitatea sa se va contopi cu Regimentul 34 Infanterie Constanța (nov. 1944-febr. 1945), care la rândul ei se va unifica în februarie 1945 cu Regimentul 23 Infanterie Călărași, unitate cu care va pleca pe frontul de vest (în aceeași lună). În septembrie 1945, regimentul său se va întoarce din Cehoslovacia, iar Talianu va fi mutat, după desființarea unității sale, la Regimentul 3 Infanterie Panduri din Divizia „Tudor Vladimirescu”, de unde a fost mai apoi lăsat la vatră, în decembrie 1946.

Studii militare : cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1972).

Studii politice : Școala de Partid de trei luni de pe lângă CJ Brăila al PCR (ian.-mart. 1948); Școala de Pregătire Activiști a CC al Frontului Plugarilor din București (febr.-aug. 1951).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească și pe la diferiți proprietari din comuna natală (1935-1944); lucrător de cadre la Direcția Cadre și Învățământ din Ministerul Gospodăriilor Agricole de Stat (apr.-iun. 1953); ajutor de șef de Birou Cadre la Direcția Administrativ-Gospodărească din MAI (17 iun.-1 nov. 1953). Cu ocazia unificării MAI cu MSS, a fost mutat în DLCM în funcția de lucrător de cadre la Serviciul Cadre (1 nov. 1953-1 ian. 1954); inspector prim de cadre la Colonia de Muncă Dăeni/formațiunea 0957 (1 ian. 1954-1 febr. 1956); șef de grupă de cadre la Colonia de Muncă Chilia Veche/formațiunea 0600 (1 febr.-1 iul. 1956); comandant la Penitenciarul Giurgiu (1 iul. 1956-1 oct. 1961); inspector prim de cadre la Serviciul Cadre/Personal din DGPCM/DGP (1 oct. 1961-1 febr. 1968); șef al Biroului Personal (1 febr. 1968-1 oct. 1969), ofițer de serviciu la Secțiunile „Rahova” și „Arcuda” (1 oct. 1969-13 apr. 1972) și inspector pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (13 apr. 1972-1 aug. 1973). Odată cu înființarea Penitenciarului Ilfov, pe 1 august 1973, Talianu a fost mutat la această unitate și numit ofițer operativ principal de cadre (1 aug. 1973-1977).

Grade succesive : locotenent (1953); locotenent-major (1956); căpitan (1959); maior (1964); locotenent-colonel (r) (1977).

Decorații : medalia sovietică „Victoria împotriva fascismului” (1945); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1949); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1968).

Pedepse : „observare scrisă” pentru că nu a executat ordinele în legătură cu concursul de tragere, netrimțând echipa la concurs (1956); „observare scrisă” pentru lipsă de organizare și control, dar și pentru că asupra unor deținuți din Penitenciarul Giurgiu s-au găsit țigări și alimente (1957); două zile de arest la garnizoană pentru lipsă de control și neglijență în executarea unui ordin (1957); două zile de arest la domiciliu pentru neglijență în executarea unor sarcini (1958); zece zile de arest la domiciliu pentru că a folosit autocamionul unității în scopuri personale (1958); „ordin observator” pentru netrimțerea la timp a dărilor de seamă cu realizările fizice și financiare obținute din prestări de servicii pe luna aprilie (1958); două zile de arest la domiciliu pentru că a transferat la formațiunea 0868 Vlădeni un număr de 24 de deținuți de drept comun, iar asupra lor s-au găsit obiecte

nepermise (fotografii, stilouri, hârtii, acte etc.) (1960); „mustrare scrisă” pentru că a transferat la formațiunea 0331 Criscior un deținut de drept comun inapt pentru muncă (1960); trei zile de arest la garnizoană pentru că nu a sancționat niște subordonați în perioada cât a fost comandant de penitenciar (1962); „observare verbală” pentru superficialitate în muncă (1964); „mustrare severă prin ordin” pentru că a încălcat prevederile regulamentare privind redarea gradului unui subofițer, dar și pentru că a omis înaintarea în grad a doi subofițeri (1969).

TĂBÎRCĂ GRIGORE ION, locotenent-colonel, d.p. nr. 1700 (n. 26 iun. 1907, satul Bordeni, com. Scorțeni, jud. Prahova; d. 1994).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945; secretar al Comisiei Locale a sindicatelor din Prahova (1944-1947); din apr. 1947 până în iul. 1952 a fost activist de partid cu diverse funcții: șef al secției organizatorice și apoi secretar al CJ Prahova al PMR (apr. 1947-apr. 1948); prim-secretar al CJ Vâlcea, iar mai târziu, al Regiunii PMR Vâlcea (apr. 1948-iul. 1952); membru în Biroul Comitetului Regional Ploiești al PMR (oct. 1953-?); membru în Biroul Comitetului Regional Pitești al PMR (nov. 1953-aug. 1955).

Studii civile : patru clase la școala primară din Bordeni (1914-1918).

Stagiul militar : Regimentul 4 Artilerie Brașov (1929-1930); concentrat la Regimentul 41 Artilerie Brașov (1940-1941).

Studii politice : Școala de Partid din București (1952-1953); Universitatea Serală de Marxism-Leninism (?).

Activitatea profesională : muncitor (1919-1920); ucenic (1920-1924); tâmplar la diferiți patroni din Câmpina și Ploiești (1924-1944); deputat în MAN (1948-1952); președintele Sfatului Popular al Regiunii Ploiești (oct.-nov. 1953); președintele Sfatului Popular al Regiunii Pitești (nov. 1953-aug. 1955); locțiitor al șefului DPLC/DGPCM (1 aug. 1955-iul. 1956). Cât timp a deținut această funcție, Tăbîrcă a purtat o corespondență intensă cu primul adjunct al ministrului Afacerilor Interne, generalul-maior de Securitate Evghenie Tănase, în ceea ce privește transferul și eliberarea deținuților politici¹; șeful Direcției Economice din DGPCM (iul. 1956-30 iun. 1963).

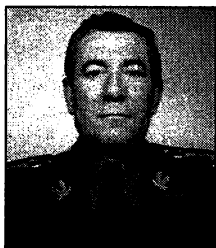
Tăbîrcă Ion a fost fratele mai mare al fostului membru al CC al PCR (1969-1974), Nicolae Tăbîrcă.

Grade succesive : locotenent-colonel (1955).

Decorații : medalia jubiliară „10 ani de la înființarea primelor unități ale armatei populare române” (1954); Ordinul „Steaua RPR”, clasa a III-a (1948); Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1954); Ordinul „23 August” (?).

1. Ordinele MAI în vigoare la acea dată prevedeau faptul că deținuții contrarevoluționari nu puteau fi transferați sau eliberați de către DGPCM fără acordul organelor de Securitate.

Pedepse : „muștrare scrisă” pentru neinformare, neluare de măsuri în executarea unei probleme de serviciu (1963).

TĂRȚAN AUGUSTIN VASILE, colonel, d.p. nr. 2714 (6 iul. 1948, satul Unimăt, com. Aciș, jud. Satu Mare).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran cu gospodărie mică.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : elev.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din anul 1963 și PCR din 1972.

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1955-1962);

Liceul Teoretic din Vișeu de Sus, jud. Maramureș (1962-1966);

Facultatea de Drept, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, fără frecvență (1969-1973); curs postuniversitar, specialitatea criminologie, la Facultatea de Drept, Universitatea „Babeș-Bolyai” (1975-1976).

Studii militare : Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, profil penitenciar (1 sept. 1966-28 aug. 1969); curs de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar la UM 0900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975); curs de perfecționare a cadrelor de penitenciar din DGP (12 mart.-10 apr. 1982); curs de perfecționare, profil cadre de conducere, la Școala Militară de Perfecționare a Ofițerilor de Miliție din București (11 iul.-9 aug. 1985).

Studii politice : Universitatea Serală de Partid de pe lângă Cabinetul Județean de Partid Satu Mare (?-1976).

Activitatea profesională : ofițer de serviciu la Penitenciarul Satu Mare (27 sept.-1 nov. 1969) și la Secția „Bistrița-Năsăud” din cadrul Penitenciarului Gherla (1 nov. 1969-1 dec. 1970); inspector cu pregătirea militară și de specialitate (1 dec. 1970-oct. 1971) și comandant al Secției „Tătărani” din cadrul Penitenciarului Ploiești (oct. 1971-1 mart. 1973); locuitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Satu Mare (1 mart. 1973-20 apr. 1980); ofițer instructor I în Serviciul Pază, Regim și Evidență Operativă din DGP (20 apr.-1 oct. 1980); ofițer instructor II de reeducare (1 oct. 1980-15 aug. 1983) și locuitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Satu Mare (15 aug. 1983-1 apr. 1987); comandant la Penitenciarul Aiud (1 apr. 1987-26 apr. 1991); comandant la Penitenciarul Satu Mare (26 apr. 1991-28 febr. 2002).

A fost trecut în rezervă la 4 martie 2002 prin Ordinul ministrului Justiției nr. 447/C.

Grade succesive : locotenent (1969); locotenent-major (1973); căpitan (1977); maior (1983); locotenent-colonel (22 dec. 1989); colonel (1992).

Decorații : medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); medalia „Meritul Militar”, clasa a III-a (1974), clasa a II-a (1975) și clasa I (1980).

Pedepse : „muștrare scrisă” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1972) și pentru insuficientă exigență în executarea ordinelor (1974); cinci zile de arest la domiciliu pentru întârzierea cu care a luat unele măsuri în privința unui subofițer (1976); suspendarea indemnizației de comandă pe timp de șase luni pentru nereguli constatate în gospodăria agricolă ajutoare a Penitenciarului Aiud (1989); zece zile

de consemnare pentru lipsă de exigență față de subordonați : evadarea a doi deținuți minori în decembrie 1997 (1998); „avertisment” pentru insuficientă implicare în activitatea de îndrumare, control și verificare a subordonaților (2001).

TĂTĂRUȘ ION VALERICĂ, maior, f.s. (n. 21 sept. 1929, mun. Galați, jud. Galați).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : strungar în fier.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947.

Studii civile : șapte clase primare și patru profesionale.

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1950).

Studii politice : Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” (1961).

Activitatea profesională : instructor de partid în Direcția Politică din DGPCUM (1 oct. 1951-1 oct. 1952); șef de Birou Informații de Partid în Serviciul Politic din DLCM (1 oct. 1952-1953); locțiitor politic la Penitenciarul Mărgineni/formațiunea 0715 (1953-15 febr. 1959); locțiitor al șefului Secției Politice din DGPCM (1 aug. 1961-1 dec. 1963); locțiitor politic la Penitenciarul Jilava (1 dec. 1963-15 aug. 1964).

Grade succesive : locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1957); maior (1963).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1958).

TÂRZIMAN ION, maior.

Activitatea profesională : ofițer în Serviciul Sanitar al DGP (ian. 1978).

TELESCU PETRE, maior, d.p. nr. 1882 (n. 14 oct. 1924, com. Piatra Olt, jud. Olt).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945.

Studii civile : patru clase în orașul Pitești (1930-1934); patru clase la Liceul Comercial din Pitești, Gimnaziul Comercial „Petru Rareș” din București și Liceul Comercial „Nicolae Bălcescu” (1936-1940).

Stagiul militar : Regimentul 3 Vânători Moto Târgoviște, Școala de Subofițeri de Rezervă de Infanterie din Galați și Orăștie, Regimentul 20 Infanterie Câmpulung Muscel (oct. 1943-febr. 1945).

Studii militare : curs de pregătire de specialitate (muncă informativ-operativă) în cadrul Serviciului Operativ din MAI (oct.-nov. 1954); curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil Penitenciare și Colonii de Muncă, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (1960-1961).

Studii politice : Școala Serală de Cadre de Partid din DGSP (1949).

Activitatea profesională: practicant de birou la Galeriile „Lafayette” din București (mart.-iul. 1942); figurant la Teatrul Național din București (aug.-oct. 1942); funcționar de birou la Monopolul Alcoolului și Tutunului București – detașat la Fabrica de Spirt din Călărași, Târgu Lăpușna, Republica Moldova (oct. 1942-sept. 1943); detectiv la Serviciile Filaj și Arhivă și la Biroul X din Corpul Detectivilor, Direcția Generală a Poliției (mai 1945-17 iun. 1947); comisar-ajutor în Serviciul Transmisiuni din Direcția Poliției de Siguranță (17 iun. 1947-1 sept. 1948). La înființarea DGSP, a fost încadrat cu gradul de sublocotenent în funcția de șef de problemă, ulterior fiind avansat șef de birou și ajutor al șefului Serviciului 2 în cadrul Direcției a III-a, care mai târziu a devenit Direcția a VII-a (1 sept. 1948-1 oct. 1952); lucrător operativ prim la Serviciul Operativ din MAI¹ (1 oct. 1952-1 aug. 1955); șef al Biroului „D” din cadrul Penitenciarului Jilava² (1 aug. 1955-1 iul. 1956), șef al Problemei „D” din Penitenciarul Văcărești (1 iul. 1956-apr. 1957) și șef al Biroului 3 din Serviciul Raional de Securitate „I.V. Stalin”, Direcția de Securitate București (apr. 1957-30 apr. 1958). Ca urmare a reducerilor de efective din Direcția de Securitate București, la 30 apr. 1958 a fost trecut în rezervă cu gradul de căpitan de Securitate. Un referat de cadre întocmit de Secția Cadre a Direcției de Securitate București descria activitatea profesională a căpitanului Telescu Petre astfel :

De la încadrarea sa în MAI ofițerul a dovedit capacitate în efectuarea sarcinilor care i-au fost încredințate, obținând rezultate satisfăcătoare în muncă. Astfel în perioada cât a lucrat în fosta poliție de siguranță, de la început și-a însușit instrucțiunile profesionale pe care le-a aplicat în munca practică, obținând unele rezultate concrete, prin depistarea și arestarea a o serie de elemente contrarevoluționare, ce a făcut parte din CML (Corpul Muncitoresc Legionar – n.n.) fapt pentru care a fost premiat și apoi ridicat în funcție. În munca de securitate deasemeni a obținut rezultate pozitive încredințându-i-se diferite munci ca : șef de birou, șef de secție etc. sarcini de care s-a achitat în condițiuni satisfăcătoare, fiind caracterizat de către șefii săi, ca un element pregătit profesional, cu capacitate și voință de muncă și cu orientare în rezolvarea sarcinilor încredințate. Fiind numit șeful biroului operativ la Penitenciarul Jilava s-a preocupat în bună măsură pentru punerea la punct a evidențelor operative și crearea de agentură capabilă, datorită cărui fapt a reușit să depisteze unele elemente din rândul cadrelor care au favorizat deținuți. La iulie 1956 a fost numit șef al Problemei „D” la Penitenciarul Văcărești, funcție pe care o îndeplinește și în prezent. De la numirea sa în această funcție, a muncit cu spirit de răspundere, pentru punerea la punct a evidențelor și a diferitelor lucrări care fusesse neglijate de către foștii ofițeri care lucrase în cadrul acestei probleme lucrând aproape în permanență peste orele de program. În urma măsurilor care au fost luate de către ofițer, s-a reușit să se pună la punct toate lucrările, să se stabilească elementele dușmănoase și să se recruteze agenți corespunzători muncii de securitate, care au furnizat și furnizează materiale informative bune. S-a preocupat cu seriozitate pentru îndrumarea practică în muncă a ofițerilor din subordinea sa, fapt ce a făcut ca și aceștia

1. În iulie 1953 a fost trimis la Baia Sprie pentru a coordona birourile operative din cadrul Coloniilor de Muncă de la Baia Sprie, Nistru și Căvnic. Câteva luni mai târziu, la 1 oct. 1953, a fost mutat în funcția de lucrător operativ prim la Grupa Operativă din Penitenciarul Făgăraș Central (de la 15 aprilie 1954 a preluat funcția de șef al acestei Grupe Operative).
2. La 1 februarie 1956, șeful Biroului „D” din Penitenciarul Jilava avea în subordine trei ofițeri de Securitate : locotenentul Nica Ioan, ajutor-șef de birou, locotenent-major Mircea Mihai, lucrător operativ prim, și locotenent Baltag Toma, lucrător operativ.

să obțină rezultate satisfăcătoare în muncă și să facă o serie de recrutări bine studiate și alese în raport cu necesitățile și scopul muncii operative, existând garanția că într-un timp scurt să se asigure recrutarea numărului de agenți conform normei stabilite de ordinul 15 MAI. Ofițerul are experiență în munca de educare și conducere a agenturii, fapt ce a făcut ca în urma măsurilor juste ce au fost luate în problema îndrumării și dirijării agenturii, tov. cpt. Telescu împreună cu subalternii săi, să descopere câteva elemente din rândul cadrelor care au favorizat pe deținuți, fiind reținuți și trimiși în justiție¹.

A fost șef al Sectorului Auto din Direcția Silvică București (1 iun. 1958-1 iul. 1959). La 1 iulie 1959 a fost rechemat în rândul cadrelor active ale MAI și repartizat la Serviciul Cadre din DGPCM, cu gradul de căpitan de penitenciare; șef al Biroului Anchete Speciale din cadrul Serviciului Cadre al DGPCM (1 iul. 1959-15 febr. 1964); ajutor ofițer control în Serviciul Cadre din DGPCM (15 febr. 1964-1 iun. 1966); șeful Biroului Verificări, Sesizări, Memorii și Reclamații din Serviciul Cadre al DGPCM (1 iun. 1966-31 mart. 1968); angajat civil la Restaurantul MAI (1 apr. 1968-31 ian. 1969). A fost trecut în rezervă la 31 mart. 1968 prin Ordinul MAI nr. 1127.

Grade succesive: sublocotenent (1948); locotenent (1949); locotenent-major (1952); căpitan (1956 și 1959); maior (1962).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa I (1954) și clasa a II-a (1958); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964).

Pedepse: 15 zile de arest sever pentru slabă activitate și delăsare în muncă (1954); 15 zile de arest la garnizoană pentru pierderea unor documente secrete (1959); trei zile de arest la garnizoană pentru discuții nepermise cu o persoană din afara unității (1964).

TEODORESCU ALEXE, angajat civil.

Activitatea profesională: șef al Gărzilor din Direcțiunea Penitenciarelor și Institutelor de Prevenție/DGP (mai 1946-16 oct. 1947); secretar a Școlii de Gardieni din DGP (1 sept. 1948).

TEODORU EUGEN, locotenent-colonel (n. 23 iul. 1922, mun. Galați, jud. Galați).

Activitatea profesională: locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (1956); șef al Școlii de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (13 aug. 1959, 3 sept. 1960).

TESLER SIMION LADISLAU, colonel, d.p. nr. 1862 (n. 4 oct. 1919, mun. Făgăraș, jud. Brașov).

Naționalitatea: evreiască.

Originea și apartenența socială: mic-burghez.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: horticultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; membru în Comitetul Orașenesc de Partid Făgăraș (1946-1950); activist salariat la Secția Organizatorică a Comitetului Județean

1. Documentul nedatat este semnat de șeful Secției Cadre din Direcția de Securitate București, căpitanul Gheorghe Cristian, și de locotenentul I. Duia, din aceeași secție.

Făgăraș al PCR (1948-1949). Într-o autobiografie dată la Timișoara pe 30 ianuarie 1952, Tesler scria :

În această perioadă am luat parte efectivă la toate acțiunile Partidului, coordonând muncă în cadrul orașului Făgăraș. În anul 1948 am coordonat și munca voluntară pe întregul județ. În anul 1948 am fost propus ca locțiitor politic la Securitatea Județeană Făgăraș, însă fiind ales de Comitetul Central în Comisie, nu am putut ca să mă prezint. Șeful Serviciului Făgăraș era tov. Cpt. Teodosiu Ioan, iar eu, care am fost tot timpul și cu răspunderea asupra muncii de la Poliție și Siguranță, am fost desemnat în acea perioadă de a trece ca locțiitorul tovarășului Teodosiu. În anul 1950 terminând verificarea, tov. Vâlcu secretarul Comisiei Centrale de verificare (Vasile Vâlcu, membru al CC al PCR între 1960 și 1979 – n.n.), după ce am fost din nou verificat, m-a trimis la tovarășul Pintilie, iar de la dânsul la tov. Maior Popescu, de la care am solicitat ca să fiu trecut în munca profesională.

A fost, de asemenea, secretar al Comisiei de Verificare a membrilor PMR din Județeană Făgăraș (1948-aug. 1949) ; secretar și președinte al Comisiei de Verificare a membrilor PMR din Județeană Dorohoi (aug. 1949-ian. 1950) ; membru în Comisiile de Reverificare a membrilor de partid din Sectoarele Negru și Albastru ale Capitalei (ian.-24 apr. 1950) ; membru în Comitetul Regional PMR Hunedoara (1956-1958) ; membru în Comitetul Raional PMR Brad (1959-1960).

Studii civile : patru clase la Școala Primară din Făgăraș (1926-1930) ; trei clase la Școala Normală din Făgăraș (1930-1933) ; curs de horticultură la Școala de Horticultură a fermei „Hercules” din Timișoara (1935-iul. 1937). Acest curs se afla sub patronajul Societății de Horticultură din România, Filiala Bănățeană Timișoara ; examene de diferență la Școala Inferioară Agricolă din Ciumbud (1948). În urma susținerii examenului de echivalență din sesiunea ianuarie 1966, la Liceul nr. 10 din București, a obținut diploma de bacalaureat, secția reală.

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul regional PMR Timișoara (1950-1952) ; Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu” , de pe lângă CC al PMR, secția fără frecvență (1953-1958).

Activitatea profesională : ucenic la ferma comunității evreiești din Timișoara, „Hercules” (1935-nov. 1937). În 1937 a activat pentru câteva luni în organizația ilegală sionistă de stânga „Dror-Habonim” din Timișoara ; grădinar-calfă la Florăria „Faraudo” din București, Calea Șerban Vodă (ian.-nov. 1938) ; florar la Ferma „Singureni” din jud. Vlașca (1939-nov. 1941). În 1941, din cauza legilor rasiale antonesciene, a fost concentrat împreună cu alți evrei din Făgăraș la muncă obligatorie, lucrând ca grădinar la Spitalul de Stat din Făgăraș, la Cercul de Recrutare Făgăraș și la Primăria Orașului Făgăraș (nov. 1941-iul. 1942) ; apoi, cu Detașamentul de lucru 20 CFR Deva a lucrat la Șantierul CFR de pe linia Deva-Brad, în dreptul com. Nevoiași (iul. 1942-mai 1943). În mai 1943 a fost trimis în localitatea Balta din Transnistria cu Detașamentul exterior 120 Transnistria, în funcția de grădinar-șef (mai 1943-mart. 1944). În această calitate, Tesler i-a persecutat pe coreligionarii din subordinea sa, forțându-i să muncească și noaptea la grădina de zarzavat, pentru a se evidenția în fața comandantului militar al Sectorului III etape – colonelul Pătrășcioiu (acesta a fost arestat și condamnat ulterior pentru crime de război). La această

grădină care deservea trupele germane și române munciau circa 100 de evrei. După avansarea trupelor sovietice, în data de 26 martie 1944, Tesler a plecat în orașul Bălți (Basarabia), angajându-se ca inspector agronom la Gospodăria Agricolă de Stat a sovietului orașenesc Bălți (mart.-mai 1944). Inspector agronom al județului Bălți și șef al inspecției carantinei agricole județene (mai 1944-apr. 1945). În primăvara anului 1945 s-a întors în Făgăraș și s-a angajat din nou ca horticultor la grădina primăriei orașului (mai 1945-1948). În 1946, Tesler a amenajat o grădină de zarzavaturi (de 1 ha) pe un teren al primăriei. Lucrările la această grădină erau prestate de femei săsoaice, din comunele învecinate cu Făgărașul.

La 1 mai 1950, Tesler a fost încadrat în MAI ca șef al Biroului Cadre din DRSP Timișoara/Secția Cadre din DRSS Timișoara (1 mai 1950-15 apr. 1952).

O declarație dată în a doua jumătate a anilor '50 de către un ofițer din aparatul politic al DRSS Timișoara (1950-1951 și 1952-1953) detalia unele aspecte din activitatea cadrului-șef al Securității timișorene:

De la venirea în funcția de șef de cadre a tov. fost Lt.-Maj. Tesler actualmente cu gradul de Maior și funcția de director al Direcției Administrative din cadrul MAI sau întrebunțat o serie de metode nepartinice în munca de creșterea și promovarea cadrelor în problema căsătoriilor, sau menținut cadre necorespunzătoare în Partid și în Securitate etc.

Spre exemplu fostul cadru, nu-i cunosc gradul, Nemeș, pentru o greșală care se putea remedia în cadrul Direcției Regionale și pe linie de partid, a fost arestat, exclus din partid și dus la Canal pe timp nelimitat, lăsându-i familia într-o situație destul de grea. De menționat este faptul că această măsură a fost luată ca drept exemplu drastic pentru acei care au comis și care vor mai comite pe viitor abateri. Pentru aceasta nu putea fi ales însă un alt tovarăș care comisese mai multe abateri și care într-adevăr merita să fie trimis la Canal.

Tot în acest timp și tot din vina tov. Tesler, un fost șofer, s-a împușcat pentru faptul că nu i sa aprobat să se căsătorească cu o tânără pe motivul că nu ar fi corespunzătoare pentru un cadru de Securitate. Înainte de a se împușca, acest tânăr a împușcat pe logodnica sa și numai după aceia sa sinucis.

Tov. Tesler împreună cu conducerea Reg. de Securitate au obligat doi tineri să se căsătorească cu cine a ordonat ei fără să mai țină cont de părerea acestor tineri, este vorba de actuala familie Paraschi și Neda.

În primul caz tov. Tesler a pus în vederea tovarăsei actual Paraschi să se căsătorească cu actualul soț deși dânsa iubea pe Lt. Neda și intenționa să se căsătorească cu el.

În al doilea caz tov. Neda a fost obligat să se căsătorească cu tov. Grungerger Margareta actual Neda, neținându-se cont de faptul că tov. Neda intenționa să se căsătorească cu actuala soție a tov. Paraschi, nu-i cunosc numele de fată, în felul acesta a reușit să nenorocască două familii¹.

Locțiitor al șefului Direcției a XI-a (administrativă) din DGSS (15 apr.-sept. 1952); șef al Serviciului Construcții și locțiitor al șefului Direcției Administrativ-Gospodărești din MSS (sept. 1952-oct. 1953); șef al Direcției Administrare și

1. Conform Decretului nr. 60/1949, aprobarea căsătoriei unui cadru MAI se putea face numai cu acordul superiorilor. „Candidata” la căsătorie trebuia să aibă „origine sănătoasă” și să dea dovadă de atașament față de regimul democrat-popular.

Gospodărire a MAI (oct. 1953-1 mart. 1955). La 1 martie 1955 a fost retrogradat din funcție și grad pentru mai multe abateri profesionale. Motivele pentru care superiorii săi au luat această măsură sunt redată într-un referat de cadre din 28 februarie 1955 :

În această funcție, la început se părea că va face față, dar după o perioadă de timp, a început să aibă o atitudine neprincipială față de muncă și față de subalterni. Plin de sine, crezându-se atotștiutor, a monopolizat munca și a început să folosească metode anarhice în conducerea Direcției.

Astfel, nerespectând schema de organizare aprobată, a înființat de la sine putere o secție de planificare (unde a numit în funcția de șef al secției pe Maiorul Haimovici Haim, pe care l-a avut înainte ca secretar al Direcției) și apoi o secție de investiții, care au intrat în atribuții, înainte de a avea aprobare oficială, punând conducerea în fața unui fapt împlinit. Deasemeni a avut permanent tendința de a mări și lărgi aparatul administrativ. Deși de comun acord cu el, s-au fixat oamenii în diverse funcții, conform schemei de organizare și a muncii ce o prestau, neținând cont de ordinele și directivele conducerii, a mutat oamenii dintr-un loc în altul, fără niciun fel de justificare, creind fluctuații și dezorganizând și munca în anumite sectoare.

Socotind Direcția și bunurile instituției ca o proprietate personală, lipsit de modestie, a abuzat de calitatea ce o avea și și-a creiat anumite avantagii pentru el și pentru o serie de prieteni (folosea personal două mașini, și-a mobilat cabinetul după norma unui ministru etc.).

Lipsit de principialitate în relațiile cu subalternii și folosind metode nepartinice în muncă cu aceștia, tipă la oameni, îi ironizează, folosește expresii jignitoare.

Deși, Direcția are un aparat mare, cu mulți oameni tineri capabili, pregătiți profesional și cu perspective, nu s-a preocupat de cunoașterea și creșterea lor.

Apreciază cu ușurință munca oamenilor și vede ca unică măsură de îmbunătățirea muncii înlocuirea lor.

În schimb când alții au rezultate bune, merge pe linia popularității ieftine, face presiuni de avansare, premiere, cadouri etc. atât individual, cât și în ședințe. Deoarece nu poate respecta aceste promisiuni, crează frământări printre oameni și pentru a scăpa de răspundere aruncă vina pe alții (conducerea Ministerului sau Direcția Cadre) (...). Astfel, nu de mult a fost pedepsit cu 5 zile de arest sever, pentru atitudine obraznică și pentru dezinformarea față de tov. Locțiitor Ministru General Maior Alexandru Mureșanu. După ce a terminat pedeapsa, s-a ținut o ședință cu conducerea Direcției, în care s-au analizat din nou lipsurile și atitudinea Maiorului Tesler. Cu această ocazie, Maiorul Tesler a afirmat : *a fi îngâmfat este la el o stare normală, iar atunci când se poartă frumos este atitudine silită.*

Apoi, după ce a analizat unele lipsuri neesențiale, a cerut cont tov. Locțiitor Ministru pentru ce a anulat o sancțiune dată de Maiorul Tesler, Comandantului Batalionului de Lucru, Lt. Col. Petrescu Gh. (sancțiune dată pripit, pe bază de acuzații ireale).

Toate lipsurile arătate mai sus, dovedesc că Maiorul Tesler Ladislau, prin poziția sa, este necorespunzător a conduce mai departe Direcția administrativ-gospodărească MAI¹.

1. Documentul este semnat de șeful Direcției Cadre din MAI, generalul-maior Demeter Alexandru, și de maiorul Mateescu Marcel, șef al Serviciului IV din aceeași Direcție. Cât timp a ocupat funcția de șef al Direcției Administrare și Gospodărire a MAI, maiorul Tesler a subminat în permanență autoritatea căpitanului Filipoiu C. Vasile, director al Întreprinderii de Construcții și Instalații a MAI (aug. 1954-?), și pe cea a locotenent-colonelului Petrescu, comandant al Batalionului de Lucru din MAI (1955).

Şef al Serviciului Administrativ din Direcția Regională MAI a Capitalei (mart.-1 iun. 1955). Ulterior, la 1 iunie 1955, i s-a redat gradul de maior și a fost numit în funcția de director al Trustului Aurului Gura Barza/Trustului Minier Brad din MAI (1 iun. 1955-15 apr. 1960).

Un referat întocmit de Colegiul de Partid al Comitetului Regional PMR Hunedoara expunea activitatea pe care Tesler a dus-o în funcția de director al Trustului Minier Brad din MAI:

Încă de la venirea sa în această funcție a luat unele măsuri pentru ridicarea producției. Ca urmare a măsurilor luate și a orientării date s-a reușit ca an de an producția de metal să crească simțitor, ajungându-se ca în anul 1959 producția de metal să se dubleze față de anul 1955.

Dacă tovarășul Tesler Ladislau a dat o orientare justă în ceea ce privește mărirea producției de metal și în special s-a axat pe extracția de aur nativ, nu aceeași orientare a avut în ceea ce privește extracția de metal din minereu comun, iar cu atât mai grav este faptul că a neglijat în mare măsură lucrările de deschidere și pregătire precum și lucrările geologice.

Astfel pe intervalul anului 1956-1959 la întreprinderea minieră Barza, deși au fost planificate lucrări geologice din fondul de producție, un metraj de 60.832 m.l. s-au realizat numai 35.474 m.l. deci în proporție de numai 58%. De asemenea, în intervalul 1955-1959 lucrările de explorare planificate a fi executate din fondul de investiții n-au fost realizate numai în proporție de 89% nedându-se atenție lucrărilor de deschidere, de pregătire și cercetărilor geologice. Nu s-a putut promova ritmul cerut pentru rezervele C. 2 la categorii superioare, C. 1 B, fapt ce a făcut ca din totalul de rezerve promovate, numai 42% să fie de categorie superioară, iar rezervele deschise și pregătite să fie cu mult sub limită.

Conducerea Trustului aur Brad în frunte cu directorul Tesler a tratat cu totul nepermis activitatea specifică exploatarei tehnice raională minieră axându-se pe exploatarea dezordonată punând mai mult accentul pe căutarea ocurențelor de aur nativ, neglijând punerea în evidență a minereului comun, care de fapt constituie baza activității specifice în vederea realizării planului de metal, în continuă creștere pentru satisfacerea cerințelor economiei naționale, astfel s-a ajuns ca în anul 1959 să nu se realizeze planul de producție la metal și să nu se poată asigura îndeplinirea lui nici în anul 1960.

Tesler Ladislau în funcția de director datorită *îngâmării și orgoliului de care este stăpânit*, a subapreciat organele *locale și organizațiile de partid*, neținând seama de recomandările acestora în politica de creșterea și stabilirea cadrelor. Astfel, numai la mina Musaru în timp de patru ani șefii de mină au fost schimbați de 10 ori, lucru ce s-a petrecut și la sectoarele subterane.

Față de cadrele tehnice a folosit metode neprincipiale amenințându-le deseori cu schimbarea din funcție creindu-se astfel atmosfera de nesiguranță și nemulțumire în rândul inginerilor, tehnicienilor și a personalului tehnico-administrativ¹.

Tesler mai era acuzat în referat că în această funcție s-a înconjurat de „elemente dușmănoase”: foști legionari, persoane excluse din partid, militari din armata regală

1. „Referat de cercetare al Colegiului de Partid din Comitetul Regional PMR Hunedoara cu privire la Tesler Ladislau” din 4 martie 1960. Documentul este semnat de președintele Colegiului de Partid din Comitetul Regional PMR Hunedoara, Pleșa Emil. Acest referat a fost întocmit după cercetări efectuate pe teren de activiștii Comitetului Regional PMR Hunedoara.

etc. (Olas Petru, Costea Cornel, Avram Lazăr, Maxim Dumitru, Rancă Pompiliu, Petrescu Samoilă, Bucerzan Liviu, Câmpean Gheorghe).

De asemenea, în dosarul personal profesional al ofițerului Tesler se găsește și o notă informativă adresată CC al PMR, aparținând cetățeanului Purece Istrate, angajat al Întreprinderii Miniere Barza, în care acesta sesiza organul central de partid că locotenent-colonelul Tesler a promovat în funcții de răspundere o serie de „elemente dușmănoase” (Corin Eugen, Petrescu Sami, Banciu Sabin, Olosu Petru, Teoc Dumitru).

La Conferința Organizației Regionale PMR Hunedoara din martie 1960 delegații la conferință au condamnat cu „mânie proletară” abaterile pe linie de partid de care s-a făcut vinovat locotenent-colonelul de Securitate Tesler în funcția de director al unui trust minier. Organul central al CC al PMR a relatat într-un articol aspecte de la această adunare. Tesler era dat ca exemplu negativ în comparație cu siderurgiștii de la Combinatul Siderurgic Hunedoara și alți oameni ai muncii din regiune :

În contrast izbitor cu aceste minunate pilde de înaltă conștiință comunistă și disciplină de partid a apărut atitudinea lui Tesler Ladislau, directorul unui trust minier. Ros de îngâmfare și mentalitate mic-burgheză, el nu mai vrea să țină seama de organizația de partid, de critici și de sfaturile ce i se dau. Deși sancționat pentru astfel de abateri, Tesler a continuat să ignoreze rolul conducător al organizației de partid, să aibă o atitudine de comandă față de muncitori, să-i jignească, să subaprecieze priceperea și devotamentul lor în muncă. Această atitudine nu a putut decât să dea apă la moară unor elemente necinstite. Participanții la conferință au condamnat în unanimitate abaterile de la disciplina și conduita de partid ale acestuia și au cerut comitetului regional de partid să-i analizeze sub toate aspectele activitatea și să ia măsurile organizatorice corespunzătoare¹.

Un referat de cadre din 31 iulie 1963 menționa :

În nov. 1941 s-a reîntors în orașul natal, fiind încadrat într-un detașament de muncă obligatorie, cu care a lucrat pe mai multe șantiere din țară până în 1943, când a fost trimis în localitatea „Balta” – URSS. Aici a fost folosit ca grădinar-șef.

În această perioadă, pentru a-și câpăta popularitate și încredere din partea conducerii lagărului, impunea celorlalți evrei să muncească peste puterile lor, având o comportare inumană, executând cu mult zel dispozițiunile conducerii lagărului.

Ca urmare a înaintării trupelor sovietice, evreii din acel lagăr au fost abandonați în localitatea Bălți, iar Tesler Ladislau a continuat să muncească la un fost laborator din acea localitate până în 1945 când s-a reîntors în Făgăraș și s-a angajat ca horticultor la fosta primărie a orașului².

În continuare, referatul precizează „lispurile” ofițerului în funcția de director al trustului minier :

1. „Înfăptuind neabătut politica partidului. Conferința regională de partid Hunedoara”, V. Pop și Gh. Călinescu, *Scânteia*, nr. 2774, 5 martie 1960.
2. Referat de cadre întocmit de Direcția Cadre a MAI. Documentul este semnat de colonelul de Securitate Pateșan Ioan, șef al Direcției Cadre a MAI, și de locotenent-colonelul de Securitate Bocșe Iosif, șef serviciu în aceeași Direcție.

Neținând cont de ajutorul acordat pentru lipsurile manifestate anterior și aici a continuat cu aceeași atitudine, iar trăsăturile sale negative de caracter au ieșit în evidență mai vizibil și să influențeze negativ întreaga activitate a ofițerului.

Astfel în muncă cu subordonații a folosit metode neprincipiale, privindu-i prin prisma relațiilor și intereselor personale. Pe unii îi persecuta și subaprecia, iar pe alții dintre care majoritatea elemente dubioase și necinstite, foști legionari care au avut funcții de conducere în aparatul de stat burghez îi proteja. Aceștia speculând slăbiciunile sale, l-au antrenat în diferite acte imorale cu subalternele și soțiile unor cadre, beții și chefuri cu subordonații din banii acestora și ai trustului. A neglijat în mare măsură lucrările de deschidere și pregătire a unor lucrări geologice și nu a orientat procesul de producție pentru extragerea metalului într-o cantitate mai mare din minereu comun, aceasta aducând mari greutăți pentru îndeplinirea planului de producție în anii ce urmau. Ofițerul a fost ales ca membru în Comitetul regional și raional PMR, fiind deseori sprijinit de aceste organe pentru lipsurile manifestate, a subapreciat organele de partid și nu a ținut cont de recomandările făcute.

Ca urmare a lipsurilor manifestate și a atitudinii sale, în februarie a fost pus în discuția conferinței regionale de partid Hunedoara, la recomandarea căreia a fost scos din funcție ca necorespunzător și numit locțiitor șef serviciu la Direcția economică din Direcția generală a penitenciarelor și coloniilor de muncă, iar în nov. același an a fost mutat la penitenciarul Văcărești în funcția de locțiitor comandant pentru spate, unde muncește și în prezent¹.

În primăvara anului 1960 a fost repartizat la DGPCM și numit locțiitor de șef de serviciu în Direcția Economică a DGPCM (15 apr.-15 nov. 1960); locțiitor al comandantului pentru probleme de spate la Penitenciarul Văcărești (15 nov. 1960-1968). Cât timp a deținut această funcție s-a aflat în atenția organelor de contrainformații, deoarece a insultat cadrele și deținuții, a tolerat abaterile unor subalterni care furau din rația deținuților, a sustras diferite cantități de carne și flori din sera penitenciarului².

Grade succesive: locotenent-major (mai 1950); căpitan³ (1 mart. 1955); maior (1 iun. 1955); locotenent-colonel (dec. 1956); colonel (aug. 1967).

Decorații: medalia „A V-a aniversare a RPR” (1952); medalia „10 ani de la înființarea primelor unități ale armatei populare române” (1953); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); Ordinul „Steaua RPR” (1954); Ordinul „Muncii”, clasa a II-a (1956) și clasa I (1958); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri în conducerea Direcției Administrare și Gospodărire a MAI (febr. 1955); „muștrare în scris” pentru lipsă de

1. Referat de cadre întocmit de Direcția Cadre a MAI. Documentul este semnat de colonelul de Securitate Pateșan Ioan, șef al Direcției Cadre a MAI, și de locotenent-colonel de Securitate Bocșe Iosif, șef serviciu în aceeași Direcție.

2. ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 9959, vol. 48.

3. În dosar nu este precizată data la care a fost avansat la gradul de căpitan, ci doar ziua în care a fost retrogradat de la gradul de maior la cel de căpitan (1 mart. 1955). De asemenea, nu este precizată data avansării la gradul de maior, ci doar data când i s-a redat acest grad. (1 iunie 1955).

control asupra subordonaților (ian. 1964); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru că nu a luat măsuri de preîntâmpinare a unei pagube de circa 40.000 de lei (aug. 1964); „mustrare în scris” pentru lipsă de control asupra subordonaților (apr. 1965); cinci zile de arest la garnizoană pentru lipsuri pe linie de spate constatate de organele de control ale DGPCM (sept. 1965); „observare în scris” pentru neexercitarea unor atribuțiuni de control (sept. 1965); „mustrare” pentru lipsuri în planificarea și folosirea creditelor și necompletarea actelor de cheltuieli în termen legal (mart. 1966); „mustrare în scris” pentru deficiențe în sectorul sanitar (sept. 1966); „mustrare în scris” pentru lipsuri în organizarea muncii de spate și în conducerea subordonaților (oct. 1966).

TILICI (TILICIU) N. NECULAI, colonel, d.p. nr. 2380 (n. 29 iun. 1927, com. Stănuești/Motoșeni, jud. Bacău).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: perceptor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1965.

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1934-1941); Liceul Comercial din Bârlad (1944-1948) și Școala Medie Mixtă din Moreni (1954-1958). Diploma de bacalaureat o va obține în 1960 la Școala Medie nr. 2 din Câmpina.

Stagiul militar: Centrul de Instrucție nr. 9 Grăniceri Turnu Severin (nov. 1949-15 ian. 1950).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (15 ian.-nov. 1950).

Studii politice: Școala de Partid de un an din Oradea (1955-1956); Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă CJ Prahova al PCR, secția istorie (1968-1971).

Activitatea profesională: agricultor în gospodăria părintească (1941-1943); ucenic la tipografia proprietarului Nicolae Peiu din Bârlad (1943-1944); salahor la zidarul Ion Moraru din Bârlad (1945-1948); referent-perceptor la Administrația Financiară a Plasei Puești, jud. Tutova (1949-1950); locțiitor politic la Penitenciarul Zalău (15 dec. 1950-1 mart. 1951); instructor politic în Secția Agitație și Propagandă din Direcția Politică a DGPCUM (1 mart.-7 iun. 1951); locțiitor politic la Coloniile de Muncă Agricole ale MAI: Mărculești, Giurgeni și Jegălia (7 iun.-30 aug. 1951); șef al Biroului Cultural și ARLUS (30 aug.-oct. 1951), șef de seminar la Școala de Sergenți Politici Jilava de pe lângă Direcția Politică a DGPCUM (oct. 1951-1 apr. 1952); locțiitor politic la Penitenciarul Oradea (1 apr.-19 nov. 1952); șef al Biroului Penitenciare din Direcția Regională MAI Oradea (19 nov. 1952-30 apr. 1953); comandant la Penitenciarul Oradea (30 apr. 1953-1 apr. 1955). La Oradea, „din rațiile prevăzute pentru deținuți, Tilici își creștea și întreținea câțiva porci, pentru nevoile lui și ale familiei!”¹. Mai mult, obișnuia să-și taie porcii în incinta penitenciarului, folosindu-i pe deținuți sau subordonați. Insulele grosolane, regimul alimentar

1. Ion Ioanid, *Închisoarea noastră cea de toate zilele*, Editura Humanitas, București, 1999, p. 403.

sinonim cu distrofia, lipsa îngrijirii medicale, tratamentul inuman general (expunere la frig, dușuri cu apă rece în plină iarnă etc.), toate erau păstorite cu sadism la Penitenciarul Oradea de către căpitanul (la acea dată) Neculai Tilici¹.

Un referat de cadre din 1954 întocmit de Secția Cadre a DIP pe numele locotenentului Tilici Nicolae menționa :

În activitatea sa ofițerul a obținut unele rezultate în special în munca politică întrebunțând metode juste și principiale sprijinind din aproape munca politică, făcând în același timp educația celor din unitate, aceasta în timpul cât a fost Locțiitor Politic. Ca lipsuri ofițerul are mai multe decât părți pozitive în special de când a fost numit în calitate de Comandant, lipsuri care constau în : A întrebunțat mașina Unității în scopuri personale, ducându-i concubinei sale, fosta soție a unui Cpt. de securitate bagajul la gară pe care a și însoțit-o până la București. De asemenea tot cu mașina a plecat la băile Victoria împreună cu persoane străine de Unitate. A întrebunțat trăsura unității pe la baluri și nunți în diferite comune, iar într-una din zile întorcându-se în stare de ebrietate, a lovit trăsura de un stâlp rupându-i-se arcul. În timp de o lună de zile a tăiat un număr de 50 de porci, iar carnea a fost dată contra cost cadrelor din Unitate. Cu această ocazie a creat o serie de nemulțumiri în rândul cadrelor prin faptul că pe unii i-a favorizat, dându-le carne mai bună, iar la alții mai proastă. Din această carne și el și-a însușit o cantitate de 50 kg. pe care nu a înregistrat-o cu scopul ca să nu plătească și probabil s-o speculeze, întrucât acasă nu avea ce face, deoarece nu este căsătorit pe deoparte, iar pe de altă parte el mănâncă la popotă. A sustras sume de bani de la popotă pe care i-a întrebunțat în scopuri personale și pe care nu i-a mai restituit nici până în momentul de față. A permis cadrelor de la procuratură să servească masa la popotă, creând mari nemulțumiri în rândul salariaților din cadrul Unității, întrucât ei dădeau ordinul „50”. Deși ofițerul provine dintr-o familie de țărani săraci, însă ținând cont de faptele murdare pe care le-a făcut și care sunt incompatibile cu calitatea lui de ofițer și mai ales de comandant, considerăm că nu mai poate face parte din cadrele MAI și propunem să fie scos ca element necorespunzător².

Tilici nu va fi îndepărtat din MAI, ci va fi mutat la altă unitate penitenciară, câteva luni mai târziu ; locțiitor comandant pentru pază și regim (1 apr. 1955-1 ian. 1956) și șef al Biroului vorbitor și pachete deținuți la Penitenciarul Mărgineni/formațiunea 0715 (1 ian.-30 iun. 1956). La 30 iunie 1956, cu prilejul reducerilor de efective din MAI, a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 2949. După trecerea în rezervă s-a angajat ca strungar necalificat la Uzina Mecanică Câmpina (iul. 1956-18 ian. 1957) ; funcționar la Secția Financiară Bârlad (18 ian.-1 iul. 1957). La 1 iulie 1957, a fost reîncadrat în MAI ca angajat civil și repartizat la Gospodăria anexă Mărgineni din cadrul Penitenciarului Mărgineni/formațiunea 0715, unde a ocupat următoarele funcții : șef de depozit de magazie pentru deținuți, merceolog principal și șef de evidență de bază (iul. 1957-15 febr. 1964) ; angajat civil în funcția de șef de evidență de bază la sectorul AFV și contabil principal la Penitenciarul Ploiești (15 febr. 1964-15 dec. 1971). În decembrie 1971 a fost rechemat în rândul corpului ofițerilor MAI cu gradul

1. Ion Ioanid, *op. cit.*, pp. 405, 407-408, 410, 430-433, 437, 441, 445-446.

2. Referatul de cadre este semnat de șeful DIP, colonelul Ioan Baci, și de șeful Secției Cadre din DIP, maiorul Marin Mihai.

de căpitan și numit în funcția de inspector cu pregătirea militară, politico-ideologică și de specialitate la Penitenciarul Mislea (15 dec. 1971-1 iul. 1972); locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Râmnicu Vâlcea (1 iul. 1972-1 aug. 1973); locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Ploiești (1 aug. 1973-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării Decretului nr. 225, Penitenciarul Ploiești a fost desființat, Tilici fiind transferat în funcția de locțiitor de comandant pentru servicii la Penitenciarul Târgșor (1 aug. 1977-21 sept. 1981).

A fost trecut în rezervă la 21 septembrie 1981 prin Decretul Prezidențial nr. 221.

Grade succesive: sublocotenent (1950); locotenent (1951); locotenent-major (1954); căpitan (1956 și 1971); maior (1978).

Decorații: medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974).

Pedepse: cinci zile de arest la garnizoană pentru că nu a raportat la timp executarea unui ordin (1955); zece zile de arest la garnizoană pentru neglijență în serviciu (1955); „muștrare scrisă” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1963); „muștrare scrisă cu avertisment” pentru nerestituirea unor materiale aduse în unitate fără forme legale (1963); „muștrare scrisă” pentru că a vorbit la telefon fără aprobarea comandantului (1964); „muștrare scrisă” și suspendarea indemnizației de comandă timp de trei luni pentru consum de băuturi alcoolice în unitate și pentru crearea „unui climat de familiarism” (1976); trei zile de arest cu îndeplinirea serviciului pentru evadarea unui deținut (1979).

TIMOFTE ION GHEORGHE, colonel, d.p. nr. 1863 (n. 12 mart. 1914, satul Dorobanți, com. Nicșeni, jud. Botoșani).

Naționalitatea: română. *Q.* 1985, mun. Ploiești, jud. Plo.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muzicant/gagist (trompetist) și muncitor necalificat petrolist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: într-o autobiografie dată la Onești pe 20 iunie 1954, Timofte povestește despre începuturile afirmării sale în viața politică:

Încă din 1945, de pe front mi se acordă de către ECP (Educație Culturală Propagandă – aparatul politic din rândul forțelor armate, înființat în 1945 – n.n.) pe atunci o serie de sarcini, iau parte la Campania electorală din 19 Noiembrie 1946, țin o conferință pe Regiment 2 Grăniceri cu schematica „Programul Regimului Democrat” sarcină dată de către Comand. Secund a Regimentului Cpt. Guzu (...). Menționez că în această perioadă deși am avut legături cu partidul prin sarcinile ce le primeam și le duceam la îndeplinire, nu m-am putut înscrie în partid din cauză că militarilor încă nu li se dăduse voie, spunându-ne să mai așteptăm. Stabilît în Buzău iau legătura cu partidul și din îndemnul tov. Câmpeanu Secretarul Județenei PCR de atunci, mă înscriu la Organizația PSD a orașului, continuând a duce muncă în problema pregătirii unificării.

A fost membru PSD (1947-febr. 1948); membru PMR (febr. 1948); responsabil cu organizarea în Biroul Organizației de Bază PMR nr. 1 CFR Cernavodă (nov.

1948-ian. 1949). La începutul anului 1949 se înființează Organizația de Bază PMR nr. 1 Petrol Cernavodă, iar Timofte este ales în funcția de secretar al acestei organizații (ian.-febr. 1949); membru în Biroul Organizației de Bază PMR nr. 5 Petrol Palas și responsabil cu munca de propagandă și agitație (febr.-sept. 1949); membru în Comitetul Provizoriu PMR al Sectorului „Petrol” din Constanța (1 iun. 1949-?); responsabil cu producția, secretar și propagandist la Comitetul sindical de fabrică mixt CFR Cernavodă și membru în Comitetul Sindical „Petrolul” din Constanța (ian. 1948-ian. 1949). În această perioadă a participat la toate demonstrațiile organizate și conduse de conducerea locală de partid; membru ARLUS (1948-?); membru în Comitetul de Partid din DLCM (1952-1953).

Studii civile: cinci clase în satul natal (1921-1926); elev particular la Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu” din Brăila, absolvent al cursului secundar teoretic inferior, fără frecvență (oct. 1942-1945); clasa a IX-a la Școala Medie Mixtă din Moreni și clasa a X-a la Școala Medie nr. 3 „Nicolae Bălcescu” din Târgoviște, fără frecvență (iul. 1956-mai 1957).

Stagiul militar: copil de trupă (nov. 1926-1932) și militar în termen la Regimentul 29 Infanterie Dorohoi (1932-apr. 1935).

Studii politice: curs seral sindical de două luni la Școala Inferioară de Cadre Sindicale din Cernavodă (1948); curs de lectori la Județeană PMR Constanța (aug.-sept. 1949); Universitatea Serală de Marxism-Leninism din MAI, București, fără diplomă de absolvire (1951-1953).

Activitatea profesională: șomer în București (apr.-iun. 1935); muzicant militar/gagist la Batalionul de Gardă Regală din București (iun. 1935-31 mart. 1936 și iun.-oct. 1939); muncitor necalificat la un atelier de cizmărie din strada Berzei, București (apr.-mai 1936); salahor la o construcție de lângă Parcul Cișmigiu (mai-iun. 1936); muzicant militar/gagist la Regimentul 38 Infanterie Brăila (oct. 1939-nov. 1945). Despre perioada petrecută la această unitate Timofte povestește într-o autobiografie dată la 8 ianuarie 1961:

Mutat la reg. 38 infanterie Brăila, plec pe zonă în Cadrilater unde se afla Regimentul și unde am stat până în ianuarie 1940, în satele Cainargeau și Beibunar. În ianuarie 1940, regt. se retrage în regiunea Dobrogea, raionul Tulcea, localitățile Nicolitel și Isacea, unde stăm până aproape la începutul războiului (iunie 1941) când fanfara este trimisă în Brăila. Am rămas în Garnizoana Brăila, până în luna octombrie 1941, când urmare ordinului Diviziei a 10 a, ne-am deplasat în orașul Odessa. După 2 luni, adică către sfârșitul lunii decembrie, am plecat cu Regt. spre Nicolaev, de unde ne-am întors imediat (8 ianuarie 1942) în Garnizoana Brăila, deoarece Regt. s-a deplasat mai departe în direcția Orașului Cherson. Am rămas în Garnizoana Brăila până la data de 5 mai 1942, când din nou am plecat după Regt. în Crimeia orașul Simferopol și unde am rămas până la sfârșitul lunii sept. 1942. Aici spre deosebire de Odessa unde am fost ținută tot timpul în afara orașului, fanfara cânta în parcurile Orașului, la spitalele din localitate și de la Bogdanovska, cca 10 km. de Oraș. În această perioadă mă îmbolnăvesc (pleurezie în partea stângă) și medicii îmi interzic să mai proftez muzica (instrument de suflat).

În perioada octombrie 1942-23 august 1944, Timofte a rămas în orașul Brăila. Unitatea sa a plecat pe frontul de vest în decembrie 1945, însă Timofte a rămas cu

fanfara unității la Brăila (în această perioadă se va pregăti în vederea susținerii examenelor clasei a IV-a de liceu). În martie 1945 a plecat cu fanfara regimentului pe front. În continuare Timofte era folosit pe post de copist de note muzicale și secretar al fanfarei. În autobiografia menționată mai sus, Timofte spunea :

Folosit în continuare ca copist de note muzicale și secretar, lucrez tot timpul la întocmirea de partituri de marșuri inspirate de pe câmpurile de luptă, compoziții ale Șefului de muzică Maior Paiu Sergiu, un ofițer cu vederi largi democratice. Astfel au fost compuse și aranjate marșuri ca : Victoria, Asaltul Gronului, Kromerjiji, Salut Cehoslovacia și altele. Marșuri recomandate de aparatul ECP pentru ridicarea moralului ostașilor noștri și pt. care am fost propus și decorat cu medalia „Bărbăție și Credință” cls. III, iar după întoarcerea de pe front am primit „Victoria Sovietică”. Pe frontul din apus, am fost prin mai multe localități din Ungaria și Cehoslovacia...

Într-o altă autobiografie dată la Poarta Albă pe 29 octombrie 1949, Timofte povestește despre represaliile forțelor armate române de la Odessa împotriva populației civile și a partizanilor sovietici, după ce clădirea Comandamentului Militar Român fusese aruncată în aer de partizanii sovietici : „Am văzut cum plotoane de jandarmi români duceau convoaie de evrei, bătrâni, copii în afara orașului spre Dalnic, unde desigur îi împușca și după cum am văzut odată împreună cu plot. muz. Rujda Ion de la depărtare de circa 800-1000 metri cum s-a tras asupra unor civili care nu erau altceva decât evrei sau partizani sovietici”.

Din cauza desființării Regimentului 38 Infanterie Brăila, fanfara a fost trecută timp de trei luni de zile în subordinea Cercului de Recrutare Brăila, iar după aceea a fost mutată la Regimentul 3 Artilerie Brăila din Divizia „Tudor Vladimirescu”. Aici Timofte a fost încadrat pe același post – gagist (ian.-iun. 1946). În vara anului 1946, fanfara a fost mutată la Regimentul 2 Grăniceri Brăila (iun. 1946-mart. 1947) ; ajutor-contabil la Economatul Militar Brăila (mart.-apr. 1947). În primăvara anului 1947 a fost scos din armată pe caz de boală fiind trecut în statut de cadru disponibil la cerere ; șomer și zilier la diferite lucrări de construcții de cale ferată din orașul Buzău (1 mai-nov. 1947) ; lucrător pentru conducte la Secția Conducte CFR Cernavodă (dec. 1947-15 febr. 1949) ; manipulant de produse petroliere și șef de schimb la Depozitul 6 Petrol Palas Constanța din Întreprinderea de Stat Petroliferă Muntenia Constanța (15 febr. 1949-sept. 1949). În data de 9 septembrie 1949, la recomandarea Secției Cadre a Județenei PMR Constanța, a fost încadrat din câmpul muncii în Direcția Muncii Exterioare din DGP, ca educator la Colonia de Muncă nr. 2 Poarta Albă (sept.-2 nov. 1949), iar apoi promovat în funcția de comandant al acestei unități (2 nov. 1949-18 feb. 1950 și 3 mai 1950-23 mai 1951). Despre activitatea sa la Poarta Albă, Timofte povestește într-o autobiografie dată la 9 decembrie 1951 :

Pe ziua de 10 septembrie, am fost instalat de către tov. Cosmici Eftimie Directorul Muncii Exterioare din D.G. a Penitenciarelor ca Educator la Colonia Poarta Albă împreună cu tov. David Anton ca Comand. de Colonie. La început munca a fost mult prea grea fiind lipsită de experiență și de metode în munca cu deținuți și cu un număr infim de mic numai 6 salariați. N-a existat decât câteva barăci din lemn, fără lumină, fără apă în Colonie, fără o șosea de acces la Colonie și altele. Datorită ajutorului de

fiecare zi dat de Partid și Direcția Muncii Exterioare din Constanța în decurs de aproape 4 luni am reușit să reducem numărul orelor de muncă de la 20-22 la 16-18 ore pe zi. În urma unor greșeli în muncă și personale tov. David Anton este scos din muncă și pe ziua de 2 decembrie 1949 primesc sarcina de a conduce Colonia Poarta Albă în funcția de Comandant de Colonie. Până în martie 1950 continui să rămân cu același număr de funcționari, când datorită faptului că începe dezvoltarea lucrărilor Canalului se aduc efective mari de deținuți și astfel nu se mai putea cuprinde munca, se mai aduc cadre noi, fie din ostași eliberați din trupele de securitate, fie dați de Partid. Colonia se organizează pe grupe și detașamente de lucru, se intensifică evidența lor și se păstrează o evidență cât mai clară a producției, organizăm întreceri în muncă, înființând detașamente de calitate cu depășiri de normă de peste 100%. Înființăm cursuri de calificare pe locul de muncă și reușim să calificăm în cursul anului 1950 peste 1.000 de deținuți, ca : zidari, tâmplari, mozaicari, vopsitori, buldozeriști, scripcari, șoferi, excavatoriști etc. Prin stimularea la timp ai acelor ce depășeau normele cu procente destul de mari și demascarea în același timp ai acelor ce încercau să facă greutăți sub diferite forme, s-a reușit a se introduce în Colonie un spirit sănătos, ajungându-se până acolo că ei însuși (dintre cei mai buni) luau poziție și demascău pe acei ce nu voiau să muncească. S-a introdus sistemul care a dat rezultate foarte bune, de a răspunde de comportarea lor, de felul cum muncesc, responsabili dintre ei (șefi de grupă și detașamente) care răspundeau în orice moment unde se află omul, cum a lucrat, ce atitudine are față de muncă etc. Cu acest sistem ținând cont de cețurile din iarnă, primăvară și toamnă de felul terenului accidentat, lucru în timpul nopți cu lumină slabă sau fără lumină s-a reușit să nu avem decât un număr foarte mic de evadări. În anul 1951 efectivele de deținuți au crescut de aproape 10 ori față de 1949, datorită însă faptului că căpătaserăm o experiență în muncă și creșteri cadrelor am putut face față tuturor greutăților impuse de această situație. N-am reușit în acest timp însă să continuăm pregătirea politică devenind întregul aparat adm. simpli practicieni și acest lucru ne-a adus la lipsuri ca acele ca colectivul nu mai funcționa așa de bine, începând chiar unele fricțiuni între personalul Coloniei care a fost lichidate cu ajutorul Comitetului de Partid al Canalului. În timpul cât am condus unitatea de la Poarta Albă am avut ca superi pe tov. Lt. Colonel Cosmici Eftimie actualmente Director în Dir. Gen. a Penitenciarelor, tov. Albon Augustin actual șeful Centrului de Coordonare din DGP Constanța.

Fostul deținut de drept comun, Franț Țandără, condamnat la 13 ani închisoare pentru că și-a ucis tatăl, a devenit în detenție un torționar sadic pentru deținuții politici. Țandără executa orbește ordinele primite de la diferiți ofițeri superiori din MAI. Despre sosirea sa la Colonia de muncă Poarta Albă, întâlnirea cu Timofte și începuturile colaborării sale cu celebrul torționar brigadier-șef al Coloniei de muncă Poarta Albă, Marin Stănciugel, Țandără povestește în dialogul său cu Doina Jela din 1998 :

— Deci primii oameni ajunși la Canal au fost colonelul Albon, directorul de lagăr, Timofte, și, foarte curând, cu transportul de frontieriști de la Aiud, Marin Stănciugel. Iar dumneavoastră erați lângă acest Timofte...

Am venit la Canal nu cu prima, dar cu a doua cursă, cea care venea de la Aiud. Era în 15 iulie 1949. Primul lagăr a fost cel de la Poarta Albă. De acolo au pornit celelalte. Iar eu eram aciuat pe lângă comandant așa, ca un cățeluș, îi spuneam să facem aia, să facem aia. Și lui Marin Stănciugel i-am spus : Vrei să intri brigadier ? La început asta era un țigan prostănac, și am zis că-l manipulez eu cum vreau. Îl manipulez cum vreau,

zic, îl propun pe-ăsta. Era de culoarea lu' ăsta, Timofte Gheorghe, o să-l accepte. Pe Timofte ăsta, și pe el îl știe toată țara. Am zis în gându meu, decât să pun un deștept, mai bine pun un prost. Aveam un interes al meu, să nu pun un deștept, și să mă înălțare pe mine. Aveam și eu niște profituri acolo. Și spun : O să fie impunător, domnule, nu vedeți ce colos de om e ?

— Ce-l propuneți ?

— Îl propuneam prim-brigadier. Că veneau brigăzi, începeau acum să curgă brigăzi¹.

O mărturie cutremurătoare despre condițiile de muncă și detenție de la Colonia de muncă Poarta Albă se regăsește în volumul *Salvat din infern* al lui Constantin Cesianu².

Șef al Serviciului Evidență Cazier și Arhivă Centrală din DGPCUM/DLCM (1 iun.-25 oct. 1951 și ian. 1952-1 mart. 1953) ; șef al Serviciului Reeducare Minori din MAI (25 oct. 1951-ian. 1952) ; comandant la Colonia de muncă Onești/formațiunea 0665 și director al Șantierului de Construcții R 10 (mart. 1953-iun. 1954) ; comandant la Colonia de muncă Borzești/formațiunea 0652 (iun.-oct. 1954). În autobiografia dată la 8 ianuarie 1961, Timofte vorbește și despre activitatea sa la cele două colonii de muncă din Moldova :

Menționez că forma de lucru cu deținuții era schimbată atunci, lucram pe bază de subantrepriză la șantierul Construcții Rafinării nr. 10. În anul 1953 am avut un plan de construcții în valoare de 45 milioane lei, iar în 1954 numai pe trimestru I am avut plan de 20 milioane lei. După desființarea formațiunii 0665 Onești prin rezilarea Contractului cu Dir. Generală Sovrompetrol (în 1954) sunt numit Comandant la Formațiunea Borzești și Onești Baraj, până în octombrie 1954 când se desființează și formațiunea Borzești. În anul 1953 când eram Comandantul Formațiunii 0665 Onești am avut o tentativă de evadare în masă a unui nr. de 45 deținuți recidiviști. Evadarea urma să aibă loc în interiorul formațiunii prin săparea unui canal subteran, care la descoperire avea deja 8 m. lungime. Acțiunea a fost descoperită la timp de mine personal și prevenită la timp – totuși ca urmare a acestei acțiuni, care putea f. ușor să mă coste viața, în loc ca fapta să fie considerată ca pozitivă, sunt pedepsit cu 15 zile arest la garnizoană de către fostul Ministru Adj. Ady Ladislau – pentru motivul că am lovit deținuți în timpul acțiunii întreprinse pentru prinderea și prevenirea tentativei de evadare concepută de deținuții respectivi. Și cu toate memoriile mele, în care arătam totala nevinovăție, nu mi-a fost luat nimic în considerație.

La 1 noiembrie 1954, prin ordinul MAI nr. 257 din 25 octombrie 1954, formațiunea 0652 Borzești a fost desființată, iar indicativul său militar numeric a fost anulat prin același ordin ; inspector la Serviciul Inspecții din DPLC (nov. 1954-apr. 1955) ; comandant la Penitenciarul Mărgineni/formațiunea 0715 (apr. 1955-1967) ; vicepreședinte al Consiliului de Onoare al Ofițerilor Superioari din DGPCM (25 iun. 1966). A fost trecut în rezervă la 30 aprilie 1968 prin Ordinul MAI nr. 1231.

Două surori ale ofițerului au fost călugărite la Mănăstirea Agafton, județul Botoșani, din 1930 până în 1960.

1. Doina Jela, *Drumul Damascului. Spovedania unui fost torționar*, Editura Humanitas, București, 1999, pp. 72-73.

2. Constantin Cesianu, *Salvat din infern*, Editura Humanitas, București, 1992, pp. 189-309.

Ultimul domiciliu al ofițerului menționat în dosarul de cadre este în municipiul Ploiești, str. Flamurei nr. 2, Blocul Tolstoi (mai 1970).

La data de 20 septembrie 1968, Direcția Generală a Rezervelor de Stat a trimis maiorului Buican Ștefan – șeful Serviciului personal din DGP – o adresă în care se solicita un referat de cadre al ofițerului superior de rezervă Timofte Gheorghe, care urma să fie încadrat la DGRS¹. Nu cunoaștem dacă Timofte a fost angajat ulterior de DGRS.

Grade succesive : căpitan (1 iul. 1951); maior (aug. 1954); locotenent-colonel (oct. 1958); colonel (aug. 1964).

Decorații : medalia „Bărbăție și credință”, clasa a III-a (1945); medalia sovietică „Victoria” (mai 1945); medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1954); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); Ordinul „Steaua RPR”, clasa a V-a (1958); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (dec. 1963).

Pedepse : „muștrare” pentru că a trimis cu întârziere situațiile centralizatoare lunare ale Coloniei de muncă Poarta Albă, deși conducerea DGP emisese trei ordine circulare pentru ca Timofte să grăbească întocmirea acestor buletine (sept. 1950); zece zile de arest la garnizoană pentru că nu a luat măsuri de control asupra subalternilor, care și-au însușit unele bunuri care aparțineau beneficiarului muncii deținuților de la formațiunea 0652 Borzești (dec. 1954); „muștrare scrisă” pentru lipsuri în sectorul auto (febr. 1958); „ordin observator” pentru netrimiterrea la timp a dărilor de seamă cu realizările fizice și financiare obținute din prestări de servicii pe luna aprilie (iun. 1958); cinci zile de arest la garnizoană pentru nereguli constatate la formațiunea 0715 Mărgineni de către organele Comisiei Controlului de Stat în anul 1958 (dec. 1959); „muștrare scrisă” pentru lipsă de control asupra muncii de evidență, lucru ce a condus la încălcări grave ale Decretului nr. 720/1956 pentru reglementarea punerii în libertate înainte de termen, pe baza muncii prestate și bunei comportări a celor condamnați (iul. 1960); trei zile de arest la garnizoană pentru că a folosit la pontarea condamnaților pe deținutul Piranovici M. Constantin, și nu un cadru MAI așa cum prevedeau instrucțiunile pentru aplicarea Decretului nr. 720/1956 (mai 1961); „muștrare” pentru că nu a luat măsuri de instruire a cadrelor din sectorul pază și regim, lucru ce a condus la practicarea unor relații homosexuale între deținuții majori și cei minori (nov. 1961); „observare scrisă” pentru că în urma unui control efectuat de organele Procuraturii militare la formațiunea 0715 Mărgineni s-au constatat unele nereguli : nu s-au fixat zilele în care deținuții puteau să scrie cererile, reclamațiile, sesizările și pentru că nu li s-au oferit acestora unelte de scris; deținuții politici au fost privați în mod nejustificat de la drepturile de a scrie cereri, reclamații și sesizări (mart. 1962); cinci zile de arest la domiciliu pentru atitudine de văicăreală și fugă de răspundere (sept. 1962).

1. Adresa este semnată de fostul coleg al lui Timofte din DGPCM, Bădică Ilie, care la acea dată îndeplinea funcția de adjunct al directorului general al DGRS. De asemenea, pe acest document se regăsește și semnătura șefului Biroului Personal din DGRS, Vasilescu Eugen.

TÎRU D., sublocotenent.

Activitatea profesională: șef de birou în Serviciul Secretariat al DPLC (nov. 1954, aug. 1955).

TOMA GHEORGHE MIHAI, colonel, d.p. nr. 2487 (n. 11 nov. 1927, mun. Sighișoara, jud. Mureș; d. 1998).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: instalator de conducte gaz, apă și canal.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1945; membru în Comitetul Orășenesc de Partid Târgoviște (1959).

Studii civile: șapte clase la Școala de Băieți din Sighișoara (1934-1941); Liceul „Nicolae Bălcescu” din Pitești (1963-1966).

Stagiul militar: Centrul de Instrucție nr. 30 Grăniceri Caransebeș (1 nov. 1949-ian. 1950).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (ian.-apr. 1950) și Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (apr.-nov. 1950); Școala de Recalificare a Ofițerilor Politici MAI de la Deva (ian.-aug. 1952); curs de perfecționare cadre de conducere, profil Penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (sept. 1960-aug. 1961); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbăvița (1970).

Activitatea profesională: ucenic la Societatea Națională de Gaz Metan din Sighișoara (sept. 1941-apr. 1945); instalator de gaz, apă și canal la Întreprinderea de Gaz Metan din Brașov (apr. 1945-nov. 1949); locțiitor politic la Penitenciarul Pitești (7 nov. 1950-1 sept. 1952); instructor de partid la Serviciul Politic al DLCP (1 sept. 1952-1 mart. 1954); comandant de companie la Școala de Supraveghetori de la Rahova, DPLC (1 mart.-1 nov. 1954); instructor politic la Serviciul Politic al DPLC (1 nov. 1954-1956); inspector cultural-educativ la Serviciul Cultural-Educativ din DPLC (1956-1 iul. 1956); comandant la Penitenciarul Buzău (1 iul. 1956-1 febr. 1957). În Penitenciarul Buzău, la 1 februarie 1957 se găseau: 47 de cadre (doi ofițeri, 37 de sergenți reangajați și opt angajați civili) și 324 de deținuți (302 bărbați, 21 de femei, precum și un deținut internat în Spitalul de Stat nr. 2 din Buzău). Cât timp a ocupat funcția de comandant al Penitenciarului Buzău, ofițerul a consumat în mod excesiv băuturi alcoolice și a tolerat o serie de abateri ale subordonaților; comandant la Penitenciarul Târgoviște (1 febr. 1957-1 dec. 1961); comandant la Penitenciarul Pitești (1 dec. 1961-1 aug. 1977). În dosarul personal al ofițerului se găsește un referat întocmit de CJ Argeș PCR în 1971, care fusese sesizat printr-o notă informativă trimisă de ISJ Argeș că la Penitenciarul Pitești deținuții erau supuși unui regim inuman de deținere. În acest document redactat de organele de partid și DGP, care au făcut cercetări și verificări la fața locului, se preciza:

În urma discuțiilor purtate cu conducerea penitenciarului, procurorul care are în supraveghere această unitate, ofițerul cu contrainformații, conducerea secțiilor Colibași

și petrochimie, cu un număr de cadre din rândul ofițerilor și subofițerilor, precum și cu unii deținuți îndeosebi cu cei ce se aflau pedepsiți în izolatoare, au rezultat următoarele: În penitenciarul Pitești se aplică în bună măsură prevederile actelor normative care reglementează aplicarea regimului deținuților în locurile de deținere. Se respectă legalitatea deținerii în sensul că atât condamnății, cât și arestații preventiv au acte de deținere legală, neexistând liberări cu întârziere. Separațiunea deținuților în bună măsură este realizată în conformitate cu prevederile legale, în sensul că bărbații sunt separați de femei, minorii de majori, recidiviștii de nerecidiviști, preveniții de condamnați, separat condamnații pentru infracțiuni grave, pentru alte infracțiuni, contravenienți, carantină până la 5 și 21 zile, cei ce urmează a se libera, cei bolnavi etc., iar secția petrochimie este profilată numai pe condamnați recidiviști. În mare măsură s-au respectat prevederile legale pe linia cazării deținuților, mai puțin la centru și secțiile Câmpulung-Muscel și petrochimie unde sunt peste capacitatea de cazare, respectiv 79,65 și 122 de condamnați, situație impusă de cerințele muncii, motiv pentru care nu pentru toți deținuții se poate asigura volumul de 6 m.c., așa cum prevede legea. Activitățile cu deținuții se desfășoară în baza programelor întocmite, separat pentru deținuții ce muncesc, asigurându-se orele legale de somn, repaus săptămânal, asistență medicală, program administrativ, plimbare, activități cultural-educative și participarea în procesul muncii. Se asigură deținuților hrană caldă de 3 ori pe zi, bine pregătită și în conformitate cu prevederile legale și normele în vigoare, iar pentru cei bolnavi li se asigură regim stabilit de medicul unității în funcție de afecțiunea respectivă. De asemenea, li se asigură drepturile bănești ce le revin din munca depusă, li se fac cumpărături, se acordă vizite cu membrii de familie, pachete, țigări, corespondență, echipament, cazarmament, îmbăiere săptămânal, dreptul de a primi de la familie și de a trimite acestora bani, dreptul de a face cereri, sesizări și reclamații la diferite organe, respectându-se în bună măsură prevederile legale pe această linie. În concluzie, considerăm că toate aceste măsuri aplicate deținuților infirmă în cea mai mare parte cele sesizate în informare privind „regimul de exterminare” a condamnaților. Totuși cu ocazia verificărilor am găsit și unele aspecte care contravin actelor normative ce reglementează aplicarea regimului deținuților în locurile de detenție. Astfel, la secțiile Colibași și petrochimie pe timp de noapte nu se introducea paturi în izolatoare din care cauză deținuții erau nevoiți să doarmă pe jos. Un alt aspect era acela că unor condamnați care au comis diferite abateri grave sau mai puțin grave, în loc să li se aplice pedepsele prevăzute în regulament acestea au fost suplinite cu bătaia. Dacă în cazul deținutului Stana Vilmuș, recidivist care a bătut doi subofițeri, sau recidivistul Rusu Constantin care a amenințat și a adus grave insulte unui militar în termen din escortare, aplicarea bății este justificată, totuși au fost și cazuri când nu trebuia să se recurgă la bătaie. Astfel pentru faptul că în ziua de 17 septembrie a.c. deținutul recidivist Sirbu Grigore a refuzat să fie transferat la secția petrochimie, plutonierul adjutant Videanu Ilie ce îndeplinește funcția de subofițer de serviciu l-a lovit pe acesta cu bastonul de cauciuc. Considerăm ca nejustificată și măsura luată de către tov. locțiitor pentru pază și regim, lt.-col. Ioanițescu Alexandru și locțiitorul pentru servicii, mr. Encuțu Gheorghe, care au lovit primul doi deținuți iar secundul un deținut pe motiv că aceștia când au fost chemați să dea socoteală despre unele abateri comise la locurile de muncă aceștia au dovedit nesinceritate. Un alt deținut, prins din evadare, a fost bătut de către lt. col. Drăgan Gheorghe, comandantul secției petrochimie. De asemeni, apreciem ca nejustă și atitudinea tovarășului comandant al penitenciarului, Toma Mihai, care a dat o palmă unui condamnat pe motiv că acesta a dovedit nesinceritate față de abaterile comise (nerecunoscând consumul de băuturi alcoolice și părăsirea locului de muncă). A mai rezultat că o parte din subofițeri care execută serviciul de pază, escortare și supraveghere a deținuților au o atitudine necorespunzătoare față de aceștia, folosind uneori expresii

ca : borfașule, hoțul, pungașule etc. Față de cele constatate am discutat cu fiecare tovarăș în cauză, cu care ocazie aceștia au recunoscut faptele și gravitatea acestora și prin poziția autocritică a lor ne dă garanția că în viitor nu vor mai repeta asemenea fapte. Menționăm că refuzurile de hrană din partea deținuților nu s-au datorat aplicării bătăii, așa cum se arată în sesizare, ci la baza acestora stau în special probleme juridice și o mică parte rezolvarea unor probleme personale și familiare (...). În ce privește starea disciplinară a condamnaților, acestea nu se ridică la nivelul cerințelor actuale deoarece în perioada 1.I.-30.IX.1971 s-au comis de către deținuți un număr de 1.075 abateri de la disciplină, raportat la un efectiv mediu de 2.159 deținuți. Aceste abateri constau : 328 de refuzuri de muncă, 94 atitudine necuviincioasă față de cadre, 161 nerespectarea ordinii interioare, 98 confecționarea și vânzarea de obiecte, 124 stabilirea de legături cu exteriorul pe căi nelegale, 41 practicarea jocurilor de noroc, 54 neexecutarea de ordine, 60 injurii între deținuți, 9 evadări și tentative, 18 distrugerii de bunuri, iar la un număr de 590 li s-au aplicat pedepse cu izolare severă, totalizând 4.256 zile izolare severă. Datele de mai sus demonstrează că o parte din deținuți sunt înrăiți, în special recidiviștii care au comis cele mai multe abateri, ei constituind aproape 50% din efectivul existent al condamnaților. În concluzie, apreciem că cele sesizate puteau fi clarificate pe linie informativă dacă se depunea mai mult interes din partea organelor de securitate, iar în urma celor constatate se putea informa organul de partid cu starea de fapt. Rezultă din discuția purtată cu ofițerul de la contrainformații că acesta nu cunoștea aspectele relatate în actualul material. Pentru a veni și mai mult în ajutorul acestei unități, propunem ca Direcția generală a penitenciarelor să organizeze un control complex de sprijin și îndrumare la acest penitenciar. Propunem ca lipsurile constatate în activitatea tovarășilor din conducere să fie analizate în adunarea OB în vederea primirii unui ajutor mai substanțial¹.

Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977, Penitenciarul Pitești a fost desființat, Toma Mihai fiind numit în funcția de comandant al Penitenciarului Râmnicu Vâlcea (1 aug. 1977-1 apr. 1980). După desființarea Penitenciarului Râmnicu Vâlcea, la 1 aprilie 1980, ofițerul a fost transferat în funcția de comandant al Penitenciarului Colibași² (1 apr. 1980-30 iun. 1987). A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1987 prin Decretul Prezidențial nr. 105.

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (1953) ; căpitan (1956) ; maior (1962) ; locotenent-colonel (1968) ; colonel (1975).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954) ; medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964) ; medalia „A XXV-a aniversare a eliberării Patriei” (1969) ; medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971) ; medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972) ; medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974) ; medalia „A 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă” (1984) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1965) ; Ordinul „Muncii”, clasa a III-a (1967) ; Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970).

1. „Referat cu privire la cercetarea notei informative trimisă de Inspectoratul județean de securitate Argeș, Comitetului județean PCR.” Documentul este semnat de Predescu Constantin, instructor pentru probleme speciale al CJ Argeș al PCR, și locotenent-colonelul Anghelescu Mihai din DGP.
2. Prin Decretul nr. 31 din 28 ianuarie 1980 privind repunerea în funcțiune a unor penitenciare, Penitenciarul Râmnicu Vâlcea a fost mutat la Colibași.

Pedepse : cinci zile de arest la domiciliu pentru muncă slabă și încălcarea unor instrucțiuni (1958); cinci zile de arest la domiciliu pentru că nu a raportat la timp rezultatul perchezițiilor (1958); „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției ce ocupă” pentru consum de băuturi alcoolice (1964); zece zile de arest la garnizoană pentru că a aprobat folosirea la muncă a deținutului Ilie Chivu (n. 7 nov. 1932), care, fiind inapt de muncă încă de la intrarea în penitenciar, a decedat din cauza efortului fizic. Deținutul a muncit de la 3 aprilie la 9 iunie 1964, nelipsind nicio zi de la muncă, până când pe 9 iunie a decedat pe punctul de lucru. Procuratura Militară a calificat fapta maiorului Toma drept „omor fără voie”. Într-o notă-raport adresată ministrului Afacerilor Interne, general-colonel Alexandru Drăghici, șeful DGPCM colonelul Paul Marinescu îi cerea superiorului său să nu aprobe trimiterea în judecată a ofițerului Toma Mihai, ci să fie pedepsit cu zece zile de arest la garnizoană¹ (1964); „muștrare severă prin ordin” pentru atitudine necorespunzătoare manifestată în serviciu și societate (1966); „observare scrisă” pentru netrimiteră la timp a unei dări de seamă (1967); „muștrare verbală” pentru lipsă de control asupra subordonaților (1973); „muștrare scrisă” pentru înființarea unor puncte de lucru fără aprobare (1986).

TOMESCU CONSTANTIN NICOLAE², angajat civil (n. 24 dec. 1940, com. Pitaru, jud. Ialomița).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : medic uman.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1956.

Studii civile : Școala Generală și Liceul Teoretic în București (? -1957); Facultatea de Medicină Generală din București (? -1963).

Activitatea profesională : medic uman la formațiunea 0957 Ostrov (1 nov. 1963-1 sept. 1966) și la Penitenciarul Văcărești (1 sept. 1966-1 nov. 1969); medic primar în Serviciul Sanitar din DGP (1 nov. 1969-?).

TOMURG EPAMINONDA, angajat civil.

Activitatea profesională : medic-șef și șef al Serviciului Medical/Sanitar din DGP/DGPCUM (1949-iun. 1952).

TOPOLOIU CONSTANTIN, locotenent-major.

Activitatea profesională : instructor de cadre în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (6 mart. 1975).

-
1. „Nota-raport nr. 01770 din 4.09.1964.” Documentul poartă mențiunea „secret” și este semnat de șeful DGPCM, colonelul Paul Marinescu, șeful Direcției Cadre a MAI, colonelul Ioan Păteșan, și de căpitanul Soare Nicolae, șeful Biroului Evidență din Serviciul Cadre al DGPCM.
 2. Datele provin dintr-un referat de cadre întocmit de Serviciul Personal din DGP la 5 iulie 1971. Documentul este semnat de șeful Serviciului Personal din DGP, locotenent-colonel Buican Ștefan, și de locotenent-colonel Rancea Grigore, instructor I de personal în același serviciu. ACNSAS, FD, dosar nr. 8859/vol. 73.

TRÂMBIȚAȘ A. ARON, locotenent-colonel d.p. nr. 1766 (n. 4 mart. 1929, com. Macău, jud. Cluj; d. 2005).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM și PCR din 1947 ; secretar al Organizației de Bază din Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 (1953-1954).

Studii civile : șapte clase elementare în comuna Stânceni, jud. Mureș (1935-1942) ; trei clase profesionale de ucenici la Școala de Ucenici Industriali Comerciali din Turda (1943-1946).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri MAI nr. 1 din Măgurele, București (25 oct. 1948-6 mart. 1950).

Studii politice : Școala de Cadre a CC al UTM din Timișul de Sus (15 mai-15 iun. 1948) ; Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Regional Oradea al PMR, fără examen de absolvire (1951-1953).

Activitatea profesională : băiat de prăvălie la patronul Man Ioan din Turda (aug. 1943-1946) ; om de serviciu și telefonist la Secția L 7 CFR Miercurea Ciuc (1 ian. 1947-15 mai 1948) ; trimis de CC al UTM pe Șantierul Național Bumbești-Livezeni, în funcția de responsabil cultural de brigadă (15 iun.-15 sept. 1948) ; comandant de pluton și de companie la Batalionul 5 de Securitate Oradea (6 mart. 1950-4 iul. 1952) ; șef al Biroului Cadre al Centrului de Instrucție nr. 8 Securitate Oradea (4 iul. 1952-4 mai 1953) ; profesor și șef al ciclului pregătire de luptă la Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM, UM 0818 (4 mai 1953-1 iun. 1954). Mutat prin desființarea școlii în funcția de locțiitor al comandantului pentru pază și regim (15 iun.-1 dec. 1954) și comandant la Penitenciarul Făgăraș Central (1 dec. 1954-20 apr. 1960). Ca urmare a desființării Penitenciarului Făgăraș Central a fost transferat în funcția de comandant al Penitenciarului Timișoara (20 apr.-1 iun. 1960) ; comandant la formațiunea 0775 Arad (1 iun. 1960-1 mai 1964). Pentru jignirea cadrelor din subordine, dar și pentru folosirea subordonaților la diferite munci cu caracter personal, a fost retrogradat în funcția de șef de secție la Colonia de muncă Carasu/formațiunea 0869 (1 iul. 1964-28 febr. 1965). A fost trecut în rezervă, la cerere, la 28 februarie 1965 prin Ordinul MAI nr. 1120.

Grade succesive : locotenent (1950) ; locotenent-major (?) ; căpitan (1954) ; maior (1958) ; locotenent-colonel (1963).

Decorații : medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954) ; medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1959).

Pedepse : în perioada cât a activat la Penitenciarul Făgăraș a fost pedepsit de mai multe ori, totalizând 25 de zile de arest la garnizoană, pentru superficialitate în muncă și încălcări privind paza și regimul deținuților ; „muștrare scrisă” pentru că nu a înaintat la termenul stabilit buletinul informativ privind perchezițiile la Penitenciarul Făgăraș (1955) ; „avertisment că nu corespunde pe deplin funcției” pentru că anumite cadre din subordinea sa „au pactizat cu deținuții” (1963).

TRIFU IOAN GHEORGHE, maior, d.p. nr. 2050 (n. 17 febr. 1927, satul Valea Popii, com. Radovanu, jud. Călărași).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : tâmplar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1947

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1933-1940); Gimnaziul Industrial din Oltenița (15 sept. 1943-30 mai 1946); Liceul „George Coșbuc” din București, secția reală (sept. 1962-iul. 1966).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție nr. 4 Securitate Dorohoi/UM 0976 și Batalionul 2 Securitate, Intervenție Botoșani (20 nov. 1949-1 nov. 1951).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri Pază MAI Câmpina (1 mai-7 nov. 1953); curs de perfecționare la Școala MAI Jilava (11 ian.-4 apr. 1959); curs de perfecționare a cadrelor de conducere la Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București (1 sept. 1969-28 iul. 1970); cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor din DGP de la Dumbrăvița, profil locțiitori de comandanți de secție și ofițeri de serviciu (3-27 mai 1970).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească și salariat la grădina de zarzavat a Ocolului Silvic al com. Mitreni, jud. Călărași (30 mai 1946-1 mart. 1948); tâmplar la Șantierul Naval Oltenița (1 mart. 1948-1 nov. 1949); educator la Școala Profesională Metalurgică din Oltenița (nov. 1951-iul. 1952); secretar al Comitetului Executiv al Sfatului Popular al com. Greaca, jud. Giurgiu (iul. 1952-apr. 1953); lucrător de cadre în Serviciul Cadre din DIP/UM 0618 București (7 nov. 1953-15 mai 1954); locțiitor de comandant pentru pază și regim (15 mai 1954-1 apr. 1955 și 1 sept. 1955-30 iun. 1956) și ajutor de director de serviciu la Penitenciarul Turnu Măgurele (1 iul. 1956-1 ian. 1958); referent administrativ la formațiunea 0715 Mărgineni, „I.L. Caragiale” (1 apr.-1 sept. 1955); ofițer prim de serviciu la Colonia de Muncă Rahova/formațiunea 0964 (1 ian. 1958-3 nov. 1959); ofițer prim de serviciu la Penitenciarul Jilava (3 nov. 1959-1 febr. 1960); ofițer prim de serviciu operativ, ofițer instructor III (1 febr. 1960-1 aug. 1964, 1 dec. 1966-31 oct. 1967 și 1 ian. 1968-13 apr. 1972) și locțiitor al comandantului Secției „Policolor” din Penitenciarul Văcărești (13 apr. 1972-31 mai 1974). Odată cu înființarea Coloniei de muncă Periș/formațiunea 0876 a fost numit în funcția de ofițer prim de serviciu (1 aug. 1964-1 dec. 1966). A fost trecut în rezervă la 31 mai 1974 prin Ordinul MI nr. II/1488.

Grade succesive : sublocotenent (nov. 1953); locotenent (nov. 1955); locotenent-major (apr. 1959); căpitan (aug. 1963); maior (aug. 1972).

Decorații : Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1968).

Pedepse : cinci zile de arest la garnizoană pentru că a întârziat la serviciu (febr. 1954); o zi de arest la domiciliu pentru lipsă de control asupra subordonaților (mart. 1957); trei zile de arest la domiciliu pentru lipsă de vigilență față de abaterile subalternilor (1957); șapte zile de arest la garnizoană pentru că a întârziat la serviciu (dec. 1957); trei zile de arest la domiciliu pentru „o serie de lipsuri grave” constatate de organele de control la Secția „Rahova” a Penitenciarului Văcărești (aug. 1960);

„muștrare severă la adunarea ofițerilor” pentru că a omis să trimită un deținut în instanță (1968).

i.

-- **TUDOR PETRE**, maior, d.p. nr. 978 (n. ?).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCdR din 1939. În 1946 a fost scos din producție și trimis în diferite munci de partid.

Activitatea profesională : dosarul său personal nu conține date biografice referitoare la activitatea profesională și politică, ci doar câteva referințe ale colegilor de serviciu și prietenilor ofițerului. Tudor Petre, înainte să ajungă în MAI, a fost muncitor la Atelierele CFR Grivița, șef de partidă și director la CFR Brașov și București (anii '30-'40); director adjunct în aparatul central al MAI (?-1 mai 1951); șeful Serviciului Reeducare din DGP (1 mai 1951-?).

Grade succesive : maior (iul. 1951).

TUFIȘ ION, angajat civil.

Activitatea profesională : șef de Secție în Serviciului Aprovizionare și Gospodărire din DGPCM (sept. 1959).

TURLOI ION, angajat civil.

- *Activitatea profesională* : inspector prim de cadre în Serviciul Cadre din DGPCM (1964).

T

ȚICALIUC I., angajat civil.

Activitatea profesională : șeful Serviciului Îndrumărilor din Direcțiunea Generală a Penitenciarelor și Institutelor de Prevenție (11 dec. 1948-4 febr. 1949); șeful Serviciului Industrii din Direcția Administrativă a DGP (28 mart. 1949).

U

URZICĂ ION PETRU, locotenent-major, d.p. nr. 338 (n. 16 iun. 1929, satul Bălteni, com. Probota, jud. Iași).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țaran mijlocăș.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1948 și secretar al organizației UTM din satul natal (1950). În această calitate a contribuit la constituirea GAC-ului din satul Bălteni ; membru PMR din 1955 ; secretar al organizației UTM din Colonia de muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (1957) ; secretar al organizației de partid din formațiunea 0869 Medgidia/Penitenciarul Carasu (1962-1969).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1937-1941) și trei clase la Școala nr. 1 Roman din Sibiu (1954) ; curs de perfecționare la specialitatea pedagogie-psihiologie la Institutul Central de Perfecționare a Personalului Didactic din București (nov. 1971).

Studii militare : în noiembrie 1950 a fost încorporat la Centrul de Instrucție nr. 4 Grăniceri Oltenița, însă după câteva zile a fost selecționat pentru Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (19 nov. 1950-2 oct. 1952). Perioada de practică a efectuat-o la Centrul de Instrucție nr. 4 Grăniceri Oltenița, în funcția de ajutor comandant de pluton (nov.-dec. 1951).

Studii politice : Școala Tărănească de Partid de o lună din Iași (1949) ; Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul orășenesc Medgidia al PMR (1964-1967).

Activitatea profesională : agricultor în gospodăria părintească și la diferiți proprietari de pământ din comuna natală (1943-oct. 1950) ; locțiitor politic la Colonia de Muncă MAI Salcia (26 oct. 1952-feb. 1953) ; locțiitor politic de companie (mart.-12 mai 1953) și profesor la ciclul social-economic din Școala de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM/UM 0818 (12 mai 1953-1 iun. 1954). După desființarea UM 0818 Sibiu a fost mutat în funcția de locțiitor politic la Penitenciarul Codlea (iun. 1954-1 mart. 1956) ; șef al Biroului Cultural (1 apr.-1 iul. 1956) și educator penitenciar și colonii la Colonia de muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (1 iul. 1956-1 aug. 1959). La 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din

MAI, a fost trecut în rezervă, însă a rămas în cadrul DGPCM ca angajat civil ; educator penitenciar și colonii la Colonia de muncă Carasu/formațiunea 0869 Medgidia (1 nov. 1959-1 oct. 1969) ; deputat în Sfatul Popular al com. Mircea Vodă, jud. Constanța (1964-1966) ; educator (1 oct. 1969-1 mai 1971) și educator principal la Penitenciarul Poarta Albă (1 mai 1971-9 ian. 1977). În data de 10 ianuarie 1977 a fost transferat la Centrala Canalului Dunăre-Marea Neagră din cadrul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, cu sediul în Medgidia (unitate economică înființată la 1 octombrie 1975 printr-un decret al Consiliului de Stat).

Grade succesive : locotenent (oct. 1952) ; locotenent-major (nov. 1955).

Decorații : medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971).

Pedepse : „ordin observator” pentru că a lipsit de la convocarea Comisiei pentru propuneri în vederea punerii în libertate înainte de termen, în baza Decretului nr. 720/1956 (nov. 1960) ; „muștrare scrisă cu avertisment” pentru că a împrumutat suma de 1.000 de lei de la un sergent-major, pe care nu a mai restituit-o (mai 1966) ; „avertisment” pentru că a dus acasă magnetofonul unității (1973) ; „avertisment” deoarece la un control DGP s-au contatat aceleași lipsuri ca și în anul precedent (1974) ; retragerea gradației I pentru trei luni pentru superficialitate în atribuțiile de serviciu (1975).

V

VARGA ANDREI ANDREI, locotenent, d.p. nr. 492 (n. 7 mart. 1923, mun. Târgu-Mureș, jud. Mureș).

Naționalitatea : maghiară.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : măcelar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1945 ; secretar al Secției măcelari din Sindicatul Alimentar din Târgu-Mureș (febr.-iul. 1947).

Studii civile : șapte clase în orașul natal (1930-1937) ; Școala Juridică de un an din Cluj, secția maghiară (1 oct. 1949-1 nov. 1950).

Stagiul militar : Spitalul Militar din Târgu-Mureș, Secția Pompieri Cluj și Inspectoratul Pompierilor din București (1 nov. 1945-dec. 1946).

Studii militare : Școala de Referenți de Grefă de la Jilava (sept.-oct. 1950).

Studii politice : Școala de Cadre Sindicale din Târgu-Mureș, curs seral (? -oct. 1948).

Activitatea profesională : ucenic mezelar și măcelar la magazinul patronului Peter Samuel din str. Octavian Goga nr. 38-40, Târgu-Mureș (1938-1942 și 1944-1945) ; vânzător la Fabrica de Conserve „Furnica” din Mureșani și la firma „Elekeș & Banay Ludovic” din Târgu-Mureș (1942-1944) ; măcelar la măcelăria patronului Otvos Gavril din Lupeni (iul. 1947-oct. 1948) ; responsabil de magazin și colector la Întreprinderea de Stat „Comcar” (oct. 1948-oct. 1949) ; asesor popular (oct. 1949-?). După absolvirea Școlii Juridice de un an și a unui curs scurt de penitenciare, a fost numit în funcția de director al Penitenciarului Sighet Raional (1 nov. 1950-15 mart. 1952) ; lucrător de cadre în Direcția Cadre a DGPCUM (15 mart.-sept. 1952) ; șef al Biroului Cadre din Penitenciarul Văcărești (15 sept. 1952-?) ; șef al Biroului Cadre din Serviciul Colonii Minori din MAI (1954) ; locțiitor al comandantului pentru pază și regim la Penitenciarul Târgu-Mureș (aug. 1955, 1956).

A fost trecut în rezervă la 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, prin Ordinul MAI nr. 3270.

În 1950, tatăl lui Andrei Varga era director al GAS Târgu-Mureș.

Grade succesive : sublocotenent (iul. 1951) ; locotenent (?).

Pedepse : „ordin observator” pentru că a folosit obiecte ale penitenciarului în scopuri personale (mart. 1952) ; trei zile de arest pentru că a permis soției sale să stea

de vorbă cu un deținut încarcerat la Penitenciarul Sighet Raional dându-i totodată acestuia alimente și țigări (iul. 1952); cinci zile de arest la garnizoană pentru că nu a trimis escorte suficiente la gara din Târgu-Mureș pentru a prelua 100 de deținuți și a-i transporta la penitenciar (aug. 1955).

VASILE DUMITRU ȘTEFAN, locotenent-colonel, d.p. nr. 1759 (14 febr. 1930, com. Cernătești, jud. Buzău; d. 1997).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : muncitor textilist necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1948 și PMR din 1963; secretar al organizației comunale a UTM din comuna natală (1949).

Studii civile : șapte clase în comuna natală (1937-1944); Școala Medie „Vasile Roaită” din Fetești (1958-1962); Facultatea de Drept, Universitatea „Al.I. Cuza”, Iași (1969-1974).

Stagiul militar : Centrul de Instrucție Securitate nr. 31 Târgu Ocna (20 nov. 1950-ian. 1951).

Studii militare : Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (ian. 1951-oct. 1952); curs de perfecționare pentru cadre de conducere, profil penitenciar, la Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM (sept. 1962-aug. 1963); curs de perfecționare pentru locuitori de comandanți pentru pază și regim, profil penitenciar, la UM 0900 Grădiștea (20 oct.-19 nov. 1975).

Activitatea profesională : a lucrat în gospodăria părintească, dar și la diferiți cetățeni din regiunea Oltenia (1946-1950); secretar de secție la Fabrica „Transilvania” din Cislădie (mart.-nov. 1950); comandant de pluton la Regimentul 9 Grăniceri (nov. 1952-15 iun. 1954); comandant al punctului de control și trecere a frontierei Moldova-Veche din cadrul Regimentului 3 Grăniceri (15 iun. 1954-1 febr. 1958); comandant de pluton (1 febr. 1958-1 iun. 1959) și profesor la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1 iun. 1959-1 oct. 1960). Odată cu desființarea școlii, în octombrie 1960, Ștefan a fost numit temporar în funcția de profesor la Centrul de Instrucție și Operație Miliție Orăștie, UM 0117 Orăștie, DGM (oct.-30 dec. 1960); ofițer prim de serviciu funcțional la Colonia de Muncă Vlădeni/formațiunea 0868 (1 ian. 1961-1 iun. 1964); comandant al Secțiilor „Stuf” și „Bacuri” din Penitenciarul Tulcea (1 iun. 1964-1 dec. 1966); comandant la Penitenciarul Sanatoriu Târgu Ocna (dec. 1966-mai 1969). În februarie 1969, a fost judecat în Consiliul de Onoare al Ofițerilor Superioari din DGP și retrogradat din funcția de comandant pentru abateri (a pus la dispoziția Consiliului Popular Târgu Ocna un număr de condamnați în vederea executării unor lucrări, fără respectarea prevederilor regulamentare ale DGP, dar și pentru că a avut unele discuții intime cu o subordonată); ofițer de serviciu și inspector cu pregătirea militară și profesională la Penitenciarul Poarta Albă (mai 1969-1 febr. 1971); profesor-șef cu pregătirea militară și de specialitate la Școala Militară de subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București (1 febr.-apr. 1971); profesor-șef la secția de perfecționare a cadrelor Vadu

Oii, UM 0431 (1 apr. 1971-1 febr. 1972) și locțiitor de comandant pentru învățământ la Școala Militară de Subofițeri Penitenciare de la Hârșova, UM 0402 (1 febr. 1972-aug. 1973); locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Ilfov (1 aug. 1973-1 aug. 1977). Ca urmare a aplicării prevederilor Decretului nr. 225/1977, Penitenciarul Ilfov a fost desființat, iar Ștefan a fost mutat în funcția de ofițer instructor I de pază la Penitenciarul București (1 aug. 1977-mart. 1978); comandant de secție de deținere la Penitenciarul de tineri București, Jilava (1 apr. 1978-30 dec. 1981). A fost trecut în rezervă la 30 decembrie 1981 prin Decretul Prezidențial nr. 307.

Grade succesive: locotenent (1952); locotenent-major (1955); căpitan (1958); maior (1964); locotenent-colonel (1971).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1955); medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963); medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” (1972); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a III-a (1967) și clasa a II-a (1972).

Pedepse: trei zile de arest pentru „lipsuri în muncă” (1962); șapte zile de arest pentru că nu a luat măsuri corespunzătoare pentru prevenirea evadărilor (1964); „muștrare scrisă” pentru pierderea unui document de către un subordonat (1967); „observare prin ordin” pentru lipsuri în păstrarea și asigurarea armamentului (1968); „muștrare severă” pentru lipsuri în muncă cu ocazia controlului efectuat de ministrul adjunct al Afacerilor Interne Ionel Gal (1971); „muștrare scrisă” pentru neexecutarea ordinului DGP privind întocmirea situației statistice disciplinare a deținuților (1976); „muștrare” pentru că s-a prezentat la serviciu sub influența băuturilor alcoolice (1981).

VASILESCU ROMULUS, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: șef al Secției Pază și Escortare din Serviciul Pază și Regim al DGP (29 iul. 1969).

VASILIU IANCU MARIUS¹, locotenent-colonel, d.p. nr. 1129 (n. 15 aug. 1928, mun. București).

Naționalitatea: evreiască.

Originea și apartenența socială: mic meseriaș (tapițer).

Profesia de bază la încadrarea în MAI: funcționar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru UTC din 1944; membru PCR din 1946; activist la Secția Administrativă a CC al TP/CC al UTM (1946-1948).

Studii civile: patru clase la Școala Primară nr. 30 „Spiru Haret” din București (1939); Liceul Comercial „Nicolae Bălcescu” (1939-1940). În 1940, din cauza legilor rasiale, i s-a interzis să mai urmeze cursurile Liceului Comercial „Nicolae Bălcescu”, fiind nevoit să se transfere la Liceul Evreiesc „Cultura” din București (1940-1946).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 2 din Oradea (1948).

1. Până în 1949 a purtat numele de Wolf Marius, pe care l-a schimbat la cererea conducerii CC al UTM.

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Direcția Superioară Politică a Armatei, MFA (1951).

Activitatea profesională : practicant cu jumătate de normă la Tipografia „Edison” din București (1941-1944); practicant de birou cu jumătate de normă la depozitul de chereștea „Lunca Lemnului” din Calea Rahovei, București (1945-1946); șef al Biroului de cadre UTM din Secția tineret a Direcției Generale Politice a MAI (1 ian. 1949-1950); șef al Biroului CTS din Direcția Cadre a Direcției Generale Politice a MAI (1950-aug. 1951); instructor de cadre la Secția Cadre din Direcția Politică a DGPCM (aug. 1951-febr. 1952); locțiitor politic la Colonia de Muncă Bârcea Mare (febr.-oct. 1952) și comandant la Colonia de Muncă Simeria/formațiunea 0880 (oct. 1952-sept. 1953); șef al Biroului Pază și Escortare din Serviciul Pază și Regim al DLCM (oct. 1953-febr. 1954); șeful Școlii de Ofițeri Lagăre și Penitenciare Sibiu, DLCM din MAI (febr.-mai 1954). Odată cu desființarea acestei școli militare, a fost transferat la DIP și numit în funcția de locțiitor al șefului DIP (mai-sept. 1954); șeful Serviciului Inspecției din DPLC/DGPCM (oct. 1954-sept. 1957). În toamna anului 1957, maiorul Marius Vasiliu, locotenent-colonelul Cosma Augustin și locotenent-colonelul Brucăr Jean au fost pedepsiți cu câte cinci zile de arest la garnizoană de către adjunctul ministrului Afacerilor Interne, general-locotenent Pintilie Gheorghe, pentru redactarea unui raport DGPCM cu superficialitate. De asemenea, pentru acest lucru a fost desărcinat din funcția de șef al Serviciului Inspecției și numit șef al Serviciului Cultural-Educativ din DGPCM (1 sept. 1957-sept. 1958); locțiitor de comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Văcărești (sept. 1958-30 nov. 1959). A fost trecut în rezervă la 30 noiembrie 1959 prin Ordinul MAI nr. 2961.

Grade succesive : sublocotenent (1948); locotenent (1949); locotenent-major (1950); căpitan (1952); maior (1954); locotenent-colonel (1958); colonel (r) (1972).

Decorații : medalia „Pentru servicii deosebite aduse în apărarea orânduirii sociale și de stat” (1954).

Pedepse : „observare scrisă” pentru că nu a participat la cursul de limba rusă din data de 7 septembrie 1950 (1950); trei zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în muncă (1951); „observație” pentru că nu a controlat la timp magazia de armament (1953); cinci zile de arest la garnizoană pentru superficialitate în redactarea unui raport al DGPCM (1957).

VASILIU ION DUMITRU, locotenent-major, d.p. nr. 164 (n. 1 mai 1925, com. Scorțeni, jud. Bacău; d. 1989).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : agricultor.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : secretar al organizației UTC din comuna natală (sept. 1945-1946); membru PCR din 1945; activist de partid la Plasa PMR Scorțeni, Bacău (oct. 1949-dec. 1950); locțiitor (1955-iun. 1956) și secretar al Organizației de Partid din Penitenciarul Deva (iun. 1956-31 dec. 1957); secretar al Organizației de Partid din Penitenciarul Neamț (1963-mart. 1965).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1934-sept. 1939) ; clasa a VIII-a (1965).

Stagiul militar : Regimentul 1 Artilerie Moto București din Divizia „Tudor Vladimirescu” (1 nov. 1947-18 ian. 1948), Batalionul de Gardă Republicană (18 ian. 1948-iul. 1949) și Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului din București (iul.-5 oct. 1949).

Studii militare : Școala de Ofițeri Politici de Rezervă din Tecuci (aug.-15 sept. 1950) ; curs de perfecționare la Școala MAI Jilava (11 ian.-4 apr. 1959).

Studii politice : Școala de Partid de trei luni din Bacău (mai-15 aug. 1950).

Activitatea profesională : om de serviciu, telefonist și secretar comunal la Primăria comunei Scorțeni (oct. 1939-apr. 1940 și febr. 1943-1947) ; zilier la diferiți proprietari de pământ din orașele Panciu, Mărășești și Focșani (apr. 1940-febr. 1943). La 1 decembrie 1950 a fost încadrat în MAI ca angajat civil și numit în funcția de șef al Secției Anchete din DGP (1 dec. 1950-1 apr. 1951) ; șef al Biroului Cadre din Școala de Ofițeri de Penitenciare Jilava (1 apr.-1 iul. 1951) ; comandant (6 iul. 1951-5 nov. 1953) și ajutor de serviciu al comandantului (5 nov. 1953-aug. 1954) la Penitenciarul Slatina ; ofițer de serviciu la Penitenciarul Deva (aug. 1954-31 dec. 1957) ; comandant de pluton și ofițer prim de serviciu la Secția „Baraj” din Colonia de Muncă Borzești R 10/formațiunea 0694 (1 ian. 1958-1959) ; ofițer prim funcțional de serviciu la Penitenciarul Constanța (1959-1 mart. 1963) ; ofițer cu pregătirea militară și de serviciu la Penitenciarul Neamț¹ (1 mart. 1963-apr. 1965) ; comandant al Secției „Săvinești” din Penitenciarul Bacău (apr. 1965-dec. 1967).

Un referat de cadre al Serviciului Personal din DGP, întocmit la sfârșitul anului 1967, propunea trecerea în rezervă a locotenentului-major Vasiliu pentru unele abateri în serviciu, dar și pentru că nu a dorit să-și completeze studiile civile :

Ca urmare a pregătirii sale profesionale insuficiente, nu are autoritatea și competența necesară față de subofițerii din subordine, personal fiind în dese rânduri aspru criticat pentru incompetență, neexecutarea la timp a unor ordine, neglijență în serviciu, consum exagerat de băuturi alcoolice, ținută militară dezordonată și exemplu necorespunzător pentru subordonați.

În afară de aceasta trebuie subliniat că, deși avansat la gradul de sublocotenent în 1951, după mai bine de 16 ani nu a reușit să avanseze decât până la gradul de locotenent-major. Aceasta pentru faptul că ani de-a rândul a refuzat categoric să-și completeze școala generală, astfel că în prezent a depășit cu 2 ani limita de vârstă de 40 de ani cât se prevede în statutul corpului ofițerilor – articolul 7.

Avansarea în gradul următor nu mai este posibilă întrucât ofițerul nu are liceul și refuză să se înscrie pentru a-l urma (...). Având în vedere că ofițerul este slab pregătit, limitat pentru a-și continua activitatea în cadrele permanente, că pe de altă parte nu va mai putea fi avansat în gradul următor, neavând studiile liceale, propunem să fie trecut în rezervă și pensionat la vechime, conform prevederilor articolului 9 din Decretul nr. 141/1967, deoarece are 25 de ani în câmpul muncii din care 15 ani ca militar².

1. În perioada septembrie 1964-aprilie 1965, Vasiliu a ținut locul comandantului unității, căpitanul Vladu Ilie, ofițer care se afla la cursul de perfecționare a cadrelor de conducere din Școala de Ofițeri MAI nr. 2 București, DGM.
2. Referat de cadre din 11 decembrie 1967. Documentul este semnat de șeful Serviciului Personal din DGP, maiorul Bulcan Ștefan, directorul general al DGP, colonelul State Nicolae, și de șeful Direcției Personal din MAI, colonelul de Securitate Pateșan Ion.

Articolul 9 din Decretul nr. 141/1967 prevedea următoarele :

Militarii care sunt trecuți în rezervă ca urmare a împlinirii limitei de vârstă în grad, precum și pentru motive determinate de nevoile Ministerului Forțelor Armate, respectiv Ministerului Afacerilor Interne, înainte de împlinirea vârstei cerute pentru acordarea pensiei de serviciu și care la data ieșirii din cadrele permanente au 25 ani efectivi în serviciu, din care 15 ani efectivi ca militar, au dreptul la pensie de serviciu în procent de 85 la sută din cuantumul pensiei calculat potrivit prevederilor prezentului decret. La împlinirea vârstei cerute pentru pensia de serviciu, pensia se va acorda în procent de 100 la sută din cuantumul ce rezultă din calcul¹.

Grade succesive : sublocotenent (iul. 1951) ; locotenent (?) ; locotenent-major (?).

Decorații : medalia „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa I (1963) ; Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1964).

Pedepse : „mustrare scrisă” pentru că a emis un ordin de serviciu în interes personal (nov. 1951) ; „mustrare” pentru lipsă de activitate și mizerie în penitenciar (mart. 1952) ; zece zile de arest la garnizoană pentru că a folosit deținuți la muncă în interes personal și pentru evadarea unui deținut (apr. 1960).

VĂDUVA VICTOR VASILE, colonel, d.p. nr. 1982 (n. 15 oct. 1943, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : electrician stații și rețele.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM din 1958 și PCR din 1968 ; secretar al Comitetului UTC din Penitenciarul Văcărești (1968-?) ; membru în Biroul Comitetului UTC din MI (dec. 1968-aug. 1973) ; membru în Comitetul de Partid din DGP (1974-1989) ; secretar al Comitetului de Partid din DGP și membru supleant în Biroul Comitetului de Partid din MI (febr. 1982-aug. 1989).

Studii civile : șapte clase la Școala Mixtă nr. 31 din București (1950-1957) ; Centrul Școlar Tehnic Profesional din Sibiu (1957-1960) ; Școala Medie nr. 28 „Dr. Petru Groza” din București, curs seral (1961-1965) ; Facultatea de Drept, Universitatea din București, cu examen de stat în 1974 (1965-1971) ; curs post-universitar de perfecționare managerială, specialitatea : Managementul schimbărilor majore pentru dezvoltarea culturii și imaginii organizaționale a sistemului penitenciar la Institutul Român de Management din București – SNSPA (2 oct.-18 dec. 1998).

Studii militare : Școala Militară de Ofițeri Activi MAI nr. 2, UM 0564 București, arma penitenciare (6 sept. 1965-14 aug. 1968) ; curs de reciclare psihopedagogică, DGP (1972).

Studii politice : Universitatea Serală de Marxism-Leninism de pe lângă Comitetul Municipal București al PCR (1975).

1. „Decretul nr. 141 din 7 mart. 1967 privind pensiile militare de stat și pensia suplimentară”, *Buletinul Oficial al RSR*, partea I, nr. 19, 7 martie 1967.

Activitatea profesională: electrician-rețele la Gospodăria de Întreținere a Întreprinderii de Transport București, ITB (iul. 1960-1965); instructor III personal (14 aug. 1968-1 oct. 1969), instructor III cultural-educativ (1 oct.-1 dec. 1969 și 1 dec. 1969-1 aug. 1973) și inspector principal la Penitenciarul Văcărești (1 dec. 1969-1 dec. 1970); ofițer-instructor în Serviciul Reeducare din DGP (1 aug. 1973-1 aug. 1977); ofițer-instructor I de cadre și șef al compartimentului cunoașterea și verificarea cadrelor în Serviciul Cadre și Învățământ din DGP (1 aug. 1977-15 mart. 1982). Într-o ședință din 2 martie 1983, care a avut ca scop punerea în discuție și promovarea maiorului Văduva, aflat în rezerva de cadre a DGP, căpitanul Ioan Chiș (viitorul șef al DGP din anii '90) declara :

Îl cunosc pe tov. cpt. Văduva Vasile de când era elev în școala militară. Am fost și colegi de școală, deși este din altă promoție și, ulterior, din procesul muncii, când dânsul era educator la Penit. Văcărești, iar apoi am lucrat împreună la Serviciul reeducare. După revenirea mea în direcție, în anul 1980, lucrez efectiv cu dânsul în cadrul serviciului cadre. În toți acești ani l-am cunoscut ca un tovarăș foarte serios și corect în activitatea ce o desfășoară. În îndeplinirea sarcinilor pe care le are, își organizează judicios activitatea, iar pe parcursul săptămânii își face o bună planificare a muncii. Aceasta a făcut ca în munca ce o desfășoară, să rezolve la termen sarcinile pe care le are și să dea lucrări de bună calitate. În relațiile cu tovarășii din cadrul serviciului se sprijină pe experiența acestora, mai ales a celor mai în vârstă, și pe puterea de muncă a colegilor și contribuie la realizarea unor sarcini comune în condiții bune. În activitatea de partid, este cunoscut și știu personal că este un activist revoluționar, combativ, cu poziție critică față de neajunsuri și cu un deosebit curaj în a aborda problemele deschis, critic și la obiect. Nu face rabat la unele păreri personale și își spune părerea despre om așa cum sunt faptele¹.

A fost șeful Serviciului Cadre și Învățământ din DGP (15 mart. 1982-3 aug. 1989); ofițer-instructor I de cadre la Penitenciarul București, Jilava (3 aug. 1989-1 febr. 1990); profesor II (1 febr.-15 mart. 1990) și comandant la Școala Militară pentru Pregătirea și Perfecționarea Subofițerilor de Penitenciare (15 mart. 1990-15 sept. 1997); șeful Serviciului Control Penitenciar din DGP (15 sept. 1997-1 oct. 1999); șeful Direcției Strategie Umană și Reformă din DGP (1 oct. 1999-2002).

Grade succesive: locotenent (1968); locotenent-major (1972); căpitan (1977); maior (1982); locotenent-colonel (1988); colonel (1991).

Decorații: medalia „A 50-a aniversare de la crearea UTC” și „Diploma de onoare a CC al UTC” (1972); medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1974) și clasa I (1979).

Pedepse: retrogradat din funcție pentru că „și-a format un cerc de relații și cunoștințe cu influență negativă asupra activității și conduitei sale, fiind comentat negativ din cauza neprincipialității și incorectitudinii acestora” (aug. 1989).

1. Proces-verbal nr. S/25991 din 2 martie 1982. Documentul poartă mențiunea „secret de serviciu”. La ședință au mai participat: colonelul Bocșe Iosif, șeful Serviciului I din Direcția Cadre și Învățământ din MI, șeful DGP, generalul-maior Emil Panaite, colonelul Dascălu Eugeniu etc.

VELIANU VELIAN, locotenent.

Activitatea profesională: șef al Biroului Inspecției din Penitenciarul Aiud (iun. 1950-1951); șeful Secției Operative a Serviciului Penitenciare din MAI (17 ian., 16 mart., 10 aug. 1953); șef de Birou în Serviciul Operativ din MAI (oct. 1954).

VEREȘTIUC TRAIAN, colonel.

Activitatea profesională: locțiitor al șefului Serviciului Înzestrare și Administrație din DGP (19 dec. 1968); șef al Serviciului Asigurare Materială din DGP (1971).

VIMAN GHEORGHE IOAN, colonel, d.p. nr. 1726 (n. 8 dec. 1924, com. Lozna/Preluci, jud. Sălaj, d. 1992).

Naționalitatea: română.

Originea și apartenența socială: țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI: muncitor necalificat.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești: membru PCR din 1947; membru în Comitetul de Plasă PCR Ileanda (1949); secretar al Organizației de Partid din Centrul de Instrucție nr. 25 Grăniceri Rădăuți (1950-1951).

Studii civile: șapte clase în comuna natală (1931-1938); Liceul din Caracal și Școala Medie Muncitorească nr. 4 MAI din București (1957-1962).

Stagiul militar: Batalionul 8 Vânători de Munte Baia Mare (1 dec. 1946-sept. 1947). În toamna anului 1947, a fost lăsat la vatră însă, după câteva luni de zile, a fost rechemat pentru completarea stagiului militar și trimis în mai multe unități militare: Depozitul de Muniții Sebeș-Alba, Grupul de Pază Depozite București și Regimentul 92 Infanterie Zalău (febr.-2 oct. 1948).

Studii militare: Școala de Educatori (Ofițeri Politici) MAI nr. 1 din București (1 oct. 1949-6 mart. 1950); curs de perfecționare la Școala de Perfecționare Ofițeri și Sergenți Jilava, DGPCM (1 mart.-1 sept. 1960).

Studii politice: Școala Medie Politică de pe lângă Direcția Generală Politică a MAI (3 febr.-1 aug. 1951).

Activitatea profesională: muncitor zilier la diferiți proprietari de pământ din comuna natală (1940-1942); concentrat la muncă forțată de către autoritățile maghiare și încadrat într-un detașament de muncă (1942-1944); miner la Cariera Minieră CFR Cuciulat, județul Sălaj (1944-1946); agricultor în gospodăria părintească (sept. 1947-febr. 1948 și oct. 1948-mai 1949); salariat la Comisia de Organizare a Cooperației din Plasa Ileanda-Someș Dej (2 mai-20 sept. 1949); locțiitor politic de companie la Centrul de Instrucție nr. 25 Grăniceri Rădăuți (6 mart. 1950-3 febr. 1951); instructor la Secția Organizare și Instrucție din Direcția Politică a DGPCUM (1 aug.-1 nov. 1951); locțiitor politic la Penitenciarul Jilava (1 nov. 1951-15 dec. 1952). Într-un referat de cadre din 23 martie 1952 întocmit pe numele locotenentului Viman Ion se spunea:

Tovarășul Viman la absolvirea cursului primar a fost nevoit să lucreze la mai mulți moșieri și chiaburi, la tăiatul lemnului de pădure, la cariera de piatră și apoi la repararea diferitelor goșele și linii de cale ferată, simțind exploatarea și mizeria. Cu ocazia încorporării sale în armată, a primit o educație sănătoasă, iar la înpolierea în comună s-a înscris în partid activând în cadrul org. de bază ca membru, apoi ca resp.

cu prop. agit. în biroul OB din comună. Pe lângă această sarcină a mai îndeplinit și diferite munci de partid menționate mai sus. În această perioadă tovarășul a muncit conștiincios, ducându-și mulțumitor sarcinile la îndeplinire. Ca locț. politic de companie la C.I. Rădăuți și-a dus în bune condițiuni munca, reușind să facă o educație sănătoasă ostașilor și subalternilor, deasemeni s-a achitat mulțumitor de sarcina de secretar al OB partid al C.I.¹

Șef al Biroului Penitenciare din Direcția Regională MAI Arad (15 dec. 1952-1 nov. 1953); comandant la Penitenciarul Craiova (dec. 1953-1 mai 1954); inspector principal de pază în Secția Pază din Serviciul Pază și Regim, DIP/DPLC (1 mai 1954-1 iul. 1956). A fost trecut în rezervă ca urmare a reducerilor de efective din MAI la 30 iunie 1956; comandant de secție la DRDM nr. 9 Cluj (16 iul. 1956-1 apr. 1957). Rechemat în rândul cadrelor active cu gradul de căpitan și numit în funcția de comandant al Penitenciarului Caracal (1 apr. 1957-1 iun. 1958); comandant la Colonia de Muncă Urziceni/formațiunea 0908 (1 iun. 1958-1 mart. 1959). După desființarea formațiunii 0908 Urziceni și transformarea acesteia în Secția „Urziceni” pendinte de Colonia de muncă Rahova/formațiunea 0964 București, a fost numit în fruntea acestei subunități (1 mart.-1 mai 1959); inspector și inspector principal (1 mai 1959-1 nov. 1960), șef al Biroului Regim (1 nov. 1960-15 febr. 1964) și ajutor de ofițer de control în Serviciul Pază și Regim din DGPCM (15 febr.-1 mart. 1965); comandant al cursului de perfecționare de pe lângă Penitenciarul Jilava, Secția Școală de perfecționare subofițeri DGPCM (1 mart. 1965-1 sept. 1966); ajutor de ofițer de control la Secția Regim (1 oct. 1966-1 apr. 1968), ofițer de control III (1 apr. 1968-1 oct. 1969), instructor II și III în Serviciul Pază și Regim din DGP (1 oct. 1969-1 oct. 1970); comandant al secției „Rahova” din cadrul Penitenciarului Văcărești (1 oct. 1970-mai 1971); instructor III în Serviciul Pază și Regim din Direcția Pază și Regim a DGP (1 iun. 1971-1 aug. 1973). Odată cu înființarea Penitenciarului Ilfov, a fost numit în funcția de comandant al secției „Periș” din cadrul acestei unități (1 aug. 1973-mai 1976); comandant de secție la Penitenciarul București (mai 1976-15 mai 1977). A fost trecut în rezervă la 15 mai 1977 prin Ordinul MAI nr. 2/01623.

Grade succesive: locotenent (1950); locotenent-major (1953); căpitan (1956 și 1957); maior (1961); locotenent-colonel (1968); colonel (1977).

Decorații: medalia „Meritul Militar”, clasa a II-a (1954); medalia „A XX-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale RPR” (1964); medalia „A XX-a aniversare a eliberării Patriei de sub jugul fascist” (1964); medalia „A 50-a aniversare a înființării PCR” (1971); medalia „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă” (1974); Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a (1963); Ordinul „Meritul Militar”, clasa a II-a (1970) și clasa I (1976).

Pedepse: 15 zile de arest la domiciliu pentru favorizarea deținutului de drept comun Gavrilă Moldovan din Penitenciarul Zalău, cu ocazia unui control efectuat de Viman la acest penitenciar. Deținutul era un fost consătean și rudă a ofițerului (1956); „muștrare scrisă” pentru neexecutare de ordin (1957); cinci zile de arest la

1. Referat de cadre din 29 martie 1952 întocmit de Secția Miliție și Securitatea Statului din Direcția Cadre a Direcției Generale Politice, MAI. Documentul este semnat de locotenentul-major Rovența Grigore, șeful Secției, și de locotenentul-major Valentin Constantin, șef al Biroului Miliție din aceeași secție.

domiciliu pentru părăsirea garnizoanei în timpul serviciului (1958); „mustrare scrisă” pentru părăsirea garnizoanei Urziceni fără aprobare și pentru neraportarea unei situații ordonate (1959).

VIȘAN I. GHEORGHE, locotenent-colonel.

Activitatea profesională: instructor III de personal în Serviciul Personal din DGP (nov. 1971); instructor de cadre în Serviciul Cadre și Învățăământ din DGP (26 aug. 1973, 26 mart. 1975, ian. 1977).

VIȘINESCU ALEXANDRU, locotenent-colonel (27 sept. 1925, satul Leiculești, com. Aldeni, jud. Buzău).

Activitatea profesională: înainte de a fi numit în funcția de comandant al Penitenciarului Râmnicu Sărat, Vișinescu a făcut parte din plutonul de execuție al mareșalului Antonescu și a îndeplinit funcțiile de loțiitor politic la Penitenciarul Mislea¹ și de șef al Biroului Inspecții din Penitenciarul Jilava² (1950, 1951, iun. 1952). Mărturia fostului deținut politic Aurel Obreja, referitoare la cruzimea ofițerului de securitate Alexandru Vișinescu din Penitenciarul Jilava, este cutremurătoare:

Înainte de a ajunge la locul torturii, auzii niște țipete, atât de groaznice, încât avui impresia că sunt ale unui porc pe care atunci îl înjunghie. Acest soi de tortură avu un efect maxim asupra întregii închisori. (...)

La locul torturii era prezent ofițerul politic Vișinescu, care conducea toată operațiunea. Mă cunoștea de data trecută. (...)

Prima lovitură a fost atât de dureroasă, încât am avut impresia că m-au tăiat în două cu o bardă lată. Reacția la durere a fost atât de mare, încât trecu de urletul normal pe care trebuia să-l scap din gâtulejul strivit de greutatea caraliului care-mi stătea pe cap. Și-am scos din mine un răs de om nebun. A doua lovitură a fost la fel de dureroasă, a treia la fel, și așa și celelalte. Parcă mă tăia-n bucăți mărunte cu o bardă lată și tăioasă tare.

Ghițescu mă prevenise, căci el știa cum se bate, să-mi pun mâinile sub burtă în formă de cruce și nu cumva să le scot spre a le duce la spate, că altfel ar putea să-mi zdrobească noadele de la degete și asta-i mai rău decât bătaia pe care o primești³.

În perioada petrecută la Mislea, Vișinescu a avut un comportament foarte dur față de deținutele din această închisoare. El era caracterizat drept un ins „extrem de sever și complet lipsit de omenie față de arestate” și care avea „plăcerea de a insulta și a teroriza, prin percheziții și interogatorii interminabile, pe deținutele cărora le adresa toate epitetele posibile”⁴. Fostii subordonați de la Râmnicu Sărat, Alexandru Panțuru și Dumitru Rusu, și-l amintesc pe Vișinescu ca pe un om foarte aspru, care „n-avea

1. Cicerone Ionițoiu, *Morminte fără cruce. Contribuții la cronică rezistenței românești împotriva dictaturii*, vol. III, accesibil on-line la adresa <http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/morminte3/default.asp.htm>, accesat la 18.09.2007.

2. AANP, fond Serviciul Cadre și Învățăământ, dosar nr. 2951, Moromete Nicolae, vol. III, f. 22.

3. Gheorghe Andreica, *Mărturii... Mărturii... din iadul temnițelor comuniste*, Editura 2000, București, 2000, pp. 22-24.

4. HU OSA 300-60-1, RFE Research Institute, Romanian Unit, Prisons Personnel, box 436, Item 5731/1955, f. 2.

credință, n-avea milă și nici suflet”¹. Comandantul închisorii participa împreună cu ofițerul politic și cu ceilalți gardieni la pedepsirea deținuților, metoda lui favorită fiind bătaia cu biciul². La Penitenciarul Râmnicu Sărat a îndeplinit funcțiile de lucrător prim operativ la Grupa Operativă/„D” (dec. 1954-1 apr. 1956) și comandant (1 apr. 1956-apr. 1963). Vișinescu este menționat și de fostul deținut politic Ovidiu Borcea în *Lexiconul negru* al scriitoarei Doina Jela :

Timp de șase ani am purtat o pereche de bocanci care nu mai aveau talpă. Și aceasta din cauza celor cinci pași pe care-i făceam între fereastră și ușă. În locul în care te întorceai, se făcuse groapă în cimentul din celulă. În gaura din talpă am pus un tub de pastă de dinți, turtit ca să nu stau cu piciorul direct pe ciment. Când am arătat gardienilor cât de ruși erau bocancii, m-au luat la bătaie zicând că special am pus tubul acolo, ca să rup bocancii clasei muncitoare... Cămașa de pe mine o aveam de 4 ani (...). Când le spuneam că nu mai am cămașă pe mine, îmi răspundeau că e mai bine ca a celui de la celula 4. Prin cele 6 găuri pe care le făcusem cu sârmă în ușă, am supravegheat celula de vis-a-vis, a lui Ion Mihalache (...). Ofițerul politic Lupu și comandantul Vișinescu l-au bătut în permanență, i-au creat condiții să se îmbolnăvească și nu i-au acordat îngrijire medicală. Intrau și aruncau cu găleata de apă pe el, în plină iarnă. Strigătele „Fraților, aici este Ion Mihalache. Mă omoară !” au răsunat în celular. Această crimă nu poate fi uitată³.

După dezafectarea Penitenciarului Râmnicu Sărat, la 13 aprilie 1963, Vișinescu a fost mutat în cadrul DGPCM ca ofițer-controlor la Serviciul Inspecției (apr. 1963-1965). Aici a inspectat mai multe colonii de muncă și penitenciare ; locțiitor pentru regim și pază la Penitenciarul Ploiești (1965-1967) ; profesor și locțiitor al comandantului Școlii Militare de Subofițeri Penitenciare Jilava nr. 9, UM 0191 București, DGP (feb. 1967, 1969) și comandant al secției „Căscioarele” din cadrul Penitenciarului Ilfov (1976).

VLĂDESCU ADRIAN, maior.

Activitatea profesională : director al Penitenciarului Jilava (15 mart. 1949-14 iun. 1949) ; subinspector la Secția de control financiar intern din DGP (14 iun. 1949- ?) ; șef al Corpului de control financiar intern din DGP (iulie 1951, dec. 1951).

Grade succesive : maior (iul. 1951).

VOICU M. DACIU, angajat civil (n. 1900 ; d. 26 oct. 1952).

Naționalitatea : bulgară.

Activitatea profesională : directorul Direcțiunii Penitenciarelor și Institutelor de Prevenție – MAI (25 nov. 1948, 25 mart. , 6 mai, aug. 1949). În data de 7 martie 1949, Daciu Voicu trimitea o circulară secretă prin care îi înștiința pe administratorii penitenciarelor despre felul cum trebuiau făcute eliberările deținuților politici și de drept comun. Astfel, el menționa :

Prevenții și condamnații politici de orice categorie penală, depuși de către organele justiției ca : legionari, criminali de război, spioni, trădători, cei care au

1. Dorin Ivan, *Experimentul Râmnicu Sărat*, Editura Irinei Mihălcescu, Buzău, 2005, p. 113.
2. Ion Diaconescu, *Temnița, destinul generației noastre*, Editura Nemira, București, 1998, p. 249.
3. Doina Jela, *Lexiconul negru : unelte ale represiei comuniste*, Editura Humanitas, București, 2001, p. 301.

săvârșit infracțiuni politice în grupuri organizate (sumane negre, grupul Suceava etc.), cei care au săvârșit infracțiuni politice individuale (instigatorii, alarmiștii, complotiștii, răspânditorii de manifeste, cei care au lovit sau insultat armata sovietică, cei care au încercat să treacă fraudulos granițele țării, etc.), în ziua în care vor trebui să iasă din penitenciar din ordinul justiției sau în urma expirării pedepselor, *nu vor fi puși în libertate, ci vor rămâne în penitenciar, la dispoziția Direcțiunii Generale a Securității Poporului*. În dimineața zilei în care acești deținuți ar fi trebuit să devină liberi, secretarul penitenciarului îi va scoate dela categoria deținuților politici depuși de justiție și-i va trece la categoria internaților depuși de către organele Direcțiunii Generale a Securității Poporului, comunicând această operațiune. Chiar în această zi, biroului securității poporului din localitate ; această operațiune se va efectua, prompt, atât prin scris, cât și pe teren¹.

În aceeași zi, Voicu Daciu mai trimitea un ordin circular secret prin care îi încadra la categoria *deținuți politici* pe cei care treceau fraudulos frontiera de stat a RPR :

Deținuții preveniți și condamnați, depuși în penitenciar, de către organele justiției pentru faptul de încercare sau trecere frauduloasă a granițelor țării *sunt deținuți de drept politic*, indiferent de starea socială și cauza ce i-a determinat să comită această faptă. Ei sunt deținuți de drept politic și trebuie tratați ca atare, aplicându-li-se regimul penitenciar fixat pentru această categorie de deținuți, deoarece, în toate cazurile aceste fapte comise de ei au un substrat politic. În consecință, vă invităm să luați următoarele măsuri : a) toți preveniții și condamnații ce se găsesc în penitenciarul dvs. pentru fapte de tentativă sau trecere frauduloasă a granițelor țării, să fie considerați deținuți politici și tratați ca atare b) toți condamnații pentru faptul de încercare sau trecere frauduloasă a granițelor țării, să fie transferați cu primele curse penitenciare la penitenciarele menționate... (o listă de penitenciare special destinate acestora și prevăzute într-un Ordin al DGP – n.n.)².

Potrivit necrologului apărut în *România liberă* din 28 octombrie 1952, Daciu Voicu a avut o activitate intensă în perioada de ilegalitate a Partidului Comunist :

În anul 1920 s-a încadrat în organizația revoluționară a tineretului. În anul 1926 devine membru al Partidului Comunist din România. În tot timpul luptei ilegale tovarășul Voicu Daciu lucrează cu mult devotament în diferite munci de răspundere încredințate de partid. În perioada muncii ilegale a partidului, Voicu Daciu a fost de repetate ori arestat și condamnat la mai mulți ani de închisoare pe care i-a executat la închisorile Jilava, Văcărești, Doftana și diferite lagăre fasciste. În fața dușmanului de clasă el a avut o purtare demnă, comunistă. După eliberarea țării noastre de către glorioasele Armate Sovietice, Voicu Daciu, legat de poporul muncitor român prin trecutul său de luptă, primește din partea Partidului munci de răspundere pe linie de partid și de stat de care se achită cu devotament. În ultimul timp a muncit în cadrul Comisiei Controlului de Partid a CC al PMR. În tovarășul Voicu Daciu, Partidul și poporul muncitor din

1. DJAN Cluj, fond Penitenciarul Turda, dosar nr. 59, „Dosar cuprinzând diferite ordine și circulare ale DGP, 1949”, f. 78. Documentul poartă nr. 4843 S din 7 martie 1949 și este semnat de șeful DGP, Daciu Voicu, și de directorul administrativ, Marin Constantinescu.
2. *Ibidem*, f. 79. Ordinul poartă nr. 4841 S din 7 martie 1949 și este semnat de șeful DGP, Daciu Voicu, și de subdirectorul general, G. Rusu.

RPR pierde un fiu devotat luptei clasei muncitoare pentru întărirea regimului de democrație populară, pentru construirea socialismului, pentru triumful cauzei lui Lenin și Stalin. Memoria lui va rămâne veșnică în inimile noastre (Semnează „un grup de tovarăși”, 27 octombrie 1952)¹.

VOICU NICOLAE GHEORGHE², angajat civil (n. 1 oct. 1939, mun. București).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : muncitor.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : psiholog.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTM și PCR din 1969 ; membru în Comitetul UTC al Institutului de Igienă și Protecția Muncii din București (1965).

Studii civile : școala generală (?-1953) ; Școala Medie nr. 1 din Slatina (1953-1956) ; Facultatea de Filosofie, secția psihologie, Universitatea „C.I. Parhon” (1958-1963) ; curs postuniversitar de relații internaționale organizat de MAE pe lângă Facultatea de Drept, Universitatea din București (1967-1969).

Activitatea profesională : psiholog la Institutul de Igienă și Protecția Muncii din București (1963-nov. 1967) ; îndrumător III – psiholog (15 nov. 1969-1 aug. 1972) și îndrumător principal III la Serviciul Educare Minori din DGP (1 aug. 1972-?). A publicat o serie de lucrări în revistele de specialitate privind reeducarea minorilor.

VULCU GHEORGHE, locotenent-colonel (n. 24 oct. 1923, com. Porumbacu de Jos, jud. Sibiu).

Activitatea profesională : locțiitor al șefului Serviciului Cadre din Direcția Cadre a DGPCUM (oct., nov. 1951) ; comandant la Penitenciarul Alba Iulia (1953-1955) ; comandant la Penitenciarul Târgșor/formațiunea 0726 (1955-1962) ; comandant la Colonia de muncă Ostrov/formațiunea 0957 (1962-mart. 1967) ; comandant la Penitenciarul Tulcea (mart.-sept. 1967).

1. Despre activitatea „revoluționară” a lui Voicu Daciu, vezi Stelian Tănase, *Clienții lui tanti Varvara. Istorii clandestine*, Editura Humanitas, București, 2005, p. 170.

2. Datele provin dintr-un referat de cadre întocmit de Serviciul Personal din DGP la 25 aprilie 1974. Documentul este semnat de șeful DGP, generalul-maior State Nicolae, și șeful Serviciului Cadre și Învățământ din DGP, colonelul Baciuc Lache. ACNSAS, FD, dosar nr. 8859/vol. 73.

Z

ZAMFIR MARIN GHEORGHE, colonel, d.p. nr. 467
(n. 29 iun. 1929, com. Ghimpați, jud. Giurgiu).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran cu gospodărie mijlocie.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : economist.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru UTC din 1947 ; membru UAER (1948-1949) ; membru în BOB al UTM din facultate, responsabil cu agitația și propaganda pe institut (1949-1952) ; membru în Comitetul UTM din DLCM (1954-1955) ; membru PCR din 1961 ; locțiitor al secretarului BOB din Direcția Economică din DGP (1968-1973).

Studii civile : a absolvit șase clase la școala elementară din comuna natală (1936-1942) ; Liceul Comercial „Petru Rareș” din București (1942-1949) ; Școala Tehnică Mixtă de Statistică din cadrul Ministerului Comerțului și Alimentației (iun. 1949) ; Facultatea de Planificare, Secția Industrială din Institutul de Științe Economice și Planificare „V.I. Lenin” din București¹ (1949-1952) ; curs postuniversitar „Studiul pieței interne și externe, Marketing” din cadrul Facultății de Comerț Interior, ASE, fără frecvență (1971-1972).

Stagiul militar : Școala de Ofițeri de Rezervă, specialitatea intendență, MFA, Craiova (iul.-nov. 1952).

Studii militare : cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița (1970).

Studii politice : Universitatea Serală de Partid de pe lângă Comitetul Municipal PCR București, secția economie politică (1974).

Activitatea profesională : ajutor de șef de Birou la Serviciul Penitenciar din MAI (5 dec. 1952-1 mart. 1954) ; inspector la Biroul Plan din DLCM (1 martie-1 aug. 1954) ; șeful Biroului subzistență din Serviciul Administrativ, DLCM (1 aug.-1 nov. 1954) ; șef al Serviciului Plan din DPLC (1 nov. 1954-1 iul. 1956) ; șeful Serviciului Plan Organizare Munci din Direcția Economică, DGPCM (1 iul. 1956-1 oct. 1962) ; locțiitor al șefului Direcției Economice din DGPCM (oct. 1962-1964). În 1964 a fost trecut în rezervă la cerere fiind încadrat ca angajat civil, șef de Serviciu Planificare

1. Mai târziu va deveni Academia de Studii Economice.

și Organizarea Muncii în Direcția Industrială (1964-1966). A fost reactivat doi ani mai târziu cu gradul de maior și numit în funcția de locțiitor al șefului Direcției Economice din DGP (1966-1977); după reorganizarea sistemului penitenciar din august 1977 a fost numit șef al Serviciului Economic din DGP (aug. 1977-19 oct. 1984). Din această funcție, colonelul Zamfir supraveghea bunul mers al producției și al calității din întreprinderile speciale aflate în subordinea DGP, realizarea planului la export etc. A fost trecut în rezervă la 19 octombrie 1984 prin Decretul Prezidențial nr. 219.

Grade succesive : sublocotenent (r) (1952); locotenent (1952); locotenent-major (1953); căpitan (1956); maior (1960, 1966); locotenent-colonel (1967); colonel (1974).

Pedepse : cinci zile de arest pentru salut neregularitar (cu țigara în gură) și refuz de legitimare (1957); cinci zile de arest pentru lipsă de control asupra subordonaților (1960); „muștrare prin ordin” pentru superficialitate în executarea controlului (1963); „muștrare scrisă” pentru neexecutarea la timp a unui ordin (1980).

ZUICARU CONSTANTIN, locotenent-major, d.p. nr. 49 (10 ian. 1921, com. Ciofrângenii, jud. Argeș).

Naționalitatea : română.

Originea și apartenența socială : țăran sărac.

Profesia de bază la încadrarea în MAI : cizmar.

Funcții în organizații politice, de masă și obștești : membru PCR din 1947; activist cu propaganda și agitația la Plasa PMR Jiblea din Județeană PMR Argeș (sept. 1949-mart. 1950).

Studii civile : patru clase în comuna natală (1928-1932); două clase de ucenici în Pitești (1935-1937); curs de șase luni la Școala de Gestionari Vânzători din Târgoviște (1948).

Stagiul militar : Regimentul 4 Dorobanți Pitești¹ (febr. 1942-sept. 1944) și Regimentul 15 Artilerie Curtea de Argeș (sept. 1944-25 mai 1945). A fost pe frontul de est (în Moldova) de la 1 aprilie 1944 până la 31 mai 1944 când a fost rănit și internat într-un spital timp de două luni. La 15 iulie 1945 a fost concentrat din nou de Cercul Teritorial Militar Pitești și trimis la Școala de Ofițeri de Artilerie din Pitești. A fost deconcentrat la 20 decembrie 1945.

Studii politice : Școala PMR de trei luni din Târgoviște, fără certificat de absolvire (oct.-dec. 1949). Un raport al Serviciului Cadre din Direcția Regională MAI Pitești menționa : „Fiind apreciat în munca sa, în 1949 a fost trimis la școala de Partid de 3 luni la Târgoviște, acolo s-a documentat bine în multe probleme ale Partidului, da' totuși a fost atras și de o greșeală pe care i-a cauzat rezultatul școlii de Partid. A fost eliminat din școala de Partid, înainte de a termina cu 20 de zile, pentru faptul că a venit în stare de ebrietate la școală și a adus injurii asupra portarului”².

Activitatea profesională : ucenic cizmar la un atelier de cizmărie din Pitești, str. Viilor nr. 48, deținut de proprietarul Costică Cernea (1932-1939 și dec. 1945-mai

1. În perioada 5 decembrie 1943-20 martie 1944 a fost trimis să urmeze cursurile școlii de șoferi la Batalionul 8 Instrucție și Reparații Craiova.

2. Raport din 17 iunie 1953 semnat de sublocotenentul Ionescu.

1946); cizmar la un atelier de cizmărie din comuna natală deținut de proprietarul Costică Ungureanu (1939-1940); tăietor de lemne la Societatea de Exploatare a pădurilor „Silvia/Silva” din comuna natală (1940-1942); cizmar la atelierul de cizmărie al patronului Ion Mihăileanu din Pitești (mai-oct. 1946); cizmar la un atelier de cizmărie din Pitești, strada Sfânta Vineri nr. 55, deținut de proprietarul Alexandru Gogoășe (oct. 1946-dec. 1947); vânzător și gestionar la magazinul de desfacere al Cooperativei meșteșugărești „Viitorul” din Pitești (dec. 1947-oct. 1949). Mai multe referințe ale foștilor colegi de muncă menționează faptul că, în această unitate, Zuicaru s-a ocupat de traficul cu bunurile de încălțăminte, făcând diferite afaceri ilegale cu o serie de speculanți locali care ulterior au primit ani grei de închisoare; angajat civil în MAI în funcțiile de ajutor de șef și șef al Grupului de Aprovizionare Pitești din Direcția Aprovizionare a MAI (5 mart. 1950-nov. 1951); lucrător de cadre (nov. 1951-1 apr. 1952); șef al Secției Cadre din Serviciul Reeducare Minori din MAI (1 apr. 1952-15 sept. 1953) și șef al Secției Regim din Serviciul Colonii de Muncă și Educări minori (15 sept. 1953-1 dec. 1954); șef de grupă administrativă la Colonia de minori Militari (1 dec. 1954-1 dec. 1955); ajutor de comandant și șef de grupă administrativă la Colonia de minori Brâncovenești (1 dec. 1955-30 iun. 1956); angajat civil în MAI în funcția de achizitor principal la Colonia de minori Brâncovenești (1 oct. 1956-31 dec. 1957).

La 30 iunie 1956, ca urmare a reducerilor de efective din MAI, a fost trecut în rezervă prin Ordinul MAI nr. 3270.

În dosarul personal al ofițerului se găsește o adresă din 15 august 1960 a Întreprinderii MAI „Petre Gheorghe” din Baia Mare, în care se solicita DGPCM-ului date despre activitatea profesională a lui Zuicaru Constantin în vederea angajării sale la această instituție.

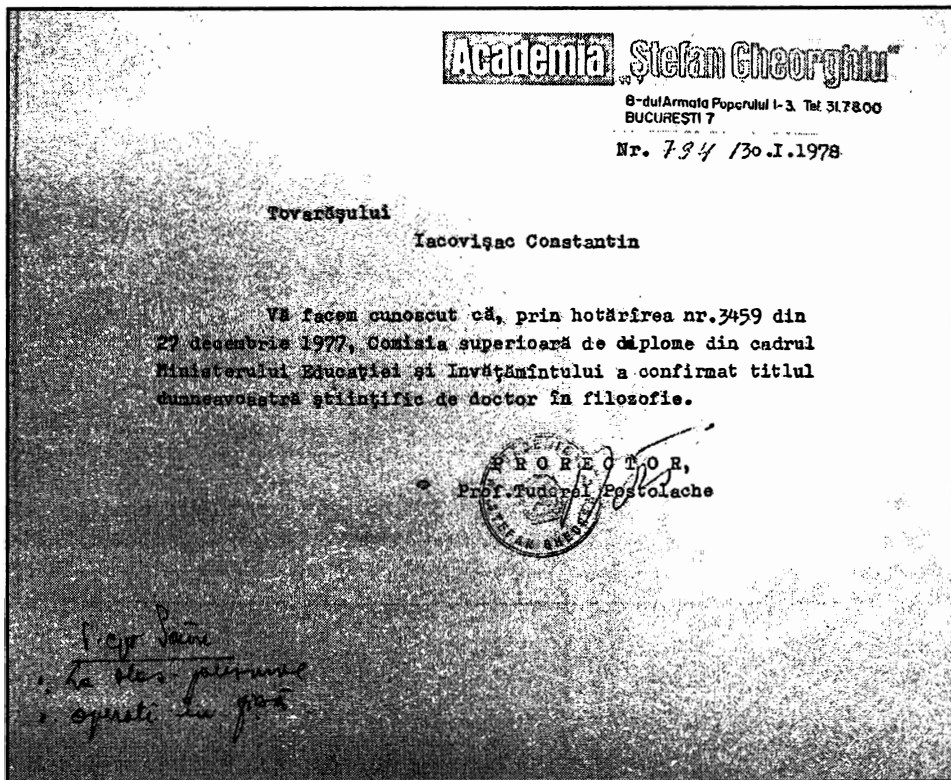
Ofițerul a avut patru frați și două surori. Dintre aceștia îi menționăm pe Zuicaru Ion, director al Stațiunii de Mașini și Tractoare Orbeasca (1950), Zuicaru Dumitru, sublocotenent în MSS (1953), Zuicaru Mihai, locotenent MFA în Cluj (1953).

Grade succesive: locotenent (apr. 1952); locotenent-major (apr. 1955).

Decorații: medalia „Bărbăție și credință”, clasa a II-a (1945).

Documente din dosarele profesionale de cadre

Anexa 1 (1978)

Nota Academiei „Ștefan Gheorghiu” adresată colonelului Iacovișac Constantin prin care este înștiințat că i s-a echivalat titlul științific de doctor în filosofie obținut la academia sus-numită de către Ministerul Educației și Învățămîntului. Este vorba despre un document rar întâlnit în dosarele profesionale de cadre.

Anexa 2 (1976)

25

ACADEMIA „ȘTEFAN GHEORGHIU”

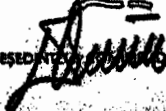
PENTRU PREGĂTIREA CADRELOR DE CONDUCERE A ACTIVITĂȚII DE PARTID, SOCIAL-POLITICE, ECONOMICE
ȘI ADMINISTRAȚIA DE STAT

**CENTRUL DE PERFECȚIONARE A PREGĂTIRII CADRELOR DE CONDUCERE
DIN ECONOMIE ȘI ADMINISTRAȚIA DE STAT**

CERTIFICAT

Dom. **BENGA GHEORGHIU** a absolvit cursul pentru
perfectionarea pregătirii cadrelor de conducere din economie și administrația de stat.
nivelul **P+P₃** secția **ADMINISTRAȚIA DE STAT** în perioada **31.III.1975-28.II.1976**

Prezentul certificat se eliberează în conformitate cu prevederile Hotărârii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. cu privire la organizarea Academiei „Ștefan Gheorghiu” din 1971 și a Legii privind perfectionarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste, art. 13.

  PREȘEDINTE DE EXAMINARE. **DECAN**
X. Miniten.

Nr. **613**
Data **28.II.1976**

Certificat de atestare a absolvirii cursului pentru perfecționarea pregătirii cadrelor în cadrul Centrului de perfecționare a pregătirii cadrelor de conducere din economie și administrația de stat de pe lângă Academia „Ștefan Gheorghiu”. Acest Centru își avea sediul în comuna Otopeni, șoseaua Odăii nr. 20.

Anexa 3 (1978)

Prezent din toate părțile unite și

UNIVERSITATEA DE MARXISM-LENINISM
DE PE LÎNGĂ
COMITETUL JUDEȚEAN CLUJ AL PCR.

DIPLOMA Nr. 3822

de absolvire a Universității de
marxism-leninism cu durată de patru ani

Promotia 1976 1977

Tov. **LORINȚ VENIANIN**

a absolvit Universitatea de marxism-
leninism, secția **economie**

obținând următoarele note

Anul I. **9 (nouă)**
Anul II. **9 (nouă)**
Anul III. **10 (zece)**
Anul IV. **10 (zece)**

Media generală **9.50 (nouă 50%)**

9.11. 1978

Pharian
Director.

Diplomă de absolvire a Universității de Marxism-Leninism cu durată de patru ani, de pe lângă CJ Cluj al PCR.

Anexa 4 (1952)

Art. 128 din Reg.
Şc. Milit. de Ofiţeri

ŞCOALA OFIȚERI SECURITATE

ATESTAT
DE
ABSOLVIREA ŞCOALEI DE OFIȚERI DE SECURITATE

Eleoul Petrescu B. Marian, promoția 23.08.52
a absolvit Școala Ofițeri Securitate, categoria II A
fiind înaintat la gradul de LOCOTENENT prin ordinul D.M.
Nr. 81 din 1952 pe data de 2 oct 1952
cu vechimea 12.08.52

Şeful Şcolii Of. de Securitate
T. Mihail

Locuitor Politic
Stefan Koenig

Şeful Secţiei învăţământ
Stefan Koenig

Nr. _____ din _____

Atestat de absolvire a unei Şcoli militare de ofițeri de securitate de la Câmpina –
promoția 23 august 1952.

Anexa 5 (1981)

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
MINISTERUL DE INTERNE

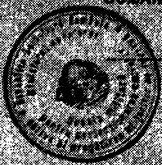
177

CERTIFICAT

SERIA Nr. * 103986

Tovarășul GRISAN VALES gradul 4. cap.
arma pompier din M. M. Școala Militară Mehedinți a urmat Cursul
de perfecționare (reciclare) cu durata de 3 luni
în perioada oct.-dec. 1980 organizat la Școala GRĂDIȘTEA
pe profil de ACTIVISTI POLITICI și l-a absolvit cu
media 3

COMANDANTUL ȘCOLII (CENTRULUI)

 (grad și semnătură)

Seamnăta titularului,

Nr. înregistrare 046 Data eliberării 14.05.1981

Certificat de atestare a absolvirii cursului de reciclare cu durata de trei luni pe profil de activiști politici la Școala Militară pentru perfecționarea cadrelor active și pregătirea ofițerilor de rezervă de la Grădiștea - UM 0900.

Anexa 6 (1970)

FESTIVITATEA DE ÎNĂLTĂRE ÎN GRAD A ABSOLVENȚILOR ȘCOLII MILITARE DE OFIȚERI DE SECURITATE PROMOȚIA 1970

**Telegrama adresată C. C. al P. C. R.
tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU**

Vineri după-amiază s-a avut loc, în Capitală, festivitatea de înălțare în grad a absolvenților Școlii militare de ofițeri de securitate — promoția 1970.

La festivitate au luat parte Dumitru Popa, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar și Comitetului municipal de partid, primarul general al Capitalei, general-locotenent Grigore Răduică, prim-vicepreședinte al Consiliului Securității Statului, reprezentanți ai conducerii Ministerului Învățământului, cadre didactice universitare, generali și ofițeri superiori.

După înălțarea îngradului de stat, s-a dat citire Ordinului președintelui Consiliului Securității Statului, prin care înălțarea în grad a absolvenților din noua promoție a școlii.

În numele absolvenților, a luat cuvântul șeful promoției, locotenentul Aurel Rogoian, care, adresând mulțămintele de recunoștință conducerii de partid și de stat pentru grija acordată pregătirii viitorilor ofițeri, a exprimat angajamentul său promoției de a răspunde la toate chemările

datoriei, păstrând cu cinste, demnitate și onoare, gradul de ofițer.

Luând apoi cuvântul general-locotenent Grigore Răduică a urat noilor absolvenți, în noua conducere a Consiliului Securității Statului, succes deplin în activitatea de viitor, exprimând, totodată, convingerea că noua promoție va slui cu abnegație interesele vitale ale poporului nostru, securitatea păcii.

În încheiere, a luat cuvântul tovarășul Dumitru Popa, care a felicitat pe noii absolvenți și a subliniat în același timp datorită pe care o au ofițerii de securitate de a si perfecționa permanent măiestria profesională, de a fi plini în îndeplinirea misiunilor ce le sînt încredințate.

S-a dat apoi citire telegramelor adresate de absolvenții Școlii Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, comandantul suprem al Forțelor Armate

de Republicii Socialiste România, în care se spune:

Ne îndreptăm gândurile pline de dragoste și profundă recunoștință spre Partidul Comunist Român, Comitetul său Central, spre dumneavoastră, iubite tovarășe secretare general, pentru minunatele condiții ce ne-ați fost create în vederea pregătirii noastre temeinice și multilaterale.

Măreția pildă pe care ne-o oferă zi de zi poporul nostru muncitor, strins unit în jurul partidului și al conducerii sale, ne însușește și ne mobilizează și pe noi, cei tineri ofițeri de securitate, pentru ca pe frontul luptei pentru apărarea securității statului, a independenței și suveranității naționale să ne aducem contribuția în trecătoarea în viață a hotărîrilor de partid și de stat, pentru asigurarea mărețelor sale cuceriri socialiste.

Pășind în muncă ne cunoaștem solemn și stăruim cu credință și devotațiune pe lângă partidul, interesat de toate ale națiunii noastre socialiste, să ne dăruim întru toată vremea de muncă și curaj eroic pentru înfruntarea și învingerea tuturor războaielor și războaielor sociale.

La stînga
A. Rogoian

Între 12 — 20 septembrie 1970

Articol din *România liberă*, din 15 august 1970, privind festivitatea de înălțare în grad a absolvenților Școlii militare de ofițeri de Securitate, promoția 1970. Printre cei care au luat cuvântul s-a numărat și șeful promoției, locotenent Aurel Rogoian (fost șef de cabinet al generalului Iulian Vlad în anii '80 și consilier personal al directorului SRI Radu Timofte, după 2000; în 2006 ajunsese la gradul de general, poziție din care a și fost trecut în retragere).

Anexa 7 (1951)

Ofițer activ din S.A.I.
Teh. Lt. Dascălu D. Eugen

Nr. 2 din 14 Octombrie 1951

★ Stidență ★
cadrelor

BATALIONUL SECURITATE

Raport.

Intruocat dorește a mă căsători cu Tov. Grosu D. Aristița din Botoșani Str. Bolintineanu Nr. 15 cu Serv. la Direcția Reg. Drumuri și Poduri Botoșani, rog a mi se comunica dacă susnumita corespunde.-

Teh. Lt. *Eug. Dascălu*
Dascălu D. Eugen

Cererea locotenentului Dascălu D. Eugen, adresată superiorilor săi, prin care solicită aprobarea căsătoriei sale cu Grosu D. Aristița.

Anexa 8 (1953)

Regimentul 1 Pază.
Birou Cadre.

REFERAT
din 30 Ianuarie 1953.

Supra verificării Tov. Bob Rozalia care dorește a se căsători cu locot. Neamțu Mihai.

Totul: Antelimon Bob, este mort din 1945, în trecut nu a făcut politică, a posedat un avere 6,75 ha, fiind categorisit țaran mijlociu, a avut o comportare frumoasă în comună.

Mama: Ana este căsătorită cu Bocu Alexă care împreună posedă un avere 8,25 ha, dintre care 6,17 ha. orabil, 1,74 fână și 0,20 ha. livadă. Mama susnumita tov. este de profesie cunoscătoare în trecut nu a făcut politică iar în prezent este fără de partid și nu este judecată sau condamnată.

Bob Rozalia este categorisit țaran mijlociu, în trecut nu a făcut politică în prezent este fără de partid.

Bob Rozalia mai are doi frați mai mici care sunt:

Bob Rozalia este de profesie planificatoare la UROC, nu are familie, persoana nu posedă, nu a făcut politică în trecut, dar după această dată este membră U.T.C., nu a fost judecată sau condamnată.

Bob Rozalia este de la 31ul Popular și din referințele date de el este cunoscut, reșea că Tov. Bob Rozalia are o comportare frumoasă, toate sarcinile truse pe linie de partid le îndeplinește în bune condițiuni, un element de încredere, o comportare frumoasă atât în cadrul biroului cât și în afară de birou, are de origine socială țaran mijlociu.

Peș de cele arătate mai sus Tov. Bob Rozalia îndeplinește condițiunile pentru a deveni soția unui ofițer din trupă în R.A.R.

Serul Bir. Cadre.
Lt. major M. Stoenescu.

Referat al Biroului Evidență Cadre din Regimentul 1 Pază în care șeful acestui birou, locotenent-major M. Stoenescu, a efectuat verificări privind rudele viitoarei soții (Bob Rozalia) a locotenentului Neamțu Mihai.

Anexa 9 (1949)

Republica Populară Română
 Județul *Bihar*
 Comuna *Chiheiu*
 No. *15/6* -

Copie

Certificat de moralitate

Se certifică de noi, Primăria comunei *Chiheiu*, că
 Dl. *Berindea Gheorghe* locuitor în comuna *Chiheiu* de profesie
muncitor - de *26* ani, are o conduită bună morală, neexcepțională,
 pedepsit n'a fost niciodată și nici în prezent nu este sub cercetare penală.

Drept pentru care am eliberat prezentul certificat, în baza cererii sale
 înregistrată sub Nr. *15/6* 1949, spre a-i servi la *conducător
 acelor*

Chiheiu la *6 Aprilie* 1949

Primar *[Signature]*

Certificat de moralitate (cazier) servindu-i lui Berindea Gheorghe la angajarea în MAI.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA M.A.I. CRAIOVA
Serviciul Cadre

511 132 65

41

Nr. 111 din 12 Aprilie 1953

☆ Evidență ☆
cadrelor

REFERAT.

Raportăm:
Secția Cadre luând legătura cu Tov. Troacă I Ioan de
măiestor necalificat, care dorește să fie încadrat în M.A.I.
Întrucât Tov. Troacă I Ioan corespunde a fi încadrat
în Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Cadre propune a
fi încadrat în ~~pe~~ post la serviciul administrativ al Reg.
M.A.I. Craiova cu gradul de Sublocotenent.

SEFUL DIRECTIEI REGIONALE M.A.I. CRAIOVA
Căpitan, + Dumitrescu Octavian

SEFUL SERVICIULUI CADRE
Lt. Maj. [Signature]

de SB.
propunerea de
incadrare în grad
de Lt. Col. de
Dumitrescu Octavian

Referat al Serviciului Cadre din Direcția regională MAI Craiova prin care tovarășul Troacă I. Ioan este declarat „corespunzător” pentru încadrarea într-un post de ofițer de administrație, pe baza originii sale sănătoase – muncitor necalificat.

Anexa 11 (1953)

ANGAJAMENT

Subsemnatul Albon Augustin din București
 fost leș de rezervă în Armata Roșie Direcția
Industria Serviciul Colonni până la data de 1 Februarie 1953
 am fost _____ prin Decizia Nr. 953 declar și îmi dau
 angajamentul de a nu divulga nimănui, nimic din cele ce am auzit, văzut sau iecrat în timpul
 am funcționat în MAI.

Declar că am luat cunoștință de dispozițiile Art. 190 cod. penal și 473 codul
 Militar, privitoare la trădare și înaltă trădare, cu modificările în ce privește calificarea,
 ararea și sancționarea lor, prevăzute de Art. 1, 4 și 5 din Legea Nr. 16 publicată în
 Oficial Nr. 12 din 15 Ianuarie 1949, lege pentru sancționarea unor crime cari
 daesc Securitatea Statului și propășirea economiei naționale și de faptul că în cazul că
 divulga un fapt din cele cunoscute de mine pe orice cale în timpul cât am funcționat
 în MAI această se va socoti ca trădare de patrie, trecere în slujba
 Stat, prinejdind astfel Securitatea internă și externă a Statului și că această faptă este
 conată cu moartea.

Cunoscând aceste dispoziții și conștient de importanța prezentului angajament, în
 liber și conștient, îmi dau angajamentul de a nu divulga nimănui nimic din cele ce am
 pe orice cale în timpul cât am funcționat în MAI iar în cazul
 o voi face, mă voi supune sancțiunilor din legile menționate mai sus, cari prevăd pedeapsa
 marea pentru asemenea fapte.

Drept care semnez prezentul angajament.

Semnătura

Albon Augustin

la 1 Februarie 1953 București

Angajament dat la ieșirea din MAI de către locotenent-colonelul Albon Augustin.

Anexa 12 (1971)

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
UNITATEA *D. G. P.*

SECRET

ANGAJAMENT

Eu *laic DUMITRU* din U. M. *D. G. P.*
(gradul, numele și prenumele)

pe deplin conștient de răspunderea ce-mi revine în calitate de *laic DUMITRU*
în Ministerul Afacerilor Interne și din aceea de cetățean al Republicii Socialiste România,
cunoscând toate obligațiile ce decurg pentru mine din Constituție, din legile țării, din jura-
mintul militar, din ordinele Comandantului Suprem al Forțelor Armate ale Republicii So-
cialiste România, din regulamentele militare, precum și din ordinele și instrucțiunile mi-
nistriului afacerilor interne, îmi dau angajamentul solemn că în orice împrejurare să-mi inde-
plinesc cu devotament, cinste și demnitate, datorită de credință față de patrie și popor,
luptând cu fermitate pentru prevenirea, descoperirea și curățarea oricăror acțiuni îndreptate
împotriva securității statului, ordinii publice, proprietății socialiste și personale, a dreptu-
rilor și intereselor legale ale persoanelor.

Îmi exprim hotărârea de a consacra cauzei pe care o servesc toate cunoștințele, in-
teligența mea, puterea de muncă și pricepere, neprecupețind îngrețurile și viața pentru îndepli-
rea până la capăt a obligațiilor ce-mi revin.

Conștient de pericolozitatea deosebită pe care o prezintă acțiunile îndreptate împotriva
securității statului, pătrunderea prin forță în instituții publice, deturări de nave și aero-
nave, atacurile banditești, sechestrările și răpirile de persoane, actele de diversione în
domeniul economic și pe căi de comunicație, precum și acțiunile de natură să aducă atin-
gere ordinii public, proprietății socialiste și personale, drepturilor și intereselor legale ale
persoanelor, sunt hotărât că în orice moment, inclusiv în afare
periculoasă de război, să intervin cu promptitudine pentru înlăturarea grăbnică a pericolului

Îmi dau seama că, în virtutea acestui angajament, eu mă pot bucura de înalta onoare
de a fi considerat un cadru de încredere al Ministerului Afacerilor Interne și că îndeplinirea
acestui angajament este o mare onoare și o mare responsabilitate pentru mine, urmată de suportul
morale al tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România.

9 august 1971
Angajamentul este dat în pre-
zența (funcția, gradul, numele,
prenumele și semnătura):

laic DUMITRU
(semnătură)

laic DUMITRU
(semnătură)

Angajament dat de locotenent-colonelul Laic Dumitru din DGP la data de 9 august 1971.
(Astfel de angajamente se luau de către militarii din MAI atât la intrare, cât și pe parcursul
activității lor profesionale.)

Anexa 13 (1975)

MINISTERUL DE INTERNE
UNITATEA MILITARA 0828
BUCURESTI 150

A N G A J A M E N T

1. Subsemnatul CIRCUIU ION elev al
scuile militare de ofiteri activi ai. M.I. în anul I de
studii, născut în comuna TELEGA județul PRAHOVA
în anul 1950 orașul TELEGA luna MARTIE ziua 4
fiul lui CONSTANTIN și al MARIA domiciliat în
comuna COLEA strada 9 MAI nr. 3
orașul BRASOV județul BRASOV posesor al buletinului de identitate
seria 46 nr. 069983 eliberat de Miliția BRASOV
COLEA sub nr. _____ din 7 MARTIE 1974
am luat cunoștință de conținutul Decretului nr. 473/1971 și mă
oblig ca după acordarea gradului de OFITER să înde-
plinească serviciul timp de minimum 9 ani în unitățile și par-
tizanele unde voi fi încadrat sau mutat ulterior, în raport de
nevoile Ministerului de Interne.

În cazul în care voi fi îndepărtat din scuila militară
de ofiteri activi pentru lipsa de in-
teres la învățătură sau pentru abateri disciplinare, precum și
în cazul când nu mi voi respecta obligația de a îndeplini ser-
viciul timp de minimum 9 ani în unitățile și parizanele în
care voi fi încadrat sau mutat ulterior, în raport de nevoile
Ministerului de Interne, mă oblig să acoplăm solicitarea de
încadrare eficientă cu subsemnatul la timpul cel mai
curând, conform art. 2 și anexa nr. 1 din Decretul
nr. 473/1971.

Elev I. Circui

Prezentul angajament s-a încheiat în fața
noastră și s-a înregistrat sub nr. 1220 la data de
10.12.1975 după ce în prealabil s-a verificat identi-
tatea elevului.

1. COLANDARO Col. Andrei

Angajament încheiat de candidații admiși în instituțiile militare de învățământ prin care se obligau să îndeplinească serviciul timp de nouă ani în unitățile MAI.

Anexa 14 (1961)

9

★ 142 ★

ANGAJAMENT

Subsemnatul *Dragomir C. Lu'lori*
 născut în *1925 luna sept. ziua 10* Raionul *Baia de Aramă*
 Regiunea *Oltenia* ziua *30* luna *septembrie*
 anul *1961* intrând în serviciu la Ministerul Securității Statului, îmi
 dau angajamentul să îndeplinesc fără șovăire toate ordinele și dispo-
 zițiile M.S.S., să respect și să îndeplinesc cerințele regulamentului
 militar.

Îmi dau angajamentul să păstrez cu strictețe secretul de Stat și să
 nu divulg sub nici o formă acțiunile organelor Securității Statului. Voi
 lupta pentru distrugerea tuturor spionilor, sabotorilor, diversioniștilor
 și tuturor acelorora care atentează la Securitatea Statului și se ridică în-
 potriva construirii socialismului în R.P.R.

Voi depune toate eforturile și aptitudine pentru demascarea și
 distrugerea radicală a tuturor uneltirilor criminale ale dușmanului de
 clasă.

Îmi dau cunoștință că pentru încălcarea acestui angajament, voi fi
 judecat după legile Republicii Populare Române.

SEMNATURA
C. Dragomir

Data completării *30 Sept. 1961*

Model de angajament din anii '60 luat atât la intrarea în MAI, cât și pe parcursul activității profesionale.

Anexa 15 (1987)

MINISTERUL DE INTERNE

ANGAJAMENT

Subsemnatul (numele și prenumele) BARABAS IOSIE
 născut în anul 1931 luna MARTIE ziua 29
 comuna ORUN SA LISNAU orașul — județul COVASNA
 în prezent cu domiciliul în — comuna BAIA MARE
 județul MARAMUREȘ strada FLORIILOR nr. 618 fost în Ministerul de
 Interne cu gradul de Lt. COL (ca angajat civil, în funcție de COMANDANT
 la Unitatea PENIT BAIU până la data de 19-05-1987 cînd am fost trecut în rezervă
 (mi s-a desființat contractul de muncă) prin ordinul nr. 5.87 din 19-05-1987

Îmi dau angajamentul că nu voi divulga nimic din secretele muncii profesionale pe care
 le-am cunoscut în timpul cîi am lucrat în Ministerul de Interne.

În cazul că voi călca acest angajament voi suporta rigorile legilor Republicii Socialiste
 România.

Data 31.05.1987

SEMNATURA
[Signature]

19-05/1987 - V 12 - 1-c 008

Angajament luat de ofițerii MAI la data trecerii în rezervă.

Anexa 16 (1948)

ANGAJAMENTSubsemnatul Lenobel Barbu

domiciliat în

Intrarea Trinitati - A N° 4

având a fi numit în cadrele Serviciului Special de Informații, mi s-au angajamentul de a respecta cu strictețe toate dispozițiile legale cu privire la păstrarea secretului în administrațiile publice cât și în chestiunile interesând secretele de Stat.

În consecință:

— Mă oblig a păstra o discreție totală asupra tuturor lucrărilor pe care le voi realiza și asupra tuturor problemelor și chestiunilor pe care voi avea ocazia să le cunosc în serviciu.

— Mă oblig de a nu comunica nimănui, cu excepția cazurilor bine justificate și în interes de serviciu, instituția din care fac parte, sediul unde lucrez sau numerele de telefon ale Serviciului.

— Mă oblig de a păstra cu mare atenție actele și legitimațiile ce mi vor fi încredințate și a nu face uz de ele, decât în cazuri absolut necesare.

— Mă oblig de a duce o viață corectă și cumpătată, atât în serviciu cât și în afară.

— Mă oblig de a nu întreține legături cu funcționari care nu mai fac parte din cadrele Serviciului.

— Mă oblig de a proceda de așa manieră cu familia mea, încât niciun alt membru al familiei să nu aducă, sub vreo formă oarecare prejudiciu Serviciului.

— Mă oblig de a anunța Serviciul imediat ce mi voi schimba adresa.

Dacă din diferite motive, nu voi mai face parte din cadrele Serviciului Special de Informații, obligațiunile luate mai sus, rămân valabile. La plecare voi preda toate documentele, actele și legitimațiile ce mi-au fost încredințate de Serviciu, atât mie personal cât și familiei mele. Deasemenea întregul aparat informativ cu care am lucrat.

Semnez angajamentul de față, și în cazul când nu-l voi respecta, înțeleg să suport toate legilor în vigoare.

Semnătura

Lenobel Barbu

Data

7.12.1948

Dată în așa nouă

Anexa 17 (1963)

DECLARAȚIE
PENITENCIARUL PITEȘTI

Sol de Jale asista
Ecl.
Mater. Alina

302

DECLARAȚIE

Subsemnatul Stănescu I. Ioan făcând parte din D.G.P.C.
ca Alina la Penitenciarul Pitești fiind scos din eviden-
ța D.G.P.C.M. conform ordinului Nr. 1342 al M.A.I. D.G.P.C.M.
din 28.11.1962 declar următoarele;

1) În timp de 30 de zile de la data scoaterii mele din eviden-
ța D.G.P.C.M. declar că-mi voi vopsi toate hainele militare, de asameni
pe cele cu croitură militară ca; manta, veston, pantaloni, mă oblig a
le modifica.

2) La scoaterea mea din evidența D.G.P.C.M. declar că nu po-
sed asupra mea nici un fel de armament sau munițiuni.
Dacă în caz că se va găsi la controlul făcut de organele in-
drept sau cu alte ocazii să fiu pedepsit de legile R.M. pentru part
ilegal de armament, și munițiuni.

3) La scoaterea mea din evidența D.G.P.C.M. declar că nu voi
divulga nimănui nimic din cele ce cunosc atât referitor la sistemul de
pază, supraveghere, escortare, dotarea formațiunii, anumite informații des-
pre unii deținuți, precum și anumite funcții pe care eu le-am îndepli-
nit în cadrul formațiunilor M.A.I.

4) În caz că voi divulga cele de mai sus să fiu aspru pede-
psit conform legilor R.M. declar că mă stas lesc cu domiciliul în
comuna Pitești raionul Pitești regiunea Argeș Str. Saintu Nr. 3-5
apartamentul 2.

În caz că între timp voi schimba domiciliul mă oblig să anunț
Comisariatul Militar al orașului (Raionului) Pitești.

Declar că mă stabilesc la scoaterea din evidența D.G.P.C.M.
pe raza Comisariatului militar al orașului (raionului) Pitești.

La scoaterea mea din D.G.P.C.M. mă oblig ca în termen de 5 zile
să mă prezint atât la organele de Militie locale, cât și la Comisariatul
Militar respectiv pentru ca aceștia să mă ia în evidență.

Repet încă odată că nu voi divulga nimănui nimic din cele ce
cunosc în timpul prestat ca sergent (Ofițer) reangajat sau angajat
civil. În caz contrariu să fiu pedepsit de legile R.M. pentru cele
declaratate cu încălcarea jurământului militar.

Scenez propriu și nesilit de nimeni cunoscând faptul că per-
sonal am citit această declarație și am completat apoi unde a fost
cazul.

Semnătura Stănescu I. Ioan
Data 28.11.1962

Declarație dată de căpitanul Stănescu I. Ioan, loțiitor al comandantului pentru pază și regim
la Penitenciarul Pitești, înainte de scoaterea sa din DGPCM.

Anexa 18 (1962)

Data 8 oct 1962

54

JURĂMÂNT MILITAR

Eu Mr. Ioie Dumitru cetățean al Republicii Populare Române, intrând în rândurile Securității Statului, jur să fiu devotat poporului muncitor, Patriei mele și Guvernului Republicii Populare Române.

„Jur să-mi însușesc temeinic toate cunoștințele profesionale și militare pentru a fi bun luptător în cadrul Securității Statului.

„Jur să fiu luptător dărz, cinstit, curajos, disciplinat și vigilent, să păstrez cu strictețe secretul profesional și de Stat, să păstrez cu grije avutul militar și obșteșc, să execut fără șovăire regulamentele militare și ordinele șefilor.

„Jur să urăsc din adâncul ființei mele pe toți dușmanii Patriei și ai poporului muncitor.

„Jur să fiu gata oricând la ordinul Guvernului, să lupt pentru apărarea Patriei mele, Republica Populară Română, cu toată dârzenia și priceperea, neprecupeșind sângele și viața mea, pentru dobândirea victoriei depline asupra dușmanilor.

„Dacă voi călca jurământul meu, să mă lovească pedeapsa aspră a legii Republicii Populare Române și să-mi atrag ura și disprețul oamenilor muncii.

„Mă leg să îndeplinesc întocmai jurământul meu, pentru libertatea și fericirea Patriei și a poporului muncitor”.

Data 8 oct 1962 Locul _____Numele și prenumele Ioie Dumitru

Anexa 19 (1979)

JURĂMÎNTUL MILITAR

„Pentru îndeplinirea datoriei sacre de apărare a patriei înscrisă în Constituție, eu **NISTOR I. MIHAI** cetățean al Republicii Socialiste România, întrînd în rîndurile forțelor armate, jur credință nestrămutată poporului român și patriei mele socialiste.

Jur să respect legile țării, să execut întocmai ordinele comandantului suprem, cerințele regulamentelor militare și ordinele comandanților și șefilor mei, atît în timp de pace, cît și în timp de război.

Jur să nu-mi precupețesc singele și viața pentru a apăra pămîntul strămoșesc, independența și suveranitatea patriei, cauza socialismului.

Dacă voi călca jurămîntul meu, să suport pedeapsa aspră a legilor Republicii Socialiste România“.

Semnătura

Nistor I. Mihai

Data

16 martie 1979

Cd. 902/1977 — V II

Anexa 20 (1980)

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIA PENITENCIARILOR
Fabrica de mobilă Gherla.-

DECLARAȚIE

Subsemnatul, Lt.Col. Lorinț P. Veniamin, director al
Fabricii de mobilă Gherla Județul Ujul, domiciliat în Gherla
strada Mihai Eminescu Nr. 13/bis. scara A., etaj I. ap. 7.
declară următoarele :

Luând la cunoștință de ord. M.I. Nr. 01815 din 01.11.
1980. cu privire la declararea bunurilor prevăzute la art. 1.
din ordin, declar pe propria mea răspundere că știu eu și
soția mea (copii sînt majori) nu posedăm nici un fel de obie-
cte sau bunuri de valoare din cele enumerate la art. 1. din
ordonanță.-

Soția are o verighetă și doi cercei, pe care îi poses-
tă și care împreună nu depășesc 5 grame de aur.- eu nu am
nici cel puțin verighetă.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau azi 15.11.
1980.-

DIRECTOR
Lorinț Veniamin.-

Declarație de avere a locotenent-colonelului Lorinț P. Veniamin, director al Fabricii de Mobilă Gherla. La 22 octombrie 1980 intra în vigoare *Legea Nr. 4* privind obligația cadrelor de conducere din activitatea economico-socială și a altor activiști de partid și de stat de a declara bunurile de valoare proprietate personală. Potrivit acestei legi, persoanele cu funcții de conducere din aparatul de partid și de stat nu puteau să dobândească, în perioada îndeplinirii acelor funcții, locuințe proprietate personală.

Anexa 21 (1956)

C O P I E

REPUBLICA POPULARA ROMINA

MINISTERUL INVATAMINTULUI
 UNIVERSITATEA "O.I. PARHON"
 FACULTATEA MUNCITOREASCA

Fotografie

D I P L O M A D E A B S O L V I R E

Tovarăşul ALEXOAIIE GH. IOAN - născut în anul 1926, luna septembrie, ziua 14, în Comuna Storojineţ, U.R.S.S. - a absolvit cursurile facultăţii muncitoreşti din Bucureşti în anul 1956, cu media . . .

Conform H.C.M.Nr.2877/1953, prezenta diplomă acordă dreptul de a urma cursurile instituţiilor de învăţămînt superior.

R E C T O R
 (ss)Indescifrabil

PRIM SECRETAR
 (ss)Indescifrabil

Semnătura posesorului
 (ss)Alexoalie Ioan

Nr. Min.Inv. - 240
Facultăţii

Data - 16 iunie 1956

Conform cu originalul
 SEFUL SPECTELOR CADRE - ACAD.MIL.POL.
 Căpitan, *[Signature]*
 MIROSLAV G. COJOCARU

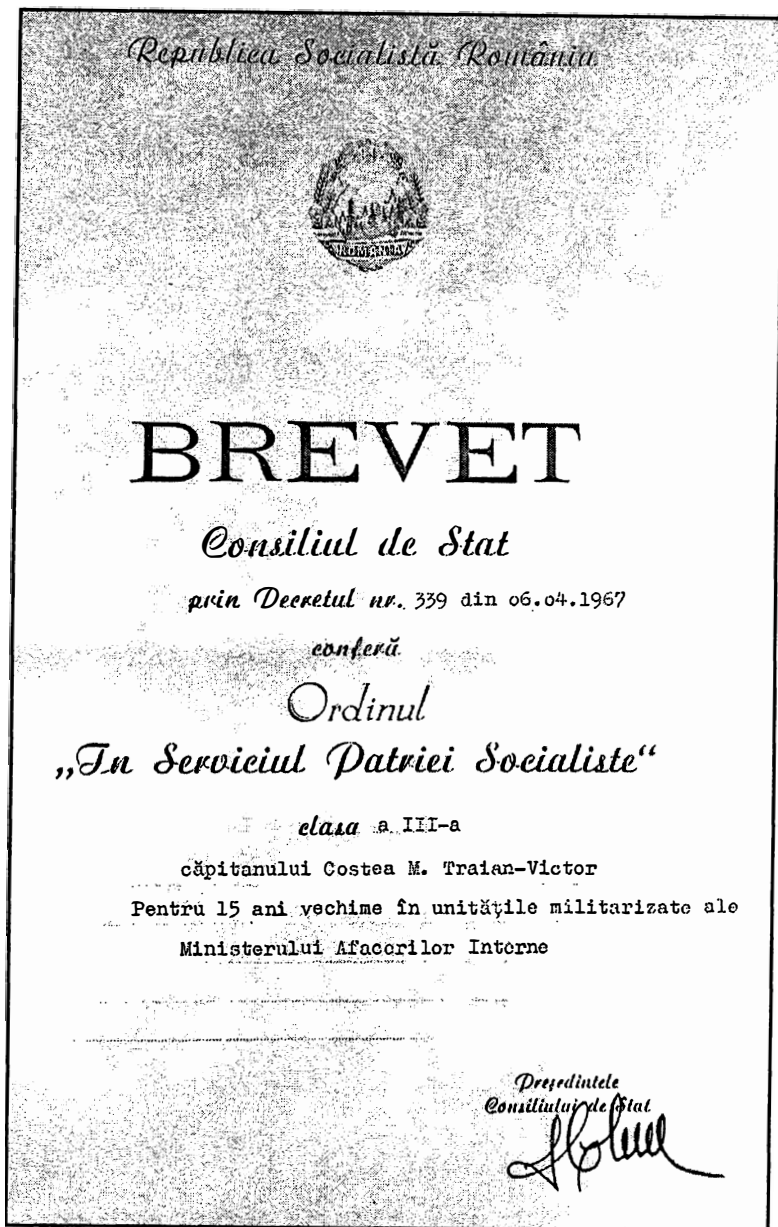
Diplomă de absolvire a cursurilor unei facultăţi muncitoreşti.

Anexa 22 (1985)

MINISTERUL DE INTERNE		Secret de serviciu Ex.nr. —
DIRECTIA GENERALA A PENITENCIARELOR		
Nr.	din	1985
Către,		
MINISTERUL DE INTERNE INSPECTORATUL JUDEȚEAN DÎMBOVÎȚA - <u>Tovarăgul inspector șef</u> -		
Alăturat înaintăm xerocopia referatului de cadre aparținând locotenentului major CÎRCIU ION, cu rugămintea de a fi prezentat organelor locale de partid, în vederea obținerii avizului de numire a ofițerului în funcția de locțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Mărgineni.		
ȘEFUL DIRECTIEI GENERALE, General-maior		
Emil Panaite		
1985.		
-2 ex.		

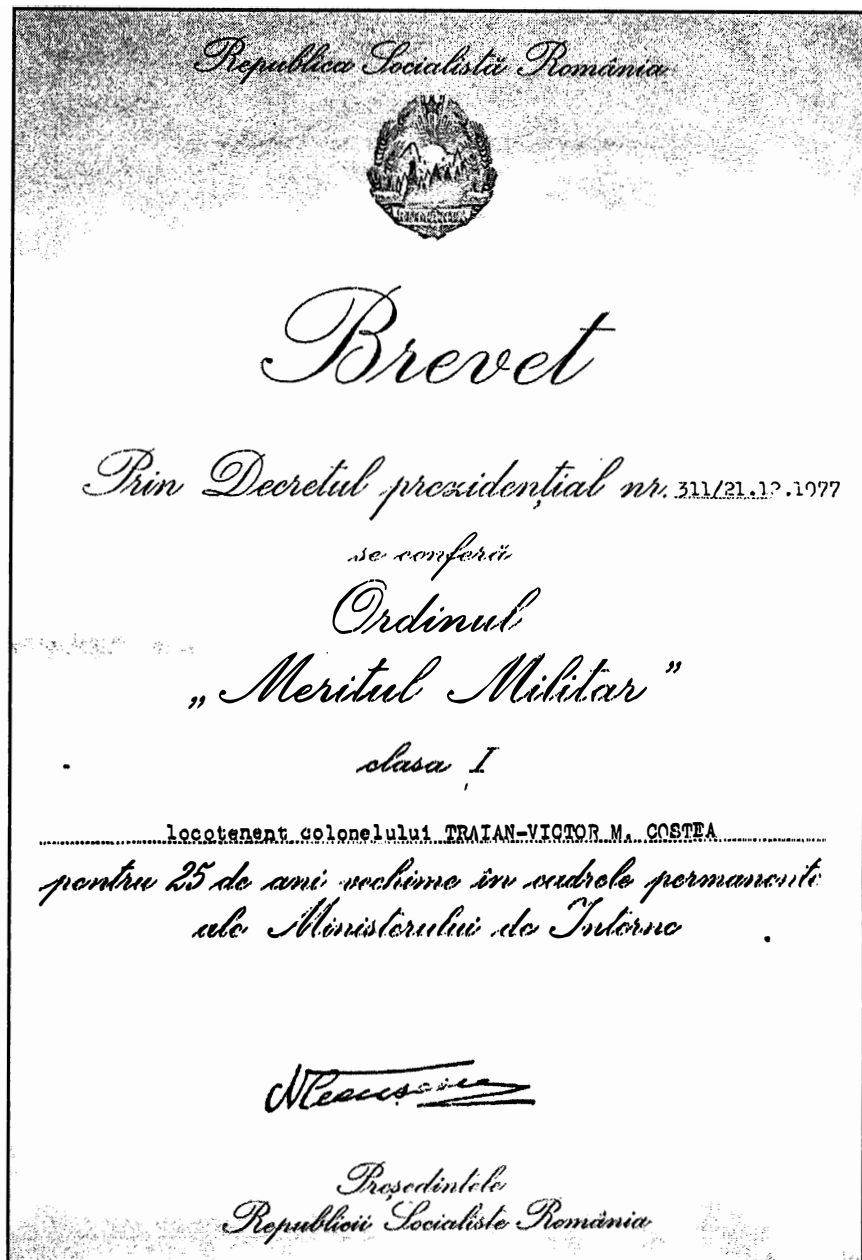
Adresa șefului DGP, general-maior Emil Panaite, prin care solicită IJ Dâmbovița al MI transmiterea referatului de cadre al locotenentului-major Cîrciu Ion spre a fi prezentat organului local de partid în vederea numirii sale în funcția de locțiitor comandant pentru pază și regim la Penitenciarul Mărgineni.

Anexa 23 (1967)

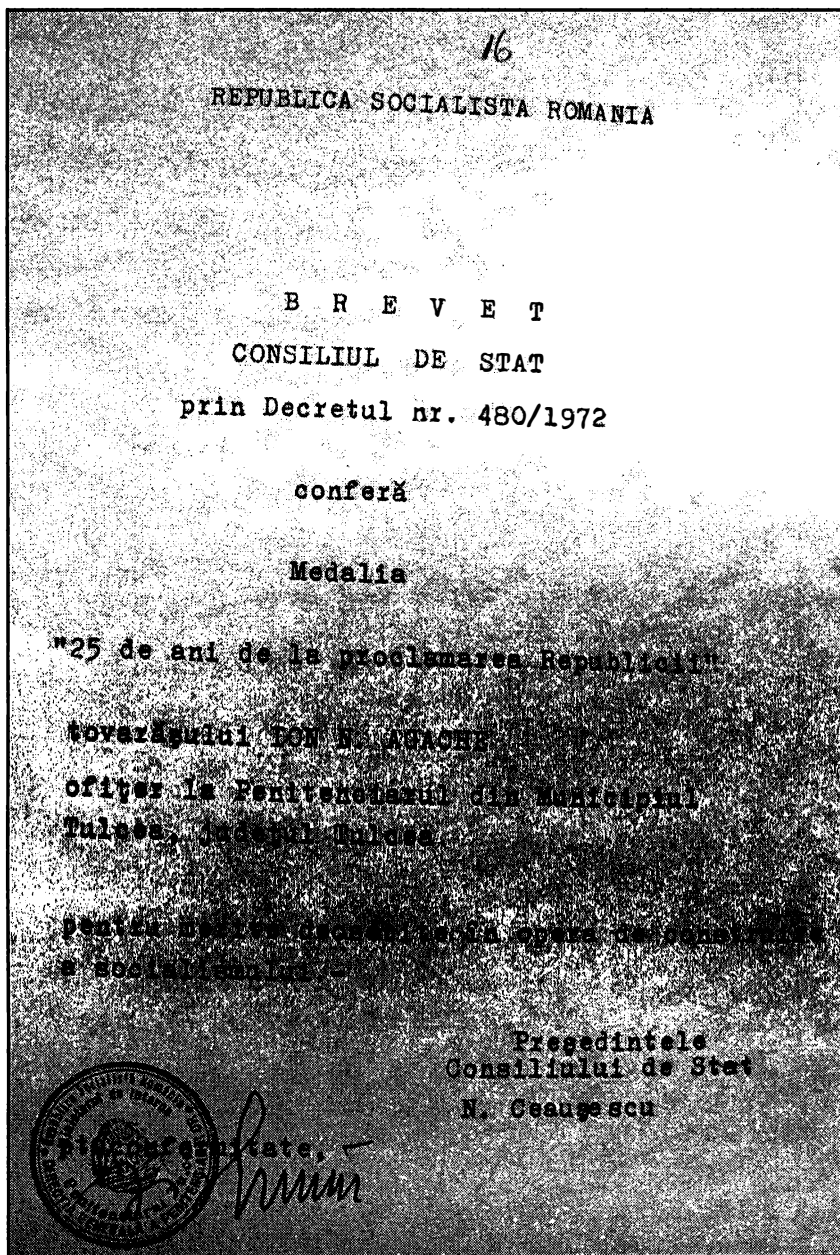
Brevet prin care se conferă Ordinul „În Serviciul Patriei Socialiste”, clasa a III-a, căpitanului Costea M. Traian-Victor pentru 15 ani vechime în unitățile militarizate ale MAI.

Anexa 24 (1977)

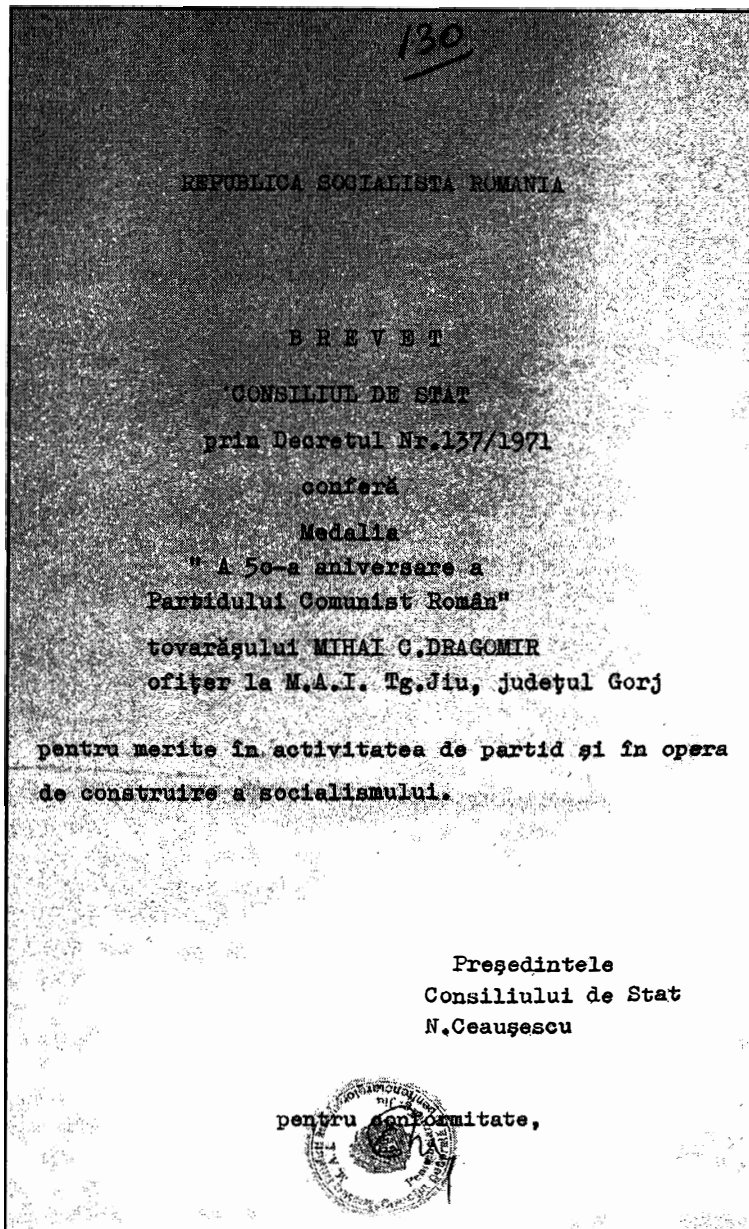
Brevet prin care se conferă Ordinul „Meritul Militar”, clasa I, locotenent-colonelului Costea M. Traian-Victor pentru 25 de ani vechime în cadrele permanente ale MI.

Anexa 25 (1972)

Brevet prin care se conferă medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” ofiterului Agache N. Ion pentru „merite deosebite în opera de construire a socialismului”.

Anexa 26 (1971)

Brevet prin care se conferă medalia „A 50-a aniversare a Partidului Comunist Român” ofițerului Dragomir C. Mihai pentru „merite în activitatea de partid și în opera de construire a socialismului”.

Anexa 27 (1970)

Ofițeri MAI la cursul scurt de perfecționare a pregătirii cadrelor cu funcții de conducere din MAI de la Dumbrăvița, în anul 1970.

a.

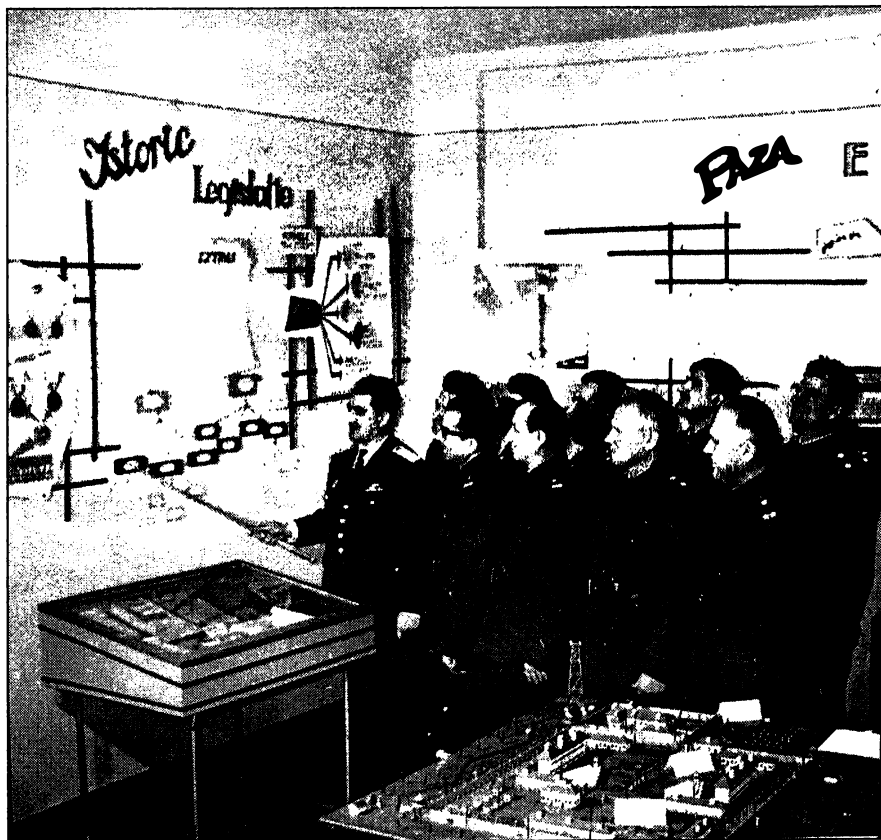
b.

c.

d.

g.

Cuprins

<i>Prezentarea autorilor</i>	5
<i>Notă asupra ediției</i>	7
<i>Cuvânt înainte</i>	9
I. Argument pentru un dicționar al personalului Direcției Generale a Penitenciarelor	9
II. Structura volumului	10
III. Mulțumiri	11
<i>Lista abrevierilor</i>	13
Introducere	17
1. Ce înseamnă un dosar profesional ?	17
Jurământul militar	19
Angajamentele	20
Foaia de notare (sau notare de serviciu)	21
Ofițerii MAI (MI) al RPR (RSR)	26
2. Organizarea și funcționarea DGP în anii '50-'60	34
3. Școlile militare : pepiniera DGP	44
Recrutarea	46
Școlile de partid	48
Căsătoria militarilor	49
4. Organizarea aparatului central al DGP în anii '70-'80	50
5. Pregătirea cadrelor	56
Cursuri de perfecționare și de reciclare	56
Studii civile	56
Rapoartele DGP	58
Munca informativă	59
Disciplina militară (1963-1989)	60
Dicționarul ofițerilor și angajaților civili ai Direcției Generale a Penitenciarelor	65
Documente din dosarele profesionale de cadre	495
Anexa 1 (1978)	495
Anexa 2 (1976)	496
Anexa 3 (1978)	497
Anexa 4 (1952)	498
Anexa 5 (1981)	499
Anexa 6 (1970)	500
Anexa 7 (1951)	501

Anexa 8 (1953)	502
Anexa 9 (1949)	503
Anexa 10 (1953)	504
Anexa 11 (1953)	505
Anexa 12 (1971)	506
Anexa 13 (1975)	507
Anexa 14 (1961)	508
Anexa 15 (1987)	509
Anexa 16 (1948)	510
Anexa 17 (1963)	511
Anexa 18 (1962)	512
Anexa 19 (1979)	513
Anexa 20 (1980)	514
Anexa 21 (1956)	515
Anexa 22 (1985)	516
Anexa 23 (1967)	517
Anexa 24 (1977)	518
Anexa 25 (1972)	519
Anexa 26 (1971)	520
Anexa 27 (1970)	521

*Dicționarul ofițerilor și angajaților civili ai Direcției Generale a Penitenciarelor reprezintă un instrument de lucru util pentru reconstituirea multiplelor aspecte ale sistemului concentraționar din perioada comunistă. Expunerea concisă, informația inedită și exhaustivitatea conferă lucrării o valoare de document: profilurile profesionale și morale ale celor care au servit această instituție represivă îi conturează istoria, evidențiindu-i mecanismele de funcționare și modul de organizare. În acest prim volum, cercetătorii istoriei recente, elevii și cadrele din actualul sistem de pregătire profesională al Administrației Naționale a Penitenciarelor, dar și foștii deținuți sau publicul larg pot identifica (după anumite informații extrase din dosarele profesionale: numele, locul și data nașterii, parcursul profesional etc.) persoanele care au administrat aparatul central al sistemului carceral comunist. Prezentarea structurii din teritoriu (penitenciare, colonii și unități de muncă) va face obiectul volumelor al II-lea și al III-lea ale *Dicționarului*.*

EDITURA POLIROM

ISBN (vol. I-III) 978-973-46-1433-2
ISBN 978-973-46-1434-9

9 789734 614349

www.polirom.ro